KATHERINE NEVILLE

OPT

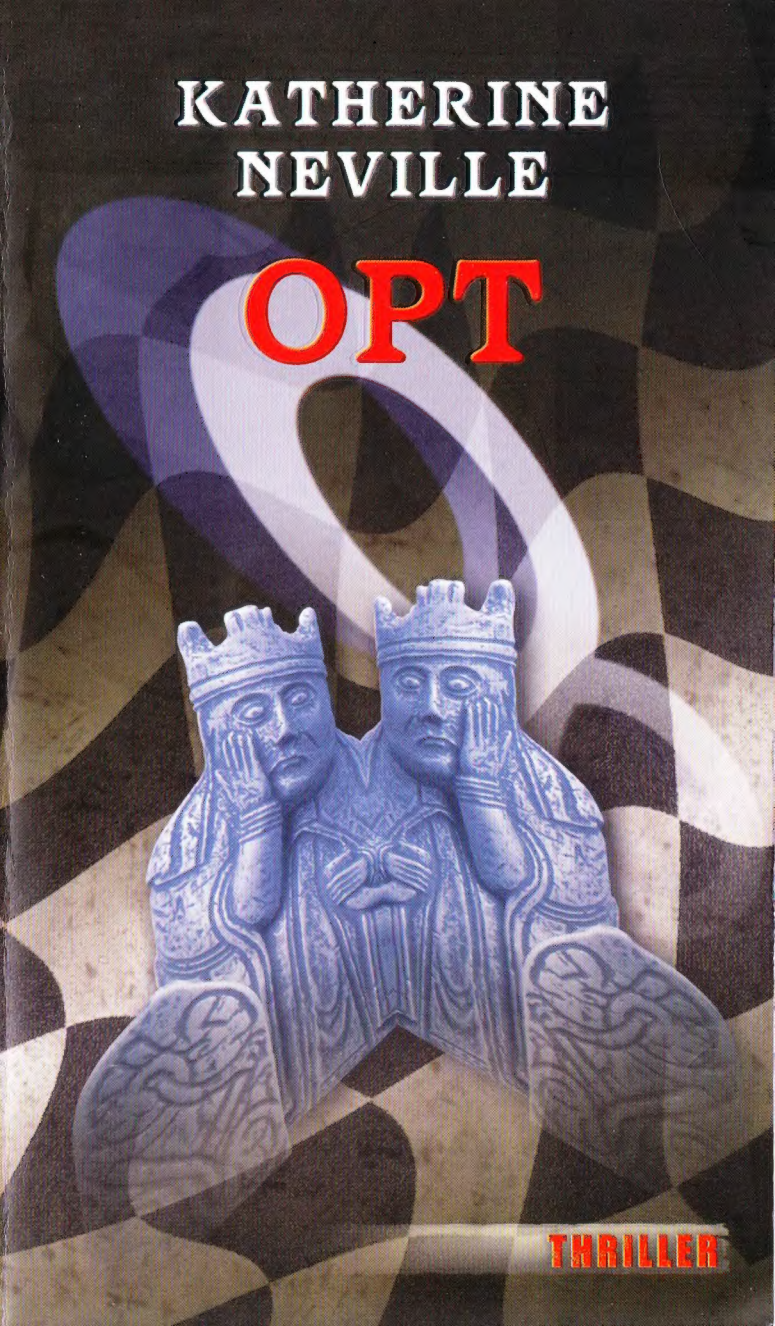

THRILLER

KATHERINE
NEVILLE

OPT

KATHERINE
NEVILLE

OPT

rao international publishing company

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
NEVILLE, KATHERINE
Opt / Katherine Neville; trad. Gabriel Stoian. -
Bucureşti: RAO International Publishing Company,
2007

ISBN 978-973-103-258-0

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111(73)-31=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, Bucureşti, ROMÂNIA
www.raobooks.com
www.rao.ro

KATHERINE NEVILLE
The Eight
© 1988 by Katherine Neville
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

© RAO International Publishing Company 2006
pentru versiunea în limba română

septembrie 2007

ISBN 978-973-103-258-0

Printed By Grafica Veneta S.p.A , Trebaseleghe (PD) – Italy

Şahul înseamnă viaţă.

BOBBY FISCHER

Viaţa este un fel de şah.

BENJAMIN FRANKLIN

APĂRAREA

> Personajele se pot pronunța în favoarea sau împotriva cautarii. Când o sprijină, ele sunt idealizate și prezentate drept curajoase ori pure; când i se opun, sunt descrise ca fiind ticăloase ori lașe.
>
> Prin urmare, orice personaj tipic... tinde sa-și caute adversarul moral cu care să se confrunte, așa cum în șah piesele negre se confruntă cu cele albe.
>
> *Anatomia criticii*
> NORTHROP FRYE

Abația Montglane, Franța
Vara anului 1790

Un grup de călugărițe traversa drumul, iar vălurile ce le fluturau în jurul capetelor semănau cu aripile unor păsări de mare. În vreme ce parcă pluteau pe porțile masive de piatră ale orașului, găinile și gâștele se zburătăceau din calea lor, bătând din aripi și ridicând stropi din bălțile pline de noroi. Călugărițele înaintau prin ceața tot mai întunecoasă care învăluia valea în fiecare dimineață și, în perechi tăcute, se îndreptau spre dangătul clopotului ce răsuna grav de pe colinele de deasupra lor.

Numeau acea primăvară *le printemps sanglante*, adică primăvara însângerată. Cireșii înfloriseră devreme în acel an, cu mult înainte de topirea zăpezilor de pe culmile înalte ale munților. Ramurile lor delicate stăteau aplecate până la pământ

sub povara florilor roşii şi umede. Unele spuneau că era semn bun că înfloriseră atât de timpuriu, venind ca un simbol al renaşterii după iarna lungă şi aspră. Urmaseră apoi ploi reci, care făcuseră florile de pe ramuri să îngheţe, lăsând valea îngropată sub un strat gros de petale roşii, vârstate de dungi maronii, produse de frig. Ca o rană mânjită de sânge uscat. Iar despre acesta s-a spus că reprezintă un alt fel de semn.

Sus, deasupra văii, Abaţia de Montglane se înalţa ca o excrescenţă enormă de piatră, ivită din creasta muntelui. Semănând cu o fortăreaţă, construcţia rămăsese neatinsă de lumea exterioară vreme de mai bine de o mie de ani. Era alcătuită din şase ori şapte şiruri de ziduri, construite unul peste altul. Când timpul eroda pietrele de temelie, din cele vechi se ridicau altele noi, cu arce butante. Rezultatul era un amestec arhitectural ce stârnea mirarea şi alimenta zvonurile despre acel loc. Abaţia era cel mai vechi locaş de cult care rămăsese întreg în Franţa şi purta un blestem vechi, ce avea să reînvie curând.

În vreme ce dangătele clopotului dogit răsunau până dincolo de vale, celelalte călugăriţe au ridicat privirea pe rând de la truda lor, şi-au pus deoparte greblele şi sapele şi au pornit să coboare printre şirurile lungi şi simetrice de cireşi, pentru a urca drumul abrupt spre abaţie.

În coada lungului şir, cele două tinere novice, Valentine şi Mireille, păşeau la braţ, încercând să ocolească noroiul care se lipea de tălpile ghetelor grele. Alcătuiau o adăugire ciudată la călugăriţele care păşeau în ordine. Mireille, înaltă şi cu părul roşcat, picioare lungi şi umeri laţi, semăna mai curând cu o fată sănătoasă de la ţară decât cu o măicuţă. Purta un şorţ mare de măcelar peste veşminte, iar buclele roşcate îi scăpaseră de sub văl. Alături de ea, Valentine arăta fragilă, deşi era la fel de înaltă. Pielea ei albă părea străvezie, iar paloarea îi era accentuată de părul blond ce i se revărsa pe umeri. Îşi vârâse vălul în buzunarul veşmântului de măicuţă şi, târându-şi ghetele prin noroi, păşea nemulţumită alături de Mireille.

Cele două femei, cele mai tinere călugărițe din abație, erau verișoare după mamă, ambele rămase orfane la o vârstă fragedă, ca urmare a îngrozitoarei epidemii de ciumă care făcuse ravagii în Franța. Bătrânul conte de Remy, bunicul lui Valentine, le încredințase pe amândouă Bisericii, lăsându-le după moarte averea sa pentru a li se asigura îngrijirea.

Întâmplările nefericite prin care trecuseră contribuiseră la închegarea unei legături inseparabile între cele două fete care trepidau de energia și de veselia dezlănțuită a tinereții. Stareța asculta deseori plângerile călugărițelor mai în vârstă, cum că purtarea lor era nedemnă de viața de călugăriță, însă ea înțelegea că era mai bine să domolească energia tinerească, decât să o sufoce cu totul.

Pe de altă parte, stareța simțea o anumită părtinire față de verișoarele orfane, sentiment neobișnuit pentru personalitatea și poziția ei. Călugărițele mai bătrâne ar fi rămas uimite să afle că până și stareța fusese în copilărie prietenă apropiată cu o femeie pe care n-o văzuse de mulți ani și de care o despărțeau mii de kilometri.

Acum, pe drumul abrupt, Mireille și-a băgat câteva șuvițe rebele de păr înapoi sub văl și a tras-o de braț pe vara ei, de parcă ar fi încercat să îi țină o predică despre păcatul zăbavei.

– Dacă te lălăi, maica stareță ne va pune să ținem din nou penitență, i-a spus ea.

Valentine s-a smuls din brațul ei și a făcut o piruetă.

– Pământul este înecat de primăvară, a exclamat, învârtindu-și brațele și cât pe ce să alunece peste stânci, în prăpastie. Mireille a tras-o mai pe mijlocul pantei înșelătoare. *De ce* trebuie să stăm închise în mănăstirea asta, când tot ce se află afară explodează de viață?

– Pentru că suntem călugărițe, i-a spus Mireille printre buzele strânse pungă, silindu-se să țină pasul și strângând-o de braț pe Valentine. Și îndatorirea noastră e să ne rugăm pentru omenire.

Însă ceaţa călduţă ce se ridica dinspre fundul văii a adus cu ea o mireasmă atât de puternică, încât a acoperit orice alte mirosuri cu cel al florilor de cireş. Mireille s-a străduit să nu ia în seamă freamătul pe care parfumul acela îl stârnea în trupul ei.

– Slavă Domnului, încă nu am ajuns călugăriţe, a spus Valentine. Până depunem jurămintele, suntem doar novice. Încă nu este prea târziu ca să fim salvate. Le-am auzit pe călugăriţele mai bătrâne şopotind că soldaţii cutreieră toată Franţa, prădând mănăstirile de podoabe, strângându-i pe preoţi şi mânându-i spre Paris. Poate că unii dintre soldaţii ăştia vor ajunge şi aici şi mă vor duce şi pe mine la Paris. Şi-o să mă ia la operă în fiecare seară şi o să bea şampanie din condurul meu!

– Soldaţii nu sunt întotdeauna atât de fermecatori cum gândeşti tu, a remarcat Mireille. La o adică, treaba lor e să ucidă oameni, nu să-i ducă la operă.

– Nu fac *numai* asta, i-a răspuns Valentine, coborând vocea până ce a ajuns doar o şoaptă. Ajunseseră pe culmea dealului, unde drumul devenea plat şi se lărgea considerabil. Acolo, acesta era pavat cu piatră şi semăna cu bulevardele largi din marile oraşe. De fiecare parte a drumului, fuseseră plantaţi chiparoşi. Ridicându-se deasupra oceanului de livezi de cireşi, arătau severi şi ameninţători şi, la fel ca abaţia, cu totul nepotriviţi în acel loc.

– Am auzit, a şoptit Valentine în urechea verişoarei ei, că soldaţii le fac lucruri îngrozitoare călugăriţelor. Dacă unul prinde o călugăriţă, în pădure, de pildă, scoate ceva din pantaloni şi îl înfige în călugăriţă şi se mişcă întruna. Iar când termină, călugăriţa va avea un copil!

– Ce blasfemie! a strigat Mireille, smulgându-se de lângă Valentine şi încercând să-şi reprime un zâmbet. Cred că eşti prea chipeşă ca să ajungi călugăriţă.

– Tocmai asta spuneam şi eu, a recunoscut Valentine. Aş prefera să devin mireasa unui soldat, decât a lui Hristos.

În vreme ce se apropiau de abaţie, cele două fete au văzut şirurile de câte patru chiparoşi plantaţi la fiecare intrare, astfel încât alcătuiau semnul crucifixului. Copacii păreau să se strângă în jurul lor pe măsură ce păşeau prin ceaţa tot mai deasă. Au trecut de porţile abaţiei şi au traversat curtea mare. Când s-au apropiat de uşile masive din lemn ce dădeau spre marea enclavă, clopotul a continuat să bată, scoţând un dangăt ca de moarte, ce răzbătea prin ceaţa groasă.

Fiecare din ele s-a oprit în faţa uşilor ca să-şi cureţe noroiul de pe tălpi, şi-a făcut grăbită cruce şi a trecut pe sub portalul înalt. Nici una nu a ridicat privirea spre inscripţia gravată în caractere france vechi în arcul de piatră de deasupra portalului, dar fiecare ştia ce scria acolo, ca şi cum acele cuvinte le-ar fi fost crestate în inimă:

> Blestemat fie acela care dărâmă la pământ aceste ziduri,
> Regele este ţinut în şah doar de mâna lui Dumnezeu.

Sub inscripţie, cu litere mari, era săpat în piatră numele: „Carolus Magnus". El fusese arhitectul clădirii, şi tot el lăsase acel blestem asupra locului. Cel mai mare domnitor al Imperiului Franc de acum o mie de ani, cunoscut în Franţa sub numele de Charlemagne, cu alte cuvinte – Carol cel Mare.

Zidurile interioare ale abaţiei erau întunecate, reci şi mucede de muşchi. Din sanctuarul interior se auzeau vocile şoptite ale novicelor care se rugau şi clinchetul discret al rozariilor pe care numărau rugăciunile de Ave Maria, Gloria şi Tatăl Nostru. Valentine şi Mireille au trecut în fugă prin capelă în vreme ce novicele îngenuncheau, şi au mers pe urma şoaptelor, către micuţa uşă din spatele altarului, unde se găsea biroul maicii stareţe. O călugăriţă mai bătrână le uşuia pe ultimele întârziate înăuntru. Valentine şi Mireille s-au privit scurt şi au intrat.

Era ciudat să fie chemate astfel în biroul stareţei. Puţine călugăriţe călcaseră acolo, dar şi atunci pentru a primi vreo pedeapsă. Valentine, care trebuia readusă mereu pe calea cea bună, pătrunsese acolo destul de des. Însă clopotul stăreţiei le convoca pe toate călugăriţele. Doar nu aveau să fie chemate toate laolaltă în birou pentru a primi pedepse. Când au pătruns în încăperea spaţioasă, cu tavanul jos, Valentine şi Mireille au văzut că, într-adevăr, acolo se aflau toate călugăriţele – mai bine de cincizeci. Aşezate pe băncile tari din lemn care fuseseră aranjate cu faţa către masa de scris a stareţei, toate discutau în şoaptă între ele. Era evident că toată lumea socotea că apăruse o situaţie ieşită din comun, iar feţele celor care şi-au ridicat capetele la intrarea lor arătau speriate. Cele două fete au luat loc în ultimul rând de bănci. Valentine a prins-o strâns de mână pe Mireille.

– Ce înseamnă asta? a întrebat ea în şoaptă.

– Semn rău, după părerea mea, a răspuns Mireille tot în şoaptă. Maica stareţă pare foarte serioasă. Şi mai sunt două femei pe care nu le-am mai văzut nicicând.

La capătul încăperii lungi, în spatele mesei masive din lemn de cireş lustruit, ridată şi fragilă ca un pergament vechi, însă etalând încă puterea copleşitoare a funcţiei, stătea stareţa. În ţinuta ei se percepea ceva dincolo de vreme, care sugera că făcuse de mult pace cu propriul suflet, însă în acele momente părea mai gravă decât o văzuseră călugăriţele vreodată.

Cele două femei necunoscute, cu mâini mari şi ciolănoase, stăteau de o parte şi de alta a ei ca nişte îngeri răzbunători. Una avea pielea palidă, păr negru şi ochi strălucitori, în vreme ce cealaltă semăna izbitor cu Mireille, având un ten ceva mai alb şi părul o idee mai închis decât ea. Cu toate că amândouă aveau ţinută de călugăriţe, nici una nu purta straie potrivite, ci haine de călătorie destul de sărăcăcioase.

Stareţa a aşteptat până ce călugăriţele s-au aşezat şi s-a închis uşa. După ce în încăpere s-a lăsat linişte deplină, ea a

început să vorbească, cu o voce care îi amintea întotdeauna lui Valentine de o frunză uscată şi strivită.

– Fiicele mele, a spus stareţa, împreunându-şi mâinile în faţă, vreme de o mie de ani, noi, cele din Ordinul de Montglane, am stat pe această stâncă făcându-ne datoria faţă de omenire şi slujindu-l pe Dumnezeu. Cu toate că suntem izolate de lume, auzim huruitul ei neliniştitor. Aici, în colţişorul nostru, am primit veşti care ar putea risipi siguranţa de care ne-am bucurat atâta timp. Cele două femei care se află alături de mine sunt purtătoarele acestor veşti triste. Vi le prezint pe sora Alexandrine de Forbin – şi a făcut un semn către cea cu părul negru – şi pe Marie-Charlotte de Corday, care, împreună, conduc Abaţia aux Dames de la Caen, din provinciile de nord. Ele au traversat Franţa deghizate, călătorind fără întrerupere, ca să ne aducă avertismentul. Prin urmare, vă rog să ascultaţi ce au a vă zice. Este vorba de ceva de cea mai mare importanţă pentru noi.

Stareţa s-a aşezat, iar femeia care le fusese prezentată drept Alexandrine de Forbin şi-a dres glasul şi a vorbit încet, astfel încât călugăriţele s-au văzut nevoite să ciulească urechile pentru a o auzi. Însă ea a rostit totul cu limpezime.

– Surorile mele întru Domnul, a început ea, povestea pe care am a o spune nu este pentru cele slabe de inimă. Există unele dintre noi care s-au apropiat de Hristos sperând să salveze omenirea. Sunt printre noi dintre acelea care au nădăjduit să fugă de lume. Şi mai sunt dintre acelea care au ajuns aici împotriva voinţei lor, fără a simţi nici o chemare. Şi, spunând acestea, şi-a întors ochii negri şi sclipitori direct spre Valentine, care a roşit până la rădăcina părului ei blond ca paiul. Indiferent care aţi socotit că vă este scopul, el s-a schimbat începând de astăzi. În cursul călătoriei noastre, eu şi sora Charlotte am străbătut Franţa, trecând prin Paris şi prin satele aflate în cale. Am văzut, nu oameni hămesiţi, ci morţi de foame. Oamenii ies în stradă pentru o fărâmă de pâine. Am văzut lucruri cumplite; femei ducând capete tăiate în ţepuşe

pe străzi. Am văzut femei silnicite şi lucruri mai rele. Copiii mici sunt ucişi, oamenii sunt torturaţi în pieţe publice şi sfârtecaţi de mulţimea furioasă...

Călugăriţele n-au mai răbdat tacerea. Glasurile lor s-au înălţat alarmate, în vreme ce Alexandrine şi-a continuat relatarea sângeroasă.

Mireille a gândit că era straniu ca o femeie a lui Dumnezeu să povestească asemenea grozăvenii fără să păleasca. Şi, într-adevăr, Alexandrine nu-şi schimbase nici o clipă tonul calm, scăzut, şi nici nu-i tremurase glasul în timp ce povestise toate lucrurile acelea. Mireille a aruncat o privire spre Valentine, care, de uimire, făcuse ochii mari. Alexandrine de Forbin a aşteptat până ce liniştea s-a înstăpânit cât de cât în încăpere, apoi a continuat:

– Acum suntem în aprilie. În octombrie anul trecut, regele şi regina au fost ridicaţi de la Versailles de o mulţime turbată şi siliţi să se întoarcă la Tuilleries, în Paris, unde au fost întemniţaţi. Regele a trebuit să semneze *Declaraţia Drepturilor Omului*, ce proclamă egalitatea tuturor oamenilor. Adunarea Naţională în exerciţiu controlează acum guvernul; regele nu poate interveni în nici un fel. Ţara noastră a depăşit faza revoluţiei. Am ajuns într-o stare de anarhie. Şi, ca lucrurile să fie şi mai rele, adunarea a descoperit că în vistierie nu mai există nici un gram de aur; regele a dus Statul de râpă. La Paris se crede că el nici nu va apuca Anul Nou.

Printre călugăriţe a trecut un tremur şi s-au auzit şoapte agitate în întreaga încăpere. Mireille a strâns-o încet de mână pe Valentine, apoi amândouă au continuat să stea cu ochii la vorbitoare. Femeile din biroul stareţei nu auziseră niciodată asemenea gânduri exprimate cu voce tare şi nu puteau concepe că astfel de lucruri erau adevărate. Tortură, anarhie, regicid. Cum de era posibil?

Stareţa a bătut cu palma în masă, cerând ordine, iar călugăriţele au tăcut. Alexandrine s-a aşezat pe scaun, iar sora

Charlotte a rămas singură la masă. Vocea ei s-a dovedit puternică şi convingătoare.

– În această adunare există un bărbat extrem de rău. Este însetat de putere, cu toate că se pretinde membru al clerului. Acest om este episcopul de Autun. În cadrul Bisericii de la Roma, se crede că el este Diavolul reincarnat. Se spune că s-a născut cu o copită despicată, semnul Diavolului, că bea sânge de copii ca să rămână tânăr şi că celebrează slujbe negre. În octombrie, acest episcop a propus adunării ca Statul să confişte bunurile Bisericii. În data de două noiembrie, Legea Confiscării a fost apărată dinaintea Adunării de marele om de stat Mirabeau, şi a fost aprobată. Pe treisprezece februarie au început confiscările. Toţi clericii care s-au opus au fost arestaţi şi aruncaţi în temniţă. Iar pe şaisprezece februarie episcopul de Autun a fost ales preşedinte al Adunării. Acum, nimic nu-l mai poate opri.

Călugăriţele erau într-o stare de agitaţie nemaipomenită, iar glasurile li se ridicaseră în exclamaţii temătoare şi proteste, însă glasul lui Charlotte s-a înălţat peste al tuturor.

– Cu mult timp înainte de adoptarea Legii Confiscării, episcopul de Autun a făcut cercetări privind amplasarea bogăţiilor Bisericii din Franţa. Cu toate că legea prevede că preoţii urmează să cadă primii, pentru ca noi, călugăriţele să fim cruţate, ştim că episcopul de Autun a pus ochii pe Abaţia Montglane. Multe dintre cercetările lui au avut ca obiect Montglane. De aceea ne-am grăbit încoace să vă înştiinţăm. Comoara din Montglane *nu trebuie* să pice în ghearele lui.

Stareţa s-a ridicat şi şi-a lăsat palma pe umărul puternic al lui Charlotte Corday. A trecut cu privirea peste şirurile de călugăriţe învesmântate în negru, ale căror bonete scrobite s-au mişcat ca o mare pe care plutesc pescăruşi, şi a zâmbit. Aceasta era turma ei, pe care o păstorise atâta vreme şi pe care probabil că nu o va mai vedea după ce avea să le dezvăluie anumite lucruri.

– Acum ştiţi la fel de multe ca şi mine despre situaţia noastră, a spus stareţa. Cu toate că am avut cunoştinţă despre aceste lucruri de câteva luni, nu am dorit să vă înspăimânt decât după ce voi fi găsit o cale de salvare. Răspunzând chemării mele, după îndelungata lor călătorie, surorile noastre din Caen mi-au confirmat cele mai rele temeri.

De astă dată, călugăriţele căzuseră într-o tăcere de moarte. Nu s-a auzit nici un glas în afară de cel al stareţei.

– Sunt o femeie bătrână, care va fi chemată la Domnul mai curând decât îmi închipui. Jurămintele pe care le-am depus când am intrat în slujba acestei mănăstiri nu au fost făcute doar către Hristos. În urmă cu aproape patruzeci de ani, după ce am devenit stareţă de Montglane, am jurat să păstrez un secret şi să-l apăr cu preţul vieţii, de va fi nevoie. Acum a sosit vremea să-mi respect acel jurământ. Dar, procedând astfel, trebuie să împărtăşesc o parte a secretului cu fiecare dintre voi şi să vă pun să juraţi că veţi păstra taina. Povestea e lungă, şi trebuie să aveţi răbdare, chiar dacă îmi va lua ceva timp ca să v-o istorisesc. După ce voi termina, fiecare dintre voi va şti ce trebuie să facă şi de ce. Stareţa se opri puţin, pentru a lua o gură de apă dintr-un potir de argint ce se afla dinaintea ei pe masă. Apoi a continuat: Astăzi este patru aprilie, Anul Domnului 1790. Povestea mea începe pe un alt patru aprilie, dar cu mulţi ani înainte de asta. Povestea mi-a fost spusă de predecesoarea mea, aşa cum a fost transmisă de fiecare stareţă către cea care i-a urmat, cu ocazia iniţierii ei, încă de când a fost durată această abaţie. Iar acum vă voi spune istoria:

POVESTEA STAREŢEI

Pe patru aprilie, în anul 782, la Palatul Oriental din Aachen, s-a ţinut o sărbătoare minunată pentru a onora cea de-a patruzecea zi de naştere a regelui Carol cel Mare. Chemase la curte pe toţi nobilii imperiului său. Curtea centrală, cu domul placat cu mozaic şi şirurile de trepte circulare şi balcoane era

plină de palmieri aduși din alte țări și de ghirlande de flori. Din sălile spațioase, iluminate de felinare din argint și aur, răsunau acorduri de harpă și lăută. Curtenii, înveșmântați în straie purpurii, carmin și aurii, umblau printr-o mare de jongleri, saltimbanci și păpușari care-și arătau măiestria. La curte se aduseseră urși, lei, girafe și cuști pline cu porumbei. În așteptarea aniversării regelui, lumea s-a veselit vreme de câteva săptămâni.

Punctul culminant al sărbătorii mult așteptate era chiar în ziua de naștere. În acea dimineață, regele a sosit în curtea principală înconjurat de cei optsprezece copii, de regină și de curtenii favoriți. Carol cel Mare era extrem de înalt, având grația și zvelțețea unui călăreț și a unui înotător. Bronzat, avea părul și mustața presărate cu fire blonde, decolorate de soare. Totul îl înfățișa drept războinic și domnitor peste cel mai mare regat din lume. Purtând o tunică simplă din lână cu o haină strâmtă din blană de jder și având la șold nelipsita-i spadă, a trecut prin curte salutându-l pe fiecare dintre supușii săi și îndemnându-i să se înfrupte din dulciurile și din bucatele bogate ce stăteau așezate pe mesele pline din sală.

Pentru acea zi, regele pregătise ceva ieșit din comun. Fiind un mare maestru al bătăliilor, manifesta o deosebită pasiune față de un anumit joc. Cunoscut drept joc de război, joc al regilor, acesta se numea șah. Cu ocazia celei de-a patruzecea aniversări a zilei sale de naștere, Carol cel Mare își propusese să joace împotriva celui mai bun jucător de șah din regat, un soldat pe nume Garin Francul.

Garin a pătruns în curte anunțat de trompeți. În fața lui, acrobații făceau salturi, iar femeile îi așezau în cale mănunchiuri de frunze de palmier și petale de trandafir. Garin era un tânăr zvelt, cu ochi cenușii și înfățișare serioasă, soldat în armata de apus. Când regele s-a ridicat să-l întâmpine, a îngenuncheat în fața lui.

Piesele de șah au fost aduse în sala mare pe umerii a opt servitori negri, purtând straie maure. Acești bărbați, precum și

jocul de şah pe care îl purtau deasupra capetelor îi fuseseră trimişi în dar de Ibn-al-Arabi, guvernatorul musulman al Barcelonei, drept mulţumire pentru ajutorul dat de rege împotriva bascilor din Pirinei în urmă cu patru ani. În timpul retragerii din acea faimoasă bătălie de la Trecătoarea Roncevalles, din ţinutul Navarra, fusese ucis Hruoland, eroul din *Cântecul lui Roland*, soldatul cel îndrăgit de rege. Ca urmare a aceste legături nefericite, regele nu jucase niciodată cu acel set de piese, şi nici nu îl adusese vreodată în faţa poporului său.

Când a fost aşezat pe o masă, curtenii s-au minunat de frumuseţea nepământească a acelui set de piese. Cu toate că fusese făurit de meşteşugari arabi, prin felul în care erau modelate, piesele aminteau de creatorii indieni şi perşi ai acelui joc. Asta pentru că unii socoteau că acel joc existase în India cu patru sute de ani înainte de naşterea lui Hristos şi că ajunsese în Arabia prin Persia, în timpul cuceririi arabe a acelei ţări, în 640 Anul Domnului.

Tabla de şah, lucrată în întregime din argint şi aur, avea latura de un metru. Piesele, modelate din metale preţioase cu filigran, erau împodobite cu rubine, safire, diamante şi smaralde, netăiate, însă şlefuite atent, unele de mărimea ouălor de prepeliţă. Sclipind şi strălucind în lumina felinarelor din curte, păreau să radieze o lumină interioară care îi hipnotiza pe privitori.

Piesa numită *Shah*, ori Rege, avea înălţimea de cincisprezece centimetri şi înfăţişa un bărbat purtând coroană şi călărind un elefant. Regina, numită şi *Ferz*, şedea într-un jilţ acoperit, brodat cu pietre preţioase. Nebunii erau elefanţi cu şeile incrustate cu pietre preţioase rare. Caii erau armăsari arabi. Turnurile, numite şi *Rukhkh*, cuvânt arab ce înseamnă „car de luptă", erau cămile mari cu scaune ca nişte turnuri în spinare. Pionii, cum îi numim acum, erau simpli soldaţi pedeştri înalţi de şapte centimetri, având mici pietre preţioase drept ochi şi altele montate pe mânerul spadelor.

Carol cel Mare şi Garin s-au apropiat de tablă, fiecare de partea lui. Apoi, ridicând mâna, regele a rostit câteva cuvinte ce i-au uimit pe curtenii care îl cunoşteau mai îndeaproape.

– Propun un rămăşag, a spus el cu glas straniu. Lui Carol nu-i plăcea să pună rămăşaguri, de aceea curtenii s-au privit unii pe alţii cu îngrijorare. Dacă soldatul meu Garin câştigă un joc în faţa mea, îi acord acea parte a imperiului meu de la Aachen până în Pirineii ţării Bascilor şi mâna fiicei mele. Dacă va pierde, va fi decapitat chiar în această curte, în zori.

Cei prezenţi au rămas ca trăsniţi. Se ştia că regele îşi iubea fiicele atât de mult, încât le rugase să nu se mărite cât timp era el în viaţă.

Cel mai scump prieten al regelui, ducele de Burgundia, l-a prins de braţ şi l-a tras deoparte.

– Ce fel de rămăşag este acesta? a întrebat el în şoaptă. Ai propus unul care pare potrivit unui barbar fără multă minte.

Carol s-a aşezat la masă. Părea să fi căzut în transă. Ducele a rămas nedumerit. Şi Garin era derutat. L-a privit pe duce în ochi, apoi, fără o vorbă, şi-a luat locul în faţa tablei, acceptând rămăşagul. Au ales culorile şi s-a întâmplat ca Garin să aleagă piesele albe, ceea ce îi oferea avantajul de a face prima mutare. Jocul a început.

Din cauza încordării, părea că, pe măsură ce partida progresa, cei doi jucători mutau piesele cu o forţă şi o precizie care depăşeau simplul joc, ca şi cum altcineva, o mână invizibilă, ar fi plutit deasupra tablei de şah. Uneori, privitorii aveau impresia că piesele se mutau cu de la sine putere. Jucătorii erau tăcuţi şi palizi, iar curtenii se învârteau în jurul lor ca nişte stafii.

După aproape o oră de joc, ducele de Burgundia a observat că regele avea o purtare stranie. Stătea încruntat şi părea neatent, confuz. Şi Garin era stăpânit de un neastâmpăr neobişnuit, făcând mişcări iuţi şi spasmodice, cu fruntea îmbolovănată de sudoare rece. Ochii celor doi jucători stăteau aţintiţi asupra tablei, de parcă nu şi i-ar fi putut desprinde de la ea.

Deodata, Carol a sărit în picioare şi a scos un strigat, răsturnând tabla de joc şi împrăştiind piesele pe podea. Curtenii s-au tras îndărăt, ca să spargă cercul din jurul jucătorilor. Regele fusese cuprins de o furie cumplită, smulgându-şi părul şi lovindu-se cu pumnii în piept ca o fiară turbată. Garin şi ducele de Burgundia s-au repezit la el, însă regele i-a împins brutal deoparte. A fost nevoie de şase nobili pentru a îl potoli pe rege. După ce s-a liniştit, s-a uitat cu uluire în jur, ca şi cum tocmai s-ar fi trezit dintr-un somn lung.

– Dumnezeule, a rostit Garin încet, ridicând una dintre piese de pe jos şi întinzându-i-o regelui, cred că ar fi mai bine să ne retragem din joc. Piesele sunt în dezordine şi nu-mi amintesc nici o mutare făcută. Sire, mă tem de acest set de piese maure. Cred că este posedat de o forţă malefică, forţă care te-a îndemnat să pui rămăşag pe viaţa mea.

Rezemat de un jilţ, Carol cel Mare a dus o mână la frunte, dar a rămas tăcut.

– Garin, a spus ducele de Burgundia cu fereală, doar ştii că regele nu crede în superstiţii de acest fel, fiindcă le socoteşte păgâne şi barbare. A interzis necromanţia şi ghicitul la curtea sa...

Carol cel Mare l-a întrerupt, însă glasul lui s-a auzit slab, de parcă ar fi fost ostenit de moarte.

– Cum să aduc lumina creştină în Europa, când până şi soldaţii din armata mea cred în vrăjitorii?

– Magia se practică în Arabia şi în tot Răsăritul încă de la începuturile timpului, i-a răspuns Garin. Nici eu nu cred în ea, şi nici nu o pricep. Dar... – Garin s-a aplecat spre rege şi l-a privit în ochi – *şi dumneata ai simţit-o.*

– Am fost cuprins de o furie de foc, a recunoscut Carol cel Mare. Nu m-am putut înfrâna. M-am simţit ca un luptător în dimineaţa unei bătălii, când trupele se pregătesc să se încaiere. Nu-mi explic ce s-a petrecut.

– Însă toate lucrurile din cer şi de pe pământ au o explicaţie, a spus cineva peste umărul lui Garin, care s-a întors şi a văzut

un maur negru, unul dintre cei opt care aduseseră setul de şah în încăpere. Regele i-a făcut semn din cap maurului să continue.

– Din Watar, locul nostru de naştere, a apărut un popor vechi, cunoscut drept Badawi, adică „locuitorii deşertului". Între aceşti oameni, rămăşagul pe viaţă este socotit cel mai onorabil. Se spune că numai un asemenea rămăşag îndepărtează Habb, picătura neagră din inima omului, pe care Arhanghelul Gabriel a scos-o din pieptul lui Mohamed. Înălţimea Voastră a făcut un rămăşag de sânge în faţa tablei de şah, un rămăşag pe viaţa unui om, cea mai înaltă formă de dreptate. Mohamed zice: „Regatul suportă Kuft, infidelitatea faţă de Islam, dar El nu îndură Zulm, care este nedreptatea".

– Un rămăşag pe sângele cuiva este oricând ceva rău, i-a răspuns Carol cel Mare.

Garin şi ducele de Burgundia l-au privit uimiţi pe rege, pentru că el însuşi propusese un asemenea rămăşag în urmă cu doar o oră.

– Nu! a spus maurul cu îndărătnicie. Prin rămăşagul pe sânge, se poate atinge Ghutah, oaza pământească, adică Raiul. Dacă cineva face un asemenea rămăşag la tabla lui Shatranj, însuşi Shatranj este acela care îndeplineşte Sar!

– Shatranj este numele pe care maurii îl dau jocului de şah, stăpâne, a spus Garin.

– Şi ce înseamnă „Sar"? a întrebat Carol cel Mare, ridicându-se încet în picioare, dominându-i pe toţi ceilalţi prin înălţime.

– Răzbunare, i-a răspuns maurul, fără nici o expresie pe faţă. A făcut o plecăciune şi s-a îndepărtat de rege.

– Vom juca din nou, a anunţat regele. De astă dată, fără nici un rămăşag. Jucăm de dragul acestui joc simplu. Aceste superstiţii prosteşti inventate de barbari şi de copii nu înseamnă nimic.

Curtenii s-au apucat să aşeze piesele pe tablă. S-au auzit murmure de uşurare în întreaga încăpere. Carol cel Mare s-a întors spre ducele de Burgundia şi l-a luat de braţ.

– Chiar am făcut acel rămaşag? a întrebat el încet.

Ducele l-a măsurat cu surprindere.

– Da, sigur, stăpâne. Nu mai ţii minte?

– Nu, i-a răspuns regele cu mâhnire.

Carol cel Mare s-a aşezat să joace altă partidă. După o confruntare remarcabilă, Garin a câştigat. Regele i-a dat proprietatea de Montglane din Pirineii Mici şi titlul de Garin de Montglane. Atât de încântat s-a arătat regele de măiestria lui Garin, încât s-a oferit să îi construiască o fortăreaţă pentru a apăra teritoriul pe care îl câştigase. După mulţi ani, regele i-a trimis lui Garin în dar minunatul set de piese de şah cu care jucaseră partida aceea de pomină. De atunci, acesta a primit numele de Setul Montglane.

– Aceasta este istoria Abaţiei Montglane, a spus stareţa, încheindu-şi povestea. Apoi a privit spre călugăriţele care ascultau tăcute. Pentru că, după mulţi ani, atunci când zăcea pe patul de moarte, Garin de Montglane a dăruit Bisericii teritoriul de Montglane, fortăreaţa ce avea să devină stăreţia noastră, dar şi faimosul set de piese numit Setul Montglane. Stareţa a tăcut o clipă, de parcă n-ar fi ştiut cum să continue. Într-un târziu, a spus: Dar Garin a crezut mereu că Setul Montglane era blestemat. Cu mult înainte de a ajunge în mâinile lui, auzise zvonuri referitoare la răul legat de acesta. Se spunea că Charlot, nepotul lui Carol cel Mare, fusese ucis în timpul unei partide jucate pe acea tablă de joc. Circulau poveşti ciudate despre vărsări de sânge şi violenţe, chiar războaie, în care acest set jucase un rol important. Cei opt mauri care aduseseră setul de piese de la Barcelona pentru a-l dărui lui Carol cel Mare se rugaseră să însoţească piesele atunci când aveau să fie duse la Montglane. Iar regele le îngăduise. Curând, Garin a aflat că în fortăreaţă se desfăşurau ceremonii misterioase la vreme de noapte, ritualuri la care a simţit că participau şi maurii. Garin a ajuns să se teamă de acel dar, de

parcă ar fi fost unealta Diavolului. A cerut de s-a îngropat serviciul înlăuntrul fortăreţei şi l-a rugat pe Carol cel Mare să pună un blestem pe zid, pentru ca acesta să nu fie dărâmat nicicând. Regele a luat totul în glumă, însă a îndeplinit dorinţa lui Garin în felul său, şi de aceea vedem acum acea inscripţie deasupra uşilor.

Stareţa s-a oprit şi, arătând slăbită şi palidă, a întins mâna să se rezeme de scaunul din spatele ei. Alexandrine s-a ridicat şi a ajutat-o să se aşeze.

– Şi ce s-a întâmplat cu Setul Montglane, maică stareţă? a întrebat una dintre călugăriţele mai bătrâne, care stătea în primul rând de bănci.

Stareţa a zâmbit.

– V-am spus deja că viaţa noastră se află în mare primejdie dacă mai rămânem mult timp în stăreţie. V-am mai spus că soldaţii Franţei caută să confişte bogăţiile Bisericii şi sunt, de fapt, răspândiţi prin toată ţara. De asemenea, v-am spus că între zidurile acestei abaţii este îngropată o comoară de mare valoare şi de un rău cumplit. De aceea, nu trebuie să vă mire dacă vă dezvălui faptul că secretul pe care am jurat să îl păstrez atunci când am fost aleasă stareţă are legătură cu Setul Montglane. Este încă îngropat între zidurile şi podeaua acestei încăperi şi doar eu ştiu locul precis al fiecărei piese. Fiicele mele, misiunea noastră este de a îndepărta această unealtă a răului, să o împrăştiem cât mai departe posibil, pentru ca el să nu mai poată fi adunat vreodată în mâinile cuiva care doreşte puterea. Pentru că el deţine o forţă ce depăşeşte legile naturii şi ale înţelegerii omeneşti. Însă, chiar dacă am avea timp să distrugem piesele ori să le mutilăm pentru a nu mai fi recunoscute, eu nu aş alege o asemenea cale. Ceva cu o putere atât de mare ar putea fi folosit ca instrument al binelui. De aceea, am jurat nu numai să păstrez Setul Montglane ascuns, ci să-l şi protejez. Poate că, într-o bună zi, când istoria va îngădui, vom aduna piesele laolaltă şi le vom dezvălui întunecatul mister.

*

Deşi stareţa cunoştea locul exact al fiecărei piese, a fost nevoie de efortul tuturor călugăriţelor, vreme de două săptămâni, până ce Setul Montglane a fost dezgropat, iar piesele au fost curăţate şi lustruite. Abia patru călugăriţe au reuşit să ridice tabla de şah de pe podea. După ce au curăţat-o, au observat pe ea simboluri ciudate, ce fuseseră săpate ori imprimate în fiecare careu. Simboluri asemănătoare fuseseră gravate şi pe postamentul pieselor. De asemenea, au găsit o bucată de material într-o cutie mare de metal. Colţurile acesteia fuseseră sigilate cu o substanţă cerată, fără îndoială, pentru a feri pânza de mucegai. Era o catifea albastră, întunecată ca noaptea, şi brodată bogat cu fir de aur şi pietre preţioase, alcătuind un model ce aducea cu zodiacul. În centrul materialului apăreau două siluete răsucite, ca nişte şerpi încolăciţi, alcătuind cifra opt. Stareţa credea că acea pânză fusese folosită pentru a acoperi Setul Montglane, pentru ca acesta să nu se deterioreze la transport.

Spre sfârşitul celei de-a doua săptămâni, stareţa le-a spus călugăriţelor să se pregătească de călătorie. Avea să le instruiască pe fiecare în parte în legătură cu locul unde erau trimise, astfel ca nici una dintre ele să nu ştie unde plecaseră celelalte. În felul acesta avea să reducă primejdiile pentru fiecare. Cum Setul Montglane cuprindea mai puţine piese decât numărul de călugăriţe din abaţie, nimeni în afară de stareţă nu avea să ştie care dintre surori va pleca ducând o parte din set.

Când Valentine şi Mireille au fost convocate în birou, stareţa stătea la masa masivă de scris şi le-a făcut semn să se aşeze în faţa ei. Pe masă, parţial acoperit cu catifeaua brodată, de culoarea albastru-închis, strălucea Setul Montglane.

Stareţa şi-a lăsat deoparte pana şi a ridicat privirea. Mână în mână, Mireille şi Valentine au aşteptat neliniştite.

– Maică stareţă, nu s-a putut stăpâni Valentine, vreau să aflaţi că, acum, când trebuie să plec, o să-mi lipsiţi şi mi-am

dat seama că v-am fost o povară cumplită. Aş dori să fi fost o călugăriţă mai bună şi să vă fi provocat mai puţine necazuri...

– Valentine, a spus stareţa, zâmbind când a observat că Mireille o împungea în coaste pe Valentine ca să o reducă la tăcere. Ce doreşti să spui? Te temi că te voi separa de vara ta, Mireille – de aceea vin aceste scuze atât de târziu?

Valentine s-a uitat uimită, întrebându-se dacă stareţa îi ghicise gândurile.

– N-ar trebui să-ţi faci griji, a urmat stareţa. I-a întins lui Mireille o foaie de hârtie peste masa din lemn de cireş. Aveţi aici numele şi adresa custodelui care se va îngriji de voi, iar dedesubt am trecut instrucţiunile de călătorie pe care le-am stabilit pentru amândouă.

– Amândouă! a exclamat Valentine, abia stăpânindu-se să nu sară de pe bancă. Vai, maică stareţă, mi-aţi împlinit cea mai fierbinte dorinţă!

Stareţa a râs.

– Valentine, dacă nu v-aş trimite împreună, sunt convinsă că de la voi putere aţi găsi o cale de a zădărnici toate planurile pe care le-am întocmit cu grijă, doar ca să rămâi alături de vara ta. Pe de altă parte, am motive întemeiate să vă trimit împreună. Ascultaţi cu atenţie. Fiecărei călugăriţe din această abaţie i s-a asigurat viitorul. Cele ale căror familii le primesc înapoi, vor fi trimise la casele lor. În unele cazuri, am găsit prieteni ori rude îndepărtate care să le ofere adăpost. Dacă au venit la abaţie cu dote, le înapoiez acei bani pentru îngrijire şi trai sigur. Dacă nu există bani, trimit tinerele la o abaţie de bună-credinţă din altă ţară. În toate cazurile, cheltuielile de călătorie şi hrană sunt asigurate, pentru ca fiicele mele să nu sufere. Stareţa şi-a împreunat mâinile şi a continuat: Însă voi aveţi noroc din mai multe privinţe, Valentine. Bunicul vostru v-a lăsat un venit generos, atât ţie, cât şi verişoarei tale, Mireille. În plus, deşi nu aveţi familie, tu ai un naş, care a acceptat să vă ia în grijă. Am primit asigurări scrise din partea acestuia că vă va lua sub obladuirea sa. Iar acum ajungem la cea de-a doua problemă, o chestiune de mare îngrijorare.

Mireille aruncase o privire spre Valentine atunci când stareţa le vorbise despre existenţa unui naş, iar acum s-a uitat la foaia de hârtie din mână, unde stareţa scrisese citeţ: „Domnul Jacques-Louis David, pictor", şi, dedesubt, o adresă din Paris. Nu ştiuse că Valentine avea un naş.

– Îmi dau seama, a continuat stareţa, că atunci când se va afla că am închis abaţia, multor oameni din Franţa nu le va conveni acest lucru. Multe dintre noi vor fi în primejdie, îndeosebi din cauza unor oameni precum episcopul de Autun, care va voi să afle ce am scos dintre aceste ziduri şi am dus cu noi. Vedeţi voi, urmele nu pot fi şterse cu totul. Unele dintre femei ar putea fi căutate şi descoperite. Trebuie ca ele să fugă. De aceea, am ales opt călugăriţe, şi fiecare va avea o parte din set, dar care va sluji de asemenea ca punct de adunare, atunci când altele se văd silite să ascundă o piesă pentru a putea scăpa cu fuga. Ori va lăsa instrucţiuni privind locul. Valentine, tu vei fi una dintre cele opt.

– Eu! s-a mirat Valentine. Şi-a înghiţit nodul din gât, pentru că, brusc, gura i se uscase. Dar, maică stareţă, eu nu... eu nu sunt...

– Tu încerci să-mi spui că nu prea eşti un exemplu de responsabilitate, a zis stareţa, zâmbind fără să vrea. Sunt conştientă de asta, şi mă bizui pe vara ta, care este mai serioasă, ca să mă ajute în această privinţă. S-a uitat la Mireille, iar ea a dat din cap în semn de încuviinţare.

– Am ales opt dintre voi nu doar în ce priveşte capacităţile, a continuat stareţa, ci şi din motive strategice. Naşul tău, domnul David, locuieşte la Paris, inima tablei de şah ce a devenit Franţa. Ca artist renumit, el se bucură de prietenia nobilimii, dar este şi membru al Adunării, iar unii îl consideră un revoluţionar înfocat. Cred că el are posibilitatea de a vă apăra pe amândouă în caz de nevoie. Iar eu i-am plătit din belşug pentru îngrijirea voastră, ca să îi dau un motiv suplimentar să vă ajute.

Stareţa a privit peste masă către cele două tinere femei.

– Valentine, aceasta nu este o poruncă, a spus ea apăsat. Surorile tale ar putea avea necazuri, iar tu vei avea posibilitatea să le ajuţi. Am dat numele şi adresa voastră unora dintre călugăriţele care au plecat deja spre casele lor. Voi veţi merge la Paris şi veţi proceda aşa cum vă spun eu. Aveţi cincisprezece ani, îndeajuns ca să ştiţi că în viaţă există lucruri mai importante decât satisfacerea dorinţelor imediate. Stareţa le vorbise cu asprime, dar acum faţa ei se îmblânzise, aşa cum se întâmpla mereu când o privea pe Valentine. Pe de altă parte, Parisul nu este un loc prea rău pentru surghiun, a adăugat ea.

Valentine i-a întors zâmbetul stareţei.

– Nu, maică stareţă, a aprobat-o ea. În primul rând, există operă şi poate petreceri, iar doamnele, se spune, poartă rochii atât de frumoase... Mireille a înghiontit-o din nou în coaste. Vreau să spun, maică stareţă, că vă mulţumesc preaplecată pentru că aveţi atâta încredere în noi.

Auzind acestea, stareţa a izbucnit într-un hohot vesel de râs, care nu era tocmai potrivit vârstei ei.

– Prea bine, Valentine. Puteţi merge să vă pregătiţi bagajele. Veţi pleca mâine-dimineaţă în zori. Să nu întârziaţi.

Ridicându-se, stareţa a apucat două piese grele de pe tabla de şah şi le-a întins celor două novice.

Valentine şi Mireille au sărutat pe rând inelul stareţei şi, cu mare grijă, au plecat cu preţioasele comori spre uşa biroului. În clipa când se pregăteau să iasă, Mireille s-a întors şi a vorbit pentru prima oară de când intrase în încăpere.

– Maică stareţă, a zis ea, aş vrea să ştiu încotro plecaţi. Am dori să ne gândim la dumneavoastră şi să vă transmitem urări de bine, oriunde v-aţi afla.

– Plec într-o călătorie după care am tânjit patruzeci de ani, i-a răspuns stareţa. Am o prietenă pe care nu am văzut-o din copilărie. Pe vremea aceea... să ştii, Valentine, uneori mă faci să-mi amintesc de acea prietenă din copilărie. Ţin minte că era la fel de vioaie, plină de viaţă ca tine...

Stareţa a tăcut, iar Mireille s-a gândit că, dacă i se îngăduia să gândească astfel despre o persoană atât de impunătoare, stareţa părea melancolică.

– Maică stareţă, prietena dumitale trăieşte în Franţa? a întrebat ea.

– Nu, i-a răspuns stareţa. Trăieşte în Rusia.

În dimineaţa următoare, în lumina cenuşie şi sumbră a zilei, două femei îmbrăcate în straie de călătorie au părăsit Abaţia de Montglane şi au urcat într-o căruţă plină cu fân. Căruţa a trecut de porţile masive şi a pornit să traverseze căldările muntelui. Curând s-a lăsat o ceaţă uşoară, care le-a ascuns vederii când au ajuns în vale.

Erau speriate şi, strângându-şi bine capele pe lângă trup, cele două se simţeau recunoscătoare că plecau într-o misiune a Domnului revenind în lumea de care fuseseră protejate atâta vreme.

Însă nu Dumnezeu le urmărea tăcut din vârful muntelui atunci când căruţa cobora încet în bezna din valea de dedesubt. Sus, pe un pisc acoperit de zăpadă, situat deasupra abaţiei, se afla un bărbat solitar, călare pe un cal sur. Le-a urmărit cu privirea până când căruţa a dispărut în negură. Apoi şi-a întors calul fără să facă nici un zgomot şi s-a îndepărtat.

PION LA D4

Deschiderile cu pionul pe flancul reginei – cele care încep cu mutarea d4 – se numesc deschideri „închise". În acest fel, contactul dintre forțele adverse se dezvoltă foarte încet. Există șanse pentru nenumărate mutări și durează destul de mult până când se ajunge la lupta directă și îndârjită cu adversarul... Șahul pozițional este esențial în această etapă.

Manualul complet al deschiderilor în șah
FRED REINFELD

Un servitor a auzit vorbindu-se la târg că Moartea îl căuta. A dat fuga acasă și i-a spus stăpânului său că trebuia să meargă degrabă în Samara, orașul învecinat, ca să nu-l găsească Moartea.

În aceeași noapte, după cină, s-a auzi un ciocănit la ușă. Stăpânul a deschis și a găsit-o în prag pe Moarte, îmbrăcată cu o robă lungă cu glugă. Aceasta a întrebat de servitor.

– E bolnav, în pat, s-a grăbit stăpânul să mintă. Se simte prea rău ca să-l tulbur.

– Ciudat, a spus Moartea. Înseamnă că nu se află unde trebuie. Pentru că am întâlnire cu el în seara asta. La Samara.

Legenda întâlnirii de la Samara

New York City
Decembrie 1972

Aveam necazuri. Mari de tot.

Ele au început în ajunul Anului Nou, în ultima zi din 1972. Aveam o programare la o prezicătoare. Dar, la fel ca omul

care avea întâlnirea cu moartea la Samara, eu încercasem să fug de soartă, evitând acea vizită. Nu ţineam ca nu ştiu ce cititor în palmă să-mi spună viitorul. Aveam destule probleme şi în prezent. În preajma Anului Nou îmi dădusem viaţa peste cap. Şi n-aveam decât 23 de ani.

În loc să fug la Samara, mă refugiasem la centrul de informare de la ultimul etaj al Clădirii Pan Am din centrul Manhattanului. Era mult mai aproape decât Samara şi, la ora zece seara, în Ajun, la fel de departe şi de izolat ca şi un pisc de munte.

Mă simţeam de parcă m-aş fi aflat cu adevărat pe un pisc. Zăpada se învârtejea prin dreptul ferestrelor ce dădeau spre Park Avenue, iar fulgii mari şi graţioşi atârnau ca într-o suspensie coloidală. Ceea ce vedeam aducea cu una dintre acele jucărioare care au înăuntru un trandafiraş perfect ori o copie miniaturală a unui sat elveţian. Însă în spatele geamurilor de la centrul de informare Pan Am se găsea, pe o suprafaţă de vreun hectar, aparatură de calcul sclipitoare de ultimă generaţie, zumzăind încet, în timp ce controla distribuţia rutelor şi a biletelor de avion din întreaga lume. Era un loc liniştit, potrivit pentru a te refugia şi a gândi.

Şi aveam la ce mă gândi. Cu trei ani în urmă, venisem la New York pentru a lucra la Triple-M, unul dintre cei mai mari producători de computere din lume. Pe vremea aceea, Pan Am fusese unul dintre clienţii mei. De aceea, încă îmi permiteau să folosesc centrul lor de date.

Acum însă îmi schimbasem locul de muncă, lucru care se putea dovedi cea mai mare greşeală din viaţa mea. Aveam îndoielnica onoare de a fi prima femeie angajată în rândurile venerabilei firme de CPA Fulbright, Cone, Kane & Upham. Iar lor nu le plăcea stilul meu.

Pentru cei care nu ştiu, CPA înseamnă contabil public autorizat. Fulbright, Cone, Kane & Upham era una dintre cele mai mari opt firme de acest gen din lume, o frăţie denumită, pe merit, „Cei Opt Mari".

Contabil public autorizat este felul politicos de a denumi un auditor. Cei Opt Mari asigurau servicii majorității corporațiilor importante. Ele se bucurau de un respect deosebit, ceea ce reprezintă un mod elegant de a spune că-și țineau clienții de boașe. Dacă Cei Opt Mari sugerau în cursul unui audit că era necesar ca un client să cheltuiască jumătate de milion de dolari pentru îmbunătățirea sistemului său financiar-contabil, acesta ar fi trebuit să fie nebun să ignore sfatul. (Ori să ignore faptul că firma de audit din rândul Celor Opt Mari putea asigura serviciul respectiv *pentru* el – contra cost, firește.) Aceste lucruri se înțelegeau de la sine în lumea marilor finanțe. Iar gestul acesta de contabilitate învârtea o groază de bani. Până și un partener minor putea obține un venit de șase cifre.

S-ar putea ca unii să nu priceapă că domeniul contabilității publice aparține exclusiv masculilor, însă Fulbright, Cone, Kane & Upham sigur știa, și tocmai asta m-a pus *pe mine* într-o situație delicată. Pentru că eram prima femeie angajată acolo care nu lucra ca secretară, mă tratau ca pe o creatură neobișnuită – ceva potențial primejdios, care trebuie verificat cu atenție.

Să fii prima femeie într-un domeniu nu reprezintă *în nici un caz* un motiv de bucurie. Dacă ești prima femeie-astronaut sau prima femeie primită la o spălătorie chinezească, trebuie să accepți glumele, chicotelile și ocheadele aruncate picioarelor tale. Mai trebuie să accepți să muncești mai mult decât oricare altul și să te mulțumești cu un salariu mai mic.

Mă obișnuisem să par amuzată când eram prezentată drept „domnișoara Velis, specialistul nostru de sex feminin în acest domeniu". Cu o asemenea carte de vizită, oamenii credeau pesemne că sunt ginecolog.

În realitate, sunt expertă în computere, cea mai bună specialistă din industria transporturilor din New York. Tocmai de aceea mă angajaseră. Când partenerii de la Fulbright și compania m-au verificat, n-am mai văzut în fața ochilor lor injectați decât dolari; nu eram o femeie, ci un portofoliu ambulant

pentru conturi grase. Îndeajuns de tânără ca să mă las impresionată, suficient de naivă ca să fiu impresionată, destul de nevinovată pentru a arunca clienţii în colţii ca de rechin ai personalului de auditare – eram tot ce voiau ei de la o femeie. Însă luna de miere fusese extrem de scurtă.

Cu câteva zile înainte de Crăciun, tocmai încheiam o evaluare de echipamente pentru ca un client important care se ocupa de transporturi maritime să poată cumpăra computere înainte de sfârşitul anului, când partenerul principal, Jock Upham, mi-a făcut o vizită la birou.

Jock avea peste şaizeci de ani, era înalt şi zvelt şi îi plăcea s-o facă pe tinerelul. Juca mult tenis, purta costume elegante de la Brooks Brothers şi-şi vopsea părul. Când păşea, sărea înainte pe vârful degetelor de parcă ar fi pornit să dea o lovitură la fileu.

Aşadar, Jock a intrat sărind în biroul meu.

– Velis, mi-a spus el cu glas vioi şi sonor, m-am tot gândit la studiul pe care îl faci. Am analizat şi cred că, în cele din urmă, am descoperit ce mă frământa.

Acela era modul lui Jock de a spune că nu avea nici un rost să îl contrazic. Jucase deja rolul avocatului diavolului cu ambele părţi, iar partea lui, nu avea importanţă căreia i se aliase, avusese câştig de cauză.

– Domnule, aproape că am terminat. Raportul urmează să fie expediat mâine-dimineaţă clientului, şi sper că nu doriţi modificări majore.

– Nimic major, mi-a spus el, în vreme ce plasa bomba cu mare grijă. Am hotărât că imprimantele sunt mai importante pentru client decât hard diskurile, şi aş dori să modifici criteriile de selecţie în consecinţă.

Acela era un exemplu de ceea ce, în domeniul computerelor, se cheamă „aranjarea cifrelor". Lucru ilegal. Cu o lună în urmă, şase vânzători de hard diskuri prezentaseră clientului oferte sigilate. Acestea se bazau pe criteriile de selecţie pe care le pregătiserăm noi, ca auditori imparţiali. Am spus că

acel client avea nevoie de hard diskuri puternice, iar unul dintre vânzători făcuse oferta cea mai bună. Dacă acum hotăram, după ce se făcuseră ofertele, că imprimantele erau mai importante, contractul revenea altui ofertant, iar eu am bănuit care era acela: cel al cărui președinte îl invitase pe Jock la masă în acea după-amiază.

Evident, se pasase pe sub masă ceva de valoare. Poate o promisiune de noi afaceri pentru firma noastră, poate vreun iaht sau o mașină sport pentru Jock. Însă, indiferent cum stăteau lucrurile, eu nu voiam să le fac jocul.

– Îmi pare rău, domnule, i-am spus, dar e prea târziu pentru a mai schimba criteriile fără aprobarea clientului. L-am putea suna să-l anunțăm că vrem să le cerem vânzătorilor să suplimenteze oferta originală, dar asta ar însemna, desigur, că echipamentele nu se pot comanda decât după Anul Nou.

– Nu va fi nevoie, Velis, mi-a zis Jock. Doar n-am devenit partener majoritar la această firmă ignorând ceea ce mi-a sugerat intuiția. De multe ori am acționat în numele clientului meu și am economisit milioane într-o clipită, fără ca el să știe măcar. Instinctul primar de supraviețuire a propulsat firma în vârful Celor Opt Mari an de an.

Apoi mi-a aruncat un surâs sclipitor, arătându-și gropițele din obraji.

Șansele ca Jock Upham să facă ceva pentru un client fără să-și aroge toate meritele erau aproape egale cu acelea ale cămilei care trebuie să se strecoare prin gaura acului. Dar am lăsat de la mine.

– Domnule, cu toate acestea, am o datorie morală față de client să cântăresc și să evaluez ofertele sigilate în mod cinstit. La urma urmelor, suntem o firmă de audit.

Gropițele din obraji au dispărut de parcă și le-ar fi înghițit.

– Doar nu vrei să spui că refuzi să accepți sugestia mea?!

– Dacă e doar o sugestie, și nu un ordin, aș prefera să nu o fac.

– Dar dacă dau ordin? a spus el cu şiretenie. Ca partener majoritar al acestei firme, eu...

– Atunci, cu regret, va trebui să mă retrag din proiect, domnule, şi să-l încredinţez altcuiva. Sigur că voi păstra exemplarele mele de lucru, în caz că se vor ivi litigii ulterior.

Jock ştia ce însemna asta. Firmele de audit nu erau niciodată auditate. Singurii care aveau dreptul să pună întrebări erau cei din guvern. Iar întrebările *lor* priveau practici ilegale şi frauduloase.

– Am înţeles, a spus el. Bine, atunci te las să lucrezi, Velis. Este limpede că trebuie să iau singur decizia. Şi s-a răsucit brusc pe călcâie, părăsind biroul.

Managerul meu, un tip mătăhălos şi blond, până în treizeci de ani, pe nume Lisle Holmgren, a venit să discute cu mine chiar în dimineaţa următoare. Era agitat, părul rărit îi era răvăşit şi cravata îi stătea strâmb.

– Catherine, ce dracu' i-ai făcut lui Jock Upham? au fost primele cuvinte care i-au ieşit din gură. E nervos ca o cloşcă. M-a chemat azi-dimineaţă încă din zori. Abia de-am avut vreme să mă bărbieresc. Spune că te vrea în cămaşă de forţă, că ţi-ai ieşit din minţi. Nu vrea să mai ai relaţii cu clienţii pe viitor pentru că nu eşti încă pregătită să tratezi cu firmele mari.

Viaţa lui Lisle se învârtea strict în jurul muncii la firmă. Avea o nevastă pretenţioasă, care-şi măsura succesul prin taxele plătite la cluburile de echitaţie. Cu toate că probabil nu era de acord cu asta, el îi finanţa pretenţiile.

– Cred că mi-am pierdut capul seara trecută, am spus eu sarcastic. Am refuzat să dau deoparte o ofertă. I-am spus că o poate încredinţa altcuiva, dacă asta doreşte.

Lisle s-a scufundat pe un scaun alături de mine. Pentru moment, n-a scos o vorbă.

– Catherine, în lumea afacerilor există o mulţime de lucruri ce pot părea lipsite de etică pentru cineva de vârsta ta. Dar ele nu sunt în mod necesar ceea ce par.

– Acesta era.

– Îţi dau cuvântul meu că, dacă Jock Upham ţi-a cerut să faci aşa ceva, a avut motivele lui.

– Pariez. Bănuiala mea e că a avut motive în valoare de treizeci ori patruzeci de mii de dolari, i-am spus, şi m-am întors la treaba mea.

– Te sinucizi, nu-ţi dai seama? mi-a zis el. Nu te joci cu un om ca Jock Upham. Nu o să se retragă cuminte într-un colţ ca un copil certat. N-o să se răzgândească şi nici n-o să uite. Dacă vrei un sfat, cred c-ar trebui să te duci chiar acum în biroul lui şi să-ţi ceri scuze. Spune-i că vei face tot ce-ţi cere, gâdilă-i vanitatea. Dacă nu, te anunţ că ţi-ai terminat cariera aici.

– Doar n-o să mă concedieze pentru că refuz să fac ceva ilegal, am spus eu.

– Nu va trebui să te concedieze. Are puterea de a-ţi face viaţa atât de mizerabilă, încât o să-ţi doreşti să nu fi călcat în firmă. Eşti o fată bună, Catherine, şi îmi placi. Mi-ai auzit părerea. Te las să-ţi scrii singură epitaful.

Asta s-a întâmplat în urmă cu o săptămână. Nu i-am cerut scuze lui Jock. Nu am povestit nimănui despre discuţia purtată cu el. Şi trimisesem recomandarea mea de ofertă clientului cu o zi înainte de Crăciun, conform programului. Candidatul lui Jock nu a câştigat licitaţia. De atunci încoace, lucrurile de la venerabila firmă Fulbright, Cone, Kane & Upham s-au desfăşurat cu discreţie. Mai precis, până în această dimineaţă.

Asociatului majoritar îi trebuiseră exact şapte zile ca să născocească forma de tortură la care să mă supună. În acea dimineaţă, Lisle a sosit în biroul meu aducând marea veste.

– Ei bine, a început el, nu poţi pretinde că nu te-am prevenit. Ăsta-i necazul cu femeile, niciodată nu ascultă glasul raţiunii.

Cineva a tras apa la toaleta din „biroul" alăturat, iar eu am aşteptat până ce sunetul s-a stins. O premoniţie privind viitorul meu.

– Ştii cum se numeşte raţionamentul făcut după ce faptul s-a consumat? l-am întrebat. Desfacerea firului în patru.

– Acolo unde pleci o să ai tot timpul din lume să desfaci firul în patru, a zis el. Acţionarii s-au întâlnit devreme la o cafea şi gogoşele azi-dimineaţă şi ţi-au hotărât soarta. A fost o alegere între Calcutta şi Alger, dar trebuie să te bucuri că Algerul a avut prioritate. Votul meu a fost hotărâtor. Sper că apreciezi.

– La ce te referi? am întrebat, simţind că mi se face greaţă. Unde naiba e Algerul ăsta? Ce legătură are cu mine?

– Algerul este capitala Algeriei, o ţară socialistă de pe coasta de nord a Africii. Cred că ai face bine să iei cartea asta s-o citeşti. A azvârlit un volum destul de gros pe biroul meu şi a continuat: Imediat ce ţi se aprobă viza, ceea ce durează aproape trei luni, o să petreci mult timp acolo. Acolo vei avea postul.

– Şi ce o să fac acolo? am întrebat. Ori e doar un exil?

– Nu, de fapt, demarăm un proiect în acea ţară. E un angajament de un an pentru un club social neînsemnat al ţărilor Lumii a Treia care se întrunesc din când în când ca să flecărească despre preţul benzinei. Se numeşte OTRAM sau cam aşa ceva. Stai puţin, să nu greşesc. A scos nişte hârtii din buzunarul hainei şi s-a apucat să le frunzărească. A, uite, se cheamă OPEC.

– N-am auzit de organizaţia asta.

În decembrie 1972, nu multă lume auzise de OPEC. Deşi curând acel nume avea să le vuiască în urechi.

– Nici eu, a recunoscut Lisle. Tocmai de aceea acţionarii s-au gândit că reprezintă postul ideal pentru tine. Te vor îngropată, Velis, aşa cum ţi-am spus.

Apa de la toaletă s-a auzit din nou, şi, cu ea, toate speranţele mele s-au dus pe apa sâmbetei.

– Am primit o telegramă de la biroul din Paris acum câteva săptămâni, în care eram întrebaţi dacă avem experţi în computere în domeniul petrolului, gazelor naturale şi centralelor electrice – erau dispuşi să primească pe oricine, iar noi

să ne alegem cu un comision gras. Nici unul dintre consultanții în domeniu nu a vrut să plece acolo. Pur și simplu, energia nu este o industrie prosperă. E considerată o treabă fără orizont. Tocmai ne pregăteam să le răspundem că nu avem doritori, când a apărut numele *tău*.

Nu mă puteau sili să accept acel post; sclavia s-a isprăvit odată cu Războiul Civil. Voiau să mă determine să-mi dau demisia de la firmă, dar nu aveam de gând să mă las înlăturată atât de lesne.

– Și ce trebuie să fac pentru băieții ăștia buni din Lumea a Treia? am întrebat eu cu glas dulce. Nu mă pricep la țiței. Și în ceea ce privește gazele naturale, nu știu decât ce aud din camera alăturată. Și am făcut semn către toaletă.

– Mă bucur c-ai întrebat, a spus Lisle, în timp ce s-a îndreptat spre ușă. Până la plecarea din țară, ai fost repartizată pe lângă Con Edison. Cei de acolo ard în centrala lor tot ce plutește pe East River. În câteva luni, o să ajungi expertă în conversia energiei. Lisle a râs și a făcut un semn peste umăr când a ieșit, adăugând: Fruntea sus, Velis! Puteai ajunge la Calcutta.

Așadar, stăteam în centrul de informare de la Pan Am la miezul nopții, învățând despre o țară de care nu auzisem până atunci, aflată pe un continent despre care nu știam mare lucru, ca să pot deveni expertă într-un domeniu total neinteresant pentru mine și urmând a trăi printre oameni care nu vorbeau limba mea și care, probabil, socoteau că locul femeilor este într-un harem. Ei bine, aveau multe în comun cu acționarii de la Fulbright, Cone, Kane & Upham.

Am rămas neclintită. Îmi trebuiseră doar trei ani să învăț tot ce se putea ști despre transporturi. Părea simplu să deprind la fel de multe despre energie. Sapi o groapă și iese țițeiul, ce mare chestie? Însă avea să fie o experiență dureroasă, mai ales dacă toate cărțile pe care trebuia să le citesc erau la fel de atrăgătoare ca aceea din fața mea:

În 1950, țițeiul tip ușor din țările arabe se vindea cu 2 dolari barilul. În 1972, acesta se vinde la același preț. Acest lucru face țițeiul ușor de origine arabă să fie unul dintre puținele materii prime din lume care nu sunt supuse nici unei creșteri inflaționiste într-o perioadă similară. Explicația acestui fenomen este controlul riguros ce a fost exercitat de guvernele lumii asupra acestei materii prime fundamentale.

Fascinant. Dar ceea ce mi s-a părut *cu adevărat* fascinant a fost lucrul rămas neexplicat în acea carte. Ceva ce nu era explicat în nici una dintre cărțile pe care le-am citit în noaptea cu pricina.

Țițeiul ușor arab părea a fi un tip de țiței. În realitate, cel mai prețuit și căutat din lume. Motivul pentru care prețul rămăsese același vreme de douăzeci de ani era că prețul nu se afla sub controlul celor care îl cumpărau ori al celor care posedau terenurile unde se găseau sondele de extracție. Era controlat de oamenii care îl distribuiau, acei infami intermediari. Așa se întâmplase mereu.

La acea vreme, în lume existau opt mari companii petroliere. Cinci dintre ele erau americane; restul, din Marea Britanie, Olanda și Franța. Cu cincizeci de ani înainte, o parte dintre acești petroliști hotărâseră, la o vânătoare de potârnichi în Scoția, să împartă distribuția mondială a petrolului, ca să nu se mai calce pe bătături. Câteva luni mai apoi, s-au întrunit la Ostende împreună cu un tip pe nume Calouste Gulbenkian, care venise cu un creion roșu în buzunar. Scoțându-l, el a trasat ceea ce mai târziu s-a numit „Linia roșie" în jurul unei regiuni care cuprindea Imperiul Otoman, în prezent Irak și Turcia, și o felie măricică din Golful Persic. Domnii au făcut împărțeala și au forat un puț. Țițeiul a țâșnit în Bahrain, iar cursa a început.

Legea cererii și a ofertei este o chestiune insignifiantă dacă ești cel mai mare consumator al unui produs și mai și controlezi oferta. Potrivit diagramelor pe care le-am consultat, America a fost dintotdeauna cel mai mare consumator de țiței. Iar

aceste companii petroliere, preponderent americane, controlau oferta. Procedau simplu. Încheiau contracte pentru a extrage (ori găsi) ţiţei contra deţinerii unei părţi mari din acţiuni, şi tot ei îl transportau şi distribuiau, primind un adaos suplimentar.

Am stat acolo cu maldărul de cărţi pe care le scosesem din biblioteca tehnică şi economică de la Pan Am, singura din New York deschisă în noaptea de Ajun. Am urmărit zăpada cernându-se printre felinarele cu lumină gălbuie ce mărgineau Park Avenue. Şi m-am gândit.

Ceea ce nu-mi dădea pace era un gând care avea să preocupe minţi mai luminate decât a mea în lunile următoare. Gândul care avea să-i ţină treji pe şefii de stat şi să-i îmbogăţească pe capii companiilor petroliere. Un gând care avea să declanşeze războaie şi vărsări de sânge, şi crize economice, şi avea să împingă marile puteri până în pragul celui de-al treilea război mondial. La vremea aceea, însă, nu mi se părea un concept atât de revoluţionar.

Gândul care nu-mi dădea pace era: Ce se întâmpla dacă *nu* controlam noi oferta de ţiţei? Răspunsul la acea întrebare, elocventă prin simplitatea ei, avea să apară peste douăsprezece luni pentru restul lumii, sub forma avertismentului scris pe tencuiala zidului[1].

Era întâlnirea noastră din Samara.

---

[1] Expresie ce înseamna a prevesti dezastrul şi pieirea. Aluzie la biblicul rege Belşaţar, care a vazut pe zid o mână scriind: *Mene, mene, tekel ufarsin.* Cuvintele i-au fost tâlcuite de Daniel: Dumnezeu a numărat zilele regatului tău şi i-a pus capăt. – Biblia, Daniel, 5, 5–31 (n.tr.)

O MUTARE TĂCUTĂ

Poziţional: referitor la o mutare, manevră ori stil de joc guvernat mai curând de strategie decât de consideraţii tactice. Astfel, o mişcare poziţională este de asemenea posibil să fie o mutare tăcută.

Mutare tăcută: mutare prin care nu se dă şah, nici nu se capturează o piesă şi nici nu constituie o ameninţare directă... Aceasta oferă negrului cea mai mare libertate de acţiune.

Dicţionar ilustrat de şah
EDWARD R. BRACE

Undeva suna un telefon. Am ridicat capul de deasupra biroului şi am privit în jur. Mi-a trebuit doar o clipă să realizez că mă aflam tot în centrul de informare Pan Am. Era încă Ajunul Anului Nou; ceasul de perete de la capătul încăperii anunţa unsprezece şi un sfert. Dormisem mai bine de o oră. M-am întrebat de ce nu răspundea cineva la telefon.

Am privit roată, dincolo de mocheta ce imita gresia albă. Ea acoperea kilometri întregi de cabluri coaxiale îngrămădite ca nişte viermi prin pântecele clădirii. Nici o mişcare, nicăieri; locul aducea cu o morgă.

Apoi mi-am amintit că îi anunţasem pe operatori că se puteau odihni cât stăteam eu acolo. Dar asta se întâmplase cu ore în urmă. Acum, când m-am ridicat îmbufnată să mă duc până la telefon, am priceput că rugămintea lor sunase ciudat:

„Te superi dacă ne ducem în camera benzilor să croşetăm ceva?“ Să croşeteze?

Am ajuns la pupitrul de comandă de unde se controlau comutatoarele şi consolele aparatelor pe acel etaj şi se făcea legătura cu porţile de securitate şi cu gurile de vizitare din întreaga clădire. Am apăsat pe butonul pentru linia telefonică unde clipea un bec. Am mai observat că drive-ul 63 avea un bec roşu aprins, ceea ce însemna că trebuia să i se instaleze o bandă nouă. Am sunat la camera benzilor să chem un operator pe etaj, apoi s-a auzit telefonul şi, frecându-mă somnoroasă la ochi, am ridicat receptorul.

– Schimbul de noapte de la Pan Am, a spus.

– Păi, vezi? a rostit o voce distinsă cu un accent inimitabil, de aristocrat englez. Ţi-am spus doar că lucrează! *Întotdeauna* lucrează. Bărbatul se adresa altcuiva. Apoi mi s-a adresat: Draga mea Cat, *ai întârziat!* Te aşteptăm cu toţii. A trecut de unsprezece. Ai uitat ce noapte a anului e aceasta?

– Llewellyn, am spus eu, întinzându-mi braţele şi picioarele ca să mi le dezmorţesc. Serios că nu pot veni, am treabă. Ştiu că am promis, dar...

– Nici un dar, dragă. În noaptea de Ajun trebuie să aflăm cu toţii ce ne rezervă soarta. Nouă ni s-a ghicit viitorul, şi a fost chiar amuzant. Acum e rândul tău. Harry mă dă la o parte, fiindcă vrea să-ţi vorbească.

Am gemut şi am apăsat din nou butonul soneriei ca să chem operatorul. Unde erau nenorociţii? Şi de ce Dumnezeu ar dori trei adulţi să-şi petreacă Ajunul Anului Nou într-o încăpere rece, cea a benzilor, ca să croşeteze botoşei?

– Dragă! a bubuit Harry, cu glasul lui de bariton profund, care m-a făcut să îndepărtez receptorul de ureche. Harry îmi fusese client pe vremea când lucram la Triple-M, şi rămaseserăm buni prieteni. Mă adoptase în familia lui şi de fiecare dată mă invita la tot felul de evenimente mondene, vârându-mă pe gâtul soţiei lui, Blanche, şi a fratelui ei, Llewellyn. Însă speranţa cea

mare a lui Harry era că mă voi apropia de fiica lui mereu mohorâtă, Lily, o fată de vârsta mea. Nu prea vedeam vreo şansă.

– Dragă, a spus Harry, sper să mă ierţi, dar l-am trimis pe Saul cu maşina după tine.

– Harry, nu trebuia să trimiţi maşina, am răspuns. De ce nu m-ai întrebat înainte de a-l pune să conducă pe ninsoare?

– Pentru că ai fi spus nu, a precizat el. Lucru cât se poate de adevărat. În plus, lui Saul îi place să conducă. Asta-i e slujba, doar e şofer. La cât îl plătesc, nu se poate plânge. În orice caz, îmi datorezi această favoare.

– Nu-ţi datorez nici o favoare, Harry. Să nu uităm cine ce şi cui datorează.

Cu doi ani în urmă, instalasem un sistem de transport pentru compania lui Harry, ceea ce îl făcuse să devină cel mai mare blănar angrosist, nu numai din New York, ci din emisfera nordică. Acum, Harry's Quality Thrifty Furs putea livra o haină de blană făcută la comandă oriunde în doar douăzeci şi patru de ore. Iritată de lumina roşie intermitentă care semnala necesitatea de a se schimba banda de date, am apăsat butonul soneriei. *Unde* Dumnezeu dispăruseră operatorii?

– Ascultă, Harry, am spus eu impacientată, nu-mi dau seama cum ai dat de mine, dar eu am venit aici ca să fiu singură. Nu ţin să vorbesc acum despre asta, dar am necazuri mari...

– Necazul tău e că lucrezi tot timpul şi stai mereu singură.

– Necazul mi se trage de la compania mea, am zis eu morocănoasă. Încearcă să mă arunce într-o muncă despre care nu am habar. Vor să mă trimită în străinătate. Am nevoie de un timp de gândire, să văd ce mă aşteaptă.

– Ţi-am *spus* eu! mi-a urlat Harry în ureche. Nu trebuia să te încrezi în creştinii ăia. Nişte contabili protestanţi, cine-a mai pomenit aşa ceva? Bine, poate şi eu m-am însurat cu cineva care le seamănă, dar eu nu-i las să-şi bage nasul în treburile *mele*, sper că înţelegi ce vreau să spun. Aşa că, fă bine şi pune paltonul pe tine şi coboară la intrare, ca o fată bună, cum

te știu. Vii, bei ceva și-ți verși tot oful. Pe de altă parte, prezicătoarea asta e *incredibilă!* A lucrat aici patru ani, dar n-am mai auzit de ea până acum. Dacă aș fi știut de ea, mi-aș fi concediat brokerul și aș fi mers mai curând la ea.

– Doar nu vorbești serios, i-am spus eu, oarecum dezgustată.

– Te-am luat eu vreodată peste picior? Ascultă, *știa* că trebuie să ajungi aici astă-seară. Primul lucru pe care l-a spus când a ajuns la masa noastră a fost: „Unde e prietena voastră priceputa la computere?" Îți vine a crede?

– Îmi pare rău, dar nu, am zis. Apropo, unde sunteți?

– Îți spun, draga mea. Dama asta insistă să vii aici. Mi-a zis chiar că soarta ta și a mea sunt oarecum legate. Și asta nu e tot, știa că și *Lily* trebuia să fie aici.

– Lily n-a putut veni? m-am mirat eu. M-am simțit mai mult decât ușurată să aud asta, dar m-am mirat cum de singurul lui copil îl putea lăsa singur tocmai în noaptea de Anul Nou. Sigur își dăduse seama cât de jignit se va simți Harry.

– Așa-s fetele, ce poți face? Am nevoie de puțin sprijin moral. Eu și cumnatul meu am ajuns să fim sufletul petrecerii.

– Bine, vin, l-am liniștit eu.

– Grozav! Știam eu că nu mă lași baltă. Așadar, o să-l găsești pe Saul la intrare, și-ți promit o îmbrățișare când ajungi aici.

Am închis simțindu-mă mai deprimată decât înainte. Exact ce-mi lipsea, o seară în care să ascult neghiobiile familiei extrem de plictisitoare a lui Harry! Însă el mă făcea întotdeauna să râd. Poate mă ajuta să mai uit de necazuri.

Am traversat centrul de informare către sala benzilor și am deschis ușa brusc. Operatorii se aflau acolo, trecându-și unul altuia un tub mic din sticlă, plin cu o pudră albă. M-au privit cu un aer vinovat și mi-au întins tubul. Evident, spuseseră că „vor lua puțină *cocaină*", nu că vor „croșeta".

– Eu plec și nu mai revin în noaptea asta, le-am spus eu. Credeți că vă puteți reveni cât să schimbați o bandă de pe drive-ul 63, ori închidem linia aeriană în noaptea asta?

Au sărit ca arşi să răspundă sugestiei mele. Apoi mi-am luat paltonul şi poşeta şi am plecat spre lifturi.

Când am ajuns jos, limuzina mare şi neagră mă aştepta deja. L-am văzut pe Saul prin ferestre, când am traversat holul. A sărit din maşină şi a dat fuga să deschidă uşile grele din sticlă.

Fiind un bărbat cu trăsături ascuţite şi cu riduri ce coborau de fiecare parte a feţei, de la pomeţi până la falcă, Saul nu trecea neobservat nici într-o mare de oameni. Avea peste un metru optzeci şi, pe cât era Harry de gras, pe atât era el de slab. Puşi alături, arătau ca reflexiile concavă şi, respectiv, convexă din oglinzile pe care le găseşti la bâlciuri. Uniforma lui Saul era uşor pudrată de zăpadă. M-a luat de braţ ca să nu alunec pe gheaţa formată pe trotuar. Mi-a zâmbit şi m-a instalat pe bancheta din spate.

– N-ai reuşit să scapi de Harry, aşa-i? a făcut el. E greu să-i spui nu.

– E imposibil, l-am aprobat eu. Unde se petrece acel sabat al ghicitoarelor?

– La hotelul Fifth Avenue, mi-a răspuns Saul, trântind portiera şi ocolind maşina ca să urce la volan. A dat drumul la motor şi am pornit prin ninsoarea ce se înteţea.

De Anul Nou, principalele bulevarde din New York sunt la fel de aglomerate ca şi ziua. Taxiurile şi limuzinele umplu străzile, iar petrecăreţii cutreieră oraşul în căutarea unui bar. Străzile sunt pline de ghirlande colorate şi confetti, iar atmosfera de isterie generală devine molipsitoare.

Noaptea aceea nu făcea excepţie. A fost cât pe ce să lovim cu bara de protecţie câţiva rătăciţi care tocmai ieşeau împleticindu-se dintr-un bar, iar o sticlă de şampanie a zburat dinspre o alee şi s-a lovit de portbagajul maşinii.

– O să avem parte de o plimbare cu peripeţii, am remarcat eu către Saul.

– M-am învăţat cu asta, mi-a răspuns el. Îi scot pe străzi de fiecare revelion pe domnul Rad şi familia lui, şi mereu păţim la fel. Ar trebui să primesc şi spor de pericol.

– De când eşti angajatul lui Harry? l-am întrebat în vreme ce vâjâiam pe Fifth Avenue prin dreptul unor clădiri sclipitoare cu vitrinele slab iluminate.

– De douăzeci şi cinci de ani, a zis el. Am început încă înainte de naşterea domnişoarei Lily. Înainte de a se fi căsătorit, mai precis.

– Cred că-ţi place să munceşti pentru el.

– E o slujbă ca atâtea altele, mi-a răspuns Saul. Îl respect pe domnul Rad. Am trecut împreună prin necazuri mari. Îmi aduc aminte că, uneori, nici nu avea cu ce mă plăti, dar o făcea totuşi, chiar dacă rămânea el lefter. Îi plăcea să aibă limuzină. Spunea că şoferul personal îl făcea să aibă clasă. Saul a oprit la un stop, a întors capul peste umăr şi a continuat: Ştii, demult, livram blănurile cu limuzina. Eram primii blănari din New York care procedau astfel. Am perceput o nuanţă de mândrie în glasul lui. Acum o duc mai mult pe doamna Rad sau pe fratele dumneaei la cumpărături, atunci când domnul Rad nu are nevoie de mine. Ori o conduc pe Lily la meciuri.

Am continuat să rulăm în tăcere până când am ajuns spre zona centrală a Fifth Avenue.

– Am înţeles că Lily n-a apărut în seara asta, am comentat eu.

– Aşa e, a confirmat Saul.

– De aceea mi-am lăsat munca. Ce putea fi atât de important, de n-a reuşit să stea câteva ore cu tatăl ei de revelion?

– Doar ştii ce face, a zis Saul şi a oprit maşina în faţa hotelului Fifth Avenue. Poate o fi fost doar imaginaţia mea, dar glasul lui a sunat cam amar. Face ce a făcut mereu. Joacă şah.

Hotelul Fifth Avenue era situat în partea de vest a bulevardului, la câteva intersecţii de parcul Washington Square. Vedeam copacii încărcaţi de zăpada groasă ca frişca, formând mici moţuri ca nişte tichii de pitici în jurul arcului masiv ce marca intrarea în Greenwich Village.

În 1972, barul hotelului încă nu fusese renovat. Ca multe alte baruri newyorkeze, reproducea atât de fidel un han de

ţară în stil Tudor, încât simţeai că ar trebui să-ţi legi calul la intrare, nu să cobori dintr-o limuzină. Ferestrele largi dinspre stradă erau încadrate de ornamente masive din vitralii. Flăcările focului din şemineul mare luminau feţele petrecăreţilor dinăuntru şi aruncau o strălucire rubinie prin vitralii, reflectându-se pe trotuarul acoperit cu zăpadă.

Harry rezervase o masă rotundă din stejar din apropierea ferestrelor. Când am oprit, l-am văzut făcându-ne semne cu mâna, apoi aplecându-se în faţă, astfel că răsuflarea lui a făcut geamul să se aburească. Llewellyn şi Blanche se aflau mai în spate, aşezaţi faţă în faţă, şi-şi şopteau ceva, semănând cu o pereche de îngeri blonzi pictaţi de Botticelli.

În timp ce Saul mă ajuta să cobor, scena mi se părea desprinsă dintr-un tablou de iarnă. Focul arzând, barul plin de lume îmbrăcată în haine de seară, mişcându-se de colo, colo, în lumina flăcărilor. Nu mi se părea real. Am rămas pe trotuarul înzăpezit şi am privit fulgii sclipitori căzând prin dreptul lămpilor stradale. O clipă mai târziu, Harry a dat fuga în stradă să mă ia înăuntru, de parcă s-ar fi temut că o să mă topesc precum un fulg şi o să dispar.

– Draga mea! a exclamat el, strângându-mă în braţe şi cât pe ce să mă strivească. Harry era uriaş. Avea un metru nouăzeci, iar a spune că era supraponderal reprezenta un eufemism. Aducea cu un munte, având ochii încadraţi de pliuri de grăsime şi obrajii bucălaţi, care îl făceau să semene cu un câine Saint-Bernard. Purta o jachetă de seară ridicolă, din tartan negru, roşu şi verde, care, dacă vă puteţi închipui, îl făcea să arate şi mai masiv.

– Mă bucur c-ai venit, a spus el, luându-mă de braţ şi propulsându-mă prin hol şi prin uşile duble ce dădeau în bar, unde aşteptau Llewellyn şi Blanche.

– Dragă, dragă Cat, a zis Llewellyn, ridicându-se de pe scaun ca să mă sărute sonor pe obraz. Eu şi Blanche ne întrebam dacă vei mai ajunge aici, nu-i aşa, Scumpo? Llewellyn i

se adresa mai mereu lui Blanche cu „Scumpo", numele cu care Micul Lord Fauntleroy[1] își striga mama.

– Serios, dragă, a continuat el, a te smulge de lângă computerul acela al tău e ca și cum te-ai lupta să-l îndepărtezi pe Heathcliff de patul de moarte a renumitei Catherine[2]. Îți jur, mă-ntreb de multe ori ce ați face tu și Harry dacă n-ați avea ceva de făcut în fiecare zi.

– Bună, dragă, a spus Blanche, făcându-mi semn să mă aplec pentru ca ea să-mi ofere obrazul rece, parcă din porțelan. Ca de obicei, arăți minunat! Stai jos, te rog! Ce să-ți aducă Harry de băut?

– O să-i aduc un punci cu lapte, a spus Harry, surâzându-ne tuturor și arătând împodobit ca un pom de Crăciun. Știu să-l facă bine aici. Bei puțin punci din ăsta, iar după aceea îți alegi singură ce vrei. Dominându-i pe toți cu cel puțin un cap, și-a croit drum prin mulțime ca să ajungă la bar.

– Harry mi-a spus că pleci în Europa, e adevărat? m-a întrebat Llewellyn, așezându-se alături de mine și întinzând mâna spre Blanche, care i-a dat paharul. Se îmbrăcaseră asortat, ea într-o rochie de seară de un verde-închis care îi scotea în evidență tenul deschis, iar el, cu un costum din catifea verde-închis, cu cravată neagră. Deși trecuseră de patruzeci și cinci de ani, arătau foarte tineri, însă, dincolo de strălucirea și poleiala de fațadă, erau ca niște câini de expoziție, nătărăi și nepricepuți, în ciuda educației primite.

– Nu în Europa, i-am răspuns. La Alger. E un soi de pedeapsă. Algerul e un oraș din Algeria.

– Știu unde este, a spus Llewellyn. El și Blanche au schimbat o privire. Dar, ce coincidență, nu-i așa, Scumpo?

---

[1] Roman sentimental pentru copii de autoarea americană de origine britanică Frances Hodgson Burnette, publicat în 1886, cu mare succes în epocă, și care a stat la baza unor seriale și filme. (n.tr.)

[2] Personaje din romanul de dragoste *La răscruce de vânturi* (1847), de Emily Brönte (n.tr.)

– Eu n-aş menţiona asta faţă de Harry, a spus Blanche, jucându-se cu şirul dublu de perle veritabile. Are ceva cu arabii. Să-l auzi, numai, ce spune despre ei!

– N-o să-ţi placă acolo, a continuat Llewellyn. E un loc îngrozitor. Sărăcie, mizerie, gândaci. Şi cuşcuş, un amestec oribil, făcut din paste fierte şi carne de berbec foarte grasă.

– Ai fost acolo? l-am întrebat, încântată că Llewellyn făcea observaţii atât de îmbucurătoare despre locul iminentului meu exil.

– Eu, nu, a zis el. Dar am căutat pe cineva care să meargă acolo în locul meu. Să nu scoţi o vorbă, dragă, dar cred că am găsit, în sfârşit, un protector. Îţi dai seama că uneori trebuie să apelez la Harry din punct de vedere financiar...

Nimeni nu ştia mai bine decât mine cât de îndatorat îi era Llewellyn lui Harry. Chiar dacă Harry nu prea vorbea despre asta, situaţia magazinului de antichităţi de pe Madison Avenue ál lui Llewellyn explica totul. Vânzătorii de acolo te asaltau de cum intrai pe uşă, de parcă ar fi fost vorba despre un depozit de maşini second-hand. Majoritatea magazinelor de antichităţi din New York vindeau doar prin programare – nu prin ambuscadă.

– Acum, tocmai spunea Llewellyn, am descoperit un client care colecţionează piese foarte rare. Dacă aş putea pune mâna pe una pe care o caută el, aş reuşi să-mi capăt independenţa financiară.

– Vrei să spui că obiectul căutării lui se găseşte în Algeria? am întrebat eu, aruncând o privire spre Blanche. Ea sorbea dintr-un cocktail cu şampanie şi părea să nu asculte discuţia noastră. Asta, dacă ajung vreodată acolo, pentru că voi primi viza abia peste trei luni. Pe de altă parte, de ce nu te duci chiar tu?

– Nu-i chiar atât de uşor, mi-a răspuns Llewellyn. Legătura mea de acolo e un negustor de antichităţi. Ştie unde se află piesa, dar nu este în posesia ei. Ar putea fi nevoie de unele

eforturi şi de timp. Ar fi mai simplu pentru cineva care locuieşte acolo...

– Mai bine arată-i poza, a spus Blanche încet. Llewellyn s-a uitat la ea, a dat din cap, şi a scos din buzunarul de la piept o fotografie color, împăturită, care arăta de parcă ar fi fost ruptă dintr-o carte. A despăturit-o pe masă, în faţa mea.

Înfăţişa o sculptură, parcă din fildeş ori lemn uşor colorat, reprezentând un bărbat stând pe un scaun ce aducea cu un tron, călare pe un elefant. Pe spinarea acestuia, câţiva soldaţi sprijineau tronul, iar la baza picioarelor elefantului se aflau nişte bărbaţi ceva mai masivi, călare pe cai, având arme medievale. Era o sculptură minunată, evident, foarte veche. Nu eram sigură ce reprezenta, dar, brusc, parcă m-a trecut un fior rece. Am aruncat o privire spre ferestrele din apropierea mesei noastre.

– Ce părere ai? m-a întrebat Llewellyn. E remarcabilă, nu-i aşa?

– Nu simţi curentul? l-am întrebat eu. Însă Llewellyn a clătinat din cap. Blanche mă urmărea atentă să descopere ce gândeam.

– Asta e o copie arabă a unei sculpturi indiene în fildeş. Aceasta se găseşte la Biblioteca Naţională din Paris. Poţi s-o vezi dacă te opreşti prin Europa. Dar eu cred că piesa indiană după care a fost copiată reprezenta o reproducere a unei piese şi mai vechi, ce nu s-a descoperit încă. Se numeşte „Regele Carol cel Mare".

– Carol cel Mare a călărit elefanţi? Eu credeam că Hannibal a făcut asta.

– Dar *nu* e o sculptură reprezentându-l pe Carol cel Mare. Este regele de la un set de piese de şah despre care se presupune că *i-a aparţinut* lui Carol cel Mare. Aceasta este o copie a unei copii. Piesa originală este legendară. Nimeni din cei pe care-i cunosc nu a văzut-o.

– Şi-atunci de unde ştii că există? am vrut eu să aflu.

– Există, a spus Llewellyn. Întregul set este descris în *Legenda lui Carol cel Mare*. Clientul meu a găsit deja câteva piese din set, dar le vrea pe toate. E dispus să plătească sume foarte mari pentru celelalte. Dar doreşte să rămână în umbră. Draga mea, totul trebuie să rămână secret. Cred că originalele sunt făcute din aur de douăzeci şi patru de carate şi incrustate cu pietre preţioase rare.

Am rămas cu ochii la Llewellyn, neştiind dacă auzisem bine. Apoi mi-am dat seama ce voia de la mine.

– Llewellyn, există legi privind scoaterea ilegală de aur şi bijuterii din anumite ţări, ca să nu mai vorbim de obiecte rare, cu valoare de patrimoniu. Ai înnebunit, ori vrei să mă vezi zvârlită în vreo închisoare arabă?

– A, uite că se întoarce Harry, a spus Blanche cu calm, ridicându-se de parcă ar fi vrut să-şi dezmorţească picioarele lungi. Llewellyn s-a grăbit să împăturească fotografia şi a vârât-o înapoi în buzunar.

– Să nu scoţi o vorbă faţă de cumnatul meu, mi-a şoptit el. O să mai discutăm despre asta înainte de a pleca în călătorie. Dacă te interesează, putem câştiga o groază de bani din treaba asta.

Eu am clătinat din cap şi m-am ridicat, fiindcă Harry aducea o tavă cu pahare.

– Ei, ia te uită, a făcut Llewellyn cu voce tare, a venit Harry cu punciurile cu lapte, şi încă pentru fiecare! Ce drăguţ din partea lui! Aplecându-se spre mine, mi-a şoptit: *Detest* punciul ăsta. Parcă ar fi pipi de porc. Apoi a luat tava de la Harry şi l-a ajutat să aşeze paharele pe masă.

– Dragă, a spus Blanche, uitându-se la ceasul de mână incrustat cu diamante, acum, după ce Harry s-a întors şi suntem cu toţii aici, ce-ar fi să te grăbeşti să dai de prezicătoare aceea! E douăsprezece fără un sfert, iar Cat ar trebui să-şi afle viitorul înainte de a păşi în noul an.

Llewellyn a aprobat cu un gest şi a plecat, uşurat că poate sări peste punciul cu lapte.

Harry s-a uitat bănuitor după el.

– Ştii ceva, i-a spus el lui Blanche, suntem căsătoriţi de douăzeci şi cinci de ani şi în fiecare an m-am întrebat cine turna la flori punciul cu lapte făcut de mine când ţinem Crăciunul acasă.

– Ăsta e foarte bun, am zis eu. Era apetisant şi cremos, alcoolul din el având un gust minunat.

– Fratele ăsta al tău... a spus Harry. În toţi anii ăştia în care l-am ajutat, iar el mi-a turnat punciul la flori. Chestia asta cu prezicătoarea este prima idee bună pe care a avut-o.

– De fapt, a spus Blanche, Lily a recomandat-o, deşi doar Dumnezeu ştie cum a aflat ea de o cititoare în palmă care lucrează la hotelul Fifth Avenue! Poate o fi avut loc vreun concurs de şah aici, a adăugat ea sec. S-ar părea că se ţin peste tot în ultima vreme.

În timp ce Harry căuta să găsească o modalitate de a o îndepărta pe Lily de şah, Blanche s-a mulţumit să facă doar câteva remarci defavorabile. Fiecare dădea vina pe celălalt pentru că aveau un copil atât de neobişnuit.

Lily nu numai că juca şah, dar nici nu se gândea la altceva. N-o interesau afacerile, şi nici măritişul – iar asta îi stătea ca un ghimpe în coaste lui Harry. Blanche şi Harry detestau locurile „nedemne" şi oamenii cu care Lily avea legături. Sinceră să fiu, aroganţa obsesivă pe care i-o crease acel joc era cam greu de înghiţit. Singura realizare a vieţii ei era să mute de colo, colo nişte piese de lemn pe o tablă cu pătrăţele. Am socotit că atitudinea familiei era justificată.

– Să vă povestesc ce mi-a spus prezicătoarea asta despre Lily, a continuat Harry, neluând-o în seamă pe Blanche. Cică o femeie mai tânără din afara familiei va juca un rol important în viaţa mea.

– Lui Harry i-a plăcut asta, îţi dai seama, a spus Blanche şi a zâmbit.

– A zis că pionii reprezintă esenţa în jocul vieţii, şi că un pion îşi poate schimba obiceiurile dacă o altă femeie intervine. Cred că s-a referit la tine...

– Ea a spus: Pionii sunt sufletul şahului, l-a întrerupt Blanche. Cred că asta este un citat de undeva...

– Cum de-ai ţinut minte? a întrebat-o Harry.

– Pentru că Llewellyn a scris totul pe un şervеţel de cocktail. „În acest joc al vieţii, pionii sunt sufletul şahului. Şi până şi un pion amărât îşi poate schimba înfăţişarea. Cineva iubit va răsturna situaţia. Femeia care o va aduce în sânul familiei va tăia legăturile identificate şi va aduce sfârşitul ce a fost profeţit." Blanche a lăsat şervеţelul pe masă şi a luat o gură de şampanie, fără să se uite la noi.

– Ai văzut? a spus Harry, cu un aer fericit. După mine, asta înseamnă că vei realiza un miracol – făcând-o pe Lily să se lase de şah o vreme şi să ducă o viaţă normală.

– În locul tău, nu mi-aş face prea mari speranţe, a spus Blanche, cu oarecare răceală.

În acel moment a revenit Llewellyn, aducând-o cu el pe prezicătoare. Harry s-a ridicat şi s-a tras deoparte ca să-i facă loc lângă mine. Prima mea impresie a fost că cineva îmi juca o farsă. Femeia era de-a dreptul bizară; o adevărată apariţie. Cocârjată cu totul, cu părul strâns într-un coc, aducând cu o perucă, m-a privit prin ochelarii mari bătuţi cu strasuri. Erau agăţaţi pe după gâtul ei cu un lanţ lung din benzi cauciucate prinse între ele, precum acelea pe care le fac copiii. Purta un pulover roz brodat cu margarete din perle mici, pantaloni verzi care nu se asortau şi pantofi de bowling de un roz strălucitor, care aveau brodat pe bot numele „Mimsy". Avea la ea un clipboard cu nişte hârtii, pe care le consulta din când în când, de parcă ar fi vrut să ţină evidenţa punctelor pe care trebuia să le atingă. Pe de altă parte, mesteca gumă Juicy Fruit. De fiecare dată când spunea ceva, simţeam mirosul.

– Ea e prietena ta? a întrebat femeia cu un glas strident şi hodorogit. Harry a aprobat din cap şi i-a dat nişte bani, pe care ea i-a prins în clema clipboardului şi şi-a notat ceva. Apoi s-a aşezat alături de mine, iar Harry a luat loc de cealaltă parte. Femeia m-a privit.

– Acum, a spus Harry, dai din cap dacă are dreptate, draga mea. S-ar putea să-şi piardă cursul...

– Cine prevede viitorul aici? l-a repezit bătrâna, încă examinându-mă prin ochelarii ei rotunzi. A stat aşa câtva timp, fără să se grăbească a-mi spune viitorul. După ce au trecut câteva momente bune, ceilalţi au început să se foiască neliniştiţi.

– N-ar trebui să te uiţi în palma mea? am întrebat-o eu.

– Tu nu trebuie să vorbeşti! mi-au spus Harry şi Llewellyn pe nerăsuflate.

– Linişte! a spus femeia pe un ton iritat. Subiectul e dificil. Încerc să mă concentrez.

„Chiar că se concentrează", am gândit eu. Din clipa când se aşezase, nu-şi dezlipise privirea de la mine. Am aruncat un ochi la ceasul de la mâna lui Harry. Mai erau şapte minute până la miezul nopţii. Prezicătoarea nu se clintise. Am avut impresia că se transformase într-o stană de piatră.

În jurul meu, oamenii începuseră să se agite pe măsură ce se apropia miezul nopţii. Glasurile le erau răguşite şi certăreţe, şi răsuceau sticlele de şampanie în frapiere, verificându-şi instrumentele de făcut zgomot şi scoţând tichii hazlii şi pachete de beteală şi de confetti. Încordarea anului ce trecea avea să explodeze ca o cutie cu arc în care se aflau şerpi. Mi-am amintit de ce evitam mereu să ies în stradă de Anul Nou. Prezicătoarea părea să nici nu ia în seamă ceea ce se petrecea în jur. Stătea lângă mine. Şi mă sfredelea cu privirea.

M-am uitat în altă parte, să nu-i mai văd ochii. Harry şi Llewellyn se aplecaseră în faţă şi îşi ţineau răsuflarea. Blanche a rămas rezemată de spătarul scaunului, examinând cu atenţie profilul prezicătoarei. Când am privit-o din nou pe

bătrână, ea tot nu se clintise. Părea în transă şi se uita prin mine. Apoi, încet, ochii i s-au concentrat asupra alor mei. Când s-a întâmplat asta, am simţit acelaşi fior de mai devreme. Doar că, de astă dată, el părea să vină dinăuntru.

– Nu vorbi, mi-a şoptit brusc prezicătoarea.

Mi-a trebuit o secundă ca să pricep că buzele ei se mişcaseră, că ea mi se adresase. Harry s-a aplecat şi mai mult ca să o audă, iar Llewellyn s-a tras mai aproape.

– Eşti în mare primejdie, a spus ea. Simt pericolul în jurul meu. Chiar şi acum.

– Pericol? a întrebat Harry pe un ton apăsat. În aceeaşi clipă a sosit o chelneriţă cu o frapieră pentru şampanie. Iritat, Harry i-a făcut semn să o lase şi să plece. La ce te referi? E vorba de o glumă?

Prezicătoarea se uita acum la suportul pentru hârtii, lovind cu pixul în rama metalică, de parcă nu ar fi fost sigură cum să continue. Eu mă enervasem. De ce încerca ghicitoarea să bage groaza în mine? Deodată, ea a ridicat privirea. Trebuie că văzuse expresia de furie de pe chipul meu, pentru că a devenit foarte grăbită.

– Eşti dreptace, a zis ea. Aşadar, mâna stângă descrie destinul ce ţi-e menit din naştere. Dreapta spune direcţia în care te îndrepţi. Dă-mi întâi stânga.

Trebuie să recunosc că pare ciudat, dar, când a început să se uite în tăcere la mâna mea stângă, am început să am strania senzaţie că ea *chiar* vedea ceva acolo. Degetele ei fragile şi încovoiate, care îmi strângeau mâna, erau reci ca gheaţa.

– Mamăăă, a făcut ea, cu un glas ciudat. Tânără doamnă, ce mână ai...

A rămas tăcută cât a privit-o, iar ochii i s-au dilatat în spatele ochelarilor cu strasuri. Clipboardul i-a căzut din poale pe podea, dar nimeni nu s-a aplecat să i-l ridice. Încordarea creştea în cei din jurul mesei, dar nimeni nu părea dornic să vorbească.

Cu toţii mă urmăreau, în vreme ce hărmălaia din jur creştea, transformându-se în vacarm.

Când prezicătoarea mi-a prins mâna între ale ei, braţul a început să mă doară. Am încercat să mi-l retrag, dar ea mă strângea ca într-o menghină. Fără să-mi dau seama de ce, asta m-a făcut să-mi ies din fire. Mi-era cam greaţă de la punciul cu lapte şi de la mirosul de Juicy Fruit. Cu mâna rămasă liberă, i-am desprins degetele lungi şi ciolănoase şi am dat să vorbesc.

– Ascultă aici, m-a întrerupt ea cu voce scăzută, diferită de cea stridentă cu care mi se adresase până atunci. Accentul ei, mi-am dat eu seama, nu era american, dar n-am reuşit să-l identific. Şi, cu toate că părul ei încărunţit şi gheboşarea mă făceau să cred că era bătrână, am observat că era mai înaltă decât îmi păruse iniţial, iar pielea delicată nu avea riduri. Am dat să vorbesc din nou, dar Harry şi-a ridicat trupul mătăhălos de pe scaun şi a venit lângă noi, dominându-ne.

– Treaba asta a devenit prea melodramatică, a zis el, lăsându-şi o mână pe umărul prezicătoarei. A băgat cealaltă mână în buzunar şi i-a împins în faţă nişte bani. Să spunem că ai terminat, bine?

Prezicătoarea l-a ignorat şi s-a aplecat spre mine.

– Am venit să te avertizez, a şoptit ea. Oriunde te-ai duce, să te uiţi peste umăr. Să nu ai încredere în nimeni. Să-i priveşti pe toţi cu suspiciune. Pentru că liniile din palmă spun că... aceasta este mâna ce a fost prevestită.

– Prevestită de cine?

Ea mi-a ridicat din nou mâna şi a trasat delicat liniile cu degetele, ţinând ochii închişi, de parcă ar fi citit o scriere în alfabetul Braille. Cu glasul rămas o şoaptă, a vorbit de parcă şi-ar fi amintit ceva, un poem auzit demult.

– Aşa cum aste versuri se-amestecă formând o cheie. La fel şi careurile de şah; când luna şi ziua sunt patru, nu risca o altă şansă de a face o mutare de mat. Un joc e-adevărat, iar altul e o metaforă. De nenumărate ori această-nţelepciune

venit-a prea târziu. Bătălia Albului s-a purtat la nesfârşit. Pretutindeni, Negru se străduieşte să-i pecetluiască soarta. Continuă căutarea vreme de treizeci şi trei şi trei. Ascunsă mereu este secreta uşă.

Am rămas mută după ce a terminat, şi l-am văzut pe Harry stând cu mâinile în buzunare. Nu pricepusem o iotă din ceea ce spusese femeia – însă totul sunase ciudat. Am avut senzaţia că mai fusesem în acel bar, şi mai ascultasem acele vorbe. Am respins senzaţia aceea de *déjà-vu*.

– Nu înţeleg la ce te referi, am spus cu voce tare.

– Nu înţelegi? a făcut ea. Şi, ciudat, mi-a aruncat un zâmbet enigmatic, aproape conspirativ. Ziua a patra din a patra lună? Asta nu înseamnă ceva pentru tine?

– Da, dar...

Ea a dus un deget la buze şi a clătinat din cap.

– Nu trebuie să spui nimănui ce înseamnă asta. Curând, vei înţelege şi restul. Pentru că aceasta este mâna ce s-a prevestit, mâna destinului. Stă scris: „În ziua a patra a celei de-a patra luni, atunci vor sosi opt".

– Ce înseamnă asta? a exclamat Llewellyn cu spaimă în glas. A întins mâna peste masă şi a prins-o pe femeie de braţ, dar ea s-a smuls din strânsoare.

În aceeaşi clipă, încăperea s-a scufundat în beznă. Sala s-a umplut de zgomot. Am auzit dopuri de şampanie sărind cu pocnete, iar toată lumea răcnea: „La mulţi ani!", parcă într-un glas. Pe străzi se dezlănţuiseră focurile de artificii. În lumina aruncată de cărbunii ce ardeau mocnit, siluetele distorsionate ale chefliilor se răsuceau ca spiritele în bolgiile danteşti. Răcnetele lor răsunau pe întuneric.

Când lumina s-a aprins din nou, prezicătoarea dispăruse. Harry stătea alături de propriul scaun. Ne-am privit unul pe altul cu uimire peste locul ce până atunci fusese ocupat. Harry a pufnit în râs, s-a aplecat spre mine şi m-a sărutat pe obraz.

– La mulţi ani, draga mea, a spus el, strângându-mă cu căldură. Cu ce viitor nemaipomenit te-ai ales! Cred că ideea mea n-a fost prea fericită. Iartă-mă!

Şoptindu-şi ceva, Blanche şi Llewellyn stăteau aproape unul de celălalt, la capătul îndepărtat al mesei.

– Hei, veniţi amândoi mai aproape, le-a spus Harry. Haideţi să gustăm din şampania asta pentru care mi-am amanetat totul. Cat, şi tu ai nevoie de ceva tare.

Llewellyn s-a ridicat şi a venit să mă sărute pe obraz.

– Draga mea Cat, sunt întru totul de acord cu Harry. Arăţi de parcă tocmai ai fi văzut o stafie.

Mă simţeam cu adevărat epuizată. Am pus totul pe seama stării de încordare din ultimele săptămâni şi a orei târzii.

– Ce femeie îngrozitoare, a spus apoi Llewellyn. Ce prostii despre pericole... Parcă, totuşi, tu ai priceput câte ceva din spusele ei. Ori mi s-a părut mie?

– Nu, îmi pare rău, i-am răspuns. Şahul şi numerele şi... ce înseamnă cele opt? Opt ce? N-am priceput o iotă.

Harry mi-a oferit un pahar cu şampanie.

– În fine, nu contează, a zis Blanche, întinzându-mi un şerveţel de hârtie peste masă. Pe el era mâzgălit ceva. Llew a notat totul pe el, ca să ţi-l dăm ţie. Poate îţi redeşteaptă vreo amintire. Dar să sperăm că nu! A sunat foarte deprimant.

– Hai, să lăsăm asta, să luăm totul în glumă, a spus Llewellyn. Regret că s-a sfârşit atât de ciudat, dar femeia a adus vorba de *şah*, nu? Treaba aceea despre „mutarea de mat" şi altele. Cam sinistru. Ştiai că „mat" – mai precis, „şah-mat" – vine din persanul *shah-mat?* Înseamnă „moartea regelui". Legat de faptul că ai fi în pericol – eşti sigură că nimic din astea nu are vreo semnificaţie pentru tine?

Llewellyn devenea obositor.

– Hai să punem punct, a propus Harry. Am greşit sugerând că viitorul meu are ceva de a face cu Lily. Evident, toată treaba asta a fost o prostie. Să uităm, altfel o să ai coşmaruri.

– Lily nu e singura persoană care joacă şah, i-am spus eu. În realitate, am o prietenă care juca în competiţii...

– Serios? a exclamat Llewellyn cam precipitat. O cunosc şi eu?

Am scuturat din cap. Blanche se pregătea să spună ceva, dar Harry i-a întins un pahar de şampanie. Ea a zâmbit şi a sorbit din pahar.

– De ajuns, a spus Harry. Să toastăm în cinstea Noului An, indiferent ce ne rezervă.

Într-o jumătate de oră ne-am terminat şampania. În cele din urmă, ne-am recuperat paltoanele şi am ieşit, îngrămădindu-ne în limuzină, care apăruse ca prin farmec în faţa hotelului. Harry i-a spus lui Saul să mă lase întâi pe mine la apartamentul meu din apropiere de East River. Când am ajuns în faţa clădirii, Harry a coborât şi m-a îmbrăţişat.

– Sper că o să ai un an minunat, mi-a zis el. Poate reuşeşti ceva cu fata asta imposibilă a mea. Sunt sigur că vei reuşi. Văd asta în stele.

– Curând o să văd şi eu stele dacă nu mă culc, i-am spus, încercând să-mi reţin un căscat.

L-am strâns de mână, apoi el m-a urmărit intrând în holul întunecat. Portarul dormea stând drept pe un scaun, imediat lângă uşă. Nici nu s-a clintit cât am traversat foaierul slab luminat, îndreptându-mă spre lift. Clădirea era tăcută ca un mormânt.

Am apăsat pe buton şi uşile s-au închis cu un zgomot înfundat. În timp ce liftul urca, am scos şerveţelul pe care îl îndesasem în buzunar şi l-am citit încă o dată. Tot n-am înţeles nimic, de aceea am renunţat. Aveam destule probleme, aşa că nu mai era nevoie să-mi imaginez şi altele care să-mi dea bătăi de cap. Însă când liftul s-a oprit şi am pornit pe holul cufundat în umbră, m-am întrebat cum se făcea că prezicătoarea ştiuse că ziua a patru din luna a patra era ziua mea de naştere.

FIANCHETTO[1]

Aufinii (nebunii)[2] sunt prelaţi ce poartă coarne...
Ei se deplasează în cruciş, deoarece aproape orice episcop, datorită cupidităţii, abuzează de funcţia sa.

Quaendam Moralitas de Scaccario
PAPA INOCENŢIU AL III-LEA
(Pontificat 1198–1216)

Paris
Vara anului 1791

– Of, la naiba! La naiba! a strigat Jacques-Louis David. Într-o explozie de nemulţumire, şi-a azvârlit pensula din păr moale pe podea şi a sărit în picioare. V-am spus să nu vă mişcaţi. *Nu mişcaţi!* Acum vi s-au desfăcut faldurile. Aţi stricat totul!

Le-a fulgerat cu privirea pe Valentine şi Mireille care pozau pe un podium înalt, aşezat de cealaltă parte a studioului. Erau aproape goale, drapate doar cu vâluri transparente, aranjate şi prinse sub sâni ca să semene cu costumele din vechea Grecie, devenite ultima modă la Paris.

---

[1] Derivat din cuvântul italian *fiancata* – mutare laterală, *Fianchetto* este un termen atribuit lui Ponziani, în cartea sa de teorie a şahului (1769). În şahul contemporan, reprezintă instalarea din deschidere a unui nebun pe unul din câmpurile b2, g2, b7 sau g7. (n.tr.)

[2] În limba engleză, *bishop* înseamna episcop şi nebun. (n.tr.)

David şi-a muşcat degetul mare. Părul lui negru şi nepieptănat îi stătea în toate părţile, iar ochii întunecaţi îi scăpărau de furie. Fularul cu dungi albastre şi galbene, înfăşurat de două ori pe după gât şi legat cu un nod neglijent, era murdar de cărbune de desen. Reverele late şi decorate ale jachetei din catifea verde îi stăteau şui.

– Acum va trebui să aranjez totul încă o dată, s-a văicărit el.

Valentine şi Mireille n-au scos o vorbă. Roşiseră de ruşine şi priveau cu ochi uimiţi spre uşa deschisă din spatele pictorului.

Jacques-Louis a privit iritat peste umăr. În uşă se afla un tânăr înalt, bine făcut, atât de chipeş încât părea aproape un înger. Părul auriu şi bogat îi cădea în bucle şi era legat la spate cu o fundă simplă. Veşmântul preoţesc lung, din mătase de culoare purpurie, curgea ca o apă pe trupul lui graţios.

Ochii lui vii, de un albastru tulburător, au rămas fixaţi cu calm asupra pictorului. I-a surâs amuzat lui Jacques-Louis.

– Sper că nu deranjez, a spus el, aruncând o privire către podiumul pe care se aflau cele două tinere, încordate ca nişte căprioare, gata să o zbughească în fugă. Glasul lui avea siguranţa lejeră şi distinsă a celor din clasa de sus, care presupuneau că prezenţa lor era întâmpinată cu mult entuziasm, chiar dacă tulburau gazda.

– A, tu erai, Maurice, a spus iritat Jacques-Louis. Cine ţi-a dat drumul înăuntru? Doar se ştie că nu trebuie să mă deranjeze nimeni când lucrez.

– Sper că nu-ţi întâmpini toţi oaspeţii la masă cu asemenea maniere, i-a răspuns tânărul, încă zâmbind. Pe de altă parte, asta nici nu mi se pare muncă. Pot să spun că ar fi genul de muncă la care aş da bucuros o mână de ajutor.

S-a uitat din nou la Valentine şi Mireille, scăldate de lumina aurie care intra pe ferestrele situate spre nord. Prin pânza translucidă le putea vedea conturul trupurilor.

– Oricum, mi-ai dat de destule ori câte o mână de ajutor, eu aşa cred, a zis David, luându-şi altă pensulă din cana de cositor

de pe postamentul şevaletului. Fii drăguţ, du-te la podium şi aranjează veşmintele alea ale fetelor. O să-ţi spun eu ce să faci. Lumina dimineţii e pe sfârşite. Încă douăzeci de minute, şi după aceea facem pauză pentru masa de prânz.

– Ce schiţezi? l-a întrebat tânărul. În vreme ce se deplasa încet către piedestal, părea să şchiopăteze uşor.

– Un desen în cărbune şi guaşă, i-a răspuns David. O idee pe care o am de câtva timp, pornind de la o temă de Poussin. După *Răpirea sabinelor*[1].

– Delicioasă idee, a spus Maurice când a ajuns la podium. Ce-ar trebui să aranjez? Mie mi se pare că totul e fermecător.

Valentine stătea pe podium deasupra lui Maurice, cu un genunchi în faţă şi cu braţele întinse înainte, ţinute la înălţimea umerilor. Mireille, îngenuncheată lângă Valentine, îşi ţinea braţele într-o atitudine rugătoare. Părul negru îi căzuse peste un umăr, abia reuşind să-i ascundă sânul dezgolit.

– Părul roşcatei trebuie dat pe spate, a strigat David din partea cealaltă a studioului, privind atent către podium şi mişcându-şi penelul prin aer în timp ce dădea indicaţii. Nu, nu atât de mult. Trebuie să avem sânul drept total dezgolit. Complet vizibil. Trage vălul mai în jos. La o adică, sabinele încearcă să-i seducă pe soldaţi ca să nu mai lupte, nu ca să înfiinţeze o mănăstire.

Maurice a procedat întocmai cum i s-a spus, dar mâna i-a tremurat când a tras materialul semitransparent deoparte.

– Dă-te la o parte! La o parte, pentru numele lui Dumnezeu, ca să pot vedea! Cine e pictorul, eu ori tu? a strigat David.

Maurice s-a tras într-o parte şi a zâmbit vag. Nu mai văzuse fete atât de frumoase şi se întreba unde le găsise David. Se ştia că doamnele din înalta societate făceau coadă la uşa

---

[1] O capodopera a lui David (1748, Paris – 1825, Bruxelles), pictura în ulei reprezentând sabinele a fost realizată abia în 1799 şi s-a numit *Intervenţia sabinelor*, cunoscuta şi sub numele de *Răpirea sabinelor*. Nicolas Poussin a realizat o pictură cu acelaşi titlu în 1640. (n.tr.)

studioului în speranţa că vor fi imortalizate într-o pictură faimoasă ca femei fatale din Grecia antică, însă aceste fete erau prea proaspete şi lipsite de sofisticare ca să aparţină nobilimii pariziene cu pretenţii.

Maurice ştia foarte bine acest lucru. Mângâiase sânii şi coapsele mai multor femei din înalta societate decât orice alt bărbat din Paris, iar printre amantele lui se numărau ducesa de Luynes, ducesa de Fitz-James, vicontesa de Laval şi prinţesa de Vaudemont. Era ca un club care primea mereu noi membri. Se spunea că Maurice afirmase: „Parisul este locul unde ajungi mai uşor să posezi o femeie decât o abaţie".

Cu toate că avea treizeci şi şapte de ani, Maurice arăta cu zece ani mai tânăr şi vreme de mai bine de douăzeci de ani profitase de frumuseţea lui tinerească. În acel timp trecuse multă apă pe sub Pont Neuf, şi totul se dovedise plăcut şi de ajutor în cariera lui politică. Amantele sale făcuseră la fel de multe pentru el atât în saloane, cât şi în budoar, şi, deşi ajunsese să aibă propria abaţie, femeile îi deschiseseră uşile sinecurilor politice pe care şi le dorise.

Femeile ţineau Franţa sub papuc, iar Maurice cunoştea asta mai bine ca oricine. Şi, cu toate că era interzis prin lege ca o femeie să moştenească tronul, ele căutau să obţină puterea prin alte mijloace, şi de aceea îşi alegeau candidaţii cei mai potriviţi.

– Acum aranjează vălul lui Valentine, i-a cerut David, care-şi pierduse răbdarea. Va trebui să urci pe podium, iar scara e în spate.

Maurice a urcat treptele şchiopătând până pe podiumul aflat la aproape un metru înălţime. A ajuns în spatele lui Valentine.

– Aşadar, te cheamă Valentine? i-a şoptit el la ureche. Eşti foarte frumoasă, draga mea, mai ales pentru cineva cu nume de băiat.

– Iar dumneata eşti foarte afemeiat, i-a răspuns cu sarcasm Valentine, pentru cineva care poartă sutana purpurie de episcop!

– Încetaţi cu şoaptele! a răcnit David. Aranjează vălul acela! Când Maurice a dat să atingă pânza, David a adăugat: A, Maurice, nu am făcut prezentările! Ea e nepoata mea, Valentine, şi vara ei, Mireille.

– Nepoata ta! a exclamat Maurice, scăpând vălul dintre degete, de parcă i le-ar fi ars. Şi încă o „nepoată de suflet", a mai zis el.

– E sub tutela mea. Bunicul ei mi-a fost prieten foarte drag, dar a murit în urmă cu câţiva ani. Contele de Remy. Familia ta l-a cunoscut, dacă nu mă înşel.

Maurice l-a privit uimit pe David.

– Valentine, tocmai spunea David, acest domn care îţi aranjează vălul este o figură renumită în Franţa. Fost preşedinte al Adunării Naţionale. Daţi-mi voie să vi-l prezint pe domnul Charles Maurice de Talleyrand-Périgord. Episcopul de Autun...

Mireille a sărit în picioare, scoţând o exclamaţie de stupoare şi trăgând de pânză ca să-şi acopere sânii goi. În acelaşi timp, Valentine a scos un ţipăt care aproape că i-a spart timpanele lui Maurice.

– Episcopul de Autun! a strigat Valentine, îndepărtându-se de el. E diavolul cu copita despicată!

Cele două tinere femei au sărit jos de pe podium şi au fugit desculţe din încăpere.

Cu un surâs strâmb, Maurice s-a uitat la David.

– De obicei prezenţa mea are un alt efect asupra sexului frumos, a comentat el.

– Se pare că reputaţia te-a trădat de data asta, i-a răspuns David.

Aşezat în mica sufragerie aflată alături de studio, David a contemplat Rue de Bac. Maurice, cu spatele la ferestre, stătea ţeapăn pe unul dintre scaunele din satin cu dungi albe şi roşii aşezate în jurul mesei de mahon. Pe masă erau împrăştiate

câteva boluri cu fructe şi sfeşnice de bronz, precum şi un serviciu de masă de patru persoane, cu farfurii pictate cu păsări şi flori.

– Cine s-ar fi aşteptat la o asemenea reacţie? a spus David, decojind o portocală. Îmi cer iertare pentru această întâmplare. M-am dus sus şi fetele au fost de acord să se schimbe şi să vină totuşi la masă.

– Cum se face că ai ajuns tutorele acestor copile? l-a întrebat Maurice, răsucind paharul de vin între degete şi luând încă o înghiţitură. Mi se pare o bucurie prea mare ca să fie îndurată de un singur om. Şi aproape o risipă când e vorba de unul ca tine.

David a ridicat ochii şi i-a aruncat o privire, apoi i-a răspuns:

– Sunt întru totul de acord. N-am idee cum o să mă descurc. Am căutat în tot Parisul o guvernantă potrivită care să continue educaţia lor. Am ajuns la capătul puterilor de când soţia mea a plecat la Bruxelles acum câteva luni.

– Plecarea ei n-a avut nici o legătură cu sosirea atrăgătoarelor tale „nepoate", adevărat? a făcut Talleyrand, continuând să răsucească paharul şi zâmbind la gândul necazului care dăduse peste David.

– Deloc, a confirmat David, cu un aer abătut. Soţia mea şi familia ei sunt regalişti convinşi. Dezaprobă apartenenţa mea la Adunarea Naţională. Consideră că un pictor burghez ca mine, care s-a bucurat de ajutorul regelui, nu ar trebui să sprijine Revoluţia. Căsătoria mea a suferit încă de la Căderea Bastiliei. Soţia mi-a cerut să renunţ la postul din Adunare şi să nu mai fac picturi revoluţionare; astea sunt condiţiile pe care mi le-a pus ca să se întoarcă.

– Prietene, dar când ai dezvelit la Roma *Jurământul Horaţilor* mulţimea a venit la atelierul tău din Piazza del Popolo ca să depună flori dinaintea picturii. A fost prima capodoperă a Noii Republici, iar tu eşti pictorul ei ales.

– Ştiu asta, dar soţia mea nu ştie, a suspinat David. A luat copiii la Bruxelles şi a vrut să le ia şi pe pupilele mele. Însă condiţiile înţelegerii cu starea lor prevăd ca eu să le ţin la Paris,

plătindu-mi-se un stipendiu generos pentru asta. Pe de altă parte, aici mi-e locul.

– Stareţa lor? Pupilele tale sunt călugăriţe? Maurice aproape că a pufnit în râs. Ce nebunie încântătoare! Să dea două tinere, mirese ale lui Hristos, în grija unui bărbat de patruzeci şi doi de ani, care nu le este rudă! Ce-a fost în mintea acelei stareţe?

– Nu sunt călugăriţe, nu au depus jurământul. Spre deosebire de tine! a subliniat cu tâlc David. S-ar părea că această stareţă bătrână şi acră le-a avertizat că *tu* eşti Diavolul în persoană.

– Recunosc că nu duc o viaţă întru totul cuviincioasă, a spus Maurice. Cu toate acestea, am rămas surprins să aud că o stareţă din provincie vorbeşte astfel despre mine. Am încercat să păstrez discreţia.

– Dacă discreţia înseamnă să umpli Franţa cu bastarzi, în vreme ce oferi ultima împărtăşanie şi te pretinzi preot, atunci nu prea ştiu ce altceva ţi s-ar putea spune în faţă.

– Dar eu n-am vrut să devin preot, a repetat Maurice cu destulă amărăciune. Trebuie să te mulţumeşti cu moştenirea pe care o ai. În ziua în care o să renunţ la veşmântul preoţesc şi la toate o să mă simt pentru prima oară cu adevărat curat.

În acel moment, Valentine şi Mireille au intrat în sufragerie. Erau amândouă îmbrăcate la fel, în hainele de călătorie de culoare cenuşie, ce le fuseseră date de stareţă. Doar pletele lor strălucitoare le adăugau o pată de culoare. Bărbaţii s-au ridicat să le salute, iar David le-a tras două scaune.

– V-am aşteptat aproape un sfert de ceas, le-a dojenit el. Acum sper că sunteţi în stare să vă purtaţi cuviincios. Şi încercaţi să fiţi politicoase cu Monseniorul. Indiferent ce veţi fi auzit despre el, sunt sigur că totul ar păli în comparaţie cu adevărul. Însă el ne este oaspete.

– Nu vi s-a spus că sunt şi vampir? le-a întrebat Talleyrand politicos. Şi că beau sânge de copii?

– Ba da, Monseniore, i-a răspuns Valentine. Şi că aveţi o copită despicată. Mergeţi şchiopătând, deci trebuie că e adevărat!

– Valentine, a avertizat-o Mireille, eşti din cale afară de nepoliticoasă!

David şi-a luat capul între palme şi a tăcut.

– E adevărat, a zis Talleyrand. Să vă explic. A turnat vin în paharele aflate în faţa celor două fete, apoi a continuat: Când eram mic, familia m-a dat unei doici, o ţărancă neştiutoare. Într-o zi, m-a lăsat pe o comodă, iar eu am căzut şi mi-am rupt un picior. Doica s-a temut să îi înştiinţeze pe părinţii mei în legătură cu acel accident, aşa ca piciorul nu s-a vindecat cum se cuvine. Cum mama nu se omora cu firea ca să mă îngrijească, piciorul mi-a crescut strâmb, până a fost prea târziu ca să se mai intervină. Asta e toată povestea. Nimic misterios în asta, nu credeţi?

– Şi vă doare rău? l-a întrebat Mireille.

– Piciorul? Nu. Talleyrand a zâmbit uşor mâhnit. Doar rezultatul. Din cauza lui mi-am pierdut dreptul de primogenitură. Mama a născut încă doi fii, trecând drepturile *mele* fraţilor mei, Archimbaud şi Boson. Nu putea accepta ideea unui moştenitor infirm la vechiul titlu de Talleyrand-Périgord, nu? Ultima oară am văzut-o pe mama când a venit la Autun pentru a protesta împotriva numirii mele ca episcop. Cu toate că ea m-a obligat să mă preoţesc, spera să rămân îngropat undeva în obscuritate. A susţinut ca nu eram suficient de pios pentru funcţia de episcop. Avea dreptate, bineînţeles!

– Îngrozitor! a exclamat Valentine, înfierbântată. Pentru asta, eu i-aş fi spus că este o vrăjitoare!

David şi-a ridicat capul dintre palme, a privit în tavan şi a sunat din clopoţel pentru a li se servi masa.

– Aşa ai fi făcut? a întrebat-o Maurice cu blândeţe. În cazul acesta, aş fi dorit să te am lângă mine. Mărturisesc că e ceva ce am tânjit eu însumi să fac.

După ce toată lumea a fost servită şi valetul a plecat, Valentine a zis:

– Monseniore, după ce ne-aţi spus povestea, nu îmi mai păreţi atât de rău precum am auzit. Ba chiar recunosc că sunteţi foarte atrăgător.

Exasperată, Mireille s-a uitat lung la Valentine, iar David a zâmbit cu gura până la urechi.

– Poate că eu şi Mireille ar trebui să vă mulţumim, Monseniore, dacă dumneavoastră aţi hotărât cu adevărat închiderea mănăstirilor, a continuat Valentine. Dacă nu s-ar fi întâmplat aşa, noi ne-am afla tot la Montglane, tânjind după viaţa de la Paris, pe care o visam...

Maurice îşi lasase jos cuţitul şi furculiţa şi se uita la ele.

– Abaţia Montglane? Din Pirineii de Jos? De la abaţia aceea veniţi? Dar de ce nu mai sunteţi acolo? De ce-aţi plecat?

Expresia de pe chipul lui şi interesul vădit al întrebărilor bărbatului au făcut-o pe Valentine să-şi dea seama că făcuse o greşeală de neiertat. În ciuda chipului atrăgător şi a manierelor elegante, Talleyrand era încă episcop de Autun, chiar omul în legătură cu care le avertizase stareţa. Dacă îşi dădea seama că ele nu numai că aveau cunoştinţă de existenţa Setului de Montglane, dar şi ajutaseră la scoaterea lui din stăreţie, el nu avea să aibă linişte până nu afla tot ce se putea de la ele.

Într-adevăr, erau în mare primejdie doar prin faptul că episcopul ştia că fetele veniseră de la Montglane. Cu toate că piesele încredinţate fuseseră îngropate cu grijă sub nişte plante din grădina lui David, aflată în spatele atelierului în chiar noaptea sosirii lor, mai exista o problemă. Valentine nu uitase de rolul pe care i-l dăduse stareţa, acela de a sluji drept punct de adunare pentru alte călugăriţe ce se vedeau silite să fugă şi să abandoneze piesele. Până în acel moment nu se întâmplase aşa ceva, dar în condiţiile în care Franţa era cuprinsă de tulburări sociale, asta se putea petrece oricând. Valentine şi

Mireille nu-şi puteau îngădui să fie urmărite de Charles Maurice Talleyrand.

– Repet, a întrebat Talleyrand cu glas apăsat, după ce fetele au păstrat o tăcere dureroasă, de ce aţi plecat de la Montglane?

– Pentru că abaţia s-a închis, Monseniore, i-a răspuns Mireille.

– S-a închis? De ce?

– Din cauza Legii Confiscărilor, Monseniore. Stareţa s-a temut pentru siguranţa noastră.

– În scrisorile ei către mine, a intervenit David, stareţa mi-a explicat că a primit ordin de la statul papal să închidă abaţia.

– Şi aţi crezut aşa ceva? a întrebat Talleyrand. Eşti republican ori nu? Ştii că papa Pius a denunţat Revoluţia. Când am dat legea aceasta, a ameninţat că excomunică orice catolic din Adunare! Această stareţă a trădat Franţa primind ordin de la papalitatea italiană, care, după cum ştii, este dominată de Habsburgii şi Burbonii din Spania.

– Ţin să te anunţ că sunt un republican la fel de bun ca tine, a spus David, înfierbântat. Familia mea *nu* aparţine nobilimii, iar eu sunt om din popor. Rămân sau mă prăbuşesc odată cu noul guvern. Dar închiderea Abaţiei Montglane nu are legătură cu politica.

– Dragul meu David, tot ce există pe pământ are legătură cu politica. Ştii ce a fost îngropat la Montglane, nu?

Valentine şi Mireille au albit, însă David s-a uitat ciudat la Talleyrand şi a ridicat paharul cu vin.

– Ei, na! Asta e o poveste de adormit copiii, a spus el cu un hohot dispreţuitor.

– Serios? a făcut Talleyrand. S-a uitat pătrunzător la cele două tinere. Apoi a ridicat şi el paharul, a luat o sorbitură, părând a rămâne cufundat în gânduri. În cele din urmă, a ridicat furculiţa şi a reînceput să mănânce. Valentine şi Mireille au rămas ca înghemţate la locurile lor, fără să se atingă de mâncare.

– Nepoatelor tale pare să le fi pierit pofta de mâncare, a remarcat Talleyrand.

David le-a aruncat o privire.

– Ei, ce s-a întâmplat? Să nu-mi spuneţi că şi voi credeţi în asemenea prostii?

– Nu, unchiule, a răspuns încet Mireille. Ştim că e doar o superstiţie.

– Sigur, e o legendă, adevărat? a spus Talleyrand, recăpătându-şi o parte din farmecul de mai devreme. Dar e una despre care se pare că aţi auzit şi voi. Spuneţi-mi, unde a plecat starеţa asta a voastră după ce a găsit cu cale să conspire cu papa împotriva guvernului Franţei?

– Pentru numele lui Dumnezeu, Maurice! a intervenit iritat David. S-ar putea crede că ai studiat pentru a deveni inchizitor. Îţi spun eu unde a plecat, şi să punem capăt acestei discuţii. S-a dus în Rusia.

Talleyrand a rămas tăcut o vreme. Apoi a zâmbit discret, ca şi cum s-ar fi gândit la ceva amuzant.

– Cred că ai dreptate, a zis el. Spune-mi, fermecătoarele tale nepoate au avut prilejul să meargă la Opera din Paris?

– Nu, Monseniore, s-a grăbit Valentine să răspundă. Dar acesta a fost cel mai drag vis al nostru, încă din copilărie.

– Tocmai de atunci? a făcut Talleyrand şi a râs. Ei, poate împlinim acest vis. După masă, aş vrea să ne uităm puţin la garderoba voastră. Din întâmplare, mă pricep şi la modă...

– Monseniorul sfătuieşte jumătate din femeile Parisului în legătură cu moda, a intervenit David cu un surâs strâmb. E unul dintre multele lui acte de grijă creştinească.

– Trebuie să vă povestesc odată cum i-am aranjat coafura Mariei-Antoinette pentru un bal mascat. Tot eu i-am şi gândit costumaţia. Nici măcar amanţii ei n-au recunoscut-o, ca să nu mai vorbim de rege!

– Vai, unchiule, i-am putea cere Monseniorului să facă acelaşi lucru şi pentru noi? a întrebat Valentine cu glas rugător,

simţindu-se cu totul uşurată că discuţia alunecase spre un subiect mai nevinovat şi, în acelaşi timp, mai puţin primejdios.

– Dar voi arătaţi oricum răpitoare, le-a spus zâmbind Talleyrand. Dar o să vedem ce se poate face ca să depăşim farmecul cu care v-a înzestrat natura. Din fericire, am o prietenă în anturajul căreia se află cei mai buni croitori din Paris – cred că aţi auzit de Madame de Staël.

Toată lumea din Paris auzise de Germaine de Staël, după cum în curând au aflat Valentine şi Mireille. Când au urmat-o în loja ei zugrăvită în albastru şi auriu de la Opéra-Comique, au văzut şiruri întregi de persoane cu părul pudrat întorcând capul după ea. Toată crema societăţii pariziene umpluse lojile care se ridicau până sub tavanul operei, unde aerul era încins. Văzând etalarea nenumăratelor bijuterii, perle şi dantele, nimeni n-ar fi crezut că pe străzi se desfăşura o revoluţie, că familia regală lâncezea chinuită în palatul ce îi devenise închisoare, că, în fiecare dimineaţă, cotigile pline cu membri ai nobilimii şi ai clerului mergeau gemând pe pietrele de pavaj către piaţa Revoluţiei. În potcoava Operei Comice, splendoarea şi fastul continuau să existe. Şi cea mai strălucitoare dintre prezenţe era tânăra doamnă a Parisului, Germaine de Staël.

Valentine aflase mai totul despre aceasta luându-i la întrebări pe servitorii unchiului ei. Madame de Staël era fiica sclipitorului ministru de finanţe elveţian Jacques Necker, de două ori exilat de Ludovic al XVI-lea şi tot de atâtea ori rechemat la post la cererea poporului francez. Mama ei, Suzane Necker, ţinuse cel mai renumit salon din Paris vreme de douăzeci de ani, a cărui stea fusese chiar Germaine.

Milionară în adevăratul sens al cuvântului, Germaine îşi cumpărase practic un soţ la vârsta de douăzeci de ani: baronul Eric de Staël von Holstein, scăpătatul ambasador al Suediei în Franţa. Imitând-o pe mama ei, Germaine îşi deschisese salonul la ambasada Suediei şi se vârâse în politică. Încăperile

puse la dispoziţie de ea gemeau de exponenţii mediului politic şi cultural al Franţei: Lafayette, Condorcet, Narbonne, Talleyrand. Germaine devenise filosof al revoluţiei. Toate hotărârile importante ale zilei se luau între pereţii tapetaţi cu mătase ai salonului ei, prin bărbaţi pe care doar ea îi putea strânge laolaltă. Acum, la vârsta de douăzeci şi cinci de ani, ajunsese probabil cea mai puternică femeie din Franţa.

În timp ce Talleyrand a şchiopătat chinuitor prin lojă ajutându-le pe cele trei femei să se aşeze, Valentine şi Mireille au studiat-o pe Madame de Staël. Cu o rochie cu decolteu adânc din dantelă neagră cu fir de aur, care îi scotea în evidenţă braţele pline şi umerii musculoşi, dar şi talia groasă, era o figură impunătoare. Purta un colier cu camee mari, înconjurate de rubine, la care se adăuga turbanul exotic, ce devenise semnul ei distinctiv. S-a aplecat spre Valentine, care şedea alături, şi i-a şoptit cu glasul ei scăzut, totuşi tunător, ce a putut fi auzit de toată lumea:

– Draga mea, până mâine, toată lumea din Paris îmi va năvăli în casă, întrebându-se cine sunteţi. Va fi un scandal extrem de încântător, după cum sunt convinsă că îşi dă seama însoţitorul vostru, altfel v-ar fi îmbrăcat mai cuviincios.

– Doamnă, nu vă plac rochiile noastre? a întrebat neliniştită Valentine.

– Amândouă sunteţi foarte frumoase, draga mea, a asigurat-o Germaine, parcă împotriva voinţei ei. Dar albul e culoarea pentru fecioare, nu roşul aprins. Şi, cu toate că sânii tineri au fost mereu la modă în Paris, fetele sub vârsta de douăzeci de ani folosesc un voal. Iar domnul Talleyrand ştie prea bine asta.

Valentine şi Mireille s-au roşit până în vârful urechilor, dar Talleyrand a intervenit:

– Eu eliberez Franţa în felul meu.

Bărbatul şi Germaine şi-au zâmbit, apoi ea a ridicat discret din umeri.

– Sper că vă place opera, a spus Madame de Staël, întorcându-se către Mireille. Compozitorul, André Philidor, este cel mai bun maestru de şah din Europa. A cântat şi a jucat şah cu filosofi şi regi. S-ar putea ca muzica lui să vi se pară demodată, mai ales că Gluck a revoluţionat opera. E greu să asculţi atâtea pasaje recitative...

– Doamnă, noi nu am mai fost la operă până acum, i-a spus Valentine.

– N-aţi fost niciodată la operă! a exclamat Germaine cu voce tare. Imposibil! Dar unde v-au ţinut familiile voastre?

– La mănăstire, doamnă, i-a răspuns Mireille politicoasă.

Germaine a privit-o o clipă, de parcă nu ar fi ştiut ce este aceea o mănăstire. Apoi s-a întors şi l-a privit pe Talleyrand.

– Prietene, cred că ai uitat să-mi explici câteva lucruri. Dacă ştiam că pupilele lui David au fost crescute la mănăstire, n-aş fi ales cu nici un chip o operă precum *Tom Jones*. S-a întors din nou spre Mireille şi a adăugat: Sper să nu fiţi uimite. E o poveste englezească despre un copil nelegitim...

– E preferabil să înveţe morala de la o vârstă fragedă, a spus râzând Talleyrand.

– Corect, a admis Germaine din vârful buzelor. Dacă şi-l păstrează pe episcopul de Autun ca mentor, informaţia s-ar putea dovedi folositoare.

Apoi, întrucât cortina tocmai se ridica, s-a întors spre scenă.

– Cred că aceasta a fost cea mai interesantă experienţă din viaţa mea, a spus Valentine după spectacol, în timp ce stătea pe covorul gros de Aubusson din biblioteca lui Talleyrand şi se uita la flăcările din şemineu.

Talleyrand s-a rezemat de spătarul unui fotoliu masiv îmbrăcat în mătase albastră cu ape, proptindu-şi picioarele de o canapeluţă. Mireille stătea la vreun metru depărtare, uitându-se şi ea la foc.

– Acum e prima oară că bem şi coniac, a adăugat Valentine.

– Păi, n-ai decât șaisprezece ani, a spus Talleyrand adulmecând aroma de coniac din pahar și luând o sorbitură. Veți avea timp pentru multe.

– Domnule Talleyrand, câți ani aveți? l-a întrebat Valentine.

– Asta nu e o întrebare politicoasă, a prevenit-o Mireille de lângă șemineu. Nu se cuvine să întrebi oamenii ce vârstă au.

– Și, te rog, a intervenit Talleyrand, spune-mi Maurice. Am treizeci și șapte de ani, dar mă simt de nouazeci când mi te adresezi cu „domnule". Acum, spuneți-mi, v-a plăcut de Germaine?

– Madame de Staël a fost fermecătoare, a zis Mireille, al cărei păr roșcat sclipea în lumina flăcărilor, căpătând o nuanță și mai intensă.

– Adevărat ca îți este amantă? l-a întrebat Valentine.

– Valentine! a exclamat Mireille, însă Talleyrand hohotea deja.

– Ești grozavă, a spus el, răvășind părul lui Valentine cu degetele, în vreme ce ea s-a aplecat spre genunchiul lui în lumina mereu schimbătoare. Domnișoară, vara ta nu etalează nici una dintre pretențiile pe care le găsesc atât de plictisitoare la societatea pariziană. Întrebările ei mi se par pline de prospețime, și nu mă deranjează câtuși de puțin. Aceste ultime săptămâni, când v-am îmbrăcat și v-am plimbat prin Paris, mi s-au părut o licoare care a mai alungat din amărăciunea care caracterizează cinismul meu firesc. Valentine, dar cine ți-a spus că Madame de Staël mi-a fost amantă?

– Am auzit de la servitori, domnule, adică unchiule Maurice. E adevărat?

– Nu, draga mea. Nu este adevărat. Nu mai e. Am fost amanți cândva, dar bârfitorii au aflat cu întârziere. Cu ea sunt prieten.

– Poate că te-a alungat din cauza piciorului beteag? a sugerat Valentine.

– Doamne, Dumnezeule! a strigat Mireille, care nu era obișnuită să vorbească astfel. Te rog să-i ceri scuze domnului! Domnule, vă rog să o iertați pe vara mea! Nu a vrut să vă jignească.

Talleyrand a rămas tăcut, aproape descumpănit. Cu toate că spusese că Valentine nu-l putea jigni niciodată, nimeni din Franţa nu vorbise public despre beteşugul lui. Cuprins de o emoţie pe care nu o putea defini, s-a aplecat în faţă, i-a prins mâinile lui Valentine şi a tras-o până pe canapea. Încet, şi-a petrecut braţele pe după talia ei şi a îmbrăţişat-o.

– Îmi pare foarte rău, unchiule Maurice, a spus Valentine. I-a pus mâna foarte gingaş pe obraz şi i-a zâmbit. Până acum n-am avut ocazia să văd o diformitate fizică. Ar fi foarte instructiv pentru mine dacă mi-ai arăta-o.

Mireille a scos un geamăt. Talleyrand s-a holbat la Valentine de parcă nu i-ar fi venit să-şi creadă urechilor. Ea l-a strâns de braţ în semn de încurajare. După o clipă, el a spus cu un aer grav:

– Prea bine. Dacă aşa vrei.

Cu greutate, şi-a ridicat piciorul de pe banchetă, s-a aplecat şi şi-a scos gheata grea din oţel care îi ţinea piciorul astfel încât să poată merge.

În lumina slabă a flăcărilor, Valentine a examinat piciorul. Privit de sus, semăna cu o bâtă. Valentine i-a ridicat piciorul, s-a aplecat deasupra lui şi l-a sărutat uşor pe talpă. Descumpănit, Talleyrand s-a ridicat în scaun.

– Sărmanule picior, a zis ea. Ai suferit atât de mult şi nu meritai asta.

Talleyrand s-a plecat spre ea. Înclinându-i puţin capul spre el, a sărutat-o uşor pe buze. Vreme de o clipă, părul lui auriu şi buclele ei blonde s-au întrepătruns în lumina focului.

– Eşti singura care i-a vorbit piciorului meu, i-a spus el cu un zâmbet. Şi mi-ai făcut piciorul să fie fericit.

În timp ce el o privea pe Valentine, arătându-şi faţa angelică, cu buclele aurii învăluite în lumina flăcărilor, lui Mireille îi venea greu să creadă că acela era bărbatul care, în mod nemilos, aproape de unul singur, distrugea Biserica Catolică. Omul care voia să pună mâna pe Setul Montglane.

*

Lumânările se micşoraseră simţitor în biblioteca lui Talleyrand. În lumina deja muribundă a focului, colţurile încăperii spaţioase erau deja înghiţite de umbre. Aruncând o privire spre ceasul din bronz de pe piedestalul de deasupra şemineului, Talleyrand a observat că era ora două dimineaţa. S-a ridicat de pe scaunul său, pe care Valentine şi Mireille îşi lăsaseră capul, cu părul aşezat pe genunchii lui.

– I-am promis unchiului vostru că o să vă aduc acasă la o oră omenească, le-a spus el. Uitaţi-vă cât e ceasul.

– Vai, unchiule Maurice, a zis Valentine, *te rugăm* să nu ne faci să plecăm. E prima oară că am avut prilejul să ieşim în societate. De când am venit de la mănăstire, am trăit de parcă nici n-am fi plecat de acolo.

– Încă o istorisire, a aprobat Mireille. Unchiul nostru n-o să se supere.

– Ba se va înfuria, a spus Talleyrand, râzând. Dar oricum e prea târziu ca să vă duc acasă. La ora asta din noapte, până şi în cartierele cele mai alese, străzile sunt pline de beţivi fără adăpost. Sugerez să trimit un lacheu acasă la unchiul vostru cu un bilet. O să-l pun pe Courtiade, valetul meu, să vă pregătească o încăpere. Preferaţi să dormiţi împreună, aşa cred, am dreptate?

Nu era întru totul neadevărat că era prea primejdios să le trimită acasă la acea oră. Talleyrand avea casa plină de servitori, iar locuinţa lui David nu se afla departe, însă îşi dăduse seama că nu voia să le trimită acasă, nici atunci, nici mai târziu. Zăbovise cu istorisirile, amânând inevitabilul. Aceste două fete, cu nevinovăţia şi prospeţimea lor, îi stârniseră sentimente pe care cu greu le putea pune în cuvinte. Nu avusese niciodată familie, iar căldura pe care o simţea în prezenţa lor constituia o experienţă cu totul nouă.

– A, chiar putem rămâne toată noaptea? a întrebat Valentine, ridicându-se în capul oaselor şi strângând-o pe Mireille de braţ. Aceasta părea nehotărâtă, dar şi ea ar fi preferat să rămână.

– Chiar aşa, a spus Talleyrand, ridicându-se de pe scaun ca să tragă de cordonul clopoţelului. Să sperăm că asta nu va declanşa cel mai mare scandal din Paris, aşa cum a profeţit Germaine.

Cu un aer sobru, Courtiade, încă îmbrăcat cu livreaua scrobită, a aruncat o privire spre fetele despletite, apoi spre piciorul desculţ al stăpânului său, şi, fără o vorbă, le-a condus pe scări, deschizându-le uşa dormitorului mare pentru oaspeţi.

– Monseniorul ne-ar putea găsi nişte cămăşi de noapte? a întrebat Mireille. Poate vreuna dintre servitoare...

– Asta nu e nici o problemă, le-a răspuns Courtiade politicos, şi le-a întins două cămăşuţe de noapte din mătase, bogat împodobite cu dantelă brodată de mână, care sigur nu aparţineau vreunei servitoare. Cu discreţie, a părăsit încăperea.

După ce Valentine şi Mireille s-au dezbrăcat, şi-au periat părul şi au urcat în patul moale cu baldachin, Talleyrand a bătut la uşă.

– Vă simţiţi în largul vostru? a întrebat el, băgând capul pe uşă.

– E cel mai grozav pat pe care l-am văzut vreodată, i-a răspuns Mireille, de sub plapumă. La mănăstire, dormeam direct pe scânduri, ca să avem ţinută frumoasă.

– Iar asta a avut un efect considerabil, din câte bag de seamă, a spus Talleyrand, zâmbind. Apoi s-a apropiat şi s-a aşezat pe bancheta de lângă pat.

– Acum trebuie să ne mai spui o poveste, a zis Valentine.

– E prea târziu... a început Talleyrand.

– Atunci, o poveste cu stafii! a exclamat Valentine. Stareţa nu ne îngăduia niciodată să ascultăm poveşti cu stafii, dar noi tot ni le spuneam. Ştii vreuna?

– Din nefericire, nu, a zis cu amărăciune Talleyrand. După cum ştiţi, n-am avut parte de o copilărie firească. N-am auzit poveşti de acest fel. Apoi a stat o clipă pe gânduri. Însă, la o adică, într-un anumit moment al vieţii mele, *am întâlnit* o fantomă.

– Chiar aşa? s-a mirat Valentine. Pe sub plapumă, a strâns-o de mână pe Mireille. Amândouă păreau emoţionate. O fantomă adevărată?

– Acum, dacă mă gândesc bine, sună cam absurd, a zis el râzând. Trebuie să-mi promiteţi că nu-i veţi povesti asta şi unchiului vostru Jacques-Louis, altfel o să devin de râsul Adunării.

Fetele s-au cuibărit şi mai bine sub plapumă şi au jurat că nu vor povesti nimănui. În lumina pâlpâitoare a lumânării, Talleyrand şi-a căutat o poziţie mai comodă pe canapea şi şi-a început istorisirea...

Povestea Episcopului

Când eram foarte tânăr, înainte de a fi hirotonisit ca preot, mi-am părăsit scaunul episcopal de la Saint Remy, unde este îngropat faimosul rege Clovis, şi m-am dus să-mi fac studiile la Universitatea Sorbona. După doi ani, venise vremea să-mi fac cunoscută chemarea.

Ştiam că voi isca un scandal îngrozitor dacă refuzam să urmez profesiunea pe care familia mi-o impusese; cu toate acestea, mă simţeam total nepregătit să devin preot. În sinea mea, simţisem mereu că destinul meu era să fiu om de stat.

Sub capela de la Sorbona erau îngropate osemintele celui mai mare om de stat pe care l-a avut Franţa, un bărbat pe care l-am idolatrizat. Îi ştiţi numele: Armand Jean du Plessis, duce de Richelieu, care, apelând la un rar amestec de religie şi politică, a condus această ţară cu o mână de fier vreme de aproape douăzeci de ani, până la moartea sa, în 1642.

Într-o noapte, pe la miezul nopţii, am lăsat căldura patului, mi-am aruncat pe umeri o capă groasă peste halatul de casă şi am coborât de pe zidurile acoperită de iederă ale clădirii unde locuiam, îndreptându-mă spre capela Sorbonei.

Vântul rece spulbera frunzele moarte de-a lungul peluzei şi auzeam sunetele ciudate scoase de bufniţe şi de alte creaturi

ale nopții. Cu toate că mă consideram plin de curaj, mărturisesc că îmi era teamă. În capelă, mormântul era întunecat și rece. La acea oră nu era nimeni să se roage și doar câteva lumânări rămăseseră să ardă în apropierea criptei. Am mai aprins una și, căzând în genunchi, l-am rugat pe ultimul preot al Franței să mă îndrume. În bolta aceea necuprinsă, în timp ce mi-am spus pasul, mi-am auzit bătăile propriei inimi.

Nici nu am apucat să-mi termin rugăciunea și, spre uimirea mea deplină, prin criptă a început să bată un vânt înghețat, care a stins toate lumânările. Asta m-a îngrozit! Învăluit de beznă, am bâjbâit prin preajmă, ca să găsesc altă lumânare pe care să o aprind. Însă în acea clipă am auzit un geamăt, iar din mormânt s-a ridicat stafia neclară a cardinalului Richelieu! Părul, pielea și chiar roba de ceremonial erau albe ca neaua, iar el a plutit pe deasupra mea, licărind și complet transparent.

Dacă nu aș fi stat deja în genunchi, cu siguranță că m-aș fi aruncat la podea. Glasul mi-a înghețat în gâtlej, amuțindu-mă. Apoi am auzit din nou acel geamăt adânc. Stafia cardinalului îmi vorbea! Am simțit fiori pe șira spinării când a rostit cuvintele de neuitat, cu o voce care aducea cu dangătul unui clopot mare.

– Ce te-a făcut să mă tulburi? a bubuit el. Vânturi sălbatice se învârtejeau în jurul meu, iar eu rămăsesem într-o beznă deplină, însă picioarele îmi erau prea vlăguite ca să mă ridic și să o rup la fugă. Am înghițit în sec și am încercat să-mi descătușez vocea pentru a-i da răspuns.

– Cardinalule Richelieu, am spus eu cu glas tremurat, caut îndrumare. În viață, ai fost cel mai mare om de stat al Franței, în ciuda vocației tale preoțești. Cum de ai căpătat atâta putere? Te rog să-mi împărtășești secretul, pentru că voiesc să-ți urmez exemplul.

– Tu? a bubuit stâlpul înalt, ca de fum, adunându-se către tavanul boltit, de parcă ar fi fost jignit de moarte. A alunecat încoace și încolo de-a lungul zidurilor, ca un om care se plimbă

nervos printr-o încăpere. Cu fiecare pas, creştea în mărime, până când forma lui diafană a umplut încăperea, deplasându-se ca o furtună gata să lovească. M-am chircit, voind parcă să dispar. Şi, într-un târziu, stafia a vorbit:

– Secretul pe care l-am căutat a rămas mereu un mister... Stafia se rostogolea încă pe tavanul criptei, iar forma ei dispărea pe măsură ce se subţia. Puterea sa stă îngropată odată cu Carol cel Mare. Eu doar am descoperit cheia. Am ascuns-o bine...

Apoi a licărit slab pe perete, ca o flacără gata să se stingă. Am sărit în picioare şi am încercat cu disperare să-l împiedic să dispară cu desăvârşire. La ce făcuse aluzie? *Care* era secretul ce fusese îngropat odată cu Carol cel Mare? Am strigat, ca să acopăr vuietul vântului care topea stafia chiar dinaintea ochilor mei.

– Sire, binecuvântat părinte! Te rog să-mi spui unde pot găsi această cheie despre care vorbeşti.

Stafia dispăruse complet, însă i-am putut auzi glasul ca un ecou care a răsunat, lovindu-se de pereţii holului lung.

– François... Marie... Arouet... Şi asta a fost tot.

Vântul s-a domolit, iar puţinele lumânări au prins, treptat, din nou viaţă. Am rămas singur în criptă. După multă vreme, m-am întors, traversând peluza, către camera mea.

În dimineaţa următoare ar fi trebuit să socotesc întreaga experienţă drept un vis urât, însă frunzele moarte şi mirosul vag de criptă ce încă rămăsese în capa mea m-au făcut să cred că totul fusese real. Cardinalul îmi spusese că găsise prima cheie către mister. Şi, din anumite motive, trebuia să caut această cheie cu ajutorul marelui poet şi dramaturg francez François Marie Arouet, cunoscut sub numele de Voltaire.

Voltaire abia se întorsese la Paris dintr-un exil pe care şi-l impusese singur la moşia lui de la Ferney, cu scopul de a pregăti realizarea unei noi piese. Însă majoritatea lumii crezuse că se întorsese acasă pentru a muri. Motivul pentru care acest dramaturg certăreţ şi ateu, un om născut la patruzeci de ani după

moartea lui Richelieu, cunoştea secretele cardinalului îmi rămânea necunoscut. Dar trebuia să aflu. Au trecut câteva săptămâni până când am reuşit să stabilesc o întâlnire cu Voltaire.

Îmbrăcat în straiele mele preoţeşti şi sosind la ora fixată, am fost imediat condus în dormitorul lui. Lui Voltaire îi era lehamite să se scoale înainte de amiază şi deseori îşi petrecea întreaga zi în pat. Susţinea de aproape patruzeci de ani că era în pragul morţii.

Şi l-am găsit proptit între perne, purtând o tichie pufoasă de culoare roz şi o cămaşă lungă de noapte. Ochii lui, ca nişte tăciuni încinşi înfipţi în chipul palid, buzele subţiri şi nasul ascuţit ca un ac îl făceau să arate ca o pasăre de pradă.

Câţiva preoţi se agitau prin cameră, însă el respingea cu vehemenţă slujbele lor, aşa cum a făcut până şi-a dat ultima suflare. Ştiind cât de mult ura clerul, m-am simţit jenat atunci când el a ridicat privirea şi m-a văzut în sutana mea de novice. Făcând un semn cu mâna descărnată pe care şi-o scosese de sub cearşafuri, s-a răstit la preoţi:

– Lăsaţi-ne! Aşteptam vizita acestui tânăr. Este emisarul cardinalului Richelieu!

Apoi a izbucnit într-un hohot strident de râs atunci când preoţii, aruncând o privire peste umăr spre mine, s-au grăbit să iasă din încăpere. Voltaire m-a invitat să iau loc.

– Mereu a fost o sursă de mister pentru mine *de ce* stafia aceea ridicolă nu poate rămâne în mormânt, a spus el furios. Mi se pare nespus de supărător că un preot mort continuă să apară, sfătuindu-i pe tineri să vină la căpătâiul meu. A, întotdeauna îmi dau seama că vin din partea *lui*, pentru că toţi au acea expresie metafizică şi pofticioasă pe buzele căzute, ochii le rătăcesc fără ţintă, la fel ca ai tăi... Vizitele pe care le primeam la Ferney erau numeroase şi mă întristau de moarte, dar aici, la Paris, toţi mă asaltează!

Mi-am alungat iritarea auzind că mă descria în acel fel. Eram surprins că Voltaire ghicise motivul vizitei mele, dar şi

alarmat. Iar asta pentru că îmi sugerase că şi alţii căutaseră să afle acelaşi lucru.

– Aş vrea să străpung inima acelui om cu un par o dată pentru totdeauna, a bombănit Voltaire. Poate că atunci mi-aş găsi cât de cât liniştea.

Era foarte enervat şi a început să tuşească. Mi-am dat seama că se înecase cu sânge, dar când am încercat să-l ajut, mi-a făcut semn să mă îndepărtez.

– Doctorii şi preoţii ar trebui atârnaţi în aceeaşi spânzurătoare! a strigat el, întinzând mâna după paharul cu apă. I l-am dat şi a sorbit din el.

– Vrea manuscrisul, bineînţeles. Cardinalul Richelieu nu suportă ideea că preţioasele lui jurnale intime au căzut în mâinile unui bătrân respingător ca mine.

– Aveţi jurnalele personale ale cardinalului Richelieu?

– Da. Cu mulţi ani în urmă, când eram tânăr, am fost azvârlit în închisoare pentru uneltire împotriva Coroanei, din cauza unui poem modest pe care l-am scris despre viaţa amoroasă a regelui. Cât mucezeam în temniţă, un protector bogat de-al meu mi-a adus câteva jurnale ca să le descifrez. Aparţinuseră familiei lui secole la rând, dar erau scrise într-un cod secret pe care nimeni nu-l putuse desluşi. Cum nu aveam altceva mai bun de făcut, le-am descifrat şi am aflat o mulţime de lucruri despre iubitul nostru cardinal.

– Credeam că scrierile lui Richelieu au fost încredinţate Universităţii Sorbona.

– Asta ştii *tu*, a spus Voltaire şi a râs batjocoritor. Un preot nu ţine un jurnal intim scris într-un cod decât dacă are ceva de ascuns. Ştiam prea bine la ce fel de lucruri se gândeau preoţii din vremea aceea: la masturbare şi la fapte libidinoase. M-am cufundat în jurnalul acela ca un cal ce-şi vâră capul în sacul cu fân atârnat de gât, dar, nici vorbă de confesiuni deşănţate – am descoperit doar un tratat savant. O adunătură de prostii cum rar am pomenit.

Voltaire a început să tușească hârâit și să se înece și am crezut că va trebui să rechem vreun preot în cameră, pentru că nu aveam încă dreptul să dau ultima împărtășanie. După ce a scos niște sunete cumplite, mi-a făcut semn să-i aduc niște șaluri. Îngrămădindu-le peste el, și-a înfășurat unul în jurul capului, arătând ca un beduin bătrân și a rămas în pat, tremurând.

– Ce ați descoperit în aceste jurnale și unde se află ele acum? am insistat eu.

– Încă le am. În cursul șederii mele în temniță, binefăcătorul meu a murit și n-a avut moștenitori. Datorită valorii lor istorice, s-ar putea ca jurnalele să valoreze mulți bani. Dar dacă vrei părerea mea, ele reprezintă prostii pline de superstiții. Vrăjitorie și farmece.

– Parcă spuneați că erau scrise savant.

– Da, în măsura în care un preot e capabil de o asemenea obiectivitate. Vezi tu, atunci când nu și-a condus armatele împotriva tuturor țărilor din Europa, cardinalul Richelieu și-a dăruit viața studiului puterii. Iar obiectul studiilor lui secrete era... poate ai auzit de Setul Montglane, nu?

– Setul de piese de șah ce a aparținut lui Carol cel Mare? m-am mirat eu, încercând să par calm, cu toate că simțeam inima bătându-mi mai să-mi sară din piept.

Aplecându-mă deasupra patului și sorbind fiecare vorbă a lui Voltaire, l-am îndemnat cât de blând am putut să continue, ca să nu stârnesc încă un atac de tuse. Auzisem de Setul Montglane, dar el se pierduse cu secole în urmă. Din câte știam eu, valoarea lui era inimaginabilă.

– Am crezut că era doar o legendă, am zis.

– Richelieu nu a crezut asta, mi-a răspuns bătrânul filosof. Pe o mie două sute de pagini, jurnalul lui cuprinde cercetări privind originile și semnificația setului. A călătorit la Aachen, la Aix-la-Chapelle și chiar a verificat la Montglane, unde bănuia că a fost îngropat, dar zadarnic. Vezi tu, cardinalul a socotit că acest set conținea cheia unui mister, unul mai vechi

decât şahul, probabil la fel de vechi ca însăşi civilizaţia. Un mister ce explică înălţarea şi prăbuşirea civilizaţiilor.

– Dar ce fel de mister ar putea fi? l-am întrebat, încercând fără sorţi de izbândă să-mi ascund emoţia.

– Să-ţi spun eu ce credea el, a urmat Voltaire, cu toate că a murit înainte de a rezolva enigma. Înţelege cum vrei, dar nu mă mai tulbura în legătură cu el. Cardinalul Richelieu considera că Setul Montglane cuprindea o formulă ascunsă chiar în piesele de şah. Ea dezvăluia secretul puterii universale...

Talleyrand s-a oprit şi, în lumina scăzută, a privit spre Valentine şi Mireille, care stăteau ghemuite una lângă cealaltă, îngropate sub plăpumi şi perne. Se prefăceau că dorm, iar părul lor răsfirat pe perne, cu şuviţe întrepătrunse, strălucea slab. El s-a ridicat şi s-a aplecat să le aşeze mai bine plapuma, apoi le-a mângâiat uşor părul.

– Unchiule Maurice, a spus Mireille deschizând ochii, nu ţi-ai terminat povestea. Care era formula pe care a căutat-o cardinalul Richelieu toată viaţa? De ce credea că ea era ascunsă în piesele de şah?

– Asta o vom descoperi împreună, dragele mele.

Talleyrand a zâmbit, pentru că a văzut că şi Valentine deschisese ochii. Cele două fete tremurau sub plapuma groasă.

– Eu n-am văzut manuscrisul, înţelegeţi? Voltaire a murit la scurt timp după vizita mea. Întreaga lui bibliotecă a fost cumpărată de cineva care cunoştea bine valoarea jurnalelor cardinalului Richelieu. O persoană care a înţeles şi care îşi dorea puterea universală. Acea persoană la care mă refer a încercat să ne mituiască atât pe mine, cât şi pe Mirabeau, care a apărat Legea Confiscărilor, în încercarea de a stabili dacă Setul Montglane putea fi confiscat de oameni cu înalte poziţii politice şi cu principii etice de nimic.

– Dar tu ai refuzat mita, unchiule Maurice, nu-i aşa? a zis Valentine, ridicându-se în capul oaselor şi făcând plapuma să alunece de pe ea.

– Preţul cerut de mine a fost prea mare pentru acel susţinător, adică susţinătoare, a spus Talleyrand şi a râs. Eu voiam setul pentru mine. Şi încă îl vreau. Uitându-se la Valentine la lumina palidă a lumânării, a zâmbit vag. Stareţa voastră a făcut o mare greşeală, a continuat el. Pentru că am bănuit ce a plănuit, înţelegeţi? A scos setul din mănăstire. A, nu vă uitaţi aşa la mine, dragele mele. Să fie oare o coincidenţă că stareţa voastră a traversat tot continentul până în Rusia, aşa cum a spus unchiul vostru? Vedeţi voi, persoana care a cumpărat biblioteca lui Voltaire, care a încercat să ne mituiască pe mine şi pe Mirabeau, cea care a încercat vreme de patruzeci de ani să pună mâna pe set nu este alta decât Ecaterina cea Mare, împărăteasa tuturor ruşilor.

O PARTIDĂ DE ȘAH

Şi vom juca o partidă de şah,
Apăsându-ne ochii lipsiţi de pleoape şi aşteptând
Să bată la uşă cineva.

T.S. ELIOT[1]

New York City
Martie 1973

Cineva a bătut la uşă. Tocmai stăteam în mijlocul apartamentului, cu o mână în şold. Trecuseră trei luni de la revelion. Aproape că uitasem de noaptea aceea, de prezicătoare şi de întâmplările stranii de atunci.

Ciocănitul a continuat, destul de tare. Am dat încă o tuşă de albastru de Prusia pe o pictură ce se afla în faţa mea şi am pus pensula într-o cutie cu ulei de in. Lăsasem ferestrele deschise ca să aerisesc, însă clientul meu Con Edison[2] părea să ardă *ordure* (asta înseamnă gunoaie în franceză) exact sub geamul meu. Pervazurile erau pline de funingine.

Nu aveam chef de oaspeţi, dar m-am îndreptat spre hol. M-am întrebat de ce nu mă sunase portarul la interfon, aşa cum se cuvenea, ca să anunţe persoana care acum îmi bătea la

---

[1] *The Waste Land*, versiune de Alex. Moldovan, ed. Paralela 45, 2004, p. 23 (n.tr.)

[2] Companie care asigura alimentarea cu gaze naturale, electricitate şi căldura în New York. (n.tr.)

uşă, gata să o dărâme. Avusesem o săptămână proastă. Încercasem să ţin pasul cu lucrarea mea pentru Con Edison şi-mi petrecusem ore în şir certându-mă cu administratorii clădirii mele şi cu câteva companii care aveau depozite pentru păstrarea bunurilor personale. Mă pregăteam pentru iminenta plecare în Algeria.

Primisem viză. Le telefonasem tuturor prietenilor; după plecarea din ţară, probabil că nu aveam să-i mai văd timp de un an. Era un prieten anume pe care încercam să-l găsesc, deşi el era la fel de misterios şi de inaccesibil ca şi Sfinxul. Nici nu bănuiam ce nevoie disperată urma să am de ajutorul lui după întâmplările prin care aveam să trec în viitorul apropiat.

Trecând prin holul lung, m-am văzut pentru o clipă în una dintre oglinzile fixate pe pereţi. Părul meu vâlvoi era stropit cu vopsea roşie, iar pe nas aveam o dungă de lac de culoare carmin. M-am şters cu dosul mâinii şi mi-am trecut palmele peste pantalonii din pânză şi peste cămaşa lălâie de lucru. Apoi am deschis uşa brusc.

În faţa mea stătea Boswell, portarul, rămas cu un pumn ridicat în aer şi purtând o uniformă bleumarin cu nişte epoleţi ridicoli pe care, neîndoielnic, şi-i alesese singur. S-a uitat lung la mine.

– Iertaţi-mă, doamnă, a spus el pe nas, dar un automobil Corniche albastru blochează din nou intrarea în clădire. După cum ştiţi, ospeţii trebuie să plece din faţa blocului pentru ca să permită altora...

– Şi de ce nu m-ai anunţat prin interfon? l-am întrerupt eu furioasă. Ştiam prea bine la ce maşină se referea.

– Interfonul a fost defect toată săptămâna, doamnă...

– Atunci, de ce nu te-ai îngrijit să fie reparat, Boswell?

– Eu sunt doar portar, doamnă. Eu nu repar lucrurile. Administratorul clădirii se ocupă de asta. Portarul verifică oaspeţii şi se asigură că intrarea nu e...

– Bine, bine. Trimite-o sus. Exista o singură persoană cunoscută din New York care să aibă un Corniche albastru-deschis,

iar aceasta era Lily Rad. Cum era duminică, aveam convingerea că Saul conducea. El putea pleca de acolo cât Lily se afla în apartamentul meu ca să mă scoată din pepeni. Însă Boswell a continuat să mă privească înnegurat.

– Mai e problema acelui mic animal, doamnă. Musafira dumneavoastră insistă să-l aducă în clădire, cu toate că i s-a spus în repetate rânduri...

Era deja prea târziu. În aceeaşi clipă, un ghemotoc de blană zbârlită a apărut în viteză de după un colţ al coridorului, dinspre lifturi. S-a îndreptat glonţ spre apartamentul meu, a trecut ca o săgeată printre Boswell şi mine, şi a dispărut pe holul de intrare. De dimensiunile unui ştergător de praf, a scos nişte icnete ascuţite în timp ce parcă zbura pe podea. Boswell m-a privit cu mare dispreţ şi a amuţit.

– Asta e, Boswell, am zis eu ridicând din umeri. Să ne prefacem că n-am văzut nimic, bine? N-o să creeze necazuri şi o să plece imediat ce-l găsesc.

Exact atunci a apărut şi Lily, parcă valsând, de după acelaşi colţ. Era înveşmântată cu o capă de samur din care atârnau nişte cozi lungi pufoase. Părul blond era prins în trei ori patru codiţe care ţâşneau în toate direcţiile, astfel că nu mai ştiai unde i se termina părul şi unde începea capa. Boswell a oftat şi a închis ochii.

Lily l-a ignorat cu desăvârşire pe Boswell, mi-a trântit un sărut zgomotos pe obraz şi s-a strecurat printre noi ca să intre în apartamentul meu. Unei persoane corpolente ca ea nu-i este la îndemână să se strecoare pe nicăieri, însă ea îşi poartă kilogramele cu oarece eleganţă. Când a trecut pe lângă mine, cu glasul ei gutural şi cântat mi-a aruncat:

– Spune-i portarului ăsta al tău să nu se mai agite atât, că se strică la stomac. Saul o să se învârtă în jurul blocului până plecăm.

L-am urmărit pe Boswell plecând, am scăpat un geamăt pe care mi-l reţinusem până atunci şi am închis uşa. Cu regret,

m-am întors în apartament să dau piept cu încă o după-amiază de duminică ce-mi era ruinată de Lily Rad, persoana din New York pe care o aveam cel mai puțin la inimă.

Apartamentul meu era compus dintr-o cameră spațioasă cu tavan foarte înalt și o baie, în care se intra de pe holul de intrare. În încăperea mare existau trei uși care delimitau o debara, bucătărioara și un pat mare care se ridica la perete. Camera devenise un labirint de arbori uriași și de plante exotice care alcătuiau cărări ca prin junglă. Pretutindeni zăceau maldăre de cărți, mormane de perne marocane și tot soiul de lucrușoare inutile culese de la magazinele cu obiecte de mâna a doua de pe Third Avenue. Aveam lămpi cu abajur din pergament pictat din India, urcioare de majolică din Mexic, bibelouri din Franța, reprezentând păsări, și bucăți de cristal de Praga. Pereții erau încărcați cu picturi pe jumătate terminate, încă umede de ulei, fotografii în rame sculptate și oglinzi vechi. De tavan atârnau clopoței care zdrăngăneau la orice adiere, jucării mobile și pești din hârtie lăcuită. Singura piesă de mobilier din cameră era un pian de concert din abanos, pe care îl așezasem lângă ferestre.

Lily a pășit prin acel labirint ca o panteră scăpată din lanț, dând la o parte lucrurile din cale ca să-și caute câinele. Și-a lepădat capa cu cozi pe podea. Am rămas uimită văzând că pe dedesubt nu purta aproape nimic. Lily era croită ca o sculptură de Maillol[1], cu glezne fine și pulpe tot mai generoase pe măsură ce se apropie de supraabundența de carne aproape gelatinoasă. Își strecurase toată acea masă într-o fustă miniaturală din mătase roșie, care se termina unde îi începeau coapsele. Când se mișca, semăna cu un aspic neînchegat, tremurător și translucid.

---

[1] Aristide Maillol (1861–1944), sculptor francez, renumit pentru bronzurile sale reprezentând femei corpolente, multe dintre ele expuse în grădina Tuilleries, la inițiativa scriitorului André Malraux, în 1964, apoi în gradina Carrousel. (n.tr.)

Lily a întors o pernă şi a scos la iveală mingea mică şi mătăsoasă de puf care o însoţea pretutindeni. L-a ridicat şi l-a drăgălit cu glasul ei erotic.

– Uite-l şi pe scumpul meu Carioca, a tors ea. El se ascundea de mămica lui. Căţeluş rău ce eşti!

Mi s-a făcut rău.

– Vrei un pahar de vin? am sugerat eu, după ce Lily l-a depus pe Carioca înapoi pe podea. El a început să latre ascuţit şi supărător. M-am dus la bucătărie şi am scos o sticlă de vin din frigider.

– Cred că te-ai căptuşit cu chardonnay-ul acela groaznic de la Llewellyn, a comentat Lily. De ani de zile încearcă să se descotorosească de el.

A luat paharul pe care i l-am întins şi a sorbit o gură. Şerpuind printre plante, s-a oprit în faţa picturii la care lucram atunci când sosirea ei mi-a ruinat duminica.

– Ascultă, îl cunoşti pe tipul ăsta? a întrebat ea pe neaşteptate, referindu-se la bărbatul pe bicicletă îmbrăcat tot în alb, trecând cu vehiculul peste un schelet. L-ai luat ca model pe individul de la parter?

– Care individ de la parter? am întrebat-o, aşezându-mă pe bancheta pianului şi privind-o pe Lily. Buzele şi unghiile îi erau date cu aceeaşi culoare, roşu chinezesc. În contrast cu pielea ei albă, asta îi conferea o aură de zeiţă târfă, aceea care îl ademenise pe Cavalerul Verde[1] sau pe Bătrânul Marinar[2] să treacă în viaţa-în-moarte. Apoi m-am gândit că avea o oarecare legătură. Caissa, muza şahului, era la fel de nemiloasă ca şi muza poeziei. Muzele aveau talentul de a-i ucide pe cei pe care-i inspirau.

– Omul de pe bicicletă, tocmai spunea Lily. Era îmbrăcat la fel – cu glugă – şi ambalat tot aşa. Deşi l-am văzut doar din

---

[1] Cavalerul Verde, personaj din ciclul legendelor arthuriene (n.tr.)

[2] Personaj din poemul *Balada bătrânului marinar*, de poetul romantic Samuel Taylor Coleridge (n.tr.)

spate. Cât pe ce să-l călcăm. Saul a trebuit să urce pe trotuar ca să-l evite.

– Serios? am făcut eu, surprinsă. L-am pictat din imaginație.

– E înspăimântător, a zis Lily, ca un om care se îndreaptă spre propria moarte. Felul în care individul dădea târcoale blocului tău era de-a dreptul sinistru.

– Ce-ai spus? Ceva stârnise un ecou în străfundurile subconștientului meu. *Și m-am uitat și iată un cal galben-vânăt și numele celui ce ședea pe el era: Moartea.*[1] Unde mai auzisem asta?

Carioca nu mai lătra, iar acum scotea niște sunete ciudate, semănând cu sughițul. Scurma bucățelele de coaja de copac de la tulpina unei orhidee și le azvârlea pe podea. M-am apropiat și l-am ridicat, după care l-am aruncat în debaraua pentru haine, închizând apoi ușa.

– Cum îndrăznești să-mi arunci câinele acolo? a zis Lily.

– Câinii pot intra în clădirea asta doar în cuști portabile, i-am explicat. Eu n-am așa ceva. Ce vești bune te-au îndemnat încoace? Nu te-am mai văzut de câteva luni. („Din fericire", am gândit.)

– Harry organizează o masă de rămas-bun, a spus ea așezându-se pe bancheta pianului și terminând de băut vinul dintr-o înghițitură. Vrea să stabilești data. O să pregătească singur toată mâncarea.

Carioca râcâia cu ghearele în debara, dar l-am ignorat cu totul.

– Aș vrea să vin la masa asta. Ce zici de miercuri? Probabil că la sfârșitul săptămânii următoare voi pleca.

– Bine, a spus Lily.

Acum din debara se auzeau bufnituri; așadar, Carioca se trântea cu trupul lui mic de ușă. Lily a dat să se ridice de pe banchetă.

– Pot să scot câinele de acolo, te rog?

– Pleci? am întrebat eu plină de speranță.

---

[1] Noul Testament, Apocalipsa, 6, 7 (n.tr.)

Mi-am luat mănunchiul de pensule din cutia cu ulei şi m-am dus la lavoar să le spăl, ca şi cum Lily ar fi plecat deja. Ea a rămas tăcută câteva clipe, apoi a zis:

– Mă-ntrebam dacă ai ceva planificat pentru după-amiaza asta.

– S-ar părea că planurile nu-mi ies deloc azi, am zis din bucătărioară, în timp ce turnam săpun lichid în apă fierbinte şi urmăream cum se formează clăbuci.

– Voiam doar să ştiu dacă tu l-ai văzut vreodată pe Solarin jucând, a zis ea, zâmbind vag şi privindu-mă cu ochii ei mari şi cenuşii.

Am lăsat pensulele în apă şi m-am uitat lung la ea. Asta suna a invitaţie la un meci de şah. Era ciudat. Lily se mândrea nevoie mare cu faptul că nu participa la nici o partidă, cu excepţia acelora în care ea era combatant.

– Cine-i Solarin ăsta?

Lily m-a privit cu o uimire totală, de parcă aş fi întrebat-o cine era regina Angliei.

– Uitasem că tu nu citeşti ziarele. Toată lumea vorbeşte de asta. E evenimentul politic al deceniului! Se spune că e cel mai bun jucător de şah după Capablanca, un şahist înnăscut. Şi i s-a permis să părăsească Rusia pentru prima oară după trei ani...

– Credeam că Bobby Fischer e cel mai bun, am spus eu, răsucind pensulele în apa săpunită. Ce-a fost toată tevatura aceea de la Reykjavik din vara trecută?

– Ei, bine măcar că ai auzit de Islanda, a spus Lily, ridicându-se şi venind să se rezeme de uşa bucătăriei. Adevărul e că Fischer n-a mai jucat de atunci. Se zvoneşte că nu-şi va apăra titlul, că nu va mai apărea în public. Ruşii sunt înnebuniţi. Şahul e sportul lor naţional şi se încaieră între ei ca să ajungă în vârful ierarhiei. Dacă Fischer nu-şi apără titlul, practic nu există pretendent din afara Rusiei.

– Aşadar, orice rus care ia campionatul la ei se poate bate pentru titlu, am zis eu. Şi crezi că tipul ăsta...

– Solarin.

– Crezi că Solarin va fi acela?

– Poate că da. Poate că nu, a zis Lily, în sfârşit în elementul ei. Tocmai asta e uimitor. Toată lumea crede că e cel mai bun, dar nu are sprijin din partea Biroului Politic sovietic. Ceea ce este esenţial pentru orice jucător rus. De fapt, în ultimii ani, nici *nu l-au lăsat să joace!*

– De ce? Am pus pensulele la uscat pe suportul de vase şi mi-am şters mâinile cu un prosop. Dacă ţin atât de mult să ia titlul, e o chestiune de viaţă şi de moarte...

– Se pare că nu acceptă sistemul politic, a spus Lily, apoi a scos sticla de vin din frigider şi şi-a mai turnat un pahar. Acum trei ani a ieşit un scandal la un turneu din Spania. Solarin a fost expediat acasă la miez de noapte, rechemat de Mama Rusia. La început, s-a spus că e bolnav, apoi, că a avut o cădere nervoasă. Tot soiul de poveşti şi, brusc, tăcere. De atunci nu s-a mai auzit de el. Până săptămâna asta.

– Ce s-a întâmplat?

– Săptămâna asta, ca din senin, Solarin a sosit la New York, practic *înconjurat* de o echipă a KGB-ului. A apărut la Clubul de Şah Manhattan şi a spus că vrea să participe la turneul Hermanold Invitational. E scandalos din câteva puncte de vedere. Un turneu Invitational înseamnă că trebuie să fii invitat ca să participi. Solarin n-a fost invitat. În al doilea rând, e un turneu de zona a cincea, zona cinci fiind SUA. Zona patru e reprezentată de URSS. Îţi imaginezi consternarea tuturor când au aflat cine este.

– De ce nu-i refuză dreptul de participare?

– Ce dracu'! a spus Lily înveselită. John Hermanold, sponsorul turneului, a fost producător de teatru. De la senzaţia creată de Fischer în Islanda, s-a înregistrat un reviriment pe piaţa şahului. Au apărut banii. Hermanold e în stare de crimă numai să-l aibă pe Solarin în turneu.

– Nu pricep cum de a ieşit Solarin din Rusia, dacă ruşii nu vor să-l vadă jucând.

– Draga mea, tocmai asta-i chestia, a zis Lily. Iar prezenţa oamenilor din KGB sugerează clar că a venit cu binecuvântare oficială, nu? A, e un mister fascinant! De aceea, mă gândeam să mergem azi... Lily a făcut o pauză.

– Să mergem, unde? am întrebat eu dulce, deşi ştiam prea bine încotro bătea. Dar îmi plăcea să o văd chinuindu-se. Lily făcuse mare tam-tam din indiferenţa ei totală faţă de competiţii. „Eu nu joc împotriva omului, afirmase ea, eu joc împotriva tablei de şah."

– Solarin joacă astăzi, a spus ea pe un ton şovăitor. E prima lui apariţie în public după chestia din Spania. Biletele la meci s-au vândut de mult şi se revând la un preţ fabulos. Începe peste o oră, dar cred că reuşim să intrăm...

– A, mulţumesc, i-am retezat-o eu. Sărim peste asta. Mi se pare plicticos să asist la un meci. De ce nu te duci singură?

Lily a strâns paharul între degete şi a rămas ţeapănă pe bancheta pianului.

– Ştii că nu sunt în stare, a zis ea încet.

Am fost convinsă că era prima oară când Lily cerea cuiva o favoare. Dacă o însoţeam la partidă, putea susţine că îi făcea un serviciu unei prietene. Dacă apărea singură şi solicita un bilet, ziarele ar fi avut ce scrie. Chiar dacă Solarin ţinea pagina întâi, în cercurile şahiste din New York, apariţia lui Lily Rad la meci constituia o ştire importantă. Era una dintre cele mai bune femei-şahist din Statele Unite şi, sigur, cea mai sclipitoare.

– Săptămâna viitoare, a zis ea printre buzele strânse, o să joc cu câştigătorul de azi.

– Aha. Acum înţeleg, i-am spus eu. S-ar putea ca Solarin să bată. Şi cum n-ai jucat niciodată împotriva lui, şi *sigur* n-ai citit despre stilul lui...

M-am apropiat de debara şi am deschis uşa. Carioca s-a furişat afară. Apoi a trecut în goană peste piciorul meu şi a

început să se lupte cu un fir desprins din espadrilele mele de pânză. M-am uitat la el o clipă, apoi l-am ridicat cu un deget de la picior şi l-am aruncat direct peste un morman de perne. S-a tolănit cu încântare şi, cu colţii lui ascuţiţi, a scos câteva pene dintr-una din perne.

– Nu-mi dau seama cum de s-a ataşat atât de mult de tine, a zis Lily.

– Ştie cine e stăpân aici. Lily a rămas tăcută.

L-am urmărit amândouă pe Carioca foindu-se între perne, de parcă ar fi găsit ceva interesant acolo. Cu toate că ştiam prea puţine despre şah, îmi dădeam seama când stăpâneam centrul tablei. Nu simţeam că eu ar trebui să fac următoarea mutare.

– *Trebuie* să vii cu mine, a spus Lily într-un târziu.

– Cred că te-ai exprimat greşit, am ţinut să precizez.

Lily s-a ridicat şi s-a apropiat de mine. M-a privit drept în ochi.

– Nici n-ai idee cât de important e turneul ăsta pentru mine! Hermanold i-a sucit pe oficiali să permită ca acest turneu să fie ierarhizat, invitând fiecare MM şi MI din zona cinci. Dacă mă plasez bine şi fac puncte, pot intra între cei mari. S-ar putea chiar să câştig. Dacă nu apărea Solarin.

Complexitatea cernerii jucătorilor de şah îmi rămăsese un mister, asta ştiam. Acordarea de titluri precum cel de mare maestru (MM) şi de maestru internaţional (MI) era şi mai şi. Îţi venea să crezi că în cazul unui joc atât de matematic precum şahul, stabilirea supremaţiei ar fi trebuit să fie mai limpede, însă totul funcţiona ca în cadrul unui club masculin exclusivist. Înţelegeam exasperarea lui Lily, dar aveam o nelămurire.

– Ce s-ar întâmpla dacă ai termina pe locul doi? am întrebat-o. Încă eşti una dintre cele mai bune jucătoare din SUA...

– Cele mai bune *şahiste!* Femei? Lily arăta de parcă ar fi fost gata să scuipe pe podea. Mi-am amintit că ţinea cu orice chip să nu joace niciodată împotriva unei femei. Şahul era un joc al bărbaţilor, iar pentru a se chema câştigătoare, trebuia să

bată bărbaţi. Lily aşteptase mai bine de un an titlul de MI, pe care considera că şi-l câştigase deja. Turneul acela era important, mi-am dat eu seama, pentru că oficialii nu mai puteau reţine titlul dacă ea ieşea prima în meciuri cu oameni care aveau o poziţie ierarhică mai bună.

– Nu înţelegi nimic, a spus Lily. E un turneu eliminatoriu. Sunt programată cu Solarin în al doilea meci, presupunând că amândoi câştigăm prima noastră partidă, ceea ce se va întâmpla. Dacă joc cu el şi pierd, sunt eliminată din turneu.

– Şi nu crezi că o să-l baţi?

Cu toate că Solarin era atât de mare, mă surprindea că Lily recunoştea posibilitatea înfrângerii.

– Nu ştiu, a zis ea cu sinceritate. Antrenorul meu crede că nu o să câştig. Consideră că Solarin mă va face praf la tabla de joc. Că o să mă lase în chiloţi. Nu înţelegi ce înseamnă să pierzi o partidă! Nu-mi place să pierd. Urăsc asta! A scrâşnit din dinţi şi şi-a strâns mâinile pumn.

– N-ar trebui să te pună faţă în faţă cu cineva de aceeaşi categorie de la început? Mi se părea că citisem ceva în sensul acela.

– Sunt doar câteva zeci de jucători în Statele Unite care sunt cotaţi la peste 2 400 de puncte, mi-a răspuns Lily amărâtă. Şi, evident, nu toţi sunt incluşi în turneul ăsta. Cu toate că punctajul lui Solarin a fost peste 2 500, există doar cinci oameni aflaţi între clasarea mea şi a lui care vor participa. Numai că, jucând cu el de la început, n-am prilejul să mă încălzesc în alte meciuri.

Acum am înţeles. Producătorul de teatru care organizase acel turneu o invitase pe Lily datorită valorii ei publicitare. Omul voia să vândă bilete, iar Lily era o Josephine Baker[1] a

---

[1] Josephine Baker (1906–1975), dansatoare, actriţa şi cântareaţă de culoare de origine americana, care a obţinut cetăţenia franceză în 1937 şi a facut parte din Rezistenţa franceza, motiv pentru care, după razboi, a fost distinsă cu Croix de Guerre, iar la moarte a beneficiat de onoruri militare. (n.tr.)

şahului. Ea avea de toate, fiind o atracţie sigură. Dar acum, când găsise o atracţie mai mare în persoana lui Solarin, Lily putea fi sacrificată. Îi programase un meci contra lui Solarin încă de la început ca să o scoată din competiţie. Nu avea importanţă că acel turneu o putea ajuta să obţină titlul de maestru internaţional. Brusc, mi-am dat seama că lumea şahului nu se deosebea mai deloc de cea a contabililor autorizaţi.

– Bine, mi-ai explicat, am spus eu şi am pornit pe hol.

– Unde te duci? m-a întrebat ea, ridicând glasul.

– Să fac un duş, i-am raspuns este umăr.

– Duş? Glasul îi era puţin isteric. De ce Dumnezeu?

– Trebuie sa mă spăl şi să mă schimb, i-aṃ zis, oprindu-mă în uşa băii, dacă vrei să ajungi la jocul acela peste o oră.

Lily m-a privit tăcută. A avut bunul-simţ să-mi şi zâmbească.

Mi se părea absurd să călătoresc într-o maşină decapotabilă la mijlocul lunii martie, când norii se adunau pe cer, iar temperatura scăzuse la minus un grad. Lily era înfăşurată în capa ei de blană. Carioca se chinuia să rupă ciucurii de pe ea ca să-i arunce pe podea. Eu purtam doar un palton negru de lână şi îngheţasem.

– Maşina asta nu are şi acoperiş? am întrebat, îndurând vântul.

– De ce nu-l pui pe Harry să-ţi facă o haină de blană? La o adică, de asta se ocupă, şi doar te adoră.

– Acum n-o să-mi prea fie de folos, i-am spus. Explică-mi, te rog, de ce jocul acesta e o sesiune închisă la Metropolitan Club. Cred că sponsorul şi-ar dori cât mai multă publicitate cu ocazia primului meci al lui Solarin, după atâţia ani, în Occident.

– Se vede că te pricepi bine la sponsori, m-a aprobat Lily. Numai că azi Solarin joacă contra lui Fiske. Un meci cu public numeros, în locul unuia privat şi liniştit, ar putea da rezultate nedorite. Fiske e mai mult decât nebun.

– Cine-i Fiske ăsta?

– Antony Fiske, a zis ea, învelindu-se mai bine cu blana. Un mare jucător. E MM britanic, dar s-a înregistrat în zona cinci pentru că a locuit multă vreme la Boston, în perioada când juca mai intens. Mă mir că a acceptat, pentru că nu a jucat de ani de zile. La ultima lui partidă a cerut să fie evacuaţi spectatorii. I se păruse că înăuntru erau microfoane şi că simţea vibraţii misterioase în aer, care interferau cu undele lui cerebrale. Jucătorii de şah pot avea oricând o cădere nervoasă. Se zice că Paul Morphy, primul campion al SUA, a murit stând complet îmbrăcat într-o cadă în care pluteau pantofi de damă. Nebunia e riscul profesional al jucătorilor de şah, dar pe mine n-o să mă vezi luând-o razna. Asta li se întâmplă doar bărbaţilor.

– De ce numai lor?

– Pentru că şahul, draga mea, e un joc oedipian. Totul se reduce la uciderea regelui şi la posedarea reginei. Psihologilor le place să-i urmărească pe şahişti ca să vadă dacă se spală prea des pe mâini, miros pantofi vechi ori se masturbeaza între partide. Apoi scriu totul în *Journal of the AMA*[1].

Rolls-Royce-ul Corniche de culoare albastru-deschis a tras în faţă la Metropolitan Club de pe Sixtieth Street, aproape de Fifth Avenue. Saul ne-a deschis portiera. Lily i l-a încredinţat pe Carioca şi a pornit vioaie înaintea mea pe rampa acoperită care mergea de-a lungul unei curţi pietruite şi ducea la intrarea în club. Saul nu scosese o vorbă în timpul călătoriei, dar acum mi-a făcut un semn cu ochiul. Am ridicat din umeri şi am urmat-o pe Lily.

Metropolitan Club este o rămăşiţă a vechiului New York. Clubul privat pentru barbaţi părea să nu se fi schimbat deloc din secolul trecut. Mocheta roşie şi decolorată din foaier ar fi trebuit spălată, iar lemnul întunecat al pupitrului de la recepţie

[1] Jurnalul Asociaţiei Medicale Americane (n.tr.)

ar fi meritat ceruit. Însă holul mare compensa prin farmec ceea ce-i lipsea intrării.

Pornind dinspre hol se mergea către sala mare, cu tavane de nouă metri înălțime sculptate în stil palladio[1] și incrustate cu frunze aurite. Un singur candelabru atârna de un cablu lung drept din centrul tavanului. Doi pereți erau doar balcoane suprapuse, ale căror balustrade bogat sculptate priveau spre centrul încăperii, asemenea unei curți venețiene. Cel de-al treilea perete avea oglinzi cu fir de aur, întinzându-se până la tavan, reflectând ceilalți doi pereți. Cel de-al patrulea era separat de hol cu paravane înalte ca niște jaluzele din catifea roșie. Pe pardoseala de marmură în pătrate albe și negre ca o tablă de șah erau împrăștiate zeci de măsuțe înconjurate de scaune tapițate în piele. În colțul îndepărtat se găsea un pian din abanos, alături de un paravan chinezesc lăcuit.

În vreme ce admiram interiorul, Lily m-a strigat de la balconul de deasupra. Capa de blană îi atârna peste balustradă. Mi-a făcut semn să merg spre scările largi din marmură care descriau o curbă din foaier către primul balcon, unde se afla ea.

Sus, Lily m-a dus într-o cameră mică, destinată jocurilor de noroc, și a intrat și ea. Încăperea era decorată în verde ca mușchiul, cu ferestre boltite ce dădeau spre Fifth Avenue și spre parc. Acolo se găseau câțiva lucrători ocupați să scoată mesele de joc cu tăblia îmbrăcată în piele și pe cele de jocuri de zaruri, acoperite cu postav verde.

– Aici se va disputa partida, mi-a spus Lily. Dar nu sunt sigură dacă a venit cineva. Mai avem de așteptat o jumătate de oră. Întorcându-se către un lucrător în trecere, l-a întrebat: Știi unde e John Hermanold?

– Poate în sufragerie, a zis omul, ridicând din umeri. Telefonați la etaj și cereți să-l anunțe.

---

[1] Termen derivat de la numele arhitectului renascentist Andrea Palladio (1508–1580), ale cărui lucrări se remarcă prin îmbinarea principiilor clasice romane cu cele ale Renașterii târzii, într-un stil calm și armonios. (n.tr.)

Apoi a măsurat-o de jos până sus, lucru deloc măgulitor. Lily de-abia încăpea în rochie, iar eu m-am bucurat că alesesem un taior cenușiu și nebătător la ochi. Am dat să-mi scot paltonul, dar lucrătorul m-a oprit.

– Doamnele nu au voie în camera de joc, mi-a zis el, apoi a adăugat către Lily: Și nici în sufragerie. Mai bine mergeți jos și telefonați de acolo.

– O să-l ucid pe ticălosul ăsta de Hermanold, mi-a șoptit Lily printre dinți. Într-un club privat pentru *bărbați*, ce Dumnezeu? A ieșit apoi pe coridor în căutarea prăzii, iar eu m-am întors în cameră și m-am trântit pe un scaun, sub privirile ostile ale lucrătorilor. Nu-l invidiam pe Hermanold când îl va găsi Lily.

Am rămas în sala de jocuri privind pe ferestrele murdare care dădeau spre Central Park. Afară atârnau moale câteva drapele, iar lumina vagă a după-amiezii de iarnă făcea culorile să pară și mai stinse.

– Iertați-mă, am auzit un glas autoritar venind din spatele meu. M-am întors și am văzut un bărbat atrăgător spre cincizeci de ani, cu părul negru și tâmplele argintate. Purta un blazer bleumarin cu un model complicat și un pulover alb pe gât. Duhnea a parfum Andover and Yale.

– Nimeni nu are dreptul să rămână în această cameră până începe turneul, a spus el cu fermitate. Dacă aveți bilet, vă puteți așeza jos până atunci. Altfel, regret, dar va trebui să părăsiți clubul. Aerul atrăgător de la început s-a risipit treptat. Frumosul e frumos, și atât, m-am gândit eu, însă am spus cu voce tare:

– Prefer să rămân aici. Aștept pe cineva să-mi aducă biletul...

– Îmi pare rău, dar nu se poate, a zis el brusc. Apoi, practic, m-a apucat de cot. Am promis clubului că vom respecta regulamentul de ordine interioară. În plus, există aspecte legate de securitate...

Am continuat să rămân așezată, deși el mă trăgea în sus cu toată demnitatea pe care o putea arăta. Prinzându-mi picioarele pe după picioarele scaunului, i-am surâs.

– I-am promis prietenei mele Lily Rad că o aştept aici, i-am spus. Îl caută pe...

– Lily Rad! a exclamat el, eliberându-mi braţul de parcă ar fi fost un vătrai înroşit. Cu o expresie dulce, m-am aşezat mai comod. Lily Rad e *aici?* Am continuat să zâmbesc şi am încuviinţat din cap.

– Permiteţi-mi să mă prezint, domnişoară...

– Velis, am spus. Catherine Velis.

– Domnişoară Velis, sunt John Hermanold. Sponsorul turneului. Mi-a luat mâna şi mi-a strâns-o bărbăteşte. Nici nu aveţi idee ce onoare este pentru noi să o vedem urmărind acest meci. Ştiţi unde aş putea s-o găsesc?

– S-a dus să vă caute. Cineva ne-a spus că vă aflaţi în sufragerie. Probabil că acolo a ajuns.

– În sufragerie, a repetat Hermanold, presimţind ceva rău. Mă duc s-o caut, bine? După aceea vă invit pe amândouă la un pahar, jos.

Apoi a ieşit grăbit pe uşă.

După ce Hermanold se purtase ca un bun prieten, lucrătorii au început să mă ocolească cu un respect silit. I-am urmărit cât au scos din cameră mesele de joc stivuite şi s-au apucat să aranjeze şiruri de scaune cu faţa către ferestre, lăsând un spaţiu pe centru. Apoi, lucru ciudat, s-au lăsat la podea şi au îndreptat mobilierul, ca să alcătuiască un pătrat pe care păreau să-l traseze după un standard invizibil. Urmăream manevrele cu atâta curiozitate, încât nu l-am observat pe bărbatul care se strecurase tăcut în cameră decât după ce acesta a trecut aproape de scaunul meu. Era înalt şi zvelt, cu păr blond foarte deschis, lăsat lung şi pieptănat peste cap, întorcându-se la guler. Purta pantaloni gri şi o cămaşă sport din pânză, desfăcută la guler, care evidenţia gâtul puternic şi oasele bine formate, ca de dansator. S-a deplasat rapid către locul unde lucrătorii îşi făceau treaba şi le-a vorbit pe un ton scăzut. Cei care făceau măsurători pe podea s-au ridicat imediat şi s-au apropiat

de el. Când a întins mâna să le arate ceva, doi dintre ei s-au grăbit să-i îndeplinească ordinul.

Au reamplasat tabla de demonstrații din față de câteva ori, au dus masa arbitrilor mai departe de suprafața de joc, iar masa de șah în sine au plimbat-o de colo până colo până a fost absolut echidistantă față de toți pereții. În timpul acelor manevre de neînțeles, am remarcat că lucrătorii n-au protestat deloc. Păreau să se teamă de nou-venit și nu îndrăzneau să-l privească în ochi în timp ce făceau ce le cerea el. Apoi mi-am dat seama că bărbatul nu numai că remarcase prezența mea acolo, dar îi și întrebase de mine. A făcut un gest în direcția mea și, într-un târziu, s-a întors să mă privească. Când a făcut-o, am simțit un șoc. Am perceput ceva familiar și, în același timp, ciudat.

Pometii înalți, nasul acvilin și îngust, linia puternică a fălcii formau planuri unghiulare care reflectau lumina de parcă ar fi fost din marmură. Ochii îi erau de un cenușiu-deschis, verzui, amintind de culoarea mercurului. Arăta ca o sculptură minunată a Renașterii, cizelată în piatră. Și, la fel ca piatra, emana ceva rece și impenetrabil. Am rămas fascinată de el, la fel ca o pasăre în fața unui șarpe, și am fost luată prin surprindere atunci când el s-a desprins de grupul de muncitori și a traversat camera către mine.

Când a ajuns la scaunul meu, m-a luat de mână și m-a ridicat în picioare. Ținându-mă de cot, a pornit să mă conducă spre ușă înainte ca eu să-mi dau seama ce se întâmplă și mi-a șoptit la ureche:

– Ce căutați aici? Nu trebuia să veniți.

Am perceput un ușor accent străin. Am rămas stupefiată de purtarea lui. La urma urmelor, eram o necunoscută pentru el. M-am oprit.

– *Cine* sunteți? l-am întrebat.

– Nu are importanță cine sunt *eu*, a spus el, păstrându-și glasul scăzut. M-a privit drept în față cu ochii aceia verde-deschis,

de parcă ar fi încercat să-şi amintească ceva. Important este că ştiu cine eşti *dumneata*. Aţi făcut o mare greşeală venind aici. Simt pericolul în jur, până şi acum.

Unde şi când mai auzisem asta?

– La ce vă referiţi? l-am întrebat. Am venit pentru turneul de şah. Sunt cu Lily Rad. John Hermanold mi-a spus că pot...

– Da, da, a zis el precipitat. Ştiu toate astea. Dar trebuie să plecaţi imediat. Vă rog să nu-mi cereţi explicaţii. Doar părăsiţi clubul acesta cât mai repede... Vă rog să faceţi ce vă spun.

– Dar e ridicol! am exclamat, ridicând glasul. El a aruncat pe dată o privire peste umăr la lucrători, apoi s-a uitat din nou la mine. Nu am de gând să plec decât dacă-mi spuneţi despre ce este vorba. Nu v-am văzut în viaţa mea. Ce drept...

– Ba da, m-aţi văzut, a zis el încet. Şi-a lăsat mâna uşor pe umărul meu şi m-a privit drept în ochi. Şi mă veţi mai vedea. Acum însă trebuie să plecaţi.

După aceea s-a îndepărtat. S-a răsucit pe călcâie şi a părăsit camera la fel de discret precum sosise. Am rămas acolo o clipă şi mi-am dat seama că tremuram. Uitându-mă spre muncitori, am observat că ei îşi vedeau de treabă şi se părea că nu băgaseră de seamă ciudata scenă. M-am dus la uşă şi am ieşit pe balcon, ravăşită după confruntarea aceea stranie. Apoi mi-am amintit. Bărbatul mă făcu să mă gândesc la prezicătoare.

Lily şi Hermanold mă chemau din holul de la parter. Stăteau pe dalele albe şi negre din marmură, arătând ca nişte piese ciudate de şah pe o tablă aglomerată. În jurul lor se mişcau şi alte persoane.

– Vino jos, a strigat Hermanold. Sa-ţi ofer ceva de băut.

Am mers de-a lungul balconului către scara din marmură mochetată şi am coborât. Îmi simţeam picioarele tremurând. Am vrut să o trag pe Lily deoparte ca să-i povestesc cele întâmplate mai devreme.

– Ce vrei? m-a întrebat Hermanold când m-am apropiat de masă. Mi-a tras un scaun. Lily şedea deja. S-ar cuveni să

bem şampanie. Nu o vedem în fiecare zi pe Lily asistând la meciul altcuiva!

– Adevărat, nu se întâmplă în fiecare zi, a recunoscut ea, iritată, aruncându-şi capa pe spătarul scaunului. Hermanold a comandat şampanie şi a început sa se laude, lucru care părea să îi stârnească repulsie lui Lily.

– Turneul merge foarte bine. O să jucăm cu casa închisă în fiecare zi. Toate cheltuielile de publicitate s-au justificat. Însă nici eu n-am putut anticipa ce somităţi o să atragem. Întâi, Fiske renunţă la retragere, iar apoi, lovitură de teatru. Sosirea lui Solarin! Şi tu, desigur, a adăugat el, bătând-o uşor pe genunchi pe Lily.

Eu voiam să-l întrerup ca să-l întreb despre necunoscutul de la etaj, dar n-am reuşit să găsesc momentul potrivit.

– Păcat ca n-am putut obţine sala mare de la Manhattan pentru meciul de astăzi, ne-a spus el după ce ne-a sosit şampania. Am fi strâns o audienţă de zile mari. Dar mă temeam de Fiske, înţelegeţi? Avem medici pregătiţi, pentru orice eventualitate. M-am gândit că e mai bine să joace la început, ca să fie eliminat devreme. Oricum, nu va termina turneul, iar presa a şi sosit, numai auzind de venirea lui.

– Pare extrem de interesant, a spus Lily. Şansa de a vedea doi mari maeştri şi o criză de nervi, totul într-un singur meci...

Hermanold s-a uitat agitat la ea şi ne-a turnat în pahare. Nu-şi dădea seama dacă Lily glumise sau nu. Eu, însă, da. Chestia aceea cu eliminarea lui Fiske încă de la început dăduse roade.

– Poate rămânem până la urmă să vedem meciul, a continuat ea cu glas dulceag, şi a sorbit din şampanie. Plănuisem să plec după ce o instalam pe Cat...

– Vai, nu se poate! a exclamat Hermanold, părând sincer alarmat. Serios, mi-ar părea rău să ratezi un asemenea joc. E partida secolului!

– Iar reporterilor cărora le-ai telefonat ar fi *prea* dezamăgiți dacă nu m-ar găsi aici, așa cum li s-a promis.

Şi a luat o gură de şampanie, în vreme ce Hermanold s-a făcut rozaliu la față.

Am prins momentul prielnic şi am intervenit:

– Bărbatul pe care l-am văzut la etaj adineauri era Fiske?

– În sala de jocuri de noroc? a întrebat Hermanold, părând îngrijorat. Sper că nu. El se odihnește înainte de meci.

– Oricine ar fi fost, mi s-a părut foarte ciudat, i-am spus eu. A intrat şi i-a pus pe muncitori să mute mobilierul de colo, colo...

– Of, Doamne, a zis Hermanold. *Sigur* a fost Fiske. Ultima oară când am avut de a face cu el, a insistat să se scoată o persoană sau un scaun din sală de fiecare dată când se făcea o captură pe tabla de joc. Spunea că asta îi restabilea simțul „echilibrului şi armoniei". Detestă şi femeile, nu-i place prezența lor când joacă... Hermanold a bătut-o pe Lily pe mână, însă ea şi-a retras-o.

– Poate de aceea mi-a cerut *mie* să plec, am spus eu.

– Ți-a cerut să pleci? a făcut Hermanold. Nu era cazul, dar o să discut cu el înainte de joc. Trebuie să înțeleagă că nu se poate comporta ca pe vremuri, când era o stea. N-a mai jucat într-un mare turneu de cincisprezece ani.

– Cincisprezece ani? m-am mirat eu. Înseamnă că a renunțat să mai joace pe vremea când eu aveam doisprezece ani. Bărbatul pe care l-am văzut sus era tânăr.

– Serios? a spus Hermanold, nelămurit. Cine să fi fost?

– Un bărbat înalt, zvelt, foarte palid. Atrăgător, dar cu un aer glacial...

– A, acela era Alexei, a spus Hermanold şi a izbucnit în râs.

– Alexei?

– Alexandr Solarin, mi-a explicat Lily. Ştii, dragă, cel pe care erai moartă să-l vezi. Lovitura de teatru?

– Spune-mi mai multe despre el, l-am rugat.

– Regret, dar nu știu, a zis Hermanold. Am aflat cum arată doar după ce a sosit și a încercat să se înscrie la turneu. Omul e misterios. Nu se întâlnește cu nimeni, nu permite să i se facă fotografii. Trebuie să scoatem toate aparatele foto din sala de joc. Într-un târziu, la insistențele mele, a acordat un interviu. La o adică, ce folos că *este* aici, dacă nu putem face publicitate pe tema asta?

Lily s-a uitat exasperată la el și a scos un oftat puternic.

– Mulțumim pentru șampanie, John, a spus ea, aruncându-și blana pe un umăr.

Am sărit în picioare în același timp cu Lily. Am mers prin hol și pe scări alături de ea.

– N-am vrut să vorbesc în fața lui Hermanold, i-am șoptit când am ajuns pe balcon, dar tipul ăsta, Solarin... Aici se întâmplă ceva ciudat.

– Eu văd asta mereu, a spus Lily. În lumea șahului, oamenii sunt ori jigodii, ori nebuni. Sau și una, și alta. Am convingerea că nici Solarin nu face excepție. Nu suportă să vadă femei în față...

– Nu despre asta vorbeam, am întrerupt-o. Solarin nu mi-a zis să plec pentru că voia să scape de *femei*. Mi-a spus că sunt în mare pericol! O prinsesem de braț și am rămas așa lângă balustradă. În sala de jos, se strânsese deja multă lume.

– *Ce* ți-a spus? a făcut Lily. Cred că mă iei peste picior! Pericol? La un meci de șah? Singurul pericol e că poți adormi. Din câte am auzit, lui Fiske îi plăcea să te toace cu remize și paturi.

– Eu îți spun că m-a avertizat în legătură cu o primejdie ce mă pândește, am repetat, împingând-o spre perete, ca să lăsăm lumea să treacă pe lângă noi. O mai ții minte pe prezicătoarea la care ne-ai trimis pe mine și pe Harry în noaptea de Anul Nou?

– A, nu, a protestat Lily. Să nu-mi povestești că ai început să crezi în puteri paranormale? m-a întrebat ea zâmbind.

Lumea începuse să coboare din balcon și să treacă pe lângă noi, spre sala de joc. Ne-am alăturat mulțimii, iar Lily a

ales două locuri în față, dar spre o latură, de unde să putem vedea, dar să nu sărim în ochi. Dacă așa ceva era posibil, având în vedere felul cum se îmbrăcase. După ce ne-am așezat, m-am aplecat spre ea și i-am șoptit:

– Solarin a folosit aceleași cuvinte rostite de prezicătoare. Nu ți-a povestit Harry ce mi-a spus femeia aceea?

– Eu n-am văzut-o, a spus Lily, scoțând dintr-un buzunar al capei un joc de șah ale cărui piese aveau cuie pentru fixarea pe tablă. L-a așezat în poală. Mi-a fost recomandată de o prietenă, dar eu nu cred în asemenea prostii. De aceea n-am venit acolo.

În jur, lumea își ocupa locurile, iar Lily a atras o mulțime de priviri. Un grup de reporteri a intrat în cameră, între care unul avea aparatul foto prins la gât. Au zărit-o pe Lily și s-au îndreptat spre noi. Ea s-a aplecat deasupra tablei de șah și mi-a spus cu glas slab:

– Purtăm o discuție despre șah. Asta, dacă te întreabă cumva cineva.

John Hermanold a intrat în cameră. S-a apropiat imediat de reporteri și l-a apucat de guler pe cel cu aparatul foto, înainte de a se apropia de noi.

– Scuză-mă, dar trebuie să-ți iau aparatul, i-a spus el reporterului. Marele maestru Solarin nu acceptă să fie fotografiat în sala de turneu. Vă rog să vă ocupați locurile, ca să poată începe meciul. După aceea, aveți suficient timp pentru interviuri.

Fără tragere de inimă, reporterul i-a predat lui Hermanold aparatul. Apoi, el și colegii săi s-au îndreptat spre scaunele rezervate de organizatori.

În cameră s-a făcut liniște, iar cei care mai vorbeau o făceau în șoapte reținute. După ce au intrat, arbitrii s-au așezat la masa lor, fiind urmați de bărbatul despre care acum știam că e Solarin și de unul mai în vârstă, cu păr cărunt; Fiske, am presupus eu.

Fiske părea agitat și încordat. Un ochi îi clipea ușor, și-și mișca mustața cărunță de parcă ar fi vrut să gonească o muscă

aşezată pe ea. Avea părul rărit, puţin gras, pieptănat peste cap, dar care îi cădea mereu peste frunte în şuviţe. Purta o haină maro de velur care trăise zile mai fericite şi nu fusese periată de multă vreme. Era croită ca un halat de baie. Părea total nelalocul lui şi deznădăjduit.

Alături de el, Solarin arăta precum statuia din alabastru a unui aruncător de disc. Era cu cel puţin un cap mai înalt decât Fiske, oarecum cocoşat. S-a dat graţios într-o parte, i-a tras scaunul lui Fiske şi l-a ajutat să se aşeze.

– Ticălosul, a şuierat Lily. Încearcă să-i câştige încrederea, să îl domine încă înainte de începerea partidei.

– Nu crezi că eşti cam severă? am întrebat-o cu voce tare. De pe rândul din spate, câteva persoane au sâsâit la mine.

Un băiat a sosit cu cutia de piese şi s-a apucat să le aşeze, începând cu cele albe, în faţa lui Solarin. Lily mi-a explicat că alegerea culorilor avusese loc într-o ceremonie ce se desfăşurase în ziua precedentă. Alte persoane ne-au atenţionat, aşa că am tăcut.

În timp ce unul dintre arbitri a citit regulile, Solarin s-a uitat la public. Stând din profil faţă de mine, am avut prilejul să-l examinez în detaliu. Era mai deschis şi mai relaxat decât mai devreme. Acum, când se afla în elementul lui, gata să joace şah, părea tânăr şi aprig, ca un atlet gata să intre în competiţie. Apoi ne-a zărit pe mine şi pe Lily, iar chipul i s-a încordat, şi m-a fixat cu privirea.

– Mamă, a făcut Lily. Acum înţeleg ce voiai să spui despre răceala lui. Mă bucur că am văzut asta înainte de a-l înfrunta pe Solarin la masa de joc.

Solarin mă privea de parcă nu i-ar fi venit să creadă că mă aflam acolo. Ca şi cum ar fi vrut să se ridice şi să mă târască afară din încăpere. Brusc, am avut senzaţia copleşitoare că făcusem ceva extrem de rău rămânând. Piesele erau aşezate. Iar ceasul lui de control a pornit, astfel că, în cele din urmă, Solarin şi-a îndreptat ochii spre tablă. A împins pionul regelui două căsuţe în faţă. Am observat că, alături de mine, Lily a făcut

aceeaşi mutare pe şahul din poală. Un băiat aflat lângă tabla de notare a scris mutarea: 1. e4. Jocul a continuat o vreme fără nici o mutare notabilă. Solarin şi Fiske au făcut schimb de pion şi de cal. Solarin a strecurat nebunul regelui înainte. Câţiva oameni din public au murmurat. Unul sau doi bărbaţi s-au ridicat şi au ieşit la cafea.

– Arată ca un *Giuoco Piano,* a oftat Lily. S-ar putea să asistăm la un joc lung. Apărarea aceea nu se joacă niciodată în turnee, e veche de când lumea. Pentru numele lui Dumnezeu, e menţionată până şi în *Manuscrisul de la Göttingen*[1]. Pentru mine, care nu citisem nici un cuvânt despre şah, Lily rămânea o mină de aur în privinţa erudiţiei.

– Asta permite negrului să-şi dezvolte piesele, însă merge încet, încet de tot. Solarin îl ia uşor pe Fiske, lăsându-l să câştige puţin avantaj, după care îl va distruge. Să mă trezeşti dacă se va întâmpla ceva în următoarea oră.

– Cum îmi dau seama dacă se întâmplă ceva? am întrebat-o eu în şoaptă.

Exact în aceeaşi clipă, Fiske a făcut o mutare şi a oprit ceasul. Din mulţime s-a auzit un murmur uşor, iar câţiva bărbaţi care tocmai ieşeau s-au oprit puţin ca să privească la tablă. Eu am ridicat privirea la vreme ca să-l văd pe Solarin zâmbind. Un zâmbet straniu.

– Ce s-a întâmplat? am întrebat-o pe Lily.

– Fiske se aventurează mai mult decât am crezut. În loc să mute nebunul, a ales „Jocul celor doi cai". Ruşii se dau în vânt după asta. E mult mai periculos. Nu ma surprinde că a ales varianta asta împotriva lui Solarin, care e cunoscut pentru... Apoi şi-a muşcat buza. La o adica, Lily nu studia stilul altor jucători. Oare?

Solarin a înaintat cu calul, iar Fiske a răspuns cu mutarea pionului reginei. Solarin a capturat pionul. Fiske a capturat

---

[1] *Manuscrisul de la Göttingen*, publicat în 1471, este prima carte dedicata şahului modern. (n.tr.)

pionul lui Solarin cu calul, astfel că situaţia părea egală. Aşa am crezut. Mi se părea că Fiske era în formă bună, cu piesele plasate în centrul tablei, iar ale lui Solarin blocate în spate. Dar Solarin a luat nebunul lui Fiske cu calul. În cameră am perceput un vuiet abia reţinut. Puţinii oameni care ieşiseră s-au grăbit să revină cu ceştile de cafea şi s-au uitat la tablă, urmărind mutarea notată de băiat.

– *Fegatello!* a exclamat Lily, iar de astă dată nimeni n-a mai pus-o la punct. Nu pot să cred!

– Ce e *fegatello?*

În şah părea să existe un jargon mult mai misterios decât în prelucrarea datelor.

– Înseamnă „ficat prăjit". Iar Fiske se va alege cu ficatul prăjit dacă foloseşte regele ca să captureze calul. Şi-a ros degetul mare cu dinţii şi s-a uitat la tabla din poală, de parcă jocul s-ar fi desfăşurat acolo. Sigur o să piardă ceva. Regina şi turnul lui se întretaie acolo. Nu poate ataca acel cal cu altă piesă.

Mutarea făcută de Solarin mi s-a părut lipsită de logică. Schimba un cal pe un nebun doar ca să facă regele să se mişte un careu?

– După ce a mutat regele, Fiske nu mai poate efectua rocada, mi-a răspuns Lily, de parcă mi-ar fi citit gândurile. Regele va fi împins spre centrul tablei şi va încurca lucrurile în restul jocului. Ar fi mai bine să mute regina şi să renunţe la turn.

Însă Fiske a luat calul cu regele. Solarin a ieşit cu regina şi a dat şah. Fiske şi-a retras regele în spatele celor doi pioni, iar Solarin a mutat regina înapoi, ameninţând calul negru de la d5. Lucrurile începeau să se precipite, însă n-aş fi putut spune încotro se îndreptau. Şi Lily părea derutată.

– Se întâmplă ceva ciudat, mi-a şoptit ea. Nu e stilul obişnuit de joc al lui Fiske.

Era ceva ciudat. Urmărindu-l pe Fiske, am observat că refuza să ridice ochii de la tablă după ce făcea mutarea. Era vizibil mai agitat. Transpirase, iar la subraţul hainei maro

apăruseră pete mai închise la culoare. Arăta bolnav şi, cu toate că urma mutarea lui Solarin, Fiske se concentra la tablă de parcă acolo şi-ar fi găsit raiul salvator.

Acum ceasul de control al lui Solarin mergea, dar şi el îl studia pe Fiske. Părea să fi uitat că avea meci, atât de concentrat se uita la adversar. După o vreme, Fiske a ridicat privirea de la tablă, însă şi-a mutat ochii în altă parte; apoi iarăşi în jos. Solarin a privit printre gene. A ridicat o piesă şi a împins-o înainte.

Nu mai acordam atenţie mutărilor. Îi urmăream pe cei doi bărbaţi, încercând să descifrez ce se întâmpla între ei. Lily stătea alături de mine cu gura căscată, analizând poziţia. Brusc, Solarin s-a ridicat de la masă şi a împins scaunul în spate. În urma noastră s-a iscat agitaţie, fiindcă oamenii începuseră să şuşotească între ei. Solarin a apăsat butonul pentru oprirea ambelor ceasuri şi s-a aplecat spre Fiske pentru a-i spune ceva. Un arbitru a alergat către ei. El şi Solarin au schimbat câteva cuvinte, iar arbitrul a clătinat din cap. Fiske rămăsese jos, cu capul plecat şi privind lung la tablă, cu mâinile lăsate în poală. Solarin i-a spus din nou ceva. Arbitrul s-a întors la masa judecătorilor. Aceştia au dat aprobator din cap, iar centralul s-a ridicat în picioare.

– Doamnelor şi domnilor, a zis el. Marele maestru Fiske nu se simte bine. Marele maestru Solarin a avut amabilitatea de a opri ceasul de control şi a fost de acord să se facă o mică pauză, pentru ca domnul Fiske să respire puţin aer curat. Domnule Fiske, vă rog să prezentaţi arbitrilor în plic sigilat următoarea dumneavoastră mutare, şi vom relua partida peste treizeci de minute.

Fiske şi-a scris mutarea cu o mână tremurătoare şi a pus-o într-un plic, l-a sigilat şi l-a predat arbitrilor. Solarin a ieşit cu paşi hotărâţi din sală înainte ca reporterii să-l poată intercepta şi a pornit pe hol. Toată lumea din încăpere era agitată, se formaseră grupuri de oameni care îşi vorbeau şi şopteau. M-am întors către Lily.

– Ce s-a întâmplat? Ce înseamnă asta?

– E incredibil! a zis ea. Solarin nu are dreptul de a opri ceasurile. Doar arbitrul poate face asta, dacă toată lumea este de acord să se ia o pauză. Dar *numai după* ce Fiske își dădea mutarea în plic.

– Așadar, Solarin i-a oferit lui Fiske un răgaz, am spus eu. De ce a făcut asta?

Lily m-a privit, și am observat că ochii ei cenușii aproape își pierduseră culoarea. Părea nedumerită.

– *Și-a dat seama* că nu era stilul de joc al lui Fiske, a zis ea. A rămas tăcută o clipă, apoi a continuat, după ce a rejucat totul în minte: Solarin i-a oferit un schimb de regine. În situația de joc, nu trebuia. Era ca și cum l-ar fi pus pe Fiske la încercare. Toată lumea știe că lui Fiske nu-i place deloc să piardă regina.

– Deci Fiske a acceptat?

– Nu, a spus Lily, încă pierdută în gânduri. N-a acceptat. A pus mâna pe regină, apoi a lăsat-o la loc. A încercat să dea impresia de *j'adoube.*

– Ce e *j'adoube?*

– Înseamnă „ating pentru a aranja". E regulamentar să aranjezi o piesă în timpul jocului.

– Și atunci, care e problema?

– Nici una, a spus Lily. Dar jucătorul trebuie să anunțe *j'adoube* înainte de a atinge piesa. Nu după ce aproape că o mută.

– Poate că nu și-a dat seama...

– E mare maestru, a zis Lily. M-a privit apoi lung. Și-a dat seama.

Lily a rămas cu privirea la șahul miniatural. Nu voiam să o deranjez, însă încăperea se golise de lume, și eram aproape singure. Stăteam alături, încercând, cu cunoștințele mele limitate de șah, să înțeleg exact ce semnificație aveau cele petrecute.

– Vrei să știi ce cred? m-a întrebat Lily într-un târziu. Marele maestru Fiske a trișat. Cred că are un emițător asupra lui.

Dacă în acel moment aş fi ştiut că avea dreptate, poate că asta ar fi schimbat cursul evenimentelor ce aveau să înceapă curând. Dar de unde să am idee de ce se întâmpla – la doar trei metri de mine – în timp ce Solarin examina poziţia existentă?

Solarin se uita la tabla de şah când remarcase ceva bizar. La început, percepuse doar o sclipire cu colţul ochiului. Dar când a observat asta a treia oară, a asociat-o cu mutarea. Fiske îşi lăsa mâinile în poală de fiecare dată când Solarin oprea ceasul lui de control, pornindu-l pe al adversarului. Rusul s-a uitat la mâinile lui Fiske la următoarea mutare. Era vorba de inel. Fiske nu mai purtase inel până atunci.

Fiske juca nesăbuit. Îşi asuma riscuri. Într-un felul, jocul lui era mai interesant, dar, de fiecare dată când s-a expus, Solarin i-a privit chipul. Şi nu a descoperit figura unui aventurier. În acel moment a început să stea cu ochii pe inel.

Fiske avea un microemiţător la el. Nu încăpea nici o îndoială. Solarin juca împotriva unei alte persoane ori a unei maşini. S-a uitat spre agentul KGB care stătea rezemat de peretele de la capătul încăperii. Dacă juca în continuare şi pierdea partida aceea nenorocită, era eliminat din turneu. Însă voia să ştie cine plasase emiţătorul asupra lui Fiske. Şi de ce.

Solarin a început să joace riscant, ca să vadă dacă putea stabili un anumit tipar al reacţiilor lui Fiske. Asta l-a scos din fire pe acesta din urmă. Apoi, lui Solarin i-a venit ideea de a forţa schimbul de regine, lucru ce nu avea nimic de a face cu jocul în sine. A mutat regina sa pe poziţie, oferind-o, expunând-o, fără să se gândească la consecinţe. Voia să-l oblige pe Fiske să joace în stilul propriu ori să-l dea de gol ca trişor. În acel moment, Fiske a cedat nervos.

O clipă, s-a creat impresia că Fiske va accepta schimbul de regine. După aceea, Solarin putea chema judecătorii ca să oprească partida. Nu voia să joace împotriva unei maşini, ori împotriva celor cu care Fiske era în legătură. Însă Fiske dăduse

înapoi şi ceruse un *j'adoube*. Instantaneu, Solarin a sărit şi s-a aplecat deasupra lui Fiske.

– Ce naiba faci? i-a şoptit. O să luăm o pauză până îţi vii în fire. Nu-ţi dai seama că avem oameni ai KGB-ului aici? Ajunge să le şoptesc ceva şi ai terminat-o cu şahul.

Imediat după aceea, Solarin le-a făcut semn arbitrilor cu o mână şi a oprit ceasurile cu cealaltă. I-a spus arbitrului că Fiske se simţea rău şi că va prezenta următoarea mutare în plic.

– Şi ai face bine să fie mutarea reginei, domnule, a spus el, aplecându-se din nou către Fiske. Acesta a evitat să ridice privirea. Şi-a răsucit inelul de pe deget, de parcă l-ar fi strâns. Solarin a ieşit din încăpere ca o furtună.

Omul KGB-ului, un bărbat scund, cu faţa palidă şi gene dese, pe nume Gogol, l-a întâmpinat pe hol cu o privire întrebătoare.

– Du-te şi bea o şliboviţă, i-a spus Solarin. Mă ocup eu de problema care a apărut.

– Dar ce s-a întâmplat? l-a întrebat Gogol. De ce a cerut *j'adoube?* Încalcă regulamentul. Nu trebuia să opreşti ceasul de control, s-ar putea ca arbitrii să te descalifice.

– Fiske are un emiţător asupra lui. Trebuie să aflu cu cine e în legătură şi de ce. Lasă-mă şi prefă-te că nu ştii nimic. De restul mă ocup eu.

– Dar îl avem aici pe Brodski, i-a şoptit Gogol. Brodski făcea parte din eşaloanele superioare ale serviciului secret, fiind mult deasupra pazei de corp a lui Solarin.

– Atunci, cheamă-l să te ajute, s-a răstit Solarin. Dar ţine-l departe de mine vreo jumătate de oră. Nu acţionaţi în nici un fel, Gogol, ai înţeles?

Paza de corp a părut înspăimântată, dar s-a îndreptat către scări. Solarin l-a urmat pe Gogol până la capătul balconului, apoi s-a tras în dreptul unei uşi şi a aşteptat ca Fiske să părăsească sala de jocuri.

*

Fiske a păşit grăbit de-a lungul balconului, a coborât scările late şi apoi a traversat foaierul. Nu s-a uitat peste umăr, astfel că nu l-a observat pe Solarin care îl urmărea de sus. A ieşit afara, a traversat curtea, trecând de porţile masive din fier forjat. În colţul îndepărtat al curţii, în diagonală faţă de intrarea în club, se afla Clubul Canadian, ceva mai mic. Fiske a intrat şi a urcat scările.

Solarin a traversat curtea în tăcere. A deschis uşa de sticlă a Clubului Canadian exact la timp ca să vadă uşa toaletei bărbaţilor închizându-se în urma lui Fiske. S-a oprit puţin, apoi a urcat cu precauţie cele câteva trepte spre uşă, s-a strecurat înăuntru şi a rămas nemişcat. Fiske stătea de cealaltă parte a încăperii, cu ochii închişi, legănându-se în faţa pisoarului. Solarin l-a urmărit cum se prăbuşeşte în genunchi. Fiske a început să scâncească – slab, fără lacrimi –, apoi, aplecându-se în faţă, stomacul i-a tresăltat o dată, şi a vărsat în bazinul de porţelan. După aceea, epuizat, şi-a rezemat fruntea de vas.

Cu coada ochiului, Solarin a văzut cum Fiske a tresărit când a auzit zgomotul apei de la lavoar. Solarin a rămas nemişcat, urmărind apa rece curgând. Fiske era englez; s-ar fi simţit umilit dacă l-ar fi văzut cineva vărsând ca un animal.

– Ai nevoie de apă rece, i-a spus Solarin cu voce tare, fără să se întoarcă de la lavoar.

Fiske s-a uitat în jur, nefiind sigur că Solarin i se adresase. Însă în încăpere păreau că se află doar ei doi. Şovăitor, s-a ridicat din genunchi şi a pornit către Solarin, care storcea un prosop de hârtie umed în lavoar. Prosopul mirosea a făină de ovăz umedă.

S-a întors şi i-a tamponat fruntea şi tâmplele lui Fiske.

– Ţine încheieturile mâinilor în apă rece şi o să te răcoreşti, a spus el, desfăcând manşetele cămăşii lui Fiske. A azvârlit apoi prosopul umed în coş. Tăcut, Fiske şi-a lăsat încheieturile mâinilor în chiuveta plină cu apă rece, ţinându-şi

degetele afară, să nu se ude, a observat Solarin, care a început să scrie ceva cu un capăt de creion pe o bucată ruptă dintr-un prosop de hârtie. Cu încheieturile încă în apă, Fiske a aruncat o privire, iar Solarin i-a arătat ce scrisese: „Transmisia e în ambele sensuri, ori nu?"

Fiske a ridicat ochii şi s-a congestionat din nou la faţă. Solarin l-a privit lipsit de expresie, apoi s-a aplecat asupra hârtiei şi, pentru a fi mai limpede, a scris: „Putem fi auziţi?"

Fiske a inspirat adânc şi a închis ochii. Apoi a clătinat din cap în semn că nu. Şi-a scos mâinile din apă şi a dat să ia prosopul de hârtie, dar Solarin i-a întins altă bucată.

– Nu asta, a spus el, scoţând o brichetă mică din aur şi aprinzând prosopul pe care scrisese. L-a lăsat să ardă aproape complet, apoi l-a dus la o toaletă, l-a azvârlit în vas şi a tras apa. Eşti sigur? a întrebat el, revenind în apropierea lavoarului. E important.

– Da, a spus Fiske, jenat. Mi s-a... explicat.

– Bine, atunci putem sta de vorbă, a spus Solarin încă ţinând bricheta de aur în mână. În care ureche ţi-a fost instalat, în stânga sau în dreapta? Fiske a dus un deget la urechea stângă. Solarin a dat din cap. A desfăcut partea de jos a brichetei şi a scos la iveală o pensetă.

– Întinde-te pe podea şi ţine capul în aşa fel încât să nu-l mişti, cu urechea stângă spre mine. Să nu te agiţi, pentru că n-aş vrea să-ţi perforez timpanul.

Fiske i-a dat ascultare. Părea chiar uşurat să se lase pe mâna lui Solarin, fără să-şi pună întrebarea de ce un mare maestru de şah era expert în extragerea emiţătoarelor miniaturale. Solarin s-a lăsat pe vine şi s-a aplecat asupra urechii lui Fiske. După o clipă, a scos un obiect mic, pe care, încă ţinându-l în pensetă, l-a răsucit în aer. Era ceva mai mare decât gămălia unui bold.

– Aha. Nu e la fel de mic ca ale noastre. Şi acum, spune-mi, dragul meu Fiske, cine ţi l-a pus acolo? Cine dirijează totul

din umbră? a întrebat Solarin şi a lăsat să-i cadă în palmă transmiţătorul.

Fiske s-a ridicat brusc şi l-a privit pe Solarin. Părea să realizeze abia acum cine era acesta: nu doar un jucător de şah, ci şi rus. Avea pază asigurată de oameni ai KGB-ului, care bântuiau pe undeva prin clădire ca să întărească acel groaznic adevăr. A gemut şi şi-a lăsat capul între palme.

– Trebuie să-mi spui. Vezi asta, nu? Şi Solarin a aruncat o privire la inelul lui Fiske. A ridicat mâna şi a examinat atent inelul. Fiske s-a uitat cu teamă la el.

Pe deget trona un ghiul de dimensiuni mai mari decât era normal, cu o creastă pe suprafaţă, confecţionat dintr-un metal ce aducea cu aurul, cu o montură aparte. Solarin a apăsat pe el şi s-a auzit un declic şi un duruit abia perceptibile, chiar de la mică distanţă. Fiske putea apăsa pe el conform unui cod, pentru a comunica ultima mutare făcută, iar asociaţii lui îi transmiteau următoarea mutare prin receptorul din ureche.

– N-ai fost prevenit să nu scoţi inelul? l-a întrebat Solarin. E suficient de mare să conţină un exploziv şi un detonator.

– Un detonator! a exclamat Fiske.

– Cât să spulbere mai toată camera asta, i-a spus Solarin zâmbind. Ori cel puţin partea în care ne aflăm. Eşti agent irlandez? Ei se pricep foarte bine să facă bombe de mici dimensiuni, cum ar fi scrisorile-capcană. Ştiu asta pentru că majoritatea sunt instruiţi în Rusia. Fiske s-a înverzit, dar Solarin a continuat: N-am habar ce şi-au propus prietenii tăi, dragul meu Fiske. Dar dacă un agent ar trăda guvernul *meu*, aşa cum i-ai înşelat tu pe cei care te-au trimis, ar avea destule mijloace pentru a-l reduce la tăcere, imediat şi definitiv.

– Dar... eu nu sunt agent! a strigat Fiske.

Solarin l-a privit în ochi o clipă, apoi i-a surâs.

– Nu, nu cred că eşti. Dumnezeule, ce nepricepuţi aveţi acolo...

Fiske şi-a împreunat palmele, iar Solarin a stat câteva momente pe gânduri.

– Uite ce e, dragul meu Fiske, a spus el. Te-ai vârât într-un joc periculos. Am putea fi deranjaţi aici în orice clipă, şi atunci viaţa noastră n-ar mai avea nici o valoare. Oamenii care ţi-au cerut să faci asta nu sunt de treabă. Înţelegi? Trebuie să-mi spui tot ce ştii despre ei, dar repede! Abia după aceea aş putea face ceva pentru tine. Solarin s-a ridicat şi i-a întins mâna lui Fiske, ajutându-l să revină în picioare. Tulburat, Fiske s-a uitat în jos, aproape gata să izbucnească în plâns. Cu blândeţe, Solarin şi-a lăsat mâna pe umărul bărbatului mai în vârstă.

– Ai fost abordat de cineva care voia ca tu să câştigi această partidă. Trebuie să-mi spui cine şi de ce.

– Şeful de... a spus cu glas tremurat Fiske. Când... cu mulţi ani în urmă, când m-am îmbolnăvit şi n-am mai putut juca şah. Guvernul britanic mi-a oferit o slujbă ca profesor de matematică la o universitate, o subvenţie guvernamentală. Luna trecută, şeful de catedră a venit la mine şi m-a rugat să stau de vorbă cu nişte domni. Nu ştiu cine erau. Mi-au spus că, în interesul securităţii naţionale, trebuie să joc într-un turneu internaţional. Că nu aveam de ce să fiu stresat... Fiske a râs şi şi-a rotit înspăimântat ochii prin cameră, răsucindu-şi inelul pe deget. Solarin i-a prins degetul cu o mână, lăsându-şi-o pe cealaltă pe umărul lui Fiske.

– Nu trebuia să te stresezi, a spus Solarin calm, pentru că, practic, nu trebuia să joci. Respectai instrucţiunile altcuiva, da?

Cu lacrimi în ochi, Fiske a aprobat din cap, şi a trebuit să înghită în sec de câteva ori înainte să poată continua. Părea să cedeze total chiar sub ochii lui Solarin.

– Le-am spus că nu pot, să nu mă aleagă pe mine, a mărturisit el, pe un ton piţigăiat. I-am implorat să nu mă pună să joc. Dar nu aveau pe altcineva. Eram la cheremul lor. Îmi puteau tăia subvenţia în orice moment. Mi-au zis că...

A început să gâfâie, iar Solarin s-a alarmat. Fiske nu reuşea să se concentreze, răsucindu-şi inelul pe deget de parcă l-ar fi ars, apoi a privit în jur cu ochi sălbăticiţi.

– N-au vrut să mă creadă. Au spus că trebuie să obţină formula cu orice preţ. Au mai...

– Formula! a repetat Solarin, strângându-l cu putere pe Fiske de umăr. Au spus *formulă?*

– Da! Da! Formula, asta voiau!

Practic, Fiske răcnise ultimele cuvinte. Solarin a slăbit strânsoarea şi a încercat să-l calmeze pe bărbatul mai vârstnic, mângâindu-l uşor.

– Povesteşte-mi despre formulă, a spus el cu precauţie, de parcă ar fi călcat printre ouă. Hai, dragul meu Fiske! De ce îi interesa atât de mult formula? Cum credeau că o vor obţine printr-o simplă partidă dintr-un turneu?

– De la tine, a spus el moale privind în podea. Pe faţă i se rostogoleau lacrimi.

– De la mine? a întrebat Solarin fixându-l cu privirea pe Fiske. Apoi s-a uitat brusc spre podea. A avut impresia că aude zgomot de paşi afară.

– Trebuie să ne grăbim, i-a zis el lui Fiske, coborând glasul. De unde au aflat că voi participa la turneu? Nimeni nu ştia că voi veni.

– *Au ştiut,* a spus Fiske, privindu-l pe Solarin cu ochi plini de spaimă. Apoi şi-a răsucit brusc inelul de pe deget. Of, Doamne, lasă-mă în pace! Le-am spus că nu-s în stare! Le-am zis că o să dau greş!

– Lasă inelul, s-a răstit Solarin la el. L-a prins pe Fiske de încheietură şi i-a răsucit mâna. Fiske s-a strâmbat de durere. *Ce* formulă?

– Formula pe care ai folosit-o în Spania, a strigat Fiske. Cea pe care ai promis că o vei dezvălui în Spania! Ai promis că o oferi celui care te va învinge! Aşa ai spus! *Trebuia* să câştig, pentru ca tu să îmi spui formula.

Solarin l-a măsurat neîncrezător pe Fiske. Apoi şi-a lăsat mâinile pe lângă corp şi s-a retras. A început să râd.

– Doar tu ai spus aşa, a repetat Fiske, trăgând de inel.

– A, nu se poate! a făcut Solarin. Şi-a azvârlit capul pe spate şi a râs până a început să lăcrimeze. Dragul meu Fiske, a spus el, încă înecându-se de râs, nu formula *aceea!* Netrebnicii aceia au tras o concluzie greşită! Ai devenit pionul unor *începători*. Să mergem afară şi... Dar ce faci?!

A observat că Fiske, în agitaţia lui, a reuşit să-şi desprindă inelul, apoi şi l-a tras de pe deget cu o smucitură violentă, după care l-a aruncat într-un vas gol, bolborosind şi strigând:

– Nu vreau! Nu vreau!

Vreme de o fracţiune de secundă, Solarin s-a holbat la inelul care se rostogolea în vas. Apoi a făcu un salt spre uşă şi a început să numere. Unu. Doi. A ajuns la ea şi a trecut. Trei. Patru. A sărit peste trepte şi a traversat fulgerător holul minuscul. Şase. Şapte. După ce a deschis brusc uşa ce dădea afară, a ajuns în curtea interioară şi a făcut şase paşi mari. Opt. Nouă. A făcut un plonjon şi a aterizat pe burtă pe pietrele de pavaj. Zece. Solarin a ridicat braţele şi şi-a dus palmele la urechi. A aşteptat. Dar nu s-a auzit zgomotul unei explozii.

S-a uitat în sus şi a văzut două perechi de pantofi în faţa lui. Doi dintre arbitri stăteau şi-l măsurau nedumeriţi din priviri.

– Mare maestru Solarin! a spus unul dintre judecători. Aţi păţit ceva?

– Nu, nimic, a spus Solarin, ridicându-se în picioare cu un aer demn şi ştergându-se de praf. Marele maestru Fiske este în baie şi se simte rău. Mă întorceam să cer ajutorul medicilor. Pietrele astea de pavaj sunt foarte lunecoase.

Solarin s-a întrebat dacă nu cumva se înşelase în legătură cu inelul. Poate că scoaterea lui de pe deget nu avea nici un efect, dar nu era sigur.

– Să mergem acolo şi să vedem dacă putem să-l ajutăm cu ceva, a spus arbitrul. Dar de ce s-a dus la baia de la Clubul

Canadian? Nu găsea una şi la Metropolitan? Sau un post de prim ajutor?

– E prea mândru, i-a răspuns Solarin. Fără îndoială că nu a vrut să-l vadă nimeni vărsând.

Judecătorii nu l-au întrebat *ce* căuta în aceeaşi baie. Singur, cu adversarul.

– Îi este foarte rău? s-a interesat celălalt arbitru, în timp ce se îndreptau spre intrare.

– Doar ceva la stomac, i-a răspuns Solarin. Nu i se părea firesc să se întoarcă acolo, dar nu avea de ales.

Cei trei bărbaţi au urcat treptele, iar unul dintre arbitri a deschis uşa grupul sanitar pentru bărbaţi. S-a întors imediat şi a scos o exclamaţie.

– Nu vă uitaţi!

Era palid la faţă. Solarin s-a strecurat pe lângă el şi a privit înăuntru. Fiske era spânzurat cu propria cravată de bara unei cabine de toaletă. Era cenuşiu la faţă, iar după felul în care atârna capul, rezulta clar că avea gâtul rupt.

– Sinucidere! a spus judecătorul care îi spusese lui Solarin să nu se uite. La fel cum făcuse şi Fiske în urmă cu câteva momente, când fusese încă în viaţă, şi el îşi frângea mâinile.

– Nu e primul maestru de şah care să-şi încheie viaţa astfel, a răspuns celălalt arbitru. Apoi, jenat, a amuţit când Solarin s-a întors şi l-a fulgerat cu privirea.

– Ar trebui să chemăm un doctor, s-a grăbit primul judecător să adauge.

Solarin s-a apropiat de bazinul în care Fiske aruncase inelul. Nu mai era acolo.

– Da, să aducem un doctor, a răspuns el.

În timp ce stăteam în hol şi o aşteptam pe Lily să revină cu al treilea rând de cafele, eu nu aveam cunoştinţă de acele evenimente. Dacă aş fi ştiut atunci ce se petrecea în culise, următoarele întâmplări nu ar mai fi avut loc.

Trecuseră patruzeci şi cinci de minute de când se dăduse pauza şi, după atâta cafea, începusem să simt nevoia de a merge la baie. M-am întrebat ce se întâmpla. Lily a sosit la masă şi mi-a zâmbit conspirativ.

– Ia ghici, mi-a şoptit ea. La bar, am dat de Hermanold, arătând cu zece ani mai bătrân şi discutând aprins cu medicul de turneu! Imediat ce ne terminăm cafeaua, putem pleca. Astăzi nu se mai joacă nici o partidă. O să anunţe asta peste câteva minute.

– Chiar i s-a făcut rău lui Fiske? Poate de aceea a jucat atât de ciudat.

– Nu-i mai este rău, dragă! I-a trecut. Şi încă foarte brusc, aş putea spune.

– S-a retras?

– Într-un fel. S-a spânzurat în grupul sanitar, imediat după pauză.

– *S-a spânzurat!* am exclamat eu, iar Lily a sâsâit, pentru că lumea se uita la mine.

– Hermanold spunea că Fiske nu a mai rezistat tensiunii concursului. Doctorul e de altă părere. Zicea că ar fi greu ca un bărbat de 75 de kilograme să-şi rupă gâtul când se spânzură de o bară aflată la o înălţime de un metru şi optzeci.

– N-am putea renunţa la cafea şi s-o ştergem?

Mă tot gândeam la ochii verzi ai lui Solarin pe care îi văzusem când se aplecase asupra mea. Mi s-a făcut rău. Trebuia să ies.

– Foarte bine, a spus Lily cu voce tare. Dar ne întoarcem repede. Nu vreau să pierd nici o secundă din această partidă interesantă.

Am traversat încăperea cu paşi grăbiţi Când am ajuns în hol, doi reporteri au sărit de pe scaune.

– A, domnişoară Rad, a zis unul dintre ei apropiindu-se, ştiţi cumva ce se petrece? Se va relua jocul astăzi?

– Doar dacă se aduce vreo maimuţă dresată ca să-i ia locul lui Fiske!

– Nu aveţi o părere prea bună despre jocul lui, adevărat? a zis celălalt reporter, notându-şi în agendă.

– Nu mă gândesc deloc la jocul lui, i-a răspuns Lily. După cum ştiţi, mă gândesc doar la al meu. Cât despre această partidă, a adăugat ea, croindu-şi drum spre uşă, lăsându-i pe reporteri în urmă, am văzut destule ca să ştiu cum se va încheia.

Amândouă am trecut de uşile duble ce dădeau spre curte şi am coborât rampa către stradă.

– Unde naiba e Saul? s-a mirat Lily. Maşina trebuia să fie parcată în faţă, iar el ştia asta.

Am privit în lungul străzii şi am văzut Corniche-ul mare parcat la capătul intersecţiei, pe partea cealaltă a Fifth Avenue. I l-am arătat.

– Grozav, numai asta lipsea, o amendă, a spus ea. Hai, să o ştergem de aici înainte să izbucnească balamucul.

M-a prins de braţ şi am fugit de-a lungul străzii prin vântul rece. Când am ajuns aproape de intersecţie, mi-am dat seama că nu era nimeni în maşină. Saul dispăruse.

Am traversat strada, uitându-ne în stânga şi-n dreapta după Saul. Când am ajuns la maşină, am găsit cheia în contact. Nici Carioca nu părea să fie înăuntru.

– Nu pot să cred! a spumegat Lily. De când îl ştiu, Saul n-a lăsat niciodată maşina nesupravegheată. Unde naiba s-o fi dus? Şi unde mi-e câinele?

Am auzit nişte foşnete ce păreau să răzbată de sub o banchetă. Am deschis portiera şi m-am aplecat, apoi am pipăit podeaua. Am simţit o limbă umedă pe palmă. L-am scos pe Carioca şi, în timp ce mă îndreptam de spate, am văzut ceva care mi-a îngheţat sângele în vine. În bancheta şoferului era o gaură.

– Ia te uită! i-am spus lui Lily. Ce-i cu gaura asta aici?

Chiar în clipa în care Lily s-a aplecat să se uite mai de aproape, am auzit un bufnet, iar maşina s-a clătinat uşor. Am

aruncat o privire peste umăr, dar nu era nimeni prin preajmă. Ieşind din maşină, l-am lăsat pe Carioca pe banchetă. Am examinat latura dinspre Metropolitan Club a maşinii. Mai apăruse o gaură, care nu existase acolo în urmă cu o secundă. Am atins-o. Metalul era cald.

Am ridicat privirea spre ferestrele clubului. Unul dintre geamurile arcuite de la un balcon era deschis, exact deasupra drapelului american. Draperia subţire flutura pe fereastră, dar nu am văzut pe nimeni. Era una dintre ferestrele de la sala de jocuri, cea din spatele mesei arbitrilor. Ştiam sigur asta.

– Isuse, i-am şoptit lui Lily. Cineva trage în maşină!

– Nu vorbeşti serios, mi-a răspuns ea. A dat ocol maşinii şi a văzut gaura de glonţ, apoi mi-a urmat privirea pe linia de tragere către fereastra boltită. Pe stradă nu era ţipenie de om, şi nici maşini nu trecuseră atunci când auziserăm bufnitura aceea. Asta nu ne oferea multe soluţii.

– Solarin! a zis Lily, prinzându-mă de braţ. El te-a avertizat să părăseşti clubul, aşa e? Ticălosul acela încearcă să ne lichideze!

– El m-a avertizat că mă paşte un pericol dacă *rămân* în club, am precizat eu. Uite că acum *am plecat!* Pe de altă parte, dacă ţinea cineva să ne ucidă, i-ar fi fost greu să rateze de la distanţa asta.

– Încearcă să mă sperie, ca să nu mai particip la turneu! a insistat Lily. Întâi îmi răpeşte şoferul, apoi trage în maşină. Ei bine, nu mă sperii eu cu una, cu două!

– Eu, da! i-am spus. Să plecăm!

Graba cu care Lily a ajuns pe scaunul şoferului mi-a sugerat că era de acord cu mine. A demarat în trombă, făcându-l pe Carioca să alunece pe banchetă.

– Mor de foame, a răcnit ea ca să acopere vâjâitul vântului care lovea parbrizul.

– *Acum* vrei să mănânci? am ţipat eu. Ai înnebunit? Cred că ar trebui să mergem imediat la poliţie.

– Nici gând! a zis ea cu hotărâre. Dacă Harry află de treaba asta, mă întemniţează cu mâna lui, numai să nu particip la turneu. Mergem să mâncăm ceva şi facem un plan. Nu pot gândi decât dacă sunt sătulă.

– Bine, dacă nu mergem la poliţie, atunci să ne întoarcem la mine.

– Tu n-ai bucătărie, a zis ea. Am nevoie de carne roşie ca să-mi funcţioneze creierul.

– Mergi spre apartamentul meu. E o rotiserie la câteva intersecţii, pe Third Avenue. Dar te previn, după ce mănânci, mă duc drept la poliţie.

Lily a oprit în faţa restaurantului The Palm, de pe Second Avenue. S-a scotocit prin geanta mare de pe umăr şi a scos jocul de şah, şi, în locul lui, l-a îndesat înăuntru pe Carioca. Acesta a scos capul din geantă şi a început să saliveze.

– N-o să ne dea voie cu câinele în restaurant, mi-a explicat ea.

– Şi eu ce să fac cu ăsta? am întrebat-o ridicând setul de şah pe care mi-l aruncase în poală.

– Păstrează-l. Eşti un geniu în materie de computere, iar eu, expert în şah. Strategia e avantajul nostru. Sunt convinsă că o să dăm de cap problemei dacă facem împreună un efort. Întâi, însă, trebuie să învăţi puţin şah.

Lily l-a îndesat pe Carioca în geantă şi a închis fermoarul.

– Ai auzit expresia: „Pionii reprezintă sufletul şahului"?

– Mda. Îmi sună cunoscut, dar nu ştiu unde am auzit-o. Cine a spus asta?

– André Philidor, părintele şahului modern. A scris o carte de şah celebră pe vremea Revoluţiei Franceze, în care afirmă că, prin folosirea lor în număr mare, pionii pot deveni la fel de puternici ca piesele majore. Nimeni nu se gândise la asta până atunci. Jucătorii obişnuiau să sacrifice pionii doar ca să elibereze tabla de joc pentru acţiunea celorlalte piese.

– Deci vrei să spui că, după tine, noi suntem nişte pioni pe care cineva încearcă să-i elimine?

Ideea mi s-a părut ciudată, dar interesantă.

– Nţţ, a făcut Lily, coborând din maşină şi aruncându-şi geanta pe umăr. Vreau să spun că e vremea să ne unim forţele. Până descoperim în ce joc suntem implicate.

Ne-am pus de acord printr-o strângere de mână.

SCHIMB DE REGINE

Reginele nu fac învoieli.

Prin oglindă
LEWIS CARROLL

Sankt Petersburg, Rusia
Toamna anului 1791

Cu cei trei cai scoţând fuioare de abur pe nări, troica aluneca pe câmpiile înzăpezite. Mai departe de Riga, zăpada se dovedise atât de mare pe drumuri, încât trebuiseră să renunţe la caleaşca de culoare închisă, trecând la sania lată, deschisă, semănând cu o arcă, pe care se vedeau însemnele imperiale bătute în ţinte de aur, trasă de trei cai, al căror harnaşament de piele era împodobit cu clopoţei de argint.

Acolo, la doar cincisprezece verste de Petersburg, copacii mai aveau frunze roşietice, iar mujicii încă trudeau pe câmpiile pe jumătate îngheţate, deşi zăpada era groasă pe acoperişurile de stuf ale cocioabelor din piatră.

Stareţa stătea înfofolită în blănuri şi privea peisajul. După calendarul iulian folosit în Europa, era deja 4 noiembrie, şi trecuse un an şi şapte luni de la data – nici nu îndrăznea să se gândească la asta – în care hotărâse să scoată Setul Montglane din ascunzătoarea unde stătuse o mie de ani.

Însă, în Rusia, după calendarul gregorian, era doar 23 octombrie. Rusia era înapoiată în multe privinţe, şi-a spus stareţa. O ţară care avea un calendar, o religie şi o cultură proprie. De-a lungul secolelor, mujicii pe care îi vedea pe drum nu-şi schimbaseră nici îmbrăcămintea, nici obiceiurile. Expresiile de pe feţele crăpate şi din ochii negri ai oamenilor care se întorceau la trecerea caleştii trădau ignoranţa şi respectarea unor superstiţii şi ritualuri primitive. Mujicii ţineau în mâinile aspre aceleaşi unelte şi trudisera pe aceleaşi pământuri îngheţate care fuseseră şi ale strămoşilor ce trăiseră cu o mie de ani înainte. În ciuda ucazurilor ce datau de pe vremea ţarului Petru I, încă purtau păr lung şi bărbi netunse, ale căror capete şi le băgau sub cojoacele din blană de oaie.

Porţile oraşului Sankt Petersburg se vedeau larg deschise dincolo de întinderea troienită. Vizitiul, purtând livreaua albă şi fireturile aurii ale Gărzii Imperiale, stătea pe capra din faţa troicii, cu picioarele răsfirate larg şi biciuia caii să meargă mai repede. După ce au intrat în oraş, stareţa a văzut zăpada sclipind pe cupolele şi turlele ce se înălţau dincolo de fluviul Neva. O mulţime de copii patinau pe luciul îngheţat şi, cu toate că era spre sfârşitul anului, dughenele colorate ale micilor neguţători se întindeau de-a lungul malului. Câini de pripas, pătaţi în toate culorile, lătrau la trecerea saniei, iar ţânci blonzi, cu feţe murdare, alergau alături de cai, cerşind o monedă, două. Vizitiul continua să mâne caii netulburat.

După ce au traversat fluviul îngheţat, stareţa a desfăcut lada de călătorie şi a ţinut între degete pânză brodată pe care o ducea cu sine. A atins rozariul şi a rostit o scurtă rugăciune. Simţea povara cumplitei răspunderi ce o aştepta. Ea, şi numai ea, era aceea care avea sarcina de a încredinţa acea putere extraordinară în mâinile potrivite, care să o protejeze de cei lacomi ori ambiţioşi. Îşi ştia misiunea. Fusese aleasă pentru asta încă de la naştere. Toată viaţa aşteptase evenimentele care sa o trimită în acea misiune.

Acum, după aproape cincizeci de ani, stareţa avea să o revadă pe prietena din copilărie, cea căreia i se destăinuise cu atâta vreme în urmă. S-a gândit la acea zi şi la tânăra care, ca spirit, semăna atât de mult cu Valentine, blondă şi fragilă, o copilă bolnăvicioasă ce purtase o proteză pentru corectarea poziţiei şirei spinării şi depăşise boala şi disperarea prin voinţă, ca să aibă o copilărie fericită şi sănătoasă, micuţa Sophia Anhalt-Zerbst, prietena de care încă îşi aducea aminte după atâţia ani, la care se gândea cu duioşie atât de des, căreia, de când ajunsese adultă, îi împărtăşise în scris secretele ei aproape în fiecare lună. Cu toate că drumurile lor se despărţiseră, stareţa încă şi-o amintea pe Sophia ca pe o fetiţă care, cu părul auriu strălucind în razele soarelui, alerga să prindă fluturi în curtea casei părinteşti din Pomerania.

În timp ce troica a traversat podul şi s-a apropiat de Palatul de Iarnă, stareţa s-a simţit fulgerată de un fior îngheţat. Peste soare a trecut un nor. S-a întrebat ce fel de persoană se va dovedi prietena şi protectoarea ei, mai ales că acum nu mai era micuţa Sophia de Pomerania. Acum era cunoscută în întreaga Europă sub numele de Ecaterina cea Mare, ţarina tuturor ruşilor.

Ecaterina cea Mare, împărăteasa tuturor ruşilor, stătea în faţa toaletei şi se privea în oglindă. Avea 62 de ani şi era ceva mai scundă decât media, supraponderală, cu o frunte trădându-i inteligenţa şi cu fălci pline. Ochii ei albaştri glaciali, de obicei sclipind de vitalitate, erau lipsiţi de strălucire şi cenuşii, cu pleoapele înroşite de plâns. Vreme de două săptămâni stătuse închisă în apartamentul ei, refuzând să-şi vadă până şi familia. Dincolo de pereţii apartamentului ei, întreaga curte se afla în doliu. Cu două săptămâni înainte, pe 12 octombrie, un mesager îmbrăcat în negru sosise de la Iaşi cu vestea că bunul conte Potiomkin murise.

Potiomkin, cel care o pusese pe tronul Rusiei şi îi dăduse pomponul de la mânerul sabiei să îl poarte atunci când, călare

pe un cal alb, ea condusese armata răsculată pentru a-l răsturna pe soţul ei, ţarul. Potiomkin, care îi fusese amant, ministru de stat, general de armată şi confident, omul pe care ea îl descria drept „soţul meu". Potiomkin, care îi mărise imperiul cu o treime, de la Marea Caspică până la Marea Neagră. Murise în drum spre Nokolaev, ca un câine.

Murise pentru că mâncase prea mulţi fazani şi potârnichi, îndopându-se cu şuncă grasă şi condimentată şi carne de vită sărată, pentru că băuse prea mult cvas şi lichior de afine. Murise după ce satisfăcuse femeile nobile care îl urmăreau pretutindeni ca nişte vivandiere, aşteptând o firimitură căzută de la masa lui. Azvârlise cincizeci de milioane de ruble pe palate elegante, bijuterii scumpe şi şampanie franţuzească. Însă o făcuse pe Ecaterina cea mai puternică femeie din lume.

Doamnele ei de onoare se agitau tăcute de colo, colo ca nişte fluturi, pudrându-i părul şi punând şireturi la încălţările ei. S-a ridicat în picioare, iar ele i-au aranjat pe umeri roba de stat, din catifea de culoare cenuşie, încărcată de decoraţiile pe care le purta întotdeauna în faţa curţii: crucile Sfintei Ecaterina, Sfântului Vladimir, Sfântului Alexandr Nevski; panglicile Sfântului Andrei şi ale Sfântului Gheorghe încrucişându-i-se pe piept şi atârnând greu din cauza medaliilor din aur. Şi-a înălţat umerii ca să-şi etaleze postura deosebită şi a coborât din camerele ei.

Acum, după zece zile, apărea pentru prima oară la Curte. Însoţită de garda personală, a păşit printre şirurile de soldaţi pe coridoarele lungi ale Palatului de Iarnă, prin dreptul ferestrelor de unde, cu ani în urmă, îşi privise corăbiile coborând pe Neva către mare, pentru a lupta împotriva flotei suedeze ce atacase Sankt Petersburgul. Gânditoare, Ecaterina s-a uitat pe ferestre în timp ce mergea.

În sala tronului aşteptau viperele care-şi spuneau diplomaţi şi curteni. Toţi conspirau împotriva ei, toţi îi voiau căderea. Până şi Pavel, fiul ei, îi plănuia asasinarea. Însă la Petersburg sosise o persoană care o putea salva, o femeie care ţinea în

mâini puterea pe care Ecaterina o pierduse odată cu Potiomkin. Pentru că, exact în acea dimineaţă, la Petersburg sosise cea mai veche prietenă a ei, Helene de Roque, stareţa de Montglane.

Obosită după apariţia ei la Curte, Ecaterina s-a retras în camera ei de audienţe, sprijinindu-se de braţul actualului ei amant, Platon Zubov. Stareţa o aştepta în compania fratelui lui Platon, Valerian. Când a văzut-o pe împărăteasă, s-a ridicat şi a traversat încăperea ca să o îmbrăţişeze.

Sprintenă pentru vârsta ei şi slabă ca o trestie la vreme de iarnă, stareţa s-a luminat toată la vederea vechii ei prietene. Când s-au îmbrăţişat, a aruncat o privire spre Platon Zubov. Îmbrăcat cu o haină ca albastrul cerului şi cu pantaloni strânşi pe picior, şi acesta era atât de încărcat de decoraţii, încât lăsa impresia că ele îl vor doborî la pământ. Platon era tânăr, cu trăsături atrăgătoare şi delicate. Era imposibil să se interpreteze greşit rolul lui la curte, iar Ecaterina îi mângâia braţul în timp ce vorbea cu stareţa.

– Helene, a spus ea cu un suspin. Nici nu ştii ce des am tânjit să te văd! Nici nu-mi vine a crede că ai ajuns aici în cele din urmă. Dar Dumnezeu mi-a ascultat inima şi mi-a adus prietena din copilărie.

I-a făcut semn stareţei să se aşeze pe un scaun mare şi comod, apoi a ales şi ea unul din apropiere. Platon şi Valerian au rămas fiecare în spatele celor două femei.

– Trebuie să sărbătorim. Cu toate acestea, după cum poate c-ai aflat, sunt în doliu, şi nu pot da o petrecere în cinstea sosirii tale. Propun să cinăm împreună astă-seară în apartamentul meu. Putem râde şi vorbi pe îndelete, prefăcându-ne pentru câteva momente că suntem din nou copile. Valerian, ai desfăcut vinul, aşa cum te-am rugat?

Valerian a dat afirmativ din cap şi s-a dus către un dulap.

– Draga mea, trebuie să încerci acest vin roşu. E una dintre comorile de la curtea mea. Mi-a fost adus de la Bordeaux

de Denis Diderot, cu mulţi ani în urmă. Îl preţuiesc de parcă ar fi o nestemată.

Valerian a turnat vinul roşu-închis în pahare de cristal. Cele două femei au sorbit din licoare.

– Excelent, a spus stareţa, zâmbindu-i Ecaterinei. Dar nici un vin nu se compară cu elixirul pe care, revăzându-te, îmi pare că l-aş fi băut, Figchen a mea!

Văzând o asemenea familiaritate, Platon şi Valerian au schimbat priviri semnificative. Născută Sophia Anhalt-Zerbst, împărăteasa avusese porecla de „Figchen" în copilărie. Datorită poziţiei înalte pe care o deţinea, atunci când se afla în pat cu împărăteasa, Platon îndrăznea să îi spună „iubirea inimii mele", însă în public i se adresa cu „Maiestatea Voastră", la fel ca şi copiii ei. Lucru ciudat, împărăteasa păruse să nu bage în seamă afrontul adus de stareţa din Franţa.

– Trebuie să-mi spui de ce ai preferat să rămâi atâta vreme în Franţa, a zis Ecaterina. Când ai închis mănăstirea, speram că vei veni imediat în Rusia. Curtea mea e plină de compatrioţi de-ai tăi care au fugit de acolo, îndeosebi după ce regele vostru a fost prins la Varennes încercând să părăsească Franţa, iar acum este ţinut prizonier de propriul său popor. Franţa a ajuns o hidră cu o mie două sute de capete, un stat al anarhiei. Această naţiune de producători de pantofi a răsturnat însăşi ordinea naturală!

Stareţa a rămas surprinsă auzind o cârmuitoare atât de liberală şi de luminată vorbind în acest fel. Cu toate că era imposibil de negat că Franţa devenise o ţară primejdioasă, nu la fel stăteau lucrurile şi cu această ţarină, care şi-i făcuse prieteni pe Voltaire şi pe Denis Diderot, propovăduitori ai egalităţii claselor şi adversari ai războaielor pentru câştigarea de teritorii?

– N-am putut veni imediat, a răspuns stareţa la întrebarea Ecaterinei. Am avut de rezolvat o anumită problemă... S-a uitat tăios la Platon Zubov, care stătea în spatele Ecaterinei şi o

mângâia pe gât. Nu pot vorbi despre asemenea lucruri în prezența altcuiva.

Ecaterina a privit-o atent pe stareță, apoi a spus cu oarecare detașare:

– Valerian, tu și Platon puteți pleca.

– Înălțimea Voastră, dar... a zis Platon Zubov cu o voce semănând cu scâncetul unui copilaș.

– Nu te teme pentru siguranța mea, porumbelul meu, i-a spus Ecaterina, bătându-l ușor pe mâna pe care el încă o ținea pe umărul ei. Eu și Helene ne cunoaștem de aproape șaizeci de ani. Nu vom păți nimic dacă rămânem singure câteva momente.

– Nu-i așa că e frumos? a întrebat-o Ecaterina pe stareță după ce tinerii au ieșit. Draga mea, știu că nu ai ales aceeași cale. Dar sper că înțelegi dacă îți spun că mă simt ca o gâză care-și încălzește aripile la soare după o iarnă grea. Nimic nu dă mai multă vigoare unui copac bătrân decât mângâierea unui grădinar tânăr.

Stareța a rămas tăcută, întrebându-se dacă planul ei era bun. La urma urmelor, deși corespondența dintre ele se dovedise caldă, nu-și văzuse prietena din copilărie de mulți ani. Să fi fost adevărate bârfele lansate pe seama ei? Putea să îi încredințeze acestei femei bătrâne, roabă a senzualității, doritoare de putere, misiunea pe care o gândise?

– Tăcerea ta să fie din cauza șocului pe care ți l-am provocat? a întrebat-o râzând Ecaterina.

– Draga mea Sophia, a spus stareța, cred ca-ți place să șochezi lumea. Mai ții minte că la patru ani, în timpul ceremoniei de prezentare la curtea regelui Frederick William al Prusiei, ai refuzat să sărutți pulpana hainei lui?

– I-am spus că croitorul îi croise prea scurt jacheta! a spus Ecaterina, râzând până i-au dat lacrimile. Mama s-a supărat pe mine. Regele i-a zis că eram din cale afară de îndrăzneață.

Stareța i-a zâmbit binevoitor prietenei sale.

– Mai ţii minte când canonicul de Brunswick s-a uitat la palmele noastre ca să ne prezică viitorul? a întrebat ea încet. În palma ta a descoperit trei coroane.

– N-am uitat, i-a răspuns cealaltă. Din acea zi, nu m-am îndoit nici o clipă că voi domni peste un imperiu uriaş. Am crezut mereu în profeţiile mistice atunci când ele s-au potrivit cu propriile-mi dorinţe.

– Şi mai ţii minte ce a văzut canonicul în palma *mea?* a zis stareţa.

Ecaterina a rămas tăcută o clipă.

– Ţin minte de parcă s-ar fi întâmplat ieri, i-a răspuns ea în cele din urmă. Tocmai de aceea am aşteptat cu înfrigurare sosirea ta. Nici nu-ţi poţi închipui febrilitatea şi speranţa mea, mai ales că nu ne-am văzut de atâta vreme... S-a oprit şovăitoare. Le ai? a întrebat.

Stareţa a băgat mâna între faldurile straiului monahal, unde avea legată în talie o taşcă de călătorie din piele. A scos sculptura grea din aur, incrustată cu nestemate. Reprezenta o siluetă îmbrăcată cu robe lungi, şezând într-un mic cort ale cărui perdele erau trase în lături. I-a întins piesa Ecaterinei, care, nevenindu-i să creadă, a ţinut-o în palmele făcute căuş şi a rotit-o uşor.

– Regina neagră, a şoptit stareţa, urmărind cu atenţie expresia de pe faţa Ecaterinei. Mâinile împărătesei s-au închis în jurul piesei de şah din aur, incrustate cu pietre preţioase. Strângând-o uşor, a dus-o la piept şi s-a uitat spre stareţă.

– Şi celelalte? a întrebat ea. O anumită nuanţă din glasul ei a făcut-o pe stareţă să devină precaută.

– Sunt ascunse bine, de unde nu pot face rău nimănui, a răspuns aceasta.

– Iubita mea Helene, trebuie să le adunăm imediat pe toate! Doar ştii ce putere deţine acest set. Dacă s-ar afla în mâinile unui monarh bun, s-ar putea realiza orice...

– Ştii doar, a întrerupt-o stareţa, că vreme de patruzeci de ani am ignorat rugăminţile tale de a căuta Setul Montglane şi de a-l scoate dintre zidurile abaţiei. Acum îţi voi spune de ce. Am ştiut dintotdeauna unde a fost ascuns... Stareţa a ridicat o mână în clipa în care Ecaterina a fost pe punctul de a protesta. Cunoşteam, de asemenea, pericolul pe care-l reprezenta scoaterea lui din ascunzătoare. Doar unui sfânt i se poate pune în faţă o asemenea ispită. Iar tu nu eşti o sfântă, draga mea Figchen.

– Ce vrei să insinuezi? a strigat împărăteasa. Am unit o naţiune dezbinată, i-am luminat pe ignoranţi. Am scăpat poporul de ciumă, am construit spitale şi şcoli, am eliminat facţiunile ce se războiau între ele şi care sfâşiau Rusia, făcând-o o prada uşoară în faţa duşmanilor. Sugerezi cumva că sunt despotică?

– M-am gândit doar la binele tău, a spus cu calm stareţa. Aceste piese au puterea de a suci până şi minţile celui mai raţional om. Nu uita că Setul Montglane aproape că a rupt imperiul franc în bucăţi. După moartea lui Carol cel Mare, fiii lui au purtat războaie ca să şi-l împartă.

– O gâlceavă pentru teritorii, a pufnit cu dispreţ Ecaterina. Nu văd ce legătură există între aceste lucruri.

– Doar puterea Bisericii Catolice din Europa Centrală a reuşit să ţină atâta vreme ascunsă această forţă întunecată. Însă când mi-a ajuns la ureche vestea că Franţa a dat Legea Confiscării bunurilor Bisericii, mi-am dat seama că se vor adeveri cele mai sumbre bănuieli ale mele. Când am aflat că soldaţii urmau să pornească spre Montglane, m-am convins. De ce tocmai spre Montglane? Eram departe de Paris, ascunse în creierii munţilor. Existau abaţii mai bogate în apropiere de capitală, care erau mai uşor de prădat. Nu, nu. Voiau setul. Am făcut calcule minuţioase ca să scot setul dintre zidurile abaţiei şi să-l împrăştii în toată Europa, pentru a nu putea fi adunat mulţi ani de acum încolo.

– L-ai împrăştiat! a strigat împărăteasa. Sărind în picioare cu piesa de şah încă strânsă la piept, a început să măsoare încăperea ca o fiară ţinută în cuşcă. Cum de-ai putut face aşa ceva? Trebuia să vii la mine, să fi cerut ajutor!

– Ţi-am spus că nu se putea! i-a explicat stareţa, cu glas slab şi tremurător din cauza oboselii provocate de călătorie. Am aflat că mai erau şi alţii care ştiau locul unde fusese ascuns setul. Cineva, pesemne vreo putere străină, i-a mituit pe membrii Adunării Franceze ca să dea Legea Confiscării, şi le-au îndreptat atenţia spre Montglane. Pare o coincidenţă faptul că doi dintre oamenii pe care a încercat să-i mituiască această forţă întunecată sunt marele orator Mirabeau şi episcopul de Autun? Unul a iniţiat legea, celălalt a apărat-o cu o îndârjire de neînchipuit. Când Mirabeau s-a îmbolnăvit în luna aprilie, episcopul n-a putut fi smuls de lângă patul de suferinţă al muribundului decât după ce acesta şi-a dat sufletul. Fără îndoială că a încercat cu disperare să obţină orice corespondenţă care i-ar fi putut incrimina pe amândoi.

– Cum de-ai ajuns să cunoşti aceste lucruri? a murmurat Ecaterina.

Întorcându-se, a traversat încăperea, ajungând la ferestre, şi a privit spre cerul ce se întuneca, deoarece nori de ninsoare se adunau la orizont.

– Am corespondenţa dintre ei, i-a răspuns stareţa. Nici una dintre femei nu a scos o vorbă. Într-un târziu, stareţa a reluat cu glas slab: M-ai întrebat ce misiune m-a reţinut atâta timp în Franţa, iar acum ai aflat. A trebuit să descopăr cine îmi forţa mâna, cine mă făcea să smulg Setul Montglane din ascunzătoarea în care stătuse vreme de o mie de ani. Cine era duşmanul care m-a urmărit ca un vânător până am ieşit de sub aripa Bisericii ca să caut de-a lungul şi de-a latul continentului un alt loc sigur pentru această comoară ce mi-a fost lăsată în grijă?

– Şi ai descoperit numele acelei persoane? a întrebat-o Ecaterina cu fereală, întorcându-se cu faţa spre stareţa aflată de cealaltă parte a încăperii.

– Da, i-a răspuns calm stareţa. Draga mea Figchen, tu ai fost aceea.

– Dacă ai ştiut asta, a spus impunătoarea ţarină, a doua zi dimineaţă, în timp ce ea şi stareţa mergeau pe jos pe poteca acoperită cu zăpadă către Ermitaj, nu înţeleg de ce ai mai venit la Petersburg.

La douăzeci de paşi de o parte şi de alta a lor mărşăluia o trupă a Gărzii Imperiale, călcând prin zăpadă cu cizmele căzăceşti, însă destul de departe, iar astfel cele două femei puteau discuta în voie.

– Pentru că, în ciuda tuturor dovezilor, am avut încredere în tine, a spus stareţa, clipind uşor din ochi. Ştiam că te-ai temut de dizolvarea guvernului Franţei şi că ţara va ajunge într-o stare de anarhie. Ai vrut să te asiguri că Setul Montglane nu va cădea în mâinile cui nu trebuia şi ai bănuit că eu nu voi fi de acord cu măsurile pe care erai pregătită să le iei. Dar spune-mi ceva, Figchen: Cum plănuiai să smulgi prada din ghearele soldaţilor francezi după ce aceştia ar fi luat setul de la Montglane? Iar asta, fără să invadezi Franţa cu trupe ruseşti.

– Am avut un grup de soldaţi ascunşi în munţi, pentru a-i opri pe francezi în trecătoare, a spus Ecaterina cu un zâmbet. Nu purtau uniforme.

– Înţeleg, a zis stareţa. Şi ce te-a determinat să întreprinzi asemenea măsuri?

– Cred că ar fi bine să-ţi împărtăşesc ceea ce ştiu, i-a răspuns împărăteasa. După cum ţi-ai dat seama, după moartea lui Voltaire, i-am cumpărat biblioteca. Între hârtiile lui exista un jurnal secret scris de cardinalul Richelieu, explicând codificat ce descoperise în legătură cu Setul Montglane. Voltaire descifrase codul, astfel încât eu am putut să aflu ce descoperise el.

Manuscrisul e ţinut sub cheie într-o boltă de la Ermitaj, unde te duc acum pe tine. Vreau să ţi-l arăt.

– Şi care este semnificaţia acestui document? a vrut să ştie stareţa, întrebându-se de ce prietena ei nu adusese vorba despre asta mai devreme.

– Richelieu a descoperit că maurii i-au dat setul în dar lui Carol cel Mare, şi nu numai atât. După cum ştii, Carol cel Mare a pornit în multe cruciade împotriva maurilor din Spania şi din Africa. Dar cu aceste ocazii a apărat Cordoba şi Barcelona împotriva bascilor creştini care ameninţau să răstoarne centrul de putere maur. Cu toate că bascii erau creştini, ei au încercat de-a lungul secolelor să distrugă regatul franc şi să capete controlul asupra Europei Occidentale, mai precis asupra ţărmului Atlanticului şi a munţilor pe care îi stăpâneau deja.

– Pirineii, a spus stareţa.

– Exact, a întărit ţarina. Munţii Fermecaţi, aşa îi numeau ei. Ştii că aceştia au găzduit cel mai mistic cult care a existat de la naşterea lui Hristos încoace. Popoarele celte provin de acolo şi au fost împinse spre nord, stabilindu-se în Bretania şi, în cele din urmă, în Insulele Britanice. Vrăjitorul Merlin a pornit din aceşti munţi, şi tot acolo îşi are izvoarele şi cultul pe care îl cunoaştem azi sub numele de druidism.

– Atâta lucru ştiu şi eu, a spus stareţa, privind înainte, spre poteca troienită, ţinându-şi buzele strânse, astfel că faţa ei semăna cu un fragment de piatră de pe un mormânt antic.

– O să citeşti în jurnal, pentru că aproape am ajuns, a spus ţarina. Richelieu susţine că maurii au invadat acest teritoriu şi au aflat îngrozitorul secret care fusese apărat vreme de secole, întâi de celţi, apoi de basci. Aceşti cuceritori mauri au transcris cunoştinţele lor într-un cod pe care l-au născocit chiar ei. De fapt, au codificat secretul pe piesele de şah din aur şi argint ale Setului Montglane. Când s-a vădit că maurii ar putea pierde controlul asupra Peninsulei Iberice, i-au trimis acest set lui Carol cel Mare, pe care îl respectau. Cum era cel mai

puternic domnitor din istoria civilizației, au crezut că doar el îl putea proteja.

– Și crezi povestea asta? a întrebat-o starețа când au ajuns aproape de intrarea în Ermitaj.

– Judecă și singură, a invitat-o Ecaterina. Știu că secretul e mai vechi decât maurii, mai vechi și decât bascii. Ba chiar și decât druizii. Trebuie să te întreb, draga mea, ai auzit de o societate secretă formată din bărbați care își spun masoni?

Starețа a pălit. S-a oprit în fața ușii pe care tocmai trebuiau să intre.

– Ce-ai spus? a făcut ea slab, prinzându-și prietena de braț.

– Aha, a zis Ecaterina. Atunci știi că este adevărat. După ce citești manuscrisul, o să-ți istorisesc povestea mea.

POVESTEA ÎMPĂRĂTESEI

Când aveam paisprezece ani, mi-am părăsit căminul din Pomerania, unde am crescut alături de tine. Tatăl tău tocmai își vânduse proprietățile ce se învecinau cu ale noastre și s-a întors în Franța natală. Nu voi uita niciodată tristețea pe care am simțit-o, draga mea Helene, pentru că nu am putut împărtăși cu tine triumful despre care discutaserăm atât de mult împreună, faptul că aveam să fiu curând aleasă succesoarea unei regine.

Trebuia să călătoresc la vremea aceea până la curtea țarinei Elisabeta Petrovna, la Moscova. Elisabeta, fiica lui Petru cel Mare, pusese mâna pe putere printr-o lovitură politică, azvârlindu-și toți dușmanii în temniță. Cum nu se căsătorise și trecuse de vârsta la care să poată avea copii, alesese un nepot obscur, Marele Duce Petru, ca să-i urmeze la tron. Eu aveam să-i fiu mireasă.

În drum spre Rusia, eu și mama ne-am oprit la curtea lui Frederick al II-lea din Berlin. Frederick, tânărul împărat al Prusiei, pe care Voltaire îl numise deja „cel Mare", dorea să mă susțină drept candidată a sa pentru unirea regatelor Prusiei și

Rusiei printr-o căsătorie. Eram preferată surorii lui Frederick, pentru că nu se îndura să o sacrifice unei astfel de sorţi.

În vremurile acelea, curtea Prusiei era pe atât de fastuoasă pe cât de sărăcăcioasă avea să devină în ultimii ani de viaţă ai lui Frederick. La sosirea mea, regele s-a străduit din plin să mă farmece şi să mă facă să mă simt bine. M-a îmbrăcat în rochii ale surorii sale regale şi m-a aşezat în fiecare seară alături de el la masă, amuzându-mă cu poveşti despre operă şi balet. Cu toate că eram o copilă, nu m-am lăsat înşelată. Ştiam că plănuieşte să mă folosească drept pion într-un joc mai mare, pe care îl juca pe tabla de şah a Europei.

După o vreme, am aflat că la curtea Prusiei se găsea un bărbat care se întorsese recent, după ce petrecuse aproape zece ani la curtea Rusiei. Era matematicianul de curte al lui Frederick, şi se numea Leonhard Euler. Am îndrăznit să solicit o discuţie privată cu el, socotind că îmi va împărtăşi părerile lui despre ţara pe care urma să o vizitez atât de curând. N-aş fi crezut că întâlnirea de atunci avea să schimbe într-o bună zi cursul întregii mele vieţi.

Am avut prima întâlnire cu Euler într-o mică anticameră la marea curte a Prusiei de la Berlin. Acel om cu gusturi simple, dar cu o minte sclipitoare a aşteptat-o pe copila care va deveni regină. Cred că alcătuiam o pereche ciudată. Stătea singur în cameră, un bărbat înalt, fragil, cu gâtul lung ca o sticlă, cu ochi mari şi negri şi cu un nas proeminent. S-a uitat la mine aplecându-şi capul, lucru explicat de faptul că era orb la un ochi pentru că studiase soarele prea multă vreme fără să şi-l protejeze. Pentru că Euler era şi astronom, nu doar matematician.

– Nu prea am talent la conversaţie, a început el. Vin dintr-o ţară unde, dacă vorbeşti, eşti spânzurat. Aceea a fost prima prezentare pe care am ascultat-o despre Rusia, şi te asigur că mi-a slujit foarte mult în anii ulteriori. Mi-a spus că ţarina Elisabeta Petrovna avea cincisprezece mii de rochii şi douăzeci şi cinci de mii de perechi de pantofi. Arunca cu

pantofii în capetele miniştrilor ei dacă nu era de acord cu aceştia şi îi trimitea la moarte dintr-un simplu capriciu. Avea legiuni de amanţi, dar nici beţia nu era mai prejos de obiceiurile ei sexuale. Nu admitea păreri care să se deosebească de ale sale.

După ce şi-a înfrânt atitudinea rezervată de la început, eu şi doctorul Euler am petrecut mult timp împreună. Am început să ţinem unul la celălalt, iar el a recunoscut că ar fi dorit să mă păstreze la curtea din Berlin, luându-mă ca discipol în matematică, un domeniu în care dovedisem calităţi deosebite. Desigur, acest lucru era imposibil.

Euler a recunoscut chiar că nu ţinea prea mult la protectorul său, împăratul Frederick. Avea şi motive, altele decât faptul că acesta stăpânea cu greu conceptele matematice. Euler mi-a dezvăluit cauza în ultima zi a şederii mele la Berlin.

– Micuţa mea prietenă, mi-a spus el când am intrat în acea dimineaţă fatidică pentru a-mi lua rămas-bun. Îmi aduc aminte că lustruia o lentilă cu eşarfa de mătase, pentru că aşa obişnuia să facă atunci când încerca să rezolve o problemă. Trebuie să-ţi spun ceva înainte de plecare. Te-am studiat cu atenţie în ultimele zile şi cred că îţi pot încredinţa un secret. Asta ne va pune totuşi pe amândoi în primejdie, dacă dezvălui aceste lucruri cui nu trebuie.

L-am asigurat pe doctorul Euler că îi voi păzi secretul şi cu preţul vieţii. Spre surprinderea mea, mi-a spus că acest lucru ar putea fi necesar.

– Eşti tânără, fără putere, şi femeie, pe deasupra, a zis el. Din aceste motive, Frederick te-a ales ca unealtă în acel imperiu uriaş şi întunecat care este Rusia. Pesemne că n-ai remarcat că, vreme de douăzeci de ani, acea ţară mare a fost condusă exclusiv de femei: întâi, Ecaterina I, văduva lui Petru cel Mare, apoi Ana Ivanovna, fiica lui Ivan; Anna de Mecklenburg, care a fost regenta fiului ei, Ivan al VI-lea, iar acum Elisabeta Petrovna, fiica lui Petru. Curând vei urma *tu*, potrivit acestei puternice tradiţii, şi te vei afla în mare primejdie.

L-am ascultat politicoasă, deşi începusem să cred că soarele nu-i afectase doar ochiul.

– Există o societate secretă, alcătuită din oameni care consideră că misiunea lor în viaţă este de a schimba cursul civilizaţiei, mi-a spus Euler. Ne-am aşezat în biroul lui, înconjuraţi de telescoape, microscoape şi cărţi mucegăite împrăştiate pe mesele din mahon încărcate cu teancuri groase de hârtii. Aceşti bărbaţi, a continuat el, se pretind oameni de ştiinţă şi ingineri, dar, de fapt, sunt mistici. Îţi voi povesti ceea ce ştiu eu despre istoria lor, pentru că s-ar putea să-ţi slujească foarte mult. În anul 1271, prinţul Eduard al Angliei, fiul lui Henric al III-lea, a plecat spre ţărmurile Africii de Nord, ca să lupte în Cruciade. A debarcat la Acra, un oraş din apropierea Ierusalimului. Se ştiu foarte puţine despre ce a făcut acolo, doar că a participat la câteva bătălii şi că s-a întâlnit cu maurii musulmani care erau căpetenii. În anul următor, Eduard a fost rechemat în Anglia, pentru că tatăl său murise. La întoarcere, a devenit regele Eduard I, iar restul poveştii e cunoscut din cărţile de istorie. Ceea ce *nu* se ştie este că a adus ceva din Africa.

– Ce anume? Eram mai mult decât curioasă să aflu.

– A adus cu sine cunoaşterea unui mare secret. Unul care îşi are originea în zorile civilizaţiei, mi-a răspuns Euler. Dar am depăşit cadrul povestirii mele. Eduard a înfiinţat o societate cu care, probabil, a împărtăşit secretul. Ştim puţine despre aceşti oameni, dar le putem urmări mişcările într-o anumită măsură. După subjugarea scoţienilor, ştim că societatea s-a răspândit în Scoţia, unde, o vreme, nu a ieşit în evidenţă. Când iacobiţii au fugit din Scoţia la începutul acestui secol, ei au adus societatea şi învăţăturile ei în Franţa. Montesquieu, marele poet francez, a fost atras în cadrul ordinului în timpul unei şederi în Anglia, iar cu ajutorul său s-a înfiinţat Loja Ştiinţelor de la Paris, în 1734. Patru ani mai târziu, înainte de a deveni rege al Prusiei, chiar Frederick cel Mare al nostru a fost iniţiat de această societate secretă la Brunswick. În acelaşi an,

papa Clement al XII-lea a dat o bulă de suprimare a mişcării, care se răspândise deja în Italia, Prusia, Austria şi Ţările de Jos, precum şi în Franţa. Societatea devenise atât de puternică, încât Parlamentul Franţei catolice a refuzat să respecte ordinul papal.

– De ce îmi spuneţi toate acestea? l-am întrebat pe doctorul Euler. Chiar dacă aş înţelege scopurile care li-s dragi acestor oameni, ce legătură au ei cu mine? Şi ce-aş putea face? Cu toate că aspir la lucruri măreţe, sunt doar o copilă.

– Din câte ştiu despre scopurile lor, mi-a zis Euler încet, dacă nu sunt înfrânţi, aceşti oameni vor învinge lumea. Chiar dacă eşti doar o copilă acum, în curând vei deveni soţia următorului ţar al Rusiei, primul domnitor barbat după douăzeci de ani. Trebuie să asculţi spusele mele şi să ţi le întipăreşti în minte. Apoi m-a luat de mână. Uneori, aceşti oameni îşi spun Frăţia Masonilor, alteori Rosicrucieni. Indiferent de numele ales, ei au în comun un singur lucru. Originile lor sunt în Africa de Nord. Când prinţul Eduard a înfiinţat societatea pe pământ european, i-a spus Ordinul Arhitecţilor din Africa. Considerau că predecesorii lor erau arhitecţii civilizaţiei antice, că ei croiseră şi aşezaseră blocurile de piatră ale piramidelor din Egipt, tot ei construiseră Grădinile Suspendate ale Babilonului, Turnul şi Porţile Babelului. Cunoşteau secretele anticilor. Dar eu cred că erau arhitecţi ai altui lucru, ceva mai recent şi, probabil, mai puternic decât orice...

Euler a făcut o pauză şi mi-a aruncat o privire pe care nu o voi uita nicicând. Mă urmăreşte şi azi, după aproape cincizeci de ani, de parcă s-ar fi întâmplat acum o clipă. Îl văd cât se poate de limpede până şi în vise, şi-i simt răsuflarea în ceafă ca atunci, când s-a aplecat ca să-mi şoptească: „Cred că tot ei au creat şi Setul Montglane. Şi se consideră moştenitorii lui legiuiţi".

După ce ţarina şi-a terminat istorisirea, Ecaterina şi starea au rămas, fără să vorbească, în biblioteca de la Ermitaj, unde se adusese manuscrisul jurnalelor lui Voltaire. Acolo, la masa

uriaşă, având în jur pereţi înalţi de trei metri alcătuiţi din cărţi, Ecaterina a privit-o pe stareţă aşa cum o pisică urmăreşte un şoarece. Stareţa a privit pe ferestrele largi ce dădeau spre o peluză, unde grupul de soldaţi din Garda Imperială se încălzeau suflându-şi în degete în aerul îngheţat al dimineţii.

– Fostul meu soţ, a adăugat încet Ecaterina, i-a fost credincios lui Frederick cel Mare al Prusiei. Petru obişnuia să poarte uniformă prusacă la curtea din Petersburg. În noaptea nunţii, a aşezat soldaţi prusaci de jucărie pe pat şi m-a silit să fac mişcări de trupe. Când Frederick a adus cu forţa Ordinul Masoneriei în Prusia, Petru s-a alăturat grupului şi a jurat cu viaţa lui că îi va sprijini.

– Şi de aceea, a comentat stareţa, l-ai răsturnat, l-ai închis şi ai aranjat asasinarea lui.

– Era un maniac primejdios, a spus Ecaterina. Însă nu am fost amestecată în moartea lui. Şase ani mai târziu, în 1768, Frederick a alcătuit Marea Lojă a Arhitecţilor Africani în Silezia. Ordinului i s-a alăturat şi regele Gustav al Suediei şi, în ciuda încercărilor Mariei Tereza de a-i goni pe aceşti ticăloşi din Austria, fiul ei, Joseph al II-lea, a devenit membru al lui. Când am aflat de aceste evenimente, l-am adus imediat în Rusia pe prietenul meu, doctorul Euler. Bătrânul matematician ajunsese complet orb. Însă nu-şi pierduse viziunea interioară. După moartea lui Voltaire, Euler m-a îndemnat insistent să-i cumpăr biblioteca. Cuprindea documente importante, pe care le dorea mult şi Frederick cel Mare. După ce am reuşit să aduc biblioteca la Petersburg, iată ce am descoperit. Am păstrat ceva anume ca să ţi-l arăt.

Împărăteasa a scos un document scris pe pergament din manuscrisul lui Voltaire şi i l-a întins stareţei, care l-a desfăcut cu grijă. Era adresat de Frederick, prinţ regent al Prusiei, lui Voltaire, purtând pe el anul în care Frederick intrase în Ordinul Masoneriei.

Domnule, nimic nu-mi doresc mai mult decât scrierile tale... Dacă printre manuscrise există unele pe care vrei să le ascunzi de ochii publicului, mă angajez să le păstrez în cea mai deplină taină...

Starețа a ridicat ochii de la pergament. A rămas apoi cu privirea pierdută. Încet, a împăturit scrisoarea și i-a înapoiat-o Ecaterinei, care a pus-o la loc în ascunzătoare.

– Nu este limpede că se referă la decriptarea de către Voltaire a jurnalului ținut de Richelieu? a întrebat-o împărăteasa. A încercat să pună mâna pe această informație încă din clipa în care s-a alăturat ordinului. Acum poate mă crezi...

Ecaterina a ridicat ultimul dintre volumele legate în piele, a răsfoit paginile până când a ajuns la un loc aproape de sfârșitul cărții și a citit cu voce tare cuvintele pe care starețа deja și le săpase în minte, cuvintele pe care cardinalul Richelieu avusese grijă să le scrie într-un cod cunoscut doar lui.

Pentru că am aflat, în cele din urmă, că secretul descoperit în vechiul Babilon, cel transmis imperiilor persan și indian, și cunoscut doar celor puțini și aleși, a fost, de fapt, secretul Setului Montglane.

Acest secret, ca și adevăratul nume al lui Dumnezeu, nu a fost niciodată pus în scris. Un secret atât de mare, încât a provocat căderea civilizațiilor și moartea regilor, el nu poate fi comunicat nimănui, cu excepția celor inițiați din sânul ordinelor sacre, oamenilor care au trecut încercările și au depus jurămintele. Atât de îngrozitor era acest secret, încât nu putea fi încredințat decât celor mai înalți reprezentanți ai Elitei.

Credința mea este că acest secret a căpătat aspectul unei formule și că această formula a dus de-a lungul timpului la prăbușirea regatelor, a acelor regate ce rămân doar ca legende în istoria noastră de azi. Iar maurii, în ciuda inițierii lor în această cunoaștere secretă și în ciuda temerii lor față de ea, au transcris formula în Setul Montglane. Ei au făcut simboluri sacre pe pătratele tablei de șah și în piese, pastrând cheia pe care doar adevărații maeștri ai jocului ar putea-o folosi pentru a o desface.

Acest lucru l-am înţeles după ce am citit manuscrisele antice adunate de la Chalons, Soissons şi Tours, şi le-am tradus eu însumi.

Fie ca Domnul sa se milostivească de sufletele noastre.

Ecce Signum,
Armand Jean du Plessis,
Duce de Richelieu şi Vicar de
Lucon, Poitou şi Paris,
Cardinal al Romei
Prim-Ministru al Franţei
Anno Domini 1642

– Din memoriile lui, i-a spus Ecaterina stareţei care rămăsese tăcută, aflăm că acest „Cardinal de Fier" plănuise să călătorească spre episcopia de Montglane. Însă a murit, aşa cum bine ştii, în decembrie acelaşi an, după ce a înăbuşit revolta de la Roussillon. Ne putem îndoi vreo clipă că nu ştia de existenţa acestor societăţi secrete sau că nu plănuia să pună mâna pe Setul Montglane înainte ca el să fie luat de altcineva? Tot ce a făcut cardinalul ţintea spre acapararea puterii. De ce s-ar fi schimbat la o vârstă atât de coaptă?

– Draga mea Figchen, a spus stareţa, cu un zâmbet vag ce nu reflecta întru totul vălmăşagul de sentimente care o chinuiau auzind aceste cuvinte, am înţeles ce vrei să sugerezi. Dar toţi aceşti oameni au murit. În cursul vieţii, poate că au căutat. Dar nu au găsit. Doar nu vrei să spui că te temi de stafiile unor morţi?

– Stafiile pot apărea din nou! a rostit apăsat Ecaterina. Acum cincisprezece ani, coloniile britanice din America au răsturnat jugul imperiului. Care au fost participanţii? Nişte bărbaţi pe nume Washington, Jefferson, Franklin – cu toţii masoni! Acum, regele Franţei se află în închisoare, iar coroana stă să i se rostogolească de pe cap. Cine sunt oamenii care au pus totul la cale? Lafayette, Condorcet, Danton,

Desmoulins, Brissot, Sieyès, şi fraţii regelui, inclusiv ducele de Orléans – cu toţii masoni.

– O coincidenţă... a spus stareţa, însă Ecaterina a întrerupt-o.

– A fost o coincidenţă că, dintre oamenii de care am încercat să mă folosesc pentru votarea Legii Confiscărilor din Franţa, cel care mi-a acceptat condiţiile nu a fost altul decât Mirabeau – membru al masoneriei? Desigur, când a primit mita, el nu avea de unde să ştie că eu plănuiam să iau comoara.

– Episcopul de Autun a refuzat? a întrebat stareţa cu un zâmbet, privind către prietena ei peste un maldăr de jurnale. Şi ce explicaţie ţi-a dat?

– Suma pe care mi-a cerut-o pentru cooperare, a spus ţarina spumegând de furie şi ridicându-se în picioare. Omul acela ştia mai multe decât a vrut să-mi dezvăluie. Ştii că, în Adunare, acestui Talleyrand i se spune „Motanul de Angora"? Toarce, dar are gheare ascuţite. Nu am încredere în el.

– Tu te încrezi într-un om pe care-l poţi mitui, dar nu ai încredere în unul pe care nu reuşeşti? a întrebat-o stareţa. Cu o privire tristă, şi-a strâns robele şi s-a ridicat, rămânând faţă în faţă cu prietena ei. Apoi s-a întors, ca şi cum ar fi voit să plece.

– Unde te duci? a strigat alarmată ţarina. Nu înţelegi de ce am făcut toate acestea? Îţi ofer protecţia mea. Domnesc absolut peste cea mai mare ţară de pe pământ. Îmi las puterea în mâinile tale...

– Sophia, a spus cu calm stareţa, îţi mulţumesc pentru ofertă, dar eu nu mă tem de aceşti oameni la fel de mult ca tine. Mă arăt dispusă să cred, aşa cum pretinzi, că ei sunt mistici, poate chiar revoluţionari. Ţi-a trecut vreodată prin gând că aceste societăţi de mistici pe care le-ai studiat atât de atent au scopuri pe care nu le-ai prevăzut?

– Ce vrei să insinuezi? a întrebat-o împărăteasa. Din acţiunile lor, este limpede că vor să doboare monarhiile. Ce alt scop ar avea decât să conducă lumea?

– Poate că scopul lor e de a elibera lumea. Stareţa a surâs. Deocamdată, nu am destule dovezi ca să afirm una sau alta, dar faptele pe care le-am văzut spun asta: Din vorbele tale, descopăr că eşti mânată de dorinţa de a îndeplini destinul ce ţi-a fost scris în palmă încă de la naştere – cele trei coroane. Însă eu trebuie să-mi îndeplinesc propriul destin.

Stareţa a întors mâna cu palma în sus şi-a întins-o peste masă prietenei ei. Lângă încheietură, linia vieţii şi cea a destinului se răsuceau, alcătuind cifra opt. Ecaterina a privit liniile cu o tăcere glacială, apoi, încet, a pipăit cifra cu degetele.

– Doreşti să-mi oferi protecţie, a spus încet stareţa. Însă eu sunt apărată de o putere mai mare decât tine.

– Ştiam eu! a strigat Ecaterina cu glas gutural, azvârlind deoparte mâna stareţei. Toată vorbăria asta despre scopuri nobile nu înseamnă decât un lucru: Ai făcut un pact cu altcineva fără să te sfătuieşti cu mine! Cine e, în cine ţi-ai pus încrederea? Spune-mi numele lui, îţi poruncesc!

– Cu plăcere, a zis stareţa şi a zâmbit. Este Cel care mi-a pus acest semn în palmă. Şi, potrivit acestui semn, sunt stăpână absolută. Chiar dacă tu domneşti peste toţi ruşii, draga mea Figchen. Dar te rog să nu uiţi cine sunt *eu* în realitate. Şi de cine am fost aleasă. Nu uita că Dumnezeu este cel mai mare maestru de şah dintre toţi.

CARUSELUL CALULUI

Regele Arthur a avut un vis frumos, care era cam aşa: stătea pe un scaun de pe o platformă, iar scaunul era legat de o roată, iar pe ea şedea Regele Arthur îmbrăcat în straie bogate din fir de aur... şi, brusc, regelui i s-a părut că roata s-a întors cu susul în jos, iar el a căzut printre şerpi, iar fiecare fiară l-a luat de un picior sau de o mână; iar atunci regele a strigat din pat, dormind: „Ajutor".

Le Morte d'Arthur
SIR THOMAS MALLORY

Regnabo, Regno, Regnavi, Sum sine regno.
(Voi domni, domnesc, am domnit, sunt fără domnie.)

Inscripţie pe roata norocului
Tarotul

A doua zi după turneul de şah a fost luni. M-am trezit ameţită de pe patul meu plin de denivelări, l-am ridicat la perete şi m-am dus la duş ca să mă pregătesc pentru o nouă zi la Con Edison.

În timp ce mă ştergeam cu halatul, m-am îndreptat desculţă spre hol ca să caut telefonul printre obiectele mele de artă. După cina de la The Palm cu Lily şi straniile evenimente de după aceea, ne convinseserăm că eram doi pioni în jocul altcuiva, şi voiam să aduc câteva piese mai importante de partea mea a tablei de şah. Ştiam precis de unde să încep.

În timpul cinei, eu şi Lily ne puseserăm de acord că avertismentul lui Solarin avusese o oarecare legătură cu întâmplările bizare de peste zi, dar, după aceea, părerile noastre fuseseră diferite. Ea era convinsă că Solarin se afla în spatele tuturor lucrurilor petrecute.

– Întâi, Fiske moare în condiţii misterioase, a susţinut ea, în timp ce stăteam printre palmieri la una din mesele aşezate foarte aproape una de alta. De unde ştim că nu l-a ucis chiar Solarin? Apoi, dispariţia lui Saul, iar maşina şi *câinele meu drag*, pradă pentru vandali. Evident că Saul a fost răpit, altfel nu ar fi părăsit maşina.

– Evident, am spus eu cu un rânjet, urmărind-o cum înfulecă o bucată crudă de carne de vită. Ştiam că Saul n-ar fi îndrăznit să dea ochii cu Lily decât dacă i s-ar fi întâmplat ceva cu adevărat *cumplit*. Lily s-a apucat să dea gata o salată uriaşă şi trei coşuleţe de pâine, în timp ce discuţia noastră a continuat.

– Iar după aceea, cineva trage în noi, la plesneală, a spus ea, printre înghiţituri, şi amândouă cădem de acord că s-a tras de la fereastra deschisă a sălii de jocuri.

– Au fost *două* împuşcături, am precizat eu. Poate că a tras cineva în Saul ca să-l pună pe fugă înainte ca noi să ajungem acolo.

– Însă piesa de rezistenţă, a spus Lily, încă mestecând pâine şi ignorându-mă, este că am descoperit, nu numai metoda şi mijlocul, dar şi *motivul!*

– Ce tot spui?

– Ştiu *de ce* face Solarin chestiile astea urâte. Mi-am dat seama între prima costiţă şi salată.

– Lămureşte-mă şi pe mine, i-am zis. L-am auzit pe Carioca scormonind cu ghearele printre obiectele din geanta lui Lily, şi am bănuit că nu va trece multă vreme şi lucrul acesta va fi observat şi de persoanele de la mesele vecine.

– Ştii despre scandalul din Spania, nu? m-a întrebat ea.

Pentru asta, a trebuit să-mi scormonesc mintea.

– Te referi la faptul că Solarin a fost rechemat în Rusia în urmă cu câţiva ani? Ea a dat aprobator din cap, iar eu am adăugat: Altceva nu mi-ai spus.

– Era vorba despre o formulă. Vezi tu, Solarin a ieşit din cursa pentru vreun titlu destul de devreme. Juca doar din când în când la turnee. Are titlul de mare maestru, dar de fapt e fizician, aşa îşi câştigă existenţa. În timpul competiţiei din Spania, Solarin a făcut pariu cu un alt jucător, promiţându-i o formulă secretă dacă îl învingea.

– Ce fel de formulă?

– Nu ştiu. Dar când presa a menţionat acest pariu, ruşii au intrat în panică. Solarin a dispărut peste noapte şi până acum nu s-a mai auzit de el.

– Formulă de fizică? am întrebat.

– Poate reţeta vreunei arme secrete. Asta ar explica totul, nu crezi?

N-am avut impresia că asta ar explica *totul*, dar am lăsat-o să sporovăiască.

– Temându-se că Solarin va repeta acelaşi truc la *acest* turneu, KGB-ul intervine şi-l elimină pe Fiske, apoi încearcă să mă bage şi pe mine în sperieţi. Dacă vreunul dintre noi ar câştiga în faţa lui Solarin, el ne-ar putea oferi formula secretă!

Era încântată cât de bine se potrivea explicaţia ei la cele întâmplate, dar eu aveam altă părere.

– Teoria ta e grozavă, am încurajat-o eu. Mai sunt însă unele lucruri care nu se leagă. De exemplu, ce s-a întâmplat cu Saul? De ce l-ar fi lăsat ruşii pe Solarin să iasă din ţară dacă ar fi bănuit că va încerca aceeaşi stratagemă – presupunând că era vorba despre aşa ceva? Şi de ce anume ar dori Solarin să transmită o formulă referitoare la arme ţie ori ramolitului ăluia de Fiske, Dumnezeu să-l odihnească în pace?

– Mda, de acord, unele lucruri nu se prea potrivesc, a recunoscut ea. Dar măcar avem o ipoteză de lucru.

– Aşa cum a spus cândva Sherlock Holmes: „E o greşeală capitală să emiţi teorii înainte de a deţine date concrete", i-am amintit eu. Aş propune să facem nişte cercetări în privinţa lui Solarin. Dar eu sunt de părere să mergem la poliţie. La urma urmelor, avem două găuri de glonţ drept probă.

– N-o să recunosc nici o clipă, a exclamat Lily, foarte agitată, că nu sunt în stare să rezolv singură misterul ăsta! Doar ştii ce bună sunt la strategie!

Aşadar, după o discuţie aprinsă şi o îngheţată, ne-am pus de acord să ne despărţim vreme de câteva zile şi să verificăm biografia lui Solarin şi modul lui de a acţiona.

Antrenorul de şah al lui Lily fusese şi el mare maestru. Cu toate că trebuia să exerseze din greu înaintea propriului meci de marţi, Lily s-a gândit că ar putea să-şi facă o idee despre caracterul lui Solarin în cursul antrenamentelor. Până atunci însă avea să vadă unde dispăruse Saul. Dacă nu fusese răpit (lucru care cred că i-ar mai fi tăiat din aplomb), Lily avea să afle chiar din gura lui de ce-şi părăsise postul.

Eu aveam alte planuri, şi încă nu aveam chef să i le împărtăşesc lui Lily.

Aveam un prieten în Manhattan care era şi mai misterios decât alunecosul Solarin. Un om al cărui număr de telefon nu apărea în cartea de telefoane şi nici nu avea adresă pentru corespondenţă de nici un fel. Cu toate că nu împlinise treizeci de ani, devenise o legendă vie în domeniul prelucrării datelor şi scrisese cărţi importante în acest domeniu. El îmi fusese mentor în probleme de computere cu trei ani înainte, când sosisem la New York, şi mă scosese din nişte situaţii foarte încurcate. Numele lui, atunci când ţinea să-l folosească, era doctor Ladislaus Nim.

Nim nu era doar un maestru în prelucrarea datelor, ci şi expert în şah. Jucase împotriva lui Reshevski şi Fischer, şi făcuse faţă cu brio. Însă specialitatea lui adevărată era cunoaşterea panoramică a jocului, şi tocmai de aceea voiam să-l

găsesc. Memorase toate partidele din campionatele mondiale desfăşurate până atunci. Era o enciclopedie ambulantă privind viaţa marilor maeştri. Te putea încânta ore în şir cu poveşti despre istoria şahului, asta când dorea să devină fermecător. Ştiam că el era în stare să facă legătura între iţele încurcate ale acelei poveşti. Cu condiţia să dau de el.

Însă una era dorinţa şi alta, realitatea. Serviciul de răspuns telefonic pe care-l avea făcea KGB-ul şi CIA să pară nişte mici copii. Atunci când făceai apelul, cei care-ţi răspundeau nici măcar nu recunoşteau că ştiau *cine* era el, iar eu telefonam deja de săptămâni întregi fără nici un succes.

Când aflasem că voi pleca din ţară, voisem să-l găsesc pentru a-mi lua rămas-bun. Acum însă *trebuia* să dau de el, şi nu numai datorită pactului pe care îl încheiasem cu Lily. *Ştiam* că elementele acelea întâmplătoare – moartea lui Fiske, avertismentul lui Solarin, dispariţia lui Saul – se legau între ele. Aveau legătură cu *mine*.

Am înţeles asta pentru că la miezul nopţii, când am plecat cu Lily de la restaurantul The Palm, mă hotărâsem să declanşez o anchetă pe cont propriu. În loc să mă duc direct acasă, am luat un taxi până la hotelul Fifth Avenue ca să stau de vorbă cu prezicătoarea care, într-un fel sau altul, îmi transmisese acelaşi avertisment ca şi Solarin. Cu toate că avertismentul *lui* fusese urmat aproape imediat de dovezi de netăgăduit, formularea mi se păruse că semăna prea mult ca să fie vorba despre o simplă coincidenţă.

Tocmai de aceea trebuia să discut numaidecât cu Nim. La hotelul Fifth Avenue nu exista nici o prezicătoare, înţelegeţi dumneavoastră? Am vorbit cu managerul barului de acolo vreme de mai bine de jumătate de oră ca să mă conving că mă fac înţeleasă. Omul lucra acolo de cincisprezece ani şi a ţinut să mă asigure că la barul hotelului Fifth Avenue nu lucrase niciodată o ghicitoare. Nici măcar în noaptea de Anul Nou. Femeia care ştiuse că voi ajunge acolo, care aşteptase ca Harry

să mă găsească la centrul de prelucrarea datelor, care îmi prevăzuse viitorul atât de bine, care folosise aceleaşi cuvinte pe care le rostise şi Solarin trei luni mai târziu pentru a mă avertiza, femeia care – lucru ce mă uimise atunci – ştiuse până şi data naşterii mele, nu existase niciodată.

Sigur, ea *existase*. Aveam trei martori care puteau depune mărturie. Însă până şi dovada pe care o văzusem cu ochii mei devenea suspectă, după părerea mea.

Aşadar, luni dimineaţă, cu părul şiroind de apă pe halatul de baie, am luat telefonul şi am făcut o nouă încercare să dau de Nim. De astă dată mă aştepta o surpriză.

După ce am prins legătura, cei de la compania de telefoane din New York mi-au pus un mesaj înregistrat prin care eram anunţată că numărul se schimbase şi avea prefix de Brooklyn. Am format acel număr, gândindu-mă că era straniu că Nim schimbase amplasarea serviciului de răspuns. La o adică, eram una dintre cele trei persoane din lume care aveau onoarea de a cunoaşte *vechiul* număr. Niciodată nu te poţi proteja suficient.

A doua surpriză a apărut când am obţinut legătura.

– Rockaway Greens Hall, a zis femeia care mi-a răspuns.

– Încerc să-l găsesc pe domnul doctor Nim, i-am zis.

– Regret, dar nu avem pe nimeni cu acest nume aici, mi-a spus ea cu o voce dulce.

Acela era un tratament elegant faţă de negările vehemente cu care mă alegeam de obicei. Însă adevărata surpriză avea să apară curând.

– Doctorul Nim. Ladislaus Nim, am repetat eu limpede. Acesta este numărul primit de la serviciul de informaţii din Manhattan.

– Acesta este... un nume de bărbat? m-a întrebat femeia cu mirare în glas.

– Da, i-am răspuns eu iritată. Îi pot lăsa un mesaj? Ţin foarte mult să-l găsesc.

– Doamnă, mi-a spus femeia, şi o nuanţă de răceală a răzbătut din glasul ei, aici e o mănăstire carmelită! Cineva v-a făcut o farsă. Apoi a închis.

Ştiam că Nim avea tendinţe de recluziune, dar asta mi s-a părut absurd. Într-un acces de furie, am hotărât să răstorn pământul, numai să-l găsesc. Mi-am luat uscătorul de păr, l-am pornit şi l-am îndreptat spre cap, după care am început să măsor în lung şi-n lat camera de zi, încercând să gândesc următorul pas. Apoi mi-a venit o idee.

În urmă cu câţiva ani, Nim instalase câteva dintre principalele sisteme informatice de la Bursa din New York. Cei care lucrau la computere sigur ştiau ceva de el. Poate că Nim trecuse din când în când pe acolo ca să vadă cum funcţionează. I-am telefonat directorului de la prelucrarea datelor.

– Doctorul Nim? a făcut el. N-am auzit de el. Sunteţi convinsă că aţi telefonat unde trebuie? De trei ani lucrez aici şi numele mi-e necunoscut.

– Bine, am spus eu pierzând orice nădejde. Mi-ajunge! Vreau să vorbesc cu preşedintele. Pe el cum îl cheamă?

– Ăă, Bursa din... New York... *nu are*... director! m-a informat el pe un ton ironic.

La naiba!

– Şi atunci ce are? am spus eu, aproape strigând. Sigur *există* cineva care conduce activitatea de acolo!

– Avem un preşedinte, mi-a răspuns el dezgustat şi a menţionat şi numele acelei persoane.

– Bine, daţi-mi legătura la acest domn, vă rog!

– Bine, doamnă, a zis el. Sper că ştiţi ce faceţi.

Sigur că ştiam. Secretara preşedintelui s-a arătat extrem de politicoasă, dar ştiam că eram pe drumul cel bun din felul în care îmi răspundea la întrebări.

– Doctorul Nim? a făcut ea cu un glas ce sugera o oarecare vârstă. Nu... nu cred că am auzit de această persoană. Acum preşedintele este plecat din ţară. Vreţi să lăsaţi un mesaj?

– Da, sigur, i-am spus. La mai mult nu puteam spera, lucru pe care îl ştiam din experienţa mea cu acel bărbat misterios. Dacă auziţi de doctorul Nim, spuneţi-i că domnişoara Velis aşteaptă apelul lui la mănăstirea Rockaway Greens. Şi că, dacă nu-l găsiţi astăzi, va trebui să depun jurământul.

I-am lăsat numărul meu bietei femei derutate, apoi am închis amândouă. Asta merita Nim, dacă mesajul ajungea pe mâna celor câţiva analişti de la Bursa din New York înainte de a-i fi transmis lui. Şi atunci aş fi vrut să-l văd ce explicaţie ar fi dat.

După ce reuşisem să obţin atât cât era de aşteptat în sarcina anevoioasă la care mă înhămasem, am scos un costum de culoarea tomatelor, cu pantaloni. Am bâjbâit prin fundul dulapului, după nişte pantofi care să se asorteze, şi am înjurat cu voce tare. Carioca rosese jumătate din încălţămintea aflată acolo şi amestecase restul. În cele din urmă, am găsit doi pantofi care să alcătuiască o pereche, am aruncat paltonul pe mine şi am plecat să iau micul dejun. La fel ca Lily, anumite lucruri mi se păreau greu de înfruntat pe stomacul gol, iar Con Edison era unul dintre acestea.

La Galette era un bistrou franţuzesc, aflat la jumătate de intersecţie depărtare de apartamentul meu, spre capătul lui Tudor Place. Avea feţe de masă pepit şi geraniu în ghivece. Ferestrele din spate dădeau spre clădirea Naţiunilor Unite. Am comandat suc proaspăt de portocale, cafea fără zahăr şi plăcintă daneză.

Când mi-a sosit mâncarea, am deschis servieta şi am scos câteva notiţe pe care le făcusem în noaptea precedentă, înainte de a adormi. Socoteam că aş putea să înţeleg ceva din cronologia evenimentelor.

Solarin avea o formulă secretă şi fusese adus din Rusia. Fiske nu mai jucase într-un turneu de cincisprezece ani. Solarin mă avertizase, folosind acelaşi limbaj ca şi prezicătoarea pe care o cunoscusem în urmă cu trei luni. Solarin şi Fiske au avut o altercaţie în timpul partidei şi jocul fusese întrerupt. Lily credea că Fiske trişase. Tot el a fost găsit mort în circumstanţe

ciudate. În maşina lui Lily erau două găuri de glonţ; unul fusese tras înainte de sosirea noastră, iar celălalt, în timp ce ne aflam acolo. Şi, în sfârşit, Saul şi prezicătoarea dispăruseră.

Nimic nu părea să se lege, însă existau o mulţime de indicii care arătau că exista o legătură între evenimente. Ştiam că probabilitatea aleatorie a atâtor coincidenţe era egală cu zero.

Îmi terminasem deja prima ceaşcă de cafea şi tocmai mâncam plăcinta atunci când l-am văzut. Priveam pe ferestrele largi spre clădirea verde-albăstruie a Naţiunilor Unite când ceva mi-a atras atenţia. Prin dreptul ferestrelor a trecut un bărbat îmbrăcat complet în alb, cu un trening cu glugă şi un fular ce-i acoperea partea de jos a feţei. Împingea o bicicletă de coarne.

Am rămas ca îngheţată pe scaun, cu paharul de suc de portocale spre buze. A început să coboare scările în spirală, flancate de un zid de piatră care mergea până în piaţa de pe cealaltă parte a clădirii Naţiunilor Unite. Am lăsat paharul jos şi am sărit în picioare. Am aruncat nişte bani pe masă, mi-am strâns grăbită hârtiile, am înşfăcat servieta şi paltonul şi am ieşit valvârtej pe uşile de sticlă.

Acoperite de gheaţă şi de sare, treptele de piatră erau alunecoase. Când m-am aruncat în jos pe scară, mi-am tras paltonul pe o mână, chinuindu-mă să nu scap servieta. Bărbatul cu bicicleta tocmai dispărea după un colţ. În timp ce mi-am băgat celălalt braţ pe mânecă, mi-am prins în ceva tocul unuia dintre pantofi, l-am rupt şi am căzut în genunchi pe trepte. Deasupra mea, se vedea săpat în piatră un citat din Isaia:

> ... Preface-vor săbiile în fiare de pluguri şi lăncile lor în cosoare. Nici un neam nu va mai ridica sabia asupra altuia şi nu vor mai învăţa războiul.[1]

Nici o şansă. M-am adunat de jos, ştergându-mi gheaţa de pe genunchi. Isaia mai avea multe de învăţat despre oameni şi

[1] Vechiul Testament, Isaia, 2, 4 (n.tr.)

neamuri. În cinci mii de ani nu trecuse nici o zi în care războiul să nu fi înflorit pe planeta noastră. Protestatarii împotriva războiului din Vietnam împânziseră deja piaţa. A trebuit să-mi croiesc cu greu drum printre cei care îşi fluturau pancartele cu semnul păcii simbolizat de un porumbel. Aş fi vrut să-i văd transformând o rachetă balistică într-un brăzdar de plug.

Dând colţul cu tocul rupt, am alunecat, izbindu-mă de zidul clădirii ce adăpostea Institutul de Cercetări pentru Sisteme, care aparţinea IBM-ului. Bărbatul se afla deja la o intersecţie depărtare de mine, călare pe bicicletă şi pedalând. Ajunsese la trecerea de pietoni de la Piaţa Naţiunilor Unite şi se oprise, aşteptând culoarea verde a semaforului.

Am fugit pe trotuar, simţind arsura frigului în ochi, încă străduindu-mă să îmi închei nasturii de la palton, pentru că mă izbea vântul tăios, şi să-mi închid servieta. Ajunsă la jumătatea intersecţiei, am văzut cum s-a schimbat culoarea semaforului, iar bărbatul a traversat calm strada. Am iuţit paşii, dar am prins roşu când am ajuns la trecerea de pietoni, iar maşinile au început să treacă în viteză. Nu mi-am dezlipit ochii de la silueta care traversase.

Coborâse din nou de pe bicicletă şi o ducea de coarne în susul scărilor ce dădeau în piaţă. Era blocat! Din grădina cu sculpturi nu exista altă ieşire, aşa că mă puteam linişti. În timp ce am aşteptat schimbarea semaforului, mi-am dat seama brusc ce făceam.

Cu o zi în urmă aproape că ajunsesem să fiu martoră la o crimă şi apoi mă aflasem la mai puţin de un metru de ţinta unui glonţ, iar toate se petrecuseră în locuri publice din New York. Acum urmăream un necunoscut, doar pentru că semăna cu bărbatul din picturile mele, cu tot cu bicicletă. Cum se făcea că semăna atât de bine cu cel din tabloul meu? M-am gândit mult la asta, dar n-am găsit un răspuns, apoi, după ce lumina semaforului s-a schimbat, am verificat strada în ambele sensuri înainte de a traversa.

Pătrunzând pe porţile din fier forjat de la Naţiunile Unite, am urcat treptele. De cealaltă parte a pardoselii de beton, aşezată pe o bancă, am văzut o bătrână îmbrăcată în negru, care hrănea porumbeii. Cu un şal negru înfăşurat în jurul capului, ea se apleca în faţă, azvârlind grăunţe păsărilor argintii care se strânseseră în jurul ei, foindu-se şi uguind, ca un nor mare şi alb. Şi, în faţa ei, se găsea bărbatul cu bicicleta.

Am îngheţat, dar i-am urmărit din priviri, neştiind ce să fac. Vorbeau. Femeia s-a răsucit, s-a uitat în direcţia mea şi i-a zis ceva bărbatului. Dând scurt din cap, dar fără să privească peste umăr, el s-a întors, dirijând şi bicicleta, şi, rapid, a coborât treptele ce duceau spre fluviu. M-am dezmeticit şi am fugit după el. De pe terasă s-a ridicat, exploziv, un stol de porumbei, ascunzându-mi totul în jur. M-am îndreptat spre scări şi mi-am dus mâinile la faţă ca să mă feresc de aripile porumbeilor ce se roteau în jurul meu.

La baza scărilor, pe marginea fluviului, era o statuie uriaşă din bronz, înfăţişând un ţăran, donată de sovietici. Ţăranul îşi transforma spada în plug. În faţa mea se întindea îngheţatul East River, sigla uriaşă a firmei Pepsi-Cola din Queens era pe malul celălalt. Spre stânga se găsea grădina, a cărei peluză mărginită de copaci era acoperită acum de zăpadă. Suprafaţa ei nu era tulburată de nici o urmă de picior. De-a lungul fluviului se găsea o potecă acoperită cu pietriş, separată de grădină de un şir de copaci mai scunzi, modelaţi din foarfecă. Acolo, nimeni.

Unde dispăruse bărbatul? Nu exista altă ieşire din grădină. M-am întors şi am urcat încet treptele spre piaţă. Bătrâna dispăruse, dar am zărit o siluetă neclară care a intrat pe uşa destinată vizitatorilor. Bicicleta lui era prinsă în rastelul de afară. „Cum trecuse pe lângă mine?" m-am întrebat, şi m-am grăbit să intru. Holul de la intrare era pustiu; doar un paznic, care stătea de vorbă cu o recepţioneră la pupitrul oval de la recepţie.

– Iertaţi-mă, am spus eu, n-aţi văzut un bărbat cu un trening alb intrând în clădire?

– N-am observat, mi-a răspuns paznicul, deranjat de faptul că-i întrerupsesem conversaţia.

– Unde v-aţi duce dacă aţi vrea să vă ascundeţi? i-am întrebat. Asta le-a reţinut atenţia. Amândoi m-au privit lung, de parcă aş fi fost o potenţială anarhistă. M-am grăbit să le explic: Dacă vreţi să fiţi singuri, să vă bucuraţi de puţină intimitate, la asta mă referem.

– Delegaţii se duc la Sala de Meditaţie, a spus paznicul. O încăpere unde e foarte linişte. Se ajunge pe acolo. Şi mi-a făcut semn către o uşă de cealaltă parte a holului acoperit cu dale mari de marmură, de culoare roz şi cenuşiu, alcătuind un careu uriaş de şah. Alături de uşă se găsea un vitraliu verde-albăstrui, pictat de Chagall. Am mulţumit cu un gest din cap şi am traversat holul. După ce am intrat în Sala de Meditaţie, uşa s-a închis fără zgomot în urma mea.

Era o încăpere lungă, destul de întunecoasă, semănând cu o criptă. În apropiere de uşi se găseau câteva şiruri de bănci mici, de una dintre ele chiar împiedicându-mă datorită luminii scăzute. În centru se afla o lespede de piatră de forma unui coşciug, iluminată de un spot care îi scălda suprafaţa. Încăperea era tăcută, rece şi umedă. Am simţit cum mi se dilată pupilele în încercarea de a se adapta la semiobscuritate.

M-am aşezat pe una dintre bănci. A scos un scârţâit. Aşezându-mi servieta alături de bancă, am privit lespedea de piatră. Suspendată în aer ca un monolit ce plutea prin spaţiul deschis, părea să vibreze în chip misterios. Asta avea un efect tranchilizant, aproape hipnotic.

Când uşa din spatele meu s-a deschis fără nici un sunet, îngăduind înăuntru o rază de lumină, după care s-a închis la loc, am dat să mă întorc, parcă filmată cu încetinitorul.

– Să nu strigi, mi-a şoptit o voce din spate. N-o să-ţi fac nici un rău, dar trebuie să taci.

Am simţit cum inima îmi plesneşte de teamă, pentru că recunoscusem vocea. Am sărit imediat în picioare şi m-am răsucit, ajungând cu spatele la lespede.

Acolo, în lumina difuză, stătea Solarin, ai cărui ochi verzi oglindeau două imagini luminoase ale lespezii de piatră. Sărisem brusc în picioare, iar asta mă făcuse să ameţesc. Am dus mâinile în spate să mă sprijin de lespede. Solarin a rămas calm, cu faţa la mine. Încă îmbrăcat cu pantalonii gri pe care îi purtase în ziua precedentă, acum mai avea pe el o jachetă groasă de piele neagră, care îi făcea pielea să pară mai palidă decât ţineam eu minte.

– Stai jos, a spus el încet. Aici, lângă mine. N-am timp.

Simţind că mi se înmoaie picioarele, m-am aşezat. Nu am scos nici o vorbă.

– Am încercat să te avertizez ieri, dar nu vrei să mă asculţi. Acum ştii că am spus adevărul. Tu şi Lily Rad trebuie să nu mai apăreţi la acest turneu. Asta, dacă nu vreţi să sfârşiţi la fel ca Fiske.

– Nu crezi că s-a sinucis? l-am întrebat eu în şoaptă.

– Nu fi ridicolă! Un expert i-a rupt gâtul. Eu am fost ultimul om care l-a văzut în viaţă. Se simţea destul de bine. Două minute după aceea, era mort. Şi lipseau nişte lucruri...

– Dacă nu l-ai ucis chiar tu, l-am întrerupt eu.

Solarin a zâmbit. Zâmbetul îi era cuceritor şi îi transforma complet chipul. S-a aplecat spre mine şi şi-a lăsat ambele mâini pe umerii mei. Am simţit un soi de căldură emanându-i din degete.

– Risc foarte mult dacă suntem văzuţi împreună, de aceea te rog să asculţi ce am să-ţi spun. Nu eu am tras cele două gloanţe în maşina prietenei tale, dar dispariţia şoferului nu a fost accidentală.

L-am privit uimită. Eu şi Lily conveniserăm să nu povestim nimănui. De unde ştia Solarin? Asta însemna că el o făcuse.

– Ştii ce i s-a întâmplat lui Saul? Ştii cine a tras cu pistolul?

Solarin s-a uitat la mine şi nu a zis nimic. Mâinile îi rămaseseră pe umerii mei. M-a strâns uşor de ei şi mi-a aruncat

zâmbetul acela frumos şi cald. Arăta ca un băiat atunci când zâmbea astfel.

– Au avut dreptate în ce te priveşte, a spus el încet. Tu eşti aceea.

– *Cine* a avut dreptate? Ştii lucruri pe care nu mi le spui şi mie, am zis eu iritată. Mă avertizezi, dar nu-mi explici de ce. O cunoşti pe prezicătoare?

Solarin şi-a luat brusc mâinile de pe umerii mei şi a adoptat din nou masca aceea impenetrabilă. Mi-am dat seama că forţasem nota, dar acum nu mă mai puteam opri.

– Sunt convinsă că ştii, am spus eu. Şi cine era omul de pe bicicletă? Dacă m-ai urmărit, sigur l-ai văzut! De ce mă urmăreşti peste tot ca să mă avertizezi, dar nu mă lămureşti ce se întâmplă? Ce doreşti? Ce legătură au toate astea cu mine?

Am tăcut ca să-mi recapăt suflul şi m-am uitat aspru la Solarin. El mă privea atent.

– Nu ştiu cât anume să-ţi spun. Vocea lui era foarte slabă, şi, pentru prima oară, am detectat clar accentul slav dincolo de pronunţia oficială şi apăsată în engleză. Orice ţi-aş spune te pune într-un pericol şi mai mare. Te rog să mă crezi, pentru că am riscat enorm ca să-ţi vorbesc acum.

Spre marea mea uimire, a întins mâna şi mi-a atins părul încet, de parcă aş fi fost un copilaş.

– Să nu te apropii de turneul acela de şah. Să nu te încrezi în nimeni. Ai prieteni puternici de partea ta, dar nu înţelegi în ce joc ai intrat...

– De partea mea? am întrebat. N-am intrat în nici un joc.

– Ba da, mi-a răspuns el, privindu-mă cu nespusă tandreţe, de parcă ar fi vrut să mă strângă în braţe. Participi la un joc de şah. Dar nu te îngrijora. Eu sunt maestru la acest joc. Sunt de partea ta.

S-a ridicat şi a pornit spre uşă. Ca hipnotizată, l-am urmat. Când am ajuns la uşă, Solarin s-a lipit cu spatele de perete şi a ascultat, de parcă s-ar fi aşteptat să năvălească înăuntru

cineva. Apoi s-a uitat înapoi la mine, pentru că rămăsesem locului, derutată.

A băgat o mână în interiorul jachetei şi mi-a făcut semn din cap să ies prima. Am zărit sclipirea armei pe care o ţinea sub haină. Am înghiţit greu nodul din gât şi am ieşit repede, fără să privesc înapoi.

Razele soarelui de iarnă inundaseră pereţii de sticlă ai holului. Am păşit grăbită spre ieşire. Strângându-mi paltonul în jurul trupului, am traversat piaţa îngheţată şi am coborât repede treptele către East River Drive.

Ajunsesem la jumătatea străzii, făcându-mi curaj în vântul rece, când, brusc, m-am oprit în faţa porţilor pe unde pătrundeau delegaţii. Îmi uitasem servieta pe banca din Sala de Meditaţie. Nu aveam în ea doar cărţile de la bibliotecă, ci şi notele privind evenimentele din ziua precedentă.

Grozav! Probabil că avusesem norocul ca Solarin să găsească acele hârtii, făcându-l să creadă că îi investigam trecutul mai amănunţit decât şi-ar fi putut închipui. Ceea ce era întru totul exact. M-am blestemat pentru neghiobia mea, m-am întors pe tocul rupt şi am pornit hotărâtă către Piaţa Naţiunilor Unite.

Am intrat în hol. Recepţionera era ocupată cu un vizitator. Paznicul nu se vedea nicăieri. M-am asigurat că teama mea de a reveni singură în acea încăpere era ridicolă. Holul era pustiu – vedeam toată scara în spirală. În jur nu era nimeni.

Traversând cu îndrăzneală holul, când am ajuns în dreptul ferestrei Chagall, am aruncat o privire peste umăr. Am deschis uşa încăperii şi am privit înăuntru.

Mi-a trebuit doar o secundă până mi s-au adaptat ochii la lumina dinăuntru, dar chiar de unde stăteam am observat că lucrurile nu mai erau aşa cum le lăsasem. Solarin dispăruse. La fel şi servieta mea. Şi, zăcând cu faţa în sus pe lespedea de piatră, se vedea un cadavru. Am rămas în uşă, bolnavă de spaimă. Cadavrul lung, întins pe lespede, era îmbrăcat în uniformă de

şofer. Am simţit că îmi îngheaţă sângele în vine. Inima îmi bubuia mai să-mi spargă timpanele. Respirând adânc, am intrat în cameră şi am lăsat uşa să se închidă singură în urma mea.

M-am apropiat de lespede şi am privit faţa palidă, lăptoasă, care strălucea în fasciculul de lumină. Era Saul. Mort. Am simţit un gol în stomac şi o spaimă de moarte. Nu mai văzusem pe cineva mort, nici măcar la o înmormântare. Simţeam că mă îneacă plânsul.

Însă, brusc, altceva a pus capăt primului meu suspin, înainte ca el să-mi scape: Saul nu se căţărase singur pe lespedea aceea pentru ca apoi să moară. Îl pusese cineva acolo, iar persoana respectivă fusese în acea încăpere în ultimele cinci minute.

Am ţâşnit pe uşă, către hol. Recepţionera continua să-i explice ceva vizitatorului. M-am gândit în treacăt să dau alarma, dar apoi am alungat din minte o asemenea idee. Mi-ar fi fost foarte greu să explic felul în care şoferul unei prietene ajunsese să fie ucis acolo, şi modul în care dădusem peste cadavru. La fel cum, printr-o coincidenţă, cu o zi înainte mă aflasem aproape de locul în care cineva fusese ucis în mod misterios. Sau felul în care prietena mea, patroana şoferului, se găsise acolo. Şi de ce nu informasem poliţia despre cele două găuri de glonţ care apăruseră în maşină.

M-am retras din clădirea Naţiunilor Unite şi, practic, am zburat pe scări până în stradă. Ştiam că trebuia să mă duc direct la autorităţi, dar eram îngrozită. Saul fusese ucis în acea cameră cu doar câteva momente după ce ieşisem eu. Fiske fusese ucis la doar câteva minute după ce se întrerupsese partida de şah. În ambele cazuri, victimele se aflaseră în locuri publice, în preajma unor persoane. Şi, în ambele cazuri, apăruse Solarin. El avea pistol, nu? Şi fusese acolo. În ambele locuri.

Deci, jucam un joc. Bine, dar dacă aşa stăteau lucrurile, trebuia să aflu regulile. În timp ce mă îndreptam pe strada îngheţată spre biroul meu sigur şi călduţ, n-am simţit doar teamă şi derută, ci şi hotărâre. Trebuia să rup vălul de mister

ce învăluia acel joc, să identific regulile şi jucătorii. Şi asta cât mai curând. Pentru că mutările erau prea precipitate ca să-mi dea un sentiment de siguranţă. Nu ştiam că, la treizeci de intersecţii depărtare, avea să se petreacă o mutare care îmi va schimba radical viaţa...

– Brodski s-a înfuriat, a spus Gogol, cuprins de o stare de agitaţie. De îndată ce îl văzuse pe Solarin intrând, se ridicase, alb ca varul, de pe scaunul moale şi confortabil pe care stătea să-şi ia ceaiul în holul hotelului Algonquin. Unde ai fost? a întrebat el.

– Să iau o gură de aer, i-a răspuns Solarin calm. Să ştii că aici nu ne aflăm în Rusia sovietică. Oamenii din New York nu anunţă autorităţile de fiecare dată când ies la plimbare prin oraş. Credeai că am trădat?

Gogol nu i-a răspuns la surâs lui Solarin.

– E iritat. Agitat, s-a uitat în jur, însă în hol nu era altcineva decât o bătrână care bea ceai la capătul celălalt al holului. Hermanold ne-a spus în dimineaţa asta că turneul ar putea fi amânat până se lămuresc cauzele morţii lui Fiske. A avut gâtul rupt.

– Ştiu, a spus Solarin, luându-l de cot pe Gogol şi ducându-l spre masa unde ceaiul stătea să se răcească. I-a făcut semn lui Gogol să se aşeze şi să-şi termine ceaiul. Am văzut cadavrul, sper că n-ai uitat.

– Tocmai asta-i problema, a spus Gogol. Ai fost singur cu el chiar înainte de accident. Asta e rău. Nu trebuia să atragem atenţia asupra noastră. Dacă se face o anchetă, sigur vor începe prin a te interoga.

– Nu crezi că asta e grija mea? a întrebat Solarin.

Gogol a luat o bucăţică de zahăr şi şi-a pus-o între dinţi. A sorbit ceaiul prin bucata de zahăr şi a rămas tăcut şi gânditor.

Femeia de la capătul celălalt al holului s-a apropiat şontâcăind de masa lor. Era îmbrăcată în negru şi mergea greoi, slujindu-se de un baston. Gogol a ridicat privirea spre ea.

– Iertaţi-mă, a spus femeia, apropiindu-se de cei doi bărbaţi. Nu mi-au dat zaharină la ceai, şi nu am voie să consum zahăr. Domnilor, n-aveţi cumva nişte zaharină?

– Ba da, a zis Solarin. Întinzând mâna spre bolul de zahăr de pe tava lui Gogol, a luat câteva pachete de culoare roz şi i le-a întins bătrânei. Ea i-a mulţumit şi s-a îndepărtat.

– A, nu se poate, a spus Gogol, privind spre lifturi. Brodski tocmai traversa holul, îndreptându-se spre ei printre scaunele înflorate şi mesele pentru ceai. Trebuia să te duc sus imediat după ce te-ai întors, i-a spus el lui Solarin pe nerăsuflate. Apoi s-a ridicat, cât pe ce să răstoarne tava cu ceai. Solarin a rămas pe scaun.

Brodski era un bărbat înalt, musculos, cu chipul bronzat. Cu costumul bleumarin cu dungi şi cu cravata de mătase, arăta ca un om de afaceri european. S-a apropiat de masă cu un aer agresiv, de parcă ar fi venit la o discuţie de afaceri. S-a oprit în faţa lui Solarin şi i-a întins mâna. Solarin i-a strâns-o fără să se ridice. Brodski s-a aşezat.

– A trebuit să-l anunţ pe Secretar de dispariţia ta, a început Brodski.

– N-am dispărut. M-am dus la o plimbare.

– La cumpărături, nu? a spus Brodski. Frumoasă geantă. De unde-ai cumpărat-o? A pipăit servieta ce stătea pe podea alături de scaunul lui Solarin şi pe care Gogol nici măcar nu o băgase în seamă. Piele italiană, nu? Foarte potrivită pentru un şahist sovietic, a adăugat el ironic. Te superi dacă arunc o privire înăuntru?

Solarin a ridicat din umeri, iar Brodski a pus geanta pe genunchi şi a deschis-o. S-a apucat să umble printre lucrurile aflate înăuntru.

– Apropo, cine era femeia care a plecat de la masa voastră când am apărut eu?

– O bătrână oarecare, a spus Gogol. Voia nişte îndulcitor pentru ceai.

– Cred că avea mare nevoie de așa ceva, a spus Brodski în timp ce se uita la hârtii. A șters-o imediat ce am sosit eu. Gogol a aruncat o privire spre masa la care stătuse femeia. Dispăruse, însă ceaiul și restul lucrurilor rămăseseră acolo.

Brodski a pus lucrurile înapoi în servietă și i-a înapoiat-o lui Solarin. Apoi s-a uitat la Gogol și a oftat.

– Gogol, ești un mototol, a spus el cu un aer degajat, de parcă ar fi vorbit despre vreme. Marele nostru maestru te-a lăsat cu ochii în soare de trei ori până acum. O dată când l-a interogat pe Fiske, înainte de a fi ucis. O dată când s-a dus să ia geanta asta, care acum conține doar o mapă, niște blocnotesuri goale și două cărți despre industria petrolieră. Evident, ceea ce era de valoare s-a scos. Iar acum, chiar sub nasul tău, aici în hol i-a strecurat un bilet unui agent.

Gogol s-a făcut roșu ca sfecla și și-a lăsat ceașca de ceai pe masă.

– Dar te asigur că...

– Scutește-mă de asigurări, i-a spus Brodski pe un ton tăios. S-a întors către Solarin. Secretarul a spus că trebuie să încheiem contractul în următoarele douăzeci și patru de ore, altfel vom fi rechemați în Rusia. Nu poate risca să ne deconspirăm dacă turneul se anulează. Ar fi tare neplăcut să spunem că rămâi la New York doar ca să cumperi genți italienești, a spus el rânjind. Mare Maestru, ai la dispoziție douăzeci și patru de ore ca să-ți găsești sursele.

Solarin l-a privit drept în ochi pe Brodski. Apoi a zâmbit cu răceală.

– Îl poți informa pe Secretar că am reușit deja contactarea, dragul meu Brodski, a spus el.

Brodski n-a scos nici o vorbă, așteptând ca Solarin să continue. Văzând că acesta a rămas tăcut, Brodski a zis cu glas mieros:

– Ei bine? Nu ne mai ține încordați.

Solarin a aruncat o privire spre servieta de pe genunchi. În cele din urmă, a ridicat ochii spre Brodski şi a spus într-o doară:

– Piesele se află în Algeria.

Spre amiază, eram la capătul răbdării. Încercasem cu disperare să dau de Nim, dar fără nici un rezultat. Nu vedeam în faţa ochilor decât cadavrul lui Saul, parcă plutind pe lespedea aceea, şi încercam să descopăr ce sens aveau toate, pentru că nimic nu se lega.

Mă încuiasem în biroul meu de la Con Ed, care dădea spre clădirea Naţiunilor Unite, ascultam fiecare buletin de ştiri la radio şi mă uitam după maşinile de poliţie, aşteptându-mă ca, după descoperirea cadavrului, ele să oprească în faţa pieţei. Dar nu s-a întâmplat nimic din toate acestea.

Încercasem să dau de Lily, dar era plecată. De la biroul lui Harry au aflat că acesta plecase la Buffalo ca să vadă nişte livrări de piei deteriorate, şi nu avea să revină decât la noapte. M-am gândit să telefonez la poliţie şi să las un mesaj anonim în legătură cu cadavrul lui Saul, dar aveau să îl găsească oricum. Mi se părea imposibil ca un cadavru să stea în clădirea ONU fără să fie observat de cineva.

Imediat după ora douăsprezece, mi-am trimis secretara să cumpere nişte sandviciuri. Când a sunat telefonul, am răspuns imediat. Era şeful meu, Lisle. Părea neplăcut de bine dispus.

– Velis, avem biletele şi itinerarul, a zis el. Cei de la birou te aşteaptă la Paris lunea viitoare. O să rămâi acolo peste noapte, apoi, dimineaţa, pleci spre Alger. O să-ţi trimit acasă biletele şi documentele în această după-amiază, sper că nu te deranjează.

I-am spus că era bine aşa.

– Nu pari prea veselă, Velis. Te-ai răzgândit cumva în legătură cu plecarea spre continentul negru?

– Câtuşi de puţin, i-am răspuns eu foarte încrezătoare. Nu-mi strică o pauză. New Yorkul a început să mă calce pe nervi.

– Prea bine, atunci. Călătorie plăcută, Velis! Să nu spui că nu te-am prevenit.

Am închis amândoi. Câteva minute mai târziu, secretara s-a întors cu sandviciuri şi cu nişte lapte. Am închis uşa şi am încercat să mănânc, dar n-am reuşit să iau decât două, trei înghiţituri. Nu reuşeam să mă concentrez asupra cărţilor de istorie a afacerilor cu petrol. M-am aşezat şi am privit lung la birou.

În jurul orei trei, secretara a bătut la uşă şi a intrat, aducându-mi o servietă.

– A lăsat-o cineva pazniculuí de la parter, mi-a spus ea. A lăsat şi un bilet.

Am smuls biletul cu mâini tremurătoare şi am aşteptat-o să plece. Am căutat un cuţit de tăiat hârtie, am desfăcut plicul şi am scos foaia dinăuntru.

„Am scos unele dintre hârtii, scria în bilet. Te rog să nu te duci singură acasă." Nu era semnat, dar am recunoscut stilul. Am pus biletul în buzunar şi am deschis servieta. Totul era la locul lui. Mai puţin, notiţele mele despre Solarin, desigur.

La ora şase şi jumătate încă eram în birou. Secretara stătea în camera din faţă şi dactilografia, deşi aproape toată lumea părăsise clădirea. Îi dădusem maldăre de lucrări ca să nu rămân singură, dar mă întrebam cum să fac să ajung şi la apartament. Era doar la o intersecţie depărtare; mi se părea ciudat să iau taxiul până acolo.

Curând a apărut şi omul de serviciu, ca să facă curăţenie. Tocmai îmi golea scrumiera în coş când a sunat telefonul. În graba mea de a ridica receptorul, aproape că l-am dărâmat de pe masă.

– Iar lucrezi târziu, nu? mi-a zis o voce pe care o cunoşteam bine, iar eu am fost cât pe ce sa plâng de uşurare.

– Dacă nu eşti sora Nim, am spus eu, căutând să-mi controlez glasul, regret, dar ai telefonat prea târziu, tocmai îmi

strângeam lucrurile ca să mă retrag. Acum am devenit membră cu legitimație a ordinului Măicuțelor pentru Isus.

– Ar fi păcat și o mare pierdere, a spus Nim pe un ton vesel.

– Cum de-ai reușit să mă găsești la ora asta? l-am întrebat.

– Păi, într-o seară de iarnă, unde ar putea fi cineva care se dedică trup și suflet muncii? a făcut el. Cred că ai ars deja tot țițeiul ce s-a extras până la ora asta... Ce mai faci, draga mea? Am înțeles că încerci să dai de mine.

Am așteptat să plece omul de serviciu și abia după aceea i-am răspuns.

– Îmi pare rău, dar am necazuri serioase, am început eu.

– Normal. Tu ai mereu necazuri, a spus Nim cu răceală. Acesta e unul din lucrurile pe care le găsesc încântătoare la tine. O minte ca a mea se plictisește când se confruntă permanent cu lucruri ușor de anticipat.

Am aruncat o privire la spatele secretarei prin peretele de sticlă al biroului meu.

– Am necazuri *cumplite*, am șuierat eu în receptor. Practic, doi oameni au fost uciși sub nasul meu în ultimele două zile! Am fost prevenită că asta are legătură cu prezența mea la niște meciuri de șah...

– Mamă... a făcut Nim. Ce faci, vorbești prin fular? Abia te aud. În legătură cu ce ai fost avertizată? Vorbește mai tare.

– O prezicătoare mi-a spus că voi fi în primejdie, i-am zis eu. Iar acum chiar sunt în pericol. Cu crimele astea...

– Draga mea Cat, a spus Nim, râzând. O *prezicătoare?*

– Nu a fost singura, am zis eu, strângând din pumni. Ai auzit de Alexandr Solarin?

Nim a ramas tăcut vreme de un moment.

– Jucătorul de șah? a întrebat el în cele din urmă.

– El mi-a spus... am început eu cu glas slab, dându-mi seama că totul suna prea fantastic pentru a fi crezut.

– De unde îl cunoști pe Alexandr Solarin? m-a întrebat Nim.

– Ieri am fost la un turneu de şah. El a venit la mine şi mi-a spus că sunt în pericol. A insistat foarte mult că nu era o glumă.

– Poate că te-a confundat, a spus Nim, însă glasul lui a sunat destul de distant, semn că îl pusesem pe gânduri.

– Se prea poate, am recunoscut eu. Dar azi-dimineaţă, la clădirea Naţiunilor Unite, el mi-a explicat limpede că...

– O clipă, m-a întrerupt Nim. Cred că am înţeles problema. Prezicătoare şi jucători de şah de origine rusă te urmăresc peste tot, şoptindu-ţi avertismente misterioase la ureche. În cale îţi apar cadavre. Ce-ai mâncat azi?

– Hm... Un sandvici şi nişte lapte.

– Asta e paranoia produsă de înfometare, a spus Nim pe un ton vesel. Strânge-ţi lucrurile. Te aştept peste cinci minute jos. O să luăm o masă cum se cuvine, iar aceste fantasme vor dispărea imediat.

– Nu sunt fantasme, am spus eu.

Cu toate acestea, eram uşurată că Nim venea să mă ia cu maşina. În felul acesta, puteam ajunge acasă în siguranţă.

– Lasă-mă să judec eu asta, a spus el. De unde stau, îmi pari mult prea slabă. Însă taiorul acela roşu te face să arăţi foarte atrăgătoare.

Am aruncat o privire prin biroul meu, după care m-am uitat spre strada întunecată din faţa sediului Naţiunilor Unite. Lămpile stradale încă nu se aprinseseră, astfel că trotuarele erau cufundate în întuneric. Am văzut o siluetă întunecată stând lângă un telefon din apropierea staţiei de autobuz. A ridicat braţele în aer.

– Apropo, draga mea, am auzit eu glasul lui Nim, dacă te sperie pericolele, îţi sugerez să nu te mai învârţi prin dreptul ferestrelor luminate după căderea întunericului. E doar o sugestie, desigur. Apoi a închis.

Automobilul Morgan verde-închis condus de Nim a oprit în faţa clădirii Con Edison. Am ieşit în goană şi am sărit pe

locul pasagerului, care era pe partea stângă. Maşina avea scări pe laterale, iar podeaua era făcută din lemn. Prin despărţiturile dintre şipci, puteai vedea asfaltul derulându-se pe sub maşină.

Nim purta blugi decoloraţi, o jachetă scumpă din piele, italienească, şi o eşarfă albă din mătase, cu franjuri. Părul lui arămiu a fluturat în vânt când am plecat în trombă. M-am întrebat cum se făcea că am atâţia prieteni cărora le plăcea să conducă iarna maşini decapotabile. A făcut o întoarcere elegantă şi strălucirea caldă a lămpilor stradale a căzut pe părul lui cârlionţat, în care luceau şi fire aurii.

– O să trecem întâi pe la tine, ca să te schimbi în ceva călduros, a spus Nim. Dacă vrei, intru eu primul, cu un detector de mine.

Printr-o ciudăţenie genetică, ochii lui Nim erau de două culori: unul căprui, celălalt albastru. Am avut mereu senzaţia că se uita la şi prin mine în acelaşi timp. O senzaţia care mă neliniştea mereu.

Am oprit în faţa blocului meu. Nim a coborât şi l-a salutat pe Boswell, căruia i-a strecurat în palmă o bancnotă de douăzeci de dolari.

– N-o să stăm decât o clipă, amice, i-a spus Nim. Vrei să ai grijă de maşină cât urcăm noi? E o moştenire de familie.

– Desigur, domnule, a spus Boswell, politicos. Nici nu mi-a venit să cred când a venit pe partea cealaltă şi m-a ajutat să cobor. Uimitor ce minuni pot face banii ăştia!

Mi-am luat corespondenţa de la parter. Plicul de la Fulbright Cone, în care se găseau biletele mele, era acolo. Eu şi Nim am luat liftul şi am urcat.

Nim a aruncat o privire la uşa mea şi a spus că nu avea nevoie de detector de mine. Dacă intrase cineva în apartament, o făcuse cu chei potrivite. Ca mai toate apartamentele din New York, al meu avea o uşă din oţel, groasă de cinci centimetri, cu două încuietori duble.

Nim a intrat înaintea mea în hol şi apoi în camera de zi.

– Eu sunt de părere că prezența unei menajere ar face minuni aici, a spus el. Deși este utilă pentru detectarea oricărei infracțiuni, alt motiv nu văd pentru întreținerea unei colecții atât de bogate de praf și vechituri. A suflat un nor de praf de pe un maldăr de cărți, apoi a ridicat una dintre ele și a răsfoit-o.

Am cotrobăit printr-un dulap și am scos niște pantaloni kaki din catifea reiată și un pulover pescăresc din lână nevopsită. Nim s-a așezat la pian și a început să atingă încet clapele.

– Știi să cânți la obiectul ăsta? a strigat el spre mine. Am observat că toate clapele sunt curate.

– Am absolvit clasa de muzică, i-am strigat eu din baie. Muzicienii devin cei mai buni experți în computere. Mai buni decât inginerii și fizicienii la un loc. Din câte știam, Nim își luase diploma în tehnologia construcțiilor de mașini și în fizică. Cât m-am schimbat, în camera de zi s-a făcut liniște. Când am revenit în hol doar în ciorapi, Nim stătea în centrul încăperii și privea fix la bărbatul pe bicicletă, pictat de mine și pe care îl lăsasem întors cu fața la perete.

– Atenție, l-am prevenit, vopseaua încă nu s-a uscat.

– Tu l-ai pictat? m-a întrebat el, încă privind tabloul.

– Din cauza lui am dat de belea, i-am explicat eu. Întâi am făcut pictura, apoi am văzut un bărbat care arăta la fel ca personajul din tablou. De aceea l-am urmărit...

– Ce-ai făcut? m-a întrebat brusc Nim, privindu-mă.

M-am așezat pe taburetul de la pian și m-am apucat să-i spun povestea, începând cu sosirea lui Lily, împreună cu Carioca. Să se fi întâmplat asta ieri? De astă dată, nu m-a întrerupt deloc. Din când în când, se uita la pictură, apoi la mine. Am terminat povestindu-i de prezicătoare și de călătoria mea până la hotelul Fifth Avenue în seara precedentă, când descoperisem că prezicătoarea nici nu existase. După ce am încheiat, Nim a rămas pe gânduri. Eu m-am ridicat și m-am dus la dulapul de haine, am scos niște cizme vechi de călărie și o

jachetă, după care am început să-mi trag cizmele peste pantalonii din catifea reiată.

– Dacă nu te superi, a spus Nim cu un aer gânditor, aş vrea să-mi împrumuţi tabloul ăsta pentru câteva zile. L-a ridicat de pe perete şi l-a ţinut atent de traversa de rezistenţă. Mai ai poezia aceea pe care ţi-a dat-o prezicătoarea?

– E pe aici, pe undeva, am spus eu, făcând un semn către haosul din jur.

– Hai să aruncăm o privire, a propus el.

Am suspinat şi m-am apucat să caut prin buzunarele hainelor din debara. Mi-a luat aproape zece minute, dar, în cele din urmă, am găsit şerveţelul pe care Llewellyn scrisese profeţia, lipit bine de o căptuşeală.

Nim a luat hârtia din mâna mea şi a vârât-o în buzunar. Ridicând pictura încă umedă, şi-a petrecut braţul liber pe după umărul meu şi ne-am îndreptat spre uşă.

– Să nu-ţi faci griji pentru tablou, m-a asigurat el în timp ce coboram. O să ţi-l înapoiez peste cel mult o săptămână.

– Poţi să-l păstrezi, am spus eu. Cei de la mutări vor veni vineri să-mi împacheteze lucrurile. De aceea te-am căutat. La sfârşitul săptămânii o să plec din ţară. O să fiu plecată un an. Compania mă trimite cu treburi.

– Firma aceea de hoţi, a spus Nim. Unde te trimit?

– Algeria, i-am răspuns când am ajuns la uşă.

Nim s-a oprit şi m-a măsurat. Apoi a început să râdă.

– Draga mea, a spus el, mă uimeşti! M-ai delectat vreme de aproape o oră cu povestiri despre crime, mistere, intrigi şi nenorociri. Şi totuşi, ai reuşit să pierzi din vedere problema principală.

Am rămas complet debusolată.

– Algeria? am întrebat. Ce legătură are asta cu restul?

– Spune-mi, a zis Nim, prinzându-mă de bărbie şi întorcându-mi faţa către a lui, ai auzit vreodată de Setul Montglane?

CIRCUITUL CALULUI

Calul: Ştii sa joci şah, adevarat?
Moartea: De unde ştii asta?
Calul: Am văzut în picturi şi am auzit cântându-se în balade.
Moartea: Da, în realitate, sunt un jucător bun de şah.
Calul: Dar nu poţi fi mai bună decât mine.

A şaptea pecete
INGMAR BERGMAN

Tunelul Midtown era aproape pustiu. Era trecut de şapte şi jumătate seara, şi auzeam doar cum geamătul motorului maşinii Morgan era propagat de zidurile tunelului.

– Am crezut că o să luăm masa, am strigat eu, ca să mă fac auzită.

– Mergem la mine, a spus Nim cu un aer misterios, pe Long Island, unde mă dau drept fermier. Cu toate că, la vremea asta din an, nu am nici o recoltă.

– Ai o fermă pe Long Island? m-am mirat eu. Era ciudat, dar nu-mi imaginasem casa unde ar putea locui Nim. Părea să apară şi să dispară, amintind mai mult de o fantomă.

– Sigur, mi-a răspuns el, scrutându-mă cu ochii lui diferit coloraţi. Iar tu vei putea depune mărturie că e aşa. După cum ştii, îmi protejez cu grijă intimitatea. Am de gând să pregătesc eu însumi cina. După aceea, poţi rămâne la mine.

– Stai puţin...

– Evident, e greu să te ameţesc cu raţiune şi logică, a spus Nim. Mi-ai explicat că eşti în pericol. Ai văzut doi oameni ucişi în ultimele patruzeci şi opt de ore, şi ai fost avertizată că eşti oarecum implicată. Sper că nu te gândeşti să-ţi petreci singură noaptea acasă la tine.

– Dimineaţă va trebui să mă duc la serviciu, i-am zis eu.

– Nici să nu te gândeşti, mi-a spus Nim cu fermitate. Până înţelegem ce se întâmplă, o să stai departe de locurile prin care apari în mod obişnuit. Am şi eu ceva de spus în privinţa asta.

În timp ce maşina gonea prin peisajul rural, iar vântul ne vâjâia pe la urechi, m-am învelit mai bine cu pătura şi l-am ascultat pe Nim.

– Întâi o să-ţi povestesc despre Setul Montglane, a început el. E o poveste foarte lungă, dar o să încep prin a-ţi spune că, la origini, a fost setul de şah al lui Carol cel Mare...

– Vai! am zis eu, ridicându-mă în capul oaselor. Am auzit de asta, dar nu ştiam cum se numeşte. Llewellyn, unchiul lui Lily Rad, mi-a povestit de el când a auzit că voi pleca în Algeria. Mi-a zis că ar dori ca eu să-i aduc nişte piese care se află acolo.

– Bineînţeles că ar vrea, a spus Nim şi a pufnit în râs. Sunt unice şi valorează o avere. Majoritatea oamenilor nici nu cred în existenţa lor. De unde o fi aflat Llewellyn de ele? Şi ce îl face să creadă că sunt ascunse în Algeria?

Nim a spus toate acestea pe un ton degajat, dar mi-am dat seama că era foarte atent la reacţiile mele.

– Llewellyn e negustor de antichităţi, i-am explicat eu. Are un client care vrea piesele acestea la orice preţ. Au o persoană de contact care ştie unde se găsesc piesele.

– Mă îndoiesc, a zis Nim. Legenda spune că au fost puse la adăpost vreme de peste un secol, şi, înainte de asta, ascunse mai bine de o mie de ani.

În timp ce înaintam prin beznă, Nim mi-a istorisit o poveste bizară cu regi mauri şi călugăriţe franceze, despre o putere misterioasă care fusese căutată vreme de secole de cei care

înțelegeau caracterul acelei forțe. Și, în sfârșit, despre felul în care dispăruse setul sub pământ, fără să mai fie văzut de atunci încoace. Se credea, mi-a zis Nim, că fusese ascuns undeva în Algeria. Dar nu mi-a spus de ce.

Când a isprăvit povestea aceea greu de crezut, mașina a pătruns într-un desiș de copaci, iar drumul a început să coboare foarte mult. Când a urcat din nou, am văzut luna lăptoasă plutind deasupra mării întunecate. Am auzit cucuvele chemându-se în pădure. Se părea că ne aflam foarte departe de New York.

– Ei, bine, am suspinat eu, și am scos nasul din pătură, i-am spus deja lui Llewellyn că nu mă interesează, că e nebun dacă-și închipuie că o să încerc să scot dintr-o țară o piesă de șah atât de mare, făcută din aur, plină de diamante și de rubine.

Automobilul a virat brusc și am crezut că o să ne prăbușim în mare. Nim a încetinit și a recăpătat controlul asupra volanului.

– Avea o piesă? a întrebat el. Ți-a arătat-o?

– Nu, nici vorbă, am spus eu, întrebându-mă ce se petrecea. Doar mi-ai zis că piesele au dispărut de peste un secol. Mi-a arătat o fotografie ce înfățișa un obiect făcut din fildeș. Încă se afla la Biblioteca Națională.

– A, am înțeles, a zis Nim și s-a mai liniștit.

– Nu înțeleg ce legătură are asta cu Solarin și cu uciderea unor persoane, am spus eu.

– O să-ți explic. Dar jură că n-o să discuți cu nimeni despre asta.

– Așa mi-a spus și Llewellyn.

Nim s-a uitat dezgustat la mine.

– Poate vei fi mai precaută după ce o să-ți explic că motivele pentru care te-a contactat Solarin, că motivul pentru care ești amenințată îl constituie tocmai aceste piese de șah.

– Imposibil! am exclamat. Eu nici măcar n-am auzit de un asemenea set. Practic, nu știu nimic despre el. N-am nici o legătură cu jocul ăsta nebunesc.

– Dar poate că există cineva care socoteşte că ai legătură, a spus Nim apăsat şi a continuat să conducă maşina de-a lungul coastei cufundate în întuneric.

Drumul s-a îndepărtat uşor de malul mării. De fiecare parte, garduri vii, frumos tunse, înalte de aproape trei metri, delimitau proprietăţile întinse. Din când în când, am surprins în lumina lunii conace uriaşe retrase discret, având în faţă peluze mari, acoperite de zăpadă. Nu mai văzusem aşa ceva în apropiere de New York. Priveliştea mi-a amintit de romanele lui Scott Fitzgerald.

Nim tocmai îmi vorbea despre Solarin.

– Nu ştiu decât ce am citit în jurnalele de şah, a spus el. Alexandr Solarin e un cetăţean sovietic în vârstă de 26 de ani, născut în Crimeea, leagănul civilizaţiei, dar devenită foarte necivilizată în anii din urmă. A fost orfan şi a crescut într-un cămin de copii. La vârsta de nouă sau zece ani l-a bătut măr la şah pe un institutor. Se pare că învăţase să joace de la vârsta de patru ani, de la pescarii de la Marea Neagră. A fost propulsat imediat ca jucător la Palatul Pionierilor.

Ştiam ce însemna asta. Palatul Pionierilor era singura instituţie din lume care avea drept scop detectarea viitorilor maeştri de şah. În Rusia, şahul nu era doar un sport naţional, ci o prelungire a politicii mondiale, jocul cel mai cerebral din istorie. Ruşii socoteau că îndelungata lor hegemonie confirma superioritatea lor intelectuală.

– Aşadar, dacă Solarin a trecut pe la Palatul Pionierilor, asta înseamnă că a beneficiat de un puternic sprijin politic? am întrebat eu.

– Cam aşa ceva, mi-a răspuns Nim.

Maşina a virat din nou spre mare. Stropii azvârliţi de valurile ce se spărgeau ajungeau şi pe şosea, pe care se vedea un strat destul de gros de nisip. Drumul s-a sfârşit când am intrat într-o alee largă, cu două porţi masive din fier forjat. Nim a

apăsat câteva butoane de pe bordul maşinii şi porţile s-au deschis. Am pătruns într-o junglă deasă şi încâlcită, acoperită de zăpadă, totul semănând cu regatul Reginei Zăpezii din *Spărgătorul de nuci*.

– De fapt, tocmai spunea Nim, Solarin a refuzat să cedeze partide în faţa unor jucători preferaţi, ceea ce constituie o regulă strictă de etichetă politică între ruşi, în cadrul turneelor. Procedura este criticată, dar asta nu-i împiedică să procedeze la fel în continuare.

Aleea era îngropată în zăpadă, semn că pe ea nu mai trecuse de mult nici o maşină. Copacii se arcuiau ca nişte stâlpi de catedrală, ascunzând grădina. În cele din urmă, am ajuns la un rondou mare, în centrul căruia se găsea o fântână arteziană. Casa se ridica impunătoare în lumina lunii. Era imensă, cu frontoane mari care dădeau spre alee şi cu multe hornuri ce spărgeau linia acoperişului.

– Aşadar, a zis Nim şi a oprit motorul privindu-mă în lumina palidă a lunii, prietenul nostru Solarin a intrat la facultatea de fizică şi a abandonat şahul. Cu excepţia câte unui turneu, de la vârsta de douăzeci de ani, el nu a mai fost un concurent de temut.

Nim m-a ajutat să cobor din maşină şi am înotat prin zăpadă cu tabloul în braţe până la uşa principală, pe care el a descuiat-o.

Am rămas în holul enorm de la intrare. Nim a aprins un candelabru mare din cristal. Pardoseala din acel hol şi din camerele ce porneau de acolo era din gresie tăiată manual şi lustruită, astfel că lucea ca marmura. În casă era atât de frig încât îmi vedeam aburii scoşi de respiraţie, iar pe marginea dalelor de gresie se formase un strat subţire de gheaţă. M-a condus printr-o succesiune de încăperi cufundate în întuneric, până la bucătăria din partea din spate a casei. Era un loc minunat. Pe pereţi şi pe tavan rămăseseră montate ţevile de gaz. După ce a

pus tabloul jos, Nim a aprins lămpile de pe pereți. Acestea au aruncat în jur o lumină aurie și plăcută.

Bucătăria era uriașă, probabil zece pe cincisprezece metri. Peretele din spate era alcătuit din ferestre-ușă, care dădeau spre peluza înzăpezită, iar dincolo de toate acestea se vedea marea înspumată în lumina lunii. La un capăt al încăperii se găseau cuptoare mari, probabil pe lemn, în care s-ar fi putut găti pentru o sută de oameni. La capătul opus se afla un șemineu uriaș din piatră, care ocupa un perete întreg. În fața lui se vedea o masă rotundă din stejar, la care puteau sta opt sau zece persoane, având tăblia crestată și uzată după ani și ani de folosire. În jurul încăperii se găseau aranjamente de scaune confortabile și canapele moi, îmbrăcate cu creton înflorat și sclipitor.

Nim s-a apropiat de mormanul de lemne de lângă peretele unde se afla șemineul și a făcut niște surcele, după care a îngrămădit butuci grei deasupra. După câteva minute, încăperea a fost invadată de o lumină plăcută și caldă. Mi-am scos cizmele și m-am ghemuit pe o canapea, iar Nim a destupat o sticlă de sherry. Mi-a întins un pahar, apoi și-a turnat și el, și s-a așezat lângă mine. După ce mi-am dat jos paltonul, el a înclinat paharul spre al meu.

– Pentru Setul Montglane și numeroasele aventuri pe care ți le va prilejui, a spus el zâmbind și a luat o înghițitură.

– Hm. E delicios, am zis eu.

– E un Amontillado, mi-a răspuns el, agitându-și băutura din pahar. Unii au fost zidiți de vii pentru băuturi mai proaste decât asta.[1]

– Sper să nu fie soiul de aventură pe care mi-o pregătești *mie,* am spus eu. Chiar trebuie să mă duc la treabă mâine-dimineață.

---

[1] Aluzie la povestirea de groaza *Butoiul cu Amontillado*, scrisă de Edgar Allan Poe în 1846, în care Montresor se razbuna pe Fortunato pentru o jignire, zidindu-l de viu într-o hrubă unde îl atrage sub pretextul degustării unui butoi cu vin de Amontillado. (n.tr.)

– „Am murit pentru frumusețe, am murit pentru adevăr"[1], a zis Nim. Fiecare are ceva pentru care crede că este gata să moară. Însă n-am cunoscut pe nimeni care să-și rişte viața doar ca să mai muncească o zi pentru Consolidated Edison!

– Acum încerci să mă-nspăimânți.

– Nicidecum, a spus Nim, scoțându-și jacheta de piele și fularul de mătase. Purta un pulover de un roșu strălucitor, care se asorta extraordinar cu părul lui. Şi-a întins picioarele în față. Dar dacă m-ar aborda vreun necunoscut misterios într-o încăpere pustie de la Națiunile Unite, aș fi înclinat să-i acord atenție. Mai ales dacă avertismentele ar fi urmate de moartea neașteptată a unor persoane.

– De ce crezi că m-a ales Solarin? am întrebat eu.

– Speram să-mi poți spune tu asta, a zis Nim, sorbind gânditor din sherry și uitându-se la foc.

– Ce e cu formula secretă pe care susținea că a avut-o în Spania? am sugerat eu.

– O înșelătorie, a spus Nim. Solarin are o adevărată manie pentru jocurile matematice. A elaborat o nouă formulă pentru circuitul calului și a pariat pe ea împotriva oricui l-ar bate. Ştii ce este acela un circuit al calului? a adăugat el, văzând că sunt cam derutată. Am clătinat din cap, dând de înțeles că nu știam.

– E o ghicitoare matematică. Mişti calul în fiecare careu al tablei de șah fără să așezi piesa de două ori în același careu, folosind mișcările tipice ale calului; două pătrate orizontal și unul vertical, sau invers. De-a lungul secolelor, matematicienii au încercat să găsească formula pentru a realiza acest lucru. Euler a avut o teorie nouă. La fel și Benjamin Franklin. Un circuit complet ar fi acela în care calul ajunge în careul din care a pornit.

---

[1] Versuri dintr-o poezie de Emily Dickinson (1830–1886) (n.tr.)

Nim s-a ridicat, s-a apropiat de cuptoare şi s-a apucat să scoată oale şi cratiţe, aprinzând gazul la sobă în timp ce-mi vorbea:

– Ziariştii italieni din Spania au crezut că Solarin ascunsese vreo altă formulă în Circuitul Calului. Lui Solarin îi plac jocurile cu multe niveluri de înţeles. Ştiind că este fizician, bineînţeles că ziariştii au tras o concluzie care să aibă succes de presă.

– Exact. E fizician, am spus eu, trăgându-mi un scaun lângă sobă şi aducând sticla cu Amontillado. Dacă formula pe care o cunoştea el nu era importantă, de ce ruşii l-au scos atât de urgent din Spania?

– Ai fi făcut o carieră excelentă ca paparazzo, mi-a zis Nim. Acesta a fost exact modul lor de gândire. Din nefericire, domeniul de activitate al lui Solarin este acustica. Un domeniu obscur, neagreat, fără nici o legătură cu apărarea naţională. În Statele Unite nici nu se fac lucrări de diplomă în acustică. Poate că Solarin proiectează săli de spectacole şi de concerte în Rusia, asta dacă se mai construieşte aşa ceva pe acolo.

Nim a pus o cratiţă pe sobă şi s-a dus la cămară, revenind cu un braţ de legume proaspete şi carne.

– N-am văzut urme de pneuri pe alee, am spus eu. Şi n-a mai nins de câteva zile. De unde ai spanac proaspăt şi ciuperci exotice?

Nim mi-a zâmbit de parcă aş fi trecut un test important.

– Ai toate calităţile necesare pentru a face o investigaţie, trebuie să-ţi recunosc aceste merite. Este exact ce-ţi trebuie, a zis el, lăsând legumele pe chiuvetă şi apucându-se să le spele. Îngrijitorul meu face cumpăraturile. Foloseşte intrarea laterală.

Nim a scos o franzelă proaspătă de secară cu mărar şi a desfăcut o cutie de păstrăv în aspic. A tăiat o felie groasă şi mi-a întins-o. Dimineaţă nu apucasem să-mi termin dejunul, iar de masa de prânz abia mă atinsesem, aşa că totul mi s-a părut

cu atât mai delicios. Am avut felii subţiri de viţel cu sos de citrice, spanac verde cu nuci şi tomate mari şi cărnoase (extrem de rare în acea perioadă a anului), coapte şi umplute cu sos de măr şi lămâie. Ciupercile mari, de forma unor evantaie, erau făcute sote şi s-au servit ca garnitură. Felul principal a fost urmat de salată verde şi roşie, cu verdeţuri şi migdale prăjite.

După ce Nim a dus farfuriile, a adus un ibric cu cafea, în care a pus şi o picătură de Tuaca. Ne-am mutat pe nişte scaune masive din apropierea focului, care arsese până când în vatră nu rămăseseră decât cărbuni încinşi. Nim şi-a găsit jacheta aşezată pe un scaun şi a scos dintr-un buzunar şerveţelul pe care erau notate spusele prezicătoarei. S-a uitat îndelung la ceea ce scrisese Llewellyn. Apoi, întinzându-mi şerveţelul, s-a dus să aţâţe focul.

– Ce observi neobişnuit la poemul ăsta? m-a întrebat el.

Eu m-am uitat la bucata de hârtie, dar n-am remarcat nimic ciudat.

– Sigur, ştii că ziua a patra din luna a patra e ziua mea de naştere, am spus eu. Nim a dat din cap cu un aer sobru. Lumina focului făcea ca părul lui să capete o nuanţă aurie-roşcată. Prezicătoarea m-a avertizat să nu spun nimănui despre asta, am adăugat eu.

– Ca de obicei, ţi-ai ţinut cuvântul cu orice preţ, a remarcat Nim cu o strâmbătură, aruncând câţiva butuci pe foc. S-a dus până la o masă dintr-un colţ, a scos câteva coli de hârtie şi un creion, după care s-a întors şi s-a aşezat alături de mine.

– Uită-te la asta, a spus el. A copiat poemul formând alte versuri. Înainte fusese împrăştiat pe toată suprafaţa şerveţelului. Acum suna astfel:

> Aşa cum aste versuri se-amestecă formând o cheie
> La fel şi careurile de şah; când luna şi ziua sunt patru
> Nu risca o altă şansă de a face o mutare de mat.

Un joc e-adevărat, iar altul e o metaforă.
De nenumărate ori această-nțelepciune venit-a prea târziu.
Bătălia Albului s-a purtat la nesfârșit.
Pretutindeni, Negru se străduiește să-i pecetluiască soarta.
Continuă căutarea vreme de treizeci și trei și trei.
Ascunsa mereu este secreta ușă.[1]

– Ce observi aici? m-a întrebat Nim, urmărindu-mă în vreme ce studiam noua versiune a poemului. Nu mi-am dat seama încotro bătea.

– Uită-te la structura poemului în sine, a spus el, destul de agitat. Ai o minte educată matematic, încearcă s-o pui la treabă.

M-am uitat încă o dată la el și am observat ceva.

– Structura rimei e neobișnuită, am zis eu, mândră de mine.

Nim a ridicat din sprâncene, apoi mi-a smuls hârtia din mână. S-a uitat la ea o clipă și a pufnit în râs.

– Așa este, a spus el și mi-a înapoiat-o. Eu nu remarcasem asta. Uite, ia un pix și scrie ce ai constatat.

Am făcut întocmai și am notat:

Cheie–Patru–Mat (A–B–C), Metaforă–Târziu–Nesfârșit (B–C–A), Soartă–Trei–Ușă (C–A–B).[2]

– Deci, rima merge astfel, a spus Nim, copiind totul sub ceea ce scrisesem eu. Acum să dăm numere în loc de litere și să le adunăm.

---

[1] Din nefericire, la traducere, cu cuvintele impuse de originalul englez, nu se pot realiza nici rima, și nici anagrama din primele litere ale versurilor. (n.tr.)

Just as these lines that merge to form a key
Are as chess squares; when month and day are four;
Dont't risk another chance to move to mate.
One game is real and one's a metaphor.
Untold times this wisdom's come too late.
Battle of White has raged on endlessly.
Everywhere Black will strive to seal his fate.
Continue a search for thirty-three and three.
Veiled forever is the secret door.

[2] „Key–Four–Mate (A–B–C), Metaphor–Late–Endlessly (B–C–A), Fate–Three–Door (C–A–B)" (în originalul englez)

Am făcut asta alături de cuvintele scrise şi am obţinut:

ABC 123
BCA 231
CAB 312
666

– Acesta este numărul Fiarei din Apocalipsă: 666! am strigat eu.

– Întocmai, a spus Nim. Iar dacă adaugi şirurile pe orizontală, la adunare iese acelaşi număr. Iar acesta, draga mea, este cunoscut sub numele de „careu magic". Încă un joc matematic. Unele dintre circuitele calului pe care le-a elaborat Benjamin Franklin prezentau careuri magice secrete ascunse. Te pricepi la aşa ceva. Ai descoperit unul chiar la prima vedere, lucru pe care eu nu l-am remarcat.

– Nu l-ai văzut? m-am mirat eu, foarte încântată de mine. Păi atunci, *ce anume* voiai să descopăr? Am examinat hârtia de parcă aş fi căutat un iepure ascuns într-un desen dintr-o revistă pentru copii, aşteptându-mă ca el să apară în lateral sau cu susul în jos.

– Acum trage o linie care să separe ultimele două propoziţii de primele şapte, a spus Nim, şi, în timp ce trasam linia, a adăugat: Acum priveşte prima literă din fiecare propoziţie.

Mi-am plimbat ochii încet în josul paginii, dar, în timp ce coboram, în ciuda căldurii degajate de focul vesel, m-a cuprins un fior cumplit.

– Ce-ai păţit? m-a întrebat Nim şi m-a privit ciudat. Am rămas cu privirea la hârtie, incapabilă să scot o vorbă. Apoi am pus mâna pe pix şi am scris ce văzusem.

J-A-D-O-U-B-E/C-V, scria pe hârtie, de parcă literele acelea mi s-ar fi adresat.

– *Întocmai*, a spus Nim, în vreme ce eu rămăsesem ca împietrită alături de el. *J'adoube* e termenul franţuzesc pentru „ating", „aranjez". Asta spune un jucător când se pregăteşte să

aranjeze mai bine una dintre piese în timpul jocului. Urmat de literele „C.V.", care sunt inițialele tale. Părerea mea este că această prezicătoare ți-a transmis un mesaj. Vrea să ia legătura cu tine, probabil. Îmi dau seama că... *Ce Dumnezeu* te sperie atât de tare? a întrebat el.

– Nu înțelegi? am spus eu, cu glasul pierit de spaimă. *J'adoube*... a fost ultimul cuvânt pe care Fiske l-a rostit în public. Cu puțin timp înainte de a muri.

Inutil să mai spun că în noaptea aceea am avut coșmaruri. Îl urmăream pe bărbatul cu bicicleta pe o alee întortocheată care șerpuia pe un deal abrupt. Clădirile erau atât de îngrămădite una în alta, încât nu puteam vedea cerul. Pe măsură ce pătrundeam tot mai adânc în labirintul de străzi pavate cu piatră de râu, se întuneca. Atunci când dădeam câte un colț, surprindeam bicicleta dispărând pe următoarea stradă. În cele din urmă, l-am încolțit într-o fundătură. Mă aștepta ca un păianjen în mijlocul pânzei. S-a întors, scoțându-și fularul de pe față și lăsând la vedere un craniu albit cu găvanele goale. În timp ce-l priveam, pe craniu a început să îi apară carne, până când, încet-încet, am recunoscut chipul prezicătoarei.

M-am trezit leoarcă de sudoare și am aruncat pătura cât colo. Tremurând, m-am ridicat în capul oaselor în pat. În șemineul din colțul camerei mele se mai vedeau câțiva cărbuni care ardeau mocnit. Privind pe fereastră, am văzut peluza înzăpezită. În mijlocul ei se găsea un bazin mare din marmură ca o fântână arteziană și, sub el, un bazin suficient de mare pentru înot. Dincolo de peluză se vedea marea, de un cenușiu perlat în lumina scăzută a dimineții.

Nu-mi puteam aminti nimic din cele petrecute în noaptea dinainte, pentru că Nim îmi dăduse să beau prea mult Tuaca. Acum mă durea capul. Am coborât din pat și m-am dus nesigură până la baie, unde am dat drumul la apa fierbinte. Am reușit să găsesc un spumant numit „Garoafe și violete". Mirosea

destul de rău, dar l-am vărsat în cadă, unde a format un strat subțire de spumă. Așa cum stăteam în apa fierbinte, fragment cu fragment, am început să-mi amintesc discuția pe care o purtasem. Curând eram din nou îngrozită.

În fața ușii dormitorului am găsit câteva obiecte de îmbrăcăminte: un pulover din lână din Scandinavia și niște cizme galbene din cauciuc, căptușite cu flanelă. Le-am tras peste hainele mele. În timp ce coboram, am simțit aroma delicioasă a micului dejun ce mi se pregătea.

Nim stătea lângă sobă, cu spatele la mine, purtând o cămașă groasă, blugi și o pereche de cizme galbene ca ale mele.

– De unde pot să dau un telefon la birou? l-am întrebat.

– Aici nu am telefon, a spus el. Dar Carlos, îngrijitorul meu, a venit azi-dimineață ca să mă ajute la curățenie. L-am rugat să dea un telefon din oraș și să anunțe că n-o să te prezinți azi la birou. După-amiază o să te conduc acasă și o să-ți arăt cum să-ți asiguri apartamentul. Până atunci, să mâncăm ceva și să ne uităm la păsări. Am un aviariu aici, știai?

Nim a pregătit niște ouă pe care le-a fiert în vin, niște șuncă bună, canadiană, apoi o cafea cum nu mai băusem de multă vreme. După micul dejun, fără să mai stăm mult de vorbă, am ieșit să vizitez proprietatea lui Nim.

Aceasta se întindea pe o distanță de aproape o sută de metri de-a lungul mării, către un mic promontoriu. Terenul era deschis din toate părțile, având doar un șir de garduri vii la fiecare capăt, pentru a-l separa de proprietățile învecinate. Bazinul oval al fântânii arteziene și bazinul de înot de dedesubt erau parțial pline cu apă, având pe suprafață câteva butoaie plutitoare pentru a împiedica formarea gheții.

Alături de casă se găsea un aviariu enorm, cu un dom maur construit din plasă de sârmă vopsită în alb. Zăpada se cernuse printre ochiurile plasei de sârmă și se depusese pe ramurelele copacilor mici ce creșteau înăuntru. Pe crengi se aflau păsări de toate felurile, iar pe sol se plimbau țanțoși

câţiva păuni mari, care-şi târau penele frumoase prin zăpadă. Când scoteau câte un ţipăt, aveam impresia că înjunghia cineva o femeie. Ţipetele lor mă băgau în răcori.

Nim a descuiat uşa din plasă şi m-a condus în interiorul domului, arătându-mi câteva specii în timp ce ne mişcam prin labirintul de copaci înzăpeziţi.

– Deseori, păsările sunt mai inteligente decât oamenii, mi-a zis el. Ţin şi şoimi aici, dar separaţi de celelalte păsări. Carlos le dă carne crudă de două ori pe zi. Şoimul pelerin e preferatul meu. Ca şi în cazul altor specii, femela se ocupă de vânătoare. Apoi a arătat cu degetul spre o pasăre pătată, cocoţată pe o cuşcă din partea din spate a aviariului.

– Serios? N-am ştiut asta, am spus eu şi m-am îndreptat într-acolo să mă uit mai bine. Ochii păsării, aşezaţi foarte aproape de cioc, erau negri şi mari. Am avut senzaţia că ea ne cântărea pe noi.

– Am avut mereu impresia, a zis Nim uitându-se la şoim, că *tu* ai instinct de ucigaş.

– Eu? Cred că glumeşti!

– Nu a fost cultivat cum se cuvine, a adăugat el. Dar eu am de gând să încep să ţi-l scot la iveală. Acest instinct a existat latent în tine vreme prea îndelungată, după părerea mea.

– Dar *eu* sunt cea pe care încearcă unii să o elimine, am protestat.

– Ca într-un joc, a spus Nim, privindu-mă şi ciufulindu-mi părul cu mâna înmănuşată, poţi alege să reacţionezi în mod defensiv ori agresiv la o ameninţare. De ce nu alegi varianta agresivă, ameninţându-ţi adversarul?

– Dar nu ştiu care mi-e adversarul! am spus eu, extrem de nemulţumită.

– Ba ştii, mi-a răspuns Nim pe un ton enigmatic. Ai ştiut încă de la început. Vrei să-ţi dovedesc asta?

– Chiar te rog! Începusem să mă enervez din nou şi nu aveam chef să discut în timp ce Nim mă conducea afară din

aviariu. L-a încuiat şi m-a luat de mână, după care ne-am îndreptat spre casă.

Mi-a scos haina, m-a făcut să mă aşez pe o canapea de lângă foc şi mi-a scos cizmele. Apoi s-a dus până la peretele de care proptise tabloul meu: bărbatul cu bicicleta. L-a adus şi l-a aşezat pe un scaun în faţa mea.

– Seara trecută, după ce te-ai culcat, a spus Nim, m-am uitat multă vreme la pictura ta. Am avut o senzaţie de *déjà-vu*, iar asta m-a tulburat. Ştii că niciodată nu mă las până nu rezolv problemele. Azi-dimineaţă am găsit soluţia.

S-a apropiat de un dulap din stejar, de lângă cuptoare, şi a deschis un sertar. Din el a scos câteva pachete de cărţi de joc. A venit cu ele şi s-a aşezat alături de mine pe canapea. Desfăcând fiecare pachet, a extras câte un joker şi l-a aruncat pe masă. Am privit tăcută cărţile din faţa mea.

Una reprezenta un saltimbanc purtând o tichie cu clopoţei, mergând pe bicicletă. Atât el, cât şi bicicleta apăreau în aceeaşi poziţie ca şi în pictura mea. În spatele bicicletei se vedea o piatră de mormânt pe care erau iniţialele RIP („Odihnească-se în pace"). Cea de-a doua carte reprezenta un saltimbanc asemănător, dar părea văzut prin două oglinzi, ca bărbatul meu mergând pe bicicletă peste un schelet răsturnat. Cea de-a treia carte era un bufon de la un set de cărţi de tarot, care păşea nepăsător, cât pe ce să se prăbuşească într-o prăpastie.

Am ridicat privirea spre Nim şi el mi-a zâmbit.

– Saltimbancul din pachetul de cărţi este de obicei asociat cu Moartea, a spus el. Însă el reprezintă şi simbolul renaşterii. Dar şi al nevinovăţiei pe care umanitatea a avut-o înainte de Căderea în Păcat. Mi-aş dori să-l socotesc un cavaler al Sfântului Graal, care trebuie să fie naiv şi simplu, ca să dea întâmplător peste norocul pe care îl caută. Nu uita că misiunea lui este de a salva omenirea.

– Şi ce-i cu asta? am întrebat eu, cu toate că eram mai mult decât afectată de asemănarea dintre cărţile de pe masă şi

pictura mea. Acum, după ce văzusem prototipurile, bărbatul de pe bicicletă părea chiar să aibă tichia saltimbancului, ba chiar şi ochii spiralaţi, ciudaţi.

– Ai întrebat cine îţi este adversarul, mi-a răspuns Nim cu un aer serios. Cred că, la fel ca şi în aceste cărţi, ca şi în tabloul tău, bărbatul de pe bicicletă îţi este atât adversar, cât şi aliat.

– Doar nu te referi la o persoană reală, am spus eu.

Nim a dat din cap şi mi-a urmărit reacţia.

– L-ai văzut, nu-i aşa?

– Dar a fost vorba doar despre o coincidenţă.

– Tot ce se poate, m-a aprobat el. Dar coincidenţele pot căpăta multe forme. Pentru unii, ar putea fi o momeală plasată de cineva care *ştie* despre această pictură. Ori ar putea fi un alt fel de coincidenţă, a adăugat el cu un zâmbet.

– A, nu, am zis eu, pentru că ştiam prea bine ce avea să urmeze. *Doar ştii* că nu cred în preziceri, puteri psihice sau alte chestii metafizice.

– Nu? a făcut Nim, încă zâmbind. Dar va trebui să găseşti o altă explicaţie privind modul în care ai făcut o pictură înainte de a avea un model. Îmi pare rău, dar trebuie să-ţi mărturisesc ceva. Ca şi prietenii tăi, Llewellyn, Solarin şi prezicătoarea, cred că ai un rol important în misterul Setului Montglane. Cum altfel s-ar putea explica faptul că eşti implicată? Pesemne că, într-un fel, ai fost predestinată – chiar aleasă – să joci un rol-cheie...

– Las-o baltă, l-am repezit eu. Eu nu alerg după acest set de piese de şah! Unii încearcă să mă ucidă ori să mă implice în crime, nu pricepi? am spus, aproape strigând la el.

– Am priceput prea bine, după cum singură te-ai exprimat foarte fermecător, mi-a răspuns Nim. Dar tu eşti aceea căreia se pare că îi scapă adevărul. Cea mai bună apărare este o ofensivă hotărâtă.

– Nici gând, i-am spus. Este evident că mă împingi în faţă drept paratrăsnet. Vrei să pui mâna pe acest set de piese de şah

şi ai nevoie de cineva care să scoată castanele din foc. Bun, sunt implicată în treaba cu pricina până peste cap, şi asta chiar în New York. Nu prea am chef să mă duc într-o ţară necunoscută, unde nu ştiu pe nimeni care să-mi sară în ajutor. Poate că te-ai plictisit şi simţi nevoia aventurii, dar ce se întâmplă cu *mine* dacă dau de belea acolo? Nici măcar nu ai un număr de telefon la care să sun. Ori îţi închipui că măicuţele carmelite vor da fuga să mă ajute când va mai trage cineva în mine? Sau că preşedintele Bursei din New York mă va urmări peste tot şi va aduna cadavrele pe care le las după mine?

– Să nu devenim isterici, a propus Nim, cu glas calm. Am destule legături pe toate continentele, deşi tu nu ştii asta, sau faci orice ca să eviţi acest subiect. Îmi aduci aminte de cele trei maimuţe care încearcă să evite nenorocirea respingând orice percepţie senzorială.

– În Algeria nu există consulat american, am spus eu, aproape scrâşnind din dinţi. Ai cumva legături cu ambasada rusă, care va fi încântată să mă ajute?

La o adică, acel lucru nu era cu totul imposibil, deoarece Nim era pe jumătate rus, pe jumătate grec. Dar, din câte ştiam eu, păstrase legături foarte firave cu ţările de origine ale strămoşilor lui.

– De fapt, am legături cu câteva dintre ambasadele din ţara ta de destinaţie, a spus el, cu un soi de zâmbet, dar o să vorbim mai târziu despre asta. Draga mea, trebuie să recunoşti că, fie că-ţi place, fie că nu, eşti amestecată în această aventură. Această căutare a Sfântului Graal a devenit deja o cavalcadă. Dacă nu ajungi acolo prima, nu vei avea nici o putere ca să negociezi.

– Numeşte-mă Parsifal[1], am spus eu cu un aer sumbru. Mai bine îmi vedeam de treabă decât să vin la tine după ajutor.

---

[1] Parsifal (ori Perceval), cavaler al Mesei Rotunde, folosit aici drept simbol al inocenţei şi al căutarii (n.tr.)

Modul în care rezolvi problemele e să le faci mai complicate decât erau la început.

Nim a sărit în picioare, m-a ajutat să mă ridic şi m-a privit cu un surâs complice. Apoi şi-a lăsat palmele pe umerii mei.

– *J'adoube,* a spus el.

SACRIFICII

Uneori, oamenii nu se dau înapoi sa joace şah pe marginea unei prăpăstii.

MADAME SUZANNE NECKER
Mama doamnei Germaine de Staël

Paris
2 septembrie 1792

Nimeni nu-şi dăduse seama ce fel de zi va fi aceea.

Germaine de Staël nu ştia asta când şi-a luat rămas-bun de la personalul ambasadei. Pentru că în acea zi de 2 septembrie, sub protecţie diplomatică, ea avea să fugă din Franţa.

În timp ce se îmbrăca precipitat ca să participe la o şedinţă de urgenţă a Adunării Naţionale, nici Jacques-Louis David nu ştia ce se va întâmpla. Pentru că, în acea zi de 2 septembrie, trupele duşmane avansaseră până la 225 de kilometri de Paris. Prusacii ameninţaseră că vor incendia oraşul, transformându-l în ruine.

Nici Maurice Talleyrand nu ştia acest lucru atunci când el şi valetul său, Courtiade, scoteau din bibliotecă numeroasele cărţi scumpe, îmbrăcate în piele. În acea zi de 2 septembrie, el plănuise să scoată în secret preţioasele cărţi peste graniţa franceză, pregătindu-se pentru fuga lui iminentă.

Valentine şi Mireille, care se plimbau prin grădina tomnatică din spatele studioului lui David, nu ştiau nici ele ce le

rezerva viitorul. Scrisoarea pe care abia o primiseră le anunța că primele piese din Setul Montglane erau în primejdie. Nu puteau bănui că acea scrisoare urma să le arunce în miezul furtunii ce avea să devasteze întreaga Franță.

Pentru că nimeni nu știa că, exact peste cinci ore, la ora două după-amiaza, în acea zi de 2 septembrie, avea să se declanșeze Marea Teroare.

9.00 A.M.

Valentine și-a lăsat degetele în apa micului iaz sclipitor din spatele studioului lui David. Un pește auriu destul de mare a început să o ciugulească de degete. Nu departe de acel loc, ea și Mireille îngropaseră cele două piese ale setului pe care le aduseseră de la Montglane. Iar acum probabil că aveau să mai apară și altele.

Mireille stătea alături de ea și citea scrisoarea. În jurul lor, crizantemele închise la culoare sclipeau prin frunzișul grădinii. Primele frunze îngălbenite pluteau către suprafața iazului, radiind aroma toamnei, în ciuda arșiței de sfârșit de vară.

– Nu pot explica scrisoarea aceasta decât într-un fel, a spus Mireille și a citit cu voce tare:

Iubitele mele surori întru Hristos,

După cum știți, abația de la Caen s-a închis. În cursul marilor tulburări din Franța, directoarea noastră, domnișoara Alexandrine de Forbin, a considerat că este necesar să se alăture familiei ei din Flandra. În ciuda acesui fapt, sora Marie-Charlotte Corday, pe care probabil v-o amintiți, a rămas pe loc la Caen ca să se ocupe de orice problemă neașteptată ar putea să apară.

Cu toate că nu ne-am întâlnit niciodata, țin să mă prezint. Sunt sora Claude, călugăriță la fosta mănăstire de la Caen. Am fost secretara personală a surorii Alexandrine, care, în urmă cu câteva luni, a trecut pe la casa mea din Épernay, dupa care a plecat spre Flandra. La vreme respectivă, ea m-a rugat insistent să transmit cele mai bune urări

din partea ei către sora Valentine, asta în cazul în care voi ajunge vreodată la Paris.

În prezent, mă aflu în cartierul Cordeliers din Paris. Vă rog să mă aşteptaţi la porţile mănăstirii l'Abbaye la ora două fix astăzi, pentru că nu ştiu câtă vreme voi mai putea rămâne în oraş. Cred că înţelegeţi importanţa acestei rugăminţi.

Sora voastră întru Hristos
Claude de Abbaye-aux-Dames, Caen

– Vine de la Épernay, a spus Mireille, după ce a terminat de citit scrisoarea. E un oraş la est de aici, pe fluviul Marna. Spune că Alexandrine de Forbin s-a oprit acolo în drum spre Flandra. Ştii ce se află între Épernay şi graniţa flamandă?

Valentine a clătinat din cap şi a privit-o pe Mireille cu ochi mari.

– Redutele de la Longwy şi Verdun. Şi jumătate din armata prusacă. Probabil că scumpa noastră soră Claude ne aduce ceva mai valoros decât bunele urări ale surorii Alexandrine de Forbin. Poate ne aduce ceva ce Alexandrine a considerat prea primejdios să ducă peste graniţa flamandă, mai ales că acolo se războiesc atâtea armate.

– Piesele! a exclamat Valentine, sărind în picioare şi speriind peştişorul de aur. În scrisoare se spune că Charlotte Corday a rămas la Caen! Caen o fi fost locul de colectare de la graniţa de nord. A tăcut o clipă ca să-şi adune gândurile. Dar dacă aşa stau lucrurile, a adăugat ea derutată, de ce a încercat Alexandrine să iasă din Franţa pe la răsărit?

– Nu ştiu, a recunoscut Mireille, desfăcându-şi panglica din părul roşu ca să-şi dea cu apă rece pe obrajii înfierbântaţi. Nu vom înţelege niciodată conţinutul acestei scrisori decât dacă o întâlnim pe sora Claude la ora stabilită. Dar de ce a ales Cordeliers, cel mai primejdios cartier al oraşului? Şi doar ştii că l'Abbaye nu mai este mănăstire. A fost transformată în închisoare.

– Nu mi-e teamă să merg singură acolo, a spus Valentine. I-am promis staretei că îmi iau această răspundere, iar acum a sosit vremea să dovedesc de ce sunt în stare. Însă tu, vara mea, trebuie să rămâi aici. Unchiul Jacques-Louis ne-a interzis să părăsim casa în lipsa lui.

– Atunci va trebui să dovedim multă isteţime în încercarea noastră de evadare, a spus Mireille. Pentru că nu te voi lăsa să intri în Cordeliers fără mine. Te asigur de asta.

10.00 A.M.

Caleaşca doamnei Germaine de Staël a ieşit în viteză pe porţile ambasadei Suediei. Pe acoperişul ei stăteau stivuite lăzi de călătorie şi cutii cu peruci, păzite de vizitiu şi de doi servitori în livrele. În caleaşcă, Germaine stătea ascunsă împreună cu cameristele personale şi cu multe bijuterii. Purta costum oficial de ambasadoare, încărcat de panglici colorate şi epoleţi. Cei şase cai albi au tras caleaşca pe străzile deja înfierbântate ale Parisului, îndreptându-se către porţile oraşului. Cocardele lor splendide etalau culorile drapelului suedez. Uşile caleştii aveau ca blazon însemnele coroanei suedeze. Draperiile de la ferestre erau trase, împiedicând orice privire înăuntru.

Pierdută în gânduri şi chinuită de arşiţa insuportabilă şi de bezna din interiorul caleştii, Germaine nu s-a uitat pe geam decât în momentul când, în mod inexplicabil, aceasta s-a oprit brusc, cu o zgâlţâială, înainte de a ajunge la porţile oraşului. Una dintre cameriste s-a aplecat în faţă şi a deschis o fereastră.

Afară, o mulţime de femei zdrenţăroase se agitau nervoase, purtând în loc de arme greble şi sape. Câteva dintre ele au rânjit prin ferestre către Germaine, arătându-şi gurile ştirbe sau dinţii înnegriţi. „Oare de ce sărăcimea oraşului trebuie să arate atât de jalnic?“ s-a întrebat Germaine. Şi câte ore pierduse ea în intrigi politice, risipindu-şi averea pentru a plăti mită funcţionarilor importanţi – şi totul, de dragul unor fiinţe

nenorocite ca acelea de afară. Germaine s-a aplecat pe fereastră, lăsându-şi greu braţul masiv pe marginea geamului.

– Ce se întâmplă aici? a strigat ea cu glas puternic şi autoritar. Lăsaţi caleaşca să treacă!

– Nimeni nu are voie să iasă din oraş! a răspuns răstit o femeie. Noi păzim porţile! Moarte nobilimii!

Acest strigăt a fost preluat de restul mulţimii, care se îndesea. Femeile care ţipau cu glasuri ascuţite aproape că au asurzit-o pe Germaine cu hărmălaia iscată.

– Sunt ambasadoarea Suediei! a strigat ea. Plec în misiune oficială spre Elveţia! Vă cer să lăsaţi caleaşca să treacă!

– Ha! Ia te uite cine dă porunci aici! a răcnit o femeie aflată aproape de fereastra caleştii. Ea s-a întors către Germaine şi a scuipat-o în faţă, iar mulţimea a început să o aclame pentru ispravă.

Germaine a scos o batistă de dantelă din corsaj şi şi-a şters scuipatul de pe faţă. În timp ce a aruncat batista pe fereastră, a strigat:

– Aceasta este batista fiicei lui Jacques Necker, ministrul de finanţe pe care l-aţi iubit şi venerat. Iar acum e plină de scuipatul mai ştiu eu cui! Animale, a spus ea, întorcându-se către doamnele de onoare, care tremurau într-un colţ al caleştii. Vom vedea cine este stăpân pe situaţie.

Însă mulţimea alcătuită din femei scosese caii din hamuri. Înhămându-se chiar ele la caleaşcă, au început să o ducă pe străzi, tot mai departe de porţile oraşului. Mulţimea vierme uitoare ajunsese între timp la proporţii uriaşe. Oamenii se împingeau în caleaşcă, cărând-o încet, la fel ca un grup de furnici care urnesc din loc o fărâmă de tort.

Germaine s-a agăţat cu disperare de uşă, lansând blesteme şi ameninţări sălbatice pe fereastră, însă urletele mulţimii i-au acoperit vocea. După o perioadă de timp ce i s-a părut lungă cât o eternitate, caleaşca s-a oprit în dreptul faţadei unei clădiri uriaşe, înconjurate de gărzi. Când Germaine a văzut unde ajunsese, a

simţit un ghem de gheaţă în stomac. O duseseră la Hotel de Ville. Iar Hotel de Ville era sediul Comunei din Paris.

Comuna din Paris era mai primejdioasă decât oamenii jegoşi care îi înconjuraseră caleaşca, iar Germaine ştia prea bine asta. Avea în faţă oameni nebuni. Până şi ceilalţi membri ai Adunării se temeau de ei. Delegaţi strânşi de pe străzile Parisului, aceşti oameni întemniţau, judecau şi executau membri ai nobilimii cu o grabă ce făcea conceptul de libertate să fie ceva depăşit. Pentru acei oameni, Germaine de Staël reprezenta doar o altă figură nobilă al cărei gât trebuia să fie retezat de ghilotină. Iar ea ştia prea bine acest lucru.

Uşile caleştii au fost deschise cu forţa, iar Germaine a fost smulsă dinăuntru de mâini murdare şi aruncată în stradă. Străduindu-se să rămână dreaptă şi semeaţă, femeia şi-a croit drum prin mulţime cu o privire glacială. În urma ei, servitoarele erau înspăimântate de moarte în faţa mulţimii care le scosese din caleaşcă şi le îmboldea cu cozile măturilor şi ale hârleţelor. Germaine s-a trezit şi ea târâtă pe treptele de la Hotel de Ville. A scos o exclamaţie de spaimă când un bărbat a sărit brusc în faţa ei şi i-a înfipt colţii ascuţiţi ai unei furci sub sân, sfâşiindu-i rochia cu însemne oficiale. Dacă omul ar fi împuns mai cu putere, ar fi străpuns-o cu totul. Şi-a ţinut răsuflarea când un poliţist a făcut un pas în faţă şi a împins furca deoparte cu sabia. Prinzând-o pe Germaine de un braţ, a azvârlit-o spre intrarea întunecată a clădirii.

11.00 A.M.

David a ajuns la Adunare într-un suflet. Sala enormă gemea de lume. Era o hărmălaie de nedescris. Secretarul stătea la tribuna din centru, răcnind ca să se facă auzit. În timp ce-şi croia drum spre locul lui, David abia reuşea să priceapă ce spunea vorbitorul.

– La 23 august, fortăreaţa Longwy a căzut în mâinile trupelor duşmane! Ducele de Brunswick, comandantul armatelor

prusace, a emis un manifest prin care ni se cerea să-l eliberăm pe rege şi să restaurăm puterea regală, altfel trupele lui vor rade Parisul de pe faţa pământului!

Zgomotul de la parter era ca o maree care-l îneca pe secretar, acoperindu-i cuvintele. De fiecare dată când valul se trăgea puţin înapoi, el încerca să continue.

Adunarea Naţională îşi menţinea puterea fragilă asupra Franţei atâta vreme cât îl ţinea întemniţat pe rege. Însă Manifestul Brunswick ceruse eliberarea lui Ludovic al XVI-lea drept pretext pentru invadarea Franţei de către trupele prusace. Încolţit de datorii şi de dezertările în masă din armatele franceze, noul guvern, abia ajuns la putere, era în primejdie de a se prăbuşi peste noapte. Colac peste pupăză, fiecare delegat îi bănuia pe ceilalţi de trădare, de înţelegeri secrete cu duşmanul care ameninţa graniţele Franţei. Aceea era situaţia tipică din care se năştea anarhia, se gândea David în timp ce-l urmărea pe secretar zbătându-se să păstreze ordinea.

– Cetăţeni! tocmai striga secretarul. Vă aduc o ştire îngrozitoare! Fortăreaţa de la Verdun a căzut în ghearele prusacilor chiar în această dimineaţă! Trebuie să ridicăm armele împotriva...

Întreaga Adunare a fost cuprinsă de isterie. La parter s-a creat haos, iar oamenii au început să fugă de colo, colo, ca nişte şobolani încolţiţi. Fortăreaţa Verdun era ultima redută între armatele duşmane şi Paris! Prusacii puteau ajunge la porţile oraşului până spre seară.

David s-a aşezat tăcut pe locul lui, încercând să audă ce se spunea. Cuvintele secretarului erau înecate de demenţa generală. David vedea cum omul îşi mişcă buzele fără să poată distinge nici un sunet clar în cacofonia creată de ţipetele şi răcnetele celor din sală.

Adunarea devenise o masă tumultuoasă de oameni înnebuniţi. Dinspre rândurile cele mai înalte, gunoaiele străzii au început să azvârle cu cocoloaşe de hârtie şi cu fructe asupra

moderaţilor de la parter. Girondinii, cu manşetele lor cu dantele, care fuseseră consideraţi cândva liberali, se uitau în sus, albi ca varul de spaimă. Erau cunoscuţi ca regalişti republicani, care sprijineau cele trei stări: nobilimea, clerul şi burghezia. Acum, după emiterea Manifestului Brunswick, viaţa lor era în mare primejdie chiar şi acolo, la parterul Adunării. Şi ştiau asta prea bine.

Cei care se pronunţau în favoarea restauraţiei puteau fi morţi până ce prusacii aveau să ajungă la porţile Parisului.

La tribună a urcat Danton, deoarece vorbitorul dinainte se trăsese deoparte. Danton, sufletul Adunării, cu capul lui masiv şi trup mătăhălos, cu nasul rupt şi buze strâmbe, desfigurat de lovitura de copită a unui taur, căreia în supravieţuise în copilărie. A ridicat în aer palmele masive şi a cerut să se facă ordine.

– Cetăţeni! Este o mare satisfacţie pentru ministrul unui stat liber să anunţe că ţara sa este salvată! Toţi sunt mişcaţi, toţi sunt animaţi de entuziasm, toţi ard de nerăbdare să intre în luptă...

În balcoanele şi pe intervalele marii săli a Adunării, bărbaţii s-au strâns grupuri, grupuri şi au tăcut pe rând, ascultând cuvintele însufleţitoare ale puternicului conducător. Danton i-a chemat să se ridice, le-a cerut să nu fie slabi, i-a îndemnat să se revolte împotriva forţei care se îndrepta spre Paris pentru a-l şterge de pe faţa pământului. El le-a făcut sângele să clocotească, cerându-le să apere graniţele Franţei, să lupte din tranşee, să apere porţile oraşului cu furci şi suliţe. Ardoarea cuvântării lui aprinsese o flacără în sufletele celor care îl ascultau. Curând, în sală s-au auzit strigăte de încurajare şi ovaţii ce punctau aproape fiecare cuvânt rostit de el.

– Strigătul pe care îl slobozim nu este de alarmă privind pericolul, el ne cere să ne năpustim asupra duşmanilor Franţei!... Trebuie să avem curaj, să avem curaj, şi să îndrăznim, numai astfel vom salva Franţa!

Adunarea înnebunise. La parter a izbucnit o adevărată furtună, pentru că toţi aruncau hârtii în aer şi strigau din răsputeri: *„L'audace! L'audace!* Curaj! Curaj!"

În vreme ce lumea de la parter era cuprinsă de un entuziasm aproape dement, David şi-a plimbat privirea pe la balcoane şi a rămas cu ochii aţintiţi asupra unui bărbat. Un om slab, palid, îmbrăcat impecabil, cu o eşarfă scrobită, cu redingota călcată fără cusur şi cu peruca pudrată atent. Un tânăr cu un chip rece şi cu ochi de culoarea smaraldelor care sclipeau ca ai unui şarpe.

David l-a urmărit pe tânărul palid rămânând tăcut, fără a fi câtuşi de puţin mişcat de cuvintele lui Danton. În timp ce stătea cu ochii pe el, David şi-a dat seama că un singur lucru putea salva ţara, sfârtecată de zeci de facţiuni duşmane, ruinată şi ameninţată de multe puteri ostile de dincolo de graniţe. Franţa nu avea nevoie de izbucnirile de entuziasm mobilizator ale unui Danton sau ale unui Marat. Franţa avea nevoie de un conducător. De un bărbat care să-şi găsească forţa în muţenie până când avea să i se ceară să-şi pună în valoare calităţile. Un bărbat pe ale cărui buze cuvântul *virtute* suna mai dulce decât lăcomia sau decât dorinţa de glorie. Un om care avea să restabilească idealurile naturale, pastorale ale marelui Jean-Jacques Rousseau, pe ale cărui idei se bazase Revoluţia. Omul care stătea la galerie era conducătorul de care avea nevoie Franţa. Se numea Maximilien Robespierre.

1.00 P.M.

Germaine de Staël stătea pe o bancă din lemn din sediul Comunei din Paris. Aştepta acolo de mai bine de două ceasuri. Peste tot se vedeau oameni îngrijoraţi, strânşi grupuri, grupuri, fără să vorbească. Câţiva bărbaţi stăteau alături de ea, alţii îşi găsiseră loc pe podea. Pe uşile deschise de dincolo de acea sală de aşteptare improvizată, Germaine vedea siluetele unor oameni care se agitau de colo, colo, ştampilând nişte documente. Din când în când, cineva ieşea afară şi striga câte un nume. Bărbatul al cărui nume era strigat pălea, alţii îl loveau

uşor pe spate şi-i şopteau: „Curaj", după care omul dispărea dincolo de uşi.

Ştia ce se întâmpla de cealaltă parte a uşilor, desigur. Membrii Comunei din Paris ţineau procese sumare. „Acuzatul", care nu putea fi acuzat de nimic, în afara originii familiale, trebuia să răspundă la câteva întrebări despre strămoşi şi privind credinţa faţă de rege. Dacă sângele individului era ceva mai albastru decât s-ar fi cuvenit, el avea să fie vărsat până în zori pe străzile Parisului. Germaine nu se iluziona în privinţa şanselor de supravieţuire. Avea o singură speranţă, şi nutrea acel gând în vreme ce aştepta să i se decidă soarta: oamenii aceia nu vor ghilotina o femeie însărcinată.

În timp ce aştepta şi frământa între degete cordonul lat al rochiei de ambasadoare, bărbatul de lângă ea s-a prăbuşit brusc la pământ, şi-a luat capul între palme şi a început să plângă. Ceilalţi oameni din jur s-au uitat agitaţi în direcţia lui, dar nimeni nu a făcut vreo încercare de a-l consola. Neliniştiţi, toţi priveau în altă parte, de parcă şi-ar fi ferit privirea de la un infirm sau de la un cerşetor mizer. Germaine a oftat şi s-a ridicat în picioare. Nu voia să se lase impresionată de imaginea bărbatului care plângea. Voia să găsească o portiţă de salvare.

În aceeaşi clipă a zărit un tânăr care-şi croia drum prin sala aglomerată; avea nişte hârtii în mână. Părul castaniu şi ondulat îi era prins cu un şnur, iar jaboul din dantelă îi era cam mototolit. Avea pe chip întipărită o expresie de hotărâre şi de patimă, deşi părea destul de obosit. Germaine şi-a dat seama că-l cunoştea pe acel tânăr.

– Camille! a strigat ea. Camille Desmoulins!

Tânărul s-a întors spre ea, iar ochii i s-au luminat de uimire.

Camille Desmoulins fusese copilul teribil al Parisului. Cu trei ani înainte, când încă era student la iezuiţi, sărise pe o masă de la cafeneaua Foy într-o noapte înfierbântată de iulie şi-i chemase pe cetăţeni să ia cu asalt Bastilia. Acum ajunsese eroul Revoluţiei.

– Madame de Staël! a exclamat Camille, făcându-şi loc prin mulţime şi luând-o de mână. Ce căutaţi aici? Doar nu v-aţi angajat în acţiuni contra Statului!

I-a zâmbit larg, iar chipul lui fermecător i s-a părut lui Germaine total nelalocul său în încăperea întunecoasă, unde domnea spaima şi mirosul morţii. Germaine a încercat să-i răspundă la zâmbet.

– Am fost prinsă de „Cetăţenele Parisului", i-a răspuns ea, încercând să-şi regăsească o parte din farmecul diplomatic care o ajutase atât de mult în trecut. S-ar părea că soţia unui ambasador care încearcă să iasă pe porţile oraşului este considerată acum un duşman al poporului. Nu ţi se pare ironic, după ce ai luptat atât de vajnic pentru libertate?

Zâmbetul de pe chipul lui Camille s-a stins. A aruncat o privire jenată către bărbatul care stătea pe bancă în spatele lui Germaine şi plângea. Apoi a luat-o pe femeie de braţ şi a tras-o deoparte.

– Vreţi să spuneţi că aţi încercat să părăsiţi Parisul fără escortă şi permis? Doamne, Dumnezeule, doamnă! Aţi avut noroc că nu v-au împuşcat pe loc!

– Nu fi absurd! a strigat ea. Am imunitate diplomatică. Dacă aş fi întemniţată, asta ar fi totuna cu o declaraţie de război împotriva Suediei! Socotesc că sunt demenţi dacă-şi închipuie că mă pot deţine aici!

Însă acea izbucnire de curaj nebun s-a stins când a auzit următoarele cuvinte ale lui Camille.

– Nu ştiţi ce se întâmplă în aceste momente? Suntem deja în război, şi sub un iminent atac... A coborât glasul, pentru că şi-a dat seama că ştirea nu era cunoscută de toată lumea şi ar fi putut declanşa o zarvă infernală. A căzut Verdunul, a adăugat el.

Vreme de o clipă, Germaine l-a privit fix. Brusc, şi-a dat seama de gravitatea situaţiei în care se găsea. Apoi, când l-a văzut clătinând din cap, femeia a întrebat:

– Cât de aproape de Paris au... Unde se află acum?

– La mai puţin de zece ore de marş depărtare de Paris, chiar şi cu toata artileria. S-a dat deja ordin ca oamenii care se apropie de porţile oraşului să fie împuşcaţi. Orice încercare de a părăsi oraşul atrage după sine acuzaţia de trădare, a zis el şi a privit-o cu fermitate.

– Camille, s-a grăbit ea să spună, ştii de ce voiam să merg la familia mea din Elveţia? Dacă mai amânam multă vreme plecarea, probabil că nu aş mai fi putut călători. Aştept un copil.

El s-a uitat neîncrezător în ochii ei, însă Germaine îşi recăpătase îndrăzneala. L-a prins de mână şi i-a apăsat-o pe burta ei. În ciuda faldurilor bogate ale rochiei, Camille şi-a dat seama că Germaine nu mintea. I-a zâmbit din nou ca un adolescent şi s-a îmbujorat uşor la faţă.

– Doamnă, cu puţin noroc, s-ar putea să obţin întoarcerea dumneavoastră la ambasadă în această seară. Nici Dumnezeu nu vă poate scoate pe porţi înainte de a-i respinge pe prusaci. O să mă duc să discut problema cu Danton.

Având o senzaţie de uşurare, Germaine a zâmbit. Apoi, când Camille a strâns-o de mână, ea i-a spus:

– După ce voi naşte în siguranţă la Geneva, o să dau copilului numele tău.

2.00 P.M.

Valentine şi Mireille s-au apropiat de porţile închisorii l'Abbaye în caleaşca pe care o închiriaseră după ce fugiseră de la studioul lui David. O mulţime de oameni se strânseseră pe strada îngustă, iar în faţa intrării în închisoare staţionau şi alte căruţe.

Mulţimea era alcătuită din oameni zdrenţăroşi, fără locuinţe, înarmaţi cu furci şi cu sape, cu care atacau caleştile şi căruţele din apropierea porţilor închisorii, lovind în uşi şi în geamuri cu pumnii şi cu uneltele lor agricole. Vacarmul stârnit de vocile lor supărate răsuna pe strada îngustă, încorsetată

între clădiri înalte de piatră, unde gărzile închisorii, cocoțate pe acoperișul caleștilor, încercau să împingă mulțimea îndărăt.

Vizitiul caleștii lor s-a aplecat de pe capră și s-a uitat pe geam spre Valentine și Mireille.

– Nu mă pot apropia mai mult, le-a spus el. Dacă încerc, o să rămânem blocați pe alee și nu ne mai putem urni din loc. În plus, nu-mi place gloata asta.

În aceeași clipă, Valentine a zărit în mulțime o călugăriță care purta straiele de la Abbaye-aux-Dames de la Caen. A făcut semn pe ușa caleștii, iar călugărița mai în vârstă i-a răspuns la gest, însă era blocată de mulțimea care se îngrămădise pe străduța îngustă, mărginită de ziduri înalte din piatră.

– Valentine, nu face asta! a strigat Mireille, când vara ei blondă a deschis portiera și a sărit în stradă.

– Domnule, vă implor, i-a spus Mireille vizitiului, coborând din caleașcă și uitându-se la el cu ochi rugători, rămâneți puțin pe loc. Vara mea se va întoarce imediat.

S-a rugat cerului ca spusele ei să se adeverească, și a urmărit-o pe Valentine care, în încercarea de a se apropia de sora Claude, fusese deja înghițită de gloată.

– Domnișoară, i-a zis vizitiul, trebuie să întorc caleașca aici. Dacă rămânem, suntem în primejdie. Caleștile acelea pe care le-au oprit în fața noastră duc deținuți.

– Dar noi am venit aici să ne întâlnim cu o prietenă, i-a explicat Mireille. O aducem încoace imediat. Domnule, vă implor să ne așteptați!

– Deținuții aceia, i-a spus vizitiul, privind mulțimea de pe capra înaltă, sunt cu toții preoți care au refuzat să jure credință față de stat. Mă tem pentru ei, dar și pentru noi. Adu-o pe vara dumitale înapoi, cât eu o să întorc caleașca, și nu pierde vremea.

Spunând acestea, bătrânul vizitiu a sărit de pe capră și, prinzând hățurile calului, a început să-l dirijeze pentru a întoarce caleașca pe strada aceea îngustă. Cu inima bătându-i nebunește, Mireille s-a grăbit să intre în vâltoarea mulțimii.

Aceasta a înghiţit-o ca o mare întunecată. În strânsoarea trupurilor care se tălăzuiau pe alee, nu a mai reuşit să o vadă pe Valentine. Zbătându-se cu disperare să înainteze, a simţit mâinile oamenilor trăgând-o şi împingând-o din toate părţile. A început să se simtă cuprinsă de panică din pricina mirosului respingător al trupurilor care o striveau.

Brusc, prin pădurea de braţe şi arme, a reuşit să o zărească pe Valentine, aflată la doar câţiva paşi de sora Claude, ţinând mâna întinsă pentru a o prinde pe călugăriţa mai în vârstă. Apoi mulţimea s-a închis ca o apă neagră, şi nu a mai văzut nimic.

– Valentine! a strigat Mireille. Însă glasul ei era acoperit de răcnetele tunătoare ale oamenilor prinşi ca într-un vârtej, şi s-a trezit purtată înainte de marea de trupuri către cele şase caleşti din dreptul porţilor închisorii. În ele se aflau preoţi.

Mireille s-a zbătut cu disperare să se deplaseze în direcţia în care le văzuse pe Valentine şi pe sora Claude, însă era ca şi cum ar fi încercat să se împotrivească unui curent puternic. De fiecare dată când reuşea să înainteze câţiva zeci de centimetri, era dusă tot mai aproape de caleştile aflate lângă zidurile închisorii, până când, într-un târziu, s-a trezit azvârlită şi strivită de spiţele unei roţi şi s-a agăţat cu toată forţa de ea ca să poată rămâne în picioare. S-a tras până a ajuns să stea lipită de peretele caleştii; uşile acesteia s-au dat brusc în lături. În timp ce în jurul ei era o vânzoleală de nedescris, Mireille s-a agăţat disperată de roata caleştii ca să nu fie târâtă din nou în mulţimea ce se învârtejea încoace şi încolo.

Preoţii erau smulşi din caleaşcă şi aruncaţi în stradă. Un preot tânăr, cu buzele palide de spaimă, s-a uitat preţ de o clipă în ochii lui Mireille, în vreme ce era scos cu forţa din caleaşcă; apoi a dispărut, înghiţit de mulţime. A fost urmat de un preot în vârstă, care a sărit pe uşa deschisă şi a început să lovească în mulţime cu cârja. A urlat deznădăjduit către gardieni, însă de-acum şi aceştia se transformaseră în fiare. Trecând de partea mulţimii, ei au coborât de pe caprele caleştilor

şi s-au apucat să îi smulgă straiele preoţeşti, făcându-le zdrenţe, aruncându-l apoi şi pe el la picioarele gloatei, care l-a strivit sub tălpi.

În timp ce se ţinea strâns de roata caleştii, Mireille a văzut cum alţi preoţi înnebuniţi de groază erau scoşi cu forţa, unul după altul, din caleşti. Aceştia alergau unul către altul, ca nişte şoareci speriaţi, loviţi şi împunşi cu furci şi cu alte unelte din toate părţile. Aproape moartă de frică, Mireille a strigat de câteva ori numele lui Valentine şi s-a uitat la scenele de groază ce se petreceau în jur. Apoi, alegându-se cu degetele însângerate când a fost şi ea smulsă şi târâtă de mulţime, s-a trezit împinsă şi strivită de un zid al închisorii.

S-a izbit de zid, apoi s-a prăbuşit pe strada pavată cu piatră de râu. Ţinând mâinile întinse în faţă, ca să atenueze şocul căzăturii, Mireille a simţit ceva cald şi umed sub palme. Aşa cum căzuse pe pietrele colţuroase, a ridicat puţin capul şi şi-a dat părul roşcat de pe faţă. Se uita drept în ochii deschişi ai surorii Claude, care zăcea strivită de zidul închisorii l'Abbaye. Faţa îi era plină de sânge, vălul îi fusese smuls de pe cap, şi în frunte avea o rană urâtă care sângera. Ochii ei priveau în gol. Mireille s-a tras înapoi şi a urlat din răsputeri, dar din gâtlej nu i-a ieşit nici un sunet, atât era de îngrozită. Pentru că locul călduţ şi umed unde nimeriseră degetele ei era borta lăsată de lipsa braţului surorii Claude, smuls din încheietura umărului.

Tremurând scârbită, Mireille s-a îndepărtat de Claude. Deznădăjduită, şi-a trecut mâna peste rochie ca să se şteargă de sânge. Valentine. Unde era Valentine? Mireille s-a pus în genunchi şi a încercat să se agaţe de zid ca să se poată ridica în picioare în timp ce mulţimea se agita sălbatic în jurul ei, dezlănţuită ca o fiară colectivă, lipsită de raţiune. În aceeaşi clipă a auzit un geamăt şi şi-a dat seama că sora Claude deschisese gura. Călugăriţa nu murise!

Mireille s-a lăsat din nou în genunchi şi a prins-o de umeri, cu toate că sângele şiroia din braţul care îi fusese smuls.

– Valentine! a strigat ea. Unde e Valentine? Te rog, înțelegi ce spun? Spune-mi ce s-a întâmplat cu Valentine!

Bătrâna călugăriță și-a mișcat buzele fără să scoată un sunet și și-a rostogolit ochii goliți de orice expresie spre Mireille, care s-a aplecat în față până când părul ei a atins buzele călugăriței.

– Înăuntru, a șoptit Claude. Au luat-o înăuntrul stăreției, a mai apucat ea să zică, apoi și-a pierdut cunoștința.

– Dumnezeule, ești sigură? a întrebat-o Mireille, dar nu a mai primit răspuns.

Mireille a încercat să se ridice în picioare. Oamenii din mulțime se foiau ca fiarele cerând sânge. Pretutindeni, furcile și sapele se roteau sau împungeau prin aer, iar urletele ucigașilor și ale muribunzilor se amestecau, făcând-o să-și piardă șirul gândurilor.

Apropiindu-se de ușile grele ale închisorii, Mireille a bătut cu pumnii cât de tare a putut, până când palmele au început să-i sângereze. Nu a primit nici un răspuns dinăuntru. Epuizată și chinuită de dureri și de disperare, s-a străduit să-și croiască drum înapoi prin mulțime, spre caleașca pe care spera să o găsească tot acolo. Trebuia să dea de David. Doar el le mai putea ajuta.

Brusc, ajunsă în mijlocul vârtejului de trupuri omenești și reușind să privească printre ele, a văzut un lucru care a făcut-o să înghețe. Oamenii se trăgeau înapoi, în vreme ce spre ei înainta ceva, în direcția lui Mireille. Lipindu-se de zid, făcându-se aproape una cu acesta și pășind furiș de-a lungul lui, a reușit să vadă ce se întâmplase. Caleașca în care sosise ea era târâtă acum prin aleea gâtuită de mulțime. Și, pus într-un par înfipt în capra înaltă a calești, se vedea capul retezat al vizitiului, cu părul argintiu înecat de sânge și cu fața lui bătrână – o adevărată mască a groazei.

Mireille și-a mușcat degetele ca să nu scoată un urlet. Privind înnebunită hidosul cap ce se mișca pe deasupra gloatei,

şi-a dat seama că nu putea să se întoarcă pentru a porni în căutarea lui David. Acum trebuia să pătrundă dincolo de zidurile închisorii. Ştia cu o certitudine implacabilă că, dacă nu ajungea imediat la Valentine, o va pierde.

3.00 P.M.

Jacques-Louis David a trecut printr-un nor de abur ridicat de femeile care aruncau găleţi de apă rece pe pavajul încins şi a intrat în Café de la Régence.

În interiorul clubului, norul care l-a învăluit era chiar mai dens decât cel de afară, pentru că acolo se găseau zeci de bărbaţi care fumau pipă ori trabuc. A simţit că-i ard ochii, iar cămaşa din bumbac, descheiată până aproape de brâu, i se lipise de piele de îndată ce intrase în încăperea supraîncălzită, trebuind să plece mereu capul când pe lângă el treceau chelneri purtând tăvi cu băuturi printre mesele foarte apropiate una de alta. La mese, bărbaţii jucau cărţi, domino sau şah. Café de la Régence era cel mai vechi şi mai renumit club de jocuri din Franţa.

Când s-a apropiat de partea din spate a clubului, David l-a văzut pe Maximilien Robespierre, cu profilul lui frumos dăltuit amintind de o camee din fildeş, studiind poziţia de pe tablă cu mult calm. Rezemându-şi bărbia într-un deget şi având fularul cu nod dublu şi vesta din brocart încă impecabile, fără nici o cută, el nu părea să ia în seamă nici zgomotul infernal din jur, nici căldura înăbuşitoare. Ca întotdeauna, detaşarea glacială a ţinutei lui sugera că el nu juca nici un rol în ceea ce se întâmpla în jur, ci rămânea doar un observator imparţial. Ori un judecător.

David nu l-a recunoscut pe bărbatul mai în vârstă care stătea în faţa lui Robespierre. Purtând o redingotă demodată de culoare albastru-deschis, cu pantaloni scurţi strânşi pe picior, ciorapi albi şi pantofi la modă pe vremea lui Ludovic al XV-lea, bătrânul domn a mişcat o piesă de pe tablă fără ca măcar să se

uite la ea. El a ridicat privirea când l-a simţit pe David apropiindu-se.

– Iertaţi-mă că vă tulbur jocul, a spus David. Vreau să-i cer domnului Robespierre o favoare ce nu suferă amânare.

– Nu mă deranjează câtuşi de puţin, a spus bătrânul. Robespierre a continuat să analizeze tabla în tăcere. Prietenul meu oricum a pierdut partida. E mat în cinci mutări. Ai face mai bine să te resemnezi, dragul meu Maximilien! Prietenul tău a sosit la momentul potrivit.

– Nu reuşesc să înţeleg, a spus Robespierre. Dar tu ai ochi mai buni decât mine când e vorba de şah. Îndreptându-se de spate şi rezemându-se de spătar, a scos un oftat şi l-a privit pe David. Domnul Philidor este cel mai bun jucător de şah din Europa. Consider că e un privilegiu să pierd în faţa lui, doar să am ocazia de a juca o partidă cu el.

– A, sunteţi faimosul Philidor! a exclamat David, strângând cu căldură mâna bătrânului. Domnule, dar sunteţi şi un mare compozitor. Am văzut *Soldatul magician* când eram copil. Nu voi uita niciodată acel spectacol. Îngăduiţi-mi să mă prezint: sunt Jacques-Louis David.

– A, pictorul! a spus Philidor, ridicându-se în picioare. Vă admir opera la fel ca oricare alt cetăţean al Franţei. Îmi pare rău, dar sunteţi singura persoană din această ţară care îşi aminteşte *de mine*. Deşi cândva muzica mea răsuna la Comedia Franceză şi la Opera Comică, acum trebuie să joc partide demonstrative de şah, ca o maimuţă dresată, pentru a mă susţine pe mine şi a-mi susţine familia din punct de vedere material. Trebuie să-i mulţumesc lui Robespierre, care a fost foarte amabil şi mi-a asigurat un permis pentru a pleca în Anglia, unde pot câştiga mult mai bine din astfel de spectacole.

– Tocmai aceasta este favoarea pe care am venit să i-o cer, a spus David, în clipa în care Robespierre a renunţat să mai examineze poziţia şi s-a ridicat în picioare. Situaţia politică din Paris a devenit primejdioasă. Iar canicula asta diavolească nu

poate nicicum să-i mai domolească pe furioşii noştri prieteni parizieni. Atmosfera aceasta explozivă m-a determinat să cer... deşi favoarea nu este pentru mine, desigur.

– Cetăţenii cer mereu favoruri mai curând pentru alţii decât pentru ei înşişi, a zis Robespierre cu răceală în glas.

– Cer favoarea în numele tinerelor mele pupile, a spus David cu un aer serios. Maximilien, sunt convins că vă daţi seama că Franţa nu mai este sigură pentru femei de vârstă fragedă.

– Dacă v-ar fi preocupat atât de mult binele lor, a pufnit cu oarecare dispreţ Robespierre, privindu-l pe David cu ochii lui verzi şi sclipitori, nu le-aţi fi îngăduit să se vânture prin oraş la braţul episcopului de Autun.

– Nu sunt de acord, a intervenit Philidor. Sunt un mare admirator al lui Maurice Talleyrand. Presimt că într-o bună zi va fi considerat unul dintre cei mai mari oameni de stat din istoria Franţei.

– Să lăsăm profeţiile, a propus Robespierre. Din fericire, nu trebuie să vă câştigaţi existenţa devenind prezicător. Maurice Talleyrand a încercat săptămâni la rând să mituiască funcţionarii francezi pentru a se întoarce în Anglia, unde se poate da drept diplomat. El nu doreşte decât să-şi salveze pielea. Dragul meu David, toată nobilimea din Franţa se străduieşte să părăsească ţara înainte de sosirea prusacilor. La şedinţa Comisiei din astă-seară voi vedea ce pot face pentru protejatele tale, dar nu-ţi promit nimic. Solicitarea ta vine foarte târziu.

David i-a mulţumit călduros, iar Philidor s-a oferit să-l conducă până în stradă, pentru că şi el părăsea clubul. În timp ce îşi croiau drum prin încăperea aglomerată, marele maestru de şah i-a spus pictorului:

– Trebuie să înţelegi că Maximilien Robespierre e altfel decât noi. Ca burlac, el nu se confruntă cu responsabilităţile care apar când ai copii şi trebuie să te ocupi de creşterea

lor. Ce vârstă au pupilele tale, David? Le ai în îngrijire de multă vreme?

– Doar de doi ani, i-a răspuns David. Înainte de asta, au fost novice la Abaţia de Montglane, unde urmau să devină călugăriţe...

– La Montglane, zici? s-a mirat Philidor, coborând glasul. Ajunşi la intrarea în club, a continuat: Dragul meu David, ca jucător de şah, te asigur că ştiu multe despre istoria Abaţiei Montglane. Nu-i ştii povestea?

– Ba da, a spus David, încercând să-şi stăpânească iritarea. Numai prostii mistice! Setul Montglane nu există, şi mă uimeşte că daţi crezare unor asemenea lucruri.

– Le dau crezare? a apus Philidor şi l-a luat pe David de braţ, ieşind împreună pe trotuarul cotropit de arşiţă. Prietene, *sunt convins* că setul acela există. Şi mai ştiu şi alte lucruri. Cu mai bine de patruzeci de ani în urmă, probabil înainte de naşterea ta, am vizitat curtea lui Frederick cel Mare din Prusia. Cât am stat acolo, am cunoscut doi oameni cu o putere de percepţie atât de mare, încât îmi este imposibil să îi uit vreodată. Unul, de care probabil că ai auzit, a fost marele matematician Leonhard Euler. Celălalt, la fel de mare în felul său, era bătrânul tată al tânărului muzician de la curtea lui Frederick. Dar acest geniu în vârstă a fost sortit, din păcate, să fie dat uitării. Cu toate că nimeni nu a auzit de el de atunci încoace, muzica lui, pe care a cântat-o pentru noi într-o seară la cererea regelui, a fost cea mai frumoasă pe care o ascultasem vreodată. Îl chema Johann Sebastian Bach.

– Nu am auzit acest nume, a recunoscut David, dar ce au în comun Euler şi acest muzician cu legendarul set de şah?

– O să-ţi povestesc, i-a promis Philidor, doar dacă eşti de acord să mă prezinţi acestor pupile ale tale. Poate că vom descoperi astfel misterul pentru descifrarea căruia mi-am închinat toată viaţa!

David a fost de acord, iar marele maestru de şah l-a însoţit pe jos pe străzile înşelător de liniştite, de-a lungul Senei şi dincolo de Pont Royal, către studioul său.

Aerul era neclintit; frunzele copacilor stăteau nemişcate în arşiţă. Căldura se ridica în valuri de pe pavajul încins şi până şi apele cenuşii ale Senei curgeau tăcute, parcă apăsate de căldură. Nu aveau de unde să ştie că la douăzeci de străzi mai departe, în inima cartierului Cordeliers, mulţimea însetată de sânge dărâma porţile închisorii l'Abbaye. Iar Valentine se afla înăuntru.

În tăcerea apăsătoare a acelei după-amiezii fierbinţi, în timp ce mergeau alături, Philidor şi-a început povestea...

POVESTEA MAESTRULUI DE ŞAH

La vârsta de 19 ani, am părăsit Franţa şi am călătorit până în Olanda, ca să acompaniez la oboi o tânără pianistă, un copil-minune, care urma să dea nişte concerte acolo. Din nefericire, când am sosit, am descoperit că biata copilă murise cu câteva zile înainte de vărsat de vânt. M-am trezit singur într-o ţară străină, fără nici un ban şi fără nici o speranţă de a avea vreun venit oarecare. Ca să mă întreţin, mergeam în cafenele şi jucam şah pe bani. De la vârsta de 14 ani studiasem şahul sub îndrumarea renumitului Sire de Legal, cel mai bun jucător din Franţa şi, probabil, din Europa. La 18 ani, îl puteam învinge pornind cu un handicap de un cal. Drept urmare, aşa cum am descoperit curând, puteam învinge orice jucător pe care îl întâlneam. La Haga, în timpul Bătăliei de la Fontenoy, am jucat cu prinţul de Waldeck, chiar în toiul luptelor.

Am călătorit prin întreaga Europă, jucând la cafeneaua Slaughter's din Londra cu cei mai buni jucători de pe insulă, inclusiv cu Abraham Janssen şi cu Philip Stamma, învingându-i pe toţi. Stamma, un sirian de origine maură, publicase câteva cărţi despre şah. Mi le-a arătat, împreună cu alte câteva

cărți scrise de La Bourdonnais și de mareșalul Saxe. Stamma socotea că eu, cu abilitățile mele extraordinare de joc, ar fi trebuit să scriu o carte de șah.

Cartea mea, publicată câțiva ani mai târziu, s-a numit *Analiza jocului de șah*. În ea am propus teoria potrivit căreia „Pionii sunt sufletul șahului". De fapt, am arătat că pionii nu sunt doar simple piese ce trebuie sacrificate, ci pot fi utilizați în mod strategic și pozițional împotriva adversarului. Această carte a declanșat o revoluție în șah.

Lucrarea mea s-a bucurat de atenția matematicianului german Euler. El citise în *Dicționarul* francez, publicat de Diderot, despre partidele pe care le-am jucat în orb și l-a convins pe Frederick cel Mare să mă invite la curtea lui.

L-am întâlnit pe Frederick cel Mare la Potsdam într-o sală mare, simplă, sclipind de lumini, dar lipsită de minunatele obiecte de artă pe care le găsești la alte curți europene. Frederick era un războinic, preferând tovărășia altor soldați în loc de prezența curtenilor, a artiștilor și a femeilor. Se spunea că dormea pe un pat tare din scândură și-și ținea tot timpul câinii alături de el.

În seara în care am apărut eu, a sosit și capelmaistrul Bach de la Leipzig, împreună cu fiul său, Wilhelm, care venise să-și viziteze un alt fiu, Carl Philipp Emanuel Bach, clavecinist al regelui Frederick. Chiar regele scrisese opt măsuri dintr-un canon, și îi ceruse bătrânului Bach să improvizeze pe acea temă. Mi s-a spus că bătrânul compozitor era maestru în asemenea lucrări. Elaborase deja o serie de canoane cu numele lui și cu numele lui Isus Hristos înglobate în armoniile din notațiile matematice. El inventase contrapuncte de mare complexitate, în care armonia era imaginea în oglindă a melodiei.

Euler a propus ca bătrânul capelmaistru să inventeze o variațiune care să reflecte în structura sa „Infinitul" – adică pe Dumnezeu în toate manifestările Sale. Regele părea încântat de acest lucru, dar eram sigur că Bach va șovăi. Cum și eu

sunt compozitor, te asigur că nu este tocmai uşor să brodezi pe muzica compusă de altcineva. Odată trebuise să compun o operă pe teme de Jean-Jacques Rousseau, un filosof care auzea cu ajutorul unui aparat. Dar să ascunzi un joc secret de o asemenea natură în cadrul muzicii... ei bine, mi se părea ceva imposibil.

Spre uimirea mea, capelmaistrul s-a apropiat şontâcâind de clavecin. Pe capul mare avea o perucă masivă, care nu i se potrivea bine. Sprâncenele dese, presărate cu fire albe, semănau cu aripile unui vultur. Avea un nas sever, o bărbie hotărâtă şi o expresie de nemulţumire întipărită pe faţa ridată, care sugera un caracter certăreţ. Euler mi-a spus în şoaptă că lui Bach nu-i prea plăceau „concertele la comandă" şi probabil că avea să facă o glumă pe socoteala regelui.

Aplecându-şi capul deasupra claviaturii, a început să cânte o melodie frumoasă şi memorabilă, care părea să se ridice la nesfârşit, asemenea unei păsări graţioase. Era un fel de fugă şi, pe măsură ce ascultam complexitatea misterioasă, mi-am dat seama imediat ce realizase compozitorul. Printr-un mijloc ce mi-a rămas necunoscut, fiecare pasaj al melodiei începea într-o tonalitate armonică, dar se încheia pe o tonalitate superioară, până când, la sfârşitul celei de-a şasea repetări a temei iniţiale sugerate de rege, a încheiat în tonalitatea în care începuse. Era un act de magie, precum transformarea unui metal comun în aur. Prin construcţia inteligentă a lucrării, mi-am dat seama că ea putea merge la nesfârşit tot mai sus, până spre infinit, până când notele, la fel ca şi muzica sferelor, puteau fi auzite doar de îngeri.

– Magnific! a murmurat regele când Bach şi-a încheiat lucrarea. A făcut semn din cap către puţinii generali şi militari ce stăteau pe scaunele de lemn din sala mobilată spartan.

– Cum se numeşte structura aceasta? l-am întrebat eu pe Bach.

– Eu o numesc *Ricercar,* mi-a răspuns bătrânul, fără ca frumuseţea muzicii pe care o crease să-i fi alterat în vreun fel

trăsăturile sumbre ale feţei. În italiană, asta înseamnă „a căuta". E o formă foarte veche de muzică, s-a demodat. Când a spus asta, s-a uitat strâmb spre fiul său Carl Philipp, cunoscut pentru faptul că scria lucrări „populare".

Ridicând manuscrisul regelui, Bach a scris pe copertă cuvântul *Ricercar,* cu literele foarte depărtate unele de altele. A transformat apoi fiecare literă într-un cuvânt latinesc, astfel că a rezultat: „Regis Iussu Cantio Et Reliqua Canonica Arte Resoluta". În traducere liberă, asta însemna un cântec pornit de la rege, restul fiind rezolvat prin arta canonului. Canonul este o formă muzicală în care fiecare parte începe la o măsură după precedenta, dar repetă întreaga linie melodică, prin suprapunere. Asta creeaza impresia că nu se sfârşeşte niciodată.

Apoi Bach a scris două fraze în latină pe marginea foilor cu note. În traducere, sunau:

> Pe măsură ce notele urca, norocul regelui sporeşte.
> Pe măsură ce modulaţia urcă, gloria regelui creşte.

Eu şi Euler l-am felicitat pe bătrânul compozitor pentru inteligenţa cu care îşi alcătuise lucrarea. Apoi mi s-a cerut să joc trei partide simultan, în orb, împotriva regelui, a lui Euler şi a fiului capelmaistrului, Wilhelm. Cu toate că bătrânul nu juca, îi plăcea să urmărească partide de şah. La încheierea demonstraţiei, câştigând toate cele trei partide, Euler m-a tras deoparte.

– Vă pregătisem un dar, mi-a spus el. Am inventat un nou Circuit al Calului, o enigmă matematică. Cred că este cea mai frumoasă formulă descoperită pentru Circuitul Calului pe toată tabla de şah. Însă, dacă nu vă supăraţi, aş vrea să îi dau bătrânului compozitor acest exemplar. Ştiu că-i plac jocurile matematice, şi acesta îl va distra.

Bach a primit darul cu un surâs ciudat şi ne-a mulţumit cu multă sinceritate.

– Vă propun să ne întâlnim mâine-dimineaţă acasă la fiul meu, înainte ca domnul Philidor să plece, a spus el. S-ar putea să am timp să vă pregătesc amândurora o mică surpriză.

Asta ne-a stârnit curiozitatea şi am convenit să sosim la ora şi la locul stabilite.

A doua zi dimineaţă, Bach ne-a deschis uşa casei lui Carl Philipp şi ne-a invitat înăuntru. Am luat loc într-un salonaş şi ne-a oferit ceai. Apoi s-a aşezat la un mic clavecin şi a început să cânte o melodie extrem de ciudată. După ce a încheiat, eu şi Euler ne-am simţit total derutaţi.

– Asta este surpriza! a zis Bach, cu o izbucnire de veselie care a risipit aerul sumbru de pe chipul lui. A observat că eu şi Euler eram foarte nedumeriţi.

– Uitaţi-vă la note, ne-a invitat Bach. Ne-am ridicat amândoi şi ne-am apropiat de clavecin. Pe stativ nu se găsea altceva decât Circuitul Calului pe care Euler îl pregătise şi i-l dăduse cu o seară înainte. Era o hartă a unei table mari de şah, având câte un număr în fiecare careu. Bach legase numerele cu o reţea de linii foarte subţiri, care aveau semnificaţie pentru el, dar nu şi pentru mine. Însă Euler era matematician, iar mintea lui funcţiona mai iute decât a mea.

– Aţi transformat numerele în octave şi note! a exclamat el. Trebuie să-mi arătaţi cum aţi procedat. Să transformi matematica în muzică – asta este o adevărată magie!

– Dar matematica *este* muzică, i-a răspuns Bach. Dar şi reciproca este valabilă. Nu are importanţă dacă noi credem că termenul „muzică" îşi are originea în „Musa", muze, ori în „muta", ceea ce înseamnă gura Oracolului. Nu are importanţă dacă se consideră că „matematica" provine din „mathanein", care înseamnă învăţătură, ori din „Matrix", pântecul sau mama întregii creaţii...

– Aţi făcut un studiu al cuvintelor? l-a întrebat Euler.

– Cuvintele au puterea de a crea şi ucide, a spus Bach cu simplitate. Marele Arhitect care ne-a creat pe toţi a făurit şi

cuvintele. De fapt, a făcut întâi cuvintele, dacă e să dăm crezare spuselor Sfântului Ioan din Noul Testament.

– Ce-ați spus? Marele Arhitect? s-a mirat Euler, pălind la față.

– Eu îl numesc pe Dumnezeu Mare Arhitect, deoarece primul lucru pe care L-a creat a fost sunetul, i-a răspuns Bach. „La început a fost cuvântul", mai țineți minte? Cine știe? Poate că nu a fost un cuvânt. Poate a fost muzică. Poate că Dumnezeu a cântat un canon fără sfârșit inventat de el însuși și, prin acesta, a fost făurit universul.

Euler pălise și mai mult. Cu toate că matematicianul își pierduse darul vederii la un ochi deoarece studiase soarele prin lupă, s-a uitat cu ochiul nevătămat la Circuitul Calului, care se afla pe stativul clavecinului. Plimbându-și degetele peste diagrama nesfârșită alcătuită din numere minuscule scrise pe tabla de șah, a părut cufundat în gânduri vreme de multe minute. Apoi a vorbit.

– De unde ați aflat aceste lucruri? l-a întrebat el pe înțeleptul compozitor. Ceea ce ați descris este un secret primejdios și întunecat, cunoscut doar inițiaților.

– Singur m-am inițiat, a spus Bach, pe un ton calm. A, știu că există societăți secrete de oameni care își petrec viața încercând să descifreze misterele universului, dar eu nu sunt membru al unei asemenea grupări. Eu caut adevărul în felul meu.

Spunând acestea, el a întins mâna și a luat harta cu formule de șah de pe clavecin. Cu o pană aflată la îndemână, a scris două cuvinte pe prima pagină: *Quaerendo invenietis*. Caută și vei descoperi. Apoi mi-a întins Circuitul Calului.

– Nu înțeleg, i-am spus eu, destul de nelămurit.

– Domnule Philidor, a spus Bach, sunteți și maestru de șah, ca doctorul Euler, și compozitor, ca mine. Îmbinați două aptitudini valoroase într-una și aceeași persoană.

– Valoroase prin ce? am întrebat eu politicos. Pentru că, trebuie să recunosc, nu am descoperit ca vreuna să fie foarte valoroasă din punct de vedere financiar! am zis eu și i-am zâmbit.

– Cu toate că uneori ne e greu să luăm aminte, a spus Bach şi a chicotit, în univers există forţe mai puternice decât banii. De exemplu, ai auzit de Setul Montglane?

M-am întors brusc spre Euler, care scosese un sunet care îi trăda uimirea.

– Vedeţi, a spus Bach, numele nu-i sună necunoscut prietenului nostru doctor. Poate că vă luminez şi pe dumneavoastră.

Fascinat, am ascultat, iar Bach ne-a povestit despre ciudatul set de piese, care aparţinuse cândva lui Carol cel Mare şi despre care se spunea că deţine o putere extraordinară. Când a încheiat, compozitorul mi-a spus:

– Motivul pentru care v-am invitat astăzi la mine a fost realizarea unui experiment. Am studiat toată viaţa puterea deosebită a muzicii. Ea are o forţă proprie, pe care puţini o pot nega. Ea poate linişti o fiară ori îndemna un om nepăsător să devină curajos în bătălie. Încetul cu încetul, am învăţat prin propriile experimente care este secretul acestei puteri. Vedeţi voi, muzica are o logică proprie. Se aseamănă cu logica matematică, dar se deosebeşte în unele privinţe. Pentru că muzica nu comunică doar cu minţile noastre, ci, de fapt, ea *modifică* gândirea într-un mod imperceptibil.

– Ce vreţi să sugeraţi prin asta? am întrebat eu. Însă ştiam că Bach atinsese în chiar fiinţa mea o coardă pe care nu o puteam defini. Ceva ce simţisem că ştiu de ani de zile, ceva ce zăcea în adâncul meu şi care renăştea doar când auzeam o melodie frumoasă, memorabilă. Ori când jucam o partidă de şah.

– Vreau să spun că universul este un mare joc matematic ce se desfăşoară la o scară imensă, a spus Bach. Muzica este una dintre formele cele mai pure de matematică. Fiecare formulă matematică poate fi transformată în muzică, aşa cum am făcut cu formula doctorului Euler.

Apoi a aruncat o privire spre Euler, iar acesta a dat din cap, de parcă amândoi ar fi împărtăşit un secret la care eu încă nu aveam acces.

– Iar muzica, a continuat Bach, poate fi transformată în matematică cu rezultate uimitoare, aş putea spune. Arhitectul care a construit universul a aranjat lucrurile în acest fel. Muzica are puterea de a crea un univers şi de a distruge o civilizaţie. Dacă nu mă credeţi, citiţi Biblia.

Euler a rămas tăcut vreme de câteva clipe.

– Da, a spus el în cele din urmă, în Biblie mai sunt şi alţi arhitecţi, ale căror poveşti sunt revelatoare, adevărat?

– Prietene, a glăsuit Bach, întorcându-se către mine cu un zâmbet pe faţă, caută şi vei găsi. Cel care înţelege arhitectura muzicii, va înţelege şi puterea Setului Montglane. Pentru că acestea două reprezintă unul şi acelaşi lucru.

David ascultase foarte atent întreaga poveste. Acum, când se apropiau de porţile din fier forjat ale curţii, s-a întors, total derutat, către Philidor.

– Dar ce înseamnă toate astea? a întrebat el. Ce legătură există între matematică şi Setul Montglane? Ce legătură are fiecare dintre acestea cu puterea, atât pământească, cât şi cerească? Povestea ta nu face decât să vină în sprijinul părerii mele că acest set legendar de şah se adresează misticilor şi smintiţilor. Cu toate că-mi displace să adresez asemenea cuvinte doctorului Euler, povestea ta îmi sugerează că el a căzut pradă uşoară fantazărilor de acest fel.

Philidor s-a oprit o clipă sub castanii masivi, ale caror ramuri atârnau peste porţile curţii lui David.

– Am studiat acest subiect ani de zile, i-a şoptit compozitorul. În cele din urmă, cu toate că nu m-a interesat niciodată scolastica biblică, m-am apucat să citesc atent Biblia, aşa cum sugeraseră Euler şi Bach. Bach a murit curând după întâlnirea noastră, iar Euler a imigrat în Rusia, astfel că nu am mai avut şansa de a-i întâlni pe cei doi bărbaţi ca să discut ceea ce descoperisem.

Şi ce aţi descoperit? a întrebat David, scoţându-şi cheia pentru a descuia porţile.

– Cei doi mă îndemnaseră să studiez arhitecţi, şi aşa am şi făcut. În Biblie existau doar doi arhitecţi demni de atenţie. Unul era Arhitectul universului. Adică Dumnezeu. Celălalt era creatorul Turnului Babel. Însuşi cuvântul „Bab-El" înseamnă, am descoperit, „Poarta către Dumnezeu". Babilonienii au fost un popor foarte mândru. Au întemeiat civilizaţia cea mai mare de la începuturile timpului. Ei au construit grădini suspendate care au rivalizat cu cele mai frumoase creaţii ale naturii. Şi tot ei au dorit să construiască un turn care să ajungă până la cer, un turn care să atingă soarele. Am simţit că Bach şi Euler făcuseră aluzie la istoria acestui turn. Arhitectul, a continuat Philidor, în vreme ce intrau pe poartă, se numea Nimrod. Cel mai mare arhitect al timpului său. El a construit un turn mai înalt decât oricare altul ridicat vreodată de oameni. Cu toate acestea, nu a fost terminat. Ştiţi de ce?

– Dumnezeu l-a dărâmat, din câte ţin eu minte, a spus David, în timp ce traversa curtea.

– Dar *cum* l-a dărâmat? l-a întrebat Philidor. Nu l-a trăsnit, nu a trimis un potop ori o ciumă, aşa cum îi stătea în obicei! Dumnezeu a încurcat limbile lucrătorilor, care până în acel moment vorbiseră o singură limbă. A distrus unitatea acelei limbi. A distrus Cuvântul!

Exact în acea clipă David a observat un servitor traversând curtea în goană.

– Cum să interpretez toate acestea? l-a întrebat el pe Philidor cu un zâmbet cinic. Aşa distruge Dumnezeu o civilizaţie? Făcându-i pe oameni să devină muţi? Încurcând limbile? Dacă aşa stau lucrurile, noi, francezii, nu trebuie să ne facem griji. Noi ne preţuim limba de parcă ar valora mai mult decât aurul!

– Probabil că protejatele tale ne vor ajuta să rezolvăm misterul, dacă este adevărat că au trăit la Montglane, i-a

răspuns Philidor. Pentru ca eu cred că această putere, cea a muzicii limbii, matematica muzicii, secretul Cuvântului cu care Dumnezeu a creat universul şi cu care a doborât imperiul Babilonului – acesta este secretul conţinut de Setul Montglane.

Servitorul lui David se apropiase grăbit şi a rămas, frângându-şi mâinile, la o distanţă respectuoasă faţă de cei doi bărbaţi care traversau curtea.

– Pierre, ce s-a întâmplat? a întrebat David, destul de surprins.

– Tinerele doamne, a spus Pierre cu glas ce trăda îngrijorarea. Au dispărut, domnule.

– Poftim? a exclamat David. Ce vrei să spui?

– Încă de la ora două, domnule. Au primit o scrisoare cu poşta de dimineaţă. S-au dus în grădină să o citească. La prânz, am trimis după ele, dar dispăruseră. Probabil că – altfel nu-mi pot explica – au sărit gardul grădinii. Şi nu s-au întors încă.

4.00 P.M.

Nici ovaţiile scoase de mulţimea din afara închisorii l'Abbaye nu puteau acoperi urletele asurzitoare ale celor dinăuntru. Mireille nu avea să reuşească a alunga din minte acele ţipete şi gemete.

Mulţimea se săturase să tot izbească în porţile închisorii şi de aceea se instalase pe acoperişurile caleştilor, care erau stropite de sângele preoţilor masacraţi. Strada îngustă era presărată cu trupuri sfârtecate şi strivite în picioare.

Procesele se desfăşurau de aproape o oră în interiorul închisorii. Unii dintre bărbaţii mai zdraveni îşi împinseseră compatrioţii până pe zidurile înalte ce înconjurau curtea închisorii, iar aceştia, întinzându-se, reuşiseră să smulgă ţepuşele de fier din metereze pentru a le folosi ca arme, apoi săriseră în curtea interioară. Un bărbat care stătea pe umerii altuia striga:

– Deschideţi porţile, cetăţeni! Astăzi trebuie să facem dreptate!

Mulţimea ovaţionase auzind zgomotul făcut de un zăvor al porţii. Unul dintre canaturile masive s-a deschis, iar gloata, azvârlindu-se cu toată forţa asupra porţii, a pătruns în curte.

Cu toate acestea, soldaţii înarmaţi cu muschete reuşiseră să împiedice grosul mulţimii să intre şi au reuşit să închidă porţile la loc. Acum, Mireille şi ceilalţi aşteptau ştiri de la oamenii care stăteau pe ziduri urmărind cum se desfăşurau simulacrele de procese şi povesteau ce vedeau din execuţiile sumare, către cei care, la fel ca Mireille, aşteptau jos.

Mireille lovise cu pumnii în porţile închisorii şi încercase să se cţăre pe ziduri împreună cu bărbaţii, dar nu reuşise. La capătul puterilor, aştepta alături de porţi, sperând că ele se vor deschide măcar vreme de o clipă, pentru a se putea strecura înăuntru.

Dorinţa i s-a împlinit, într-un târziu. La ora patru, a ridicat privirea şi a văzut o şaretă deschisă pe alee, trasă de un singur cal, care se strecura cu atenţie printre trupurile zdrobite de pe pavaj. Femeile-cetăţene care stăteau pe căruţele abandonate ce slujeau pentru transportul deţinuţilor au început să ovaţioneze când l-au văzut pe bărbatul din şaretă. Şi din nou strada îngustă a căpătat viaţă atunci când, zgomotoşi, bărbaţii au sărit de pe locurile unde stăteau cocoţaţi, iar babele cu aspect înfiorător au coborât de pe acoperişurile căruţelor şi ale caleştilor ca să înconjoare şareta. Uimită, Mireille a sărit în picioare. Era David!

– Unchiule, unchiule! a strigat ea, făcându-şi loc cu greu prin gloată, cu ochii şiroind de lacrimi. David a observat-o şi pe chip i-a apărut o expresie gravă când a coborât din şaretă şi a pornit cu greu printre oameni, îndreptându-se spre ea să o îmbrăţişeze.

– Mireille! a zis el, în vreme ce oamenii se strângeau în jur, bătându-l amical pe spate şi scoţând chiote de salut. Ce s-a întâmplat? Unde-i Valentine?

Strângând-o în braţe pe Mireille, care plângea şi suspina deznădăjduită, pe faţa lui a apărut o expresie de oroare.

– E în închisoare! a strigat Mireille. Am venit să ne întâlnim cu o prietenă... noi... nu ştim ce s-a întâmplat, unchiule. Probabil că e prea târziu.

– Vino, vino, a spus David, croindu-şi drum prin gloată, ţinând-o de mijloc pe Mireille şi salutându-i pe unii dintre cei pe care îi recunoscuse şi care se trăgeau la o parte, făcându-i loc să treacă.

– Deschideţi porţile! au strigat câţiva dintre bărbaţii aflaţi pe zid. A sosit cetăţeanul David! Pictorul David aşteaptă să intre!

După câteva momente, unul dintre canaturile masive ale porţii s-a dat în lături şi nişte nespălaţi din gloată l-au împins pe David înăuntru, apoi porţile au fost închise din nou cu forţa.

Curtea închisorii era scăldată în sânge. Pe o porţiune mică, acoperită cu iarbă, unde se aflase cândva grădina mănăstirii, un preot era ţinut la pământ, cu capul aplecat pe spate peste un butuc din lemn. Un soldat a cărui uniformă era stropită de sânge se chinuia să taie gâtul preotului cu sabia, încercând să detaşeze capul de trup. Însă preotul încă nu murise. De fiecare dată când încerca să se ridice, sângele ţâşnea din rănile de la gât. Avea gura deschisă într-un ţipăt mut.

Pretutindeni în curte, oamenii se agitau de colo, colo, călcând pe cadavre care zăceau contorsionate în poziţii înfiorătoare. Era imposibil de spus câţi oameni fuseseră măcelăriţi acolo. Braţe, picioare şi torsuri erau azvârlite în tufişurile îngrijite, iar printre straturile de flori se vedeau măruntaie aruncate de-a valma.

Mireille l-a apucat de umăr pe David şi a început să urle şi să se înece de plâns, însă el a prins-o cu hotărâre de mână şi i-a şoptit cu asprime la ureche:

– Stăpâneşte-te, altfel suntem pierduţi! Trebuie să o găsim cât mai repede pe Valentine.

Mireille s-a străduit să se potolească, iar David a privit cu ochi înnegurați prin curte. Cu o mână tremurătoare, a atins un bărbat aflat alături de el și l-a tras de mânecă. Acesta purta o uniformă soldățească, zdrențuită, nefiind paznic de închisoare, iar gura lui era mânjită de sânge, deși nu purta urmele vreunei răni.

– Cine e șef aici? l-a întrebat David.

Soldatul a pufnit în râs, apoi a făcut semn către o masă lungă de lemn, așezată aproape de intrarea în închisoare, la care stăteau câțiva bărbați. În jurul mesei se buluceau mulți oameni.

În timp ce David a ajutat-o pe Mireille să traverseze curtea, trei preoți au fost aduși târâș în josul scărilor, tocmai din închisoare, și azvârliți la pământ în fața mesei. Mulțimea a răcnit măscări către ei, iar soldații s-au slujit de baionete ca să-i îndepărteze pe cei care rânjeau la preoți. Apoi soldații i-au ridicat pe deținuți în picioare și i-au ținut cu fața la masă.

Cei cinci bărbați așezați au vorbit pe rând cu preoții. Unul dintre ei și-a aruncat ochii pe niște documente aflate pe masă, a bifat ceva, apoi a scuturat din cap.

Preoții au fost siliți să se întoarcă și să meargă spre centrul curții, unde fețele lor au devenit livide, adevărate măști ce exprimau o groază de nedescris, văzând ce îi aștepta. Mulțimea din curtea închisorii a scos țipete și ovații asurzitoare observând că fuseseră aduse victime proaspete pentru a fi sacrificate. David a prins-o strâns de umăr pe Mireille și a împins-o spre masa la care se găseau judecătorii, acum ascunși întru câtva de mulțimea de nespălați ce așteptau, gălăgioși, să asiste la execuție.

David a ajuns la masă exact când bărbații de pe ziduri anunțau verdictul răcnind către mulțimea aflată dincolo de ziduri, în stradă.

– Moarte pentru părintele Ambrose de San Sulpice! s-a auzit un răcnet, întâmpinat de strigăte și de ovații de bucurie.

– Sunt Jacques-Louis David, a strigat el către cel mai apropiat dintre judecători, ca să acopere hărmălaia care se stârnise înăuntrul zidurilor. Sunt membru al tribunalului revoluţionar. Danton m-a trimis aici să...

– Te ştim prea bine, Jacques-Louis David, a spus un bărbat de la capătul celălalt al mesei. David s-a întors cu faţa la el şi a scos o exclamaţie de groază.

Mireille s-a uitat spre masă şi spre judecătorul aflat acolo şi a simţit că-i îngheaţă sângele în vine. Era o faţă pe care o văzuse doar în coşmarurile ei cele mai cumplite, faţa imaginată când îşi aducea aminte de avertismentele stareţei. Era o faţă ce exprima răul absolut.

Bărbatul arăta înfiorător. Toată figura lui era plină de cicatrici şi de răni ce supurau. În jurul frunţii avea legată o cârpă murdară, din care picura un lichid mizer, ce se scurgea pe gât şi îi năclăise şi părul. Aşa cum rânjea dispreţuitor către David, Mireille s-a gândit că rănile pline de puroi care îi acopereau toată faţa reprezentau răul ce zăcea în sufletul şi trupul lui, pentru că arăta ca o întruchipare a diavolului.

– A, tu erai, a spus David în şoaptă. Am crezut că eşti...

– Bolnav? i-a răspuns omul. Da, dar nu într-atât de bolnav ca să nu-mi pot sluji patria, cetăţene!

David s-a îndreptat de-a lungul mesei, către bărbatul cu aspect respingător, cu toate că se temea să ajungă prea aproape de acesta. Trăgând-o pe Mireille după el, i-a şoptit la ureche:

– Să taci din gură. Suntem în primejdie amândoi.

După ce a ajuns la capătul mesei, David s-a aplecat ca să se adreseze judecătorului.

– Am venit, la dorinţa lui Danton, să ajut la deliberările tribunalului, a spus el.

– Cetăţene, nu avem nevoie de nici un ajutor, s-a răstit celălalt. Această închisoare este doar prima unde vom face dreptate. În fiecare temniţă există duşmani ai Statului. După ce îi judecăm pe cei de aici, trecem la alta. Nu ducem lipsă de voluntari

când este vorba de înfăptuirea dreptății. Du-te și spune-i cetățeanului Danton că sunt eu aici. Lucrurile sunt pe mâini bune.

– Prea bine, a spus David, întinzând mâna temător ca să îl bată pe umăr pe bărbatul cu aspect respingător și murdar. Deodată, din rândul gloatei aflate în spate, s-a auzit încă un răcnet. Știu că ești un cetățean de vază și un membru al Adunării. Dar a apărut o problemă. Sunt convins că mă poți ajuta.

David a strâns-o de mână pe Mireille, care a rămas tăcută, așteptând cu răsuflarea tăiată următoarele lui cuvinte.

– Nepoata mea a trecut întâmplător în această după-amiază prin dreptul închisorii și, în îmbulzeala creată, a fost adusă înăuntru cu totul accidental. Noi credem... Sper că nu i s-a întâmplat nimic, pentru că este o fată simplă, care nu se pricepe la politică. Vă cer să o căutați în închisoare.

– Nepoata ta? a întrebat bărbatul, rânjind către David. Apoi a băgat mâna într-o găleată cu apă ce se afla alături de el pe pământ și a scos o cârpă udă. Și-a desfăcut-o pe cea care îi era așezată pe frunte și a azvârlit-o în găleată, apoi a înfășurat-o pe cealaltă în jurul frunții, prinzând capetele într-un nod. Apa îi șiroia pe față, trecând și peste puroiul ce se scurgea din rănile deschise. Mireille aproape că a simțit mirosul de putreziciune și de moarte pe care acel om îl degaja, și care era mai puternic decât cel de sânge și de spaimă ce cuprinsese întreaga curte. Duhoarea aceea o făcea să i se înmoaie genunchii, și a crezut că va leșina atunci când a auzit un nou val de ovații din spatele ei. A încercat să nu se gândească la semnificația fiecărui cor de chiote și ovații.

– Nu trebuie să-ți faci griji pentru ea, a zis omul cu aspect respingător. Urmează să apară în fața tribunalului. Știu cine-ți sunt pupilele, David. Chiar și cea care te însoțește acum. A făcut un semn din cap către Mireille, fără să se uite la ea. Aparțin nobilimii, vlăstare din sângele de Remy. Au sosit de la Abația Montglane. Am interogat-o deja pe „nepoata" ta, și acum e în închisoare.

– Nu se poate! a strigat Mireille, smulgându-se din strânsoarea lui David. Valentine! Ce-ați făcut cu ea?

S-a întins peste masă, încercând să-l apuce pe bărbatul respingător, dar David a tras-o înapoi.

– Nu fi nechibzuită, i-a șuierat el la ureche.

Mireille a dat să se smulgă din nou când judecătorul scârbos a ridicat o mână. S-a auzit hărmălaie undeva sus, iar două trupuri au fost azvârlite pe treptele închisorii, aflate în spatele mesei. Mireille s-a desprins de David și a dat ocol mesei când a văzut-o pe Valentine, cu părul blond despletit, rostogolindu-se pe trepte alături de un tânăr preot. Preotul a reușit să se ridice și a ajutat-o să stea în picioare. Mireille s-a repezit și a cuprins-o în brațe pe Valentine.

– Valentine, Valentine! a țipat Mireille, văzând fața plină de vânătăi și de tăieturi a verișoarei ei.

– Piesele, a șoptit Valentine, privind înnebunită spre curtea închisorii. Claude mi-a spus unde se află piesele. Sunt șase.

– Lasă asta acum, i-a zis Mireille, ținând-o în brațe. A venit unchiul să te salveze. O să fii eliberată...

– Ba nu! a strigat Valentine. Mă vor omorî! Oamenii ăștia știu de piese... Mai ții minte stafia aceea? De Remy, de Remy, a bolborosit ea, repetându-și prostește numele de familie. Mireille a încercat să o liniștească.

În aceeași clipă, un soldat a prins-o pe Mireille și a ținut-o în brațe ca să nu se mai zbată. Ea s-a uitat înspăimântată către David, care se aplecase peste masă și îi vorbea cu un aer disperat judecătorului cu chip amenințător. Mireille s-a luptat cu soldatul și a încercat să-l muște de mâini, ca să se elibereze și să-i împiedice pe cei doi soldați care veniseră să o ia pe Valentine și să o ducă în fața mesei. Ținută de cei doi soldați, Valentine a ajuns în fața tribunalului. Vreme de o clipă, având chipul palid și înspăimântat, s-a uitat la Mireille. Apoi i-a zâmbit, iar acel zâmbet a fost ca o rază de soare ce răzbate printr-un nor întunecat. Mireille a încetat să se mai zbată și i-a întors zâmbetul.

Apoi, brusc, a auzit glasurile bărbaţilor de la masă. Acestea au răsunat ca un pocnet de bici în mintea ei şi s-au reverberat, reflectate de zidurile închisorii.

– La moarte!

Mireille a încercat să se smulgă de lângă soldat. A urlat şi a strigat către David, care, înlăcrimat, se prăbuşise peste masă. Valentine a fost târâtă de-a latul curţii pavate cu piatră de râu, către porţiunea înierbată. Mireille s-a zbătut ca o pisică turbată pentru a se desprinde din braţele ca de fier ale soldatului care o ţinea. Apoi, brusc, ceva a izbit-o dintr-o parte. Ea şi soldatul s-au prăbuşit împreună la pământ. Tânărul preot, care fusese azvârlit pe trepte odată cu Valentine, îi sărise în ajutor, aruncându-se cu toată forţa asupra soldatului ce o strângea. În vreme ce bărbaţii se zvârcoleau încleştaţi pe pământ, Mireille a reuşit să scape şi a fugit spre masa lângă care David stătea doborât ca o epavă umană. L-a prins pe judecător de cămaşa jegoasă şi i-a răcnit în faţă:

– Opreşte execuţia!

Aruncând o privire peste umăr, ea a văzut că Valentine era ţintuită la pământ de două matahale care-şi scoseseră hainele şi-şi suflecaseră mânecile cămăşilor. Nu mai putea pierde nici un moment.

– Eliberaţi-o! a strigat ea.

– O voi face, a rostit bărbatul respingător, dar numai dacă-mi spui ceea ce vara ta a refuzat să mărturisească. Spune-mi unde este ascuns Setul Montglane. Ştiu cu cine a vorbit prietena ta înainte de a fi arestată, înţelegi?

– Dacă-ţi spun, a zis Mireille în grabă, aruncând încă o privire spre Valentine, o vei elibera pe vara mea?

– Trebuie să am piesele! a rostit omul cu patimă.

A privit-o cu ochi reci, nemiloşi. Ochi de om nebun, a gândit Mireille. În sinea ei, s-a îngrozit, însă l-a privit cu tărie în faţă.

– Dacă o eliberezi, îţi spun unde se află.

– Spune-mi acum! a strigat el.

Când bărbatul s-a aplecat spre ea, Mireille i-a simţit răsuflarea urât mirositoare în faţă. David gemea alături, dar ea nu l-a luat în seamă. Respirând adânc şi cerându-i iertare lui Valentine, a rostit încet:

– Sunt îngropate în grădină, în spatele studioului unchiului nostru.

– Aha! a exclamat el. În ochi i s-a aprins o licărire inumană şi a sărit în picioare, aplecându-se peste masă către Mireille. Să nu îndrăzneşti să mă minţi! Pentru că, dacă mă minţi, o să te urmăresc până la capătul pământului. Piesele acelea trebuie să fie ale mele!

– Domnule, te rog! a strigat Mireille. Ţi-am spus adevărul!

– Atunci, te cred, a zis el. Ridicând o mână în aer, omul a privit către locul unde cei doi bărbaţi o ţineau pe Valentine la pământ, aşteptând ordine. Mireille a urmărit faţa îngrozitoare şi atât de hidoasă încât nu părea a aparţine unei fiinţe omeneşti, şi a jurat că nu o va uita cât va trăi ea sau el. Voia să-şi întipărească în memorie faţa acelui om care avea drept de viaţă şi de moarte asupra verişoarei sale. Nu avea să uite nicicând.

– Cine eşti? l-a întrebat, când bărbatul s-a întors către peluză, fără să o privească.

Încet, s-a răsucit spre ea, iar ura care i s-a citit în ochi a făcut-o pe Mireille să îngheţe de spaimă.

– Eu sunt furia poporului, i-a şoptit el. Nobilimea va cădea, clerul se va prăbuşi, la fel şi burghezia. Vor fi cu toţii striviţi sub tălpile noastre. Scuip pe toţi, pentru că suferinţele pe care le-aţi provocat se vor întoarce împotriva voastră. O să fac însuşi cerul să se prăbuşească peste voi. Trebuie să am Setul Montglane! Îl voi avea! Va fi al meu! Dacă nu-l găsesc unde ai spus, te voi urmări oriunde... şi vei plăti!

Glasul înveninat i-a răsunat adânc în urechi lui Mireille.

– Executaţi-o! a strigat el, iar gloata a scos din nou chiote şi urale. Moarte! Verdictul este condamnarea la moarte!

– Nu! a urlat Mireille.

Un soldat a prins-o de braţ, dar ea a reuşit să se smulgă. Înnebunită de furie, a traversat în goană oarbă curtea, târându-şi poalele rochiei prin băltoacele de sânge formate între pietrele de râu ale pavajului. Printre feţele celor care zbierau în extaz, a zărit securea cu dublu tăiş ridicându-se deasupra trupului prăbuşit la pământ al lui Valentine. Părul ei, argintiu în lumina orbitoare a soarelui, era răsfirat pe iarbă.

Mireille parcă a zburat prin masa de trupuri, apropiindu-se de locul în care se afla Valentine, ajungând exact în clipa în care securea avea să cadă. Cu un ultim efort, a făcut un salt prin aer şi s-a aruncat asupra trupului verişoarei sale, tocmai în secunda când securea i-a retezat capul.

RĂSPÂNTIA

Trebuie sa te plasezi întotdeauna în situaţia de a putea alege între două soluţii.

TALLEYRAND

Miercuri seara eram într-un taxi şi traversam oraşul ca să o întâlnesc pe Lily Rad la o adresă pe care mi-o comunicase, pe Forty-seventh Street, între Fifth şi Sixth. Se numea Gotham Book Mart, loc unde nu mai călcasem până atunci.

În după-amiaza zilei precedente, adică marţi, Nim mă adusese în oraş şi mă învăţase cum să aranjez uşa apartamentului pentru a-mi da seama dacă pătrunsese cineva înăuntru în absenţa mea. Apoi, având în vedere plecarea mea în Algeria, tot el îmi dăduse un număr de telefon prin intermediul căruia aveam acces la orice oră la computerul său Centrex. (Asta era o mare realizare pentru cineva căruia nu-i plăcea să folosească telefonul!)

Nim cunoştea la Alger o femeie pe nume Minnie Renselaas, văduva fostului consul olandez în Algeria. Se părea că femeia era bogată şi mă putea ajuta să aflu tot ce aş fi dorit. Având această informaţie, acceptasem, cam fără chef, să-l anunţ pe Llewellyn că voi încerca să descopăr unde se află piesele de şah din Setul Montglane. Nu m-am simţit prea împăcată cu acest gând, dar Nim mă convinsese că găsirea acelui set blestemat de şah era singura cale prin care îmi puteam asigura liniştea sufletească. Să nu mai spun că şi viaţa.

Cu toate acestea, vreme de trei zile mă îngrijorase altceva decât popria-mi viaţă ori soarta setului de şah (care poate nici nu exista). Fusesem îngrijorată din cauza lui Saul. În ziare nu apăruse nici o ştire despre moartea acestuia.

În ziarul de marţi apăruseră trei articole despre Naţiunile Unite, dar toate se ocupau de sărăcia şi foametea din lume sau de războiul din Vietnam. Nici unul nu lăsa să se înţeleagă că pe o lespede din clădire se găsise un cadavru. Cine ştie, poate că în Sala de Meditaţie nu se făcea niciodată curăţenie. Dar asta mi se părea şi mai ciudat. Pe de altă parte, deşi apăruse o scurtă ştire despre moartea lui Fiske şi despre amânarea cu o săptămână a turneului de şah, nu se făcea nici o aluzie la faptul că omul nu ar fi murit din cauze naturale.

Miercuri seara Harry dădea o petrecere. Nu vorbisem cu Lily de duminică, dar eram convinsă că familia auzise deja de moartea lui Saul. La urma urmelor, omul fusese angajatul lor vreme de douăzeci şi cinci de ani. Mă îngrozea ideea confruntării. Mi se părea că totul va aduce mai mult a priveghi, după cum îl cunoşteam eu pe Harry. Membrii personalului îi erau apropiaţi ca nişte rude. Mă întrebam cum aş putea evita dezvăluirea lucrurilor pe care le aflasem.

Când taxiul a cotit de pe Sixth Avenue, am văzut că toţi proprietarii de magazine coborau obloanele cu zale care le protejau vitrinele de furturi. Înăuntrul magazinelor, vânzătorii scoteau bijuteriile scumpe şi elegante din galantare. Abia atunci mi-am dat seama că mă aflam în inima cartierului unde se vindeau diamante. Când am coborât din taxi, am văzut grupuri de bărbaţi purtând paltoane negre şi pălării de fetru cu boruri largi. Unii aveau bărbi negre presărate de fire albe, şi atât de lungi, încât le ajungeau până pe piept.

Gotham Book Mart nu era prea departe. Mi-am croit drum spre clădire printre grupurile de bărbaţi care stăteau pe trotuar. Intrarea era un hol mic, mochetat, amintind de o casă victoriană,

cu scări ce duceau la etaj. Spre stânga se aflau două trepte pe care se cobora spre magazinul de carte.

Podeaua era de lemn, iar de-a lungul tavanelor joase se vedeau ţevi de aer cald, care se întindeau cât era camera de lungă. În partea din spate se aflau intrări în alte încăperi, toate pline de la podea şi până la tavan cu cărţi. La fiecare pas, mormanele de tomuri păreau gata să se prăbuşească, iar intervalele înguste erau ocupate de cititori care, nemulţumiţi de deranj, mi-au făcut loc să trec, reluându-şi apoi poziţiile, probabil fără să fi scăpat un rând din ceea ce citeau.

Lily se afla chiar în fundul încăperii, îmbrăcată cu un palton din blană de vulpe roşie şi cu ciorapi de lână. Era adâncită într-o discuţie cu un bătrânel firav, pe jumătate cât ea. Era îmbrăcat cu palton negru şi pălărie, la fel ca şi bărbaţii din stradă, însă nu purta barbă, iar faţa lui era plină de riduri. Ochelarii cu lentile groase şi cu rama din aur îi făceau ochii să pară foarte mari şi înflăcăraţi. El şi Lily alcătuiau o pereche cel puţin ciudată.

Când m-a văzut apropiindu-mă, Lily şi-a lăsat mâna pe braţul bătrânului domn şi i-a zis ceva. Apoi s-a întors spre mine.

– Cat, ţi-l prezint pe Mordecai, a spus ea. E un vechi prieten de-al meu, şi ştie o groază de lucruri despre şah. M-am gândit că i-am putea pune câteva întrebări despre mica problemă pe care o avem.

Am presupus că se referea la Solarin. Însă şi eu aflasem o serie de lucruri în ultimele zile şi mă preocupa mai mult ideea de a o trage pe Lily deoparte pentru a vorbi despre Saul, după care puteam să dau piept cu ceilalţi membri ai familiei.

– Mordecai e mare maestru, dar nu mai joacă şah, tocmai spunea Lily. El mă pregăteşte pentru jocurile de turneu. E cunoscut de multă lume. A scris câteva cărţi despre şah.

– Sunt măgulit, a spus Mordecai cu modestie şi mi-a zâmbit. De fapt, îmi câştig existenţa ca negustor de diamante. Şahul reprezintă o preocupare pentru timpul liber.

– Cat a mers cu mine la turneul care a început duminică, i-a precizat Lily.

– Aha! a zis Mordecai, examinându-mă mai atent prin ochelarii cu lentile groase. Am înţeles. Aşadar, ai fost martor nemijlocit la respectivul eveniment. Doamnelor, vă propun să bem o ceaşcă de ceai. Ştiu un local din apropiere, unde putem discuta.

– Da, dar n-aş vrea să întârziem la cină. Tatăl lui Lily s-ar putea supăra.

– Insist, a spus Mordecai, pe un ton fermecător, dar care nu admitea un refuz. Luându-mă de braţ, m-a condus spre uşă. Şi eu am nişte întâlniri importante în această seară, dar mi-ar părea foarte rău să nu aud observaţiile tale privind moartea marelui maestru Fiske. L-am cunoscut bine. Sper ca părerile tale să fie mai puţin trase de păr decât cele pe care le-a avansat... prietena mea, Lily.

În timp ce încercam să trecem prin prima încăpere s-a creat puţină confuzie. Mordecai a fost silit să-mi dea drumul la braţ când am trecut în şir indian printre intervalele înguste, având-o pe Lily ca deschizătoare de drum. M-am simţit uşurată să revin în aerul rece şi proaspăt din stradă după ce stătusem în magazinul atât de ticsit de cărţi. Mordecai m-a luat de braţ.

Majoritatea negustorilor de diamante se risipiseră deja, iar vitrinele magazinelor erau întunecate.

– Lily mi-a spus că eşti expertă în computere, a zis Mordecai, conducându-mă în josul străzii.

– Vă interesează computerele? l-am întrebat eu.

– Nu tocmai. Am rămas impresionat de ceea ce pot ele să realizeze. Aş putea afirma că-mi plac formulele. Spunând acestea, a chicotit vesel şi mi-a zâmbit cu gura până la urechi. Am fost matematician, nu ţi-a spus Lily? S-a uitat peste umăr spre ea, însă Lily a clătinat din cap şi ne-a ajuns din urmă. Am fost timp de un semestu studentul profesorului Einstein la Zürich. Era atât de inteligent, încât nici unul dintre noi nu

înţelegea ce spunea el. Uneori uita despre ce vorbea şi se plimba la întâmplare prin încăpere, dar nimeni nu îndrăznea să râdă. Îl respectam foarte mult. A făcut o pauză cât am traversat strada şi a luat-o de braţ pe Lily. Odată, la Zürich, m-am îmbolnăvit, a spus el în continuare. Einstein a stat la căpătâiul meu şi am discutat despre Mozart. Îi plăcea foarte mult muzica acestuia. Ştii doar că profesorul Einstein era un violonist foarte bun.

Mordecai mi-a zâmbit din nou, iar Lily l-a strâns de braţ.

– Mordecai a avut o viaţă foarte interesantă, mi-a spus ea.

Am remarcat că Lily se purta foarte frumos de când era în compania lui Mordecai. Nu o văzusem niciodată atât de liniştită.

– Însă eu am preferat să nu aleg cariera de matematician, a continuat Mordecai. Se spune că trebuie să ai vocaţie pentru asta, la fel ca pentru preoţie. Eu am preferat să devin negustor. Cu toate acestea, încă mă atrag lucrurile care ţin de matematică. A, uite că am ajuns!

Ne-a tras pe Lily şi pe mine pe uşa dublă ce ducea la etaj. Când am pornit să urcăm, Mordecai a zis:

– Da, am socotit mereu computerul ca fiind a *opta* minune a lumii! Apoi a izbucnit din nou în râsul acela chicotit. În timp ce urcam scările, m-am întrebat dacă era o simplă coincidenţă faptul că Mordecai îşi exprimase interesul faţă de formule. Iar în minte am auzit, ca un refren: „În a patra zi a celei de-a patra luni, atunci va sosi optul".

Cafeneaua mică se afla la mezanin şi de acolo se putea vedea un adevărat bazar de magazine de bijuterii. La parter, toate magazinele erau închise, însă cafeneaua gemea de bătrânii care flecăriseră pe stradă ceva mai devreme. Îşi scoseseră pălăriile de pe cap, însă fiecare dintre ei purta *kipa*. Unii aveau bucle lungi pe lângă perciuni, la fel ca Mordecai.

Am găsit o masă liberă şi Lily s-a oferit să se ducă după ceai, timp în care noi ne-am continuat discuţia. Mordecai mi-a tras un scaun şi apoi a ocolit masa ca să se aşeze faţă în faţă cu mine.

– Buclele acestea se numesc *payes*, mi-a zis el. E o tradiţie religioasă. Evreii nu trebuie să-şi tundă barbile şi nici buclele, pentru că în Leviticul stă scris: „Să nu vă tundeţi rotund părul capului, nici să vă stricaţi faţa bărbii voastre".[1] Şi Mordecai a zâmbit din nou.

– Dar văd că nu aveţi deloc barbă, am spus eu.

– Adevărat, a recunoscut Mordecai cu amărăciune. Aşa cum se spune în altă parte din Biblie: „Isav, fratele meu, e om păros, iar eu n-am păr".[2] Mi-ar plăcea să am barbă, fiindcă sunt convins că m-ar face să arăt foarte atrăgător... A clipit. Însă barba mea este foarte rară, aşa că...

Lily a sosit cu o tavă şi a aşezat cănile aburinde de ceai pe masă, lăsându-l pe Mordecai să continue.

– În vremurile de odinioară, evreii obişnuiau să-şi lase colţurile ogoarelor nerecoltate, la fel ca şi colţurile bărbilor, pentru ca bătrânii satului să poată lua de acolo câte ceva şi la fel să procedeze şi rătăcitorii care treceau pe acolo. Rătăcitorii erau la mare cinste în credinţa iudaică. Există ceva mistic legat de ideea rătăcitorului. Prietena mea Lily mi-a spus că urmează să pleci într-o călătorie, adevărat?

– Da, am răspuns eu.

Însă nu ştiam cum va reacţiona Mordecai dacă îi spuneam că voi petrece un an într-o ţară arabă.

– Nu vrei frişcă la ceai? m-a întrebat Mordecai. Am dat aprobator din cap şi am vrut să mă ridic, însă el mi-a luat-o înainte. Dă-mi voie, a spus.

Imediat ce s-a îndepărtat, m-am întors spre Lily.

– Repede, cât suntem singure, i-am şoptit eu, cum a primit familia ta ştirea despre Saul?

– A, s-au supărat rău pe el, a spus ea, în timp ce aşeza linguriţele pe masă. Mai ales Harry. Nu l-a scos din ticălos nerecunoscător.

---

[1] Leviticul, 19, 27 (n.tr.)

[2] Facerea, 27, 11 (n.tr.)

– Supărat? am făcut eu. Doar n-a fost vina lui Saul că a fost omorât!

– Ce tot spui tu acolo? m-a întrebat Lily, uitându-se ciudat la mine.

– Doar nu-ţi închipui că Saul şi-a aranjat singur asasinarea.

– Asasinarea? a întrebat Lily şi m-a privit cu ochi cât cepele. Ascultă, ştiu că m-am lăsat dusă de val, închipuindu-mi că a fost răpit şi alte treburi din astea. Însă după aceea a apărut acasă. Şi-a dat demisia! Atâta tot; apoi a plecat. Iar asta, după douăzeci şi cinci de ani în serviciul nostru!

– Te asigur că a murit, am spus eu. L-am văzut. Era întins pe o lespede din Sala de Meditaţie a Naţiunilor Unite, luni dimineaţă. L-a ucis cineva!

Lily a rămas cu gura căscată şi cu linguriţa în aer.

– Te asigur că e ceva ciudat în toată treaba asta, am continuat eu.

Lily mi-a făcut semn să tac şi a aruncat o privire peste umărul meu. Mordecai se întorcea cu câteva pachetele de frişcă.

– De-abia am reuşit să fac rost de astea, a spus el, aşezându-se între Lily şi mine. Nu-ţi mai face nimeni un serviciu doar din amiciţie. A aruncat o privire spre Lily, apoi spre mine. Ei, ce s-a întâmplat cu voi? Arătaţi de parcă tocmai a trecut cineva peste mormintele voastre.

– Cam aşa stau lucrurile, a spus Lily cu glas reţinut şi având chipul alb ca varul. Se pare că şoferul lui tata a... a murit.

– A, îmi pare rău să aud asta, a zis Mordecai. A fost în serviciul familiei multă vreme, adevărat?

– De când m-am născut eu, a spus Lily cu o expresie visătoare şi lăsând impresia că gândurile ei o luaseră razna.

– Aşadar, nu era chiar tânăr, adevărat? Sper că nu a lăsat în urmă o familie plină de lipsuri, a zis Mordecai şi s-a uitat la Lily cu o expresie ciudată pe faţă.

– Poţi să-i povesteşti. Spune-i ce mi-ai povestit şi mie, m-a îndemnat ea.

– Nu cred ca e cazul...

– Ştie de Fiske. Acum spune-i despre Saul.

Mordecai se întorsese spre mine cu o expresie politicoasă pe faţă.

– Înţeleg că este vorba despre o dramă, adevărat? a spus el cu un aer degajat. Prietena mea Lily consideră că marele maestru Fiske nu a murit de moarte naturală şi am impresia că tu împărtăşeşti aceeaşi părere, corect? a zis el şi a sorbit nepăsător din cana de ceai.

– Mordecai, a spus Lily, Catherine mi-a zis că Saul a fost ucis.

Mordecai şi-a lăsat linguriţa deoparte fără să ridice privirea de la masă. A suspinat.

– Aha, a făcut el. Exact asta mă temeam că voi afla de la voi. M-a privit cu ochi întristaţi, din spatele lentilelor groase. Este adevărat? a mai întrebat.

Eu m-am întors spre Lily.

– Ascultă, nu cred că...

Mordecai ne-a întrerupt cu glas politicos.

– Cum se face că tu ai aflat prima despre acest lucru, m-a întrebat el, când Lily şi familia ei s-ar părea că nu ştiu nimic despre asta?

– Pentru că am fost acolo, am zis eu.

Lily a dat să spună ceva, dar Mordecai i-a făcut semn să tacă.

– Doamnelor, doamnelor, a zis el, întorcându-se către mine. Ce-ar fi să povesteşti de la început? Dacă eşti amabilă.

Şi aşa m-am trezit spunând din nou povestea pe care i-o relatasem lui Nim. Avertismentele lui Solarin la meciul de şah, moartea lui Fiske, dispariţia misterioasă a lui Saul, găurile de gloanţe din maşină şi, în sfârşit, cadavrul lui Saul din clădirea Naţiunilor Unite. Sigur că am lăsat deoparte câteva aspecte, precum cele legate de prezicătoare, de omul cu bicicleta, şi povestea lui Nim despre Setul Montglane. Cu privire

la ultimul amănunt jurasem să păstrez secretul, iar celelalte păreau prea bizare ca să le repet.

– Ai explicat totul foarte bine, a zis Mordecai după ce am încheiat. Cred că nu greşim bănuind că moartea lui Fiske are o oarecare legătură cu cea a lui Saul. Acum trebuie să stabilim ce evenimente sau persoane au legătură cu totul şi să găsim un tipar.

– Solarin! a spus Lily. Toate circumstanţele conduc spre el. El este legătura cea mai evidentă.

– Copila mea, de ce Solarin? a întrebat Mordecai. Ce motiv ar avea?

– A vrut să îndepărteze pe oricine ar putea să-l învingă. Pentru a nu fi silit să le dea formula armei.

– Solarin nu lucrează în domeniul înarmării, am intervenit eu. Este specialist în acustică.

Mordecai m-a privit ciudat. Apoi a continuat.

– Da, e adevărat. Şi, de fapt, îl cunosc pe Alexandr Solarin. Asta nu v-am spus-o până acum.

Lily a rămas tăcută cu mâinile în poală, iritată de faptul că exista un secret pe care respectatul ei maestru de şah nu i-l împărtăşise.

– Asta s-a întâmplat cu mulţi ani în urmă, când aveam o activitate intensă ca negustor de diamante. Fusesem în Rusia să-mi vizitez un prieten şi mă întorceam de la bursa din Amsterdam. Mi-a fost prezentat un băiat care avea în jur de 16 ani. Venise la prietenul meu acasă pentru lecţii de şah...

– Dar Solarin a studiat şahul la Palatul Pionierilor, am intervenit eu.

– Da, a confirmat Mordecai, privindu-mă din nou ciudat. Devenise prea evident că-mi ştiam lecţia, aşa că mi-am ţinut gura. Numai că în Rusia toată lumea joacă şah. Altceva nici nu poţi face, la o adică. De aceea, am făcut o partidă cu Alexandr Solarin. M-am amăgit că aş putea să-l învăţ câte ceva. Sigur că m-a învins, şi încă ruşinos. Băiatul acela e cel mai bun jucător cu care m-am confruntat vreodată. Draga

mea, s-ar fi putut ca tu ori marele maestru Fiske să fi câştigat o partidă cu el. Dar eu nu prea cred.

Am rămas cu toţii tăcuţi vreme de o clipă. Cerul se întunecase şi, cu excepţia noastră, în cafenea nu se mai afla nimeni. Mordecai şi-a consultat ceasul de buzunar şi şi-a ridicat ceaşca, sorbind ultima înghiţitură de ceai.

– Ei, ce părere aveţi? a întrebat el cu vioiciune, ca să rupă tăcerea. V-aţi gândit la alt motiv pentru care cineva să dorească moartea atâtor oameni?

Complet nedumerite, eu şi Lily am clătinat din cap.

– Nu aveţi soluţie? a zis el, ridicându-se şi luându-şi pălăria. Uf, am cam întârziat la cina aceea, şi la fel şi voi. O să mă mai gândesc la problemă când o să-mi găsesc timp liber, dar v-aş propune o primă analiză a situaţiei. Trebuie să o examinaţi cu atenţie. V-aş sugera că moartea marelui maestru Fiske n-a avut legătură cu Solarin, şi prea puţin cu şahul.

– Dar Solarin era singurul prezent *acolo,* înainte să fie descoperită fiecare crimă! a exclamat Lily.

– Nu e tocmai exact, a spus Mordecai, zâmbind enigmatic. De fiecare dată a mai fost prezent cineva. Prietena ta, Cat!

– Stai puţin, am dat eu să mă scuz, dar Mordecai m-a întrerupt.

– Nu ţi se pare ciudat că turneul de şah a fost amânat cu o săptămână în semn de „condoleanţe pentru nefericitul deces al marelui maestru Fiske", dar că în presă nu s-a făcut nici o aluzie la faptul că s-a petrecut ceva necurat în timpul jocului? Nu ţi se pare ciudat că tu ai *văzut* cadavrul lui Saul în urmă cu două zile într-un loc public precum clădirea Naţiunilor Unite, şi totuşi mijloacele de informare nu au menţionat acest lucru? Ce explicaţie se poate da pentru o asemenea ciudăţenie?

– O muşamalizare! a exclamat Lily.

– Se poate, a spus Mordecai, făcând un gest din umeri. Dar tu şi prietena ta, Catherine, aţi făcut tot posibilul să ascundeţi dovezi. Poate mă faceţi să înţeleg de ce nu aţi anunţat

poliţia când s-a tras în maşina voastră. De ce Cat nu a reclamat prezenţa unui cadavru care, ulterior, a dispărut de parcă nici n-ar fi existat?

Eu şi Lily am început să vorbim în acelaşi timp.

– Dar ţi-am spus de ce am vrut să... a bolborosit ea.

– M-am temut să... m-am bâlbâit eu.

– Vă rog, a spus Mordecai, ridicând o mână să ne potolească. Bâlbâielile voastre ar suna mai neconvingător pentru poliţie decât pentru mine. Şi faptul că prietena ta Cat a fost prezentă în toate circumstanţele, pare şi mai suspect.

– Ce vreţi să insinuaţi? am întrebat eu. Parcă-l auzeam pe Nim şoptindu-mi: „Draga mea, probabil că cineva îşi închipuie că *ştii* ceva".

– Eu sugerez, a zis Mordecai, că, deşi *tu* nu ai nimic de a face cu aceste evenimente, *ele* au legătură cu tine.

Şi spunând acestea, Mordecai s-a aplecat şi a sărutat-o pe Lily pe frunte. S-a întors spre mine şi, în timp ce mi-a strâns mâna, a făcut ceva extrem de curios. Mi-a făcut semn cu ochiul! Apoi a coborât treptele şi a dispărut în bezna nopţii.

UN PION AVANSEAZĂ

> Ci fetişcana, zâmbind, orândui şatrangele şi începu jocul. Iar Sharkan, de fiecare dată când îi venea rândul, în loc să ia aminte la mutarea ei, o privea în ochi şi juca anapoda, mutând calul în locul elefantului (turnului) şi elefantul în locul calului. Ea atunci începu să râdă şi îi spuse:
>
> – Pe Mesia, tare iscusit mai joci!
>
> El răspunse:
>
> – A, păi acesta-i jocul dintâi. De obicei, acesta nu se ia în seamă!
>
> Şi orânduirâ iarăşi şatrangele.
>
> *O mie şi una de nopţi*[1]

Paris
3 septembrie 1792

În micul lampadar de alamă din holul casei lui Danton ardea o singură lumânare. Exact la miezul nopţii, un bărbat îmbrăcat cu o mantie lungă şi neagră a tras cordonul clopoţelului. Un servitor a traversat foaierul şi s-a uitat printr-o găurică să vadă cine sunase. Bărbatul de pe trepte purta o pălărie moale, cu borurile late, care îi ascundea faţa.

– Louis, pentru numele lui Dumnezeu, deschide uşa! Sunt eu, Camille!

---

[1] O *mie şi una de nopţi*, traducere de Haralambie Gramescu, Bucureşti, ed. Minerva, BPT, vol. 3, pp. 47–48, 1981 (n.tr.)

Servitorul a tras zăvorul şi a deschis uşa.

– Trebuie să fim prevăzători, domnule, şi-a cerut scuze bătrânul servitor.

– Înţeleg prea bine asta, a spus Camille Desmoulins cu voce gravă şi a păşit peste prag, scoţându-şi pălăria cu boruri late şi trecându-şi degetele prin părul cârlionţat şi des. Tocmai vin de la închisoarea La Force. Ştii ce s-a întâmplat... Tresărind, Desmoulins s-a oprit brusc, pentru că a observat o mişcare în întunericul holului. Hei, cine e acolo? a întrebat el, speriat.

Silueta s-a ridicat în tăcere. Era un bărbat înalt, palid şi îmbrăcat cu eleganţă, în ciuda arşiţei cumplite. A ieşit dintre umbre şi i-a întins mâna lui Desmoulins.

– Dragul meu Camille, i-a spus Talleyrand, sper că nu te-am alarmat din cale afară. Îl aştept pe Danton să se întoarcă de la şedinţa comitetului.

– Maurice! a exclamat Desmoulins, luându-l de mână după ce servitorul s-a retras. Ce te aduce aici la o oră atât de târzie?

Ca secretar al lui Danton, Desmoulins locuia de ani de zile alături de familia patronului său.

– Danton a fost de acord să-mi ofere un permis care să-mi îngăduie să părăsesc Franţa, i-a explicat Talleyrand cu calm. Pentru a mă putea întoarce în Anglia să reiau negocierile. După cum ştii, britanicii refuză să recunoască noul nostru guvern.

– Eu nu l-aş aştepta aici în noaptea asta, a spus Camille. N-ai auzit ce s-a petrecut astăzi în Paris?

Talleyrand a clătinat din cap şi a spus:

– Am auzit că prusacii au fost respinşi, iar acum se retrag. Am înţeles că se întorc în patria lor, deoarece s-au îmbolnăvit de dizenterie. A pufnit în râs. Nici o armată nu poate mărşălui trei zile la rând bând doar vinurile de Champagne!

– E adevărat că prusacii au fost alungaţi, a confirmat Desmoulins, dar ferindu-se să râdă. Dar eu mă refer la masacru. Din expresia de pe chipul lui Talleyrand, a înţeles că acesta nu aflase veştile. Totul a început azi după-amiază la închisoarea

l'Abbaye. Acum La Force şi La Conciergerie au fost cuprinse de aceeaşi molimă. Atât cât am putut număra, au fost ucişi peste cinci sute de oameni. Măcel în masă, chiar canibalism, iar Adunarea nu poate pune capăt acestei...

– N-am auzit nimic despre asta! a exclamat Talleyrand. Dar ce se poate face?

– Danton se află chiar acum la închisoarea La Force. Comitetul a început să organizeze procese improvizate în fiecare închisoare, pentru a stăvili violenţele. Au fost de acord să le plătească judecătorilor şi călăilor câte şase franci pe zi, plus mese. Aceasta era singura soluţie prin care se speră că, treptat, se va prelua controlul. Maurice, Parisul este cuprins de anarhie. Oamenii numesc asta Marea Teroare.

– Nu se poate! a strigat Talleyrand. Când veştile acestea se vor răspândi, toate speranţele unei apropieri de Anglia pot fi abandonate. Suntem norocoşi că britanicii nu li s-au alăturat prusacilor, declarându-ne război. Asta mă îndeamnă să plec din Franţa cât mai curând.

– Nu poţi face nimic fără un permis, a spus Desmoulins, luându-l de un braţ. Nu mai departe de după-amiaza de azi, Madame de Staël a fost arestată pentru că a încercat să părăsească ţara slujindu-se de imunitatea ei diplomatică. A avut noroc că mă aflam acolo şi am salvat-o de la ghilotină. O duseseră la Comuna din Paris. Expresia de pe chipul lui Talleyrand arăta că înţelegea gravitatea situaţiei. Desmoulins a continuat: Nu te teme, în seara aceasta se află în siguranţă la ambasadă. Şi *tu* ar trebui să te afli acasă. Într-o noapte ca aceasta, nici un nobil nu ar trebui să iasă pe străzi. Prietene, eşti pândit de primejdii duble.

– Înţeleg prea bine asta, a spus Talleyrand încet. Da, înţeleg.

Era aproape unu dimineaţa când Talleyrand s-a întors acasă pe jos, traversând cartierele întunecate ale oraşului fără caleaşcă pentru a reduce şansele de a atrage atenţia cuiva. În

timp ce se strecura pe străzile prost luminate, a văzut câteva grupuri de persoane care fuseseră la teatru şi se întorceau acasă, şi apoi oameni care tocmai ieşiseră din cazinouri. Hohotele de râs ale petrecăreţilor care băuseră şampanie răsunau din caleştile deschise ce treceau pe lângă el.

Oamenii aceia dansau pe marginea prăpastiei, s-a gândit Maurice. Era doar o chestiune de timp. Înţelegea haosul şi bezna în care se scufunda ţara. Trebuia să plece, şi asta cât mai curând.

Când a ajuns aproape de porţile grădinilor sale, s-a speriat observând o lumină licărind în curtea interioară. Dăduse porunci stricte ca toate obloanele să fie închise şi ca draperiile să stea trase, astfel încât din stradă să nu se zărească nici o lumină care să sugereze că în casă se afla cineva. Însă când a dat să bage cheia în broască, poarta masivă din fier s-a întredeschis. Valetul său, Courtiade, stătea acolo cu o lumânare aprinsă în mână.

– Courtiade, pentru numele lui Dumnezeu, a şoptit Talleyrand, ţi-am spus să nu aprinzi nici o lumină. Cât pe ce să mă sperii de moarte.

– Iertare, Monseniore, a spus valetul, care i se adresa întotdeauna folosind demnitatea bisericească, sper că nu am comis un păcat şi mai mare nesocotind o altă poruncă de-a dumneavoastră.

– Dar ce ai făcut? l-a întrebat Talleyrand după ce s-a strecurat pe poartă, iar valetul a încuiat-o în urma lui.

– Aveţi un oaspete, Monseniore. Am îndrăznit să permit persoanei să intre pentru a vă aştepta.

– Dar lucrurile sunt grave. Talleyrand s-a oprit şi l-a luat de braţ pe valet. Madame de Staël a fost oprită de gloată în această dimineaţă şi dusă la Comuna din Paris. Era cât pe ce să-şi piardă viaţa! Nimeni nu trebuie să ştie că plănuiesc să fug din Paris. Spune-mi, cui i-ai îngăduit să intre?

– Domnişoarei Mireille, Monseniore, i-a răspuns valetul. A sosit singură, nu cu mult timp în urmă.

– Mireille? Singură, la o asemenea oră? Talleyrand s-a grăbit să traverseze curtea.

– Monseniore, a sosit cu o valiză. Rochia ei era în zdrenţe. Abia de putea vorbi. Şi nu mi-a scăpat că părea să aibă sânge pe îmbrăcăminte. Mult sânge.

– Dumnezeule, a murmurat Talleyrand, şchiopătând grăbit prin grădină şi intrând în foaierul larg şi întunecat. Courtiade i-a făcut semn către bibliotecă, iar Talleyrand s-a grăbit să o ia pe hol, pătrunzând pe uşile mari. Peste tot erau împrăştiate cutii cu cărţi aşteptând plecarea sa. În mijlocul acestora, Mireille stătea pe o canapea îmbrăcată în catifea de culoarea piersicii, cu chipul palid în lumina slabă a lumânării pe care Courtiade o aşezase lângă ea.

Cu destulă greutate, Talleyrand a îngenuncheat, i-a luat mâinile parcă lipsite de vlagă şi i-a masat degetele cu vigoare.

– Să aduc sărurile, domnule? a întrebat Courtiade cu o expresie îngrijorată pe faţă. Toţi servitorii au fost concediaţi, pentru că urma să plecăm în această dimineaţă...

– Da, da, a spus Talleyrand, fără să-şi poată dezlipi privirea de la Mireille. Îşi simţea inima îngheţată de spaimă. Dar Danton nu a venit cu permisele de liberă trecere. Iar acum ni s-a întâmplat şi asta...

A ridicat privirea spre Courtiade, care continua să ţină o lumânare în mână.

– Bine, Courtiade, adu nişte săruri. După ce se va simţi mai bine, va trebui să te duci la David acasă. Trebuie să rezolvăm chestiunea aceasta, şi încă de urgenţă.

Talleyrand s-a aşezat alături de scaun şi a rămas cu privirea la Mireille, frământat de tot soiul de gânduri negre. A ridicat lumânarea de pe masă şi a adus-o mai aproape de ea. Părul roşcat era mânjit de sânge închegat, iar faţa îi era brăzdată de noroi şi de sânge uscat. Cu o mişcare delicată, a mângâiat-o pe păr şi a sărutat-o pe frunte. Când s-a uitat mai bine la ea, a simţit o

tulburare lăuntrică. Ciudat, a gândit el. Întotdeauna Mireille fusese cea serioasă şi sobră, în comparaţie cu Valentine.

Courtiade s-a întors cu un flacon de cristal în care se aflau sărurile şi l-a întins stăpânului. Ridicând uşor capul lui Mireille, a plimbat uşor flaconul fără dop pe sub nasul ei până ce fata a început să tuşească.

A deschis ochii şi i-a privit îngrozită pe cei doi bărbaţi. Brusc, s-a ridicat în capul oaselor şi şi-a dat seama unde se afla. Cuprinsă brusc de un atac de panică, s-a agăţat cu sălbăticie de mâneca lui Talleyrand.

– Câtă vreme am zăcut fără cunoştinţă? a întrebat ea. Sper că nu aţi spus nimănui că mă aflu aici.

Avea chipul alb ca varul şi se ţinea de mâna lui Talleyrand cu o forţă incredibilă.

– Nu, draga mea, a spus Talleyrand cu glas liniştitor. Nu eşti aici de multă vreme. Imediat ce te vei simţi mai bine, Courtiade o să-ţi dea un brandy fierbinte ca să te linişteşti, iar apoi te vom trimite acasă la unchiul tău.

– Nu! a răcnit Mireille. Nimeni nu trebuie să ştie că sunt aici! Să nu spuneţi nimănui, cu atât mai mult unchiului meu! Acela va fi primul loc unde se vor gândi să mă caute. Viaţa mea este în mare primejdie. Juraţi-mi că nu veţi spune nimănui! A încercat să sară în picioare, dar Talleyrand şi Courtiade au reuşit să o ţină pe loc.

– Unde mi-e valiza? a exclamat ea.

– Aici, i-a răspuns Talleyrand, lovind uşor cu palma valiza din piele. Lângă canapea. Draga mea, trebuie să te linişteşti şi să te odihneşti. Te rog să rămâi întinsă până te vei simţi destul de bine ca să vorbeşti. Şi e foarte târziu. Nu vrei să trimitem măcar după Valentine, ca să o anunţăm că eşti teafără?

Auzind rostindu-se numele lui Valentine, chipul lui Mireille a căpătat o expresie de groază şi de suferinţă cumplită, ceea ce l-a făcut pe Talleyrand să se tragă înapoi speriat.

– Nu, a spus el slab. Nu se poate! Nu Valentine! Spuneţi-mi că lui Valentine nu i s-a întâmplat nimic. Spuneţi-mi!

Talleyrand a prins-o pe Mireille de umeri şi a scuturat-o. Încetul cu încetul, ea şi-a concentrat privirea asupra lui. Iar ceea ce a citit în ochii ei l-a făcut pe Talleyrand să rămână profund tulburat. A strâns-o de umeri şi, cu glas gâtuit, i s-a adresat:

– Te rog, spune-mi, te rog, că nu i s-a întâmplat nimic. Spune-mi că Valentine e teafără!

Cu toate acestea, ea a rămas tăcută, cu ochii pierduţi în gol, în timp ce Talleyrand a continuat să o scuture. Părea că nici nu-şi dădea seama ce făcea. Încet, Courtiade a întins mâna şi a lăsat-o pe umărul stăpânului său ca să-l liniştească.

– Domnule, a zis el încet. Domnule...

Însă Talleyrand rămăsese cu privirea aţintită asupra lui Mireille ca un om care-şi pierduse minţile.

– Nu poate fi adevărat, a şoptit episcopul, simţind amărăciunea fiecărui cuvânt rostit. Mireille a rămas cu privirea la el. Treptat, bărbatul a slăbit strânsoarea asupra umerilor ei. Şi-a lăsat braţele să-i cadă pe lângă trup şi a privit-o în ochi. Faţa lui a rămas fără nici o expresie. Simţea că încremenise din pricina durerii pe care nu o putea nici numi, nici crede.

Desprinzându-se de Mireille, s-a ridicat şi s-a dus la şemineu, rămânând cu spatele către cameră. A deschis partea din faţă a ceasului vechi şi aurit, care stătea pe piedestalul şemineului şi a introdus o cheiţă de aur. Încet şi cu grijă, s-a apucat să întoarcă mecanismul. Pe întuneric, Mireille a auzit curând ticăitul ceasului.

Soarele încă nu răsărise, însă lumina slabă a zorilor s-a strecurat prin draperiile subţiri de mătase de la dormitorul lui Talleyrand.

Rămăsese treaz aproape jumătate de noapte, care se dovedise a fi una de groază. Nu reuşea să accepte ideea că Valentine murise. Se simţea ca şi cum cineva i-ar fi smuls inima

din piept, şi nu ştia cum să se împace cu un asemenea sentiment. Era un bărbat fără familie, care nu simţise aproape niciodată nevoia de a avea aproape o altă fiinţă umană. Poate că fusese mai bine aşa, a gândit el cu amărăciune. Dacă nu ai sentimente de iubire, nici nu simţi durerea pierderii.

Îi rămăsese în minte imaginea lui Valentine, cu părul blond strălucind în lumina focului, atunci când se aplecase să-i sărute piciorul, şi tot ea îl mângâiase pe faţă cu degete delicate. S-a gândit la lucrurile ciudate pe care le rostise ea atunci, cum ţinuse să îl şocheze cu îndrăzneala ei. Cum se putea să fi murit? Se putea aşa ceva?

Lui Mireille i-a fost imposibil să-i povestească circumstanţele în care murise vara ei. Courtiade i-a pregătit o baie fierbinte, a convins-o să bea un brandy fierbinte cu mirodenii, în care strecurase şi puţin laudanum, pentru ca să poată adormi. Iar Talleyrand i-a cedat patul masiv din propriul dormitor, care avea baldachin din mătase de culoare albastru-deschis. Culoarea ochilor lui Valentine.

Stătuse treaz jumătate de noapte, aşezat pe o canapea din apropiere. Mireille aproape că cedase somnului în câteva rânduri, dar se trezise îngrozită, cu ochi pustii, şi strigase numele lui Valentine. În acele momente, el se străduise să o consoleze, iar când fata se scufunda din nou în somn, se întorcea la patul improvizat pe care i-l pregătise Courtiade.

Însă nu avea cine să-l consoleze, iar când lumina rozalie a zorilor a pătruns prin ferestrele ce dădeau spre grădină, Talleyrand încă se agita, incapabil să doarmă, pe canapeaua lui, cu părul buclat în dezordine şi cu ochii albaştri înceţoşaţi de nesomn.

În timpul nopţii, la un moment dat, Mireille strigase: „O să merg cu tine la l'Abbaye, verişoară! N-o să te las să intri singură în cartierul Cordeliers!" Iar Talleyrand simţise un fior îngheţat pe spinare când auzise acele cuvinte. Dumnezeule, cum de ajunsese fata aceea să moară în închisoarea l'Abbaye?

Nu reușea nici măcar să-și imagineze așa ceva. S-a hotărât să afle adevărul de la Mireille după ce fata se va trezi – indiferent cât de dureros ar fi fost acel adevăr pentru amândoi.

În timp ce stătea întins pe canapea, a auzit un sunet ușor de pași.

– Mireille? a șoptit el, însă nu a primit răspuns. Întinzând mâna, a tras deoparte baldachinul patului. Fata nu mai era acolo.

După ce a îmbrăcat halatul de mătase, Talleyrand a pornit șchiopătând spre camera ce slujea drept vestiar. Însă când a trecut prin dreptul geamurilor înalte, a văzut prin draperiile groase de mătase o siluetă profilată în lumina trandafirie a zorilor. A tras deoparte draperiile care dădeau spre terasă și a înghețat.

Mireille stătea cu spatele spre el și privea spre grădină și spre mica livadă aflată dincolo de zidul de piatră. Era complet goală, iar pielea ei albă arunca străluciri catifelate în lumina dimineții. Așa cum își amintea că le văzuse pe amândouă stând pe podiumul din studioul lui David. Valentine și Mireille. Șocul acelei amintiri a fost atât de brusc și de dureros încât l-a resimțit ca pe o suliță care l-ar fi străpuns. În același timp, mai era ceva. Ceva ce ieșea încet la suprafață din durerea surdă și continuă care îi pârjolea conștiința. Iar ceea ce percepea i se părea mai oribil decât orice altceva și-ar fi putut imagina vreodată. Pentru că în acele momente simțea o dorință carnală. Patimă. Ar fi vrut să o prindă pe Mireille în brațe chiar acolo, pe terasă, în umezeala zorilor de zi, și să se contopească cu ea, să o țintuiască la pământ, să-i muște buzele și să-i strivească trupul, să-și consume durerea în profunzimea întunecată a ființei ei. Și în vreme ce această idee căpăta consistență, Mireille, parcă simțind prezența lui, s-a întors, a privit spre el și a roșit. Mai umilit ca oricând, bărbatul a încercat să-și ascundă sentimentul de jenă.

– Draga mea, a spus el, scoțându-și grăbit halatul și apropiindu-se să i-l așeze pe umeri, să nu răcești. La vremea asta din an, roua poate fi destul de rece. Vorbele acelea i-au

sunat până şi lui ridicole. Ba chiar mai rău. Când degetele lui i-au atins umerii prin ţesătura de mătase a halatului, un curent cum nu mai simţise până atunci l-a făcut să tresară. Şi-a înfrânat dorinţa de a se îndepărta, apoi a observat că Mireille se uita la el cu ochii ei verzi şi insondabili. El a întors capul să nu-i mai vadă. Ea nu trebuia să afle ce gânduri îl chinuiau. Sentimentul de ruşine era apăsător. A încercat să se gândească la orice altceva pentru a alunga sentimentul care-l cuprinsese atât de fulgerător. Atât de violent.

– Maurice, a spus ea, şi a dus degetele unei mâini ca să-i înlăture o buclă de păr de pe frunte, acum vreau să vorbesc despre Valentine. Îmi dai voie să vorbesc despre ea?

În briza uşoară a dimineţii, părul ei roşcat se învolburase la pieptul lui. Bărbatul a simţit că îl ardea prin ţesătura subţire a cămăşii de noapte. Era atât de aproape încât îi simţea parfumul dulce al pielii. Incapabil să o privească în faţă, a închis ochii, străduindu-se să se stăpânească, temător de ceea ce ar putea fata descoperi în ei. Durerea lăuntrică devenise insuportabilă. Cum de putea fi un asemenea monstru?

S-a silit să deschidă ochii şi să o privească. S-a silit apoi să-i zâmbească, cu toate că şi-a simţit buzele arcuindu-i-se în mod ciudat.

– Mi-ai spus Maurice, a zis el, cu un zâmbet forţat pe buze. Nu „unchiule Maurice".

Mireille i se părea incredibil de frumoasă, cu buzele întredeschise ca nişte petale de trandafir uşor strivite... S-a silit să-şi mute gândurile de la acea imagine. Valentine. Ea voia să-i vorbească despre Valentine. Cu delicateţe, dar ferm, bărbatul şi-a lăsat palmele pe umerii ei. I-a simţit căldura pielii prin mătasea subţire a halatului. A văzut o venă albăstruie pulsând de-a lungul gâtului alb. Mai jos, a văzut umbra dintre sânii ei tineri...

– Valentine te-a iubit foarte mult, tocmai spunea Mireille cu glas gâtuit. I-am cunoscut toate gândurile şi trăirile. Ştiu că

a vrut să facă cu tine toate lucrurile care se petrec între un bărbat şi o femeie. Ştii la ce mă refer?

Ea l-a privit din nou, cu buzele atât de aproape, cu trupul atât de... El nu era convins că auzise bine.

– Nu... nu sunt sigur... adică ştiu, s-a bâlbâit, fără să-şi dezlipească privirea de la ea. Dar nu mi-aş fi imaginat niciodată... S-a blestemat pentru că se dovedea atât de neghiob. „Ce Dumnezeu spusese Mireille?" Mireille, a rostit el apăsat. Voia să fie binevoitor, patern. La urma urmelor, fata aceasta care se afla în faţa lui era îndeajuns de tânără să-i fie fiică, o copilă, de fapt. Mireille, a zis el, chinuindu-se să găsească vorbele potrivite pentru a readuce discuţia pe un teren mai sigur.

Însă ea dusese palmele spre faţa bărbatului, iar degetele îi alunecaseră în părul lui. Apoi fata i-a adus gura aproape de a ei. „Dumnezeule, a gândit el, am înnebunit. Nu pot lăsa să se întâmple aşa ceva."

– Mireille, a spus el din nou, iar buzele lui le-au atins pe ale ei, nu pot... nu se poate...

A simţit însă că orice încercare de rezistenţă era inutilă şi şi-a apăsat buzele peste ale fetei, simţind un foc lăuntric. Nu. Nu se putea. Nu în asemenea momente.

– Să nu uiţi, tocmai îi şoptea Mireille, cu capul lipit de pieptul lui, mângâindu-l prin ţesătura subţire a halatului, că şi eu am iubit-o.

El a gemut, a tras halatul de pe umerii tineri şi s-a lipit de carnea ei fierbinte.

Simţea că se scufundă, se îneacă. Se afunda într-un abis de patimă, iar degetele lui alergau ca nişte firicele de apă rece pe pielea mătăsoasă a picioarelor ei. Stăteau întinşi pe cearşafurile mototolite ale patului, unde Talleyrand o dusese pe Mireille, iar acum el simţea că se prăbuşeşte, se prăbuşeşte. Când buzele li s-au atins, bărbatul a simţit o explozie, de parcă sângele lui s-ar fi năpustit în trupul ei, amestecându-se

cu al fetei. Violenţa dorinţei i se părea insuportabilă. A încercat să-şi dea seama ce făcea, şi de ce nu ar fi trebuit să procedeze astfel, dar voia doar să uite. Mireille l-a întâmpinat cu o dorinţă şi mai întunecată, mai violentă decât a lui. Nu mai trăise asemenea clipe. Şi voia ca totul să dureze la nesfârşit.

Mireille l-a privit cu ochi verzi şi adânci ca nişte lacuri de munte, iar el şi-a dat seama că şi fata trăia aceleaşi sentimente. De fiecare dată când o atingea, când o mângâia, ea părea să se afunde tot mai adânc în trupul lui, să-i ajungă în fiecare nerv, în fiecare fibră. Ca şi cum ar fi vrut să-l tragă în abisul acela întunecat, unde se puteau îneca amândoi în licoarea ameţitoare a dorinţei lor. În apele lui Lethe, apele uitării. Şi, în vreme ce el înota în apele verzi şi adânci ale ochilor ei, a simţit dorinţa sfâşiindu-l ca o furtună întunecată şi a auzit cântecul ondinelor chemându-l din adâncurile nepătrunse.

Maurice Talleyrand făcuse dragoste cu multe femei, atât de multe, încât nici nu le mai ştia numărul, însă acum, stând întins pe aşternutul boţit al patului moale, având-o pe Mireille încolăcită în jurul trupului său, el nu mai reuşea să-şi amintească de o femeie care să-i semene. Şi-a dat seama că nu va reuşi niciodată să retrăiască acele senzaţii. Fusese un extaz deplin, pe care puţini bărbaţi îl trăiesc. Însă ce simţea în acele momente era doar durere. Şi vinovăţie.

Vinovăţie. Pentru că atunci când se prăbuşiseră împreună în pat, când se contopiseră într-o îmbrăţişare pătimaşă, mai puternică decât cunoscuse vreodată, Talleyrand şoptise: „Valentine". Valentine. Iar asta se întâmplase încă o dată, când se consumase explozia finală a pasiunii. Iar Mireille îi răspunsese în şoaptă printr-un „da".

A privit-o din nou. Pielea ei catifelată şi părul încurcat arătau atât de frumoase pe cearşaful răcoros. Ea şi-a ridicat spre el ochii verzi şi adânci. Apoi i-a zâmbit.

– Nu ştiam cum va fi, a spus Mireille.

– Şi ţi-a plăcut? a întrebat-o el, răsfirându-i dulce părul cu degetele.

– Da. Mi-a plăcut, a spus ea. Apoi a observat că Talleyrand părea tulburat.

– Iartă-mă, a zis el încet. N-am vrut. Dar eşti atât de frumoasă, încât n-am rezistat. Şi te doream foarte mult.

I-a sărutat părul, apoi buzele.

– Nu trebuie să-ţi pară rău, a spus Mireille, ridicându-se în capul oaselor şi privindu-l cu seriozitate. Asta m-a făcut să simt, doar pentru o clipă, că Valentine ar fi în viaţă, Ca şi cum totul ar fi fost un vis urât. Dacă ar fi trăit, Valentine ar fi făcut dragoste cu tine. De aceea nu trebuie să regreţi că mi te-ai adresat cu numele ei.

Mireille îi citise gândurile. El a privit-o calm, apoi i-a zâmbit.

S-a întins la loc pe pat şi a tras-o pe Mireille mai aproape de el. Trupul ei lung şi graţios părea răcoros la atingere. Părul roşcat i se rostogolea pe umeri. Talleyrand i-a sorbit parfumul. Ar fi vrut să facă din nou dragoste cu ea. Cu toate acestea, a făcut un efort pentru a-şi domoli dorinţa trupească. În acele momente voia altceva, cu mai multă tărie.

– Mireille, aş vrea să te rog ceva, a spus el cu gura în părul ei. Ea a ridicat capul să se uite la el. Ştiu că e dureros pentru tine, dar vreau să-mi povesteşti ce s-a întâmplat cu Valentine. Ai vorbit în somn şi ai spus că te vei duce la închisoarea l'Abbaye...

– Să nu-i spui unchiului meu unde sunt, l-a întrerupt Mireille, ridicându-se brusc în capul oaselor.

– Da, dar ar trebui să o îngropăm creştineşte pe biata Valentine, a contrazis-o el.

– Nici nu sunt sigură că-i vom putea găsi trupul, a spus Mireille printre sughiţuri. Dacă juri să mă ajuţi, o să-ţi povestesc cum a murit Valentine. Şi *motivul* pentru care a murit.

Talleyrand s-a uitat curios la ea.

– Cum adică, *motivul* pentru care a murit? a întrebat el. Am crezut că aţi fost surprinse în îmbulzeala de la închisoarea l'Abbaye. Doar nu...

– A murit din cauza asta, a zis Mireille rar.

S-a ridicat din pat şi a traversat camera până la valiza ei, pe care Courtiade o lăsase lângă încăperea ce servea drept vestiar. Cu un efort, a ridicat-o şi a adus-o, punând-o pe pat. A deschis-o şi i-a făcut semn lui Talleyrand să se uite înăuntru. În valiză, acoperite cu pământ şi cu fire de iarbă, se găseau opt piese din setul de Montglane.

Talleyrand a ridicat din valiza uzată una dintre piese, pe care, încă aşezat pe patul răvăşit, a ţinut-o între ambele mâini. Avea forma unui elefant mare din aur, înalt cam de o palmă. Şaua lui era incrustată cu nenumărate rubine şi cu safire negre. Trompa şi colţii din aur stăteau înălţate în aer, în poziţie de luptă.

– Acesta e Aufin[1], a şoptit el. Piesa pe care acum o numim nebun, sfetnicul Regelui şi al Reginei.

Una după alta, a scos piesele din valiză şi le-a aşezat pe pat. O cămilă din argint şi una din aur. Un alt elefant din aur, un cal arab ridicat pe picioarele din spate, cele din faţă forfecând aerul, şi trei pioni înarmaţi divers, fiecare dintre aceşti pedeştri având înălţimea unui deget, toţi incrustaţi cu ametiste, citrin, turmaline, smaralde şi jasp.

Încet, Talleyrand a ridicat calul şi l-a răsucit între mâini. După ce i-a şters baza de pământ, a văzut un simbol imprimat în aurul întunecat. L-a examinat atent. Apoi i l-a arătat lui Mireille. Era un cerc în care pătrundea coada unei săgeţi.

– Marte, planeta roşie, a spus el. Zeul războiului şi al distrugerii. *Şi a ieşit alt cal, roşu ca focul; şi celui ce şedea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ, ca oamenii să se junghie între ei; şi o sabie mare i s-a dat.*[2]

---

[1] Numele, în franceza veche, pentru nebunul din jocul de şah (n.tr.)

[2] Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul, 6, 4 (n.tr.)

Însa Mireille nu a părut să-l audă. Ea a rămas cu privirea ațintită spre simbolul de pe baza calului pe care Talleyrand îl ținea între mâini. Nu a spus nimic, părând să fi căzut într-un soi de transă. În cele din urmă, Talleyrand a văzut-o mișcându-și buzele și s-a aplecat spre ea, ca să audă.

– *Iar numele sabiei era Sar,* a șoptit Mireille. După aceea, a închis ochii.

Talleyrand a rămas tăcut vreme de mai bine de o oră, cu halatul lăsat lejer în jurul trupului, în vreme ce Mireille stătea dezbrăcată peste cearșafurile răvășite și-și depăna povestea.

I-a spus povestea stareței, pe cât de bine și-a amintit-o, apoi i-a vorbit despre cum scoseseră călugărițele setul dintre zidurile abației. A amintit că piesele fuseseră împrăștiate în întreaga Europă, și că ea și Valentine trebuiau să slujească drept punct de adunare pentru cazul în care vreuna dintre călugărițe avea nevoie de ajutor. Apoi i-a povestit despre sora Claude și despre felul în care Valentine se grăbise să o întâlnească în străduța aceea îngustă din fața închisorii.

Când Mireille a ajuns la punctul în care tribunalul o condamnase pe Valentine la moarte, și când David se prăbușise la pământ de durere, Talleyrand a întrerupt-o. Fața lui Mireille era scăldată în lacrimi, ochii îi erau umflați de plâns și glasul îi era aproape sufocat de durere.

– Vrei să spui că Valentine nu a fost ucisă de gloată? a exclamat el.

– Nu, a fost condamnată! De bărbatul acela oribil, a spus Mireille suspinând. N-o să-i uit niciodată fața. Grimasa aceea îngrozitoare! Cum *se bucura* de puterea pe care o avea asupra vieții și morții. Să dea Dumnezeu să putrezească în bubele și puroiul care îl acoperă...

– Ce-ai spus? a întrebat Talleyrand, prinzând-o de un braț și scuturând-o. Cum îl chema pe acel om? Trebuie să-ți amintești!

– L-am întrebat cum îl cheamă, a zis Mireille, dar nu a vrut să-mi spună. S-a mulţumit să strige: „Eu sunt furia poporului!"

– Marat! a exclamat Talleyrand. Trebuia să-mi fi dat seama. Dar nu pot să cred...

– Marat! a zis Mireille. Acum că i-am aflat numele, nu-l voi uita cât voi trăi. A promis că mă va urmări pretutindeni, dacă nu va găsi piesele unde i-am spus eu că se află. Însă şi eu o să-l urmăresc până la moarte.

– Scumpa mea, a rostit Talleyrand, ai reuşit să iei piesele din ascunzătoare. Acum, Marat te va căuta şi-n gaură de şarpe. Dar cum ai evadat din curtea închisorii?

– Unchiul Jacques-Louis, a zis Mireille. El era în apropierea acelui om fără suflet când s-a dat ordinul, şi s-a aruncat asupra lui de furie. Eu m-am azvârlit peste trupul lui Valentine, însă călăii m-au îndepărtat tocmai când... Mireille s-a străduit să continue: Iar apoi l-am auzit pe unchiul strigându-mă pe nume şi poruncindu-mi să fug. Am fugit orbeşte afară din închisoare. Nu-ţi pot spune cum am reuşit să trec de porţi. Totul a fost ca un vis urât, dar m-am trezit din nou pe străduţa de afară şi am gonit ca nebuna până în grădina casei lui David.

– Draga mea, eşti o copilă curajoasă! Mă întreb dacă eu aş fi avut tăria de a face ce ai făcut tu.

– Valentine a murit din cauza pieselor, a spus Mireille printre scâncete, încercând să se liniştească. Nu le puteam lăsa pe mâna lor! Înainte ca el să apuce să părăsească închisoarea, le aveam din nou în mâna mea. Am luat câteva haine din camera mea şi valiza asta din piele, apoi am fugit din casa lui David...

– Dar asta înseamnă că n-ai plecat de acolo decât cel târziu la ora şase seara. Unde ai fost între timp, până ai sosit aici, mult după miezul nopţii?

– În grădina lui David erau îngropate doar două piese, i-a explicat Mireille. Cele pe care le adusesem eu şi Valentine de la Montglane: elefantul de aur şi cămila din argint. Celelalte

şase au fost aduse de la altă abaţie de sora Claude. Din câte ştiam, ea sosise în Paris abia ieri-dimineaţă. Nu a avut mult timp la dispoziţie ca să le ascundă şi ar fi fost mult prea periculos să le aducă la întâlnire. Dar, înainte de a muri, sora Claude a apucat să-i spună lui Valentine locul unde se aflau.

– Şi ai reuşit să le găseşti! a zis Talleyrand şi şi-a trecut mâna peste piesele incrustate cu pietre preţioase care stăteau împrăştiate printre cutele cearşafului. I s-a părut că figurinele radiază căldură. Mi-ai spus că în curtea închisorii forfoteau soldaţi şi membri ai tribunalului. Cum ai reuşit să afli de la Valentine locul ascunzătorii?

– Ultimele ei cuvinte au fost: „Mai ţii minte stafia aceea?" Şi şi-a rostit numele de familie de câteva ori.

– Stafia? s-a mirat Talleyrand.

– Eu mi-am dat seama imediat ce a vrut să spună. Făcuse aluzie la povestea ta, legată de stafia cardinalului Richelieu.

– Eşti sigură? Da, nu te-ai înşelat, de vreme ce piesele sunt aici. Dar nu înţeleg cum de le-ai găsit pornind doar de la acea informaţie.

– Tu ne-ai povestit că ai fost preot la St. Remy, de unde ai plecat ca să studiezi la Sorbona, unde ai văzut stafia cardinalului Richelieu în capelă. După cum ştii, numele de familie al lui Valentine este de Remy. Iar eu mi-am adus aminte imediat că străbunicul lui Valentine era îngropat în capela de la Sorbona, nu departe de mormântul cardinalului Richelieu! Acela era mesajul pe care încercase să mi-l transmită. Piesele erau ascunse acolo. Profitând de întuneric, m-am dus până la capelă, unde am găsit o lumânare arzând în apropierea mormântului strămoşului. La lumina ei, am cercetat capela. După câteva ore, am găsit o dală uşor desprinsă din pardoseală, ascunsă parţial în spatele vasului de botez. După ce am dat-o la o parte, am dezgropat piesele. După aceea, am fugit cât am putut de repede încoace, pe Rue de Beaune.

Mireille a tăcut să-şi tragă sufletul după atâta vorbit.

– Maurice, a spus ea, lăsându-şi capul pe pieptul lui, astfel încât bărbatul i-a simţit pulsul, cred că mai e un motiv pentru care Valentine a pomenit stafia. Încerca să-mi spună că trebuie să vin la tine, să mă încred în tine.

– Dar ce pot face eu ca să te ajut, draga mea? a întrebat-o Talleyrand. Până fac rost de un permis de trecere, şi eu sunt prizonier în Franţa. Iar posesia acestor piese ne pune viaţa în mare primejdie, cred că eşti convinsă de asta.

– Dar nu şi dacă am cunoaşte secretul, secretul puterii pe care ele îl conţin. Dacă am cunoaşte acel secret, atunci am fi stăpâni pe situaţie. Nu-i aşa?

Arăta atât de curajoasă şi de serioasă, încât Talleyrand abia şi-a reţinut un zâmbet. S-a aplecat şi a sărutat-o pe umărul dezgolit. Şi, în ciuda voinţei lui, a simţit din nou dorinţa crescând în el. Însă în acelaşi moment s-a auzit o uşoară bătaie în uşa dormitorului.

– Monseniore, a spus Courtiade prin uşa închisă, nu aş vrea să vă tulbur, dar în curte a sosit o persoană care vă caută.

– Courtiade, nu sunt acasă, a răspuns Talleyrand. Doar ştii asta.

– Da, Monseniore, a spus valetul, dar e vorba de un mesager din partea domnului Danton. A adus permisele de liberă trecere.

La ora nouă în acea seară, după ce şi-a aşezat pe un scaun haina scrobită, Courtiade şi-a suflecat mânecile cămăşii şi s-a apucat de treabă. A bătut în cuie ultima despărţitură dublă făcută într-una dintre lăzile pentru cărţi ce zăceau împrăştiate prin cameră. Aşezate în stive, pretutindeni se vedeau cărţi. Mireille şi Talleyrand stăteau printre ele şi beau brandy.

– Courtiade, a spus Talleyrand, mâine vei pleca la Londra cu lăzile astea pline cu cărţi. Când vei sosi acolo, îi cauţi pe administratorii proprietăţilor doamnei de Staël, iar ei se vor îngriji să-ţi dea cheile şi să-ţi arate locuinţa în care vom sta. Orice s-ar întâmpla, să nu permiţi nimănui să umble la aceste

lăzi. Să nu le scapi din ochi şi nu le desfaci decât după sosirea mea şi a domnişoarei.

– Dar ţi-am spus, a zis Mireille cu un aer hotărât, nu pot merge cu tine la Londra. Vreau doar ca piesele din set să fie scoase din Franţa.

– Draga mea fată, a spus Talleyrand, mângâind-o pe păr, am mai discutat despre asta. Insist ca tu să te slujeşti de permisul meu. Eu voi primi altul destul de curând. Tu nu mai poţi rămâne la Paris.

– Prima mea grijă a fost să-i împiedic pe acel om îngrozitor şi pe alţii ca el să pună mâna pe set şi să-l folosească în scopuri nevrednice, a zis Mireille. Valentine ar fi procedat la fel. S-ar putea să mai vină şi alte călugăriţe la Paris ca să-şi caute adăpost. De aceea trebuie să rămân aici, ca să le ajut.

– Eşti o tânără curajoasă, i-a spus Talleyrand. Cu toate acestea, nu-ţi voi îngădui să rămâi singură la Paris, şi nici nu te poţi întoarce acasă la unchiul tău. Trebuie să hotărâm împreună ce facem cu piesele după ce ajungem şi noi la Londra.

– N-ai înţeles, i-a zis Mireille cu răceală, şi s-a ridicat de pe scaun. N-am spus că plănuiam să rămân la Paris. Apoi a scos o piesă a Setului Montglane din valiza de piele din apropierea scaunului ei, a traversat încăperea şi i-a dat-o lui Courtiade. Era calul, un armăsar de aur ridicat pe picioarele dinapoi, pe care îl admirase în acea dimineaţă. Courtiade a luat piesa cu mare grijă. În clipa când i-a întins-o, Mireille a simţit un foc trecând din mâna ei în a lui. Cu atenţie, Courtiade a aşezat piesa în despărţitura secretă şi apoi a pus paie în jurul ei pentru a o fixa mai bine.

– Domnişoară, i-a spus seriosul Courtiade clipind jucăuş din ochi, se potriveşte perfect acolo. Îmi pun viaţa chezăşie că toate cărţile vor ajunge cu bine la Londra.

Mireille i-a întins mâna, iar Courtiade i-a strâns-o cu căldură. După aceea, ea s-a întors către Talleyrand.

– Nu înţeleg, a spus el iritat. Întâi refuzi să mergi la Londra pe motiv că trebuie să rămâi la Paris. Apoi afirmi că nu plănuieşti să rămâi aici. Lămureşte-mă şi pe mine ce se întâmplă.

– Tu vei merge cu piesele la Londra, l-a informat ea cu un glas uimitor de autoritar. Eu am altă misiune. O să-i scriu stareţei, ca să o înştiinţez în legătură cu planurile mele. Am bani, deoarece eu şi Valentine suntem orfane. După lege, proprietatea şi titlul ei îmi revin mie. O voi ruga pe stareţă să trimită altă călugăriţă la Paris până ce eu voi reuşi să fac ceea ce mi-am propus.

– Dar unde vrei să pleci? Ce vei face? a întrebat-o Talleyrand. Eşti tânără şi singură, fără nici un sprijin...

– M-am gândit foarte bine, a spus Mireille. Înainte de a reveni în Franţa, am de rezolvat unele lucruri. Până voi înţelege secretul pieselor, sunt în mare primejdie. Şi există doar o singură cale pentru a le înţelege rostul. Trebuie să merg până în locul lor de origine.

– Doamne, Dumnezeule! a exclamat Talleyrand. Mi-ai spus că ele i-au fost date lui Carol cel Mare de guvernatorul maur al Barcelonei! Dar asta s-a întâmplat acum o mie de ani. Cred că urma s-a răcit de mult. Iar Barcelona nu e chiar la periferia Parisului! Nu te las să traversezi Europa de una singură!

– Dar nu mi-am pus în gând să merg în vreo ţară din Europa, a spus Mireille, zâmbind. Maurii nu au venit din Europa, ci din Mauritania, aflată la marginea deşertului Sahara. Pentru a descoperi înţelesul lucrurilor trebuie să începi de la sursă...

S-a uitat la Talleyrand cu ochii ei verzi şi adânci, iar el a privit-o nedumerit.

– Da, a spus ea, o să plec în Algeria. Pentru că acolo începe deşertul Sahara.

CENTRUL TABLEI DE ȘAH

De multe ori, în nucile de cocos poți găsi schelete de șoareci, pentru că le este mai ușor să se strecoare înăuntru când sunt slabi și lacomi, decât să iasă atunci când sunt satui, dar prea grași.

Șahul este viața mea
VIKTOR KORCINOI
Mare maestru sovietic

Tactica înseamnă a ști ce să faci atunci când se poate face ceva. Strategia înseamnă a ști ce să faci când nu prea există soluții.

SAVIELLY TARTAKOVER
Mare maestru polonez

În taxiul cu care mă îndreptam spre locuința lui Harry mă simțeam mai debusolată ca oricând. Afirmația lui Mordecai că fusesem prezentă în ambele ocazii funeste nu făcea decât să întărească senzația înnebunitoare că tot acel circ avea legătură *cu mine*. De ce mă avertizaseră prezicătoarea și Solarin? De ce pictasem un bărbat pe bicicletă, și de ce acesta apărea și în viața mea reală?

Aș fi vrut să-i mai pun niște întrebări lui Mordecai; aveam impresia că știa mai multe decât dăduse de înțeles. De exemplu, recunoscuse că-l cunoscuse pe Solarin. De unde să știu dacă el și Solarin nu păstraseră legătura?

Când am sosit la Harry, portarul s-a grăbit să ne deschidă uşa. Abia schimbasem două vorbe cu Lily în timpul călătoriei. Când am urcat în lift, Lily mi-a zis:

– L-ai cam dat gata pe Mordecai.

– E o persoană foarte complexă.

– Nici n-ai idee, a zis Lily, apoi liftul a oprit şi uşile s-au deschis la etajul ei. Chiar şi când îl bat la şah, tot mă întreb ce combinaţii *ar fi putut* juca. Am încredere în el mai mult decât în oricine, însă îi place să fie secretos. Şi, fiindcă tot am atins problema asta, să nu aduci vorba despre moartea lui Saul decât după ce ştim mai multe.

– Eu sunt de părere să mergem la poliţie, am propus eu.

– Poliţia o să-şi pună imediat întrebarea de ce ai amânat atât de mult până să anunţi crima, a spus Lily. Asta s-ar putea să-ţi întârzie călătoria la Alger cu vreo zece ani...

– Doar n-o să-şi închipuie că eu...

– Păi, de ce nu? a zis ea în clipa în care am ajuns la uşa lui Harry.

– Uite-le! a exclamat Llewellyn din camera de zi când eu şi Lily am intrat în holul mare din marmură şi i-am dat menajerei paltoanele noastre. Târziu, ca de obicei. Unde-aţi fost? Harry era să facă o criză în bucătărie.

Holul avea pardoseala ca o tablă de şah, cu careuri albe şi negre. În jurul pereţilor curbaţi erau stâlpi din marmură şi peisaje italiene pictate în tonuri verzi şi cenuşii. În centru se găsea o mică fântână arteziană, înconjurată de iederă.

De fiecare parte se găseau scări late şi curbate din marmură, rotunjite la margini. Cele din dreapta duceau către sufrageria unde masa din mahon închis la culoare era pusă pentru cinci persoane. Spre stânga se afla camera de zi, unde Blanche stătea aşezată pe un scaun masiv îmbrăcat cu brocart de culoare roşu-închis. Un dulap chinezesc înfiorător, lăcuit în roşu şi având mânere aurite, domina capătul îndepărtat al încăperii. Obiecte scumpe şi cu aspect ciudat, provenite dintre

cele greu vandabile în magazinul de antichităţi al lui Llewellyn, erau răspândite prin restul camerei. Apoi l-am văzut chiar pe el traversând încăperea ca să ne întâmpine.

– Pe unde ai umblat? ne-a întrebat Blanche când am coborât treptele. Trebuia să luăm cocktailurile şi antreurile de acum o oră.

Llewellyn m-a sărutat pe obraz şi a plecat să-l anunţe pe Harry că sosiserăm.

– Am stat la taclale, a spus Lily, lăsându-şi trupul masiv pe un scaun şi apucând o revistă.

Harry a apărut ca o furtună din bucătărie, aducând o tavă mare, plină cu aperitive. Purta un şorţ de bucătar şi o tichie mare şi căzută pe o ureche. Arăta ca o reclamă uriaşă pentru aluat care creşte singur.

– Am auzit de sosirea voastră, a spus el numai un zâmbet. Am dat liber la mai tot personalul, ca să nu chibiţeze cât gătesc eu. De aceea am adus chiar eu aperitivele.

– Lily a zis că au stat de vorbă până adineauri, îţi închipui aşa ceva? a spus Blanche, după ce Harry a lăsat tava pe o masă alăturată. Dacă mai întârziau, stricau toate pregătirile.

– Dă-le pace, a spus Harry, făcându-mi semn cu ochiul. Fetele de vârsta lor trebuie să-şi mai şi facă de cap niţel. Harry încă se amăgea că, dacă stătea îndeajuns de mult pe lângă mine, Lily avea să se contamineze, preluând anumite aspecte ale personalităţii mele.

– Uite, a zis el, trăgându-mă de mână până în dreptul tăvii cu aperitive. Acesta e cu caviar şi smântână, ăsta e cu ouă şi ceapă, iar ăsta de aici e după o reţetă secretă de-a mea cu ficat tocat şi sirop. Mi-a dat-o mama, chiar pe patul de moarte!

– Miroase grozav, am zis eu.

– Iar ăsta e cu somon afumat şi cremă de brânză, în caz că nu-ţi place caviarul. Vreau ca o jumătate din astea să dispară până mă întorc. Cina va fi gata peste jumătate de oră.

Mi-a zâmbit din nou bine dispus şi a ieşit ca vântul din încăpere.

– Doamne, somon afumat, a spus Blanche, de parcă ar fi simţit că o ia cu dureri de cap. Dă-mi şi mie unul. I-am întins un sandvici cu somon şi mi-am luat şi eu unul.

Lily s-a apropiat de tavă şi a înghiţit pe dată câteva aperitive.

– Cat, vrei nişte şampanie? Ori îţi pregătesc altceva?

– Şampania e perfectă, i-am răspuns, moment în care s-a întors Llewellyn.

– Lăsaţi, că vă torn eu, a zis bărbatul şi a trecut în spatele barului. Şampanie pentru Cat. Şi ce torn pentru încântătoarea mea nepoată?

– Whisky cu sifon, a spus Lily. Carioca unde e?

– Micuţul şi-a găsit un culcuş pentru seara asta. N-aş vrea să se amestece printre aperitive. Întrucât Carioca încerca să îl muşte de glezne pe Llewellyn de fiecare dată când îl vedea, atitudinea acestuia din urmă era lesne de înţeles. În vreme ce Lily s-a bosumflat puţin pentru lipsa lui Carioca, Llewellyn mi-a întins un pahar înalt cu şampanie care bolborosea vesel. Apoi s-a întors la bar să pregătească whisky-ul.

După jumătatea de oră promisă şi multe aperitive, Harry a ieşit din bucătărie îmbrăcat cu o haină din catifea neagră şi ne-a făcut tuturor semn să ne aşezăm la masă. Lily şi Llewellyn au luat loc de o parte a mesei de mahon, iar Blanche şi Harry la capete. Mie mi-a rămas o latură întreagă. Ne-am aşezat, apoi Harry ne-a turnat vin.

– Să toastăm pentru plecarea iubitei noastre prietene Cat şi pentru prima ei şedere departe de noi de când o cunoaştem. Am ciocnit paharele, apoi Harry a continuat: Înainte de a pleca, trebuie să-ţi dau o listă a celor mai bune restaurante din Paris. Dacă ajungi la Maxim's sau la Tour d'Argent, e suficient să menţionezi numele meu faţă de şeful de sală, şi vei fi servită ca o prinţesă.

M-am văzut silită să-i spun. Dacă nu o făceam atunci, nu avea să înţeleagă.

– Harry, de fapt o să stau în Paris doar câteva zile. După aceea, plec la Alger.

Ţinând paharul de vin ridicat în aer, Harry s-a uitat la mine. Apoi a aşezat paharul pe masă.

– Alger? s-a mirat el.

– Acolo o să lucrez, i-am explicat. Voi sta la Alger un an.

– O să trăieşti cu arabi?

– Păi, dacă mă duc în Algeria? am zis eu. Cei de la masă au rămas tăcuţi, şi am apreciat faptul că nici unul nu a încercat să intervină în numele meu.

– De ce tocmai în Algeria? Ţi-ai pierdut minţile peste noapte? Ori ai vreun motiv care-mi scapă mie?

– Trebuie să elaborez un sistem computerizat pentru OPEC, i-am spus eu. E un consorţiu petrolier. Înseamnă Organizaţia Ţărilor Exportatoare de Petrol. Aceste ţări produc şi distribuie ţiţei, iar una din bazele lor se află în Algeria.

– Ce fel de consorţiu e ăsta, dacă e condus de nişte oameni care nici măcar nu ştiu să sape un puţ? Vreme de mii de ani, arabii au rătăcit prin deşert călare pe cămile şi nu au produs absolut nimic! Cum poţi să...?

Parcă pentru a mă salva, Valerie, menajera, a sosit cu un vas mare cu supă de pasăre aflat pe un cărucior. L-a adus până în dreptul lui Blanche şi a început să servească.

– Valerie, ce faci? a exclamat Harry. Nu acum!

– *Monsieur* Rad, a spus Valerie, care era din Marsilia şi ştia cum să-i ia pe bărbaţi, zunt la tumneavoazthră de zece ani. Iahr în acest timp, nu v-am permiz niciodat să-mi zpune când zã zervezc zup. De ce aş fi gerut permiziune togmai acum?

După care a continuat să servească supa cu o detaşare remarcabilă.

Până când Harry şi-a revenit din acel duş rece, Valerie a ajuns la mine.

– Foarte bine, a zis ea, apoi a strâns din buze şi a trecut mai departe, pentru a-l servi pe Harry.

– O cunoşti bine pe domnişoara Velis?

– Destul de bine, a zis Valerie.

– Ştii că domnişoara Velis tocmai m-a informat că se mută în Algeria, ca să trăiască printre arabi? Ce părere ai de asta?

– O, Algeria e o ţahră minunată, a spus Valerie, trecând mai departe, să o servească pe Lily. Am un fhrate cahre thrăieşte acolo. L-am vizitat de multe ohri, a adăugat ea şi mi-a confirmat cu un gest din cap. O să vă placă foahrte mult.

L-a servit apoi pe Llewellyn şi a plecat la bucătărie.

Cei de la masă au rămas tăcuţi. Puteai auzi zgomotul lingurilor ce atingeau farfuriile de supă. În cele din urmă, Harry a spus:

– Vă place supa?

– E minunată, am zis eu.

– N-o să ai parte de o asemenea supă în Algeria, te asigur de asta.

Acela era felul lui Harry de a recunoaşte că pierduse runda. Aproape că am auzit un murmur de uşurare al celor de la masă.

Cina a fost minunată. Harry făcuse clătite de cartofi cu sos de mere, care era uşor acrişor şi avea gust de portocale. Apoi gătise o friptură uriaşă care se făcuse în suc propriu, atât de fragedă, încât se putea tăia cu furculiţa. Tot el pregătise o caserolă cu tăiţei numiţi „kugel", foarte crocanţi. De asemenea, multe legume şi patru feluri de pâine servită cu smântână. La desert ne-am delectat cu cel mai bun ştrudel pe care l-am mâncat vreodată, plin de stafide şi aburind.

Blanche, Llewellyn şi Lily rămăseseră neobişnuit de tăcuţi în timpul cinei, mulţumindu-se să schimbe câteva banalităţi, dar şi acelea fără să pună mult suflet. Într-un târziu, Harry s-a întors spre mine, mi-a umplut paharul şi a zis:

– Dacă dai de necazuri, te rog să mă suni. Mă îngrijorează soarta ta, mai ales că nu poţi apela decât la arabii aceia şi la creştinii pentru care lucrezi.

– Îţi mulţumesc, am spus eu. Harry, încearcă totuşi să înţelegi că merg într-o ţară civilizată, pentru a lucra în domeniul afacerilor. De fapt, nu-i totuna cu a merge într-o expediţie în junglă...

– Ce tot vorbeşti? m-a întrerupt Harry. Arabii încă le taie mâinile celor care fură. Pe de altă parte, nici măcar în ţările civilizate nu te mai simţi în siguranţă. Eu n-o las pe Lily să conducă automobilul nici prin New York, de teamă că va fi atacată. Cred că ai auzit că Saul şi-a dat demisia, nu? Ce ingrat...

Eu şi Lily am schimbat o privire, apoi ne-am uitat în altă parte. Harry a continuat:

– Lily încă participă la acel mare turneu de şah şi nu am pe nimeni care să o ducă până acolo cu maşina. Tremur de moarte că umblă singură pe străzi... Mai ales după ce am aflat că un participant la turneu a murit...

– Nu fi ridicol, a spus Lily. Turneul e foarte important. Dacă mă calific, aş putea juca în interzonale, contra celor mai buni jucători din lume. Nici nu mă gândesc să mă retrag doar pentru că un bătrânel nebun a încasat-o şi a murit.

– A încasat-o?! a exclamat Harry şi s-a uitat lung la mine înainte ca eu să apuc să afişez un aer nevinovat. Grozav! Extraordinar! Exact lucrul de care mă temeam. Şi până una, alta, tu dai fuga una, două, spre Forty-sixth Street, ca să joci şah cu smintitul acela bătrân! Oare o să te văd căsătorită vreodată?

– Vorbeşti de Mordecai? l-am întrebat pe Harry.

În jurul mesei s-a lăsat o tăcere de moarte. Harry a împietrit. Llewellyn închisese ochii şi se juca cu şervetul. Blanche s-a uitat la Harry cu o surâs de nemulţumire. Lily a rămas cu privirea fixată în farfurie şi a lovit uşor cu lingura în masă.

– Am spus ceva ce nu trebuia? am întrebat eu.

– Nu-i nimic, a mormăit Harry. Nu pune la inimă.

Apoi a rămas tăcut.

– Nici o problemă, draga mea, a spus Blanche cu o amabilitate forțată. Acesta e un subiect pe care de obicei îl evităm. Mordecai e tatăl lui Harry. Lily e topită după el. A învățat-o să joace șah încă de mică. Cred că a făcut-o ca să mă sfideze.

– Mamă, dar e ridicol, a spus Lily. Eu l-am rugat să mă învețe. Doar știi asta.

– Pe vremea aceea abia de ieșiseși din scutece, a zis Blanche, încă privindu-mă. După părerea mea, e un bărbat insuportabil. N-a călcat în acest apartament de când eu și Harry ne-am căsătorit, adică de douăzeci și cinci de ani. Am rămas trăsnită că Lily i te-a prezentat.

– Doar e bunicul meu, a spus Lily.

– Puteai să mă anunți și pe mine, a intervenit Harry. Părea atât de jignit, încât, pentru un moment, am crezut că va plânge. Ochii lui, aducând cu aceia ai unui câine Saint-Bernard, nu arătaseră niciodată mai plângăcioși.

– Îmi pare sincer rău, am spus eu. A fost greșeala mea...

– *Nu a fost greșeala ta,* a spus Lily. Așa că ține-ți gura. Problema e că nimeni dintre cei de față n-a înțeles că eu vreau să joc șah. Nu țin să devin actriță ori să mă mărit cu un bărbat bogat. *Nu vreau* nici să-i păcălesc pe alții, așa cum face Llewellyn...

Acesta a ridicat privirea spre ea și a fulgerat-o, după care și-a întors ochii spre masă.

– Eu vreau să joc șah și, în afară de Mordecai, nimeni nu înțelege asta.

– De fiecare dată când doar se pronunță numele *acelui om,* a spus Blanche, pe un ton care mi s-a părut strident, membrii familiei par să nu se mai înțeleagă.

– Nu pricep de ce trebuie să mă furișez până la el ca o infractoare, a spus Lily, de parcă nu m-aș duce la bunicul meu...

– Când te-ai furișat? a făcut Harry. Ți-am cerut eu să te furișezi? Te-am trimis cu mașina de fiecare dată când ai vrut să mergi la el. N-a spus nimeni că trebuie să te furișezi.

– Dar poate că ea *a vrut* sa se furişeze, a spus Llewellyn, care tăcuse până în acel moment. Pesemne că scumpei noastre Lily i-a plăcut să se furişeze cu Cat, ca să discute despre turneul la care *au fost împreună* duminica trecută, cel la care a fost ucis Fiske. La o adică, Mordecai face parte din generaţia marelui maestru Fiske. Adică a făcut, ca să fim mai exacţi.

Llewellyn a zâmbit satisfăcut, socotind că reuşise să lovească drept la ţintă. M-am întrebat cât de aproape fusese de adevăr. Am încercat o stratagemă de evitare.

– Nu fi absurd! Toată lumea ştie că Lily nu asistă la turnee.

– Ei, na, de ce să minţim? a spus Lily. Probabil c-a apărut în ziare că am fost prezentă la turneu. Doar am văzut o mulţime de reporteri acolo.

– Mie nimeni nu-mi zice niciodată ce se întâmplă! s-a răstit Harry. De furie, era roşu la faţă. Ce naiba se petrece aici?

S-a uitat urât la noi, gata să explodeze. Nu-l mai văzusem atât de furios.

– Eu şi Cat ne-am dus duminică la turneu. Fiske a jucat cu un rus. Fiske a murit, iar eu şi Cat am plecat. Asta a fost tot, aşa că nu mai face din ţânţar armăsar.

– Cine se dă în spectacol? a întrebat Harry. Acum, după ce mi-ai explicat situaţia, sunt mulţumit. Doar că-mi puteai spune de la început. Dar n-o să te mai duci la turnee la care unii o încasează şi mor.

– O să am grijă ca de acum încolo să nu mai moară nimeni, a spus Lily.

– Ce-a avut de spus sclipitorul Mordecai despre moartea lui Fiske? a întrebat Llewellyn, care nu voia să abandoneze subiectul. Sunt convins că are propria părere în legătură cu acest incident. El întotdeauna emite păreri despre orice.

Blanche şi-a lăsat mâna pe braţul lui, semn că nu era cazul să întindă coarda prea tare.

– Mordecai consideră că Fiske a fost ucis, a spus Lily, împingându-şi scaunul înapoi şi ridicându-se în picioare. Şi-a

lăsat șervetul să cadă pe masă. Ce-ar fi să ne mutăm în salon și să bem ceva mai tare?

A ieșit din cameră. Vreme de câteva momente a domnit o tăcere stânjenitoare, apoi Harry a întins mâna și m-a bătut pe umăr.

– Iartă-mă, draga mea! E petrecerea ta de rămas-bun, iar noi ne certăm și ne răstim unii la alții ca niște nebuni. Hai, vino să bem un coniac și să vorbim despre lucruri mai vesele.

Am fost de acord. Ne-am dus cu toții în camera de zi ca să bem un păhărel. Blanche a pretextat o durere de cap și s-a retras. Llewellyn m-a tras deoparte și mi-a zis:

– Mai ții minte propunerea pe care ți-am făcut-o în legătură cu Algerul? Eu am dat din cap, iar el a continuat: Vino o clipă până în bibliotecă pentru a discuta despre asta.

L-am urmat pe coridorul din spate către bibliotecă, o încăpere unde predominau piese masive de mobilier de un cafeniu-deschis, iar lumina era discretă. După ce am intrat, Llewellyn a închis ușa.

– Ești dispusă să o faci? m-a întrebat el.

– Ascultă, știu că asta prezintă importanță pentru tine, am zis eu. M-am gândit bine. Voi încerca să găsesc piesele acelea. Dar n-am de gând să fac ceva ilegal.

– Dacă-ți trimit banii telegrafic, le poți cumpăra? Adică, te pun în legătură cu cineva care le-ar... le-ar putea scoate din țară.

– Să le scoată ilegal, adică?

– De ce vezi lucrurile în felul acesta? a întrebat Llewellyn.

– Vreau să te întreb ceva, Llewellyn, am spus eu. Dacă ai pe cineva care știe unde sunt piesele, pe cineva care le va plăti, mai mult, pe cineva care ți le scoate din țară, la *ce* mai ai nevoie de mine?

Llewellyn a rămas tăcut câteva clipe. Îmi era limpede că se gândea ce să-mi răspundă. În cele din urmă, a zis:

– De ce să nu fiu cinstit în legătură cu asta? Am încercat deja. Proprietarul nu vrea să le vândă oamenilor mei. Refuză până şi să-i întâlnească.

– Atunci de ce ar trata cu mine? am vrut eu să ştiu.

Llewellyn a arborat un surâs ciudat. După aceea, cu un aer secretos, mi-a zis:

– E vorba despre o femeie. Şi avem motive să credem că nu vrea să trateze decât cu o femeie.

Llewellyn nu se exprimase prea limpede, dar am considerat că era preferabil să nu insist prea mult, întrucât aveam şi eu motive pe care le-aş fi putut da în vileag în cadrul discuţiei.

Când m-am întors în sufragerie, Lily şedea pe o canapea cu Carioca în braţe. Harry stătea în picioare lângă hidoasa masă de scris lăcuită de la celălalt capăt al camerei şi vorbea la telefon. Cu toate că era cu spatele spre mine, mi-am dat seama din rigiditatea posturii lui că era vorba despre ceva neplăcut. Am aruncat o privire spre Lily, iar ea a clătinat din cap. Carioca a ciulit urechile când l-a văzut pe Llewellyn, şi din ghemul acela de păr a răzbătut un mârâit înfundat. Llewellyn s-a grăbit să profite de prilej şi, sărutându-mă scurt pe obraz, a plecat.

– M-a căutat poliţia, a spus Harry, aşezând receptorul în furcă şi întorcându-se către mine cu o expresie nenorocită. Stătea cu umerii pleoştiţi şi părea gata să izbucnească în lacrimi. Au pescuit un cadavru din East River. M-au invitat să mă duc până la morgă pentru a-l identifica. Mortul – şi a spus asta gâtuit de emoţie – avea portofelul şi permisul de conducere al lui Saul în buzunar. Iar acum trebuie să plec.

Cred că am albit când am auzit asta. Aşadar, Mordecai avusese dreptate. Cineva încerca să muşamalizeze, dar cum de ajunsese cadavrul lui Saul tocmai în East River? Mi-era teamă să mă uit la Lily. Nici una dintre noi n-a scos o vorba, dar Harry n-a băgat de seamă.

– Ştiţi ceva, a zis el, *mi-am dat seama* de duminica trecută că s-a întâmplat ceva rău. Când a venit aici, Saul s-a închis în camera asta şi nu a vrut să vorbească cu nimeni. Nici la masă nu a venit. Credeţi cumva că s-a sinucis? Trebuia să stau de vorbă cu el atunci... Mă simt oarecum vinovat.

– Dar nu ştii sigur că bărbatul e chiar Saul, a spus Liy.

Apoi mi-a aruncat o privire rugătoare, dar nu mi-am dat seama dacă prin asta îmi cerea să spun adevărul ori să păstrez tăcerea. Mă simţeam groaznic în legătură cu tot ce se întâmplase.

– Vrei să merg cu tine? i-am sugerat eu.

– Nu, dragă, a zis Harry oftând din rărunchi. Să sperăm că Lily a avut dreptate şi că e vorba despre o greşeală. Dar dacă e Saul, va trebui să stau acolo o vreme. Aş vrea să cer... să-i aranjez înmormântarea printr-o firmă de servicii funerare.

Harry m-a sărutat de rămas-bun, cerându-şi scuze pentru lucrurile triste petrecute în acea seară, şi a plecat.

– Doamne, mă simt groaznic, a spus Lily după plecarea lui Harry. A ţinut la Saul ca la un fiu.

– Cred c-ar fi preferabil să-i spunem adevărul, am propus eu.

– Ia mai lasă naibii sentimentele nobile, a spus Lily. Cum dracu' o să-i explicăm că tu ai văzut cadavrul lui Saul acum două zile la Naţiunile Unite şi ai uitat să aduci vorba despre asta la masă? Sper că îţi aminteşti ce a spus Mordecai.

– Mordecai părea să aibă o presimţire că aceste crime sunt muşamalizate, am zis eu. Cred că ar trebui să discutăm cu el despre asta.

I-am cerut lui Lily numărul de telefon al lui Mordecai. Ea mi l-a aruncat pe Carioca în poală şi s-a dus la masa de scris ca să ia hârtie. Carioca s-a apucat să-mi lingă o mână. M-am şters.

– Nici nu-ţi vine a crede ce rahaturi aduce Lulu în casă, a zis ea, referindu-se la hidoasa masă de scris roşie cu auriu. Când era nervoasă, Lily îi spunea întotdeauna „Lulu" lui Llewellyn. Sertarele se blochează, iar mânerele astea de

alamă sunt înfiorătoare. A scris numărul lui Mordecai şi mi-a întins hârtia.

– Când pleci? m-a întrebat ea.

– În Algeria? Sâmbătă. Nu prea cred că vom mai avea timp să stăm de vorbă până atunci.

M-am ridicat şi i l-am aruncat pe Carioca în braţe. Ea l-a ridicat în aer şi şi-a frecat nasul de botul lui, în timp ce câinele se zbătea să scape.

– Oricum n-o să am vreme să ne vedem până sâmbătă. O să stau închisă cu Mordecai ca să jucăm şah până la redeschiderea turneului de săptămâna viitoare. Însă în caz că avem ceva noutăţi în legătură cu moartea lui Fiske ori... ori a lui Saul... cum dăm de tine?

– Nu ştiu ce adresă voi avea acolo. Cred că ar fi bine să-mi laşi un mesaj la birou, iar ei mă vor înştiinţa.

Am convenit în acest sens. Apoi am coborât la parter, iar portarul mi-a găsit un taxi. În timp ce maşina mergea prin noapte, am încercat să trec în revistă tot ce se petrecuse, pentru a vedea ce legături existau între evenimente. Însă gândurile mi se încâlciseră în minte, iar în stomac simţeam un ghem rece. Cuprinsă de o disperare mută, am ajuns la uşa clădirii de apartamente în care locuiam.

Am plătit şoferului şi am intrat în goană în bloc, traversând holul ca o furtună. Am apăsat butonul ca să chem liftul. Brusc, am simţit o bătaie pe umăr. Aproape că am sărit în sus de spaimă.

Dar nu era decât portarul, care avea în mână corespondenţa mea.

– Vă cer iertare, domnişoară Velis, dacă v-am speriat, a spus el umil. Nu voiam să uitaţi de corespondenţă. Am înţeles că la sfârşitul săptămânii plecaţi, adevărat?

– Da, i-am dat administratorului adresa de la birou. De vineri încolo, puteţi trimite acolo toată corespondenţa mea.

– Prea bine, a spus el şi mi-a urat noapte bună.

Nu m-am dus direct în apartamentul meu. Am apăsat butonul pentru acoperișul clădirii. În afara chiriașilor, nimeni nu știa de ușa de salvare ce dădea spre o terasă întinsă, pardosită cu gresie, de unde se putea admira întregul Manhattan. Dedesubt, atât cât puteam cuprinde cu privirea, se vedeau luminile orașului pe care aveam să-l părăsesc curând. În depărtare, am văzut, licărind, luminile clădirilor Empire State și Chrysler.

Am rămas acolo vreo zece minute, până când am simțit că mă mai liniștisem.

Abia după aceea am luat liftul până la etajul meu.

Firul de păr pe care îl lăsasem în ușă era neatins, de aceea am tras concluzia că nimeni nu pătrunsese înăuntru. Dar după ce am descuiat și am pătruns în hol, mi-am dat seama că era ceva în neregulă. Încă nu aprinsesem lumina din hol, dar din camera principală de la capătul holului răzbătea o licărire slabă. Eu niciodată nu lăsam lumini aprinse când plecam în oraș.

Am aprins lumina de pe hol, am inspirat adânc și am pornit încet spre cameră. De cealaltă parte a încăperii, pe pian, se găsea o mică lampă cu un abajur conic, pe care o foloseam ca să văd notele. Aceea fusese aprinsă, și arunca lumină asupra oglinzii bogat ornamentate de deasupra pianului. Cu toate că mă găseam la șapte, opt metri de ea, am văzut că sub rama oglinzii era prins un bilet.

Am pornit ca vrăjită spre cealaltă extremitate a camerei, ocolind obiectele din calea mea. Mi s-a părut că aud foșnete dincolo de arborii ornamentali ce alcătuiau o adevărată junglă. Lumina slabă lucea precum aceea a unui far, atrăgându-mă spre oglindă. Am ocolit pianul de concert și am ajuns în fața biletului. Când l-am citit, am simțit un fior rece de-a lungul spinării.

> Te-am prevenit, dar oare vei
> voi să mă asculți? Când vei

întâlni necazuri, nu trebuie să-ţi vâri capul
în nisip – iar în
Algeria e mult nisip.

Am rămas cu privirea la bilet. Chiar dacă nu ar fi avut calul desenat în partea de jos ca să-mi dea un indiciu, eu oricum aş fi recunoscut scrisul. Era al lui Solarin. Dar cum reuşise să pătrundă în apartament fără să deranjeze semnul lăsat de mine? Era în stare să escaladeze o clădire de unsprezece etaje şi să pătrundă pe fereastră?

Mi-am stors creierul încercând să dau un înţeles întregii întâmplări. Ce voia Solarin de la mine? De ce riscase să intre în apartamentul meu doar ca să-mi lase un bilet? De două ori făcuse tot posibilul să discute cu mine, să mă avertizeze, de fiecare dată cu puţin înainte ca un om să fie ucis. Dar ce legătură aveau toate astea cu mine? Pe de altă parte, dacă mă pândeau pericole, ce puteam face eu ca să le evit?

M-am întors în hol şi am încuiat uşa, punând şi lanţul de siguranţă. Apoi am făcut un tur al apartamentului, verificând pe după arborii ornamentali, prin dulapuri şi debara, ca să mă asigur că eram singură. Am aruncat pe podea corespondenţa, am coborât patul şi m-am aşezat pe margine cât mi-am scos pantofii şi ciorapii. Abia după aceea am mai observat ceva.

Biletul licărea discret de cealaltă parte a camerei. Însă lampa nu fusese întoarsă pentru ca lumina să cadă pe centrul biletului. Ea strălucea doar într-o margine. M-am ridicat din nou şi, cu ciorapii în mână, m-am dus să mă uit mai de aproape. Lumina era dirijată atent către marginea biletului –

cea stângă – astfel încât cădea pe primul cuvânt din fiecare rând. Iar cuvintele se combinau, alcătuind o nouă propoziţie:

„Te voi întâlni în Algeria".

La ora două dimineaţa stăteam în pat şi priveam fix în tavan. Nu puteam închide ochii. Creierul îmi funcţiona la parametri maximi. Ceva nu se potrivea, ceva lipsea. Existau prea multe piese în acel joc de puzzle, şi eu nu reuşeam să le potrivesc. Cu toate acestea, eram convinsă că ele îşi aveau locul lor. Am derulat totul în minte pentru a nu ştiu câta oară.

Prezicătoarea mă avertizase că eram în primejdie. Solarin mă prevenise că mă pândeau pericole. Prezicătoare lăsase un mesaj cifrat în profeţia ei. Solarin îmi lăsase un mesaj ascuns în biletul prins în rama oglinzii. Oare exista vreo legătură între prezicătoare şi Solarin?

Era un lucru pe care îl trecusem cu vederea, deoarece nu avusese nici un înţeles. Mesajul cifrat al prezicătoarei sunase: *„J'adoube CV"*. Aşa cum spusese Nim, se părea că ea voia să ia legătura cu mine. Dacă era adevărat, de ce nu auzisem nimic de ea de atunci încoace? Trecuseră trei luni, iar femeia dispăruse cu totul din viaţa mea.

M-am ridicat cu greu din pat şi am aprins luminile. Dacă tot nu puteam dormi, măcar puteam încerca să dezleg şarada aceea. M-am dus la dulap şi am bâjbâit până am găsit şervetelul şi bucata împăturită de hârtie pe care Nim scrisese poezia în versuri. M-am dus la bar şi mi-am turnat un pahar sănătos de brandy. Apoi m-am aruncat pe un maldăr de perne aşezate direct pe podea.

Scoţând un creion dintr-un suport de alături, m-am apucat să număr literele şi să le încercuiesc, aşa cum îmi arătase Nim. Dacă femeia aceea ţinea atât de mult să comunice cu mine, poate că deja o făcuse. Poate mai exista ceva ascuns în profeţia ei. Ceva ce nu descoperisem până atunci.

Cum prima literă a fiecărui rând dăduse un mesaj, am încercat să notez şi ultima literă din fiecare rând. Din nefericire, a ieşit ceva neinteligibil.

Cuvântul rezultat nu sugera nimic, de aceea am încercat cu primele litere ale fiecărui al doilea cuvânt din versuri, apoi din al treilea cuvânt şi aşa mai departe. Am obţinut chestii care nu însemnau nimic. Asta m-a făcut să mă enervez. Am încercat prima literă a fiecărui cuvânt din prima propoziţie şi a doua literă din versul doi, şi iar n-am obţinut nimic. Nimic nu mergea. Am luat o gură bună de brandy şi am continuat chinul acela vreme de încă un ceas.

Era aproape trei şi jumătate dimineaţa când mi-a venit ideea de a încerca numere pare şi impare. Luând cuvintele cu număr impar de litere din fiecare propoziţie, am reuşit să dau lovitura. Ori, mai curând, mi-a ieşit ceva ce semăna a cuvânt. Prima literă din prima propoziţie, a treia literă din următoarea, apoi a cincea, a şaptea, şi am obţinut: IEREMIAH. Nu doar un cuvânt, ci un nume. M-am târât pe jos prin cameră, căutând prin maldărele de cărţi, până am găsit o Biblie veche şi cam uzată. Am frunzărit prin cuprins şi am găsit Ieremia, Cartea a douăzeci şi patra din Vechiul Testament. Dar mesajul rezultat spunea „Ieremia-H". Ce reprezenta acel H? M-am gândit puţin şi mi-a dat seama că H era a opta literă din alfabet. Şi ce dacă?

Apoi am observat că a *opta* propoziţie din poezie suna: „Continuă cercetarea după treizeci şi trei cu trei". Asta părea o sugestie să caut în Biblie.

Am căutat Ieremia, 33, 3 şi gata:

> Strigă către Mine, că eu îţi voi răspunde şi îţi voi arăta lucruri mari şi nepătrunse pe care tu nu le ştii.

Deci avusesem dreptate. Mai existase un mesaj ascuns în profeţie. Singura problemă era că acel mesaj nu-mi slujea la

nimic deocamdată. Dacă bătrâna dorise să-mi arate lucruri măreţe şi nepătrunse, atunci *unde* erau acele lucruri? Nu ştiam.

Era reconfortant să aflu că o persoană care nu fusese niciodată în stare să termine vreun careu de cuvinte încrucişate din *New York Times* reuşise să decripteze mesaje de pe un şervetel de hârtie. Pe de altă parte, mă simţeam frustrată. Cu toate că fiecare lucru nou pe care îl scoteam la iveală părea să aibă un înţeles, în sensul că suna coerent şi cuprindea un mesaj, acel mesaj nu părea să mă ducă nicăieri. Decât spre alte mesaje.

Am oftat, am privit lung poemul, am dat de duşcă şi restul de băutură şi am decis să o iau de la capăt. Sigur mai exista ceva ascuns în poem. Era singurul loc unde se putea ascunde ceva.

Se făcuse deja cinci dimineaţa când mi-a trecut prin cap că poate ar fi mai bine să nu mai caut litere. Poate că mesajul era rostit chiar în cuvinte, aşa cum fusese în biletul lui Solarin. Şi chiar când mi-a venit ideea asta – pesemne că m-a ajutat şi al treilea pahar de brandy – ochii mi-au căzut pe prima propoziţie a profeţiei.

Aşa cum aste versuri[1] se-amestecă formând o cheie...

Când prezicătoarea rostise aceste cuvinte, ea se uitase la liniile din palma mea. Dar dacă versurile (liniile) poeziei alcătuiau cheia mesajului?

Am luat poezia ca să mai arunc o ultimă privire. Unde să fie cheia? Hotărâsem deja să interpretez acele aluzii în sens ad litteram. Ea spusese că liniile (versurile) însele alcătuiau o cheie – la fel ca tiparul rimei –; atunci când le alăturai, dădeau 666, numărul Fiarei.

Îmi vine greu să pretind că am avut o iluminare lăuntrică neaşteptată după ce analizasem totul vreme de cinci ore, dar aşa am simţit în acele momente. Eram convinsă, în ciuda

[1] Cuvântul din original este *line*, care înseamna vers, rând şi linie. (n.tr.)

lipsei mele de somn şi a alcoolului care-mi alerga prin sânge, că găsisem răspunsul.

Modelul de rimă, prin alăturare, nu doar că dădea 666. *El era cheia întregului mesaj ascuns.* Exemplarul meu din poezie era atât de mâzgălit, încât arăta ca o hartă de relaţii intergalactice din univers. Întorcând foaia pe dos, am copiat poezia şi modelul de rimă. Modelul fusese 1–2–3, 2–3–1, 3–1–2. Am ales cuvântul din fiecare propoziţie care corespundea acelui număr. Mesajul suna: LA FEL CA ORICE ALT JOC ACEASTĂ BĂTĂLIE VA CONTINUA MEREU.

Şi mi-am dat seama, cu o certitudine de nezdruncinat, dată probabil şi de ameţeala mea bahică, de înţelesul exact. Nu-mi spusese Solarin că jucam o partidă de şah? Însă prezicătoarea mă avertizase de asta încă de acum trei luni.

J'adoube. Te ating. Te aşez, Catherine Velis. Strigă către Mine, că eu îţi voi răspunde şi îţi voi arăta lucruri măreţe şi nepătrunse pe care tu nu le ştii. Pentru că se desfăşoară o bătălie, iar tu eşti un pion în acest joc. O piesă pe şahul Vieţii.

Am zâmbit, mi-am întins picioarele să mi le dezmorţesc şi am pus mâna pe telefon. Deşi nu puteam lua legătura direct cu Nim, îi puteam lăsa un mesaj pe computer. Nim era un maestru al criptării, poate cel mai mare din lume. Ţinuse prelegeri şi scrisese cărţi pe acel subiect, nu? Nici nu era de mirare că îmi smulsese biletul din mână când observasem modelul de rimă. Însă şnapanul aşteptase până când îmi dădusem singură seama. Am format numărul şi am lăsat mesajul meu de rămas-bun:

„Un pion înaintează spre Alger".

Apoi, cum afară se lumina, am hotărât să mă culc. Nu voiam să mai gândesc, iar creierul mă aproba. Tocmai voiam să dau deoparte corespondenţa pe care o lăsasem pe podea, când am remarcat un plic nefrancat şi care nici adresă nu avea. Însemna că fusese predat de vreun comisionar, dar nu

am recunoscut scrisul de mână, mare şi înflorat, cu care fusese caligrafiat numele meu. Înăuntru am găsit un bilet pe o bucată de hârtie groasă. M-am aşezat pe pat şi l-am citit:

Draga mea Catherine,

Mi-a făcut plăcere să te cunosc. Nu voi putea sta de vorbă cu tine înainte de plecare, întrucât şi eu voi părăsi oraşul şi voi lipsi câteva săptămâni.

În urma discuţiei noastre, am decis să o trimit pe Lily să te însoţească în Alger. Două minţi sunt mai bune decât una când trebuie să rezolvi anumite probleme. Nu eşti de acord cu mine?

Apropo, am uitat să te întreb... Ţi-a plăcut întâlnirea cu prietena mea, prezicătoarea? Îţi transmite o salutare: Bun venit în Joc.

Cu cele mai sincere urări,
Mordecai Rad

JOCUL DE MIJLOC

Ici şi colo în vechile literaturi dăm peste legende despre jocuri înţelepte şi magice, care erau scornite şi jucate de către cărturari, călugari sau la curţi princiare cu dragoste de cele spirituale, de exemplu în forma unor jocuri de şah, ale căror figuri şi câmpuri aveau, în afara semnificaţiilor obişnuite, şi alte înţelesuri, tainice.[1]

Jocul cu mărgele de sticlă
HERMANN HESSE

Practic acest joc de dragul lui.[2]

SHERLOCK HOLMES

Alger
Aprilie 1973

Era una dintre acele înserări vibrante, de un albastru ca levănţica, anunţând sosirea primăverii. Până şi cerul părea să freamăte în timp ce avionul meu traversa ceaţa subţire ce se înalţa dinspre coasta Mării Mediterane. Sub mine se întindea Algerul.

„Al-Djezair Beida", aşa i se spunea. Insula Albă. Părea să se ridice şiroind de apă direct din mare, ca un oraş de basm,

[1] *Jocul cu mărgele de sticlă*, Editura pentru literatură universală, 1969, p. 13 (n.tr.)
[2] Arthur Conan Doyle, *Aventura planurilor Bruce-Partington*, 1908 (n.tr.)

un miraj. Cele şapte coline faimoase erau înţesate de clădiri albe, parcă rostogolindu-se una peste alta, asemenea unor elemente decorative ale unui tort de nuntă. Până şi copacii aveau forme şi culori exotice, fermecate, ce păreau să nu aparţină acestei lumi.

Aşadar, acela era oraşul alb care ilumina drumul spre continentul negru. Acolo jos, sub faţada sclipitoare, se găseau împrăştiate piesele misterioase pentru găsirea cărora traversasem jumătate din glob. Când avionul a plutit pe deasupra mării, am simţit că urma să aterizez, nu în Alger, ci în primul careu: cel care avea să mă ducă direct în miezul jocului.

Aeroportul de la Dar-el-Beida (Palatul Alb) este situat chiar la marginea oraşului Alger, iar capătul pistei lui scurte este scăldat de apele Mediteranei.

Când am coborât în faţa clădirii de două etaje, un şir de palmieri se legănau ca nişte pene lungi în briza răcoroasă şi sărată. Mirosul iasomiei, care înfloreşte noaptea, umplea aerul. Dincolo de faţada clădirii scunde a aeroportului fusese fixată o panglică scrisă de mână: buclişoarele, punctele şi liniile, care semănau cu scrierea japoneză făcută cu pensula, reprezentau prima mea întâlnire cu araba clasică. Dedesubtul literelor parcă sculptate, se vedeau câteva cuvinte în franceză: *Bienvenue en Algérie.*

Bagajele noastre fuseseră puse unul peste altul pe asfalt, astfel că le-am identificat fiecare. Un hamal l-a pus pe al meu pe un cărucior metalic şi am pornit, în urma şirului de pasageri, către aeroport.

Când m-am aşezat la coada de la ghişeul Imigrări, m-am gândit cât de departe ajunsesem după doar o săptămână, din noaptea când rămăsesem trează ca să descâlcesc profeţia prezicătoarei. Şi parcursesem singură toată acea distanţă.

Nu fusese o chestiune de alegere. În prima dimineaţă după ce descifrasem poemul ei, încercasem cu disperare să

iau legătura cu fiecare dintre prietenii mei, însă mă izbisem de o conspirație. Când am telefonat acasă la Harry, Valerie, menajera familiei, mi-a spus că Lily și Mordecai se ascunseseră undeva să studieze misterele șahului. Harry plecase din oraș ca să ducă rămășițele pământești ale lui Saul la niște rude îndepărtate pe care le descoperise tocmai în Ohio sau Oklahoma – undeva spre centrul țării. Llewellyn și Blanche, profitând de absența lui Harry, dăduseră o fugă până la Londra ca să achiziționeze niște antichități.

Nim era încă la „mânăstire", ca să spun așa, deci n-am primit nici un răspuns la telefoanele mele. Dar sâmbătă dimineață, în timp ce mă certam cu muncitorii de la firma de mutări mobilier, care făceau treabă de mântuială, la ușa apartamentului meu a apărut Boswell cu o cutie în mână de la „încântătorul domn care a fost aici în urmă cu câteva seri".

Cutia era plină de cărți, având anexat un bilet ce suna: „Roagă-te pentru îndrumare și maturizează-te". Era semnat: „Surorile milosteniei". Îngrămădisem tot maldărul în geanta de voiaj și uitasem de ele. De unde să știu că acele cărți, care ticăiau în geantă ca o bombă cu ceas, urmau să aibă o influență atât de covârșitoare asupra evenimentelor ce aveau să se petreacă? Însă Nim știuse. Poate că știuse mereu. Chiar înainte de a-și fi lăsat mâinile pe umerii mei și a-mi fi spus: *„J'adoube"*.

În amestecul eclectic de cărți vechi și mucegăite, în ediții ieftine, era inclusă și *Legenda lui Carol cel Mare*, precum și cărți de șah, careuri magice și studii de matematică de tot soiul. Mai era o carte plicticoasă privind predicțiile pe piața de valori mobiliare, cu titlul *Numerele Fibonacci*, scrisă, nici mai mult, nici mai puțin, de doctor Ladislaus Nim.

Nu pot să pretind că am devenit expertă în șah în cursul celor șase ore de călătorie cu avionul de la New York la Paris, dar am aflat o mulțime de lucruri despre Setul Montglane și despre rolul pe care l-a jucat în prăbușirea Imperiului Carolingian. Cu

toate că nu i se spunea pe nume, setul de piese avea legătură cu moartea a cel puţin şase regi, prinţi şi nobili, toţi loviţi în cap cu piesele „din aur masiv". În urma acestor omucideri izbucniseră războaie, iar după moartea lui Carol cel Mare, fiii lui sfârtecaseră Imperiul Carolingian în bucăţi în bătălia purtată pentru a intra în posesia acelui set misterios de piese. Nim scrisese un mesaj pe o margine de filă: „Şahul – cel mai periculos joc".

În săptămâna dinainte, chiar fără să citesc vreo carte de şah din cele pe care mi le trimisese, aflasem şi singură câteva lucruri despre acest joc: îndeajuns cât să-mi dau seama de diferenţa dintre tactică şi strategie. Prin tactică se înţelegeau mutările pe termen scurt, ca să ocupi poziţii. Prin strategie câştigai jocul. Această informaţie avea să-mi fie de folos la Paris.

Parteneriatul companiei Fulbright Cone nu-şi pierduse nimic din aura de corupţie şi trădare odată cu sosirea mea de peste Atlantic. Poate că limbajul jocului lor se mai schimbase, însă mutările rămâseseră aceleaşi. Din momentul în care am intrat în biroul din Paris, m-au anunţat că exista posibilitatea ca înţelegerea să cadă. Se părea că nu reuşiseră să obţină semnarea contractului de către indivizii de la OPEC.

Am înţeles că stătuseră zile în şir pe la uşile unor ministere din Alger, cheltuind mult în acea navetă între Paris şi Alger şi întorcându-se cu mâna goală după fiecare deplasare.

Acum, acţionarul principal, Jean Philippe Petard, plănuia să se implice personal. Prevenindu-mă să nu fac nimic înainte de sosirea lui în Alger la sfârşitul săptămânii, Petard m-a asigurat că parteneriatul francez cu siguranţă avea să-mi găsească ceva de făcut după ce se linişteau apele. Tonul lui sugera că puteam dactilografia ori curăţa podele, ferestre şi, probabil, toalete. Însă eu aveam alte planuri.

Chiar dacă francezii nu aveau un contract semnat cu clientul, *eu* aveam un bilet de avion spre Alger, şi o săptămână de petrecut acolo fără să fiu controlată direct.

Când am ieşit din clădirea unde îşi avea sediul Fulbright Cone şi am oprit un taxi pentru a mă duce la aeroportul Orly, am socotit că Nim avusese dreptate în legătură cu ascuţirea instinctelor mele de ucigaş. Folosisem prea mult tactica manevrelor strânse şi nu mai vedeam tabla de joc din cauza pieselor. Să fi sosit momentul să elimin piesele care îmi blocau vederea?

Am aşteptat la coada din faţa ghişeului de Imigrări din Dar-el-Beida aproape o jumătate de oră până să-mi vină rândul. Ne-am târât încet ca melcul de-a lungul intervalelor înguste mărginite de balustrade metalice până să ajungem la punctul de control al paşapoartelor.

Ajunsesem în sfârşit la ghişeu. Funcţionarul s-a uitat îndelung la viza mea de Algeria, care era un soi de timbru mic în roşu şi alb, la care se adăuga o semnătură lăbărţată ce acoperea aproape întreaga pagină albăstruie. A zăbovit mult cu privirea la ea, după care a ridicat ochii cu o expresie ciudată, aşa mi s-a părut.

– Călătoriţi singură, a spus el în franceză. Nu era o întrebare. Aveţi o viză pentru *affaires*, doamnă. Pentru cine veţi lucra? *(Affaires*[1] înseamnă „afaceri". Cum le place francezilor să împuşte doi iepuri dintr-o lovitură...)

– O să lucrez pentru OPEC, am început eu să explic în franceza mea chinuită. Însă n-am apucat să continui, pentru că, precipitat, el a aplicat ştampila „Dar-el-Beida" peste viză. Mi-a făcut apoi semn din cap către un hamal care moţăia rezemat de un perete. Acesta s-a apropiat în timp ce funcţionarul de la Imigrări mi-a răsfoit repede paşaportul şi, printr-o fantă, a împins spre mine declaraţia vamală pe care trebuia s-o completez.

---

[1] Atât în franceză, cât şi în engleză, *affaire* (engl. *affair)* înseamnă şi relaţie amoroasă. (n.tr.)

– OPEC, a repetat funcţionarul. Foarte bine, doamnă. Menţionaţi în formular, vă rog, dacă aveţi aur sau bani asupra dumneavoastră...

În timp ce completam formularul, am observat că a mormăit ceva către hamal făcându-i semn cu capul spre mine. Acesta din urmă mi-a aruncat o privire, a dat din cap şi s-a întors.

– Şi locul de reşedinţă pe perioada şederii? m-a întrebat funcţionarul după ce am împins declaraţia pe sub geamul despărţitor.

– Hotelul El Riadh, i-am răspuns.

Hamalul se dusese în spatele intervalelor de la Imigrări şi, privind peste umăr spre mine, a bătut la uşa din sticlă fumurie a unui birou izolat care se afla lângă peretele îndepărtat. Uşa s-a deschis şi dinăuntru a ieşit un bărbat mătăhălos. Acum amândoi s-au uitat la mine; *nu* era o iluzie. Iar matahala avea un pistol prins la şold.

– Documentele vă sunt în ordine, doamnă. Puteţi intra acum în Vamă.

Am bolborosit câteva cuvinte de mulţumire, mi-am luat documentele şi am trecut pe un culoar îngust către o tăbliţă pe care scria: „Douanier". De departe, mi-am văzut bagajele stivuite pe o bandă rulantă ce se oprise. Dar când m-am îndreptat spre ele, hamalul care stătuse cu ochii pe mine s-a apropiat cu paşi mari.

– Scuze, doamnă, a spus el cu glas politicos şi scăzut, fără să audă altcineva. Vreţi să veniţi cu mine? Şi mi-a făcut semn către uşa cu geam fumuriu a biroului. Bărbatul masiv rămăsese în prag, jucându-se cu arma de la brâu. Am simţit că mi se pune un nod în gât.

– Nici nu mă gândesc! i-am răspuns tare în engleză. M-am întors la bagaje şi m-am străduit să-l ignor.

– Regret, dar mă văd nevoit să insist, a spus hamalul lăsându-şi hotărât mâna pe braţul meu. Am încercat să nu uit că

în cercurile de afaceri eram recunoscută pentru stăpânirea de sine. Însă în acele momente m-am simţit cuprinsă de panică.

– Nu înţeleg care e problema, i-am spus, de data aceasta în franceză, după ce i-am îndepărtat mâna.

– *Pas de problème*, a zis el încet, fără să-şi desprindă ochii de la mine. *Le chef de sécurité* ar dori să vă pună câteva întrebări, atâta tot. Procedura va dura doar o clipă. Bagajele vor fi în siguranţă. O să le păzesc chiar eu.

Nu soarta bagajelor mă îngrijora. Nu doream să părăsesc zona bine luminată a vămii ca să intru într-un birou fără însemne în care stătea un om înarmat. Dar se părea că nu prea aveam de ales. M-a condus până la birou, unde bărbatul cu armă s-a dat la o parte ca să intru.

Era o încăpere minusculă, dar suficient de spaţioasă ca să găzduiască un birou metalic şi două scaune puse faţă în faţă. Când am intrat, bărbatul de la birou s-a ridicat şi m-a salutat.

Avea în jur de treizeci de ani, era musculos, bronzat şi atrăgător. S-a deplasat în jurul biroului cu o agilitate de motan, lăsând să i se vadă forma muşchilor prin stofa neagră a costumului elegant, croit impecabil. Cu părul negru pieptănat peste cap, pielea măslinie, nasul frumos cizelat şi gura cu buze pline, ar fi putut trece drept un gigolo italian ori o vedetă franceză de film.

– Asta este tot, Achmet, a spus el cu o voce mătăsoasă către bruta înarmată care rămăsese în spatele meu. Bărbatul s-a retras, închizând uşa fără zgomot.

– Domnişoara Velis, dacă nu mă înşel, a spus gazda mea, făcându-mi semn să iau loc pe scaunul aflat de cealaltă parte a biroului. Vă aşteptam!

– Poftim? Am rămas în picioare şi l-am privit în ochi.

– Îmi pare rău, nu vreau să fiu misterios, a spus el zâmbind. Serviciul meu verifică toate vizele care se emit. Nu există multe *femei* care să ceară viză de afaceri; de fapt, s-ar

putea să fiţi prima. Trebuie să recunosc, am fost curios să cunosc o asemenea femeie.

– Bun, dacă v-am satisfăcut curiozitatea... am spus şi m-am întors spre uşă.

– Dragă domnişoară, a zis el, anticipând dorinţa mea de a evada de acolo, *vă rog* să luaţi loc. Nu sunt un căpcăun, n-o să vă mănânc. Sunt şeful securităţii. Mi se spune Sharrif. Când m-am răsucit şi, fără chef, am luat loc pe scaunul care mi se oferise deja de trei ori, a zâmbit arătându-şi dinţii orbitor de albi. Ţin să spun că îmbrăcămintea de safari mi se pare *extrem* de atrăgătoare. Nu doar şic, ci potrivită pentru o ţară cu o suprafaţă deşertică atât de întinsă. Domnişoară, pe durata şederii aici intenţionaţi să vizitaţi Sahara? a adăugat el cu dezinvoltură, în timp ce s-a aşezat pe scaun.

– O să merg unde mă trimite clientul, i-am răspuns.

– A, da, clientul dumneavoastră, a continuat el. Doctor Kader: Emile Kamel Kader, ministrul petrolului. Un vechi prieten. Vă rog să-i transmiteţi cele mai calde salutări din partea mea. Dumnealui v-a susţinut pentru aprobarea vizei. Pot să vă văd paşaportul?

Întinsese deja mâna după el şi am zărit un buton de manşetă din aur pe care probabil îl confiscase în vamă. Nu mulţi funcţionari ai aeroporturilor câştigă atâţia bani cât să-şi permită asemenea obiecte.

– Aceasta este o simplă formalitate. Alegem persoane la întâmplare din fiecare zbor pentru a le controla mai amănunţit decât se procedează în vamă. S-ar putea să nu vi se mai întâmple acest lucru la următoarele douăzeci sau o sută de intrări...

– În ţara *mea,* i-am spus eu, pe aeroporturi, oamenii sunt duşi în birouri separate doar dacă există bănuieli că vor să introducă vreun lucru ilegal.

Forţam puţin nota, şi mi-am dat seama de asta. Dar nu voiam să mă las înşelată de strălucirea poveştii cameleonice, de butonii lui de aur ori de dinţii lui de superstea. Dintre toţi

pasagerii avionului, doar eu fusesem aleasă pentru a fi verificată la sânge. Şi remarcasem feţele funcţionarilor care îşi şoptiseră ceva în legătură cu mine. Îmi era limpede că pe mine mă aveau în vizor. Şi nu doar mânaţi de curiozitate pentru că eram singura femeie sosită pentru afaceri într-o ţară musulmană.

– A, a spus el, vă e teamă că vă consider contrabandistă? Din nefericire pentru mine, în caz de contrabandă, legea cere ca o funcţionară să percheziţioneze o doamnă! Nu, vreau să vă văd doar paşaportul – cel puţin, *deocamdată*.

L-a examinat cu mare interes.

– N-aş fi ghicit nicicum vârsta. Arătaţi de optsprezece ani, şi, cu toate acestea, văd că aveţi mai mult. Douăzeci şi patru de ani, de fapt. Dar, foarte interesant – ştiaţi că ziua de naştere, patru aprilie, este o sărbătoare islamică?

În acel moment, cuvintele prezicătoarei mi-au răsunat în minte. Când îmi spusese să nu aduc vorba despre ziua mea de naştere, uitasem de lucruri precum paşaportul ori permisul de conducere.

– Sper că nu v-am speriat, a adăugat el, privindu-mă ciudat.

– Deloc, i-am răspuns cu detaşare. Acum, dacă aţi terminat...

– Poate vreţi să aflaţi mai multe, a continuat el, lenevos ca o pisică, şi a întins mâna, trăgând geanta mea spre el. Fără îndoială că era vorba despre altă „formalitate", însă m-am simţit extrem de stânjenită. „Eşti în primejdie, mi-a spus o voce interioară. Nu te încrede în nimeni, priveşte mereu peste umăr, pentru că stă scris: În ziua a patra a celei de-a patra luni – atunci vor veni cele opt."

– Patru aprilie, tocmai spunea Sharrif, mai mult pentru sine, în timp ce scotea tuburile cu ruj, un pieptăn şi o perie de păr din geanta mea şi le aşeza cu grija pe birou, de parcă ar fi fost probe etichetate într-un caz de crimă. În Islam, noi numim asta „Ziua Vindecării". Avem două feluri de a măsura timpul: anul islamic, care e an lunar, şi anul solar, care începe pe 21 martie după calendarul occidental. Pentru fiecare, există multe tradiţii. Când

începe anul solar, a continuat el, scoţând agende, pixuri şi creioane din geantă şi aşezându-le pe categorii, Mohamed ne-a spus că trebuie să recităm din Coran de zece ori pe zi în prima săptămână. În a doua săptămână, trebuie ca, după ce ne trezim, să suflăm asupra unui vas cu apă şi să bem din acel vas vreme de şapte zile. Apoi, în *a opta* zi... – şi Sharrif a ridicat brusc privirea spre mine, de parcă s-ar fi aşteptat să mă surprindă scobindu-mă în nas. A surâs cu dezinvoltură şi cred că şi eu am făcut la fel. A continuat: În acest fel, în a opta zi a celei de-a doua săptămâni a acestei luni magice, după ce se îndeplinesc toate ritualurile cerute de Mohamed, indiferent de ce boli ar suferi, persoana se vindecă. Asta e data de patru aprilie. Se crede că persoanele născute în acea zi au puteri mari de a-i vindeca pe alţii – ca şi cum... Dar sigur, ca persoană venită din Occident, nu cred că vă interesează astfel de superstiţii.

Oare mi se părea, sau mă urmărea ca o pisică, un şoricel? Tocmai încercam să-mi controlez expresia feţei, când el a scăpat un mic ţipăt care m-a făcut să tresar.

– A! a zis el şi, cu o răsucire a încheieturii, a aruncat ceva peste masă care a ajuns să se oprească în faţa mea. Văd că vă interesează şahul!

Era micul joc de şah al lui Lily, care rămăsese uitat într-un colţ al genţii. Iar Sharrif a scos apoi toate cărţile, pe care le-a pus teanc pe birou şi le-a citit cu atenţie titlurile.

– Şah – jocuri matematice – aha. *Numerele Fibonacci!* a exclamat el, arborând un zâmbet care îmi dădea de înţeles că mă avea cu ceva la mână. Tocmai lovea uşor cu palma în coperta cărţii scrise de Nim. Deci vă interesează matematica? a întrebat el, ţintuindu-mă cu privirea.

– Nu tocmai, am spus eu, ridicându-mă în picioare şi încercând să îndes la loc lucrurile în geantă pe măsură ce Sharrif mi le întindea unul câte unul. Era greu de imaginat cum de putea o slăbănoagă ca mine să care atâtea lucruri inutile tocmai de dincolo de Ocean. Dar asta era situaţia.

– Ce anume ştiţi despre numerele Fibonacci? m-a întrebat el, în vreme ce eu continuam să-mi pun lucrurile în geantă.

– Sunt folosite pentru prospectarea pieţei, am mormăit eu. Teoreticienii Undei Elliott proiectează cu ele pieţele ce înregistrează creşteri şi scăderi generale ale preţurilor; o teorie elaborată de cineva pe nume R.N. Elliott prin anii treizeci...

– Înseamnă că nu ştiţi nimic despre autor? m-a întrerupt Sharrif. Când am ridicat privirea, am simţit că mă înverzesc, iar mâna mi-a îngheţat pe carte.

– Mă refer la Leonardo Fibonacci, a adăugat Sharrif, uitându-se la mine cu un aer serios. Un italian, născut la Pisa în secolul al XII-lea, dar educat aici, în Alger. A fost un discipol strălucit al faimosului matematician Moor-al-Kwarizmi, al cărui nume a fost dat algoritmului. Fibonacci a introdus cifrele arabe în Europa, înlocuindu-le astfel pe cele romane...

La naiba! Ar fi trebuit *să ştiu* că Nim nu mi-ar fi dat o carte doar pentru o lectură superficială, chiar dacă o scrisese chiar el. Acum îmi doream să fi cunoscut conţinutul ei înainte de a fi luată la întrebări de inchizitorul Sharrif. În minte mi s-a aprins un beculeţ, dar n-am reuşit să descifrez codul Morse în care pâlpâia.

Nu insistase Nim să învăţ câte ceva despre careurile magice? Nu elaborase Solarin o formulă pentru calul din partea regelui? Profeţiile prezicătoarei nu fuseseră încărcate de numere? Aşadar, de ce eram aşa grea de ţeastă de nu reuşeam să pun lucrurile cap la cap?

Mi-am amintit că un maur îi dăduse Setul Montglane lui Carol cel Mare. Nu eram un geniu la matematică, însă lucrasem îndeajuns de mult cu computerele ca să ştiu că maurii introduseseră aproape orice descoperire matematică în Europa, încă din secolul al VIII-lea, când cuceriseră Sevilla. Căutarea celebrului set de piese avea, desigur, o legătură cu matematica – dar care anume? Sharrif îmi spusese mai multe decât îi spusesem *eu,* dar eu nu reuşeam să văd întregul. Desprinzând şi ultima carte dintre degetele lui, am băgat-o în geantă.

– În acest an în care veţi rămâne în Algeria, a spus el, poate mai jucăm câte o partidă de şah din când în când. Am participat la campionatul persan de juniori...

– O să vă răspund folosind o expresie occidentală pe care cred că o veţi învăţa, i-am zis peste umăr, în timp ce mă îndreptam spre uşă. Nu vă deranjaţi – vă căutăm noi.

Am deschis uşa. Bruta de Achmet s-a uitat la mine cu surprindere, apoi la Sharrif, care tocmai se ridica de la birou. Am trântit uşa, iar geamul fumuriu a vibrat. N-am privit deloc în urmă.

M-am îndreptat grăbită spre Vamă. Deschizând bagajele pentru vămuire, mi-am dat seama din expresia indiferentă a funcţionarului că le mai văzuse. A închis genţile şi le-a făcut un semn cu cretă.

Restul aeroportului se golise, dar, din fericire, biroul de schimb valutar era încă deschis. După ce am schimbat nişte bani, am făcut semn unui hamal şi am ieşit afară să găsesc un taxi. Mirosul greu al iasomiei răzbătea de peste tot.

– Hotel El Riadh, i-am spus şoferului când am urcat şi am pornit în viteză pe bulevardul scăldat într-o lumină de culoarea ambrei şi care ducea spre Alger.

Faţa ridată ca scoarţa unui pin roşu a bătrânului şofer mă privea cu curiozitate în oglinda retrovizoare.

– Doamna a mai fost vreodată la Alger? m-a întrebat el. Dacă nu, îi pot oferi un scurt tur de oraş la preţul de o sută de dinari? Asta include călătoria până la El Riadh.

El Riadh se afla de cealaltă parte a oraşului, la peste treizeci de kilometri depărtare, iar o sută de dinari însemna douăzeci şi cinci de dolari, astfel că am fost de acord. M-ar fi costat mai mult ca să ajung la aeroportul Kennedy din centrul Manhattanului la o oră de vârf.

Am mers pe bulevardul principal. Un şir impunător de curmali mărgineau o latură a sa. Pe cealaltă parte a bulevardului se ridicau colonadele arcuite ale clădirilor din vremea colonială,

aşezate cu faţa spre portul Alger. Puteam simţi mirosul sărat, umed al mării.

În mijlocul portului, faţă în faţă cu impresionantul hotel Aletti, am luat-o pe un bulevard abrupt şi sinuos care urca o colină. Pe măsură ce strada mergea în sus, clădirile păreau să fie mai mari şi să ne strivească. Structuri impozante, în stil colonial, dinaintea celui de-al Doilea Război Mondial, pândind din întuneric ca nişte fantome care îşi vorbeau în şoaptă pe deasupra capetelor noastre. Erau atât de aproape, că ascundeau cerul înstelat al nopţii.

Acum aerul devenise lipicios de umed şi era tăcere. Puţinele lămpi stradale aruncau umbrele copacilor contorsionaţi pe pereţii de un alb orbitor, iar drumul devenea tot mai abrupt şi mai întortocheat, pătrunzând spre însăşi inima zonei Al-Djezair. Insula.

La jumătatea urcuşului, strada s-a lărgit uşor, transformându-se într-o porţiune mai plană ce delimita un scuar cu o fântână cu forme învoalte în mijloc şi care părea să marcheze punctul central al acestui oraş înălţat pe verticală. După o curbă, am văzut labirintul ameţitor al străzilor ce alcătuiau porţiunea de sus a oraşului. După ce am trecut de curbă, în timp ce farurile slabe ale taxiului abia străpungeau prin bezna sufocantă a oraşului de sus, luminile unei maşini ce rulase în urma noastră nu ne-au părăsit.

– Ne urmăreşte cineva, i-am spus şoferului.

– Da, doamnă. M-a privit prin oglinda retrovizoare, şi am remarcat surâsul lui îngrijorat. În lumina reflectată din oglindă, dinţii de aur din faţă i-au sclipit scurt. Suntem urmăriţi încă de la aeroport. Sunteţi cumva spion?

– Nu fi ridicol!

– Vedeţi dumneavoastră, maşina care ne urmăreşte este una specială, a şefului securităţii.

– Şeful securităţii? Doar ce m-a interogat la aeroport. Despre Sharrif e vorba?

– Întocmai, a răspuns şoferul, tot mai agitat. Ne aflam în cel mai înalt punct al oraşului, iar drumul se îngusta, ajungând o panglică subţire care mergea de-a lungul marginii abrupte ce domina tot Algerul. Taximetristul s-a uitat cum maşina lungă şi neagră din spate lua curba sub noi.

Întregul oraş se întindea pe dealurile abrupte, un adevărat labirint de străzi încâlcite coborând ca nişte şuvoaie de lavă către semiluna de lumini care marca portul. Vasele de acolo licăreau deasupra apei întunecate a golfului, tresăltând molcom pe marea lipsită de maree.

Şoferul a apăsat mai tare pedala de acceleraţie. După ce maşina a mai luat o curbă, oraşul a dispărut cu desăvârşire, iar noi am fost înghiţiţi de întuneric. Curând, drumul a coborât către o pădure deasă şi de nepătruns, unde mirosul intens al pinilor aproape că îl acoperea pe cel de umezeală sărată venind dinspre mare. Nici măcar lumina slabă, apoasă, a lunii nu se putea strecura printre crengile întreţesute ale copacilor.

– Acum nu mai putem face mare lucru, a spus şoferul, aruncând o privire în oglinda retrovizoare, în timp ce gonea prin pădurea pustie.

Aş fi preferat să rămână cu ochii la drum.

– Acum ne aflăm în zona numită „Pinii". De aici şi până la El Riadh avem numai pădure. Asta este ceea ce voi aţi numi scurtătură.

Drumul printre pini continua să urce şi să coboare dealurile ca un montagnes russes. Şoferul a accelerat şi am simţit de câteva ori că roţile maşinii pierd contactul cu asfaltul. Nu se putea vedea absolut nimic.

– Am timp berechet, i-am spus ţinându-mă strâns de rezemătoarea de cot. De ce nu încetineşti? Luminile maşinii urmăritoare apăreau în spatele nostru după fiecare urcuş.

– Omul, acesta, Sharrif, a spus şoferul cu glas tremurător. Ştiţi ce motiv a avut să vă interogheze la aeroport?

– *Nu* m-a interogat, am spus, parcă voind să mă apăr. A ţinut doar să-mi pună câteva întrebări. La o adică, nu sunt multe femei care vin la Alger în interes de afaceri. (Până şi mie îmi suna fals propriul râs.) Cei de la Imigrări pot lua la întrebări pe oricine, nu?

– Doamnă, a spus şoferul, clătinând din cap şi privind ciudat spre mine în oglinda retrovizoare, amănunt pe care l-am văzut pentru că, din când în când, luminile maşinii din spate băteau până la noi, acest Sharrif nu lucrează la Imigrări. Meseria lui nu e de a întâmpina oaspeţii care sosesc la Alger. Nu a pus să fiţi urmărită ca să se asigure că ajungeţi teafără la hotel. Şi-a îngăduit acea mică glumă, deşi glasul a continuat să-i tremure. Slujba lui e ceva mai importantă decât atât.

– Serios? am exclamat eu cu mirare.

– Nu v-a spus, a continuat şoferul, încă privind speriat în oglinda retrovizoare. Acest Sharrif este şeful poliţiei secrete.

Poliţia secretă, după cum sunase expresia în gura şoferului, suna ca un amestec de FBI, CIA, KGB şi Gestapo. Taximetristul a părut mai mult decât uşurat când am ajuns în faţa hotelului El Riadh, o clădire scundă şi zveltă, înconjurată de verdeaţă, cu o fântână arteziană chiar la intrare. Oarecum ascunsă într-un pâlc de copaci din apropierea mării, aleea lungă de acces şi intrarea sculpturală sclipeau de lumini.

Când am coborât din taxi, am văzut luminile celeilalte maşini descriind o curbă şi dispărând în pădurea de dedesubt. Mâinile strâmbe ale bătrânului şofer tremurau în timp ce mi-a scos bagajele din spate şi s-a apucat să le ducă în hotel.

L-am urmat înăuntru şi i-am plătit. După ce a plecat, m-am prezentat funcţionarului de la recepţie. Ceasul din spatele lui arăta că era zece fără un sfert.

– Îmi pare extrem de rău, doamnă, a spus recepţionerul. Nu am nici o rezervare pe numele dumneavoastră. Şi, din nefericire, hotelul este plin.

Apoi mi-a surâs şi a ridicat din umeri, după care mi-a întors spatele şi şi-a văzut de hârtiile lui. Era exact ce-mi lipsea la acea oră! Observasem deja că în faţa hotelului izolat nu existau taxiuri aliniate, iar ideea de a mă întoarce pe jos până în Alger, cu bagajele în spinare şi prin pădurea plină de poliţişti, nu mă încânta câtuşi de puţin.

– Sigur e o greşeală, i-am zis recepţionerului pe un ton apăsat. Rezervarea mea fost confirmată cu mai bine de o săptămână în urmă.

– Poate s-a făcut pentru alt hotel, a spus el cu un zâmbet politicos care părea să fi devenit o trăsătură naţională. Mare minune dacă nu se întorcea din nou cu spatele la mine!

Mi-a trecut prin minte că ar trebui să învăţ ceva din toate astea. Pesemne că indiferenţa lui, prin întoarcerea spatelui, era doar un preludiu, o încălzire pentru acţiunea de negociere, în stil arab. Şi pesemne că trebuia să te târguieşti pentru orice: nu numai pentru contracte mari de consultanţă, ci chiar pentru o rezervare confirmată la un hotel. Am socotit că teoria mea merita să fie pusă la încercare. Am smuls o bancnotă de cincizeci de dinari din buzunar şi am aruncat-o pe pupitrul lui.

– Eşti amabil să-mi ţii bagajele după tejghea? Sharrif, *le chef de sécurité*, se aşteaptă să mă găsească aici – când va sosi, te rog să-i spui că sunt în hol.

M-am gândit că aceea nu era o minciună. Sharrif era convins că mă va găsi acolo, pentru că oamenii lui mă urmăriseră până la uşa hotelului. Iar recepţionerul sigur nu avea să telefoneze unuia ca Sharrif ca să-i verifice planurile.

– A, vă rog să mă iertaţi, doamnă, a exclamat recepţionerul, aruncând o privire grăbită peste registru şi, am remarcat eu, băgând banii în buzunar cu o mişcare de expert. Tocmai am observat că *avem* o rezervare pe numele dumneavoastră. A făcut un semn cu pixul şi a ridicat privirea, etalând acelaşi zâmbet fermecător. Să chem hamalul ca să vă ducă bagajele în cameră?

– Ar fi foarte bine, i-am spus, dându-i câteva bancnote hamalului, care tocmai sosea în grabă. Până una, alta, o să arunc o privire în jur. Te rog să-mi trimiţi cheia în hol după ce terminã.

– Prea bine, doamnă, a spus surâzător recepţionerul.

Aruncându-mi geanta pe umăr, am traversat holul, îndreptându-mă spre foaier. În apropiere de intrarea în hotel, holul era modern, nu tocmai înalt, dar când am dat colţul, s-a deschis, devenind un spaţiu larg, precum un atriu. Pereţii zugrăviţi în alb erau curbaţi în arce sculpturale ingenioase, izbucnind spre tavanul boltit, înalt de peste cincisprezece metri. În el existau tăieturi care dezvăluiau cerul liber, înstelat.

De cealaltă parte a deschiderii minunate a holului, suspendată la aproape nouă metri pe perete, se afla terasa foaierului, care părea să plutească în spaţiu. De pe marginea terasei şiroia o cascadă ce părea să nu izvorască de niciunde. Apa se rostogolea, ca un zid ce se spărgea în stropi atunci când lovea lespezile de piatră prinse în perete. Apoi, apa se aduna într-un bazin mare şi înspumat, aflat în podeaua din marmură lustruită a holului.

De fiecare parte a cascadei se înălţau scări fără balustrade ce porneau din hol spre foaier, răsucindu-se spre cer ca o elice dublă. Am traversat holul şi am luat-o pe scara din stânga. În golurile tăiate în ziduri se vedeau copaci înfloriţi. Tapiserii în culori frumoase, azvârlite peste trepte, se rostogoleau aproape cinci metri, formând falduri încântătoare la baza lor.

Pardoselile erau din plăci de marmură lucioasă, alcătuind modele ameţitoare de diferite culori. Ici şi colo se vedeau aranjamente intime cu covoare persane groase, tăvi din aramă, otomane din piele, carpete elegante din blănuri şi samovare din alamă. Cu toate că era spaţios, cu geamuri de jos până sus, cu ferestre care dădeau spre mare, holul crea senzaţia de intimitate.

Aşezată pe un otoman moale, am dat comanda unui chelner, care mi-a recomandat bere proaspătă din producţia locală. Ferestrele holului erau deschise, iar briza umedă mângâia

terasa de piatră. Marea clipocea uşor, hipnotizându-mă parcă. Pentru prima oară de când părăsisem New Yorkul, mă simţeam în largul meu.

Chelnerul mi-a adus berea pe o tavă, deja în pahar. Alături de acesta, am văzut cheia de la camera mea.

– Doamna va găsi camera în capătul grădinii, mi-a spus el, indicând spre spaţiul întunecat de dincolo de terasa pe care reuşeam să o disting în lumina lunii. Trebuie să urmaţi labirintul din tufişuri până la copacul lunii, care miroase foarte puternic. Camera 64 este exact în spatele copacului. Are intrare separată.

Berea avea gust de flori, nefiind dulce, ci mai curând aromată, amintindu-mi de savoarea fructelor de pădure. Am sfârşit prin a mai comanda una. În timp ce sorbeam din pahar, m-am gândit la întrebările ciudate ale lui Sharrif, apoi am hotărât să alung orice presupuneri până voi avea timp să analizez mai atent problema pentru care mi-am dat seama că Nim *încercase* să mă pregătească. În schimb, m-am gândit la noua mea slujbă. Ce strategie urma să folosesc a doua zi dimineaţă, când aveam să ajung în vizită la minister, aşa cum îmi planificasem? Mi-am amintit de problemele cu care se confruntaseră cei de la Fulbright Cone în strădania lor de a obţine semnarea contractului. Povestea era ciudată.

Cu o săptămână în urmă, ministrul industriei şi al energiei, un individ pe nume Abdel-Salaam Belaid, fusese de acord cu întâlnirea. Trebuia să se organizeze o ceremonie oficială pentru semnarea contractului, astfel că şase membri ai consiliului de administraţie ajunseseră pe calea aerului la Alger, cu cheltuieli mari şi cu o ladă de Dom Pérignon, doar ca să constate, imediat după sosire, că ministrul Belaid era „plecat din ţară în scop de afaceri". Cu unele rezerve, algerienii au fost de acord ca ei să se întâlnească cu adjunctul acestuia, un individ pe nume Emile Kamel Kader, care îmi aprobase viza, aşa cum mă înştiinţase Sharrif.

În timp ce aşteptau la una din cozile interminabile din anticamere până puteau fi primiţi de când Kader, oamenii de afaceri au observat un grup de bancheri japonezi venind pe coridor şi urcând într-un lift. Iar printre aceştia se afla nimeni altcineva decât ministrul Belaid, cel care era, chipurile, plecat în călătorie de afaceri.

Membrii consiliului de conducere de la Fulbright Cone nu erau obişnuiţi să fie puşi pe lista de aşteptare. Mai ales toţi şase în acelaşi timp, şi, desigur, nu într-un mod atât de bătător la ochi. Se pregătiseră să se plângă de acest lucru lui Emile Kamel Kader imediat ce ar fi fost primiţi. Însă când, în cele din urmă, au intrat, l-au văzut pe Kader acesta îmbrăcat cu un şort de tenis şi cu un tricou, ţopăind prin birou şi învârtind o rachetă prin aer.

– Îmi pare foarte rău, le-a spus el, dar este luni. Iar lunea întotdeauna joc un set cu un fost amic din colegiu. Nu l-aş putea dezamăgi tocmai astăzi!

Şi a plecat imediat, lăsându-i pe cei şase finanţatori de la Fulbright Cone cu gura căscată.

De-abia aşteptam să-i întâlnesc pe indivizii care-i puseseră în situaţia aceea jenantă pe acţionarii ilustrei firme care mă angajase. Şi am presupus că gestul fusese încă o manifestare a metodologiei de negociere tipic arabă. Dar dacă şase acţionari nu reuşiseră să semneze contractul, cum aş fi putut eu să mă descurc mai bine?

Am luat în mână paharul de bere şi am pornit spre terasă. Am privit dincolo de grădina cufundată în întuneric şi care se întindea ca un labirint între hotel şi mare, după cum îmi spusese chelnerul. Existau poteci cu pietriş alb, care separau straturile de cactuşi exotici, de plante suculente şi de tufişuri, precum şi de arbuşti tropicali şi de deşert.

La marginea grădinii, care se afla foarte aproape de plajă, se găsea o terasă de marmură cu o piscină enormă, sclipind ca o bijuterie de culoare turcoaz în lumina lămpilor aşezate lângă

luciul apei. Un zid sinuos, alb şi cu forme ciudat arcuite, prin care se puteau zări plaja nisipoasă şi valurile ce se rostogoleau şi se spărgeau, separa bazinul de mare. La marginea zidului ca o pânză de păianjen era un turn înalt din cărămidă cu un dom rotunjit, de genul celor din care muezinul îşi chema credincioşii la rugăciunea de seară.

Privirea mea tocmai aluneca spre grădină când am văzut ceva. A fost doar o imagine fulgurantă, o licărire dinspre bazin, reflectată de spiţele şi janta unei roţi de bicicletă. Apoi a dispărut în frunzişul întunecat.

Aflată pe treapta cea mai de sus a scării, am îngheţat, şi cu ochii am cercetat atent grădina, bazinul şi plaja, ciulind în acelaşi timp urechile, gata să surprind orice sunet. Dar n-am auzit nimic. N-am perceput nici o mişcare. Brusc, cineva şi-a lăsat mâna pe umărul meu. Am fost cât pe ce să mă sperii de moarte.

– Iertaţi-mă, doamnă, a spus chelnerul meu, uitându-se curios la mine. Recepţionerul m-a rugat să vă informez că în această după-amiază, înainte de sosirea dumneavoastră, aţi primit corespondenţă. A uitat să vă anunţe ceva mai devreme. Şi mi-a întins un ziar într-o manşetă cafenie şi un plic ce semăna cu un telex. Vă doresc o seară plăcută, a adăugat el şi s-a îndepărtat.

Am privit din nou spre grădină. Poate că imaginaţia îmi juca feste. La urma urmelor, chiar dacă văzusem ce mi se păruse, fără îndoială că în Algeria, ca pretutindeni, existau oameni care să folosească bicicleta.

M-am întors în foaierul luminat şi m-am aşezat cu berea alături. Am desfăcut telexul care suna: „Citeşte ziarul. Secţiunea G5". Nesemnat, însă, când am desfăcut ziarul, mi-am dat seama cine mi-l trimisese. Era ediţia de duminică a ziarului *The New York Times*. Cum de ajunsese atât de repede tocmai acolo? Surorile Milosteniei acţionau pe căi stranii şi misterioase.

Am ajuns la secţiunea G5, cea dedicată sportului. Cuprindea un articol despre turneul de şah:

TURNEU DE ŞAH ANULAT. CERCETĂRI ÎN CAZUL SINUCIDERII UNUI MARE MAESTRU

Sinuciderea de săptămâna trecută a marelui maestru Antony Fiske a creat stupoare în cercurile şahiste din New York, iar acum a declanşat o anchetă serioasă a Departamentului Omucideri New York. Într-o declaraţie făcută astăzi, Procuratura consideră imposibil ca marele maestru britanic în vârstă de 67 de ani să fi murit de propria mână. Moartea s-a datorat „ruperii coloanei cervicale ce a rezultat dintr-o presiune exercitată simultan asupra vertebrei a VII-a cervicale şi sub bărbie". Nici o persoană nu poate produce o asemenea fractură „decât dacă stă în spatele propriului corp în timp ce îşi rupe gâtul", potrivit medicului de turneu, doctorul Osgood, primul care l-a examinat pe Fiske şi care şi-a exprimat îndoielile privind cauza decesului.

Marele maestru rus Alexandr Solarin juca o partidă cu Fiske şi a remarcat „comportamentul ciudat" al acestuia din urmă. Ambasada sovietică a solicitat imunitate diplomatică pentru controversatul mare maestru, care a stârnit din nou uimire refuzând un asemenea tratament. (Vezi articolul din pagina A6.) Solarin a fost ultima persoană care l-a văzut pe Fiske în viaţă şi a dat declaraţii poliţiei.

John Hermanold, sponsorul turneului, a ţinut o conferinţă de presă în cadrul căreia a explicat decizia de a anula turneul. El a afirmat astăzi că marele maestru Fiske a făcut mari eforturi de a renunţa la consumul de droguri şi a sugerat poliţiei să apeleze la informatori din lumea distribuitorilor de stupefiante pentru găsirea unor piste care să conducă la soluţionarea acestei crime misterioase.

Pentru a sprijini ancheta, coordonatorii turneului au pus la dispoziţia poliţiei numele şi adresele a 63 de persoane, inclusiv arbitri şi jucători, care au fost prezente la sesiunea închisă de duminică de la Metropolitan Club.

(Vezi analiza detaliată din numărul de duminică al ziarului *Times:* „Antony Fiske, viaţa unui mare maestru".)

Aşadar, ştirea devenise publică, iar poliţia newyorkeză declanşase ancheta. Eram încântată să aflu ca şi numele *meu* ajunsese acum în meliţa din Manhattan, însă şi uşurată că nu se putea face nimic în cazul meu, cu excepţia extrădării mele din Africa de Nord. M-am întrebat dacă şi Lily scăpase de interogatoriu. Fără îndoială că Solarin nu avusese această şansă. Ca să aflu mai multe despre soarta lui, am deschis ziarul la pagina A6.

Am rămas surprinsă găsind un „interviu exclusiv" pe două coloane, intitulat provocator: SOVIETICII NEAGĂ ORICE IMPLICARE ÎN MOARTEA MARELUI MAESTRU BRITANIC. Am trecut ca vântul prin partea de gargară în care Solarin era descris drept „charismatic" şi „misterios", rezumând cariera lui pestriţă şi întâmplarea de la turneul din Spania. Grosul interviului m-a lămurit mai mult decât mă aşteptasem.

În primul rând, nu Solarin nega orice implicare. Până în acel moment nu ştiusem că el fusese singur cu Fiske în grupul sanitar cu câteva secunde înainte de comiterea crimei. Dar sovieticii înţeleseseră acest lucru şi se precipitaseră, cerând imunitate diplomatică şi bătând cu pumnul în masă, după cum le era obiceiul.

Solarin refuzase imunitatea (fără îndoială că era familiarizat cu procedura) şi îşi precizase dorinţa de a coopera cu autorităţile locale. Întrebat despre problema pe care Fiske ar fi avut-o cu consumul de droguri, răspunsul lui m-a făcut să râd: „Probabil că John (Hermanold) are informaţii secrete. În raportul autopsiei nu se menţionează descoperirea unor asemenea substanţe". Ceea ce sugera că Hermanold era fie mincinos, fie distribuitor.

Însă când am citit descrierea modului în care se petrecuse crima din punctul de vedere al lui Solarin, am rămas mută de uimire. Potrivit declaraţiei lui, practic nimeni în afară de el însuşi nu ar fi putut pătrunde în grupul sanitar pentru a-l ucide pe Fiske. Nu existase timpul necesar, şi nici prilejul, deoarece

el şi arbitrii blocaseră singura cale de acces. Acum m-am trezit dorindu-mi să fi avut mai multe amănunte privind locul crimei înainte de a pleca din New York. Încă acest lucru mai era posibil, dacă dădeam de Nim. El se putea duce la club ca să rezolve problema aceasta.

Între timp, am simţit că mă ia somnul. Ceasul meu intern îmi spunea că la New York era ora patru după-amiază, iar eu nu dormisem de douăzeci şi patru de ore. Luând cheia camerei şi corespondenţa de pe tavă, am ieşit afară şi am coborât treptele spre grădină. În apropierea zidului am găsit arborele numit floarea-lunii, care dădea un miros deosebit şi al cărui frunziş lucios şi întunecat se înălţa deasupra grădinii. Florile cerate de forma unor trompete arătau ca nişte crini răsturnaţi, deschizându-se doar la lumina lunii ca să emane aroma grea, senzuală.

Am urcat cele câteva trepte spre camera mea şi am descuiat uşa. Lămpile erau deja aprinse. Aveam o cameră spaţioasă, a cărei podea era acoperită cu plăci din lut ars şi glazurat, pereţi din stuc şi ferestre mari, boltite, care dădeau spre marea ce se vedea dincolo de floarea-lunii. Pe pat era o cuvertură din lână, imitând blana de miel, o carpetă mică din acelaşi material şi câteva piese de mobilier.

În baie exista o cadă mare, lavoarul, toaleta şi bideul. Fără duş. Am încercat robinetul şi pe ţeavă a început să ţâşnească apă de culoare roşiatică. Am lăsat-o să curgă vreme de câteva minute, însă nu şi-a schimbat culoarea şi nici nu s-a încălzit mai mult. Grozav! Interesant să faci baie în apă ruginie şi rece ca gheaţa.

Lăsând apa să curgă, m-am întors în cameră şi am deschis dulapul. Toate hainele mele fuseseră despachetate şi atârnate ordonat înăuntru, iar valizele aşezate jos. Se părea că oamenilor le plăcea să-ţi răscolească prin lucrurile personale, m-am gândit. Însă nu aveam nimic de ascuns între bagaje. Trăsesem o învăţătură pe cinste după păţania cu servieta.

Ridicând receptorul telefonului, am vorbit cu centralistul hotelului şi i-am dat numărul computerului lui Nim din New York. Acesta mi-a spus că mă va suna după ce va reuşi să facă legătura. Dezbrăcându-mă, am revenit în baie, unde am găsit aproape zece centimetri de apă ruginie în cadă. Cu un oftat, am intrat în acel lichid respingător şi m-am lăsat pe vine cât de graţios am putut.

În timp ce îndepărtam clăbucii murdari de săpun de pe corp, a sunat telefonul. Înfăşurându-mă în prosopul subţire, am ajuns şiroind în dormitor şi am răspuns.

– Îmi pare teribil de rău, doamnă, mi-a spus centralistul, dar numărul acela nu răspunde.

– Cum adică nu răspunde? am vrut eu să ştiu. La New York e miezul zilei. Numărul aparţine unei companii.

Pe de altă parte, computerul lui Nim rămânea conectat permanent.

– Nu, doamnă, *oraşul* nu răspunde.

– Oraşul? New York? Doar nu l-au şters de pe hartă de la plecarea mea de acolo! Nu vorbeşti serios. În New York trăiesc zece milioane de oameni!

– Poate că operatoarea s-a culcat, mi-a răspuns el cu calm. Ori, fiindcă este atât de devreme, s-a dus la masă.

Bienvenue en Algérie, m-am gândit. Mulţumindu-i centralistului, am pus receptorul în furcă şi am dat roată încăperii, ca să sting luminile. Apoi m-am apropiat de ferestrele boltite şi le-am deschis larg pentru ca mirosul pătrunzător al florii-lunii să umple încăperea.

Am rămas pe loc şi am privit stelele de deasupra mării. De acolo, ele păreau la fel de îndepărtate şi de reci ca şi pietrele cusute pe o pânză de culoare albastru-închis. Şi am simţit şi propria distanţare, depărtarea la care mă aflam de persoanele şi lucrurile care-mi erau familiare. Am trăit senzaţia că alunecasem, fără ca măcar să bag de seama, într-o altă lume.

În cele din urmă, m-am întors şi m-am strecurat între cearşafurile umede şi am adormit privind la stelele ce păreau să atârne deasupra coastei continentului african.

Când am auzit primul sunet şi am deschis ochii pe întuneric, mi-am închipuit că visam. Cadranul luminos al ceasului de lângă pat arăta că era trecut cu douăzeci de minute de miezul nopţii. Însă în apartamentul meu din New York nu aveam un asemenea ceas. Treptat, mi-am dat seama unde mă aflam şi m-am răsucit cu gând să adorm la loc, dar am auzit din nou acel sunet venind din faţa ferestrei: clinchetul lent şi metalic al lanţului unei biciclete.

Necugetată, lăsasem ferestrele dinspre mare deschise. Acolo, ascunsă după un copac şi luminată din spate de lună, se întrezărea silueta unui bărbat ţinând o mână pe ghidonul unei biciclete. Deci nu mi se năzărise!

Inima a început să-mi bată cu bubuituri înfundate când am coborât pe partea cealaltă a patului şi m-am târât prin întuneric spre ferestre ca să le închid. Însă imediat mi-am dat seama că interveniseră două probleme. În primul rând, nu ştiam unde erau aşezate cremonele (dacă existau) şi, în al doilea rând, nu purtam nimic pe mine. La naiba! Era prea târziu ca să mă fâţâi prin cameră după ceva de îmbrăcat. Am ajuns la peretele îndepărtat, m-am lipit de el şi am încercat să găsesc încuietorile ca să închid blestematele acelea de ferestre.

Exact în aceeaşi clipă am auzit scrâşnetul pietrişului, pentru că silueta învăluită în umbre s-a apropiat de ferestre şi şi-a rezemat bicicleta de peretele exterior.

– Habar nu aveam că dormi goală, mi-a şoptit el. Nu aveam cum să nu recunosc uşorul accent slav. Era Solarin. Am simţit că roşesc din cap până în picioare. Mare ticălos!

Tocmai îşi trecuse un picior peste pervaz. Isuse, venea înăuntru! Scoţând o exclamaţie scurtă, am fugit spre pat, am înşfăcat un cearşaf şi m-am învelit în el.

– Ce naiba cauţi aici? am strigat eu după ce el, ajuns în cameră, a închis ferestrele şi le-a blocat.

– N-ai primit biletul meu? a zis, trăgând obloanele şi apropiindu-se de mine pe întuneric.

– Ai idee ce oră este? am început să bolborosesc văzându-l că se apropia de mine. Cum ai ajuns aici? Ieri erai la New York...

– La fel şi tu, a spus Solarin, aprinzând lumina. M-a măsurat de sus până jos cu un zâmbet şi, neinvitat, s-a aşezat pe marginea patului de parcă ar fi fost la el acasă. Dar acum suntem amândoi aici. Singuri. În acest fermecător peisaj marin. Foarte romantic, nu găseşti?

Ochii lui verzi-argintii au strălucit în lumina lămpii.

– Romantic! am protestat eu, înfăşurându-mă mai bine cu cearşaful şi luând un aer demn. Nu vreau să te am în preajma mea! De fiecare dată când te văd, cineva o încasează...

– Ai grijă, m-a prevenit el, pereţii de aici ar putea avea urechi. Îmbracă-te! Vreau să te duc undeva ca să putem discuta.

– Cred că eşti nebun, i-am spus eu. Nu fac nici un pas afară din cameră, mai ales cu *tine!* Şi, încă ceva...

Însă el s-a ridicat şi s-a apropiat fulgerător de mine, după care a apucat de cearşaf cu o mână, de parcă ar fi vrut să mă răsucească smulgându-l de pe mine. M-a privit de sus cu un surâs strâmb.

– Îmbracă-te singură, altfel o fac eu.

Am simţit că-mi urcă sângele la cap. M-am smuls de lângă el, m-am îndreptat spre dulap cât am putut de demnă şi mi-am luat câteva haine. După aceea, m-am retras în grabă în baie ca să mă îmbrac. Am trântit uşa spumegând de furie. Ticălosul acela îşi închipuia că putea apărea ca din senin, speriindu-mi somnul şi intimidându-mă... Măcar dacă n-ar fi fost atât de atrăgător.

„Dar ce voia? De ce mă urmărise în jurul... sau jumătate de lume? Şi ce făcea cu bicicleta aceea?“ m-am întrebat.

Mi-am pus o pereche de blugi și un pulover de cașmir și mi-am tras în picioare espadrilele mele zdrențuite. Când am ieșit din baie, Solarin stătea pe cearșaful mototolit și juca șah folosindu-se de setul lui Lily, pe care îl găsise, fără îndoială, după ce cotrobăise printre lucrurile mele. A ridicat privirea și mi-a zâmbit.

– Cine câștigă? l-am întrebat.

– Eu, a spus el cu un aer serios. Câștig întotdeauna.

S-a ridicat, a mai aruncat o privire spre poziția de pe tablă, apoi s-a dus la dulapul de haine și a scos de acolo o jachetă, pe care mi-a întins-o.

– Ești foarte drăguță, mi-a zis. Nu la fel de atrăgătoare ca în urmă cu câteva clipe, dar ai o ținută mai potrivită pentru o plimbare pe plajă la miez de noapte.

– Ești nebun dacă-ți închipui că ies la plimbare cu tine pe o plajă pustie.

– Nu e departe, a zis el, ignorând remarca mea. Te duc de-a lungul plajei până la un cabaret. Bem un ceai și vedem dansuri din buric. O să-ți placă, draga mea! În Algeria, femeile poartă văluri, dar dansul din buric e practicat de bărbați!

Am clătinat din cap și l-am urmat spre ușă, pe care a încuiat-o, păstrând apoi cheia, pe care a băgat-o în buzunar.

Lumina lunii era foarte strălucitoare, argintând părul lui Solarin și făcându-i ochii să pară translucizi. Am mers de-a lungul plajei înguste și am văzut arcul sclipitor al coastei coborând spre Alger. Valurile lipăiau slab, lingând nisipul întunecat.

– Ai citit ziarul pe care ți l-am trimis? m-a întrebat el.

– *Tu* l-ai trimis? Dar de ce?

– Voiam să afli că s-a descoperit că Fiske a fost ucis. Așa cum ți-am spus atunci.

– Moartea lui Fiske n-are nici o legătură cu mine, am zis, scuturându-mi nisipul care-mi intrase în pantofi.

– Ba are din plin, cum îți zic mereu. Credeai că am străbătut zece mii de kilometri doar ca să trag cu ochiul pe fereastra

camerei tale? a făcut el puţin iritat. Ţi-am spus că eşti în pericol. Engleza mea n-o fi perfectă, dar se pare că o vorbesc mai bine decât poţi tu s-o înţelegi.

– Singura persoană care pare să-mi pună viaţa în pericol eşti *tu,* l-am repezit eu. De unde să ştiu că nu *tu* l-ai ucis pe Fiske? Dacă mai ţii minte, ultima oară când te-am întâlnit mi-ai furat geanta şi m-ai lăsat cu cadavrul şoferului prietenului meu. Dacă tu l-ai ucis *şi* pe Saul, şi m-ai lăsat să trag ponoasele?

– Da, *eu* l-am ucis pe Saul, a spus Solarin încet. Observând că m-am oprit brusc, s-a uitat curios la faţa mea. Cine altcineva putea s-o facă?

Am rămas fără grai. Simţeam că mă lasă picioarele, iar sângele îmi îngheţase în vine. Mergeam pe o plajă pustie alături de un ucigaş.

– Ar trebui să-mi mulţumeşti, tocmai spunea Solarin, pentru că ţi-am luat geanta. Ea te-ar fi implicat în moartea lui. Am trecut printr-un adevărat iad ca să ţi-o înapoiez.

Atitudinea lui m-a înfuriat. Imaginea lui Saul, întins pe lespedea aceea de piatră, mi se întipărise în minte, iar acum aflam că Solarin îl pusese acolo.

– Ei, mulţumesc mult, i-am zis eu furioasă. Cum adică tu l-ai ucis pe Saul? Cum de îndrăzneşti să mă aduci aici ca să-mi spui că ai ucis un om nevinovat?

– Nu mai ridica vocea, mi-a spus el, privindu-mă cu ochii aceia de culoarea oţelului şi prinzându-mă de braţ. Ai fi preferat să mă ucidă el pe mine?

– Saul? am făcut eu, pufnind pe ton dispreţuitor. Mi-am eliberat braţul şi am dat să mă întorc, dar Solarin m-a prins din nou şi m-a răsucit.

– Încercarea de a te proteja a început să fie, după cum aţi spune voi, americanii, o mare belea.

– Mulţumesc, dar n-am nevoie de protecţie, l-am pus eu la punct. Mai ales din partea unui ucigaş. Aşa că, du-te şi spune-le celor care te-au trimis...

– Ascultă, a spus apăsat Solarin. Apoi şi-a lăsat mâinile pe umerii mei. Mi i-a strâns cu putere, şi a rămas cu privirea spre lună, respirând adânc în acelaşi timp. Am bănuit că număra în gând, ca să se liniştească.

– Ascultă, a reluat el, ceva mai calm. Dar dacă ţi-aş spune că *Saul* l-a ucis pe Fiske? Doar *eu* puteam descoperi asta, şi tocmai de aceea Saul a venit după mine. *Atunci* m-ai asculta mai atentă?

Ochii lui verzui i-au căutat pe ai mei, dar eu nu reuşeam să gândesc. Mă blocasem. Saul, ucigaş? Am închis ochii şi am încercat să gândesc, dar nu-mi venea nici o idee.

– Bine, dă-i drumul, am acceptat eu, regretând o clipă modul de exprimare.

– Atunci va trebui să ne plimbăm, a spus el, rămânând cu o mână pe umărul meu şi îndrumându-mă înapoi spre plajă. Nu pot gândi, vorbi, juca şah – decât dacă mă mişc.

Am păşit în tăcere vreme de câteva momente, cât şi-a adunat gândurile.

– Cred c-ar fi bine să o iau cu începutul, a spus Solarin într-un târziu. Eu m-am mulţumit să încuviinţez din cap. El a continuat: În primul rând, ar trebui să înţelegi că nu m-a interesat acel turneu de şah la care m-ai văzut jucând. Participarea mea a fost aranjată de guvernul meu, ca pretext ca să ajung la New York, unde aveam treburi urgente de rezolvat.

– Ce fel de treburi?

– O să ajungem şi la asta.

Mergeam încet, cu valurile clipocind la picioarele noastre, când Solarin s-a aplecat brusc şi a cules de jos o scoică mică, de culoare neagră, care stătuse pe jumătate îngropată în nisip. În lumina lunii, radia o strălucire opalescentă.

– Viaţa există pretutindeni, a zis el gânditor, întinzându-mi scoica aceea delicată. Chiar şi pe fundul mării. Şi pretutindeni este distrusă de prostia omului.

– Scoica asta n-a murit pentru că i-a rupt cineva gâtul, am spus eu. Eşti cumva ucigaş profesionist? Cum de poţi sta într-o încăpere cu cineva doar cinci minute şi apoi să-l ucizi?

Apoi am aruncat scoica în valuri, cât am putut de departe. Solarin a oftat, şi am continuat să mergem.

– Când mi-am dat seama că Fiske trişa la turneu, a continuat el în cele din urmă, cu o oarecare încordare în glas, am vrut să aflu cine l-a pus să procedeze astfel şi de ce.

Aşadar, Lily avusese dreptate în legătură cu asta, am gândit eu. Dar n-am spus nimic.

– Bănuiam că nu fusese ideea lui, de aceea am oprit jocul şi l-am urmat la grupul sanitar. Mi-a mărturisit asta, şi încă un lucru. Mi-a zis *cine* pusese totul la cale. Şi de ce.

– Cine?

– N-a spus-o direct. Nici el nu ştia. Dar a precizat că oamenii care îl ameninţaseră ştiuseră că voi fi prezent la turneu. Un singur om ştiuse că voi veni acolo: cel cu care guvernul meu făcuse aranjamentele. Sponsorul turneului.

– Hermanold! am exclamat eu.

Solarin a dat din cap şi a continuat:

– Fiske mi-a mai spus că Hermanold sau cei cu care era în cârdăşie căutau o formulă pe care, în glumă, am promis că o dau în timpul unui joc din Spania. Spusesem că, dacă mă va învinge cineva, îi voi da o formulă secretă – iar nătărăii aceştia, socotind că oferta era încă valabilă, au hotărât să-l am ca adversar pe Fiske, gândindu-se la o modalitate ca acesta să nu poată pierde. Dacă mergea ceva anapoda cu jocul lui Fiske în partida cu mine, cred că Hermanold aranjase să se întâlnească cu el în grupul sanitar de la Clubul Canadian, unde să nu fie văzuţi...

– Dar, de la bun început, Hermanold n-a avut de gând să meargă acolo, i-am luat eu vorba din gură. Acum elementele se închegau, dar tot nu vedeam întreaga imagine. De fapt, el aranjase ca *altcineva* să se întâlnească cu Fiske, asta vrei să spui. Cineva a cărui absenţă să nu fie observată?

– Exact, m-a aprobat Solarin. Dar nu s-au aşteptat ca *eu* să-l urmăresc pe Fiske până acolo. Am intrat imediat după el. Ucigaşul lui, pândind pe coridor, sigur a auzit toată discuţia noastră. Era prea târziu ca să se mulţumească numai să-l ameninţe. Jocul fusese dat în vileag. Trebuia eliminat, şi încă imediat.

– Lichidare fără urmă de regret, am spus eu.

Am privit spre marea întunecată şi m-am gândit la toată situaţia. Era posibil, cel puţin din punct de vedere tactic. Iar eu deţineam câteva elemente de care Solarin nu avea cunoştinţă. Bunăoară, Hermanold *nu* se aşteptase ca Lily să vină la meci, pentru că nu obişnuia. Însă când eu şi Lily am sosit la club, Hermanold insistase ca ea să rămână, alarmându-se când ea ameninţase că va pleca (cu maşina şi şoferul ei). Acţiunile lui ar fi putut fi explicate în mai multe feluri, dacă se baza pe Saul pentru a rezolva misiunea. Dar de ce Saul? Poate că el ştia mai multe despre şah decât bănuisem. Poate rămăsese afară în limuzină şi dictase mutările lui Fiske prin emiţător! Dar, s-o spunem pe cea dreaptă, cât de bine îl cunoscusem eu pe şoferul lui Harry?

Acum Solarin îmi explica tot ce se întâmplase – cum observase prima oară inelul purtat de Fiske, cum îl urmărise până în grupul sanitar, cum aflase de legăturile din Anglia şi ce doreau acei oameni. Cum fugise din baie când Fiske îşi scosese inelul, socotind că avea să explodeze. Deşi *ştia* că Hermanold îl invitase pe Fiske să participe la turneu, era imposibil ca Hermanold să-l fi ucis şi să fi recuperat inelul din lavoar. El nu părăsise incinta Metropolitan Clubului, iar eu puteam depune mărturie în acest sens.

– Saul nu era în maşină când eu şi Lily ne-am întors, am recunoscut fără chef. *Avea* posibilitatea, deşi n-am idee ce motiv ar fi avut... De fapt, pornind de la felul cum prezinţi evenimentele, *nu* ar fi putut *ieşi* din Clubul Canadian ca să ajungă la maşină, pentru că tu şi arbitrii aţi blocat singura lui

cale de scăpare. Asta ar explica absenţa lui atunci când eu şi Lily l-am căutat.

„Asta explică mai multe lucruri, m-am gândit eu. Până şi gloanţele trase în maşina noastră!"

Dacă varianta lui Solarin stătea în picioare, iar Hermanold îl angajase pe Saul să-l elimine pe Fiske, nu-şi putea permite să ne lase pe mine şi pe Lily să revenim la club ca să ne căutăm şoferul! Urcase la etaj, în sala de jocuri, şi ne văzuse ezitând lângă maşină, aşa că trebuise să procedeze cumva ca să ne pună pe goană!

– Aşadar, Hermanold a mers în sala de jocuri, care era pustie, a scos arma şi a tras în maşina noastră! am exclamat eu, prinzându-l pe Solarin de braţ.

El m-a privit mirat, întrebându-se cum de ajunsesem la o asemenea concluzie.

– Asta ar explica şi faptul că Hermanold a declarat presei că Fiske era dependent de droguri, am adăugat eu. Astfel ar fi distras atenţia de la sine şi ar fi aruncat vina pe cine ştie ce distribuitor!

Solarin a început să râdă.

– Cunosc un tip care ar fi încântat să te angajeze. Brodski se numeşte, a spus el. Ai o minte croită pentru spionaj. Acum, după ce ai aflat tot ce ştiu, propun să bem ceva.

La capătul plajei am zărit un cort mare ridicat pe nisip, a cărui formă era conturată de şiruri de lumini pâlpâitoare.

– *Nu* te grăbi, am zis, încă ţinându-l de braţ. Chiar presupunând că Saul l-a lichidat pe Fiske, tot rămân nişte întrebări la care nu am primit răspuns. *Care* era formula pe care o deţineai în Spania, despre care spui că era atât de râvnită? Cu ce treburi ai venit la New York? Şi cum de a apărut Saul la clădirea Naţiunilor Unite?

Cortul în dungi roşii şi albe domina plaja, având stâlpul central înalt de cel puţin zece metri. La intrare se găseau doi palmieri în butoaie, iar un covor lung, decorat cu desene aurii

şi albastre fusese întins pe nisip şi acoperit de o copertină din pânză, cu faţa spre mare. Am păşit spre intrare.

– Aveam o întâlnire cu o legătură de la Naţiunile Unite, a spus Solarin. Nu-mi dădusem seama că Saul mă urmărise; am observat acest lucru abia când te-ai interpus *tu*.

– Deci tu erai bărbatul pe bicicletă! am strigat. Dar hainele tale...

– M-am întâlnit cu omul de legătură, m-a întrerupt el. Ea a remarcat că mă urmăreai, iar Saul era în urma ta... (Prin urmare, bătrâna aceea cu porumbeii era legătura lui de „afaceri"!) Am stârnit păsările ca măsură de camuflaj, a continuat Solarin, iar eu am coborât treptele şi am aşteptat în spatele clădirii până când ai trecut de mine. Apoi am ieşit şi l-am urmărit pe Saul. Intrase în clădire, dar nu ştiam sigur unde se dusese. Mi-am scos salopeta, pentru că pe dedesubt aveam alte haine. Când am urcat din nou, te-am văzut intrând în Sala de Meditaţie. Nu aveam habar că Saul se afla deja acolo, ascultând tot ce am vorbit noi.

– *În* Sala de Meditaţie? am exclamat.

Acum ajunsesem la doar câţiva paşi de cort, îmbrăcată în blugi şi pulover şi nu tocmai elegantă. Am păşit totuşi către intrare de parcă am fi sosit cu limuzina la El Morocco.

– Draga mea, a spus Solarin, mângâindu-mă pe păr aşa cum făcea uneori şi Nim, eşti foarte naivă! Cu toate că *tu* nu ai înţeles avertismentele pe care ţi le-am dat, Saul sigur le-a priceput. Când ai plecat, iar el a ieşit de după lespedea de piatră şi m-a atacat, mi-am dat seama că auzise suficient de multe, astfel că şi viaţa ta era în pericol. Am luat servieta ta pentru ca oamenii lui să nu-şi dea seama că ai fost acolo. Ulterior, legătura mea mi-a transmis un bilet la hotel, instruindu-mă cum să ţi-o înapoiez.

– Dar ea de unde ştia?

Solarin a zâmbit şi mi-a ciufulit părul, apoi a apărut un majordom care ne-a întâmpinat. Solarin i-a dat un bacşiş de o sută de dinari. Eu şi majordomul am făcut ochii mari. Într-o

ţară în care cincizeci de cenţi reprezenta un bacşiş gras, evident că am obţinut cea mai bună masă din local.

– Am suflet de capitalist, mi-a şoptit Solarin în timp ce îl urmam pe om în cabaretul enorm.

Întreaga podea, cât cuprindeai cu ochii, era acoperită cu rogojini aşezate direct pe nisip. Peste acestea se aranjaseră carpete persane în culori vii, presărate cu perne mari, brodate cu desene sclipitoare. Palmieri în ghivece, alături de mănunchiuri groase de pene de păun şi de struţ ce străluceau slab în lumina discretă separau mesele. Felinare din alamă, având globurile perforate, se legănau de stâlpii cortului, trasând desene ciudate de lumină pe pernele sclipitoare. Am simţit că pătrund într-un caleidoscop.

În mijloc se afla scena mare şi rotundă, cu câteva reflectoare, unde un grup de muzicanţi cântau o muzică sălbatică, agitată, cum nu mai ascultasem până atunci. Cântau la tobe lungi şi ovale, cimpoaie mari, făcute din piei de animale, flaute, clarinete şi clopoţei de toate soiurile. În timp ce interpretau, muzicanţii dansau, descriind mişcări ciudate, circulare.

Eu şi Solarin ne-am aşezat pe un morman de perne moi din apropierea unei mese aflate chiar în faţa scenei. Muzica asurzitoare m-a împiedicat să-i mai pun întrebări, aşa că am rămas pe gânduri când el a strigat comanda în urechea unui chelner.

Care era formula pe care o voia Hermanold? Cine era femeia cu porumbeii şi de unde ştiuse unde mă aflam pentru ca Solarin să-mi înapoieze geanta? Ce treburi avea el la New York? Dacă Saul fusese văzut ultima oară pe lespedea de piatră, cum de ajunsese în East River? Şi, mai presus de toate, ce legătură aveau toate acestea cu mine?

Băuturile ne-au fost aduse exact când muzicanţii au luat o pauză. Cele două pahare mari de amaretto, încălzite, cum se procedează cu coniacul, au fost însoţite de un ceainic cu gâtul lung. Chelnerul ne-a turnat ceaiul în pahare pe care le-a ţinut departe de el, în echilibru pe nişte farfurioare minuscule.

Lichidul aburind părea să zboare prin aer direct din gura gâtului în paharele de sticlă, fără să se risipească nici o picătură. După ce chelnerul a plecat, Solarin a propus un toast cu ceai de mentă.

– Pentru joc, a spus el şi mi-a zâmbit misterios.

Mi-a îngheţat sângele în vine.

– Nu înţeleg la ce te referi, am minţit, încercând să-mi aduc aminte ce-mi spusese Nim despre folosirea oricărui atac în propriul avantaj. Ce ştia el despre acel joc blestemat?

– Ba înţelegi, draga mea, a spus el încet, ridicând paharul meu şi ducându-mi-l la buze. Dacă n-ai înţelege, n-aş mai sta acum la un pahar cu tine.

Cât lichidul de culoarea ambrei mi-a alunecat pe gât, puţin din el mi s-a scurs pe bărbie. Solarin a zâmbit şi mi l-a şters cu un deget, apoi a pus paharul înapoi pe tavă. Nu se uita la mine, însă îşi ţinea capul destul de aproape, astfel încât am auzit cuvintele pe care le-a şoptit.

– Cel mai periculos joc pe care ni-l putem imagina, a murmurat el foarte încet, ca nimeni altcineva să nu audă, iar noi am fost aleşi, fiecare dintre noi, pentru rolurile pe care le jucăm...

– Cum adică, *aleşi?* am întrebat, dar, înainte ca el să-mi răspundă, s-a auzit o explozie de sunete de cimbal şi tobe, pentru că muzicanţii reveniseră pe scenă.

Aceştia au fost urmaţi de un grup de dansatori purtând tunici semănând cu cele căzăceşti, din catifea de un albastru-deschis, cu pantalonii vârâţi în cizme înalte, bufanţi în dreptul genunchiului. În jurul taliei purtau cordoane răsucite cu ciucuri la capete, care li se bălăngăneau pe lângă şolduri în timp ce păşeau într-un ritm lent, exotic. Muzica a crescut în intensitate, sinuoasă şi şerpuitoare din clarinete şi fluiere şi amintind de melodia care face o cobră să rămână dreaptă şi rigidă după ce se înalţă din coş.

– Îţi place? m-a întrebat Solarin şoptindu-mi la ureche. Am dat din cap în semn că da. Asta e din Kabil, a precizat el,

pe măsură ce muzica ne învăluia. Din Munţii Atlas, care trec prin Algeria şi Maroc. Dansatorul de la mijloc, vezi ce păr blond şi ce ochi deschişi la culoare are? Iar nasul e ca un clonţ de şoim, bărbia puternică, semănând cu profilul de pe o veche monedă romană. Astea sunt trăsăturile specifice celor de acolo; nu seamănă cu beduinii...

Din public se ridicase o femeie mai în vârstă, care a pornit dansând spre scenă, ceea ce i-a făcut pe spectatori să se amuze şi să o încurajeze cu ţipete şi cu fluieraturi, care au aceeaşi semnificaţie în toate limbile. În ciuda ţinutei demne, a rochiilor lungi şi cenuşii şi a vălului rigid, ea se mişca cu pas uşor şi răspândea o senzualitate care nu le-a scăpat dansatorilor bărbaţi. Ei au început să danseze în jurul ei, răsucindu-şi şoldurile, apropiindu-se şi depărtându-se de ea, astfel că ciucurii de la tunici o atingeau în trecere, sugerând mângâieri.

Publicul se arăta fermecat de acea demonstraţie, ba chiar emoţionat când femeia demnă, cu păr cărunt, a dansat sinuos către solist, a scos nişte bancnote dintre pliurile rochiei şi le-a strecurat discret printre cordoanele de la brâul lui, foarte aproape de vintre. Spre deliciul publicului, acesta a ridicat ochii spre tavan şi a zâmbit cu gura până la urechi.

Lumea s-a ridicat în picioare, bătând din palme în ritmul muzicii, care şi-a înteţit ritmul în vreme ce femeia a dansat cu paşi circulari către marginea scenei. Ajunsă acolo, având lumina în spate, a bătut din polul de despărţire, ţinându-şi mâinile sus, şi s-a întors spre noi... Atunci am îngheţat.

Am aruncat o privire scurtă către Solarin, care mă urmărea cu atenţie. Apoi am sărit în picioare exact când femeia, o siluetă întunecată profilată în lumina argintie, a coborât de pe scenă şi a dispărut în bezna în care se amestecau oameni, pene de struţ şi mănunchiuri de frunze de palmier. Palmierii s-au mişcat în explozia sclipitoare de lumini reflectate de oglinzi.

Solarin m-a strâns cu putere de braţ. A rămas alături, cu corpul strâns lipit de al meu.

– Dă-mi drumul, i-am şuierat printre dinţii încleştaţi, pentru că o serie de persoane din jur se uitau la noi. Ţi-am spus să-mi dai drumul! Ştii cine era femeia aceea?

– Dar tu ştii? mi-a şuierat el la ureche. Nu mai atrage atenţia asupra noastră!

Văzând că eu continui să mă zbat, şi-a înfăşurat braţele în jurul meu cu o strânsoare fermecătoare care ar fi putut trece drept semn de afecţiune.

– Ne pui pe amândoi în primejdie, mi-a şoptit el atât de aproape, încât i-am simţit mirosul de mentă şi de migdale din respiraţie. Aşa cum ai făcut venind la acel turneu de şah, aşa cum ai procedat urmărindu-mă până la sediul Naţiunilor Unite. Nici n-ai idee ce risc şi-a asumat venind aici să te vadă! Şi nici nu ai habar ce joc nechibzuit faci tu cu vieţile altora.

– Ba nu! aproape că am strigat eu, pentru că strânsoarea lui mă durea. Dansatorii continuau să se rotească în ritmul îndrăcit al muzicii, care ne scălda în valuri ritmate. Păi, aceea era prezicătoare, şi vreau să o găsesc!

– Prezicătoare? s-a mirat Solarin, părând uimit, dar fără să mă slăbească din strânsoare. Ochii lui, care priveau într-ai mei, erau la fel de verzi ca marea întunecată. Cine ne-ar fi privit ar fi crezut că suntem amanţi.

– Nu ştiu dacă face preziceri, a spus el, dar sigur cunoaşte viitorul. Ea m-a chemat la New York. Tot ea m-a pus să te urmez la Alger. Tot ea te-a ales...

– Iar *ales?* Pentru ce anume? Nici măcar n-o cunosc pe femeia aceea!

Solarin m-a luat pe nepregătite când mi-a dat drumul. Muzica se învârtejea în jurul nostru ca o perdea de sunete vibrante, iar el m-a prins de încheietură. Ridicându-mi mâna cu palma în sus, şi-a lipit buzele de locul acela moale de la baza palmei, unde sângele palpită cel mai aproape de piele. Vreme de o secundă, am simţit o fierbinţeală traversându-mi

tot corpul. Apoi el a ridicat capul şi m-a privit în ochi. Când i-am întors privirea, am simţit că mi se înmoaie genunchii.

– Uită-te aici, a şoptit el, iar eu mi-am dat seama că trasa cu degetul un model la baza încheieturii. M-am uitat încet în jos, nedorind ca pentru moment să-mi desprind privirea de la ochii lui.

– Uită-te, a şoptit el din nou, şi atunci am privit. Acolo, la baza palmei, exact în locul unde pulsa artera albăstruie, două linii se împreunau, răsucindu-se ca într-o îmbrăţişare şerpească, formând cifra opt.

– Ai fost aleasă pentru a dezvălui formula, a spus el încet, abia mişcând din buze.

Formula! Mi-am ţinut răsuflarea când el m-a privit în adâncul ochilor.

– Ce formulă? m-am trezit eu întrebând.

– Formula celor Opt... a început el, dar a înţepenit brusc în momentul în care, privind scurt peste umărul meu, a văzut ceva în spatele meu. Mi-a dat drumul la încheietură şi a făcut un pas înapoi, iar eu am întors capul şi m-am uitat peste umăr.

Muzica încă vibra în ritmul acela primitiv, iar dansatorii se roteau cu o frenezie exotică. De dincolo de scenă, dinspre lumina orbitoare a reflectoarelor, o siluetă neclara ne privea. Când un reflector a urmărit scena după dansatori, lumina lui a căzut o clipă peste silueta întunecată. Era Sharrif!

M-a salutat cu o mişcare a capului, după care lumina a trecut de el. Am aruncat o privire spre Solarin. Dar în locul în care stătuse până mai devreme am văzut doar un mănunchi de frunze de palmier ce se legăna.

INSULA

Într-o bună zi, un grup de coloniști a părăsit Spania și s-a stabilit pe limba de pământ pe care se află și astăzi. Nimeni nu știa de unde sosiseră acei oameni care vorbeau o limbă necunoscută. Unul dintre conducătorii lor, care știa limba provensală, a rugat comuna Marseilles să le dea acel promontoriu pustiu și golaș pe țărmurile căruia își trăseseră corăbiile, la fel ca marinarii din vremuri străvechi...

Contele de Monte Cristo
ALEXANDRE DUMAS
descriind Corsica

Am presentimentul că într-o zi această mică insula va uimi Europa.

Contractul Social
JEAN-JACQUES ROUSSEAU
descriind Corsica

Paris
4 septembrie 1792

Trecuse de miezul nopții atunci când, la adăpostul întunericului, Mireille a plecat de la locuința lui Talleyrand și a dispărut în arșița înăbușitoare a Parisului.

După ce înțelesese că nu putea schimba hotărârea lui Mireille de a pleca, Talleyrand i-a dat un cal puternic și sănătos

din grajdul său şi o pungă cu câteva monede pe care reuşise să le găsească la acea oră. Îmbrăcată cu articole disparate de livrele, pe care Courtiade le adunase de cine ştie unde, ca să se poată deghiza, cu părul legat într-o coadă şi uşor pudrat, ca al unui tânăr, ea ieşise fără să bată la ochi prin curtea de serviciu şi se îndreptase pe străzile întunecate către baricadele de la Bois de Boulogne – drumul spre Versailles.

Nu-i putea îngădui lui Talleyrand să o însoţească. Profilul lui aristocratic era cunoscut tuturor parizienilor. Pe de altă parte, descoperiseră că permisele pe care le trimisese Danton nu erau valabile până pe 14 septembrie. Singura soluţie, conveniseră ei, era ca Mireille să plece singură, iar Maurice să rămână în Paris ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, iar Courtiade să plece în aceeaşi noapte cu lăzile cu cărţi şi să aştepte la Canalul Mânecii până când permisul îi va îngădui să traverseze în Anglia.

Acum, în timp ce calul o purta pe străduţele înguste, cufundate în beznă, Mireille a găsit răgazul de a analiza primejdioasa misiune care o aştepta.

Din clipa în care caleaşca închiriată de ea fusese oprită în faţa porţilor închisorii l'Abbaye, evenimentele o purtaseră de colo, colo cu atâta repeziciune, încât nu avusese timp să acţioneze decât din instinct. Sentimentul de oroare la execuţia lui Valentine, spaima cumplită care o cuprinsese brusc pentru propria viaţă în vreme ce fugea pe străzile incendiate ale Parisului, chipul lui Marat şi grimasele privitorilor care urmăreau masacrul – era ca şi cum cineva ar fi ridicat pentru o clipă un capac ce acoperea cochilia subţire a civilizaţiei pentru ca ea să poată vedea bestialitatea omului sub stratul fragil de strălucire.

Din acea clipă, timpul se oprise, iar evenimentele se precipitaseră, înghiţind-o precum vâlvătăile unui incendiu devorator. În spatele fiecărui val care o asalta se găsea un tremur de emoţie mai puternic decât simţise vreodată. Acea patimă încă ardea în fiinţa ei, ca o flacără mocnită – o flacără

care crescuse după puținele ore pe care le petrecuse în brațele lui Talleyrand. O flacără care îi stimula dorința ca, înainte de toate, să adune laolaltă piesele Setului Montglane.

I se părea că trecuse o eternitate de când văzuse ultima oară zâmbetul luminos al lui Valentine de cealaltă parte a curții. Și totuși, asta se întâmplase cu doar treizeci și două de ore în urmă. Treizeci și două, a gândit Mireille în timp ce înainta singură pe străzile pustii: numărul de piese de pe tabla de joc. Numărul de piese pe care trebuia să îl adune pentru a descifra șarada – și a răzbuna moartea verișoarei sale.

În drum spre Bois de Boulogne, mergând pe străzile lăturalnice și înguste ale Parisului, întâlnise puțini oameni. Chiar și acolo, în peisajul rural, sub luna plină, deși departe de baricade, drumurile erau aproape pustii. Majoritatea parizienilor aflaseră deja de masacrele din închisori, care erau încă în plină desfășurare, și hotărâseră să rămână la adăpostul protector al propriilor locuințe. Cu toate că trebuia să se îndrepte spre răsărit, spre Lyon, ca să ajungă la destinația ei, portul Marseilles, Mireille se îndreptase spre apus, către Versailles, dintr-un anumit motiv. Acolo se afla mănăstirea St.-Cyr: școala mănăstirească întemeiată cu un secol în urmă de doamna de Maintenon, consoarta regelui Ludovic al XIV-lea, pentru educația fiicelor de nobili. În drumul ei spre Rusia, stareța de Montglane se oprise la St.-Cyr.

Poate că stareța de acolo îi va oferi adăpost – dar și sprijin pentru a lua legătura cu stareța de Montglane ca să obțină banii de care avea nevoie – și ajutor ca să fugă din Franța. Reputația stareței de Montglane reprezenta singurul permis spre libertate pe care îl avea. S-a rugat să se întâmple o minune.

Baricadele de la Bois de Boulogne erau înălțate din pietre, saci umpluți cu pământ și piese de mobilier sfărâmate. Mireille a văzut piața în fața ei, plină de oameni cu căruțe

trase de boi, caleşti şi animale, aşteptând să fugă din oraş de îndată ce aveau să se deschidă porţile. Apropiindu-se, a descălecat şi a rămas în umbra calului, astfel încât să nu-şi dea de gol deghizarea în lumina flăcărilor tremurătoare ale torţelor ce fuseseră aprinse în piaţă.

La barieră se iscase învălmăşeală. Luându-şi calul de căpăstru, Mireille s-a amestecat în grupul mare de oameni care umpleau piaţa. Dincolo de mulţime, în lumina torţelor, a văzut soldaţi chinuindu-se să înalţe baricada. În depărtare se vedeau îndreptându-se spre ei câteva trăsuri.

În apropierea baricadei se vânzolea un grup de tineri, întinzându-şi gâturile ca să vadă mai bine. Probabil că erau peste zece inşi, toţi îmbrăcaţi în dantele, în catifele, având pantofi strălucitori, cu tocul înalt, pe care fuseseră lipite cristale sclipitoare din sticlă, semănând cu pietrele preţioase. Aceasta era *la jeunesse dorée,* „tinerimea poleită", pe care Germaine de Staël i-o arătase de atâtea ori la Operă. I-a auzit plângându-se cu voce tare către mulţimea pestriţă de nobili şi ţărani care umpleau piaţa.

– Revoluţia aceasta a devenit imposibilă! a strigat unul dintre ei. Nu mai există nici un motiv ca nişte cetăţeni francezi să fie ţinuţi ostatici după ce mizerabilii aceia de prusaci au fost respinşi.

– Ascultă, soldat! a strigat altul, fluturând o batistă din dantelă către un bărbat aflat deasupra lor, pe baricadă. Trebuie să mergem la o petrecere de la Versailles! Cât ai de gând să ne mai pui răbdarea la încercare?

Soldatul a întins puşca cu baionetă către batistă şi i-a smuls-o, făcând-o să dispară.

Neştiind cine erau cei care se apropiau de baricadă, mulţimea a început să devină tot mai agitată. Se ştia că tâlharii de drumul mare înţesaseră drumurile din toate zonele împădurite. „Oalele-de-noapte", grupuri de inchizitori ce se organizaseră singure, călătoreau pe şosele în vehicule ciudate, de la

care îşi luasera şi numele. Cu toate că nu acţionau în calitate oficială, aceştia erau mânaţi de zelul noilor cetăţeni ai Franţei – oprind orice călător, atacându-i caleaşca asemenea unei hoarde de lăcuste, cerând să verifice documentele şi, dacă se arătau nemulţumiţi de rezultatele interogatoriului, operau o „arestare cetăţenească". Pentru a scăpa de toate procedurile, uneori îl atârnau pe nefericit de cel mai apropiat copac, pentru ca exemplul lui să slujească drept lecţie şi altora.

Baricada s-a deschis şi câteva cupeuri şi cabriolete prăfuite au fost lăsate să treacă. Mulţimea din piaţă s-a strâns în jurul lor să afle ce se putea de la călătorii osteniţi. Ţinându-şi calul de căpăstru, Mireille s-a apropiat de primul poştalion, a cărui uşă tocmai se deschidea pentru a le permite pasagerilor să coboare.

Un soldat tânăr, îmbrăcat cu uniforma roşu cu bleumarin a armatei, a sărit în mijlocul mulţimii ca să-l ajute pe vizitiu să dea jos lăzile şi cuferele de pe acoperişul poştalionului.

Mireille se afla suficient de aproape ca să observe că tânărul soldat era extraordinar de frumos. Părul lung de culoare castanie era despletit, atârnând liber până pe umeri. Ochii mari, de un albastru cenuşiu, umbriţi de gene lungi, accentuau paloarea translucidă a pielii. Nasul roman, subţire, avea vârful uşor coborât. Buzele, frumos modelate, au căpătat o expresie de dispreţ când a aruncat o privire la mulţimea gălăgioasă. Apoi s-a întors cu spatele.

Mireille l-a văzut ajutând pe cineva să coboare din poştalion, o copilă frumoasă de cel mult cincisprezece ani, care era atât de palidă şi de fragilă, încât i-a fost frică pentru ea. Fata semăna atât de mult cu soldatul, încât Mireille a fost convinsă că sunt frate şi soră, iar tandreţea cu care el şi-a ajutat tânăra tovarăşă de călătorie să coboare i-a întărit această impresie. Lui Mireille i s-a părut că alcătuiau o pereche cu aspect romantic – ca un erou şi o eroină dintr-un basm.

Toţi pasagerii poştalionului păreau zdruncinaţi şi înspăimântaţi şi-şi îndepărtau praful de pe hainele de călătorie, dar nici unul nu semăna cu fata din apropierea lui Mireille, care era albă ca varul şi tremura, gata să leşine. Soldatul a încercat să o ajute să treacă prin mulţime, în timp ce un bătrân aflat alături de Mireille a întins mâna şi l-a prins de braţ.

– Cum este drumul spre Versailles, prietene? l-a întrebat el.

– Eu n-aş încerca să ajung acolo în noaptea asta, i-a răspuns soldatul pe un ton politicos, dar suficient de tare ca să audă şi alţii. Oalele-de-noapte au apărut în număr mare, iar sora mea e tare zdruncinată. Călătoria asta ne-a luat aproape opt ore, pentru că am fost opriţi de zece ori de când am plecat de la St.-Cyr.

– St.-Cyr? a exclamat Mireille. Veniţi de la St.-Cyr? Acolo vreau să ajung şi eu!

Auzind acestea, soldatul şi sora lui mai mică s-au întors către Mireille, iar copila a făcut ochii mari.

– Dar... dar e o doamnă! a strigat fata, privind livreaua pestriţă a lui Mireille şi părul pudrat. O doamnă îmbrăcată ca un bărbat!

Soldatul a măsurat-o pe Mireille cu ochi atenţi.

– Aşadar, vreţi să ajungeţi la St.-Cyr? a întrebat el. Să sperăm că nu aveţi de gând să vă faceţi călugăriţă!

– Veniţi de la şcoala mănăstirii St.-Cyr? l-a întrebat Mireille. Trebuie să ajung acolo – şi încă în această noapte. E o chestiune de mare importanţă! Trebuie să-mi spui cum stau lucrurile.

– Nu putem zăbovi aici, i-a răspuns soldatul. Sora mea nu se simte bine.

Şi, ridicând bagajul pe umăr, a început să-şi croiască drum prin mulţime.

Mireille l-a urmat îndeaproape, ţinându-şi calul de căpăstru. Când au ajuns toţi trei dincolo de grupul de oameni, tânăra şi-a întors ochii negri spre Mireille.

– Cred ca aveţi un motiv întemeiat să ajungeţi în noaptea aceasta la St.-Cyr, a spus ea. Drumurile sunt nesigure. Aveţi mare curaj să porniţi într-o asemenea călătorie de una singură şi pe astfel de vremuri.

– Chiar dacă aveţi un cal atât de minunat, a aprobat-o soldatul pe sora sa, plesnind calul peste crupă, şi cu toate că v-aţi deghizat. Dacă nu mi-aş fi luat permisie când s-a închis şcoala mănăstirii, ca să o conduc acasă pe Maria-Anna...

– Au închis St.-Cyr? a strigat Mireille, prinzându-l de braţ. Atunci chiar că am pierdut până şi ultima speranţă!

Micuţa Maria-Anna a încercat să o consoleze pe Mireille lăsându-şi mâna pe braţul ei.

– Aţi avut prietene la St.-Cyr? a întrebat-o ea îngrijorată. Sau membri ai familiei? Poate cunosc eu pe cineva...

– Căutam adăpost acolo, a început Mireille, neştiind cât anume să le dezvăluie unor necunoscuţi. Însă nu avea de ales. Dacă şcoala se închisese, singurul ei plan se năruise, şi trebuia să găsească altul. Ce importanţă mai avea cui se confesa, dacă situaţia ei devenise disperată?

– Cu toate că nu o cunosc pe stareţa de acolo, le-a spus Mireille celor doi, speram ca ea să mă ajute să dau de stareţa fostei mele mănăstiri. Se numea doamna de Roque.

– Doamna de Roque! s-a mirat fata. Cu toate că era scundă şi fragilă, a apucat-o cu putere de braţ pe Mireille. Stareţa de Montglane!

Apoi a aruncat o privire către fratele ei, care a aşezat bagajul pe pământ, iar ochii lui albaştri-cenuşii au rămas aţintiţi la Mireille.

– Înseamnă că veniţi de la Abaţia Montglane? După ce Mireille a încuviinţat cu un gest din cap, de astă dată mai precaută, el a adăugat imediat: Mama noastră a cunoscut-o pe stareţa de Montglane – au fost prietene foarte apropiate. De fapt, sora mea a fost trimisă la St.-Cyr în urma sfatului doamnei de Roque, acum opt ani.

– Da, a şoptit copila. Iar eu o cunosc pe stareţă foarte bine. În timpul vizitei ei la St.-Cyr de acum doi ani, a vorbit cu mine între patru ochi de câteva ori. Dar, înainte de a continua... dumneata, domnişoară, ai fost una dintre ultimele... care au rămas la Abaţia Montglane? Dacă aşa stau lucrurile, înţelegi de ce pun această întrebare. Şi a privit din nou spre fratele ei.

Mireille şi-a auzit bătăile propriei inimi. Să fi fost o simplă coincidenţă că îi întâlnise pe aceşti doi tineri care o cunoşteau pe stareţă? Să spere că ei se bucuraseră de încrederea stareţei? Nu, era prea periculos să tragă o asemenea concluzie. Însă copila a părut că simte îngrijorarea lui Mireille.

– Văd pe chipul dumitale, a spus ea, că preferaţi să nu discutăm această chestiune în văzul lumii. Şi, desigur, aveţi perfectă dreptate. Dar dacă mai stăm de vorbă, s-ar putea să ne slujească tuturor. Vezi dumneata, înainte de a pleca de la St.-Cyr, stareţa dumitale mi-a încredinţat o misiune deosebită. Poate înţelegeţi la ce mă refer. Vă sfătuiesc să ne însoţiţi până la cel mai apropiat han, unde fratele meu s-a îngrijit să ne asigure adăpost peste noapte. Acolo vom putea discuta cu toată încrederea.

Mii de gânduri îi treceau prin minte, şi-şi simţea în continuare sângele în tâmple. Cu toate că avea suficientă încredere în acei doi necunoscuţi pentru a-i însoţi, avea să rămână prizonieră în Paris, unde Marat era în stare să întoarcă oraşul cu susul în jos ca să o găsească. Pe de altă parte, nu avea nici o certitudine că putea scăpa din Paris fără ajutorul cuiva. Şi la cine putea apela dacă mănăstirea se închisese?

– Sora mea are dreptate, a spus soldatul, încă studiind-o pe Mireille. Nu putem rămâne aici. Domnişoară, vă ofer protecţia noastră.

Mireille a fost din nou impresionată de frumuseţea lui, de părul castaniu bogat curgându-i pe umeri şi de ochii mari şi trişti. Cu toate că era zvelt şi aproape la fel de înalt ca şi ea,

lăsa impresia unei forţe şi siguranţe deosebite. În cele din urmă, a hotărât să se încreadă în ei.

– Foarte bine, a spus ea cu un zâmbet, vin cu voi la han şi vom sta de vorbă.

Auzind acestea, copila a surâs sincer şi l-a strâns de braţ pe fratele ei. S-au privit apoi în ochi cu multă dragoste. Soldatul a ridicat din nou bagajul şi a luat calul de frâu, în vreme ce sora lui şi-a petrecut braţul pe după cel al lui Mireille.

– Domnişoară, n-o să vă pară rău, a spus copila. Daţi-mi voie să mă prezint. Mă numesc Maria-Anna, dar familia îmi spune Elisa. Iar el e fratele meu Napoleone – din familia Buonaparte.

Ajunşi la han, cei trei tineri s-au aşezat pe nişte scaune tari din lemn. Pe masă ardea o singură lumânare, iar, alături de ea, o pâine neagră şi veche, împreună cu un vas cu bere, constituiau singura hrană care se putea găsi.

– Suntem din Corsica, tocmai îi spunea Napoleone lui Mireille, o insulă care nu suportă uşor jugul tiraniei. Aşa cum a spus Titus Livius în urmă cu aproape două mii de ani, noi, corsicanii, suntem la fel de aspri precum pământul pe care trăim, fiind la fel de greu de stăpânit ca şi fiarele. În urmă cu nici patruzeci de ani, conducătorul nostru, Pasquale di Paoli, i-a alungat pe genovezi de pe ţărmurile noastre, a eliberat Corsica şi l-a angajat pe renumitul filosof Jean-Jacques Rousseau să întocmească o constituţie. Din nefericire, această libertate a fost de scurtă durată. Pentru că, în 1768, Franţa a cumpărat insula Corsica de la Genova, a adus în următoarea primăvară treizeci de mii de soldaţi şi a înecat libertatea noastră într-o baie de sânge. Îţi spun aceste lucruri pentru că aceste întâmplări – şi rolul familiei mele în ele – ne-au pus în legătură cu stareţa de Montglane.

Mireille, care era cât pe ce să întrebe care era rostul acelei relatări istorice, a rămas tăcută şi atentă. În timp ce

asculta, a rupt o bucată din pâinea neagră şi tare şi a început să o mestece.

– Părinţii noştri au luptat cu bravură alături de di Paoli pentru respingerea francezilor, a urmat Napoleone. Mama a fost o mare eroină a revoluţiei. A călărit fără şa într-o noapte prin sălbaticele dealuri corsicane, cu gloanţele şuierându-i pe la urechi, pentru a aduce muniţie şi hrană tatălui meu şi soldaţilor care luptau la El Corte – Cuibul Vulturului. Iar la vremea aceea era gravidă în luna a şaptea, cu *mine*. Aşa cum spunea mereu, m-am născut ca să devin soldat. Numai că, la naşterea mea, ţara noastră era pe moarte.

– Mama ta a fost cu adevărat o femeie curajoasă, a spus Mireille, încercând să şi-o imagineze pe acea călăreaţă nestăpânită drept prietenă apropiată a stareţei.

– Îmi aduci aminte de ea, a spus Napoleone şi a zâmbit. Dar să-mi continui povestea. După ce revoluţia a fost înfrântă, iar di Paoli a plecat în exil în Anglia, vechea nobilime corsicană l-a ales pe tata să reprezinte insula în Stările Generale de la Versailles. Asta s-a întâmplat în 1782 – anul în care mama noastră, Letizia, a cunoscut-o pe stareţa de Montglane. Nu voi uita niciodată ce elegant arăta mama, cât de impresionaţi erau toţi băieţii de frumuseţea ei atunci când, întorcându-se de la Versailles, ne-a vizitat la Autun...

– Autun! a strigat Mireille şi a făcut un gest cu mâinile, cât pe ce să răstoarne cana cu bere din faţa ei. Ai fost la Autun când Monseniorul Talleyrand se afla acolo? Când era episcop?

– Nu, asta s-a petrecut după aceea, deoarece curând am plecat la şcoala militară de la Brienne, i-a raspuns el. Dar e un mare om de stat, pe care aş vrea să-l întâlnesc într-o bună zi. Am citit de multe ori lucrarea pe care a pregătit-o împreuna cu Thomas Paine: *Declaraţia Drepturilor Omului* – unul dintre cele mai bune documente ale Revoluţiei Franceze...

– Continuă-ţi povestea, i-a şuierat Elisa, împungându-şi fratele în coaste, fiindcă eu şi domnişoara nu vrem să discutăm politică toată noaptea.

– Asta şi încerc, a spus Napoleone, aruncând o privire spre sora lui. Nu ştim exact circumstanţele în care Letizia a cunoscut-o pe stareţă, dar asta s-a întâmplat la St.-Cyr. Ştim totuşi că stareţa a fost foarte impresionată – pentru că, de atunci încoace, nu a trădat niciodată familia noastră.

– Avem o familie săracă, domnişoară, a explicat Elisa. Chiar şi când trăia tata, banii i se scurgeau printre degete ca apa. Stareţa de Montglane mi-a plătit educaţia din ziua în care am intrat la St.-Cyr, acum opt ani.

– Probabil că stareţa a fost foarte legată de mama voastră, a spus Mireille.

– Mai mult decât atât, a confirmat Elisa, pentru că, până la plecarea stareţei din Franţa, nu trecea nici o săptămână fără ca ea şi mama să nu comunice. Veţi înţelege când vă voi povesti despre misiunea pe care mi-a încredinţat-o stareţa.

„Asta s-a întâmplat cu zece ani în urmă", a gândit Mireille. Zece ani de la întâlnirea celor două femei, atât de diferite ca educaţie şi perspective. Una, crescută pe o insulă sălbatică şi primitivă, luptând alături de soţ prin munţi, aducând pe lume opt copii – cealaltă, o femeie a lui Dumnezeu, trăind izolată de lume, născută într-o familie nobilă şi cu o educaţie aleasă. Care putea fi natura acelei relaţii pentru ca stareţa să încredinţeze un secret copilei ce stătea acum în faţa ei – care, atunci când o cunoscuse stareţa, nu putea să aibă mai mult de doisprezece ori treisprezece ani?

Însă Elisa deja îi dădea explicaţia...

– Mesajul pe care stareţa mi l-a încredinţat pentru mama era atât de tainic, încât nu a vrut să mi-l comunice în scris. Urma să îl repet doar când aveam să stau faţă în faţă cu ea. La vremea respectivă, nici eu, nici stareţa, nu am bănuit că vor trece doi ani – că Revoluţia ne va tulbura vieţile, zădărnicind

speranţele noastre de a călători. Îmi pare rău că nu am transmis mesajul mai devreme, pentru că era extrem de important. Stareţa mi-a spus că unii conspirau să îi fure o comoară secretă, cunoscută doar câtorva, şi care era ascunsă la Montglane! Elisa a început să vorbească în şoaptă, cu toate că erau singurii din încăpere. Mireille a încercat să nu-şi trădeze nici un simţământ, însă inima îi bătea atât de tare, încât era convinsă că şi cei doi o auzeau. Venise la St.-Cyr, atât de aproape de Paris, a continuat Elisa, ca să afle identitatea celor care voiau să o fure. Pentru a proteja comoara, mi-a spus ea, trebuise să o scoată din abaţie cu ajutorul călugăriţelor.

– Şi din ce consta această comoară? a întrebat-o Mireille cu voce slabă. V-a spus stareţa?

– Nu, a răspuns Napoleone în locul surorii lui, urmărind-o atent pe Mireille. Faţa lungă a tânărului devenise palidă în lumina scăzută, care licărea pe părul lui castaniu-închis. Dar cunoaşteţi legendele în care sunt învăluite mănăstirile din munţii basci. Acolo sunt ascunse multe relicve sacre. După spusele lui Chrêtien de Troyes, Sfântul Graal este ascuns la Montsalvat, tot în Pirinei...

– Domnişoară, l-a întrerupt Elisa, tocmai de aceea am vrut să stăm de vorbă. Când ne-aţi spus că veniţi de la Montglane, m-am gândit că poate reuşiţi să aduceţi puţină lumină în acest mister.

– Care era mesajul pe care ţi l-a transmis stareţa?

– În ultima zi de şedere la St.-Cyr, i-a răspuns Elisa, aplecându-se peste masă, astfel încât lumina aurie i-a conturat chipul, stareţa m-a chemat într-o cameră separată. Mi-a zis: „Elisa, îţi încredinţez o misiune secretă, pentru că ştiu că eşti al optulea copil ce i s-a născut lui Carlo Buonaparte şi Letiziei Ramolino. Patru dintre copii au murit de mici, eşti prima fată care a supravieţuit. De aceea, pentru mine eşti deosebită. Ţi s-a dat numele unei mari conducătoare, Elissa, carora unii îi zic «cea Roşie». Ea a întemeiat un mare oraş,

pe nume Q'ar, care mai târziu a devenit faimos. Trebuie să mergi la mama ta şi să-i spui următoarele din partea stareţei de Montglane: «Elissa cea Roşie a răsărit – cele opt se întorc». Acesta este mesajul, dar Letizia Ramolino ştie ce înseamnă – şi ce trebuie să facă!"

Elisa a făcut o pauză şi a privit-o pe Mireille. Napoleone a încercat şi el să-i vadă reacţia, dar Mireille nu a reuşit să descifreze înţelesul acelui mesaj. Ce secret legat de piesele de şah voia să comunice stareţa? În minte i-a licărit o idee, dar deocamdată aceasta nu se limpezise. Napoleone a întins mâna să îi umple cana cu bere, cu toate că ea nu-şi amintea să fi băut din ea.

– Cine a fost această Elissa de Q'ar? a întrebat ea, derutată. Numele nu mi-e cunoscut, şi nici oraşul întemeiat de ea.

– Ştiu eu, a zis Napoleone. Rezemându-se de spătar, cu faţa în umbră, a scos din buzunar o carte destul de uzată. Sfatul preferat al mamei era mereu: „Răsfoieşte cărţile lui Plutarh, răsfoieşte pagini din Livius", a spus el cu un zâmbet. Eu am mers mai departe, pentru că am găsit-o pe Elissa în *Eneida* lui Vergiliu – cu toate că romanii şi grecii îi spuneau Dido. Ea a venit din oraşul Tir, aflat în Fenicia antică. Dar a fugit din acel oraş când fratele ei, regele Tirului, i-a ucis soţul. Ajungând pe ţărmurile Africii de Nord, a întemeiat Q'ar, numit astfel după zeiţa Car, protectoarea ei. Acum cunoaştem acest oraş sub numele de Cartagina.

– Cartagina! a exclamat Mireille. Gândind cu febrilitate, a început să facă legătura între lucruri. Oraşul Cartagina, numit în prezent Tunis, se afla la mai puţin de 800 de kilometri de Alger! Toate pământurile cunoscute sub numele berbere – Tripoli, Tunis, Algeria şi Maroc – aveau ceva în comun. Fuseseră stăpânite de berberi, strămoşii antici ai maurilor, vreme de cinci mii de ani. Nu putea fi o simplă întâmplare că mesajul stareţei îi arăta calea către ţara unde trebuia să ajungă.

– Observ că asta înseamnă ceva pentru dumneata, a zis Napoleone, întrerupându-i şirul gândurilor. Poate ne spuneţi şi nouă.

Mireille şi-a muşcat buzele şi a rămas cu privirea la flacăra lumânării. Ei i se confesaseră, în vreme ce ea nu le dezvăluise nimic. Cu toate acestea, ca să câştige o partidă ca aceea pe care o juca ea, ştia că avea nevoie de aliaţi. Ce rău putea face dacă dezvăluia o parte din lucrurile cunoscute ei, mai ales că astfel ajungea mai aproape de adevăr?

– *A existat* o comoară la Montglane, a spus Mireille într-un târziu. Ştiu asta pentru că am ajutat şi eu la scoaterea ei de acolo.

Cei doi Buonaparte au schimbat priviri între ei, apoi s-au uitat din nou la Mireille.

– Această comoară are o valoare foarte mare, dar aduce şi primejdii, a continuat ea. A fost adusă la Montglane în urmă cu o mie de ani – de opt mauri, care proveneau tot de pe ţărmurile Africii de Nord, pe care le-aţi descris. Iar eu mă îndrept într-acolo, ca să descopăr secretul comorii...

– Atunci trebuie să ne însoţiţi până în Corsica! a spus Elisa, aplecându-se emoţionată în faţă. Insula noastră se află la jumătatea distanţei spre Africa! Vă oferim protecţie, şi adăpost la familia noastră după ce sosim acolo.

Ceea ce spunea Elisa era adevărat, a socotit Mireille – şi mai trebuia să ţină seama de ceva. În Corsica, deşi practic pe pământ francez, va fi departe de ghearele lui Marat, care probabil că în acele clipe o căuta pe străzile Parisului.

Însă mai era ceva. În timp ce urmărea lumânarea sfârâind şi lăcrimând într-o pată de ceară fierbinte, a simţit flacăra întunecată reaprinzându-i-se în minte. Şi şi-a amintit cuvintele şoptite de Talleyrand când stăteau împreună pe cearşafurile boţite – când el ţinea în mână armăsarul ridicat în două picioare, una dintre piesele Setului Montglane: „Şi a ieşit alt cal, roşu ca focul... şi celui ce şedea pe el i s-a dat să ia pacea

de pe pământ... ca oamenii să se junghie între ei... şi o sabie mare i s-a dat..."[1]

– Iar numele sabiei este Răzbunarea, a spus Mireille cu voce tare.

– Sabia? a întrebat Napoleone. Ce sabie este aceea?

– Sabia roşie a pedepsei, i-a răspuns ea.

În vreme ce lumina scădea încet în încăpere, Mireille a revăzut literele care îi apăruseră în ochi zi de zi, în toţi anii copilăriei – săpate deasupra portalului de la Abaţia Montglane:

> Blestemat fie acela care dărâmă la pământ aceste ziduri,
> Regele este ţinut în şah doar de mâna lui Dumnezeu.

– Poate că am eliberat mai mult decât o comoară veche dintre zidurile Abaţiei Montglane, a spus ea încet. În ciuda arşiţei nopţii, a simţit răceala strecurându-i-se în suflet, de parcă i-ar fi fost atins de nişte degete îngheţate. S-ar putea să fi eliberat şi un blestem străvechi, a zis ea.

Corsica
Octombrie 1792

Insula Corsica, la fel ca şi Creta, este aşezată ca o nestemată, aşa cum a cântat-o poetul „în mijlocul mării întunecate, de culoare vinului"[2]. Deşi se apropia iarna, Mireille a simţit încă de la treizeci de kilometri de coastă mirosul puternic de macchia, vegetaţia scundă alcătuită din salvie, grozamă, rozmarin, chimen, lavandă şi ghimpe ce acoperea insula din abundenţă.

---

[1] Biblia, Noul Testament, Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul, 6, 4 (n.tr.)
[2] Homer, *Odiseea*, cântul 7 (n.tr.)

Cum stătea pe puntea micii corăbii ce-şi croia drum prin marea destul de agitată, a văzut ceţurile groase ce învăluiau munţii stâncoşi, ascunzând în parte drumurile înşelător de întortocheate, cascadele care se spărgeau de pietre într-un evantai de dantele. Vălul ceţii grele era atât de des, încât cu greu putea vedea unde se terminau apele şi unde începea uscatul.

Învelită în straie groase de lână, Mireille s-a mirat de tăria aerului şi a urmărit insula apărând măreaţă în faţa ei. Îi era rău, foarte rău, şi asta nu din cauza mării agitate. Simţise greţuri violente încă de când plecaseră din Lyon.

Elisa stătea alături de ea pe punte, ţinând-o de mână, în vreme ce marinarii se agitau să coboare velele. Napoleone se dusese sub punte să aducă puţinele bagaje înainte de a intra în port.

Poate că de vină era apa de la Lyon, socotea Mireille. Ori poate asprimea călătoriei prin Valea Ronului, unde, în jurul lor, se purtaseră lupte furioase între armate care încercau să rupă Savoia – o parte din regatul Sardiniei. În apropiere de Givors, Napoleone îi vânduse calul, pe care îl aduseseră până acolo legat de poştalion, Regimentului Armatei a Cincea. Ofiţerii pierduseră în focul bătăliei mai mulţi cai decât oameni, astfel că Mireille obţinuse o sumă frumuşică pe el – suficientă pentru plata călătoriei şi chiar să-i mai rămână ceva în plus.

În tot acest timp, starea i se agravase. Zi de zi chipul micuţei Elisa se înnegura atunci când o hrănea cu supă pe „domnişoara" şi îi punea comprese reci la cap la fiecare oprire a poştalionului. Cu toate acestea, supa nu rămânea multă vreme în stomacul ei, iar domnişoara începuse să se îngrijoreze serios, cu mult înainte ca vasul lor să iasă din portul Toulon şi să se îndrepte către Corsica pe marea furioasă. Când se văzuse într-o oglindă convexă de la bordul corabiei, constatase cât de palidă şi trasă era la faţă, şi cât de slabă la trup, în loc să se vadă grasă şi lăbărţată. Rămăsese pe punte

cât de mult putuse, dar nici măcar aerul rece şi sărat nu-i redase senzaţia de vigoare şi sănătate cu care era obişnuită.

Acum, în timp ce Elisa o strângea de mână, stând amândouă ghemuite pe puntea mică a corabiei, Mireille a scuturat din cap ca să-şi limpezească gândurile şi a înghiţit în sec pentru a-şi reprima valul de greaţă. Nu-şi putea îngădui să se arate slabă tocmai în acele momente.

Şi, ca cum ar fi fost auzită de ceruri, ceaţa întunecată s-a ridicat treptat, iar soarele a răzbătut prin ea, alcătuind cercuri de lumină pe luciul mişcător al apei, amintind de nişte pietre de pavaj din aur, care duceau spre portul Ajaccio.

De pe punte, Napoleone a sărit pe mal şi i-a ajutat pe marinari să lege corabia de un pilon, imediat ce aceasta a atins cheiul de piatră. Portul Ajaccio fremăta de activitate. Multe vase de război se aflau în afara portului. Când Elisa şi Mireille s-au uitat în jur, au văzut soldaţi francezi urcând pe odgoane şi alergând pe punţi.

Guvernul francez ordonase Corsicăi să atace Sardinia, insula învecinată. Chiar în vreme ce transportau proviziile de pe navă, Mireille i-a auzit pe soldaţii francezi şi pe cei din Garda Naţională corsicană mârâind între ei în legătură cu oportunitatea acelui atac – care părea iminent.

Mireille a auzit un strigăt venind de pe chei. Când s-a uitat în jos, l-a văzut pe Napoleone ţâşnind prin mulţime către o femeie scundă şi zveltă care ţinea de mână doi copii mici. Atunci când Napoleone a prins-o în braţe, Mireille i-a zărit părul castaniu şi mâinile albe fluturând ca nişte porumbei în jurul gâtului lui, iar copiii, uitaţi pentru o clipă, agitându-se între cele două trupuri înlănţuite ale mamei şi fiului.

– Mama noastră, Letizia, i-a şoptit Elisa, uitându-se la Mireille cu un zâmbet pe faţă. Şi sora mea, Maria-Carolina, care are zece ani, şi micuţul Girolamo, care era sugar când

am plecat eu la St.-Cyr. Însă Napoleone a fost mereu preferatul mamei. Hai, vino să te prezint.

Au coborât împreună în portul aglomerat.

Letizia Ramolino Buonaparte era o femeie minionă. Cu toate că era subţire ca o trestie, dădea impresia de forţă. Cu ochi albaştri-străvezii ca gheaţa, cu chipul liniştit ca o floare ce pluteşte pe un iaz netulburat, le-a urmărit apropiindu-se pe Mireille şi Elisa. Deşi întreaga ei înfăţişare părea să sugereze placiditatea, prezenţa ei era atât de impunătoare, încât Mireille a simţit că domina până şi babilonia din portul aglomerat. Şi a avut senzaţia că o cunoştea pe Letizia de multă vreme.

– Madame Mère, a spus Elisa, îmbrăţişându-şi mama, ţi-o prezint pe noua noastră prietenă. Vine din partea doamnei de Roque – stareţa de Montglane.

Letizia a privit-o lung pe Mireille fără să scoată o vorbă. Apoi i-a întins mâna.

– Da, a spus ea încet. Te aşteptam.

– Mă aşteptaţi? a întrebat surprinsă Mireille.

– Ai un mesaj pentru mine, adevărat? Ceva important.

– Madame Mère, *sigur* că avem un mesaj! a intervenit Elisa, trăgându-şi mama de mânecă. Letizia i-a aruncat o privire fiicei, care, la cincisprezece ani, era deja mai înaltă decât ea. Şi eu am vorbit cu stareţa la St.-Cyr, iar ea m-a rugat să-ţi transmit ceva. Şi Elisa s-a aplecat şi i-a şoptit mamei ceva la ureche.

Nimic n-ar fi reuşit să o afecteze pe acea femeie sobră mai mult decât ceea ce auzea. În timp ce asculta, chipul i s-a înnegurat. Buzele au început să-i tremure de emoţie, apoi s-a tras înapoi, lăsându-şi braţele pe umerii lui Napoleone, în căutarea unui sprijin.

– Mamă, ce ai păţit? a exclamat el, prinzând-o de o mână şi privind-o alarmat în ochi.

– Doamnă, a îndemnat-o Mireille, trebuie să ne spuneţi înţelesul acestui mesaj. Acţiunile mele viitoare – însăşi viaţa

mea – atârnă de asta. Vreau să ajung la Alger, dar m-am oprit aici doar pentru că am avut norocul de a-i cunoaşte pe copiii dumneavoastră. Acest mesaj ar putea fi...

Însă, înainte de a putea continua, Mireille a fost copleşită de un nou val de greaţă. Letizia a întins o mână spre ea, iar Napoleone a sărit să o prindă de braţ, ca să nu cadă.

– Iertaţi-mă, a îngăimat Mireille, simţind o sudoare rece pe frunte, mă tem că trebuie să mă întind puţin – nu mă simt deloc bine.

Letizia a părut aproape uşurată de incidentul care întrerupsese discuţia. Şi-a dus palma la fruntea înfierbântată şi apoi la inimă. Apoi, luând o atitudine aproape milităroasă, le-a poruncit copiilor să nu se îndepărteze de lângă ea, iar Napoleone a dus-o în braţe pe Mireille pe panta abruptă până la căruţa familiei. Când Mireille a fost aşezată în partea din spate a vehiculului, Letizia şi-a recăpătat calmul necesar ca să reia discuţia.

– Domnişoară, a spus ea cu fereală, privind în acelaşi timp în jur ca să nu fie auzite, cu toate că mi-am făcut curaj pentru asemenea veşti în ultimii treizeci de ani, cred că nu sunt pregătită să primesc acest mesaj. În ciuda a ceea ce le-am spus copiilor mei pentru a-i proteja, o cunosc pe starea ta de când aveam vârsta Elisei. Mama a fost confidenta ei cea mai apropiată. Îţi voi răspunde la toate întrebările. Însă mai întâi trebuie să luăm legătura cu doamna de Roque ca să aflu ce rol ai în planurile ei.

– Nu pot aştepta atâta vreme! a protestat Mireille. *Trebuie* să merg la Alger.

– Cu toate acestea, eu te voi face să-ţi schimbi hotărârea, a spus Letizia, urcând în căruţă, ridicând biciul şi făcându-le semn copiilor să urce. Nu te simţi îndeajuns de bine ca să călătoreşti şi, dacă vei încerca, îi poţi primejdui pe alţii mai mult decât pe tine. Pentru că nu înţelegi natura jocului la care participi, şi nici miza.

– Vin de la Montglane, a ridicat Mireille glasul. Am atins piesele. Letizia se răsucise ca să o privească, iar Napoleone şi Elisa ciuliseră şi ei urechile în timp ce îl săltau pe micuţul Girolamo în căruţă. Se vedea că până atunci ei nu ştiuseră în ce consta acea comoară.

– Nu ştii nimic! a strigat Letizia înfierbântată. Nici Elissa din Cartagina nu a dat ascultare avertismentelor. A murit prin foc – sacrificată pe un rug funerar, la fel ca pasărea fabuloasă de la care fenicienii îşi revendică obârşia.

– Dar mamă, a spus Elisa, ajutând-o pe Maria-Carolina să urce, potrivit legendei, ea s-a azvârlit în foc atunci când a fost părăsită de Eneas.

– Poate, a spus Letizia cu un aer enigmatic, dar poate că a avut alt motiv.

– Phoenix! a şoptit Mireille, abia observând că Elisa şi Carolina se aşezaseră lângă ea. Napoleone se alăturase mamei, pe capră. Şi regina Elissa s-a ridicat din propria-i cenuşă, precum mitica pasăre a deşertului?

– Nu, a spus Elisa, pentru că umbra ei i-a apărut mai târziu lui Eneas în Hades.

Ochii albaştri ai Letiziei au rămas aţintiţi asupra lui Mireille, ca şi cum ar fi fost cufundată în gânduri. În cele din urmă, a vorbit – iar Mireille a simţit un fior când i-a auzit cuvintele.

– Însă s-a înălţat *acum* – ca piesele Setului Montglane. Şi ar trebui să tremurăm, cu toţii. Pentru că acesta e sfârşitul pe care l-a prezis ea.

Întorcându-se, a pocnit uşor din bici, iar caii au pornit în tăcere.

Aflată pe o stradă îngustă de pe unul dintre dealurile de deasupra portului Ajaccio, casa Letiziei Buonaparte era mică, văruită în alb, cu un etaj, stânjenită de doi măslini şi, în

ciuda cetii dese, câteva albine harnice treceau de zor de la o floare la alta a tufei înflorite de rozmarin tomnatic care aproape că acoperea ușa.

Nimeni nu a scos o vorbă tot drumul. Însă după ce au coborât din căruță, Maria-Carolina a primit sarcina de a se ocupa de Mireille, iar ceilalți s-au apucat să pregătească masa de seară. Încă purtând cămașa veche dată de Courtiade, care era prea mare, și o fustă de-a Elisei, care-i era prea strâmtă, cu părul încă îmbâcsit de praful acumulat în cursul călătoriei și cu pielea lipicioasă din cauza febrei, Mireille s-a simțit nespus de bucuroasă atunci când Carolina, în vârstă de zece ani, a apărut cu două vase mari de aramă cu apă fierbinte pentru spălat.

După ce s-a îmbăiat și s-a schimbat în hainele de lână groasă pe care le găsiseră pe măsura ei, Mireille s-a simțit ceva mai bine. Pentru cină, masa gemea de bucate tradiționale: *bruccio* – brânză topită de capră, prăjiturele din făină de porumb, pâinișoare din castane, miere de salvie, cireșe conservate care creșteau pe insulă în sălbăticie, mici sepii și caracatițe prinse de membrii familiei, iepure sălbatic pregătit cu un sos care era specialitatea Letiziei, și cartofi, fructele plantei recent ajunse pe insulă.

După ce au cinat, iar copiii s-au dus la culcare, Letizia le-a turnat brandy de mere tuturor, iar cei patru „adulți" s-au așezat în apropierea vetrei pline cu cărbuni încinși din sufragerie.

– Înainte de toate, a început Letizia, vreau să-mi cer scuze pentru nervozitate, domnișoară. Copiii mei mi-au vorbit despre curajul de care ai dat dovadă în timpul Terorii, încercând să părăsești Parisul, noaptea și singură. I-am rugat pe Napoleone și pe Elisa să asculte ce am de spus. Vreau să știe la ce mă aștept din partea lor – adică, să te considere, la fel ca mine, o membră a familiei. Indiferent de ce ne rezervă viitorul, sper ca ei să-ți sară în ajutor ca și cum ai fi de același sânge cu noi.

– Doamnă, a spus Mireille, încălzindu-şi paharul în apropierea focului, am venit în Corsica dintr-un singur motiv – să aud din gura dumitale înţelesul mesajului transmis de stareţă. Am ajuns să fiu implicată în această misiune datorită precipitării evenimentelor. Din cauza Setului Montglane, am pierdut până şi pe ultimul membru al familiei mele – şi vreau să-mi daruiesc fiece picătură de sânge, fiece răsuflare, fiece oră pe care o voi mai petrece pe acest pământ descoperirii secretului întunecat al acestor piese.

Letizia a privit-o pe Mireille, cu părul ei roşu-auriu sclipind în lumina focului, al cărei chip juvenil contrasta cu oboseala ce răzbătea din vorbele ei – şi a simţit un junghi în inimă gândindu-se la hotărârea pe care o luase. Spera că stareţa de Montglane ar fi socotit dreaptă judecata ei.

– O să-ţi spun ceea ce doreşti să afli, a zis ea în cele din urmă. În cei patruzeci şi doi de ani de viaţă, n-am discutat niciodată despre asta. Te rog să ai răbdare, căci nu este o simplă poveste. După ce termin, vei înţelege povara îngrozitoare pe care am dus-o în toţi aceşti ani – şi pe care acum o trec pe umerii tăi.

Povestea mamei

Când aveam opt ani, Pasquale di Paoli a eliberat insula Corsica de genovezi. După moartea tatei, mama s-a recăsătorit cu un elveţian pe nume Franz Fesch. Pentru a o lua de soţie, el a trebuit să renunţe la credinţa calvinistă şi să devină catolic. Familia lui l-a dezmoştenit, lăsându-l fără nici un ban. Această întâmplare a făcut ca stareţa de Montglane să apară în viaţa noastră.

Puţină lume ştie că Helene de Roque provine dintr-o veche şi nobilă familie din Savoia – însă familia ei avea proprietăţi în multe ţări, şi ea însăşi călătorise mult. În anul în care am cunoscut-o, 1764, ajunsese deja stareţă la Montglane, deşi

nu împlinise încă patruzeci de ani. Cunoştea familia Fesch şi – ca nobilă cu strămoşi îndepărtaţi de origine elveţiană, deşi catolici – era foarte respectată de aceşti burghezi. Cunoscând situaţia, şi-a îngăduit să joace rolul de mijlocitor între tatăl meu vitreg şi familia sa, pentru a restabili relaţii fireşti – un gest care, la vremea aceea, părea cu totul dezinteresat.

Tatăl meu, Franz Fesch, era un bărbat înalt, slab, cu un chip osos, clar fermecător. Ca un adevărat elveţian, vorbea molcom, rareori îşi exprima părerea şi nu avea încredere aproape în nimeni. Firește, s-a arătat recunoscător că doamna de Roque aranjase să se împace cu familia lui şi a invitat-o la casa noastră din Corsica. Nu aveam cum să bănuim că acela fusese scopul ei de la bun început.

Nu voi uita niciodată ziua când a sosit la casa noastră veche de piatră, cocoţată pe munţii corsicani, la aproape 2 400 de metri deasupra mării. Cine voia să ajungă acolo trebuia să traverseze terenul extraordinar de accidentat, presărat cu stânci înşelătoare, prăpăstii adânci şi zone greu accesibile de macchia, care, în unele locuri, alcătuia ziduri înalte de aproape doi metri. Cu toate acestea, stareţa nu s-a lăsat descurajată de o asemenea călătorie. Imediat ce am trecut de formalităţi, ea a menţionat subiectul pentru care bătuse atâta drum.

– Am venit aici nu numai ca răspuns la politicoasa ta invitaţie, Franz Fesch, a început ea, ci datorită unei chestiuni de mare însemnătate. Există un om, elveţian ca şi tine, şi, tot ca tine, convertit la credinţa catolică. Mă tem foarte mult de el, pentru că a pus să fiu urmărită pretutindeni. Cred că încearcă să afle un secret pe care îl păzesc; unul care dăinuieşte de vreo mie de ani. Toate activităţile lui sugerează asta, pentru că a studiat muzica, ba chiar a scris un dicţionar de muzică, şi a compus o operă împreună cu renumitul André Philidor. S-a împrietenit cu filosofi precum Grimm şi Diderot, amândoi sprijiniţi de curtea Ecaterinei cea Mare a Rusiei. A corespondat

chiar cu Voltaire – un om pe care îl disprețuiește! Iar în prezent, cu toate că este prea bolnav ca să mai călătorească el însuși, se slujește de serviciile unui spion care se îndreaptă acum spre Corsica. Vă cer ajutorul: să acționați în numele meu, așa cum am făcut și eu pentru voi.

– Cine este acest elvețian? a întrebat Fesch cu interes. Poate îl cunosc.

– Fie că îl cunoști, fie că nu, îi vei afla numele, i-a răspuns stareța. Îl cheamă Jean-Jacques Rousseau.

– Rousseau! Imposibil! a strigat mama mea, Angela-Maria. Dar este un om deosebit! Teoriile lui privind virtutea naturală sunt cele pe care s-a bazat revoluția corsicană! De fapt, di Paoli l-a angajat să ne scrie constituția. Rousseau este cel care a afirmat: „Omul s-a născut liber, dar pretutindeni se află în lanțuri".

– Una este să vorbești despre principiile libertății și ale virtuții, a spus stareța cu glas rece, și alta, să le respecți. Acesta este un om care a susținut că toate cărțile sunt instrumente ale răului – cu toate acestea, scrie șase sute de pagini la o carte. A spus că toți copiii trebuie hrăniți trupește de mamele lor, și intelectual de tați – iar el și-a abandonat propriul copil pe treptele unui orfelinat! În numele „virtuților" pe care le propovăduiește se vor porni multe revoluții – cu toate acestea, el caută o unealtă cu o asemenea putere, încât *toți* oamenii vor ajunge în lanțuri... mai puțin posesorul ei!

Ochii stareței străluceau precum cărbunii din foc. Fesch a privit-o cu oarecare teamă.

– Probabil că doriți să aflați ce vreau, a spus stareța cu un zâmbet. Domnule, îi înțeleg pe elvețieni. Aproape că și eu sunt elvețiancă. Voi ajunge imediat la miezul problemei. Doresc informații și sprijin. Înțeleg că nu-mi puteți oferi nici una, nici alta – decât dacă vă spun care este secretul pe care îl pazesc și este îngropat la Abația Montglane.

Mai toată ziua, stareţa ne-a istorisit povestea lungă şi miraculoasă a unui set de şah, despre care se spune că a aparţinut lui Carol cel Mare şi despre care se credea că a fost ascuns la Abaţia Montglane în urmă cu o mie de ani. Am spus „se credea", pentru că nimeni nu îl văzuse, cu toate că mulţi încercaseră să afle unde se găsea şi în ce consta secretul puterii lui. Stareţa se temea, la fel ca fiecare dintre predecesoarele ei, că teribila comoară ar putea fi dezgropată cât era ea *în* funcţie. Astfel ar fi fost răspunzătoare de deschiderea unei adevărate cutii a Pandorei. Drept urmare, ajunsese să se teamă de cei ale căror drumuri se încrucişau prea des cu al ei, la fel cum un jucător de şah nu are încredere în piesele care îl pot bloca – inclusiv ale sale – şi îşi plănuieşte contraatacurile cu mult timp înainte. Acesta era motivul sosirii ei în Corsica.

– S-ar putea să ştiu ce caută Rousseau aici, a spus stareţa, pentru că istoria acestei insule este veche şi misterioasă. Cum spuneam, maurii din Barcelona sunt cei prin intermediul cărora Setul Montglane a ajuns în mâinile lui Carol cel Mare. Însă în anul 809 după Hristos – cu cinci ani înainte de moartea lui Carol cel Mare – un alt grup de mauri a cucerit insula Corsica. În credinţa islamică sunt la fel de multe secte ca şi în cea creştină, a continuat ea cu un surâs strâmb. Imediat după moartea lui Mohamed, familia lui a început să se războiască, ceea ce a condus la dezbinarea credinţei. Sectanţii care s-au aşezat în Corsica se numeau Shia, mistici care propovăduiau Talim-ul, o doctrină secretă ce susţinea învierea Mântuitorului. Ei au întemeiat un cult mistic şi o lojă, cu rituri secrete de iniţiere şi un mare maestru – pe baza cărora şi-au alcătuit masonii de astăzi ritualurile. Ei au supus Cartagina şi Tripoli, stabilind acolo dinastii puternice. Iar cineva care făcea parte din ordinul lor, un persan din Mesopotamia, pe nume Q'armat, după vechea zeiţă Car, a alcătuit o armată cu care a atacat Mecca, de unde a furat vălul Kaaba şi piatra

neagră şi sacră ce se găsea înăuntru. În cele din urmă, aceştia au dat naştere Hashashinilor, un grup de ucigaşi politici, mânaţi de droguri, de unde a rezultat numele de „asasin". Vă spun aceste lucruri deoarece, motivată politic, secta şiită ce a ajuns în Corsica *ştia* de existenţa Setului Montglane. Oamenii ei au studiat manuscrisele din vechime ale Egiptului, Babilonului şi Sumerului, unde se vorbea de mistere întunecate, despre care credeau că au drept cheie setul de şah. De aceea, doreau să îl recupereze. De-a lungul secolelor de războaie care au urmat, aceşti mistici împotriva legii au fost împiedicaţi în mod repetat să descopere şi să pună mâna pe set. În cele din urmă, maurii au fost izgoniţi definitiv din oraşele lor fortificate din Italia şi din Spania. Dezbinaţi de neînţelegeri interne, au încetat să mai fie o forţă importantă în istorie.

Cât a vorbit stareţa, mama rămăsese ciudat de tăcută. Atitudinea ei, de obicei directă şi deschisă, părea acum să fi devenit secretoasă şi ferită. Şi eu, şi Fesch am observat asta, astfel că el a intervenit – probabil ca să afle mai multe.

– Eu şi familia mea am rămas fascinaţi de povestea pe care ne-aţi spus-o, a zis el. Însă, în mod firesc, e de aşteptat să ne întrebăm ce secret caută domnul Rousseau pe insula noastră, şi de ce ne-aţi ales *pe noi* drept confidenţi în încercarea de a-l descumpăni.

– Cu toate că Rousseau e prea bolnav ca să poată călători, aşa cum am spus, cu siguranţă că a ales pe cineva să-i viziteze pe puţinii elveţieni care trăiesc aici, i-a răspuns ea. Cât priveşte secretul pe care îl caută, cred că soţia dumitale, Angela-Maria, v-ar putea spune mai multe. Familia ei este foarte veche şi se află pe insula Corsica, dacă nu mă înşel, încă dinainte de sosirea maurilor...

În acea clipă, am înţeles de ce venise stareţa! Chipul dulce şi fragil al mamei s-a făcut roşu ca focul când a privit o singură dată, cu fereală, la Fesch şi la mine. Şi-a răsucit mâinile în poală, neştiind ce să spună.

– Nu țin să te tulbur, doamnă Fesch, a rostit stareța pe un ton stăpânit, dar ferm. Însă speram că sentimentul de onoare, pentru care sunt recunoscuți corsicanii, ar cere să mi se întoarcă favoarea. Recunosc, v-am înșelat într-o oarecare măsură, făcându-vă un serviciu, deși nimeni nu mi-a cerut-o. Dar acum sper că eforturile mele nu au fost în van.

Fesch a părut nedumerit, dar mie îmi era limpede. Trăisem în Corsica de când mă născusem, și cunoșteam legendele din familia mamei, Pietra-Santas, care se stabilise pe insulă încă de la începutul existenței ei.

– Mamă, am zis eu, acestea sunt doar mituri, sau, cel puțin, așa mi-ai spus tu. Ce importanță mai are dacă le împărtășești doamnei de Roque, care a făcut atât de multe pentru noi?

Auzind acestea, Fesch și-a lăsat palma pe brațul mamei, ca să o încurajeze.

– Doamnă de Roque, a spus mama cu glas tremurător, îți rămân recunoscătoare, iar neamul meu știe să-și onoreze datoriile. Însă povestea pe care ne-ați spus-o m-a înspăimântat. În sângele nostru, superstițiile vechi persistă. Deși majoritatea familiilor de pe această insulă au venit din Etruscia, Lombardia sau Sicilia, cei din neamul meu au fost printre primii care s-au stabilit aici. Noi ne tragem din Fenicia, dintr-un popor vechi de pe coastele răsăritene ale Mării Mediterane. Noi am colonizat Corsica cu o mie șase sute de ani înainte de nașterea lui Hristos.

Stareța a clătinat încet din cap, în timp ce mama a continuat.

– Acești fenicieni erau negustători și mijlocitori, cunoscuți în antichitate sub numele de „oameni ai mării". Grecii le spuneau *Phoinikes* – ceea ce înseamnă „sânge roșu" – probabil de la vopselele purpurii pe care le obțineau din scoici, sau poate de la legendara pasăre a focului, ori de la palmieri, care purtau același nume de Phoenix: adică „roșu ca focul". Mai sunt unii care cred că au venit de la Marea Roșie și au primit

numele după patria lor. Dar nimic din toate acestea nu este adevărat. Şi triburile fenicienilor, precum veneţienii, erau cunoscute după semnul lor, roşu ca flacăra. Insist asupra acestui amănunt, deoarece roşul, culoarea flăcării şi a sângelui, era venerat de aceste popoare primitive şi ciudate. Deşi grecii i-au numit *Phoinikes,* ei şi-au spus oamenii din Khna – sau Knossos –, iar mai apoi canaanei. Ştim din Biblie că ei se închinau multor zei, zeii Babilonului: zeului Bel, pe care ei îl numeau Baal; lui Ishtar, care a devenit Astarte; şi lui Mel'Quarth, pe care grecii l-au numit Car, însemnând „Soartă" ori „Destin", şi căruia mulţi îi spun Moloh.

– Moloh, a şoptit stareţa. Aceasta era credinţa păgână în zeul pe care evreii îl plângeau, dar erau acuzaţi că se complac în acea credinţă. Ei îşi aruncau copiii de vii în foc pentru a-l linişti pe zeu...

– Da, a confirmat mama, chiar şi mai rău. Deşi majoritatea popoarelor antice credeau că răzbunarea aparţine doar zeilor, fenicienii considerau că acest drept le aparţine. În locurile pe care le-au întemeiat – Corsica, Sardinia, Marsilia, Veneţia, Sicilia – trădarea este doar un mijloc pentru a-ţi atinge scopul; unde răzbunarea înseamnă dreptate. Urmaşii lor fac ravagii pe Mediterana şi în ziua de azi. Acei piraţi barbari nu descind din berberi, ci din Barbarossa – „barbă roşie" –, iar ei şi acum ţin la Alger douăzeci de mii de europeni în sclavie pentru răscumpărări cu care se îmbogăţesc. Aceştia sunt adevăraţii descendenţi ai fenicienilor: oameni care domină marea de pe insule-fortăreţe, care-l venerează pe zeul hoţilor, care trăiesc înşelând şi mor din răzbunare!

– Întocmai! a întărit emoţionată stareţa. Aşa cum i-au spus maurii lui Carol cel Mare, setul de piese de şah era acela care va împlini Sar-ul – răzbunarea! Dar ce este acesta? Care poate fi secretul întunecat pe care îl căutau maurii şi, probabil, era cunoscut de fenicieni? Ce putere sălăşluieşte în acele

piese – poate cunoscută cândva, dar acum pierdută pe vecie fără cheia ce zace îngropată?

– Nu sunt sigură, a răspuns mama, dar, din ce mi-ați spus, s-ar putea să am un indiciu. Ați afirmat că setul de piese i-a fost adus lui Carol cel Mare de opt mauri, care au refuzat să se despartă de el, urmându-l până la Montglane, unde se crede că au practicat ritualuri secrete. Știu care putea fi acel ritual. Strămoșii mei fenicieni practicau rituri inițiatice precum cele pe care le-ați descris. Ei venerau o piatră sacră, uneori o stelă ori un monolit, despre care se credea că are voce de zeu. Ca și piatra neagră de la Kaabe, din Mecca, la fel ca și Domul de Piatră din Ierusalim, la fiecare templu fenician exista un *masebot*. În legendele noastre, există una despre o femeie pe nume Elissa, care venea din Tir. Fratele ei era rege, iar când acesta i-a ucis soțul, ea a furat pietrele sacre și a fugit în Cartagina, de pe coasta Africii de Nord. Fratele ei a urmărit-o, pentru că îi furase zeii. În versiunea noastră a legendei, ea s-a sacrificat pe un rug pentru a-i îmbuna pe zei și pentru a-și salva poporul. Dar în timp ce ardea, a spus că se va ridica din nou, ca un phoenix, din propria-i cenușă – în ziua când pietrele vor începe să cânte. Iar aceea va fi ziua răzbunării pentru Pământ.

După ce mama și-a încheiat povestea, stareța a rămas tăcută multă vreme. Nici eu, nici tatăl meu vitreg nu i-am întrerupt șirul gândurilor. În cele din urmă, stareța mi-a destăinuit la ce se gândise.

– Misterul lui Orfeu, a spus ea, care făcea să învie stâncile și pietrele prin cântec. Dulceața cântecului său era atât de mare, încât până și nisipurile deșertului vărsau lacrimi roșii ca sângele. Deși acestea ar putea fi doar mituri, eu simt că ziua răzbunării se apropie. Dacă Setul Montglane se ridică, să ne apere cerul pe toți, fiindcă eu cred că el conține cheia care poate desface buzele mute ale Naturii, dezlănțuind vocile zeilor.

*

Letizia a privit în jur. Cărbunii din vatră se făcuseră scrum. Cei doi copii ai ei o urmăreau tăcuți, însă Mireille a tulburat liniștea.

– Iar stareța a spus cum credea că ar putea setul sa provoace un asemenea lucru? a întrebat ea.

Letizia a clătinat din cap.

– Nu, dar cealaltă prezicere a ei s-a adeverit – aceea referitoare la Rousseau. În toamna de după vizita ei, a sosit trimisul lui; un tânăr scoțian, pe nume James Boswell. Sub pretextul că scria o istorie a Corsicii, s-a împrietenit cu Paoli și lua masa cu el în fiecare seară. Stareța ne rugase să o anunțăm de mișcările lui și să îi avertizăm pe cei din neamul fenicienilor să nu îi spună povești din vechime. Însă nu a fost nevoie, pentru că noi suntem oameni secretoși, care ținem la clan, și nu ne deschidem lesne sufletul față de străini decât dacă, așa cum a fost cazul stareței, le datorăm ceva. Așa cum a prezis ea, Boswell a luat legătura cu Franz Fesch, însă a fost descurajat de primirea rece făcută de tatăl meu vitreg, numindu-l în glumă elvețian tipic. Când, mai târziu, s-a publicat *Istoria Corsicii și viața lui Pasquale Paoli,* era greu de imaginat că Boswell aflase prea multe lucruri de folos pentru Rousseau. Iar acum, desigur, Rousseau e mort...

– Dar Setul Montglane a apărut, a spus Mireille, ridicându-se în picioare și privind-o pe Letizia în ochi. Cu toate că povestea dumitale explică mesajul stareței și caracterul prieteniei dintre voi, ea nu lămurește altceva. Doamnă, vreți să accept povestea asta cu pietre cântătoare și fenicieni răzbunători? S-ar putea să am părul roșcat ca Elissa de Q'ar, dar am și minte! Stareța de Montglane nu este mistică nici cât mine, iar istorisirea aceasta nu mă mulțumește. Pe de altă parte, mesajul a mai cuprins ceva – i-a spus fiicei dumitale că, atunci când îl veți primi, *veți ști ce să faceți!* Ce a vrut să spună cu asta, doamnă Buonaparte? *Și ce legătură avea asta cu formula?*

Auzind aceste cuvinte, Letizia a albit şi a dus o mână la piept. Elisa şi Napoleone rămaseseră ţintuiţi de scaune, iar în liniştea ce s-a lăsat, Napoleone a reuşit să şoptească:

– Ce formulă?

– Formula despre care ştiau Voltaire şi cardinalul Richelieu, despre care, neîndoielnic, avea cunoştinţă şi Rousseau, şi despre care ştie şi mama ta! a spus Mireille, al cărei glas a crescut în intensitate, ajungând aproape strigăt. Privind-o pe Letizia, care a rămas şocată, ochii ei ardeau ca nişte smaralde întunecate.

Mireille a traversat încăperea din doi paşi mari şi, prinzând-o pe Letizia de braţe, a ridicat-o în picioare. Napoleone şi Elisa au sărit imediat în picioare, dar Mireille a înălţat o mână, făcându-le semn să nu se apropie.

– Răspundeţi-mi, doamnă – aceste piese au ucis deja două femei chiar sub ochii mei. Am văzut caracterul rău şi înfiorător al unuia care le caută; un om care mă vânează în aceste momente şi care este gata să mă ucidă pentru ceea ce ştiu. Cutia Pandorei s-a deschis, iar Moartea s-a dezlănţuit. Am văzut cu ochii mei: am văzut Setul Montglane şi simbolurile gravate pe el! *Ştiu* că există o formulă. Acum spuneţi-mi *ce doreşte stareţa să faceţi!*

Cu furia citindu-i-se pe chip când a revăzut în minte faţa lui Valentine, care fusese ucisă pentru piesele de şah, aproape că a zgâlţâit-o pe Letizia.

Buzele acesteia tremurau; acea femeie oţelită, care niciodată nu vărsase vreo lacrimă, plângea. În timp ce Mireille o strângea, Napoleone şi-a strecurat un braţ pe după umerii mamei lui, iar Elisa a atins-o uşor pe mână pe Mireille.

– Mamă, a zis Napoleone, trebuie să-i spui! Spune-i ce vrea să ştie. Dumnezeule, ai înfruntat cu bravură o sută de soldaţi francezi înarmaţi! Despre ce lucru groaznic este vorba de nu vrei nici măcar să deschizi gura?

Simțind lacrimile alunecându-i pe buzele uscate și străduindu-se să-și potolească suspinele, Letizia a îngăimat.

– Am jurat – cu toții am jurat – să nu vorbim niciodată despre asta, a zis ea. Helene, stareța, știa că exista o formulă încă înainte să vadă setul. Iar dacă ea avea să fie prima care să o aducă la lumină după acești o mie de ani, mi-a zis că o va *scrie* – cu simbolurile de pe piese și de pe tablă – și mi-o va trimite!

– Dumitale? s-a mirat Mireille. De ce tocmai dumitale? Pe vremea aceea erați doar o copilă.

– Da, o copilă, a spus Letizia, zâmbind printre lacrimi. O copilă de paisprezece ani, care avea să se mărite curând. O copilă care a născut treisprezece copii și i-a văzut pe cinci dintre ei murind. Și am rămas o copilă, pentru că nu am înțeles primejdia ce mă pândea atunci când am făcut promisiunea față de stareță.

– Spuneți-mi, a rugat-o Mireille. Spuneți-mi ce ați promis că veți face.

– Toată viața am studiat istoriile din vechime. I-am promis lui Helene că atunci când va avea piesele, mă voi duce eu însămi la poporul mamei, în Africa de Nord, la un muftiu bătrân, care locuiește în deșert. Și așa voi descifra formula.

– Cunoașteți oameni care vă pot ajuta? a întrebat Mireille, vizibil emoționată. Dar, doamnă, într-acolo mă duc eu. Vai, lasați-mă să fac eu asta! E cea mai mare dorință a mea! Știu că am fost bolnavă, dar sunt tânără și-mi voi reveni curând...

– Întâi să luăm legătura cu stareța, a spus Letizia, recăpătându-și oarecum stăpânirea de sine. Pe de altă parte, va fi nevoie de multe seri ca să te învăț ce am deprins eu în patruzeci de ani! Cu toate că te crezi puternică, nu ești îndeajuns de rezistentă ca să călătorești; cred că am văzut de multe ori boala asta ca să afirm că ea îți va trece peste șase ori șapte luni. Suficient timp ca să înveți...

– Şase sau şapte luni! a strigat Mireille. Imposibil! Nu pot rămâne atâta amar de vreme în Corsica!

– Mă tem că da, draga mea, i-a spus Letizia cu un zâmbet. Pentru că, vezi tu, nu suferi de nici o boală. Eşti însărcinată.

Londra
Noiembrie 1792

La peste o mie de kilometri depărtare la nord de Corsica, tatăl copilului lui Mireille, Charles Maurice de Talleyrand-Périgord, stătea pe malul îngheţat al Tamisei şi pescuia.

Pe iarba rărită fuseseră întinse câteva şaluri de lână, acoperite de o prelată impermeabilă. Pantalonii scurţi erau rulaţi deasupra genunchilor, legaţi cu o fundă din grogrenă, având pantofii şi ciorapii aşezaţi grijuliu alături de el. Purta un pieptar gros din piele şi cizme căptuşite cu blană, la care se adăuga o pălărie cu boruri largi, pentru ca fulgii de zăpadă să nu-i cadă după guler.

În spatele lui, sub ramurile încărcate de zăpadă ale unui stejar mare, stătea Courtiade, cu un coş mare de nuiele cu peşte ţinut pe un braţ şi cu redingota din catifea a stăpânului, frumos împăturită, pe celălalt braţ. Pentru a proteja coşul de nuiele de sângele scurs din peşti, Courtiade îl căptuşise cu două file îngălbenite dintr-un ziar franţuzesc, vechi de aproape două luni, care, până în acea dimineaţă, fusese prins cu bolduri de peretele biroului.

Courtiade ştia ce scria în ziarul cu pricina şi se simţise uşurat atunci când Talleyrand îl smulsese brusc de pe perete, îl vârâse în coş şi anunţase că era vremea să iasă la pescuit. Stăpânul său fusese neobişnuit de tăcut de când primise veşti din Franţa. Le citiseră împreună, cu voce tare:

CĂUTAT PENTRU TRĂDARE

> Talleyrand, fost episcop de Autun, a emigrat... Se încearcă obţinerea de informaţii de la rudele sau prietenii care l-ar putea găzdui... Descrierea... faţă lungă, ochi albaştri, nas de mărime medie uşor întors în sus. Talleyrand-Périgord merge şchiopătat, de piciorul drept sau stâng...

Courtiade a urmărit cu privirea contururile întunecate ale vaselor ce urcau sau coborau pe apele cenuşii ale Tamisei. Bucăţi de gheaţă, rupte de lângă maluri, se legănau ca nişte jucării, fiind supte de curentul iute. Firul undiţei lui Talleyrand plutea printre trestiile ce se iţeau prin crăpăturile din gheaţa acoperită de funingine. Până şi în aerul rece, Courtiade putea simţi mirosul puternic şi parcă sărat al peştelui. Iarna, ca multe alte lucruri, sosise prea devreme.

Pe 23 septembrie, cu nici două luni în urmă, Talleyrand sosise la Londra, la căsuţa de pe strada Woodstock, pe care Courtiade i-o pregătise din timp. Sosise la ţanc, pentru că în ziua precedentă comitetul deschisese „casa de fier" a regelui, de la Tuilleries, şi găsise scrisorile de la Mirabeau şi LaPorte care arătau că mita trecuse din mână în mână din Rusia, Spania şi Turcia – chiar şi de la Ludovic al XVI-lea – până la câţiva membri devotaţi ai Adunării.

Mirabeau avusese noroc; murise, a gândit Talleyrand, scoţând firul din apă şi făcându-i semn lui Courtiade să-i mai aducă momeală. Acestui mare om de stat, la ale cărui funeralii participaseră trei sute de mii de oameni, ajunsese acum să i se arunce o pânză peste bustul din Adunare şi să i se îndepărteze rămăşiţele pământeşti din Panthéon. În ce-l privea pe rege, lucrurile stăteau şi mai rău. Viaţa lui atârna de un fir de păr, fiind închis împreună cu familia în turnul Cavalerilor Templieri – acel ordin masonic, care acum cerea ca el să fie judecat.

Şi Talleyrand fusese judecat în absenţă, şi găsit vinovat. Deşi nu se găsiseră dovezi zdrobitoare împotriva lui, scrisorile

confiscate de la LaPorte sugerau că prietenul său, episcopul, ca fost președinte al Adunării, ar fi fost dispus să slujească interesele regelui – dar la un anumit preț.

Talleyrand a trecut cârligul printr-o bucată de seu pe care i-a întins-o Courtiade și, cu un suspin, a aruncat din nou firul în apele întunecate ale Tamisei. Toate încercările lui de a părăsi Franța cu un permis diplomatic dăduseră greș. Ajuns un om căutat acum în țara de baștină, ușile nobililor englezi îi fuseseră închise în nas. Până și emigranții din Anglia îl urau, pentru că-și trădase propria clasă prin sprijinirea Revoluției. Mai groaznic era că rămăsese fără nici un ban. Chiar și amantele pe dărnicia cărora se bizuise cândva erau acum în situații financiare jenante la Londra, fiind silite să confecționeze pălării de paie sau să scrie romane.

Viața era sordidă. Văzuse cum treizeci și opt de ani de viață fuseseră luați de ape, la fel ca și momeala pe care o azvârlise în undele cenușii, fără să lase nici o urmă. Cu toate acestea, încă avea în mână bățul undiței. Deși rareori vorbea despre asta, nu putea uita că strămoșii lui se trageau din Charles cel Chel, nepotul lui Carol cel Mare. Adalbert de Périgord îl pusese pe Hugh Capet pe tronul Franței; Taillefer, Tăietorul de Fier, era un erou al Bătăliei de la Hastings; Hélie de Talleyrand îl pusese pe papa Ioan al XXII-lea în scaunul pontifical. Descindea din acel lung șir de bărbați care făuriseră destinele unor regi, al căror motto fusese: *Reque Dieu* – „Îl slujim doar pe Dumnezeu". Când viața era grea, cei din neamul Talleyrand de Périgord erau mai degrabă dispuși să sfideze soarta decât să cedeze.

A strâns firul, a tăiat momeala și a aruncat totul în coșul lui Courtiade. Valetul l-a ajutat să se ridice în picioare.

– Courtiade, a spus Talleyrand, întinzându-i bățul undiței, știi că peste câteva luni împlinesc treizeci și nouă de ani.

– Desigur, a răspuns valetul. Monseniorul vrea să-i pregătesc o petrecere?

Auzindu-l, Talleyrand şi-a aruncat capul pe spate şi a râs cu poftă.

– Spre sfârşitul lunii va trebui să renunţ la casa din strada Woodstock şi să iau alta, mai mică, în Kensington. La sfârşitul anului, fără nici o sursă de venit, va trebui să-mi vând biblioteca...

– Cred că Monseniorul a uitat ceva, a spus politicos Courtiade, ajutându-l să-şi scoată hainele de pescuit şi întinzându-i redingota de catifea. Ceva ce v-a fost probabil oferit de soartă pentru situaţia dificilă în care vă aflaţi. Mă refer la lucrurile acelea care se află acum în spatele cărţilor din biblioteca Monseniorului din strada Woodstock.

– Nu trece o zi fără să mă gândesc şi eu la asta, Courtiade, i-a răspuns Talleyrand. Dar nu cred totuşi că rostul lor e să fie vândute.

– Dacă-mi iertaţi îndrăzneala, a urmat Courtiade, împăturind hainele lui Talleyrand şi ridicând pantofii strălucitori de pe malul fluviului, Monseniorul a mai primit în ultima vreme veşti de la domnişoara Mireille?

– Nu, a recunoscut el, dar încă nu sunt pregătit să-i scriu epitaful. E o fată curajoasă şi se află pe drumul cel bun. Cu alte cuvinte, această comoară pe care o am în posesie ar putea valora mai mult decât greutatea ei în aur – altfel, de ce ar fi fost căutată de atâţia oameni vreme de atâţia ani? Secolul iluziilor s-a încheiat în Franţa. Regele a fost cântărit de popor şi – ca toţi regii – s-a văzut că nu valorează prea mult. Procesul lui va fi o simplă formalitate. Dar anarhia nu poate înlocui nici pe cel mai nevolnic dintre cârmuitori. Acum, Franţa are nevoie de un conducător, nu de un domnitor. Iar când acesta va apărea, voi fi primul să-l recunosc.

– Monseniorul se referă la un om care va sluji vrerea lui Dumnezeu şi va aduce pacea în ţara noastră? a întrebat Courtiade, îngenunchind să pună nişte gheaţă în coşul cu peşte.

– Nu, Courtiade, a spus oftând Talleyrand. Dacă Dumnezeu voia pacea pe pământ, ea era deja înstăpânită. Îl citez pe un Mântuitor, care a zis: „N-am venit să aduc pace, ci sabie"[1]. Omul pe care l-am descris va înţelege valoarea Setului Montglane – care se reduce la un singur cuvânt: putere. Asta îi voi oferi bărbatului ce va conduce Franţa într-o bună zi.

În vreme ce Talleyrand şi Courtiade mergeau pe malul îngheţat al Tamisei, valetul a rostit întrebarea care îl frământase încă de când primiseră ziarul franţuzesc, acum boţit pe fundul coşului, sub gheaţa care se topea şi peşti:

– Cum speră Monseniorul să găsească un asemenea om, când acuzaţia de trădare îl împiedică să revină în Franţa?

Talleyrand a surâs, bătându-l pe valet cu mâna pe umăr, cu o familiaritate neobişnuită.

– Dragul meu Courtiade, a spus el, trădarea este o simplă chestiune de informaţii.

Paris
Decembrie 1792

Era 11 decembrie. Evenimentul era judecarea lui Ludovic al XVI-lea, regele Franţei. Acuzaţia era de trădare.

Clubul Iacobin gemea deja de lume atunci când Jacques-Louis David a intrat pe uşă. Ultimii dintre rătăciţii din prima zi de audieri ale tribunalului veneau în urma lui, iar câţiva l-au bătut pe umăr. A surprins frânturi din discuţiile lor – doamnele, aflate în loji, bând lichioruri aromate, vânzătorii ambulanţi oferind îngheţată în Sala Convenţiei, amantele ducelui de Orléans şoptind şi chicotind la adăpostul evantaielor din dantelă. Şi regele însuşi, prezentat cu scrisorile găsite

[1] Biblia, Sfânta Evanghelie după Matei, 10, 34 (n.tr.)

în casa lui de fier, susţinând că nu le văzuse – nerecunoscându-şi nici măcar propria semnătură –, pretinzând că avea memoria slabă când i se puneau în faţă nenumăratele acuzaţii de trădare împotriva Statului. Era un bufon instruit, toţi iacobinii erau de acord asupra acestui lucru. Iar majoritatea hotărâseră cum să voteze încă înainte de a pătrunde pe uşile masive de stejar ale Clubului Iacobin.

David tocmai traversa podeaua fostei mănăstiri unde iacobinii îşi ţineau şedinţele, când cineva l-a atins pe mânecă. S-a întors şi a întâlnit ochii verzi, sclipitori şi reci ai lui Maximilien Robespierre.

Îmbrăcat impecabil ca întotdeauna, cu un costum cenuşiu-argintiu, cu un guler înalt şi cu părul pudrat atent, Robespierre părea mai palid decât ultima oară când îl văzuse David şi, pesemne, mai sever. L-a salutat din cap pe David şi, băgând mâna într-un buzunar interior, a scos o cutiuţă cu pastile. A luat una şi i-a oferit cutia lui David.

– Dragul meu David, a spus el, nu te-am mai văzut pe aici de multe luni. Am auzit că lucrezi la o pictură ce se numeşte *Jeu de Paume*[1]. Ştiu că eşti un artist dăruit muncii sale, dar nu trebuie să lipseşti atât de mult – Revoluţia are nevoie de tine.

Acela era modul subtil al lui Robespierre de a-i spune că nu mai era prudent ca un revoluţionar să stea departe de miezul acţiunii. Aşa ceva se putea interpreta drept dezinteres.

– Am auzit, desigur, despre soarta pupilei tale la închisoarea l'Abbaye, a adăugat el. Permite-mi să-mi exprim cele mai profunde regrete, cu toate că ele vin prea târziu. Ai aflat,

---

[1] Numele complet al picturii, realizate în 1789, este *Jurământul de la Jeu de Paume* şi prezintă citirea proclamaţiei de catre Jean-Sylvain Bailly prin care Adunarea Naţionala jura să se întrunească atunci când o cer interesele ţării. Iniţial, adunarea trebuia sa aibă loc în altă sala, încuiată din ordinul regelui Ludovic al XVI-lea, motiv pentru care ea s-a ţinut în sala Jeu de Paume (joc cu mingea, precursor al tenisului). (n.tr.)

presupun, ca Marat a fost criticat de girondini în fața întregii Adunări, nu? Când s-a cerut pedepsirea lui, s-a ridicat în picioare și a scos un pistol, pe care l-a dus la tâmplă, ca și cum ar fi vrut să se pedepsească singur! O scenă dezgustătoare, însă așa și-a salvat viața. Regele ar face bine să-i urmeze exemplul.

– Crezi că în Convenție se va vota pedeapsa capitală pentru rege? a întrebat David, schimbând subiectul, ca să uite de durerea provocată de moartea lui Valentine, care nu-i ieșise din minte luni în șir.

– Un rege viu este un rege periculos, a spus Robespierre. Cu toate că nu sunt susținătorul regicidului, din corespondența purtată de el nu încape nici o îndoială că a vrut să trădeze interesele Statului, la fel ca și amicul tău, Talleyrand. Acum vezi că prezicerea mea în legătură cu el a fost adevărată.

– Danton mi-a trimis un bilet cerându-mi să fiu prezent astă-seară, a spus David. Se pare că există unele nelămuriri în legătură cu hotărârea sorții regelui prin vot popular.

– Da, de aceea ne întrunim, a confirmat Robespierre. Girondinii, inimi miloase, sprijină propunerea. Dar mă tem că, dacă le îngăduim susținătorilor lor din provincii să voteze, ne vom întoarce la monarhie. Și, dacă tot am pomenit de girondini, aș dori să ți-l prezint pe un tânăr englez care a venit la noi, un prieten al poetului André Chénier. L-am invitat aici în această seară ca, văzând aripa stângă în acțiune, să-i spulberăm iluziile romantice despre Revoluție!

David a văzut un tânăr înalt și deșirat apropiindu-se de ei. Avea tenul pământiu, părul rar și moale, pe care și-l împingea mereu de pe frunte, și obiceiul de a se apleca ușor în față de parcă s-ar fi plimbat pe câmpuri înverzite. Era îmbrăcat cu o redingotă cafenie care nu i se potrivea și care arăta de parcă ar fi fost culeasă din gunoaie. Și, în loc de fular, avea la gât o batistă neagră, înnodată, murdară de atâta purtare. Însă ochii lui erau limpezi și sclipitori, bărbia puțin prea

rotunjită fiind compensată de nasul puternic şi proeminent, şi avea mâinile bătucite, ca ale unuia care crescuse la ţară şi trebuise să lucreze pe câmp.

– El este William Wordsworth, poet, a spus Robespierre, când tânărul s-a apropiat de ei şi a strâns mâna întinsă de David. Se află în Paris de aproape o lună, însă aceasta este prima lui vizită la Clubul Iacobin. Ţi-l prezint pe cetăţeanul Jacques-Louis David, fost preşedinte al Adunării.

– Domnul David! a spus Wordsworth, emoţionat, strângând cu căldură mâna acestuia. Am avut marea onoare de a admira tabloul dumneavoastră expus la Londra atunci când am venit de la Cambridge: *Moartea lui Socrate*. Sunteţi o sursă de inspiraţie pentru unul ca mine, a cărui cea mai mare dorinţă este să descrie istoria în desfăşurare.

– Aşadar, sunteţi scriitor? l-a întrebat David. Atunci, aşa cum poate confirma şi Robespierre, aţi ajuns la timp pentru a asista la un mare eveniment: prăbuşirea monarhiei franceze.

– Conaţionalul nostru, poetul mistic William Blake, a publicat anul trecut un poem, *Revoluţia Franceză*, în care proclamă, ca în Biblie, o profeţie vizionară a Căderii Regilor. Poate l-aţi citit, nu?

– Îmi pare rău, dar lecturile mele preferate sunt din Herodot, Plutarh şi Livius, a spus David cu un zâmbet. În scrierile lor găsesc subiecte pentru picturile mele, fiindcă nu sunt nici mistic, nici poet.

– Ciudat, a zis Wordsworth. Pentru că în Anglia se crede că masonii, care sigur pot fi consideraţi mistici, se află în spatele Revoluţiei Franceze.

– E adevărat că mai toţi facem parte din această societate, l-a aprobat Robespierre. De fapt, Clubul Iacobin a fost înfiinţat de Talleyrand ca ordin al masoneriei. Dar noi, masonii din Franţa, nu prea suntem mistici...

– Unii sunt, l-a întrerupt David. Marat, de pildă.

– Marat? a făcut Robespierre, ridicând din sprâncene. Cu siguranţă că glumeşti! De unde ţi-a venit ideea asta?

– În realitate, nu am venit astă-seară la chemarea lui Danton, a recunoscut, fără să vrea, David. Am venit să te văd pe tine, fiindcă am crezut că mă poţi ajuta. Te-ai referit la acel... accident care i s-a întâmplat pupilei mele la închisoarea l'Abbaye. Ştii că moartea ei n-a fost o întâmplare. Marat a pus să fie interogată şi executată, pentru că şi-a închipuit că ştie ceva despre... Ai auzit vreodată de Setul Montglane?

Auzind acestea, Robespierre a pălit. Tânărul Wordsworth s-a uitat când la unul, când la celălalt, cu o expresie nedumerită pe chip.

– Ştii despre ce vorbeşti? i-a şoptit Robespierre, trăgându-l pe David deoparte, deşi Wordsworth i-a urmat, devenind foarte atent. Ce putea şti pupila ta despre un asemenea lucru?

– Ambele mele pupile au fost novice la Abaţia de Montglane... a început David, dar a fost întrerupt.

– De ce n-ai spus asta până acum? l-a întrebat Robespierre cu voce tremurândă. Dar, desigur, aşa se explică atenţia pe care le-a acordat-o episcopul de Autun chiar din momentul sosirii lor. Dacă mi-ai fi spus asta mai demult... Înainte ca el să-mi scape printre degete!

– Maximilien, eu n-am crezut niciodată povestea asta, a spus David. Am socotit-o o simplă legendă, o superstiţie. Dar Marat a crezut în ea. Iar Mireille, încercând să-şi salveze vara, i-a spus că acea comoară chiar *există!* I-a spus că ea şi vara ei *aveau* câte o părticică din comoară, pe care au îngropat-o în grădina mea. Dar a doua zi, când a sosit un grup să o dezgroape...

– Da? a spus înfierbântat Robespierre, aproape strivindu-i braţul lui David între degete.

Wordsworth sorbea fiecare cuvânt rostit de cei doi.

– Mireille dispăruse, a şoptit David, iar în apropierea micii fântâni din grădină exista un loc unde pământul fusese răscolit recent.

– Şi unde se află pupila dumitale acum? aproape că a strigat Robespierre, cuprins de agitaţie. Trebuie interogată! Neîntârziat!

– Tocmai în această problemă doream să-ţi cer ajutorul, a spus David. Acum am pierdut orice speranţă că se va întoarce. Prin legăturile tale, credeam că vei descoperi unde se află şi dacă... dacă a păţit ceva.

– O vom găsi, chiar de-ar fi să scotocim toată Franţa, l-a asigurat Robespierre. Trebuie să mi-o descrii în cel mai mic amănunt.

– Chiar mai mult de atât, i-a răspuns David. Am o pictură a ei la studioul meu.

Corsica
Ianuarie 1793

Dar soarta a vrut ca subiectul picturii să nu rămână multă vreme pe pământ francez.

Spre sfârşitul lunii ianuarie, mult după miezul nopţii, Letizia Buonaparte a intrat în micuţa încăpere pe care Mireille o împărţea cu Elisa şi a trezit-o dintr-un somn adânc. Mireille se afla în Corsica de trei luni, iar alături de Letizia învăţase multe lucruri, chiar dacă nu tot ce voise.

– Îmbrăcaţi-vă repede, le-a spus Letizia cu glas scăzut celor două fete, care se frecau somnoroase la ochi. În afara Letiziei, în cameră erau şi cei doi copii, Maria-Carolina şi Girolamo, deja îmbrăcaţi, ca şi mama lor, de altfel, pentru călătorie.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat speriată Elisa.

– Trebuie să fugim, le-a spus Letizia cu glas calm. Au venit soldaţii lui di Paoli. Regele Franţei a murit.

– Nu se poate! a strigat Mireille, ridicându-se brusc în capul oaselor.

– A fost executat acum zece zile la Paris, le-a spus Letizia, în timp ce scotea haine din dulap, pentru ca fetele să se îmbrace mai repede. Iar Paoli a mobilizat armata corsicană, ca să se alăture forţelor din Sardinia şi din Spania – pentru a răsturna guvernul francez.

– Mamă, dar ce legătură are asta cu noi? a întrebat-o Elisa, care nu dorea să se scoale din căldura patului.

– Astăzi după-amiază, fraţii tăi, Napoleone şi Lucciano, au vorbit împotriva lui Paoli în Adunarea corsicană, le-a zis Letizia cu un surâs chinuit. Paoli a cerut *vendetta traversa* împotriva lor.

– Şi ce înseamnă asta? a întrebat Mireille, coborând din pat şi îmbrăcându-se.

– Răzbunare totală! a spus Elisa în şoaptă. Aşa e obiceiul în Corsica: atunci când cineva îţi face un rău, te răzbuni pe întreaga lui familie! Şi unde sunt acum fraţii mei?

– Lucciano s-a ascuns la fratele meu, cardinalul Fesch, i-a răspuns Letizia, întinzându-i Elisei hainele. Napoleone a fugit de pe insulă. Veniţi, fiindcă nu avem destui cai pentru a ajunge în noaptea asta la Bocognano, chiar cu copiii mergând amândoi pe unul. Trebuie să furăm un cal, doi, ca să ajungem acolo înainte de ivirea zorilor.

A ieşit apoi din cameră, împingându-i în faţă pe cei doi micuţi, care scânceau de teamă, pe întuneric. Mireille a auzit-o pe Letizia spunând cu glas ferm:

– *Eu* nu plâng. Aşadar, ce motiv aţi găsit ca să plângeţi?

– Ce ne aşteaptă la Bocognano? a întrebat-o Mireille în şoaptă pe Elisa, în vreme ce ieşeau grăbite din cameră.

– Acolo stă bunica, Angela-Maria di Pietra-Santa, i-a răspuns Elisa. Asta înseamnă că situaţia este într-adevăr foarte gravă.

Mireille a rămas total nedumerită. În sfârşit! Avea să o cunoască pe bătrâna despre care auzise atâtea, prietena stareţei de Montglane.

Elisa şi-a petrecut braţul pe dupa talia lui Mireille şi au ieşit împreună în noaptea întunecoasă.

– Angela-Maria a trăit în Corsica toată viaţa. Numai cu fraţii, verii şi nepoţii ar putea alcătui o armată care să mâture jumătate din insulă. De aceea va apela mama la ea, iar asta înseamnă că acceptă răzbunarea totală!

Satul Bocognano era o fortăreaţă cuibărită între munţii stâncoşi, la aproape 2 400 de metri altitudine. Se apropiaseră zorile când au traversat ultimul pod călare, în şir indian, pe deasupra unui torent învolburat acoperit de ceaţă. Când au început să urce ultima colină, Mireille a văzut Mediterana sclipitoare întinzându-se spre răsărit, insuliţele Pianosa, Formica, Elba şi Monte Cristo, care păreau să plutească pe cer, iar dincolo de acestea linia coastei Toscanei apărea din ceţuri.

Angela-Maria di Pietra-Santa nu s-a bucurat văzându-şi vizitatorii.

– Bravo! a exclamat micuţa femeie, punându-şi mâinile în şold imediat ce a ieşit din casa măruntă de piatră ca să-i întâmpine pe osteniţii călăreţi. Iar au dat de belea fiii lui Carlo Buonaparte! Bănuiam eu că o să ajungem şi la asta într-o bună zi!

Chiar dacă a rămas surprinsă auzind că mama ei cunoştea motivul sosirii lor, Letizia nu s-a dat de gol. Cu chipul calm şi netulburat, fără să-şi trădeze nici o emoţie, a sărit de pe spinarea calului şi a sărutat-o pe amândoi obrajii.

– Gata, gata cu formalităţile, s-a răstit bătrâna. Coboară copiii de pe cai, pentru că deja arată pe jumătate morţi! Nu le dai de mâncare? Parcă-s nişte pui jigăriţi! Imediat după aceea a început să se agite, trăgându-i pe micuţi jos de pe cai şi aşezându-i pe picioare. Când a ajuns la Mireille, s-a oprit şi a urmărit-o descălecând. Apoi s-a apropiat de ea, a prins-o bine de bărbie şi i-a întors capul într-o parte şi în alta ca să o vadă bine.

Deci ea este cea despre care mi-ai vorbit, i-a aruncat bătrâna, peste umăr, Letiziei. Cea gravidă? De la Montglane?

Mireille era deja însărcinată în luna a cincea, şi îşi revenise, aşa cum spusese Letizia.

– Mamă, trebuie scoasă de pe insulă, i-a răspuns Letizia. Nu o mai putem proteja, cu toate că starea aşa ar voi.

– Cât de mult a învăţat? a întrebat bătrâna.

– Cât am putut să o învăţ în acest timp, i-a răspuns Letizia, zăbovind cu privirea asupra lui Mireille. Dar nu este de ajuns.

– Ei, să nu mai stăm aici sporovăind să ne audă toată lumea! a strigat bătrâna. S-a întors spre Mireille şi şi-a aruncat braţele în jurul ei, într-o îmbrăţişare. Vino cu mine, tânără doamnă. Probabil că Helene de Roque mă va blestema pentru ce voi face, dar, dacă aşa se va întâmpla, ar trebui să răspundă mai repede la scrisorile mele! În cele trei luni de când eşti aici n-am mai primit nici un rând de la ea! În noaptea asta, a continuat femeia cu o şoaptă misterioasă, conducând-o pe Mireille spre casă, la adăpostul întunericului, am aranjat ca un vas să te ducă la un prieten de-al meu, unde o să fii în siguranţă până ce se termină *vendetta*.

– Doamnă, a spus Mireille, dar fiica dumitale nu a terminat cu educaţia mea! Dacă trebuie să plec şi să stau ascunsă până la încheierea acestei lupte, nu-mi voi îndeplini misiunea la vreme. Nu mai pot întârzia mult.

– Dar cine ţi-a cerut să întârzii? Apoi a bătut-o uşor peste burtă şi i-a zâmbit. Pe de altă parte, trebuie să mergi acolo – şi nu cred că te vei supăra pentru asta. Prietenul meu, care te va proteja, ştie că vii, deşi nu te aşteaptă atât de curând. Îl cheamă Shahin – un nume foarte interesant. În arabă, înseamnă „Şoimul călător". El îţi va desăvârşi educaţia la Alger.

ANALIZA POZIȚIONALĂ

Şahul este arta analizei.

MIHAIL BOTVINIK
MM sovietic/Campion mondial

Şahul înseamnă imaginație.

DAVID BRONSTEIN
MM sovietic

Wenn ihr's nicht fühlt, ihr werdet's nicht erjagen.
(Dacă nu-l simți, nu-l vei deprinde niciodată.)

Faust
JOHANN WOLFGANG GOETHE

Drumul de coastă descria curbe lungi pe deasupra mării, fiecare cot dezvăluind priveliştea ameţitoare a valurilor ce se spărgeau de stânci. Licheni şi plante suculente atârnau pe faţa stâncilor abrupte, scăldate în stropii de apă sărată. Flori de gheaţă ce coborau pe stâncile cu depuneri de sare înfloreau în nuanţe roşietice şi aurii, frunzele lor alcătuind modele dantelate. Marea era de un verde metalic – culoarea ochilor lui Solarin.

N-am perceput întreaga frumuseţe a priveliştii din cauza gândurilor încâlcite care mă chinuiau încă de noaptea trecută.

În timp ce taxiul meu şerpuia pe cornişa expusă tuturor vânturilor spre Alger, încercam să-mi fac ordine în minte.

De fiecare dată când puneam lucrurile cap la cap, ajungeam la cifra opt. Peste tot apăreau opturi. Prima dată, prezicătoarea o indicase în legătură cu data naşterii mele. Apoi Mordecai, Sharrif şi Solarin o invocaseră ca pe un semn magic: nu numai că aveam gravat un opt în palmă, dar Solarin spusese că exista *o formulă* a lui Opt – indiferent ce ar fi putut însemna asta. Acelea fuseseră ultimele lui cuvinte înainte de a dispărea în acea noapte, lăsându-l pe Sharrif să mă conducă acasă – dar *fără cheie* ca să pot intra în cameră, pentru că Solarin plecase cu ea. Bineînţeles că Sharrif fusese curios să afle cine era atrăgătorul meu însoţitor de la cabaret şi de ce dispăruse atât de subit. I-am explicat ce măgulitor era pentru o fată simplă ca mine să aibă, nu unul, ci *doi* curtezani, la numai câteva ore după aterizarea pe un continent necunoscut, şi l-am lăsat cu gândurile lui atunci când el şi brutele din dotare m-au dus la hotel cu o maşină de poliţie.

Când am ajuns, cheia de la cameră se afla la recepţie, iar bicicleta lui Solarin nu mai era proptită de zidul din faţa ferestrei. Cum somnul meu se dusese pe apa sâmbetei, am decis să-mi petrec restul nopţii făcând cercetări.

Acum ştiam că exista o formulă, şi nu era vorba doar despre caruselul calului. Aşa cum îşi închipuise Lily, era un alt gen de formulă – una pe care nu o descifrase nici măcar Solarin. Şi sigur avea o legătură cu Setul Montglane.

Nim încercase să mă prevină, corect? Îmi trimisese destule cărţi despre formule şi jocuri matematice. Am hotărât să încep cu aceea faţă de care Sharrif manifestase un interes deosebit, cea scrisă chiar de Nim, despre numerele Fibonacci. Am citit până în zori, iar îndărătnicia mea a meritat, cu toate că nu eram sigură în ce fel. Se părea că numerele Fibonacci se foloseau la puţine alte lucruri în afara proiecţiilor de pe pieţele de valori mobiliare. Iată cum funcţionează sistemul:

Leonardo Fibonacci hotărâse să ia cifre începând cu 1: adăugând fiecare cifră la precedenta, a obţinut un şir care avea proprietăţi foarte interesante. Astfel, 1 + 0 = 1; 1 + 1 = 2; 2 + 1 = 3; 3 + 2 = 5; 5 + 3 = 8... şi aşa mai departe.

Fibonacci era un fel de mistic, pentru că studiase printre arabi, care socoteau că toate cifrele şi numerele au proprietăţi magice. A descoperit că formula care descrie relaţia dintre fiecare dintre numerele sale – care era jumătatea rădăcinii pătrate din 5 minus 1 ($^1/_2(\sqrt{5}-1)$) – descria de asemenea structura oricărui lucru din natură care alcătuia o spirală.

Potrivit cărţii lui Nim, botaniştii au descoperit curând că fiecare plantă ale cărei petale sau lujere erau spiralate se conformau numerelor lui Fibonacci. Biologii ştiau că, bunăoară, cochilia melcului nautilus şi toate formele spiralate din lumea marină urmau acelaşi model. Astronomii susţineau că relaţiile dintre planetele sistemului solar – până şi forma Căii Lactee – puteau fi descrise de numerele lui Fibonacci. Eu am mai remarcat ceva, chiar înainte ca textul cărţii să fi prezentat problema. Iar asta, nu pentru că ştiam multă matematică, ci pentru că urmasem cursuri de muzică. Această mică formulă *nu* fusese inventată de Leonardo Fibonacci, ci descoperită cu două mii de ani înaintea lui, de Pitagora. Grecii o numiseră *aurio sectio* – secţiunea de aur.

Mai simplu spus, tăietura sau secţiunea de aur descrie orice punct de pe un segment, unde raportul dintre partea mai mică şi partea mai mare este acelaşi cu raportul dintre partea mai mare şi întregul segment. Acest raport a fost folosit de toate civilizaţiile antice în arhitectură, pictură şi muzică. Platon şi Aristotel au considerat relaţia drept „perfectă" pentru a stabili dacă un lucru era frumos din punct de vedere estetic. Însă pentru Pitagora formula a avut o însemnătate mai mare.

Pitagora a fost un om a cărui dăruire faţă de misticism l-a făcut până şi pe Fibonacci să pară un amator. Grecii l-au numit „Pitagora din Samos", deoarece venise la Crotona de pe insula Samos, de unde se refugiase din cauza unor tulburări

politice. Dar, potrivit contemporanilor săi, se născuse la Tir, un oraş din Fenicia antică – ţara pe care acum o numim Liban –, şi călătorise mult, trăind în Egipt vreme de douăzeci şi unu de ani şi în Mesopotamia doisprezece ani, sosind la Crotona când trecuse de cincizeci de ani. Acolo a întemeiat o societate mistică, vag deghizată sub forma unei şcoli, unde discipolii lui învăţau secretele pe care le deprinsese în cursul peregrinărilor sale. Aceste secrete se concentrau asupra a două lucruri: matematica şi muzica.

Pitagora a fost acela care a descoperit că baza scării muzicale occidentale era octava, deoarece o strună ciupită împărţită în două dădea aceleaşi opt sunete mai înalte decât una de două ori mai lungă. Frecvenţa vibraţiilor unei strune este invers proporţională cu lungimea ei. Unul dintre secretele lui a fost că atunci când o cvintă (cinci tonuri diatonice în ordine urcătoare, sau media de aur a octavei) se repetă de douăsprezece ori în ordine urcătoare trebuie să revină la nota originală, dar cu opt octave mai sus. În schimb, când se ajungea acolo, era mai jos cu o optime de ton; în concluzie, şi scara urcătoare forma o spirală.

Cu toate acestea, secretul cel mai mare dintre toate era teoria pitagoreică conform căreia universul era constituit din numere, fiecare dintre ele posedând proprietăţi divine. Aceste raporturi magice dintre numere apăreau pretutindeni în natură, inclusiv – potrivit lui Pitagora – în sunetele scoase de planetele care vibrau atunci când se deplasau prin vidul cosmic. „Există o geometrie în sunetul strunelor, a spus el. Există muzică în spaţiul dintre sfere."

Dar ce legătură aveau toate acestea cu Setul Montglane? Ştiam că un set de piese avea opt pioni şi opt piese de fiecare parte: iar tabla de şah avea şaizeci şi patru de careuri, adică opt la pătrat. Evident, exista o formulă. Solarin o numise formula celor opt. Ce alt loc mai potrivit să o ascunzi decât într-un set de piese alcătuit în întregime din opturi? Ca şi tăietura de aur,

ca şi numerele Fibonacci, ca şi spirala care nu are sfârşit, Setul Montglane era mai mare decât suma părţilor componente.

Am scos o coală de hârtie din geanta diplomat. Am trasat cifra opt. Apoi am întors foaia în lateral. Aveam simbolul infinitului. În timp ce priveam forma aceea, am auzit o voce bubuindu-mi în cap. Ea mi-a zis: *„La fel ca orice alt joc... această bătălie va continua la infinit".*

Însă înainte de a intra în luptă, aveam de rezolvat o problemă mai importantă: ca să rămân în Alger, trebuia să am o slujbă sigură – şi suficient de importantă ca să fiu stăpână pe propria soartă. Amicul meu Sharrif mă făcuse deja să beneficiez de ospitalitatea Africii de Nord şi voiam să fiu sigură că în vreo confruntare viitoare cartea mea de vizită rivaliza cu a lui. Iar apoi, cum să caut Setul Montglane peste o săptămână, când şeful meu, Petard, va sta pe capul meu?

Aveam nevoie de spaţiu, şi doar o persoană putea rezolva această problemă. Era cel care contribuise la obţinerea vizei, dar îi lăsase în aer pe cei de la Fulbright Cone pentru un meci de tenis, omul care avea să suporte cheltuielile unui mare contract pentru asigurarea sistemului computerizat, asta dacă îl convingeau să semneze documentul. Într-un fel, simţeam că sprijinul lui avea să fie indispensabil pentru reuşita multor străduanii de-ale mele. Cu toate acestea, la vremea respectivă nu-mi imaginam în ce măsură voi primi un asemenea ajutor. Omul se numea Emile Kamel Kader.

Taxiul meu a ajuns în zona portului din Alger. Faţada clădirii guvernamentale, alcătuită din arcade înalte, dădea spre mare. Am oprit, aşadar, în faţa Ministerului Industriei şi Energiei.

Când am intrat în holul enorm, întunecos şi rece, din marmură, am aşteptat până ce ochii mi s-au obişnuit treptat cu lumina dinăuntru. În jur, grupuri mici de bărbaţi, unii în costume de afaceri, alţii, în robe lungi ori în *djelaba* negre –

acele robe cu glugă purtate pentru protecţie faţă de schimbările bruşte de temperatură din deşert. Câţiva aveau acoperăminte de cap cu pătrăţele roşii şi albe care arătau ca nişte feţe de masă italieneşti. Toţi s-au întors să se holbeze la mine imediat ce am intrat, şi mi-am dat seama de ce. Se părea că eram una dintre puţinele persoane care purtau pantaloni.

Nu am găsit tăbliţe indicatoare şi nici ghişeu de informaţii, iar în faţa fiecărui lift aşteptau nenumăraţi bărbaţi. Pe de altă parte, nu mă încânta ideea de a călători în sus şi-n jos fiind măsurată cu ochi cât cepele, mai ales că nu ştiam ce departament căutam. De aceea, m-am îndreptat spre scările largi de marmură care duceau la etaj. Am fost deturnată de un individ masiv, îmbrăcat în costum de culoare închisă.

– Vă pot ajuta cu ceva? m-a abordat brusc, aşezându-se între mine şi scară.

– Am o întâlnire, am spus eu, încercând să trec de el, cu domnul Kader. Mă aşteaptă.

– Ministrul petrolului? a întrebat bărbatul privindu-mă cu neîncredere. Spre groaza mea, a dat politicos din cap şi a zis: Desigur, doamnă! Vă conduc la el.

La naiba! Nu aveam altă soluţie decât să mă las escortată înapoi spre lifturi. Omul m-a luat de cot şi mi-a făcut loc printre bărbaţii din hol, de parcă aş fi fost Regina-Mamă. M-am întrebat ce se va întâmpla când va afla că nu aveam programare.

Colac peste pupăză, în timp ce el a chemat un lift privat, doar pentru noi doi, mi-am dat seama brusc că nu vorbeam franceza la fel de repede cum mă exprimam în engleză. În fine, puteam să-mi formulez strategia cât aveam să aştept în anticameră, probabil câteva ore în şir, după cum mă avertizase Petard că era obiceiul locului. Asta mi-ar fi oferit răgazul să gândesc.

Când am coborât din lift la ultimul etaj, în apropierea recepţiei se foiau câţiva locuitori ai deşertului, îmbrăcaţi în robe albe, aşteptând ca recepţionerul cu turban să le verifice

genţile diplomat pentru a nu avea arme asupra lor. Omul stătea la pupitrul înalt, având un radio portabil din care se revărsa o muzică zgomotoasă, şi inspecta nepăsător fiecare geantă, după care făcea un semn larg cu mâna. Mulţimea din jurul lui era de-a dreptul impresionantă. Cu toate că straiele lor aduceau cu nişte cearşafuri, inelele din aur cu rubine l-ar fi făcut pe Louis Tiffany să îngălbenească de invidie.

Cerându-şi scuze, însoţitorul meu m-a târât printre bărbaţii înveşmântaţi ca nişte mumii. I-a adresat recepţionerului câteva cuvinte în arabă, iar acesta a sărit de la pupitru şi a pornit grăbit pe coridor. La capătul lui, l-am văzut oprindu-se ca să discute cu un soldat care avea asupra sa o puşcă atârnată pe umăr. Amândoi s-au întors şi s-au holbat la mine, apoi soldatul a dispărut după colţ. După o clipă, a reapărut şi a făcut un semn cu mâna. Individul care mă escortase din hol până acolo a dat din cap şi s-a întors spre mine.

– Ministrul vă va primi chiar acum, a spus el.

Aruncând o privire spre cei care aduceau a membri ai Ku Klux Klan-ului, mi-am ridicat geanta şi am pornit pe hol după el.

La capătul coridorului, soldatul mi-a făcut semn să-l urmez. În pas de paradă, a dat colţul şi am pătruns pe alt hol, ceva mai lung, către două uşi sculptate, ce trebuie că aveau aproape patru metri înălţime.

Soldatul s-a oprit, a rămas în poziţie de drepţi şi a aşteptat să intru. Inspirând adânc, am deschis una dintre uşi. Dincolo de prag se găsea un foaier uriaş, pardosit cu marmură de un cenuşiu-închis, având în centru o stea din marmură roz. Uşile deschise din partea cealaltă dădeau într-un birou enorm, acoperit dintr-un capăt în altul cu o carpetă neagră, cu pătrate înfăţişând crizanteme roşii, foarte pline. Peretele din spate era alcătuit din ferestre arcuite ce creau un semicerc, toate deschise, astfel că draperiile subţiri şi străvezii fluturau

spre interior. Vârfurile curmalilor înalţi de afară mascau parţial priveliştea mării.

Sprijinit de balustrada din fier forjat a balconului, cu spatele spre mine, se afla un bărbat înalt şi suplu, cu păr de culoarea nisipului, care privea spre mare. Când am intrat, s-a întors.

– Domnişoară, mi-a spus el cu căldură, ocolind biroul ca să mă întâmpine cu mâna întinsă. Permiteţi-mi să mă prezint. Sunt Emile Kamel Kader, ministrul petrolului. Abia aşteptam să vă cunosc.

Toată acea prezentare fusese în engleză. Cât pe ce să cad la podea. Ce uşurare!

– Vă surprinde engleza mea, a spus el cu un zâmbet, dar nu cu unul „oficial" de care mă bucurasem până atunci din partea localnicilor. Era unul dintre cele mai deschise zâmbete pe care le văzusem. A continuat să-mi reţină mâna mai mult decât ar fi trebuit.

– Am crescut în Anglia şi am absolvit Cambridge. Însă toată lumea din minister vorbeşte puţin englezeşte. La urma urmelor, aceasta este limba petrolului.

În plus, avea o voce extrem de caldă, plină şi aurie, ca mierea ce curge dintr-o lingură. Tenul lui mi-a amintit tot de miere: ochi de culoarea ambrei, păr ondulat blond-închis, iar pielea, de un măsliniu auriu. Când zâmbea, lucru pe care îl făcea des, în jurul ochilor îi apăreau riduri fine, ca un păienjeniş, semn că stătea prea mult în soare. Mi-am adus aminte de meciul de tenis şi am surâs.

–Vă rog să vă aşezaţi, a spus el, trăgându-mi un scaun minunat sculptat, din lemn de trandafir. Apropiindu-se de birou, a apăsat pe butonul interfonului şi a rostit câteva cuvinte în arabă. Am cerut să ni se aducă nişte ceai, a precizat el. Am înţeles că stai la El Riadh. Mâncarea de acolo provine mai toată din conserve, cam lipsită de gust, deşi hotelul e agreabil. După discuţie, dacă nu aveţi alte planuri, o să mergem la masă. Aşa putem vedea puţin oraşul. Eram încă derutată de

acea primire călduroasă și presupun că asta mi se citea și pe față, pentru că el a adăugat: Probabil vă întrebați de ce v-am primit atât de repede.

– Trebuie să recunosc, mi s-a spus că va dura ceva timp.

– Vedeți, domnișoară... pot să vă spun Catherine? Bun, iar tu să mi te adresezi cu Kamel, așa-zisul meu nume de botez. În cultura noastră, se consideră o mare lipsă de politețe să-i refuzi ceva unei femei. În realitate, este lipsit de bărbăție. Dacă o femeie spune că are întâlnire cu un ministru, nu o lași să se perpelească într-o sală de așteptare, ci o conduci imediat la el! Apoi a râs cu glasul acela minunat și auriu. Acum, dacă ai aflat rețeta succesului, ai putea scăpa până și de acuzația de omor pe durata ședерii aici.

Nasul lung, roman și fruntea înaltă îl făceau să arate de parcă profilul lui ar fi fost copiat după o monedă. Ceva din înfățișarea bărbatului mi se părea cunoscut.

– Ești kabil? am întrebat eu pe neașteptate.

– Da, sigur! a făcut el, părând foarte încântat. Cum de ți-ai dat seama?

– Am bănuit.

– Foarte bine ai bănuit. O mare parte din angajații ministerului sunt kabili. Cu toate că alcătuim mai puțin de 15% din populația Algeriei, noi, kabilii, deținem 80% din posturile oficiale. Ochii aurii ne dau mereu de gol. Asta ni se trage de la faptul că ne uităm mereu la bani, a zis el și a râs.

Părea a fi atât de bine dispus, încât am socotit că era momentul potrivit pentru abordarea unui subiect extrem de delicat – cu toate că nu știam prea bine cum să încep. La urma urmelor, parteneriatul fusese dat afară din biroul lui pentru că întrerupsese o partidă de tenis. Ce-l putea împiedica să mă alunge fără menajamente, dacă dădeam cu bățu-n baltă? Însă mă aflam în sanctuarul intim și poate că nu voi mai avea curând o asemenea șansă. Am hotărât să profit de situație.

– Am dorit să discut ceva cu tine înainte de sosirea colegului meu, la sfârşitul săptămânii, am început eu.

– Coleg? a repetat el, aşezându-se la birou.

Oare mi se păruse, sau Kamel devenise brusc ceva mai rezervat?

– Şeful meu, mai precis, am precizat. Firma mea a decis că, întrucât nu avem încă un contract semnat, este nevoie de un manager care să supravegheze lucrurile. De fapt, venind astăzi aici, am încălcat ordinele. Însă am citit contractul, am adăugat eu şi am scos un exemplar din geantă pe care l-am pus pe biroul lui, şi, sinceră să fiu, n-am descoperit nicăieri că ar fi nevoie de atâta supervizare.

Kamel a aruncat o privire la contract, apoi s-a uitat la mine. Şi-a împreunat palmele şi şi-a plecat capul deasupra lor, ca şi cum s-ar fi gândit la ceva. În cele din urmă, a rupt tăcerea.

– Aşadar, îţi place să încalci ordinele? Interesant, aş dori să ştiu *de ce*.

– Acesta este un „contract global", privind serviciile unui consultant, i-am spus, făcând un semn către pachetul încă neatins de pe birou. Se precizează că eu trebuie să fac analiza resurselor de ţiţei, atât din subsol, cât şi din rezervoare. N-am nevoie decât de un computer pentru asta – şi de un contract semnat. Un şef m-ar încurca.

– Înţeleg, a zis Kamel, dar fără să zâmbească. Mi-ai oferit o explicaţie fără să-mi răspunzi la întrebare. Să-ţi mai pun una. Îţi sunt cunoscute numerele Fibonacci?

Am hotărât să nu mă arăt mirată.

– Puţin, am recunoscut. Sunt folosite pentru realizarea de proiecţii de bursă. Mi-ai putea spune de ce te interesează un subiect atât de... erudit, să-i spunem?

– Bineînţeles, a zis Kamel, apăsând un buton de pe birou. Câteva clipe mai târziu, a apărut un slujbaş cu un dosar cu copertele din piele, pe care i l-a înmânat lui Kamel, apoi a plecat. Guvernul algerian, a continuat Kamel, extrăgând un

document şi întinzându-mi-l, consideră că ţara noastră are rezerve limitate de ţiţei, suficiente pentru următorii opt ani. Poate descoperim noi zăcăminte în deşert, poate nu. Ţiţeiul este singurul produs important de export; el ajută ţara să-şi plătească toate importurile, inclusiv hrana. Aici avem foarte puţin pământ arabil, după cum vei constata. Importăm lapte, carne, cereale, lemn... până şi nisip.

– Importaţi nisip? m-am mirat eu, ridicând ochii de la documentul pe care începusem să-l citesc. Algeria are sute de mii de kilometri pătraţi de deşert!

– Nisip de calitate industrială, folosit în producţie. Cel din Sahara nu are calitatea necesară scopurilor industriale. De aceea suntem dependenţi de ţiţei. Nu avem rezerve, dar deţinem mari cantităţi de gaze naturale. Atât de mari, încât, cu timpul, am putea deveni cel mai mare exportator din lume – doar să găsim modalitatea de transport.

– Şi ce legătură are asta cu proiectul meu? am întrebat, trecând repede prin paginile documentului care, deşi redactat în franceză, nu făcea referire nici la petrol, nici la gaze naturale.

– Algeria este membră a cartelului OPEC. În prezent, fiecare ţară-membră negociază contractele şi stabileşte preţurile la ţiţei de sine stătător, condiţiile fiind diferite de la o ţară la alta. În multe cazuri, intervine subiectivismul şi operaţiuni anevoioase de barter. Ca stat ce găzduieşte OPEC, ne propunem să îi convingem pe partenerii noştri să adopte conceptul de negociere colectivă. Acest lucru va rezolva două lucruri. În primul rând, preţul barilului de petrol va creşte spectaculos, reţinându-se costurile fixe ale dezvoltării. În al doilea rând, putem reinvesti aceşti bani în tehnologie, cam la fel cum a procedat Israelul cu fondurile primite din Occident.

– Adică în arme?

– Nu, a spus Kamel cu un zâmbet, deşi este adevărat că vom cheltui şi în acest domeniu. Mă referam la tehnologia

industrială, ba mai mult de atât. Putem aduce apă în deşert. Irigaţiile reprezintă rădăcina civilizaţiei, doar ştii asta.

– Dar în acest document nu am văzut nimic care să reflecte ce îmi spui.

În aceeaşi clipă ne-a sosit ceaiul, adus pe un cărucior de un valet purtând mănuşi albe. A turnat ceaiul de mentă, ce-mi devenise deja familiar, care a curs prin aer ca un şuvoi aburind. Când a atins sticla paharelor minuscule, lichidul a scos un şuierat.

– Acesta este modul tradiţional de a servi ceaiul de mentă, mi-a explicat Kamel. Se sfărâmă frunzele de mentă şi se opăresc cu apă. Conţine zahăr atât cât poate să absoarbă. În unele medii, se consideră că este un tonic sănătos; în altele, un afrodiziac. Când am înclinat paharele unul către celălalt, el a râs, apoi am sorbit fiecare din lichidul puternic aromatizat.

– Poate continuăm discuţia chiar acum, am zis eu, imediat ce uşa s-a închis în urma valetului. Ai un contract nesemnat cu firma mea care spune că doreşti evaluarea rezervelor de ţiţei ale ţării; iar aici, ai un document care spune că vrei o analiză a importului de nisip şi al altor materii prime. Vrei proiecţia unui fel de tendinţă, altfel n-ai fi adus vorba de numerele Fibonacci. La ce bun atâtea poveşti?

– Nu există decât una, a spus Kamel, lăsându-şi paharul pe masă şi privindu-mă. Eu şi ministrul Belaid ţi-am studiat cu atenţie C.V.-ul. Am căzut de acord că ai fi persoana potrivită pentru acest proiect; activitatea ta de până acum arată că eşti dispusă să renunţi la reguli. Spunând asta, a zâmbit generos. Vezi tu, draga mea Catherine, am refuzat să-i acord viză de intrare domnului Petard, şeful tău, nu mai departe de această dimineaţă.

A tras exemplarul contractului meu, care era formulat în termeni vagi, către el, a scos un stilou şi a semnat în partea de jos a ultimei pagini.

– Acum ai un contract semnat, ceea ce justifică misiunea ta aici, a zis el şi l-a împins spre mine. Am privit semnătura o clipă, apoi am zâmbit. Kamel mi-a răspuns la fel.

– Grozav, şefu', am zis eu. Şi-acum cine-mi explică ce am de făcut?

– Vrem un model computerizat, a spus el încet. Dar pregătit în cel mai deplin secret.

– Ce trebuie să cuprindă modelul?

Am strâns contractul la piept, dorindu-mi să văd mutra lui Petard când îl va citi la Paris. Un document pe care o firmă întreagă nu reuşise să-l vadă semnat.

– Am dori să vedem ce va face lumea, din punct de vedere economic, dacă noi am opri cu totul livrările de ţiţei, a spus Kamel.

Colinele din Alger sunt mai abrupte decât cele din Roma sau din San Francisco. Există zone în care e greu până şi să stai în picioare. Am rămas fără suflu până să ajungem la restaurant, o sală micuţă de la etajul unei clădiri ale cărei ferestre dădeau spre o piaţă. Se numea El Baçur, iar Kamel mi-a explicat că însemna „Şaua Cămilei". În holul mic de la intrare şi în bar se găseau împrăştiate şei frumoase din piele, fiecare având modele cu flori şi frunze frumos brodate în culori vii.

Sala principală avea mese cu feţe de masă albe şi scrobite şi perdele din dantelă care se legănau alene în briza ce pătrundea pe ferestrele deschise. Afară, vârfurile de acacie loveau uşor în ramele ferestrelor.

Am ocupat o masă într-un intrând semirotund de lângă o fereastră, iar Kamel a comandat pastilla cu porumbel: o plăcintă cu coajă crocantă, dată cu scorţişoară şi zahăr, şi umplută cu o combinaţie delicioasă de carne tocată de porumbel, ouă, stafide, migdale prăjite şi mirodenii exotice. În timp ce am mâncat cele cinci feluri mediteraneene tradiţionale – în

cursul cărora vinurile locale au curs ca apa – Kamel m-a desfătat cu povești despre Africa de Nord.

Nu avusesem idee de incredibila istorie culturală a acelei țări pe care trebuia să o numesc o vreme cămin. Întâi veniseră tuaregii, kabilii și maurii – triburi de berberi antici, care se stabiliseră pe coaste –, urmați de minoani și de fenicieni, care înființaseră garnizoane acolo. Apoi, coloniile romane; spaniolii, care puseseră stăpânire pe pământurile maure după ce și le recuceriseră pe ale lor; iar după aceea, Imperiul Otoman, care îi stăpânise de formă pe piratii de pe Coasta Barbară vreme de trei sute de ani. După 1830, aceste teritorii fuseseră sub dominație franceză, iar cu zece ani înaintea sosirii mele revoluția algeriană pusese capăt stăpânirii străine.

În tot acel răstimp, existaseră mai multe dinastii de *dei* și *bei* decât puteam eu ține minte, fiecare cu nume având rezonanțe exotice, și obiceiuri și mai și. Haremurile și decapitările păreau a fi fost la ordinea zilei. Acum, când conducerea țării era musulmană, lucrurile se mai liniștiseră puțin. Cu toate că am observat cum își băuse porția de vin roșu la turnedo și la orezul cu șofran, și vin alb la salată, Kamel susținea că urmează credința islamică.

– Islam, am spus, când ni s-a adus cafea neagră foarte dulce și desert. Înseamnă pace, nu-i așa?

– Într-un fel, a spus Kamel. Tocmai își tăia rahatul în pătrățele: acesta era o substanță ca un gel, pudrată cu zahăr și având arome de ambrozie, iasomie și migdale. E același cuvânt ca și *șalom* din ebraică: pacea fie cu tine. În arabă se spune *salaam*, însoțit de o plecăciune adâncă, până când capul atinge pământul. Înseamnă respect total față de voința lui Allah – supunere absolută. Mi-a întins o bucata de rahat și mi-a surâs. Uneori, supunerea față de voința lui Allah înseamnă pace, alteori, nu.

– De cele mai multe ori, nu, am spus eu. Însă Kamel m-a privit cu seriozitate.

– Nu uita că, dintre marii profeţi ai istoriei – Moise, Buddha, Ioan Botezătorul, Zarathustra, Hristos –, Mohamed a fost singurul care a mers la război. A ridicat o oaste de patruzeci de mii de oameni şi, conducându-i el însuşi de pe cal, a atacat Mecca. Şi a recucerit-o!

– Şi atunci ce părere ai despre Ioana d'Arc? l-am întrebat eu zâmbind.

– Ea n-a întemeiat o religie. Dar a dovedit spirit de dreptate. Cu toate acestea, jihadul nu este ce credeţi voi, occidentalii. Ai citit Coranul? După ce am clătinat din cap, el a continuat: O să-ţi trimit un exemplar în engleză. Cred că ţi se va părea interesant. Şi altfel decât îţi imaginezi.

Kamel a plătit nota, apoi am ieşit în stradă.

– Acum, acel tur al Algerului pe care ţi l-am promis, a spus el. Aş vrea să încep prin a-ţi arăta Poşta Centrală.

Ne-am îndreptat către poşta mare, aflată pe chei. Pe drum, mi-a spus:

– Toate liniile telefonice trec prin clădirea asta. Unul dintre sistemele moştenite de la francezi, unde totul merge spre centru, şi nimic nu se mai întoarce – la fel ca şi străzile. Legăturile internaţionale se fac manual. O să-ţi placă, mai ales că trebuie să ai de a face cu acest sistem arhaic pentru a proiecta modelul computerizat pentru care ai semnat. Multe date pe care le vei culege îţi vor parveni prin telefon.

Nu prea înţelegeam cum modelul pe care mi-l descrisese va impune telecomunicaţiile, dar convenisem să nu discutăm în public, de aceea m-am mulţumit să spun:

– Da, am avut unele dificultăţi ca să dau un telefon internaţional seara trecută.

Am urcat treptele Poştei Centrale. Ca toate celelalte clădiri, era mare şi întunecată, cu pardoseli de marmură şi tavane înalte. Candelabre complicate atârnau din tavan ca într-o bancă din anii douăzeci. Pretutindeni se vedeau fotografii înrămate înfăţişându-l pe Houari Boumédienne, preşedintele

Algeriei. Avea o față lungă, ochi triști și o mustață mare, cum se purta în epoca victoriană.

În toate clădirile pe care le văzusem exista mult spațiu nefolosit, iar poșta nu făcea excepție de la regulă. Cu toate că Algerul era un oraș mare, niciodată nu existau destui oameni ca să umple acele spații, nici măcar pe străzi. Venind de la New York, lucrul acesta mi-a sărit în ochi. Când am traversat holul larg, sunetul făcut de tocurile noastre a răsunat, reluat de ecou. Oamenii vorbeau în șoaptă, de parcă s-ar fi găsit într-o bibliotecă publică.

În colțul îndepărtat, într-un spațiu liber separat, se afla o centrală cât o masă de bucătărie. Arăta de parcă ar fi fost gândită de Alexander Graham Bell. La ea stătea o femeie scundă, cu trăsături ce-i trădau concentrarea, până în patruzeci de ani, cu părul vopsit și ridicat în creștetul capului într-un soi de coc. Gura părea o tăietură în față, iar buzele îi erau date cu ruj sângeriu, o culoare care probabil nu se mai fabrica de la al Doilea Război Mondial încoace, iar rochia înflorată din voal părea să fie antică. Pe partea de sus a centralei am observat o cutie cu bomboane de ciocolată, cu multe ambalaje desfăcute.

– Vai, domnul ministru! a exclamat femeia, scoțând un ștecăr din centrală și ridicându-se pentru a-l întâmpina. A întins ambele mâini în față, iar Kamel i le-a luat între ale lui. Am primit ciocolata de la dumneavoastră, a spus ea, făcând un semn către bomboane. Elveției! Niciodată nu vă zgârciți! Avea o voce gravă, joasă, asemenea unei cântărețe dintr-un cabaret din Montmartre. Avea o fire vioaie și activă, și am plăcut-o pe dată. Vorbea franceza ca marinarii din Marsilia, pe care Valerie, menajera lui Harry, îi imita de minune.

– Therese, vreau să faci cunoștință cu domnișoara Catherine Velis, i-a spus Kamel. Va face o lucrare importantă pentru minister – de fapt, pentru OPEC. M-am gândit că ar fi bine să te cunoască.

– A, OPEC! a exclamat Therese, făcând ochii mari şi agitându-şi degetele. Foarte mare. Foarte important. Trebuie să fie ceva inteligent! mi-a spus. Să ştiţi că acest OPEC va crea senzaţie cât de curând, ascultaţi la mine.

– Therese ştie tot, a zis Kamel şi a râs. Trage cu urechea la toate convorbirile internaţionale. Ştie mai multe decât întregul minister.

– A, desigur, a confirmat ea. Cine s-ar mai ocupa de probleme, dacă n-aş fi eu aici?

– Therese este *pied noir,* m-a lămurit Kamel.

– Asta înseamnă „picior negru", mi-a zis ea în engleză. Apoi, trecând din nou la franceză, mi-a explicat: Aşa li se spune europenilor care s-au stabilit în Africa, deci nu sunt arăboaică. Familia mea provine din Liban.

Păream sortită să rămân derutată privind distincţiile genetice care se făceau în Algeria. Cu toate acestea, totul avea importanţă pentru ei.

– Domnişoara Velis a avut greutăţi seara trecută, când a vrut să dea un telefon, i-a spus Kamel.

– La ce oră? a vrut ea să ştie.

– Pe la unsprezece. Am încercat să telefonez la New York de la El Riadh.

– Dar eram aici! a exclamat ea. Apoi, clătinând din cap, m-a informat: Tipii ăştia care lucrează la centralele de hotel sunt tare leneşi. Întrerup legăturile. Uneori trebuie să aşteptaţi şi opt ore ca să facă o legătură. Data viitoare să mă înştiinţaţi, şi aranjez eu totul. Vreţi să vorbiţi în seara asta? Spuneţi-mi când, şi se face.

– Vreau să trimit un mesaj către un computer din New York, i-am spus, ca să anunţ pe cineva că am sosit. E ca un magnetofon, se rosteşte mesajul, iar el este înregistrat digital.

– Foarte modern! a spus Therese. Îl transmit eu, dacă vreţi.

Am fost de acord şi i-am scris mesajul pentru Nim, anunţându-l că sosisem cu bine şi că voi merge curând în

munți. El știa ce înseamnă: că urma să-l întâlnesc pe negustorul de antichități al lui Llewellyn.

– Excelent, a spus Therese, împăturind biletul. Îl trimit imediat! Acum că ne cunoaștem, telefoanele dumneavoastră vor avea prioritate maximă. Să mai treceți pe aici din când în când.

În timp ce părăseam poșta, Kamel mi-a zis:

– Therese e cea mai importantă persoană din Algeria. Poate ajuta ori distruge o carieră politică doar deconectând persoana pe care nu o agreează. Cred că te-a plăcut. Cine știe, s-ar putea să te facă președinte! Apoi a râs.

În timp ce ne întorceam pe jos spre minister de-a lungul cheiului, Kamel a comentat ca din întâmplare:

– Am observat din mesajul trimis că plănuiești să mergi în munți. Ai în gând vreun loc anume?

– Doar să mă întâlnesc cu prietenul unui prieten, am spus eu cu un aer degajat. Și să văd țara.

– Te-am întrebat pentru că munții sunt căminul kabililor. Acolo am crescut, și cunosc zona foarte bine. Dacă vrei, îți trimit o mașină, ori conduc chiar eu.

Cu toate că oferta lui a fost făcută pe un ton la fel de firesc ca și invitația de a-mi arăta Algerul, am remarcat o nuanță pe care n-am reușit să o identific.

– Înțelesesem că ai crescut în Anglia.

– Am mers acolo când aveam cincisprezece ani, ca să urmez școala. Înainte de asta, alergam desculț pe dealurile kabile ca o capră. Acolo chiar că ai nevoie de un ghid. E o regiune minunată, dar te pierzi lesne. Hărțile rutiere din Algeria nu sunt prea exacte.

Încerca să-mi facă o ofertă imbatabilă, și m-am gândit că ar fi fost o greșeală politică să o resping.

– Da, ar fi perfect dacă aș merge cu tine acolo, am spus eu. Noaptea trecută, când am venit de la aeroport, am fost

urmărită de Securitate. Un individ pe nume Sharrif. Crezi că asta înseamnă ceva?

Kamel s-a oprit brusc. Ne aflam în port, iar navele uriașe se legănau în sus și în jos, odată cu valurile.

– De unde știi că a fost Sharrif? m-a întrebat el brusc.

– L-am cunoscut. El... m-a dus într-un birou din aeroport în timp ce treceam prin vamă. Mi-a pus o serie de întrebări, a fost fermecător, apoi m-a lăsat să plec. Dar a pus să fiu urmărită...

– Ce întrebări ți-a pus? m-a întrerupt Kamel. Chipul îi devenise foarte grav. Am încercat să-mi amintesc tot ce se întâmplase, și i-am povestit. Am menționat chiar și comentariul șoferului de taxi.

Când am terminat, Kamel a rămas tăcut. Părea să chibzuiască. În cele din urmă, a zis:

– Ți-aș fi recunoscător dacă n-ai mai povesti asta și altcuiva. O să verific, dar să nu te îngrijorezi prea mult. Pesemne e vorba despre o greșeală.

Am ieșit din port și am mers spre minister. Când am ajuns la intrare, Kamel mi-a spus:

– Dacă te mai abordează Sharrif, indiferent de motiv, spune-i că m-ai informat în legătură cu toate acestea. Și-a lăsat apoi o mână pe umărul meu. Și spune-i că *eu* o să te duc în regiunea Kabil.

SUNETUL DEȘERTULUI

Chiar daca oamenii nu aud, deșertul aude, și va deveni într-o bună zi un deșert al sunetului.

MIGUEL DE UNAMUNO Y JUGO

Sahara
Februarie 1793

Mireille a rămas pe erg și a măsurat din ochi deșertul roșiatic și necuprins.

La miazăzi se aflau dunele Ez-Zemoul El Akbar, rostogolindu-se ca niște valuri înalte de treizeci de metri. În lumina dimineții, de la acea depărtare, ele semănau cu niște gheare însângerate ce scurmau nisipul.

În spatele ei se înălțau Munții Atlas, încă violeți din cauza umbrelor și învăluiți de nori de ninsoare ce atârnau la mică înălțime. Păreau să domine deșertul pustiu – cea mai mare zonă sălbatică de pe pământ –, 260 000 de kilometri pătrați de nisipuri de culoarea cărămizii sfărâmate, unde nimic nu se clintea în afara cristalelor născute din suflarea lui Dumnezeu.

„Sahra", așa se numea. Sudul. Pustietatea. Regatul lui Aroubi – arabul, rătăcitor în sălbăticie.

Însă omul care o adusese acolo nu era un aroubi. Shahin avea pielea albă, iar părul și ochii aveau culoarea bronzului cu patină. Poporul lui vorbea limba berberilor din vechime,

care domniseră peste acel pustiu lipsit de viaţă vreme de peste cinci mii de ani. Coborâseră, spunea el, din munţi şi din erguri – acel şir impunător de podişuri înalte care despărţeau munţii din spatele ei de nisipurile ce se întindeau la nesfârşit. Acel lanţ de podişuri primise numele de „areg": duna. Iar ei îşi spuseseră tuaregi. „Cei legaţi de dune." Tuaregii cunoşteau un secret la fel de vechi precum obârşia lor, îngropat în nisipurile timpului. Acela era secretul pentru aflarea căruia Mireille călătorise atâtea luni şi atât de departe.

Trecuse doar o lună de când plecase cu Letizia în ascunzătoarea din Corsica. De acolo a luat o mică barcă pescărească şi a traversat marea furioasă, cum este ea de obicei iarna, până în Africa, unde Shahin, Şoimul, călăuza ei, o aştepta în portul Dar-el-Beida, ca să o ducă în Maghreb. Purta un *haik* lung şi negru, cu faţa învăluită într-un acoperământ de culoare indigo, numit *litam,* un văl prin care vedea, dar nu putea fi văzut. Pentru că Shahin era unul dintre „Oamenii albaştri", cum se numeau triburile ahagarilor, unde doar bărbaţii purtau văluri, ca să se păzească de vânturile deşertului, dându-şi pielea cu o nuanţă nepământească de albastru. Nomazii le spuneau membrilor acestei secte maghribi – Magicieni –, cei care puteau descifra secretele Maghrebului, ţara apusului. Aceştia ştiau unde să găsească cheia Setului Montglane.

De aceea o trimiseseră în Africa Letizia şi mama ei; de aceea traversase Mireille Munţii Atlas în toiul iernii – aproape cinci sute de kilometri prin viscole şi zone înşelătoare. Avea să afle secretul, va fi singura persoană care atinsese piesele şi cunoştea cheia puterii lor.

Secretul nu stătea ascuns sub vreo piatră din deşert. Şi nici nu era cuprins în vreo bibliotecă sufocată de cărţi. Se afla ascuns în poveştile abia şoptite ale nomazilor. Trecând peste nisipuri noaptea, transmis din gură în gură, secretul călătorise la fel ca scânteile unui foc muribund ce sunt împrăştiate peste nisipurile tăcute şi îngropate în beznă. Secretul era

ascuns în chiar sunetele deşertului, în poveştile oamenilor, în şoaptele misterioase ale pietrelor.

Shahin stătea pe burtă în şanţul acoperit cu ierburi uscate pe care îl săpase în nisip. Deasupra, şoimul se rotea, descriind o spirală lentă, lenevoasă, cercetând tufişurile ca să descopere orice mişcare. Alături de el, Mireille şedea ghemuită, abia îndrăznind să respire. A examinat profilul încordat al tovarăşului ei: nasul lung şi îngust, coroiat precum clonţul unui şoim pelerin, după care îşi primise şi numele, ochii gălbui, gura strânsă şi acoperământul de cap strâns uşor, cu părul lung şi împletit căzându-i pe spate. Îşi scosese tradiţionalul *haik* şi, la fel ca Mireille, îmbrăcase doar un *djelaba* din lână cu glugă, vopsit în ruginiu-deschis, folosind suc de abal, care avea culoarea deşertului. Şoimul care dădea roată nu-i putea deosebi de nisipurile şi tufişurile ce le serveau drept camuflaj.

– E un hur – un şoim sakr, i-a şoptit Shahin lui Mireille. Nu e chiar atât de iute ori agresiv ca şoimul pelerin, dar e mai inteligent şi are vederea mai ageră. O să-ţi fie foarte folositor.

Mireille trebuia să prindă şi să dreseze un şoim, aşa îi spusese el înainte de a traversa Ez-Zemoul El Akbar, de la marginea Ergului Răsăritean – cel mai larg şi mai înalt şir de dune de pe pământ. Acesta nu constituia doar un test de curaj printre tuaregi – ale căror femei vânau şi domneau –, ci o necesitate pentru a-ţi putea asigura supravieţuirea.

Pentru că îi aşteptau cincisprezece zile, poate chiar douăzeci, de mers printre dune, pe arşiţă, ziua, şi pe îngheţ, noaptea. Îşi puteau îndemna cămilele să parcurgă doar o milă pe oră prin nisipurile roşietice. La Khardia cumpăraseră provizii: cafea şi făină, miere, curmale şi legături de sardele uscate şi puternic mirositoare, pentru a hrăni cămilele. Acum, după ce părăsiseră mlaştinile sărate şi zona stâncoasă numită Hammada, cu ultimele ei firişoare firave de apă aproape uscate, nu mai puteau găsi hrană decât dacă vânau. Şi, în afara şoimului, nici o

altă creatură nu poseda rezistența, privirea, tenacitatea și spiritul prădător necesar pentru a vâna în acel pustiu sălbatic.

Mireille a urmărit șoimul, care părea să plutească fără nici un efort deasupra lor, slujindu-se de curenții calzi. Shahin a băgat mâna în sacul lui și a scos porumbelul îmblânzit pe care îl adusese. I-a legat o sfoară subțire de un picior. Apoi l-a eliberat. A bătut din aripi să se ridice spre cer. În aceeași clipă, șoimul l-a descoperit și a părut că se oprește din plutire, făcându-se ghem. Apoi a pornit cu iuțeala unui glonț și a lovit. Penele porumbelului au sărit în toate direcțiile în timp ce ambele păsări s-au rostogolit spre sol.

Mireille a dat să pornească, dar Shahin a oprit-o prinzând-o de un braț.

– Lasă-l să guste sângele, i-a șoptit el. Sângele îl face să-și piardă memoria și prevederea.

Șoimul se afla pe nisip și sfârteca porumbelul atunci când Shahin a început să tragă de sfoară. Șoimul a bătut ușor din aripi, dar s-a așezat din nou pe nisip, derutat. Shahin a tras încă o dată de sfoară, astfel că se părea că porumbelul, beteag, pornise să traverseze nisipurile. Așa cum anticipase, șoimul a revenit să se înfrupte din carnea caldă.

– Apropie-te cât poți de mult, i-a șoptit Shahin lui Mireille. Când ajungi la un metru, să-l prinzi de un picior.

Mireille l-a privit de parcă ar fi fost nebun, dar s-a mișcat cât de aproape a putut de marginea tufișurilor, rămânând ghemuită pentru a face un salt. Pe măsură ce Shahin trăgea porumbelul tot mai aproape, inima îi bătea mai puternic. Șoimul ajunsese la vreun metru de ea, încă smulgând bucăți din pradă, când Shahin a bătut-o ușor pe braț. Fără să ezite, Mireille a plonjat prin tufișuri și a prins șoimul de un picior. Acesta s-a zbătut, bătând din aripi și izbind-o cu ele, apoi, scoțând un țipăt, și-a înfipt ciocul ascuțit în încheietura ei.

Shahin a sărit din șanț, ajungând într-o clipă alături de ea, prinzând pasărea și punându-i o glugă pe cap cu mișcări

pricepute, apoi legându-i picioarele cu sfoară de fâşia de piele pe care deja o prinsese de încheietura mâinii stângi a lui Mireille.

Ea a început să sugă sângele ce ţâşnea din cealaltă încheietură, mânjindu-se pe faţă şi pe păr. Shahin a rupt fâşii o bucată de muselină şi a legat rana pe care i-o făcuse şoimul. Clonţul păsării lovise periculos de aproape de o arteră.

– L-ai prins ca să poţi mânca, a spus el cu un surâs strâmb, dar era cât pe ce să te mănânce *el* pe tine. Luându-i mâna bandajată, a aşezat-o pe şoimul orbit, care acum se ţinea strâns cu ghearele de fâşia protectoare de pe cealaltă încheietură.

– Mângâie-l, a sfătuit-o el. Fă-l să ştie cine e stăpânul. Îţi trebuie o lună şi trei sferturi ca să dresezi un hur – dar dacă trăieşti alături de el, mănânci cu el, îl mângâi şi-i vorbeşti –, ba chiar dormi cu el, va fi al tău înainte de apariţia lunii noi. Ce nume îi dai, ca să îl înveţe?

Cu mândrie, Mireille a privit sălbăticiunea care, tremurând, se agăţa de braţul ei. Vreme de o clipă, a uitat de durerea ce-i pulsa în încheietura rănită.

– Charlot, a spus ea. Micul Charles. Am prins un mic Carol cel Mare al cerurilor.

Shahin a privit-o în tăcere cu ochii lui gălbui, apoi, încet, şi-a ridicat vălul indigo, astfel încât acum acesta îi acoperea doar partea de jos a feţei.

– La noapte îi vom pune semnul tău, a spus el, ca să ştie că e doar al tău.

– Semnul meu? s-a mirat Mireille.

Shahin şi-a scos un inel de pe deget şi i l-a strecurat în mână. Mireille a aruncat o privire la inelul cu pecete, o bucată masivă din aur ce îi atârna greu în palmă. Pe el era gravată cifra opt.

Tăcută, l-a urmat pe Shahin pe panta abruptă, până la cămilele care aşteptau în scobitura unei dune, stând culcate, cu genunchii strânşi. L-a urmărit cum şi-a trecut un picior peste

şa, iar animalul s-a înălţat dintr-o mişcare, ridicându-l ca pe o pană. Mireille i-a urmat exemplul, ţinând şoimul sus pe braţ, apoi au pornit prin nisipurile ruginii.

Tăciunii licăreau discret în foc. Shahin s-a aplecat şi a aşezat inelul pe ei. Mireille descoperise că bărbatul era zgârcit la vorbă şi zâmbet. Nu aflase prea multe despre el în luna pe care o petrecuseră împreună. Ştia doar că vor ajunge amândoi la Ahaggar – munţii din lavă care erau caminul tuaregilor Kel Djanet – înainte de naşterea copilului ei. Shahin se ferea să vorbească despre alte lucruri, răspunzându-i la mai toate întrebările cu: „Vei afla curând".

De aceea, a rămas surprinsă când el şi-a scos vălurile şi i-a vorbit în timp ce urmăreau inelul de piatră încingându-se printre cărbuni.

– Tu eşti ceea ce noi numim *thayyib*, a spus el, o femeie care a cunoscut bărbatul doar o dată – şi totuşi ai rămas grea. Poate ai observat cum te-au privit unii din Khardaia, când ne-am oprit acolo. În neamul meu circulă o poveste. Cu şapte mii de ani înainte de Hegira, a venit o femeie din răsărit. A călătorit singură mii de kilometri prin deşert, ajungând la tuaregii Kel Rela. Fusese alungată de neamul ei, pentru că rămăsese grea. Avea părul de culoarea deşertului, ca şi tine. O chema Daia, ceea ce înseamnă „izvor de primăvară". A căutat adăpost într-o peşteră. În ziua când a născut, din stâncile peşterii a ţâşnit apă. Izvorul există şi astăzi, la Q'ar Daia – peştera lui Daia, zeiţa fântânilor.

Aşadar, acea aşezare, Khardaia, unde se opriseră să ia cămile şi provizii, purta numele acelei ciudate zeiţe Q'ar. La fel ca şi Cartagina, s-a gândit Mireille. Să fi fost legenda acestei Daia – ori Dido – aceeaşi? Erau oare una şi aceeaşi persoană?

– De ce-mi spui toate astea? l-a întrebat Mireille, privind fix la foc şi mângâindu-l pe Charlot, care îi stătea pe braţ.

– Stă scris că într-o zi, un nabi, sau Profet, va veni din Bahr al-Azraq – Marea de Azur. Un kalim – cineva care va vorbi cu spiritele, care urmează tarikat-ul sau calea mistică spre cunoaştere. Acel om va fi toate acestea şi va deveni un Za'ar – unul cu pielea albă, ochi albaştri şi păr roşcat. Este un semn pentru neamul meu, de aceea te-au privit.

– Dar nu sunt bărbat, a spus Mireille, ridicând privirea, iar ochii mei sunt verzi, nu albaştri.

– Nu despre tine vorbesc, a spus Shahin. Aplecându-se deasupra focului, şi-a tras *boussadi*-ul – un cuţit lung şi subţire – şi a scos inelul încins de pe cărbuni. Pe fiul tău l-am aşteptat, cel ce se va naşte sub ochii zeiţei, aşa cum s-a prezis.

Mireille nu l-a mai întrebat pe Shahin de unde ştia că pruncul ei nenăscut va fi băiat. Mintea îi era năpădită de mii de gânduri în timp ce-l urmărea înfăşurând o bucată de piele peste inelul fierbinte. Şi-a îngăduit să se gândească la copilul din pântece. La aproape şase luni de sarcină, îl simţea cum se mişcă. Ce se va alege de el, după ce se va naşte, în sălbăticia aceea plină de capcane, atât de departe de patria sa? De ce îi spusese Shahin povestea lui Daia – şi ce legătură avea asta cu secretul pe care îl căuta ea? A alungat toate acele gânduri atunci când el i-a întins inelul.

– Atinge-l scurt, cu hotărâre, pe cioc – exact aici, a îndemnat-o el, când ea a luat inelul învelit în piele, încă licărind de căldură. Nu va simţi mare lucru, dar va ţine minte...

Mireille a privit spre şoimul care stătea încrezător pe braţul ei, cu ghearele înfipte în apărătoarea pentru încheietură. Ciocul îi era expus, şi ea a ţinut inelul la doar câţiva centimetri depărtare. Apoi s-a oprit.

– Nu pot, a spus ea, îndepărtând inelul, care a licărit roşiatic în aerul rece al nopţii.

– Trebuie, a spus Shahin, neclintit. Cum altfel vei avea puterea de a ucide un *bărbat*, dacă n-ai destulă forţă ca să-ţi pui însemnul pe o pasăre?

– Să ucid un om? a făcut ea. Niciodată!

Însă în chiar clipa când a spus asta, Shahin a zâmbit discret, iar ochii i-au strălucit gălbui în lumina stranie. Beduinul avea dreptate, s-a gândit ea, amintindu-şi ce auzise despre cât de îngrozitor poate fi un zâmbet.

– Să nu-mi spui că nu-l vei ucide pe acest om, a zis încet Shahin. Îi cunoşti numele, i-l rosteşti noaptea în somn. Simt dorinţa ta de răzbunare, aşa cum alţii găsesc apa după miros. Asta te-a îndrumat încoace, asta te ţine în viaţă: răzbunarea.

– Nu, a spus Mireille, deşi simţea cum îi zvâcneşte sângele pe sub pleoape, în timp ce strângea inelul între degete. Am venit aici să aflu un secret. Doar ştii asta. În schimb, îmi istoriseşti legende despre o femeie cu părul roşcat, care e moartă de mii de ani...

– Dar n-am zis că a murit, a spus brusc Shahin, fără nici o expresie pe chip. Trăieşte, la fel ca nisipurile cântătoare ale deşertului. Ca şi misterele antice, ea vorbeşte. Zeii nu s-au îndurat s-o vadă moartă: au transformat-o într-o piatră vie. A aşteptat opt mii de ani, pentru că tu eşti instrumentul răzbunării ei – tu şi fiul tău –, aşa cum s-a prezis.

> Mă voi înălţa din nou ca pasărea phoenix din cenuşa zilei când pietrele şi stâncile încep să cânte... iar nisipurile deşertului vor vărsa lacrimi ca de sânge... iar aceasta va fi ziua răzbunării pentru Pământ...

Mireille a auzit glasul Letiziei şoptindu-i în minte. Apoi, răspunsul staretei: „Setul Montglane conţine cheia care desferecă buzele mute ale Naturii – pentru a dezlega vocile zeilor".

S-a uitat înspre nisipuri, care, în lumina focului, păreau de un roz deschis şi ciudat, tremurând sub marea nesfârşită de stele. Avea în mână inelul care încă licărea de căldură. Murmurând încet către şoim, a inspirat adânc şi i-a apăsat inelul pe cioc. Pasărea a tresărit, a tremurat, dar nu s-a mişcat, cu toate că mirosul acru de cartilaj ars i-a năpădit şi lui

Mireille nările. A simţit că i se face rău şi a lăsat inelul să cadă la pământ. Apoi a început să mângâie spinarea şi aripile strânse ale păsării. Penele moi erau alunecoase sub degetele ei. Pe cioc îi rămăsese întipărită cifra opt.

Shahin a întins braţul şi şi-a lăsat palma grea pe umărul ei. Era prima oară că el o atingea, iar de astă dată a privit-o în ochi.

– Când ea a venit la noi din deşert, a rostit el, i-am spus Daia. Dar acum trăieşte în Tassili, locul în care te voi duce. E mai înaltă de şase metri, dominând de departe valea Djabbaren, deasupra giganţilor pământului, peste care este stăpână. Noi îi spunem Regina Albă.

Au mers singuri printre dune vreme de săptămâni în şir, oprindu-se doar să gătească vânatul, şi eliberând câte un şoim să vâneze. Aceea a fost singura hrană proaspătă pe care au avut-o. Iar laptele de cămilă, gras şi sărat, le-a fost singura băutură.

La amiaza celei de-a optsprezecea zile, Mireille a ajuns dincolo de ridicătură, iar cămila ei a alunecat pe nisipul afânat şi a zărit pentru prima oară *zauba'ah*, vârtejurile sălbatice care răvăşeau deşertul. Aflate încă la peste cincisprezece kilometri depărtare, acele vârtejuri se ridicau până la trei sute de metri în aer, nişte coloane de nisip roşiatic ce se roteau nebuneşte, împinse de vânt. Nisipul de la baza acelor coloane se ridica până la treizeci de metri în aer, antrenând cu sine pietre şi plante într-un caleidoscop nebun, amintind de confetti multicolore. La o mie de metri înălţime se zărea un nor roşiatic, ce se arcuia peste vârtejurile de furtună şi ascundea soarele.

Eşafodajul asemănător unui cort care o ferea de strălucirea orbitoare a deşertului flutura sus, deasupra şeilor de pe cămile, aducând cu pânzele unei corăbii greoaie care traversa marea de nisip ce se numea deşert. Singurul sunet pe care-l auzea Mireille era cel produs de fâlfâirea pânzei în vântul uscat, în vreme ce, în depărtare, deşertul era sfârtecat în bucăţi.

Apoi a auzit şi zgomotul specific – un bâzâit slab, grav şi înspăimântător, aducând cu sunetul produs de un gong oriental misterios. Cămilele au început să se agite, încercând să se smulgă din frâie, şi să se zbată ca turbate pentru a se elibera. Nisipul le fugea de sub picioare.

Shahin a sărit de pe cămila lui, a prins-o de frâu şi a încercat să domolească animalul.

– Se tem de nisipurile cântătoare, a strigat el către Mireille, prinzând şi frâiele cămilei ei, iar ea a coborât ca să-l ajute să desfacă acel cort protector de pe şa. Shahin a legat cămilele la ochi pentru ca acestea să se liniştească, deşi ele scoteau sunete stridente, ca un răget de măgar. Apoi le-a împiedicat folosind un *ta'kil* – ceva cu care le-a legat picioarele din faţă deasupra genunchilor – şi le-a silit să se aşeze pe nisip, în vreme ce Mireille a legat bagajele laolaltă. Vântul fierbinte a început să crească în tărie, iar cântecul nisipurilor a devenit tot mai puternic.

– Sunt la cincisprezece kilometri depărtare, a strigat Shahin, dar se apropie cu repeziciune! Peste douăzeci de minute, cel mult o jumătate de oră, vârtejurile vor ajunge la noi!

Se străduia să bată stâlpi de cort în nisip, fixând pânză de cort deasupra bagajelor, în timp ce cămilele urlau deznădăjduite, chinuindu-se să se ridice pe picioarele din faţă, legate, şi nereuşind, din cauza nisipului ce le aluneca de sub copite. Mireille a tăiat *sibaks,* şnururile de mătase care legau şoimii de rezemătoarele pe care stăteau, şi i-a băgat pe amândoi într-un sac pe care l-a împins sub buza cortului lipit de sol. Apoi ea şi Shahin s-au strecurat sub pânza de cort care era deja pe jumătate îngropată în nisipul greu, ce îi apăsa ca un morman de cărămizi.

Sub pânza de cort, Shahin a înfăşurat muselină peste capul şi faţa lui Mireille. Până şi acolo, în acel cort, ea a putut simţi nisipul aspru izbind-o în faţă. Încercând să-i pătrundă în gură, nas şi urechi. S-a lipit de sol şi a rămas întinsă, străduindu-se

să respire cât mai puțin, în vreme ce zgomotul creștea în intensitate, ca mugetul mării.

– Asta e coada șarpelui, a spus Shahin, azvârlindu-și un braț peste umerii ei, pentru a forma un strat protector de aer, astfel încât ea să poată respira, în timp ce nisipurile se așezau tot mai greu peste ei. Se ridică pentru a apăra poarta. Asta înseamnă că, dacă Allah vrea ca noi să supraviețuim, mâine vom ajunge în Tassili.

Sankt Petersburg, Rusia
Martie 1793

Stareța de Montglane stătea în salonul uriaș al apartamentelor ei din Palatul Imperial din Sankt Petersburg. Tapiseriile grele ce acopereau ușile și ferestrele blocau orice rază de lumină și păreau să confere încăperii o senzație de siguranță. Până în acea dimineață, stareța crezuse că era *în siguranță*, că putea înfrunta orice. Acum își dăduse seama că se înșelase.

În jurul ei se aflau cele șase *doamne de companie* pe care țarina Ecaterina i le pusese la dispoziție. Stând tăcute, cu capetele aplecate asupra dantelelor și broderiilor, fiecare dintre acestea o urmărea cu colțul ochiului, ca să poată raporta orice mișcare făcută. A început să miște mărunt din buze, murmurând o rugăciune de mulțumire și un crez, astfel încât femeile să-și închipuie că ea se ruga de zor.

În acest timp, așezată la o masă franțuzească de scris, ea a deschis Biblia legată în piele și a citit în secret, pentru a treia oară, o scrisoare pe care ambasadorul Franței i-o strecurase în acea dimineață – ultima lui acțiune înainte de sosirea saniei care avea să-l trimită în exil în Franța.

Scrisoarea venea din partea lui Jacques-Louis David. Mireille dispăruse: fugise din Paris în timpul Terorii și,

pesemne, părăsise chiar Franța. Însă Valentine, acea fată dulce, murise. „Dar unde erau piesele?" s-a întrebat, deznădăjduită, stareța. Scrisoarea nu-i spunea acest lucru, desigur.

Exact în aceeași clipă a auzit o bufnitură puternică în holul de la intrare al apartamentului, și un zăngănit metalic, urmat de strigăte de agitație. Deasupra tuturor acestora se ridica glasul poruncitor al țarinei.

Stareța a închis Biblia, ascunzând scrisoarea între paginile ei. Neliniștite, doamnele de companie s-au uitat una la alta. Ușa ce dădea în cameră s-a deschis exploziv. Tapiseria care acoperea ușa a fost smulsă de pe perete, căzând și făcând inelele de prindere să zăngănească la atingerea cu podeaua.

Derutate, doamnele de companie au sărit în sus, iar trusele de cusut s-au răsturnat, revărsând pe podea ațe, bucăți de țesături și ace, timp în care Ecaterina a intrat ca un taur înfuriat în cameră, lăsându-și în urmă gărzile care încercau să-și revină din buimăceală.

– Afară! Afară! Afară! a strigat ea, traversând camera și lovind cu un pergament făcut sul în palma celeilalte mâini. Doamnele de companie s-au furișat din calea ei, împrăștiind fire și ațe în urma lor și călcându-se una pe alta pe picioare în încercarea de a ieși cât mai repede pe ușă. A urmat o mică învălmășeală în hol, atunci când femeile dornice să scape de mânia suveranei și gărzile s-au ciocnit; apoi s-a auzit bufnetul ușilor exterioare, iar împărăteasa a ajuns la masa de scris.

Stareța a ridicat capul și i-a zâmbit cu calm, având Biblia închisă pe pupitrul din fața ei.

– Draga mea Sophie, a spus ea, după atâția ani, iată că ai venit să faci rugăciunea de dimineață alături de mine. Propun să începem prin a ne căi de faptele noastre...

Împărăteasa a lovit cu pergamentul rulat în coperta Bibliei. Ochii ei scoteau flăcări.

– Să începi *tu* prin a te căi! a strigat ea. Cum de-ndrăznești să mă sfidezi? Cum de cutezi să nu-mi dai ascultare?

Voința mea este Lege în acest Stat! Iar acest stat ți-a oferit adăpost vreme de mai bine de un an, în ciuda recomandărilor făcute de sfetnicii mei și a conștiinței mele! Cum de îndrăznești să-mi nesocotești porunca? Înșfăcând din nou documentul, l-a desfăcut în fața stareței. Semnează-l! s-a răstit ea, neagră de furie, apoi a luat un toc de pe suportul cu călimară și, cu mâna tremurând de enervare, a lăsat o dâră de cerneală pe tăblia pupitrului.

– Draga mea Sophie, a spus stareța, netulburată și luând documentul rulat dintre degetele Ecaterinei, nu știu despre ce vorbești.

Apoi s-a uitat la hârtie de parcă n-ar mai fi văzut-o până atunci.

– Platon Zubov mi-a spus că ai refuzat să îl semnezi! a strigat ea, în vreme ce stareța a continuat să-l citească. Țarina a rămas neclintită, ținând între degete tocul din a cărui peniță picura cerneală. Înainte de a te azvârli în închisoare, vreau să știu ce motiv ai să nu semnezi!

– Dacă tot e să ajung în închisoare, a spus stareța cu un zâmbet, nu cred că mai are importanță ce explicație ți-aș oferi – cu toate că ar putea să fie de interes vital pentru tine.

Apoi s-a uitat din nou la document.

– Ce vrei să spui? a întrebat împărăteasa, punând tocul înapoi pe postament. Știi prea bine ce reprezintă hârtia asta: refuzul de a o semna reprezintă un act de trădare împotriva Statului! Orice emigrant francez care dorește să se bucure în continuare de protecția mea trebuie să semneze acest jurământ. Națiunea aceea de ticăloși josnici și-a asasinat regele! L-am izgonit pe ambasadorul Genet de la curtea mea – am rupt toate relațiile diplomatice cu acel guvern-marionetă, alcătuit din zevzeci –, am interzis ca navele franțuzești să intre în porturile rusești!

– Da, da, a spus stareța, simțind că-și pierde răbdarea. Dar ce legătură au toate astea cu mine? Nu poți spune că eu

sunt emigrantă; am plecat din Franţa cu mult înainte ca ţara să-şi închidă graniţele. De ce să rup orice legături cu patria mea, chiar şi corespondenţa cu prietenii, care nu aduce nici un rău nimănui?

– Refuzând, sugerezi că eşti în cârdăşie cu acei diavoli! a spus Ecaterina pe un ton îngrozit. Îţi dai seama că *au votat* executarea regelui? Toată pleava străzilor – l-au ucis cu sânge rege, ca pe un criminal de rând! I-au tăiat părul şi l-au dezbrăcat, lăsându-l doar în cămaşă, şi l-au dus cu o cotigă pe două roţi pe străzile Parisului pentru ca să fie scuipat de toţi nespălaţii! Când a ajuns pe eşafod şi a încercat să vorbească – pentru a ierta păcatele propriului popor, înainte de a fi măcelărit ca o vită –, i-au pus capul cu forţa pe butuc şi au pornit ghilotina...

– Ştiu asta, a spus stareţa încet. Ştiu. A lăsat documentul pe pupitru şi s-a ridicat, rămânând faţă în faţă cu prietena din copilărie. Dar nu pot rupe orice legături cu oamenii din Franţa, indiferent de ucazurile pe care le dai. Există ceva mai rău, mai îngrozitor decât moartea unui rege, poate chiar decât moartea *tuturor* regilor.

Ecaterina a privit-o uimită pe stareţă, care a deschis cu părere de rău Biblia şi a scos dintre paginile ei scrisoarea, pe care i-a întins-o ţarinei.

– Lipsesc câteva piese din Setul Montglane, a spus ea.

Ecaterina cea Mare, ţarina tuturor rusilor, stătea la tabla de şah cu pătrate albe şi negre, faţă în faţă cu stareţa. A ridicat un cal şi l-a mutat spre centrul tablei. Părea obosită şi suferindă.

– Nu pricep, a spus ea cu glas scăzut. Dacă ai ştiut tot timpul unde se află piesele, de ce nu mi-ai spus? De ce n-ai avut încredere în mine? Credeam că sunt împrăştiate...

– *Au fost* împrăştiate, i-a răspuns stareţa, studiind poziţia de pe tabla de şah, dar împrăştiate de persoane pe care credeam că le controlez. S-ar părea că m-am înşelat. Lipseşte

unul dintre jucători, împreună cu câteva piese. Trebuie să le recuperez.

– Bineînţeles că trebuie, a aprobat-o împărăteasa. Iar acum îţi dai seama că trebuia să apelezi la mine încă de la început. Am agenţi în orice ţară. Dacă există cineva care poate găsi piesele, atunci numai eu sunt aceea.

– Nu fi absurdă, a spus stareţa, ieşind cu regina şi capturând un pion. Când a dispărut această tânără, la Paris se găseau opt piese. Nu se poate să fi fost atât de smintită încât să le poarte asupra ei. E singura care ştie unde au fost ascunse, şi nu ar avea încredere decât într-o persoană despre care ar şti că a fost trimisă de mine. De aceea i-am scris domnişoarei Corday, care administra mănăstirea de la Caen. I-am cerut să se ducă la Paris în numele meu, ca să descopere unde este fata aceea, înainte de a fi prea târziu. Acum, după ce mi-ai exilat poştaşul, pe ambasadorul Genet, nu mai pot comunica cu Franţa decât dacă mă ajuţi. Ultima mea scrisoare a plecat cu sacul diplomatic.

– Helene, eşti prea deşteaptă pentru mine, a spus ţarina şi a zâmbit cu gura până la urechi. Trebuia să bănuiesc de unde îţi venea restul corespondenţei – ceea ce nu am putut confisca.

– Confisca! a exclamat stareţa, uitându-se cum Ecaterina îi captura nebunul.

– Nu era nimic interesant în ele, a spus ţarina. Însă acum, după ce ai avut suficientă încredere în mine şi mi-ai destăinuit conţinutul acestei scrisori, poate o să mai faci un pas şi o să-mi îngădui să te ajut, aşa cum ţi-am propus dintru început, pentru a găsi setul. Cu toate că am o bănuială că doar izgonirea lui Genet te-a făcut să mi te confesezi, eu rămân prietena ta. Vreau Setul Montglane. Trebuie să-l posed înainte de a cădea în mâna unei persoane mai lipsite de scrupule decât mine. Venind aici, ţi-ai încredinţat viaţa în mâinile mele, dar până acum nu ai vrut să-mi împărtăşeşti şi mie ceea ce ştii.

De ce să nu-ţi fi confiscat scrisorile, dacă nu ai avut deloc încredere în mine?

– Cum să am încredere în tine? a strigat stareţa, înfuriată. Crezi că nu mă mai ajută ochii? Ai semnat un pact cu *duşmanul* tău, Prusia, pentru împărţirea *aliatului* tău, Polonia. Viaţa îţi este ameninţată de nenumăraţi duşmani, care se află chiar la curtea ta. Află că fiul tău Pavel pregăteşte trupe care seamănă celor prusace pe moşia lui de la Gatchina, plănuind să dea o lovitură de stat. Orice mişcare pe care o faci în acest joc primejdios îmi sugerează că vrei să intri în posesia acestui Set Montglane doar ca să-ţi slujeşti propriile interese – să obţii putere. De unde să ştiu eu că nu mă vei trăda şi pe mine, aşa cum i-ai trădat pe atâţia alţii până acum? Şi, deşi s-ar putea să fii de partea mea, aşa cum aş dori să cred, ce s-ar întâmpla dacă am aduce setul aici? Nici măcar puterea ta, draga mea Sophie, nu va trece dincolo de mormânt. Dacă s-ar întâmpla să mori, nici nu vreau să mă gândesc la ce ar folosi piesele fiul tău Pavel!

– Nu trebuie să te temi de Pavel, a spus ţarina dispreţuitor, în timp ce stareţa făcea rocada mică. Puterea lui nu va trece dincolo de comanda acelor trupe amărâte pe care le pune să mărşăluiască în uniformele acelea ridicole. După ce mor, ţar va fi nepotul meu Alexandr. Chiar eu l-am instruit, iar el va face doar ce i-am poruncit...

În aceeaşi clipă, stareţa a dus un deget la buze, făcând semn către o tapiserie atârnată pe peretele îndepărtat al încăperii. Ambele femei au privit atent la tapiserie, în vreme ce stareţa a continuat să vorbească:

– A, ce mutare interesantă, şi încă una care pune probleme deosebite...

Ţarina a pornit spre capătul încăperii cu paşi apăsaţi. Cu un singur gest, a tras deoparte tapiseria grea. În spatele ei se afla Pavel, prinţul moştenitor, cu faţa roşie de ruşine. Şocat, a aruncat o privire spre mama lui, apoi a lăsat ochii în jos.

– Mamă, tocmai venisem să-ţi fac o vizită... a început el, dar nu a avut curajul să o privească pe ţarină în faţă. Adică, Maiestatea Voastră, eu am... am venit să o văd pe maica stareţă într-o chestiune... s-a bâlbâit el făcându-şi de lucru cu nasturii de la redingotă.

– Văd că eşti la fel de iute la minte ca şi răposatul tău tată, l-a repezit ea. Când mă gândesc că am purtat în pântece un prinţ moştenitor al cărui mare talent e să tragă cu urechea pe la uşi! Să pleci imediat de aici! Mă dezgustă până şi simpla ta prezenţă!

I-a întors apoi spatele, însă stareţa a observat privirea plină de ură care a apărut o clipă pe faţa lui Pavel atunci când s-a uitat spre mama lui. Ecaterina făcea un joc primejdios cu acel fiu, care nu era nici pe jumătate atât de prost pe cât îl socotea ea.

– Le rog pe maica stareţă şi pe Maiestatea Sa să-mi scuze apariţia într-un moment total nepotrivit, a rostit el încet.

Apoi, făcând o plecăciune spre mama lui, care era tot cu spatele la el, Pavel s-a retras şi a ieşit tăcut din încăpere.

Ţarina a rămas mută în apropierea uşii, cu ochii aţintiţi asupra tablei de joc.

– Cât de mult crezi că a auzit? a întrebat ea într-un târziu, parcă citind gândurile stareţei.

– Înţelept ar fi să presupunem că a auzit totul, a spus stareţa. De aceea, trebuie să acţionăm de îndată.

– Cum adică, din cauză că un neisprăvit a aflat că nu el va fi împărat? a zis Ecaterina cu un zâmbet amar. Sunt convinsă că a bănuit asta de multă vreme.

– Nu, a spus stareţa, pentru că a aflat despre set.

– Dar setul e în siguranţă până ne facem un plan, a zis Ecaterina. Iar singura piesă pe care ai adus-o cu tine *aici* este într-un beci de-al meu. Putem s-o trimitem pe aceea, dacă vrei, într-un loc unde nimănui nu-i va trece prin cap să o caute. Tocmai se toarnă o nouă fundaţie pentru ultima aripă a Palatului de Iarnă. De cincizeci de ani se tot construieşte la

ea – mă apucă groaza când mă gândesc la osemintele ce se găsesc îngropate deja acolo!

– Nu putem să o îngropăm chiar noi? a întrebat stareţa, în vreme ce ţarina traversa încăperea.

– Cred că glumeşti! Ecaterina s-a aşezat din nou la tabla de şah. Cum adică, noi două: să ne strecurăm la miez de noapte ca să ascundem o piesă de şah de cincisprezece centimetri înălţime? Nici nu cred că trebuie să ne facem atâtea griji.

Însă stareţa nu se mai uita la ea. Privirea ei rămăsese aţintită asupra tablei de şah, presărate cu piesele jocului ajuns abia la jumătate, o tablă de joc cu dale albe şi negre, pe care o adusese cu sine tocmai din Franţa. Încet, a ridicat mâna şi, făcând un gest circular cu ea, a măturat piesele de pe tablă, astfel că o parte din ele s-au prăbuşit pe carpeta din blană de astrahan. Apoi a bătut în tablă cu mâna făcută pumn. S-a auzit un sunet gros şi înfundat, ca şi cum sub suprafaţă se găsea un strat protector – ceva care separa dalele mici din email de ceva îngropat sub ele. Ţarina a făcut ochii mari şi a întins mâna ca să atingă suprafaţa tablei. Cu inima bătând mai tare, s-a ridicat de la masă şi s-a apropiat de un vas pentru jăratic, în care cărbunii se stinseseră de mult. A luat vătraiul greu din fier şi, ridicându-l deasupra capului, a lovit tabla de şah cu toată puterea. Câteva dintre dale au crăpat. Lăsând vătraiul deoparte, ea a smuls cele câteva dale sparte, precum şi dublura de bumbac de dedesubt. Sub dublură a văzut o strălucire mată, care părea să sugereze o flacără mocnind încet. Cu o expresie sumbră pe chipul palid, stareţa s-a aşezat pe scaun, alături de tablă.

– Asta e tabla Setului Montglane! a şoptit ţarina, privind fix la careurile sculptate din argint şi aur, ce apăreau prin spărtură. Deci ai avut asta tot timpul la tine! Nici nu mă mir că ai fost atât de tăcută! Trebuie să scoatem plăcuţele şi dublura, să le desprindem de pe tablă ca să-mi desfăt ochii cu strălucirea ei. Vai, ce mult vreau să o văd!

– Eu o visasem deseori, a spus stareța. Dar când, în cele din urmă, a fost scoasă din ascunzătoare, când am văzut-o sclipind în lumina slabă din abație, când am pipăit pietrele prețioase și simbolurile magice cu vârful degetelor, m-am simțit străbătută de o forță mai înfiorătoare decât orice altceva mi-a fost dat să trăiesc în viața asta. Acum ai înțeles de ce vreau să o îngropăm – chiar în noaptea asta – într-un loc unde să nu poată fi găsită decât atunci când vor fi adunate toate piesele. Există cineva în care putem avea încredere pentru o asemenea misiune?

Ecaterina a privit-o îndelung, simțind, pentru prima oară în ultimii ani, singurătatea rolului pe care și-l alesese în viață. O împărăteasă nu-și putea îngădui nici prieteni, nici confidente.

– Nu, i-a răspuns ea stareței cu un zâmbet jucăuș, pus pe șotii, dar noi ne-am mai satisfăcut unele capricii și înainte de asta, nu-i așa, Helene? În seara asta, la miezul nopții, putem lua supeul împreună – și o scurtă plimbare prin grădină nu ne-ar face bine, cumva?

– S-ar putea să facem mai multe plimbări, a aprobat-o stareța. Înainte de a porunci ca tabla de joc să fie acoperită și protejată astfel, am pus să fie tăiată cu grijă în patru bucăți, ca să o pot muta de colo, colo, fără ajutorul altcuiva. Am anticipat ziua asta... Slujindu-se de vătraiul de fier ca de o rangă, Ecaterina desfăcuse deja multe dintre plăcuțele de ceramică. Stareța a ridicat bucățile de ceramică, scoțând la iveală porțiuni din minunata tablă de joc. Fiecare careu conținea câte un simbol mistic și ciudat, din argint și aur. Marginile erau împodobite cu pietre prețioase netăiate, lustruite doar ca niște ouă și montate în modele sculptate bizar.

– După ce mâncăm de seară, a spus stareța, privind spre prietena ei, putem citi scrisorile ce mi-au fost confiscate?

– Sigur. O să cer să-ți fie aduse, a promis împărăteasa, privind cu ochi vrăjiți la tabla de șah. Scrisorile nu erau prea

interesante. Sunt toate de la o veche prietenă de-a ta. În mai toate se vorbeşte despre vremea din Corsica...

Tassili
Aprilie 1793

Însă Mireille se afla deja la mii de kilometri depărtare de ţărmurile Corsicii. Şi în acele clipe, cum depăşise ultimul zid înalt al Ez-Zemoul El Akbar, a văzut în faţă, dincolo de nisipuri, Tassili, căminul Reginei Albe.

Tassili n'Ajjer, sau Platoul Hăurilor, se ridica din deşert ca o panglică lungă de piatră ce se întindea cale de patru sute cincizeci de kilometri, din Algeria până în regatul Tripoli, ocolind marginea Munţilor Ahaggar şi oazele bogate şi înverzite din partea de sud a deşertului. În interiorul acelor canioane din platouri se afla şi cheia misterului antic.

În timp ce trecea în urma lui Shahin din deşertul pustiu în gura defileului îngust din partea de vest, Mireille a simţit cum se făcea brusc mai rece, şi, pentru prima oară în ultima lună, a simţit mirosul bogat de apă dulce. După ce au pătruns în defileul cu pereţi înalţi de piatră, a zărit un firicel mărunt de apă curgând peste pietre sfărâmate. Malurile erau pline de leandri de culoare roz fremătând în umbră, iar în albie se vedeau câţiva palmieri firavi, ale căror frunze ca nişte pene desfăcute se ridicau către fărâma de cer care strălucea deasupra zidurilor de piatră.

După ce cămilele au urcat prin cheile înguste, gâtul de piatră albăstruie s-a lărgit, devenind o vale bogată şi fertilă, unde numeroase râuri udau livezi de piersici, curmali şi caişi. Mireille, care vreme de săptămâni nu mâncase altceva decât carne de şopârlă, de salamandră şi de uliu şoricar, prăjită pe

cărbuni, a cules din mers piersici din copaci, iar cămilele s-au înfruptat cu frunzele verzi ale copacilor întâlniţi în cale.

Fiecare vale se deschidea spre alte văi şi chei întortocheate, fiecare având propria climă şi vegetaţie. Formată cu milioane de ani în urmă de râurile subterane care îşi croiau drum prin straturile multicolore de piatră, zona Tassili era sculptată precum peşterile şi haurile unei mări subterane. Râurile tăiaseră cheile ale căror pereţi dantelaţi din piatră albă şi roz semănau cu recifurile de coral, văi largi de ace spiralate înălţându-se spre cer. Şi, înconjurând aceste terase ce semănau cu castelele din gresie roşie pietrificată, se vedeau podişuri masive, cenuşii-albăstrui, cu pereţi ca de fortăreaţă, ce se avântau de la nivelul deşertului până la peste un kilometru spre cer.

Mireille şi Shahin nu au întâlnit pe nimeni decât atunci când, sus, deasupra teraselor de la Aabaraka Tafelalet, au ajuns la Tamrit – Satul Corturilor. Aici, chiparoşi vechi de o mie de ani se ridicau din albia adâncă şi rece, iar temperatura scăzuse atât de mult, încât Mireille uitase cu totul de arşiţa de 50°C pe care o îndură în decursul lunii petrecute printre dunele pustii şi uscate.

La Tamrit urmau să-şi lase cămilele şi să-şi continue drumul pe jos, luând cu ei doar proviziile pe care le puteau duce în spate. Pentru că acum intrară în porţiunea Labirintului, unde, după cum spunea Shahin, cărările şi brânele erau atât de înşelătoare, încât până şi caprele sălbatice şi muflonii rareori se aventurau pe acolo.

Au aranjat cu Oamenii Corturilor să aibă grijă de cămile şi să le adape. Mulţi veniseră să caşte ochii la părul lung al lui Mireille, roşu ca focul în lumina soarelui ce apunea.

– Trebuie să ne odihnim aici în noaptea asta, i-a spus Shahin. Labirintul nu poate fi traversat decât ziua. Mâine vom porni la drum. În inima Labirintului se află cheia... A ridicat braţul ca să arate către capătul cheilor, unde zidurile din piatră descriau o curbă deja ascunsă în umbrele

negre-albăstrui, pe măsură ce soarele aluneca dincolo de marginea canionului.

– Regina Albă, a şoptit Mireille, ridicând privirea către umbrele contorsionate care făceau ca piatra să pară a se zvârcoli. Shahin, doar nu crezi că acolo, sus, e o femeie din piatră – înţelegi, o fiinţă vie?

S-a simţit cuprinsă de un fior rece de îndată ce soarele a coborât, iar aerul s-a răcorit brusc.

– Eu atâta ştiu, i-a şoptit el, de parcă s-ar fi ferit să nu-l audă cineva. Se spune că, uneori, la apus, când nu e nimeni prin preajmă, ea poate fi auzită de departe cântând o melodie ciudată. Poate că... va cânta pentru tine.

La Sefar, aerul era răcoros şi limpede. Aici întâlniseră primele sculpturi în piatră – deşi acestea nu erau şi cele mai vechi –, mici diavoli cu coarne semănând cu cele ale caprelor, fiind făcute în basorelief. Acelea fuseseră pictate în jurul anului 1500 înainte de Hristos. Cu cât urcau, cu atât mai greu devenea drumul, şi cu atât mai vechi erau şi picturile – arătând mai fermecătoare, mai misterioase şi mai complicate.

Mireille a simţit că, pe măsură ce urca brânele abrupte, săpate în pereţii drepţi ai canionului, se deplasa înapoi în timp. Înaintând, după fiecare cotitură a canionului, picturile făcute pe suprafaţa stâncilor spuneau povestea epocii în care vieţile oamenilor se îmbinaseră cu acele prăpăstii şi abisuri, valuri ale civilizaţiei, unul după altul, care mergeau înapoi cu opt mii de ani.

Arta era prezentă pretutindeni – în nuanţe carmin, ocru şi roşu, şi negru, galben şi cafeniu –, sculptată şi creionată pe pereţii abrupţi, arsă cu culori neobişnuite în ascunzişurile întunecate ale fisurilor şi peşterilor – mii şi mii de picturi, cât puteau cuprinde cu privirea. Expuse acolo, în sălbăticia naturii, pictate la unghiuri şi la înălţimi ce puteau fi atinse doar de

un cățărător priceput, sau, așa cum zisese Shahin, doar de o capră, ele spuneau istoria, nu doar a omului, ci a vieții însăși.

În a doua zi de călătorie, au văzut carele lui Hyksos – oamenii mării, care cuceriseră Egiptul și Sahara în urmă cu două mii de ani înainte de Hristos, și ale căror arme superioare – vehicule trase de cai și armuri – îi ajutaseră să fie mai puternici decât războinicii localnici, călare pe cămile. Tablourile descriind cucerirea se citeau precum paginile unei cărți deschise atunci când au trecut peste pereții canionului ca niște animale de pradă prin deșertul roșiatic. Mireille a surâs mai mult pentru sine, întrebându-se ce părere ar avea unchiul ei Jacques-Louis dacă ar contempla lucrările acelor artiști anonimi, ale căror nume rămaseseră îngropate în negura timpului, însă care rezistaseră atâtea mii de ani.

În fiecare noapte, după ce soarele cobora sub margine canionului, amândoi trebuiau să-și caute adăpost. Dacă nu găseau peșteri în apropiere, se înveleau în pături de lână, pe care Shahin le fixa în piatra canionului cu cuie de cort, astfel încât să nu se rostogolească în gol în timpul somnului.

În cea de-a treia zi au ajuns la peșterile Tan Zoumaitok, atât de întunecate și de adânci, încât nu puteau vedea decât la lumina torțelor făcute din tufărișul mărunt pe care îl smulgeau din crăpăturile stâncilor. În peșteri existau picturi colorate, perfect păstrate, reprezentând bărbați fără chipuri, cu capete de forma unor monede, vorbind cu pești care mergeau pe picioare aflate în partea din spate a corpului lor. Asta, pentru că, i-a spus Shahin, triburile antice credeau că strămoșii lor ieșiseră din mare pe uscat sub forma unor pești, mergând pe picioare pentru a părăsi supa primordială. Tot acolo existau descrieri ale magiei pe care ei o foloseau pentru a domoli spiritele naturii – un dans în spirală, realizat de *djenoun* ori spirite, care părea a poseda, mișcându-se în sensul invers acelor de ceasornic în cercuri tot mai mici, în jurul formei centrale a unei pietre sacre. Mireille s-a uitat îndelung la imagine,

avându-l alături pe Shahin, care nu a scos nici un cuvânt, după care amândoi au mers mai departe.

În dimineaţa celei de-a patra zile, s-au apropiat de culmea platoului. Când au dat colţul canionului, pereţii s-au deschis, dând naştere unei văi largi şi adânci, acoperite complet cu picturi. Culorile erau vizibile pretutindeni, pe fiecare petic de stâncă. Aceea era Valea Giganţilor. Pereţii cheilor, de jos până sus, erau acoperiţi cu peste cinci mii de picturi. Mireille s-a oprit ca să-şi tragă sufletul vreme de o clipă, iar ochii ei au rătăcit peste o suprafaţă uriaşă de pereţi pictaţi artistic – în urmă cu mii de ani –, având culori şi beneficiind de o claritate şi o simplitate dezarmante, arătând de parcă ar fi fost realizate cu doar o zi, două în urmă. La fel ca frescele marilor maeştri, erau nemuritoare.

A rămas locului multă vreme. Poveştile spuse de acei pereţi păreau să o învăluie, să o ducă în altă lume, primitivă şi misterioasă. Între pământ şi cer nu exista nimic altceva decât culori şi forme, iar culorile păreau să gonească prin sângele ei ca un drog, în timp ce ea stătea pe un pervaz înalt, suspendat în spaţiu. Apoi a auzi sunetul.

La început, a crezut că era vântul; un zumzet înalt, precum sunetul făcut de cineva când suflă în gâtul unei sticle de formă alungită. Ridicând privirea, Mireille a văzut o stâncă înaltă – probabil de trei sute de metri – care ţâşnea deasupra cheilor sălbatice şi pârjolite de arşiţă. Pe faţa stâncii părea să fi apărut, ca de niciunde, o crăpătură. Mireille a aruncat o privire către Shahin. Şi el se uita spre stânca de unde se auzea sunetul. Bărbatul şi-a tras vălurile peste faţă şi i-a făcut semn din cap să pornească înaintea lui pe fâşia îngustă a drumului.

Poteca urca brusc. Curând, a devenit atât de abruptă, iar marginea ei părea atât de fragilă, încât Mireille – care era gravidă în mai bine de şapte luni – abia reuşea să îşi ţină echilibrul şi să respire firesc. La un moment dat, picioarele au lăsat-o şi a căzut în genunchi. Pietrele care s-au desprins de

sub ea s-au rostogolit de la o mie de metri în cheile de dedesubt. Înghiţind în sec şi lingându-şi buzele, Mireille s-a ridicat în picioare – deoarece poteca era atât de îngustă, încât Shahin n-ar fi putut să o ajute – şi a continuat să înainteze fără să mai privească în jos. Sunetul a crescut în intensitate.

Era vorba despre trei note, emise mereu, mereu, în diferite combinaţii, în tonuri tot mai înalte. Cu cât Mireille se apropia mai mult de crăpătura din stâncă, cu atât mai puţin semănau notele cu şuieratul vântului. Tonul frumos şi limpede aducea cu glasul omenesc. Mireille a continuat să urce pe cornişa ce se sfărâma sub tălpile ei.

Brâna era la o mie cinci sute de metri deasupra văii. Ceea ce păruse de jos doar o crăpătură îngustă în stâncă era, de fapt, o fisură gigantică, reprezentând intrarea într-o peşteră; cel puţin aşa arăta. Având şase metri în lăţime şi cincisprezece metri înălţime, arăta ca o ruptură uriaşă în piatră, aflată între brână şi culme. Mireille a aşteptat ca Shahin să o ajungă din urmă şi, luându-l de mână, au păşit împreună prin deschizătură.

Zgomotul a devenit asurzitor, răsunând în jurul lor din toate părţile şi reverberând din pereţii ce alcătuiau fisura. Părea să treacă prin fiecare fibră a trupului ei, în timp ce ea se străduia să înainteze prin crevasa întunecată. La capătul ei, a văzut o licărire. S-a târât prin beznă, pe măsură ce muzica părea să o învăluie cu totul. Într-un târziu, a ajuns la capăt, încă ţinându-se de Shahin, şi a făcut un pas în afară.

Ceea ce i se păruse a fi o peşteră era de fapt o mică vale, al cărei tavan era deschis spre cer. De deasupra venea o lumină orbitoare, făcând totul să pară de un alb straniu. La periferia zidurilor concave se aflau uriaşii. Înalţi de şase metri, ei pluteau deasupra lui Mireille, învăluiţi în culori deschise, aproape eterice. Zei cu coarne spiralate de cerb, bărbaţi cu costume umflate, cu furtunuri ce mergeau de la gură până la piept, cu feţele ascunse sub căşti în formă de glob, având doar linii în locul în care ar fi trebuit să apară trăsăturile chipurilor

lor. Aceştia stăteau pe scaune cu spătare ciudate, care le sprijineau şi capetele: în faţa lor se găseau leviere şi aparate circulare asemănătoare cadranelor de ceas sau barometrelor. Toate aveau funcţii necunoscute şi ciudate pentru Mireille, iar în centrul acestora plutea Regina Albă.

Muzica încetase. Poate fusese o iluzie creată de vânt – ori de mintea ei. Siluetele străluceau orbitor în lumina albă care scălda totul în jur. Mireille s-a uitat la Regina Albă.

Silueta ciudată şi înfiorătoare aflată pe zid era copleşitoare, fiind mai mare decât celelalte. Ca o ameninţare divină, se înălţa pe stâncă într-un nor de alb, cu trăsăturile puternice ale chipului ei abia sugerate de câteva linii drepte trasate cu violenţă şi cu coarne ca nişte semne de întrebare ce păreau să ţâşnească din perete. Gura ei era un ţipăt uriaş, semănând cu aceea a unei persoane fără limbă care se chinuieşte să vorbească. Însă ea nu vorbea.

Mireille a privit-o lung, într-o stare de apatie vecină groazei. Împresurată de o tăcere mai înspăimântătoare decât sunetul, s-a uitat la Shahin, care stătea nemişcat alături de ea. Învesmântat în *haik*-ul lui negru şi în vălurile albastre, părea că şi el fusese cioplit din piatră. În lumina strălucitoare, înconjurată de zidurile reci ale cheilor, Mireille, încă îngrozită şi derutată, şi-a întors încet privirea spre zid. Şi atunci a văzut.

Regina Albă avea un toiag lung în mâna ridicată, iar în jurul toiagului erau încolăciţi şerpi. La fel ca şi caduceul care ajuta la însănătoşire, aceştia formau cifra opt. I s-a părut că aude o voce, însă ea nu venea din peretele de piatră, ci dinăuntru. Glasul o îndemna: *„Mai priveşte o dată. Uită-te mai atent. Vezi“.*

Mireille a privit la toate siluetele înşirate de-a lungul zidului. Toate înfăţişau bărbaţi – în afară de cea a Reginei Albe. Şi atunci, ca şi cum cineva i-ar fi smuls un văl de pe ochi, a văzut totul altfel. Nu mai era imaginea unor bărbaţi care făceau lucruri ciudate şi greu de înţeles, ci era vorba despre *un singur*

bărbat. Ca o imagine în mişcare ce începea într-un loc şi se termina în altul, arăta înaintarea acelui om prin mai multe faze – o transformare de la un lucru la altceva.

Sub bagheta fermecată a Reginei Albe, bărbatul se deplasa de-a lungul zidului, trecând dintr-o etapă în alta, aşa cum oamenii cu capetele rotunde ieşiseră la început sub formă de peşti din mare. Era îmbrăcat în straie de ritual, probabil ca să se protejeze. Mişca leviere cu mâinile, la fel ca un corăbier care mânuieşte timona ori ca un chimist care macină o substanţă într-un mojar. Şi, în cele din urmă, după multe modificări, când marea lucrare a fost desăvârşită, el s-a ridicat de pe scaun şi s-a alăturat Reginei Albe, încoronat pentru eforturile lui cu coarnele spiralate ale lui Marte, zeul războiului şi al distrugerii. Devenise zeu.

– Am înţeles, a spus Mireille cu voce tare, iar sunetul vocii ei a răsunat, reluat de pereţii de piatră şi de podeaua abisului.

Şi în acel moment a simţit şi ea primele dureri. S-a chircit când acestea au apucat-o, iar Shahin a prins-o şi a ajutat-o să se aşeze. Începuse să transpire, o luase cu frig şi inima îi bătea nebuneşte. Shahin şi-a sfâşiat vălurile şi i-a dus o mână la burtă atunci când cea de-a doua contracţie i-a scuturat corpul.

– A sosit vremea, a spus el încet.

Tassili
Iunie 1793

De pe platoul înalt de deasupra Tamrit-ului, Mireille putea vedea până la treizeci de kilometri depărtare în adâncul deşertului. Vântul îi ridicase părul de culoarea nisipului roşcat, făcându-i-l să fluture în urma ei. Ţesătura uşoară a caftanului îi era desfăcută la piept, iar copilul sugea la sân. Aşa cum prezisese Shahin, copilul se născuse sub ochii zeiţei – şi

era băiat. Mireille îl numise Charlot, după şoimul ei. Acum avea şase săptămâni.

La orizont, a văzut dârele roşietice de nisip stârnite de călăreţii de la Bahr-al-Azrak. După ce şi-a încordat privirea, a reuşit să distingă patru bărbaţi pe cămile, parcă alunecând pe coama unei dune uriaşe. Aerul înfierbântat se ridica de pe dună, formând parcă nişte aburi ce ascundeau siluetele care se mişcau spre ei.

Avea să le ia aproape o zi să ajungă la Tamrit, care se afla în depărtatele canioane din Tassili, dar nu era nevoie ca Mireille să aştepte sosirea lor. Ştia că aceştia veneau după ea. Simţea asta de câteva zile. După ce şi-a sărutat fiul pe creştet, l-a învelit în sacul pe care îl atârnase de gât şi a pornit să coboare muntele în aşteptarea scrisorii. Dacă nu i-o aduceau ei, oricum avea s-o primească în curând. Era vorba despre scrisoarea trimisă de stareţa de Montglane, prin care i se spunea să se întoarcă.

MUNȚII FERMECAȚI

Ce este viitorul? Ce este trecutul? Ce suntem noi? Ce este fluidul fermecat care ne înconjoară și ascunde lucrurile pe care vrem cel mai mult să le cunoaștem? Trăim și murim în mijlocul unor minuni.

NAPOLEON BONAPARTE

Kabil
Iunie 1973

Așadar, împreună cu Kamel, am urcat munții magici. Cu cât mai adânc pătrundeam în acel tărâm pierdut, cu atât mai mult mă îndepărtam de tot ce ținea de real.

Nimeni nu știe exact unde începe și unde se termină regiunea Kabil. Un hățiș ca un labirint de piscuri înalte și chei adânci, strivite între Medjerdas la nord de Constantine și Hondas sub Bouïra, aceste lanțuri uriașe ale Munților Atlasul Mare – Kabilia Mare și Mică – se întind pe o distanță de treizeci de mii de kilometri, prăbușindu-se în cele din urmă în josul cornișei de piatră, din apropiere de Bejaïa, drept în mare.

Kamel conducea automobilul Citroën, aparținând ministerului, pe drumul de țară străjuit de eucalipți bătrâni, în vreme ce dealurile cu nuanțe albăstrii se ridicau deasupra noastră maiestuoase, cu piscurile acoperite de zăpadă și încărcate de mister. Mai jos se întindea Tizi-Ouzou – Defileul

Grozamei –, unde iarba neagră făcea loc cercelușilor strălucitori, ale căror flori mari se legănau ca niște valuri de mare la fiecare adiere a vântului. Parfumul lor minunat inundase aerul, făcându-l să devină amețitor.

Apele limpezi și albastre ale râului Ouled Sebaou se rostogoleau prin iarba mare până la genunchi de pe marginea drumului. Acest râu, umflat de pâraiele provenite din topirea zăpezii, șerpuia cale de patru sute cincizeci de kilometri până la Cap Bengut, udând Tizi-Ouzou pe toată durata verii lungi și fierbinți. Era greu de imaginat că ne aflam doar la patruzeci și cinci de kilometri de Mediterana înveșmântată în cețuri și că la o sută cincizeci de kilometri spre sud se afla cel mai întins deșert din lume.

Kamel rămăsese ciudat de tăcut în cele patru ore de când mă luase de la hotel. Amânase destul de mult să mă ducă acolo – trecuseră aproape două luni de când îmi promisese acea călătorie. În acest răstimp, mă trimisese în tot felul de misiuni – unele semănând a pierdere de vreme. Inspectasem rafinării, instalații de egrenarea bumbacului și filaturi. Văzusem femei cu fețele ascunse de văluri și cu picioarele desculțe stând jos pe podeaua fabricilor de griș, separând cușcușul; mă alesesem cu ochii opăriți de aerul înfierbântat din uzinele textile, și simțisem că-mi iau foc plămânii inspectând instalații de extrudare; și fusese cât pe ce să cad cu capul înainte într-o oală cu oțel topit de pe schela precară ridicată în apropierea unui furnal. Mă trimisese pretutindeni în partea de vest a statului – Oran, Tlemcen, Sidi-bel-Abbès – pentru a strânge datele necesare ca bază pentru modelul informatic. Însă niciodată nu mă trimisese spre răsărit, unde se afla Kabilia.

Vreme de șapte săptămâni încărcasem date privind fiecare ramură a industriei în computerele mari de la Sonatrach, conglomeratul de prelucrare a țițeiului. O pusesem până și pe Therese, centralista de la telefoane, să adune statistici guvernamentale privind producția și consumul de țiței al altor țări,

ca să pot compara balanţele comerciale şi să descopăr cine va fi lovit cel mai grav de o eventuală criză. Aşa cum îi spusesem şi lui Kamel, nu era uşor să realizez un sistem ca acela într-o ţară în care jumătate din comunicaţii se desfăşurau cu ajutorul unor centrale telefonice din Primul Război Mondial, iar restul comunicaţiilor se realizau cu ajutorul cămilelor. Cu toate acestea, îmi dădusem toată silinţa.

Pe de altă parte, aveam impresia că mă îndepărtasem mai mult decât oricând de scopul meu – descoperirea Setului Montglane. Nu mai auzisem nimic de Solarin, nici de misterioasa prezicătoare. Therese transmisese toate mesajele mele către Nim, Lily şi Mordecai, fără nici un rezultat. În ce mă privea, se părea că eram privată de orice informaţii din afară. Iar Kamel mă trimitea atât de departe în ţară, încât aveam senzaţia că *ştia* ce pusesem la cale. Apoi, în acea dimineaţă, apăruse la hotelul meu, oferindu-se să mă ducă „în plimbarea promisă".

– Ai crescut în regiunea asta? l-am întrebat eu, coborând geamul fumuriu ca să văd mai bine.

– În munţi, mi-a răspuns Kamel. Majoritatea satelor se află pe piscuri şi oferă o privelişte minunată. Ai vrea să vezi ceva anume, sau îţi ofer doar o plimbare de agrement?

– De fapt, aş vrea să vizitez un negustor de antichităţi, care este cunoştinţa unui prieten din New York. Am promis că voi trece pe la prăvălia acestuia, dacă nu ne abatem prea mult de la traseul nostru.

Mă gândisem că era preferabil să par nepăsătoare, pentru că nu ştiam mare lucru despre legătura lui Llewellyn. Nu găsisem satul pe nici o hartă; după cum spusese şi Kamel, hărţile Algeriei erau destul de sumare.

– Antichităţi? s-a mirat Kamel. Nu sunt multe asemenea dughene. Tot ce a fost de valoare a luat de mult calea muzeelor. Cum se numeşte dugheana asta?

– Habar nu am. Satul se cheamă Ain Ka'abah, am zis eu. Llewellyn a precizat că e singurul magazin de acest gen din localitate.

– Ce ciudat, a grăit Kamel, fiind atent la drum. Ain Ka'abah este satul unde m-am născut. E minuscul, aflat departe de orice drumuri, şi nu există nici o dugheană de antichităţi acolo. Sunt sigur de asta.

Am scos agenda din poşetă şi am răsfoit-o până am găsit ceea ce notasem în grabă din ce-mi spusese Llewellyn.

– Uite aici. Nu am stradă, dar e în partea de nord a localităţii. S-ar părea că s-a specializat în covoare. Pe proprietar îl cheamă El-Marad.

Poate că doar mi s-a părut, dar Kamel s-a schimbat la faţă auzind explicaţia mea. A rămas nemişcat, iar glasul mi s-a părut încordat când mi-a răspuns.

– El-Marad, a repetat el. Îl cunosc. E unul dintre cei mai mari neguţători din regiune, care este renumită pentru covoarele realizate acolo. Te interesează să cumperi un covor?

– Dacă mă gândesc mai bine, nu, am zis, devenind precaută. Kamel nu-mi spunea chiar totul, şi din expresia lui mi-am dat seama că nu era tocmai în regulă ceva. Prietenul meu din New York m-a rugat să trec pe acolo şi să stau de vorbă cu el. Dacă e vreo problemă, aş putea veni singură altă dată.

Kamel a rămas tăcut preţ de câteva minute. Părea să se gândească la ceva. Am ajuns la capătul văii şi am început să urcăm drumul ce ducea pe munte. Pajiştile verzi şi unduitoare erau presărate de pomi fructiferi în floare. Am văzut băieţi stând pe marginea drumului şi vânzând mănunchiuri de sparanghel sălbatic, ciuperci mari, de culoare neagră şi narcise proaspete. Kamel a oprit şi s-a tocmit timp de câteva minute într-o limbă stranie, un dialect berber, care semăna cu ciripitul zglobiu al unor păsări. Apoi a băgat capul pe geam şi mi-a întins un buchet de flori cu miros dulceag.

– Dacă mergi să-l întâlneşti pe El-Marad, a zis el, zâmbind ca la început, sper că ştii să te tocmeşti. E nemilos ca un beduin, şi de zece ori mai bogat decât oricare beduin. Nu l-am mai văzut – de fapt, nici n-am mai trecut pe aici – de la moartea tatălui meu. Am multe amintiri legate de satul meu.

– Dar nu e musai să mergem acolo, am repetat eu.

– Ba vom merge, a spus Kamel cu fermitate, cu toate că tonul lui nu sugera nici pe departe entuziasmul. Pe de altă parte, El-Marad va fi uimit să mă vadă. După ce tata a murit, el a ajuns căpetenia satului.

Apoi Kamel a tăcut din nou, devenind oarecum posac. M-am întrebat ce se petrecea.

– Şi cum e acest neguţător de covoare? l-am întrebat eu, ca să sparg gheaţa.

– În Algeria, poţi afla multe despre un om din numele lui, a spus Kamel în timp ce vira cu pricepere pe drumul care devenea tot mai sinuos. De exemplu, *Ibn* înseamnă „fiul lui". Unele sunt nume de locuri, precum Yamini – Omul din Yemen, ori Jabal-Tarik – Muntele Tarik, ori Gibraltar. Cuvintele *El, Al* şi *Bel* se referă la Allah sau la Ba'al – adică Dumnezeu –, ca Hanniba'al: Ascetul lui Dumnezeu; Al'a-ddin: Slujitorul lui Allah şi aşa mai departe.

– Şi atunci ce înseamnă El-Marad: Corsarul lui Dumnezeu? l-am întrebat eu râzând.

– Eşti mai aproape de adevăr decât îţi închipui, a spus Kamel, zâmbind crispat. Numele lui nu e nici arăbesc, nici berber; e akadian, aceasta fiind limba vechii Mesopotamii. E prescurtarea pentru al-Nimarod, ori Nimrod, un rege de la începutul istoriei Babilonului. El a construit Turnul Babel, care trebuia să se înalţe până la soare, până la porţile raiului. Pentru că asta înseamnă Bab-el – Poarta lui Dumnezeu. Iar Nimrod înseamnă Rebelul – cel care încalcă voia zeilor.

– Ásta da, nume pentru un negutător de covoare, am spus eu râzând. Dar, bineînțeles, observasem asemanarea cu numele unui cunoscut de-al nostru.

– Da, a confirmat el, dacă ar fi doar atât.

Kamel nu a vrut să-mi explice ce voise să spună prin acele cuvinte despre El-Marad, însă nu era o coincidență că, dintre atâtea sute de sate, el crescuse tocmai în acela unde își avea căminul și negutătorul de covoare pe care îl căutau.

În jurul orei două, când am ajuns în mica stațiune Beni Yenni, eram moartă de foame. Hanul minuscul de pe culmea muntelui era departe de a fi elegant, însă chiparoșii întunecați ce se răsuceau unul în jurul altuia în apropierea zidurilor zugrăvite în ocru și a acoperișului cu țigle roșii alcătuiau un cadru fermecător. Am luat masa pe mica terasă din ardezie, înconjurată de un grilaj alb care pornea chiar de pe culmea muntelui. În valea de dedesubt se zăreau vulturi rotindu-se alene, ale căror aripi scânteiau când treceau prin ceața subțire și albăstruie ce se înălța dinspre Ouled Aissi. În jurul nostru se vedea doar terenul înșelător: drumuri șerpuitoare, semănând cu niște panglici firave și dezlânate care păreau gata în orice clipă să alunece de pe versantul muntelui, sate întregi care arătau ca niște bolovani sparți de culoare roșiatică, agățate precar de vârful oricărei coline mai înalte. Cu toate că era deja luna iunie, aerul era rece chiar și pentru puloverul pe care îl purtam, fiind cu cel puțin zece-cincisprezece grade mai răcoare decât pe coasta pe care o părăsiserăm în acea dimineață. Dincolo de vale am văzut zăpada acoperind piscurile din Masivul Djurdjura și nori ce păreau suspect de grei, ce se aflau chiar în direcția în care urma să ne îndreptăm.

Eram singurele persoane de pe terasă, iar chelnerul mi s-a părut destul de îmbufnat că a trebuit să iasă din căldura bucătariei ca să ne aducă băutura și mâncarea de prânz. M-am întrebat dacă în han se cazase cumva cineva, deși acesta era

subvenţionat de stat pentru lucrătorii din cadrul ministerului. Turismul din Algeria abia dacă reuşea să facă rentabile câteva dintre staţiunile mai accesibile aflate de-a lungul coastei.

Am rămas în aerul rece şi proaspăt bând *byrrh* roşu şi amărui, cu lămâie şi gheaţă. Am mâncat în tăcere. O ciorbă fierbinte din cremă de legume, baghete crocante şi pui umplut cu maioneză şi aspic. Kamel a rămas la fel de adâncit în gânduri.

Înainte de a pleca de la Beni Yenni, a deschis portbagajul şi a scos un maldăr de scoarţe din lână ca să ne învelim genunchii. Ca şi mine, îl îngrijora starea vremii. Drumul era din ce în ce mai periculos. De unde să bănuiesc că asta nici nu se compara cu ceea ce aveam să îndurăm curând?

De la Beni Yenni până la Tikjda am mers doar o oră, dar mi s-a părut cât o eternitate. Am stat mai mult în tăcere. La început, drumul a şerpuit până pe fundul văii, a traversat râul mic şi s-a îndreptat către un deal vălurit, care părea destul de jos. Însă, pe măsură ce am înaintat, drumul a devenit tot mai abrupt. Motorul maşinii era ambalat serios când am ajuns în vârf. Am privit în jos. În faţa mea se găsea un hău adânc de mai bine de şase sute de metri, un labirint de chei căscate şi smulse parcă din stânci. Iar drumul nostru – atât cât se vedea – era o masă de pietriş mărunt, gata să se scurgă pe versantul muntelui. Ca să sporească spaima, brâna îngustă tăiată în rocă se răsucea şi se furişa ca un nod marinăresc şi *cobora brusc* pe faţa stâncii, având o pantă de cel puţin 15 grade, mergând direct spre Tikjda.

După ce Kamel a condus automobilul mare, semănând cu un motan, dincolo de culme şi a pornit pe poteca îngustă, am închis ochii şi am rostit câteva rugăciuni. Când i-am deschis, maşina virase pe după un pisc. Acum, drumul nu mai părea legat de nimic, arătând ca suspendat în spaţiu, printre nori. De o parte şi de alta a maşinii, cheile coborau câte trei sute de metri sau mai mult. Piscurile acoperite de zăpadă păreau să ţâşnească precum nişte stalagmite din fundul văii. Vântul

puternic, șuierător, mătura pereții abrupți ai ravenelor întunecate, azvârlind zăpadă în calea noastră și împiedicând vizibilitatea. Aș fi sugerat să renunțăm, însă nu exista nici un loc în care să poată fi întoarsă mașina.

Îmi tremurau picioarele de cât îmi proptisem tălpile în podea, parcă pregătită pentru șocul care ar fi urmat daca mașina ar fi pierdut contactul cu solul și s-ar fi prăbușit în gol. Kamel a încetinit la 45, apoi la 30, după care ne-am târât cu 15 kilometri la oră.

Ciudat, pe măsură ce coboram panta abruptă, zăpada era tot mai mare. Uneori, după câte un viraj foarte strâns, dădeam de câte o căruță cu fân ori vreun camion stricat, vehicule ce fuseseră abandonate pe drum.

– Pentru numele lui Dumnezeu, e *iunie!* i-am spus lui Kamel, în momentul în care înaintam, cu mare atenție, pe după un troian foarte mare de zăpadă.

– Și nici măcar nu ninge, a spus el încet, ci doar fulguiește ușor...

– Ce vrei să spui cu *încă nu ninge?* l-am întrebat.

– Sper să fie pe gustul tău covoarele lui, a spus Kamel cu un zâmbet ironic. Pentru că s-ar putea să te coste mai mult decât bani. Chiar dacă nu ninge, chiar dacă drumul nu se prăbușește, chiar dacă ajungem la Tikjda înainte de căderea întunericului, mai avem de traversat podul.

– Înainte de *căderea întunericului?* am zis chinuindu-mă să desfac harta greoaie și inutilă a zonei Kabil. După harta asta, Tikjda este la doar patruzeci și cinci de kilometri de aici, iar podul e dincolo de...

– Da, m-a aprobat Kamel, dar hărțile arată doar distanțele în plan *orizontal*. Lucrurile care par apropiate în plan bidimensional pot fi foarte îndepărtate în realitate.

Am ajuns la Tikjda la ora șapte. Soarele, pe care, din fericire, l-am văzut într-un târziu, se afla deasupra ultimului șir de munți, pregătit să coboare în spatele Rif-ului. Ne trebuiseră trei

ore ca să străbatem patruzeci şi cinci de kilometri. Kamel marcase Ain Ka'abah pe hartă în apropiere de Tikjda – se părea că vom putea ajunge repede acolo –, însă adevărul era altul.

Am plecat din Tikjda, după ce am oprit doar pentru a alimenta cu benzină şi pentru a mai lua o gură de aer proaspăt de munte. Vremea se îmbunătăţise: cerul se luminase, aerul părea mătăsos, iar departe, dincolo de pinii ce semănau cu nişte prisme, se întindea o vale răcoroasă şi albăstruie. În mijlocul ei, probabil la aproape zece kilometri depărtare, se vedea un munte enorm, având o formă rectangulară, al cărui vârf era tăiat drept, ca un podiş. Se înălţa complet izolat în mijlocul acelei văi.

– Ain Ka'abah, a zis Kamel, făcând semn cu mâna.

– Acolo sus? am întrebat eu. Dar nu văd nici un drum...

– Nici nu există drum, ci doar o potecă, mi-a răspuns el. Vom străbate câţiva kilometri de teren mlăştinos pe întuneric, apoi o luăm în sus pe potecă. Dar ca să ajungem acolo, va trebui să trecem podul.

Podul se găsea la aproape opt kilometri de Tikjda, dar la o mie două sute de metri mai jos. La ora crepusculului – perioada cea mai dificilă a zilei în privinţa vizibilităţii – era greu să vezi prin umbrele violacee aruncate de stâncile înalte. Însă valea din dreapta noastră era încă luminată orbitor, transformând muntele Ain Ka'abah într-un cub de aur. Drept înaintea noastră aveam o privelişte care îmi tăia răsuflarea. Poteca noastră cobora, cobora, până aproape de fundul văii, însă la o sută cincizeci de metri deasupra stâncilor, suspendat deasupra unui râu ce curgea cu viteza unui torent, se afla un pod. Kamel a încetinit în timp ce coboram mereu către fundul canionului. Ajuns la pod, a oprit.

Era un pod fragil, care abia se ţinea, şi părea să fi fost încropit pentru maşini de jucărie. După cum arăta putea să fi fost construit în urmă cu zece ori cu o sută de ani. Suprafaţa lui, înălţată şi îngustă, abia de era suficientă cât să permită

trecerea unei maşini, iar a noastră putea fi şi ultima care să încerce traversarea. Râul izbea şi trăgea de picioarele lui, care nu se vedeau din cauza torentului înspumat de apă ce se prăvălea dinspre cheile aflate mai sus.

Kamel a condus atent maşina zveltă pe suprafaţa aspră. Am simţit podul cutremurându-se sub noi.

– Îţi vine greu să-ţi imaginezi aşa ceva, a spus Kamel în şoaptă, ca şi cum până şi o vibraţie mai profundă a vocii lui ar fi putut face podul să se prăbuşească, dar, în miezul verii, râul acesta e doar un firicel ce se strecoară prin terenul mlăştinos.

– Dar cât ţine vara: mai mult de un sfert de ceas? am întrebat eu, cu gura uscată de spaimă auzind cum scârţâie podul. Un buştean sau ceva adus de apă a izbit în stâlpii de susţinere, iar podul s-a zgâlţâit de parcă ar fi pornit un cutremur. M-am ţinut de rezemătoarea de cot până ce vibraţia aceea a încetat.

Am început să respir din nou abia după ce roţile din faţă ale Citroënului au ajuns pe teren ferm. Mi-am ţinut pumnii strânşi până am simţit şi roţile din spate ajungând pe pământ. Kamel a oprit maşina şi s-a uitat la mine cu un zâmbet de uşurare.

– Ce lucruri le cer femeile bărbaţilor, a spus el, doar ca să facă nişte mici cumpărături!

Terenul de pe fundul văii părea prea moale ca să coborâm cu maşina acolo, de aceea am lăsat-o pe ultima brână de piatră de sub pod. În zona mlăştinoasă se întretăiau drumurile făcute de capre prin iarba înaltă. În noroi se vedeau urmele adânci de copite şi căcărezele lăsate de capre.

– Din fericire, mi-am luat încălţămintea potrivită, am spus eu, uitându-mă cu mâhnire la sandalele mele aurii, cu barete subţiri, total nepotrivite pentru a merge pe un asemenea teren.

– Mişcarea o să-ţi facă bine, a spus Kamel. Femeile din partea locului merg pe jos în fiecare zi cărând în spate găleţi cu apă de cel puţin treizeci de kilograme. Apoi mi-a surâs.

– Trebuie să am încredere în tine, pentru că-mi place zâmbetul tău, i-am zis eu. Altă explicație nu există pentru ceea ce fac acum.

– Cum deosebești un beduin de un kabil? m-a întrebat el, în timp ce mergeam prin iarba uda.

– Asta e o glumă? am întrebat eu râzând.

– Nu, vorbesc serios. Îți dai seama dacă cineva e beduin pentru că niciodată nu-și arată dinții când râde. E nepoliticos să ți se vadă măselele; de fapt, aduce ghinion. Să-l urmărești pe El-Marad, și te vei convinge.

– Nu e kabil? am întrebat eu.

În acele clipe străbăteam un drum ce șerpuia prin valea întunecată a râului. Muntele Ain Ka'abah se ridica dominator deasupra noastră, încă luminat de ultimele raze ale soarelui. În locurile în care ierburile fuseseră călcate în picioare, am zărit flori sălbatice violete, galbene și roșii care își închideau petalele la venirea întunericului.

– Nimeni nu știe, a spus Kamel, care încerca să găsească un drum mai puțin noroios. A venit în Kabilia cu ani în urmă... n-am aflat de unde... și s-a stabilit la Ain Ka'abah. Un om ale cărui origini rămân misterioase.

– Înțeleg că nu prea ții la el, am spus eu.

Kamel a continuat să înainteze în tăcere.

– E greu să ții la un om, a rostit el într-un târziu, pe care îl consideri răspunzător de moartea tatălui tău.

– Moartea! am exclamat eu, alergând prin iarbă ca să-l ajung din urmă. Una din sandale mi s-a împotmolit în noroi și a dispărut prin ierburi. Eu și Kamel ne-am oprit câteva momente până am găsit-o. Ce vrei să spui? am mormăit eu dintre ierburile înalte.

– Au avut o afacere împreună, tatăl meu și El-Marad, a spus el, în timp ce-mi puneam sandaua regăsită. Tata s-a dus în Anglia la negocieri. A fost prădat și ucis de niște borfași pe o stradă din Londra.

– Aşadar, acest El-Marad nu a fost propriu-zis amestecat în uciderea tatălui tău, am zis eu, ajungându-l din urmă.

– Nu, a spus Kamel. El-Marad practic mi-a plătit educaţia din partea de afacere a tatălui meu, ca să pot rămâne la Londra. Oricum, el a continuat afacerea. Nu i-am trimis niciodată o scrisoare de mulţumire. De aceea am spus că va fi surprins să mă vadă.

– Şi de ce îl socoteşti răspunzător de moartea tatălui tău? am insistat eu.

Era limpede că nu voia să discute despre asta. Fiecare cuvânt pe care îl rostea părea să-l solicite prea mult.

– Nu ştiu, a spus el cu glas scăzut, de parcă i-ar fi părut rău că adusese vorba despre asta. Poate pentru că am considerat că el trebuia să meargă acolo.

Nu am mai schimbat nici o vorbă cât am traversat valea. Drumul spre Ain Ka'abah şerpuia parcă la nesfârşit în jurul muntelui. Ne-a luat jumătate de oră ca să ajungem până în vârf – ultimii cincizeci de metri erau de fapt trepte late săpate în piatră şi destul de uzate, ceea ce însemna că pe acolo trecuse multă lume.

– Ce mănâncă oamenii care trăiesc aici? am întrebat, în timp ce respiram greu din cauza urcuşului abrupt. Patru cincimi din Algeria era deşert, lemnul constituia o raritate, iar singurul teren arabil se întindea pe o fâşie îngustă, lungă de aproape trei sute de kilometri de-a lungul coastei.

– Oamenii confecţionează covoare, mi-a răspuns Kamel, şi bijuterii din argint, pe care le vând. În munţi există pietre preţioase sau semipreţioase – carneol şi opal, şi ceva turcoaze. Restul se aduce de pe coastă.

Drumul lung trecea prin mijlocul satului Ain Ka'abah şi de fiecare parte a lui se aflau case. Ne-am oprit în faţa unei case mari, cu acoperişul din stuf. În horn îşi făcuseră cuib nişte berze, şi am văzut câteva cocoţate pe acoperiş.

– Asta este coliba ţesătorilor, a spus Kamel.

În timp ce mergeam de-a lungul străzii, am observat că soarele dispăruse cu desăvârşire. Aveam parte de un crepuscul minunat, în care culoarea predominantă era cea a levănţicii, însă se făcuse rece.

Pe drum se vedeau câteva căruţe cu fân, câţiva măgari şi câteva turme de capre. Am presupus că era mai uşor să urci cu o căruţă trasă de măgari decât cu un Citroën.

La capătul satului, Kamel s-a oprit pe drum, în faţa unei case mari. A rămas acolo, privind-o îndelung. Era din stuc, precum celelalte, dar pesemne de două ori mai mare, având un balcon care ţinea cât toată faţada. Pe balcon stătea o femeie care bătea covoare. Era brunetă şi îmbrăcată în haine viu colorate. Alături de ea se afla o fetiţă cu plete aurii, care purta o rochiţă albă şi şorţuleţ. Părul din creştetul copilei era împletit în codiţe subţiri. Când ne-a văzut, fetiţa a coborât în goană şi s-a apropiat de mine.

Kamel a strigat către mamă, care a rămas cu privirea spre el, fără să spună nimic. Apoi m-a văzut pe mine şi mi-a zâmbit sincer, arătându-şi câţiva dinţi de aur. După aceea a intrat în casă.

– Aceasta este casa lui El-Marad, a spus Kamel. Iar femeia este soţia lui cea mai în vârstă. Copila s-a născut foarte târziu; femeia a născut-o la multă vreme după ce a fost considerată stearpă. Aşa ceva se consideră un semn al lui Allah – copilul este „ales".

– De unde ştii toate acestea dacă eşti plecat de aici de mai bine de zece ani? l-am întrebat. Copila aceasta are doar cinci ani.

Kamel a luat fetiţa de mână cât ne-am îndreptat spre casă şi a privit-o cu multă afecţiune.

– N-am mai văzut-o până acum, a recunoscut el, dar urmăresc ce se petrece în satul meu. Copila aceasta a fost considerată o minune. Ar fi trebuit să-i aduc ceva; la urma

urmelor, ea nu are nici o legătură cu sentimentele pe care le am față de tatăl ei.

Am scotocit prin poșeta mea încăpătoare să văd dacă aveam ceva care să constituie un cadou sau o jucărie. M-am trezit între degete cu o piesă de șah din setul lui Lily – era doar o piesă din plastic –, regina albă. Arăta ca o păpușă miniaturală. Foarte încântată, fetița a fugit înăuntru să-i arate mamei jucăria primită. Kamel a zâmbit spre mine, în semn de recunoștință.

Femeia a ieșit și ne-a invitat în casa întunecoasă. Ținând piesa de șah într-o mână, a vorbit cu Kamel în berberă, privind mereu spre mine cu ochi sclipitori. Probabil că îl întreba despre mine. De câteva ori m-a atins cu degete ușoare ca o pană.

Kamel i-a spus câteva cuvinte, iar ea a plecat.

– Am rugat-o să îl cheme pe soțul ei, mi-a explicat el. Putem merge în prăvălie să-l așteptăm. Una dintre soții ne va aduce cafea.

Magazinul de covoare era de fapt o încăpere spațioasă, care ocupa mai tot parterul. Covoarele erau îngrămădite peste tot, strânse și rulate, proptite de pereți. Unele stăteau în rânduri de câte șase pe podea, iar altele erau atârnate de pereți sau peste balconul interior al primului etaj. Ne-am așezat cu picioarele încrucișate pe niște perne pentru rugăciuni de pe podea. Curând au apărut două femei tinere, una aducând o tavă cu un ibric și cești, cealaltă, un piedestal pe care să așezăm tava. Au aranjat totul și ne-au turnat cafea. Au chicotit când au privit la mine, și apoi, imediat, s-au uitat în altă parte, redevenind serioase. După câteva momente au plecat.

– El-Marad are trei soții, mi-a spus Kamel. Credința islamică îngăduie chiar patru, dar e puțin probabil că-și va mai lua una, la vârsta lui. Cred că are aproape optzeci de ani.

– Dar tu câte soții ai? l-am întrebat.

– Potrivit legii de stat, un ministru are dreptul la o singură soţie, mi-a răspuns Kamel. Mi-a zâmbit, dar a rămas foarte reţinut. Se vedea de departe că era încordat.

– Femeile acelea m-au găsit foarte amuzantă. Au chicotit când s-au uitat la mine, am spus eu, ca să schimbăm subiectul.

– Pesemne că nu au mai văzut până acum o femeie din Occident, a spus Kamel. Sigur e că n-au mai văzut vreo femeie purtând pantaloni. Probabil că ar dori să-ţi pună multe întrebări, dar sunt prea sfioase.

Exact în acel moment, draperia de sub balcon s-a dat în lături şi un bărbat înalt, cu un aspect impunător, a intrat în încăpere. Avea peste un metru optzeci, nasul ascuţit şi lung, coroiat ca al unui şoim, sprâncene stufoase deasupra ochilor precum măslinele şi o coamă de păr negru presărat cu fire cărunte. Purta un caftan lung, în dungi albe cu roşu din lână fină şi mergea cu paşi plini de vigoare. Nu părea să aibă mai mult de cincizeci de ani. Kamel s-a ridicat să-l salute, şi cei doi s-au sărutat pe obraji şi şi-au dus degetele la frunte şi la piept. Kamel i-a adresat câteva cuvinte în arabă, iar bărbatul s-a întors către mine. Glasul îi era mai piţigăiat decât m-aş fi aşteptat, şi slab – aproape o şoaptă.

– Sunt El-Marad, mi-a spus el. Iar orice prieten de-al lui Kamel Kader este bine-venit în casa mea. Mi-a făcut semn să stau jos şi s-a aşezat în faţa mea cu picioarele încrucişate, pe pernele de pe podea. Deşi Kamel vorbise despre asta, eu nu am văzut nici urmă de încordare între cei doi bărbaţi care, la urma urmelor, nu-şi vorbiseră de zece ani. El-Marad şi-a aranjat roba împrejur şi m-a măsurat cu interes.

– V-o prezint pe domnişoara Catherine Velis, a spus Kamel pe un ton politicos. A venit tocmai din America pentru a lucra la OPEC.

– OPEC, a zis El-Marad, făcând un semn din cap către mine. Din fericire, nu avem petrol aici, în munţi, altfel ar trebui să ne schimbăm modul de viaţă. Sper să vă placă şederea

în țara noastră și mai sper ca prin munca dumitale – dacă așa va voi Allah – să prosperăm cu toții.

A ridicat un braț și în cameră a intrat mama, ținându-și copila de mână. Aceasta i-a dat soțului piesa de șah, iar el a întins-o spre mine.

– Am înțeles că i-ați oferit fetiței mele un dar, a spus el. Asta mă face să vă fiu dator. Vă rog să alegeți un covor care vă place. A făcut un semn din mână, iar mama și copilul au plecat la fel de discret pe cum intraseră.

– Nu se poate, am zis eu. E doar o jucărioară din plastic. El s-a uitat la piesa din mână și a lăsat impresia că nu mă auzise. Apoi m-a privit cu ochii aceia de vultur pe sub sprâncenele groase.

– Regina Albă! a șoptit el, aruncând o privire scurtă spre Kamel, apoi spre mine. Cine v-a trimis? m-a întrebat. Și de ce l-ați adus și pe *el?*

Asta m-a luat prin surprindere și m-am uitat spre Kamel. Apoi am priceput, bineînțeles. Știa de ce ajunsesem acolo – pesemne că piesa de șah constituia un fel de semnal că veniserm din partea lui Llewellyn. Dar dacă așa stăteau lucrurile, era un semnal pe care nu Llewellyn îl stabilise.

– Îmi pare extrem de rău, am spus eu, sperând să aplanez situația. Un prieten de-al meu, un negustor de antichități, m-a rugat să vin să vă văd. Kamel a fost îndeajuns de amabil să mă aducă până aici.

Pe moment, El-Marad nu a spus nimic, uitându-se însă fix la mine pe sub sprâncenele dese. A continuat să se joace cu piesa de șah de parcă era un șirag de mătănii. În cele din urmă, s-a întors către Kamel și i-a spus câteva cuvinte în berberă. Kamel a dat din cap și s-a ridicat. Privind în jos spre mine, mi-a zis:

– Mă duc să iau puțin aer curat. S-ar părea că El-Marad ar dori să-ți spună ceva între patru ochi. Mi-a zâmbit ca să-mi arate că nu-l deranja lipsa de politețe a acelui bărbat

straniu. Iar către El-Marad a zis: Dar Catherine e *dakhlil-ak*, să ştii...

– Imposibil! a exclamat El-Marad, ridicându-se şi el în picioare. E femeie!

– Ce înseamnă asta? am întrebat eu, dar Kamel ieşise deja, iar eu am rămas singură cu negustorul de covoare.

– A spus că sunteţi sub protecţia lui, mi-a explicat El-Marad, întorcându-se către mine după ce s-a convins că rămăseserăm singuri. E o formalitate între beduini. În deşert, un om care e urmărit se poate agăţa de straiul altui om. Povara protecţiei este obligatorie pentru el, chiar şi în cazul în care cei doi nu fac parte din acelaşi trib. Rareori se oferă o asemenea protecţie, şi atunci doar la cerere – şi *niciodată* unei femei.

– Pesemne a gândit că, dacă mă lasă singură aici, ar fi nevoie de măsuri deosebite, am sugerat eu.

El-Marad m-a privit uimit.

– Sunteţi foarte îndrăzneaţă dacă faceţi glume în asemenea momente, a rostit el rar, dându-mi roată şi măsurându-mă. Nu v-a spus că l-am educat ca pe fiul meu? El-Marad s-a oprit şi mi-a aruncat o altă privire insistentă. Noi suntem *nahnu malihin* – legaţi prin sare. Dacă împarţi sarea cu cineva în deşert, asta valorează mai mult decât aurul.

– Aşadar, sunteţi beduin, am spus eu. Ştiţi toate obiceiurile deşertului şi nu râdeţi niciodată. Mă întreb dacă Llewellyn Markham ştie asta. Va trebui să-i trimit un mesaj ca să-l înştiinţez că beduinii nu sunt la fel de politicoşi ca berberii.

Auzind numele lui Llewellyn, El-Marad a pălit.

– Deci veniţi din partea lui, a zis el. Dar de ce n-aţi venit singură?

Am oftat şi am privit piesa de şah din mâna bărbatului.

– De ce nu-mi spuneţi unde se află? l-am întrebat. Ştiţi de ce am venit până aici.

– Prea bine, a zis el. S-a aşezat, a făcut să curgă puţină cafea din samovar într-o ceaşcă şi a sorbit. Noi am localizat

piesele şi am încercat să le cumpărăm, dar fără nici un folos. Femeia care le are nici măcar nu vrea să se întâlnească cu noi. Locuieşte în Casbah din Alger şi este foarte bogată. Deşi nu posedă întregul set, suntem convinşi că are multe piese. Putem aduna banii pentru a le cumpăra – dacă ajungi să stai de vorbă cu ea.

– De ce nu vrea să vă *primească?* am zis eu, repetând întrebarea pe care i-o adresasem şi lui Llewellyn.

– Locuieşte într-un harem, a spus el. E sechestrată, întrucât însuşi cuvântul harem înseamnă „sanctuar interzis". În harem nu poate intra decât stăpânul.

– Şi atunci de ce nu trataţi cu soţul ei?

– Nu mai trăieşte, a spus El-Marad, lăsând ceşcuţa pe masă cu un gest care îi trăda iritarea. El a murit, iar ea este bogată. Fiii lui o protejează, dar ei nu sunt fiii *ei*. Iar aceştia nu ştiu că ea este în posesia pieselor. Nimeni nu ştie asta.

– Atunci dumneavoastră de unde ştiţi? am întrebat eu, ridicând glasul. Ascultaţi, m-am oferit să-i fac un simplu serviciu unui prieten, dar bag de seamă că nu-mi oferiţi nici un sprijin. Nici măcar nu mi-aţi spus numele sau adresa acestei femei.

Bărbatul m-a privit cu atenţie.

– O cheamă Mokhfi Mokhtar, a zis el. În Casbah nu există adrese de străzi, dar cartierul nu este mare; o veţi găsi fără probleme. Iar apoi vă va vinde piesele dacă-i transmiteţi mesajul secret pe care o să vi-l spun. El vă va deschide orice uşă.

– Bine, am convenit eu, aproape la capătul răbdării.

– Spuneţi-i că v-aţi născut într-o zi sfântă pentru Islam – Ziua Vindecării. Să-i spuneţi că, după calendarul vostru, v-aţi născut pe 4 aprilie.

Acum îmi venise mie rândul să fac ochii cât cepele. Am îngheţat, iar sângele a început să-mi bubuie în tâmple. Nici măcar Llewellyn nu ştia când era ziua mea de naştere.

– De ce să-i spun asta? l-am întrebat eu pe cât de calm am putut.

– Este data de naştere a lui Carol cel Mare, mi-a spus el încet, ziua în care setul de şah a fost scos din pământ – o zi importantă legată de piesele pe care le căutăm. Se spune că persoana sortită să adune toate piesele, după atâţia ani în care au fost împrăştiate, este născută în această zi. Mokhfi Mokhtar ştie legenda – şi vă va primi.

– Aţi văzut-o vreodată? l-am întrebat eu.

– O dată, cu mulţi ani în urmă... a zis el şi, amintindu-şi, trăsăturile chipului i s-au schimbat. M-am întrebat cum era în realitate acel om – unul care făcuse afaceri cu un nimeni ca Llewellyn –, un om despre care Kamel credea că a furat afacerea tatălui său şi care, probabil, îl trimisese la moarte, dar care plătise pentru educaţia lui Kamel, devenit apoi unul dintre cei mai influenţi miniştri din ţară. Trăia ca un sihastru acolo, la mare depărtare de orice aşezare umană, cu un stol de neveste, şi totuşi avea legături de afaceri la Londra şi la New York.

– Pe vremea aceea era foarte frumoasă, tocmai spunea el. Acum cred că a îmbătrânit. Am întâlnit-o, dar numai pentru o clipă. Sigur, pe vremea aceea nu ştiam că are piesele – în ziua când avea să fie... Însă avea ochii ca ai tăi. Ţin minte asta. Apoi a revenit în realitate. Asta e tot ce vreţi să ştiţi?

– Cum primesc banii, dacă *pot* cumpăra piesele? l-am întrebat, reluând subiectul.

– Rezolvăm noi şi problema asta, a spus el brusc. Mă puteţi contacta prin această căsuţă poştală. Apoi mi-a întins un petic de hârtie pe care era scris un număr. Exact în clipa aceea, una dintre soţiile lui a băgat capul printre draperii, şi l-am văzut şi pe Kamel stând în spatele ei.

– Ei, aţi încheiat afacerea? a întrebat ministrul şi a intrat în cameră.

– Aproape, a spus El-Marad, deja în picioare şi ajutându-mă şi pe mine să mă ridic. Prietena ta ştie să se tocmească. Poate invoca *al-basharat* pentru a mai primi un covor.

Dintr-un maldăr, a tras două covoare rulate, confecţionate din păr de cămilă. Culorile erau splendide.

– Ce am invocat? am întrebat eu zâmbind.

– Darul cerut de cel care aduce o veste bună, a spus Kamel, luând cele două covoare în spate. Ce veşti bune ai adus? Ori şi acesta este un secret?

– Un mesaj de la un prieten, a spus El-Marad cu glas sigur. Dacă doriţi, aş putea trimite un băiat cu un măgar. Kamel a răspuns că i-ar fi recunoscător pentru asta, astfel că El-Marad a trimis pe cineva după el, apoi ne-a însoţit până în stradă, unde ne aştepta băiatul cu căruţa.

– *Al-safar zafar!* a spus El-Marad, făcându-ne semne de bun rămas.

– Acesta e un vechi proverb arab, mi-a explicat Kamel. „Călătoria înseamnă victorie". Şi îţi doreşte numai bine.

– Nu e chiar necioplit şi cărpănos, aşa cum mi-am închipuit, i-am spus lui Kamel. Cu toate astea, nu am încredere în el.

Kamel a râs. Acum părea mult mai destins.

– Ai jucat tare, a spus.

Mi s-a oprit inima în loc auzindu-l, dar am continuat să merg înainte prin noaptea întunecoasă. M-am bucurat chiar ca nu mi-a putut vedea chipul.

– Ce vrei să spui cu asta? l-am întrebat.

– Că te-ai ales cu două covoare gratis de la cel mai abil negustor de covoare din Algeria. Dacă vestea asta s-ar afla, renumele lui s-ar nărui.

O vreme, am continuat să mergem în tăcere, ascultând scârţâitul roţilor căruţei care se târa prin întuneric.

– Cred că în noaptea asta ar trebui să ne ducem la hotelul ministerului din Bouira, a propus Kamel. Se află la aproape cincisprezece kilometri depărtare în josul muntelui. Acolo vom găsi camere confortabile, iar mâine am putea pleca spre Alger. Doar dacă nu vrei cumva să ne întoarcem prin munţi.

– Nici nu mă gândesc, am spus eu. Pe de altă parte, la hotelul ministerului speram să pot face o baie fierbinte şi să mă bucur de alte servicii de care nu beneficiasem de câteva luni. Cu toate că El Riadh era un loc agreabil, farmecul lui se erodase de tot după două luni în care nu avusesem decât apă rece plină de rugină.

După ce am ajuns la maşină cu covoarele, dându-i un bacşiş băiatului cu căruţa, am pornit spre Bouira; abia atunci am găsit prilejul să scot dicţionarul ca să caut cuvintele care mă frământaseră.

Aşa cum bănuisem, Mokhfi Mokhtar nu era nicidecum un nume. Însemna Alesul Ascuns. Cel Ales.

TURNUL

Alice: E un joc uriaș de șah care se joacă în toată lumea... Vai, ce distractiv e! Cât de mult mi-aș dori să fiu una dintre piese! Nu m-ar deranja nici dacă aș fi un pion, numai să particip la joc – deși cel mai mult mi-ar plăcea să fiu regină.

Regina Roșie: Asta se poate rezolva ușor. Daca vrei, poți fi pionul reginei albe, pentru că Lily e prea mică pentru a juca – și o să stai la început în careul al doilea. Când ajungi la careul al optulea, devii regină...

Prin oglindă
LEWIS CARROLL

Luni dimineață, după vizita în Kabilia, s-a dezlănțuit un adevărat iad. Asta a început în noaptea dinainte, când Kamel mă lăsase la hotelul meu, iar la plecare aruncase bomba. Se părea că în curând avea să se țină o conferință a OPEC, la care plănuia să prezinte „constatările" modelului meu computerizat – un model care încă nu fusese elaborat. Therese culesese pentru mine mai mult de treizeci de benzi cu date privind producția în barili pe lună pentru fiecare țară. Eu urma să dau un anumit format acestor date și să încarc propriile mele date pentru a obține tendințe privind producția, consumul și distribuția. Apoi trebuia să redactez programele care să analizeze datele – și totul, înainte de această conferință.

Pe de altă parte, în cazul OPEC, nimeni nu știa precis ce însemna „curând". Datele și locul organizării oricărei conferințe erau ținute în secret până în ultima clipă – pornindu-se de la presupunerea că planificarea pompieristică avea să fie mai puțin convenabilă pentru teroriști decât pentru miniștrii țărilor membre OPEC. În unele cercuri parcă se deschisese sezonul de vânătoare, fiindcă în ultimele luni fuseseră asasinați câțiva asemenea miniștri. Asta era o dovadă a importanței pe care o avea munca mea, și la care Kamel făcuse aluzie în cadrul unei discuții. Știam că eram presată să pun la dispoziție datele atunci când mi se va cere.

Parcă pentru a-mi îngreuna situația, când am ajuns la centrul de calcul Sonatrach, situat pe dealurile din centrul Algerului, pe consola computerului unde îmi făceam treaba am găsit un plic cu antet oficial. Era de la Ministerul Construcțiilor și Locuințelor: mi se găsise, în sfârșit, un apartament. Mă puteam muta în acea seară; de fapt, *trebuia* să mă instalez în acea seară, pentru că altfel îl pierdeam. Era greu să mi se asigure cazarea în Alger – și așa așteptasem două luni ca să primesc spațiul acela. Trebuia să fug la hotel, să-mi strâng bagajele și să mă mut imediat după terminarea orelor de program. În condițiile acelea, cum puteam să-mi duc la îndeplinire și propriile planuri de a o găsi pe Mokhfi Mokhtar din Casbah?

Cu toate că în Alger se lucra de la șapte dimineața până la șapte seara, instituțiile sunt închise în timpul celor trei ore rezervate mesei de prânz și siestei. Am hotărât să profit de timpul acela liber pentru a-mi începe căutarea.

Ca în toate orașele arabe, Casbah era cel mai vechi cartier, care fusese cândva fortificat pentru a putea fi apărat mai ușor. Casbah din Alger era un adevărat puzzle de străduțe înguste, pavate cu piatră de râu, și alcătuind un adevărat labirint, cu case vechi din piatră ce coborau pe pantele cele mai abrupte ale dealurilor. Cu toate că acoperea aproximativ 2 500 de metri pătrați din versantul muntelui, era plin cu zeci de moschei,

cimitire, băi turceşti şi scări ameţitoare, care mergeau şi se bifurcau în toate direcţiile. Din cei un milion de locuitori ai Algerului, aproape 20 la sută locuiau în acel cartier minuscul: siluete cu robe, acoperite de văluri, care se strecurau tăcute prin umbrele adânci ale uşilor ascunse. În Casbah puteai dispărea fără nici o urmă. Era locul perfect pentru femeia ce-şi spunea „aleasa secretă".

Din nefericire, era şi locul ideal în care te puteai rătăci. Deşi de la biroul meu până la *Palais de la Casbah* se putea ajunge pe jos în douăzeci de minute, mie mi-a trebuit o oră, pe care am petrecut-o ca un şobolan ce aleargă printr-un labirint. Indiferent pe care dintre străzile întortocheate o luam, mă trezeam mereu la Cimitirul Prinţeselor – deci făceam un cerc perfect. Indiferent pe cine întrebam despre haremurile din zonă, mă alegeam cu aceleaşi priviri nedumerite şi absente – probabil din cauza drogurilor consumate –, cu insulte de nedescris ori cu indicaţii care mă încurcau şi mai mult. Iar când auzeau numele de Mokhfi Mokhtar, oamenii izbucneau în râs.

Spre sfârşitul perioadei de „siestă", epuizată şi dezamăgită de eşec, am trecut pe la poşta mare, unde am găsit-o pe Therese la pupitrul centralei. Era puţin probabil ca femeia pe care o căutam să se afle în cartea de telefon – nici măcar nu văzusem linii telefonice în Casbah –, dar Therese cunoştea pe toată lumea din Alger. Pe toată lumea, mai puţin persoana pe care o căutam eu.

– De ce ar avea cineva un nume atât de ridicol? m-a întrebat ea, lăsând soneriile centralei să sune, timp în care mi-a oferit câteva bomboane fondante în culori pastelate. Draga mea, sunt fericită că aţi trecut pe aici! Am primit un telex pentru dumneata... A scormonit printr-un maldăr de hârtii de pe raftul centralei. Of, arabii ăştia, a mormăi ea. La ei, totul e *b'ad ghedoua* – poate poimâine! Dacă încercam să vi-l trimit la El Riadh, eraţi norocoasă dacă vi-l dădeau luna viitoare. A scos telexul şi mi l-a întins cu un gest teatral. Coborându-şi

vocea până ce a ajuns o şoaptă, a adăugat: Cu toate că vine de la o mănăstire, cred că e scris codificat!

Da, sigur, era de la sora Mary Magdalene, de la mănăstirea St. Ladislaus din New York. Îi luase mult timp până să-mi trimită acel mesaj. Am aruncat o privire la text, exasperată că Nim putea fi atât de misterios:

TE ROG SĂ MĂ AJUŢI LA REZOLVAREA CAREULUI DE CUVINTE ÎNCRUCIŞATE DIN *NEW YORK TIMES* STOP REZOLVAT TOTUL MAI PUŢIN CELE CE URMEAZĂ STOP SFATUL LUI HAMLET CĂTRE IUBITA LUI STOP CINE STĂ ÎN PAPUCII PAPEI STOP GRANIŢA IMPERIULUI LUI TIMUR LENK STOP CE FACE ELITA CÂND ÎI ESTE FOAME STOP CÂNTĂREŢ GERMAN MEDIEVAL STOP MIEZ DE REACTOR EXPUS STOP LUCRARE DE CEAIKOVSKI STOP LITERELE SUNT 9-9-7-4-5-8-9

RĂSPUNSUL SE TRANSMITE CĂTRE
SORA MARY MAGDALENE
MANĂSTIREA ST. LADISLAUS NEW YORK, NY

Minunat: un careu de cuvinte încrucişate! Le detestam, iar Nim ştia prea bine asta. Îmi trimisese acel telex doar ca să mă tortureze. Exact ce-mi lipsea, încă o sarcină dementă de la regele lucrurilor mărunte.

I-am mulţumit lui Therese pentru răbdarea ei şi am lăsat-o la centrala ce mi se părea un animal marin cu nenumărate tentacule. De fapt, capacitatea mea de a decripta crescuse spectaculos în ultimele luni, pentru că am descoperit unele răspunsuri chiar cât am stat în clădirea poştei. Bunăoară, sfatul pe care Hamlet i-l dăduse Ofeliei era: „Du-te la *mănăstire*". Iar când le era foame, elitele „luau o masă". Trebuia să ciopârţesc mesajele pentru a ieşi la numărul de litere propus, dar jocul era sigur făcut pentru o minte simpluţă ca a mea.

Însă în acea seară, când m-am întors la hotel, mă aştepta altă surpriză. În lumina crepusculară, parcat la intrarea în

hotel, se găsea Rolls-Royce-ul Corniche al lui Lily, înconjurat de hamali, de chelneri şi de băieţi care făceau curăţenie, şi toţi mângâiau părţile cromate şi bordul îmbrăcat în piele.

M-am furişat pe lângă ei, străduindu-mă să-mi imaginez că doar mi se păruse că văzusem acea scenă. În ultimele două luni, îi trimisesem lui Mordecai cel puţin zece telegrame prin care îl imploram să *nu* o trimită pe Lily la Alger. Însă acel automobil nu ajunsese acolo de capul lui.

Când m-am dus la recepţie să-mi iau cheia şi să anunţ că mă voi muta, am avut alt şoc. Sharrif – şeful serviciului secret – stătea rezemat de tăblia de marmură şi flecărea cu recepţionerul de serviciu. M-a observat înainte ca mie să-mi fi reuşit manevra de retragere discretă.

– Domnişoară Velis! a strigat el, zâmbindu-mi ca o stea de cinema. Aţi sosit la ţanc pentru a ne ajuta la o mică investigaţie. Când aţi intrat, poate că aţi remarcat automobilul unui concetăţean, corect?

– Ciudat, mie mi s-a părut a fi o maşină englezească, i-am răspuns eu nepăsătoare, în timp ce recepţionerul îmi întindea cheia.

– Dar are numere de înmatriculare de New York! a insistat Sharrif, ridicând din sprâncene.

– New Yorkul e un oraş mare... am zis eu şi am pornit spre camera mea, dar Sharrif nu terminase.

– În după-amiaza asta, când a trecut prin vamă, cineva a înregistrat-o pe numele dumneavoastră, la această adresă. Aş dori o explicaţie.

La naiba! Mă gândeam să o omor pe Lily, iar asta imediat ce aş fi văzut-o. Probabil că mituise pe cineva şi deja se afla în camera mea.

– Oho, grozav, i-am zis eu. Un dar neaşteptat din partea unui newyorkez! Chiar aveam nevoie de o maşină, pentru că aici e foarte greu să închiriezi una.

M-am îndreptat spre grădină, dar Sharrif a pornit pe urmele mele.

– Cei de la Interpol verifică numărul, m-a anunţat el, grăbind pasul ca să se ţină după mine. Nu pot crede că proprietarul ar plăti vama în numerar – pentru că e la valoarea sută la sută a automobilului – ca să ofere maşina unui necunoscut. N-a apărut decât un individ angajat ca să o ia din vamă şi să o aducă aici. Pe de altă parte, în hotel nu mai există altă persoană de cetăţenie americană.

– Iar de acum înainte nici una, am spus eu, ieşind afară şi traversând porţiunea acoperită cu pietriş a grădinii. O să plec din hotel ca să mă instalez la Sidi-Fredj, după cum sigur v-au informat ai dumitale *jawas*. Cuvântul însemna spion – ori informator – al poliţiei secrete. Aluzia nu i-a scăpat lui Sharrif. Privindu-mă printre gene, el m-a prins de braţ şi m-a oprit cu o smucitură. Am privit cu dispreţ la mâna cu care mă ţinea de cot şi, cu gesturi atente, am îndepărtat-o.

– *Agenţii* mei, a spus el, având grijă să se exprime corect, au vizitat apartamentul pentru a vedea dacă aveţi vizitatori, dar au verificat şi listele de intrare din Alger şi Oran. Acum aşteptăm să primim listele din alte porturi. După cum ştiţi, avem graniţă cu şapte state, plus zona de coastă. Ar fi mai simplu dacă ne-aţi spune al cui este acel automobil.

– Ce mai contează? am zis eu, dând să pornesc mai departe. Dacă s-a plătit vama, iar documentele sunt în ordine, de ce să vă mai zdrobiţi atât cu verificările? Pe de altă parte, ce importanţă are pentru dumneavoastră cui îi aparţine automobilul? Doar nu se percep impozite la vehicule importate într-o ţară care nu produce aşa ceva – am dreptate?

La asta nu avea ce să-mi răspundă. Şi nici nu prea putea recunoaşte că agenţii lui mă urmăreau peste tot şi ştiau chiar şi când strănutam. De fapt, mă străduiam să-i fac viaţa amară până o găseam pe Lily, dar situaţia era cel puţin ciudată. Dacă nu era în camera mea şi nu se cazase în hotel, unde se

ascundea? Însă în exact aceeaşi clipă am şi primit răspunsul la întrebare.

La capătul îndepărtat al bazinului se găsea un minaret decorativ din cărămidă, care separa grădina de plajă. Am auzit un sunet suspect de cunoscut – cel scos de un câine de talie mică zgrepţănând la uşa din lemn şi scoţând un mârâit pe care, odată auzit, îţi era greu să-l uiţi.

În lumina scăzută din partea cealaltă a bazinului, am văzut uşa deschizându-se o idee, iar apoi o minge din blană a pornit ca o furie. Ocolind bazinul cu o viteză uimitoare, a zbughit-o spre noi. Nici măcar în lumina cea mai favorabilă nu ai fi reuşit să recunoşti dintr-o privire ce fel de jivină era Carioca – şi l-am văzut pe Sharrif holbându-se uimit atunci când animalul s-a năpustit spre el cam la înălţimea gleznei şi şi-a înfipt dinţii ascuţiţi în fluierul piciorului. Sharrif a scos un răcnet de groază, a început să ţopăie pe piciorul nevătămat şi a încercat să scape de Carioca, scuturând din celălalt picior. M-am aplecat şi am cules mica fiară, strângând-o cu un braţ la pieptul meu. Animalul s-a gudurat şi a început să mă lingă pe bărbie.

– Ce Dumnezeu e asta? a strigat Sharrif, holbându-se la câinele de angora care se foia nebuneşte în braţele mele.

– El este proprietarul automobilului, am spus eu cu un oftat, dându-mi seama că circul abia acum începea. Vreţi să o cunoaşteţi şi pe „mămica" lui?

Şchiopătând şi ridicându-şi mereu cracul pantalonului să-şi vadă piciorul rănit, Sharrif m-a urmat.

– S-ar putea ca animalul ăsta să fie turbat, s-a văicărit el, în vreme ce ne îndreptam spre minaret. Doar cele turbate atacă oamenii.

– Nu e turbat, ci doar un critic foarte aspru, i-am spus eu.

Am trecut de uşa întredeschisă şi am urcat scara întunecoasă a minaretului, până la primul etaj. Am ajuns într-o încăpere spaţioasă, cu bănci având perne foarte moi pe lângă

ferestre. Lily stătea pe perne ca un pașă, cu picioarele ridicate în aer și cu tampoane de vată între degete – și-și dădea unghiile cu o ojă de culoare sângerie. Purtând o fustă roz mai mult decât mini, Lily, cu părul blond și înfoiat căzut peste ochi, m-a măsurat cu o privire glacială. Carioca a scheunat, cerând să fie lăsat pe pământ. L-am strâns în brațe, făcându-l să se potolească.

– Era și vremea, a început ea, plină de indignare. Nici nu-ți închipui ce *probleme* am avut ca să ajung aici!

Apoi l-a văzut pe Sharrif, aflat puțin în spatele meu.

– *Tu*, să ai probleme? am exclamat eu. Dă-mi voie să ți-l prezint pe însoțitorul meu: Sharrif, șeful poliției secrete.

Lily a scos un sunet de mirare.

– De câte ori trebuie să-ți spun că în treaba asta nu avem nevoie de poliție? Ne putem descurca și singure...

– Dar omul nu este de la poliție, am întrerupt-o eu. Am spus poliția secretă.

– Și ce-i cu asta? Înseamnă că nimeni nu știe că e polițist? Ei, la naiba, mi-am stricat o unghie, a zis Lily, făcându-și de lucru cu unghia unui deget. I l-am lăsat pe Carioca în brațe, iar ea s-a uitat din nou urât la mine.

– Înțeleg că o cunoașteți pe această doamnă, mi-a spus Sharrif. Stătea alături de noi și a întins mâna spre Lily. Pot să vă văd documentele? Nu există nici o evidență privind intrarea dumneavoastră în această țară, ați înregistrat o mașină foarte scumpă pe alt nume și aveți în posesie un câine care reprezintă un pericol public.

– Ei, ia caută-mă în altă parte, i-a spus Lily, împingându-l pe Carioca deoparte și lăsându-și picioarele pe podea ca să se ridice și să-l înfrunte pe Sharrif. Am plătit de mi-a ieșit pe nări ca să aduc mașina în țara asta, și de unde ai scos-o că am venit aici în mod ilegal? Nici măcar nu știi cine sunt! A început să umble prin încăpere pe călcâie, ca să nu-și mânjească tampoanele de vată dintre degete cu ojă. Scotocind într-un morman de genți scumpe din piele, a scos niște documente și

le-a fluturat pe sub nasul lui Sharrif. El i le-a smuls din mână, iar Carioca s-a pus pe lătrat. M-am oprit în țara asta amărâtă în drum spre Tunisia, l-a informat ea. Întâmplător, sunt maestru de șah și o să particip la un mare turneu de acolo.

– În Tunisia nu va fi nici un turneu de șah până în septembrie, a spus Sharrif, uitându-se în pașaportul lui Lily. Apoi a privit-o foarte bănuitor. Văd că te numești Rad. Nu cumva ești rudă cu...

– Ba da, l-a repezit ea.

Iar eu mi-am adus aminte că Sharrif era nebun după șah. Fără îndoială că auzise de Mordecai, poate chiar îi citise cărțile.

– Nu aveți viză pentru Algeria, a ținut el să sublinieze. O să iau pașaportul cu mine ca să lămurim această chestiune. Domnișoară, nu aveți voie să părăsiți această incintă.

Am așteptat până ce am auzit cum se închide ușa de la parter.

– Văd că te împrietenești cu toată lumea, chiar dacă te afli într-o țară necunoscută, i-am spus lui Lily, care s-a așezat pe banca de la fereastră. Ce-o să faci acum, dacă ți-a luat pașaportul?

– Mai am unul, a spus ea cu glas sumbru, scoțându-și în același timp tampoanele de vată dintre degete. Doar m-am născut la Londra și am mamă britanică. Britanicii pot avea dublă cetățenie, știi asta.

Habar nu aveam de asta, dar pe mine mă frământau deja alte întrebări.

– De ce ai înregistrat blestemata aia de mașină pe numele *meu? Și cum* ai reușit să intri în țară, dacă n-ai trecut pe la serviciul de imigrări?

– Am închiriat un avion din Palma de Mallorca, a spus ea. M-au parașutat în apropierea plajei. Aveam nevoie de numele unei persoane care avea reședința aici, pentru a înregistra mașina, pentru că o expediasem înainte. Mordecai m-a sfătuit să sosesc aici cât mai discret posibil.

– Mda, exact asta ai reuşit, i-am spus eu cu un zâmbet strâmb. Cred că nimeni n-a băgat de seamă sosirea ta în ţară în afară de Serviciile de Emigrări, poliţia secretă şi, probabil, chiar preşedintele ţării! Ce naiba cauţi aici, ori Mordecai a uitat să-ţi zică asta?

– Mi-a spus să vin să te salvez şi mi-a mai spus că Solarin va juca în Tunisia în luna asta, al naibii mincinos! Sunt moartă de foame. Poate-mi găseşti vreun burger cu brânză sau ceva săţios de mâncare. Am văzut că aici nu există serviciu la cameră, nici măcar telefon nu am.

– Să văd ce pot face, i-am zis. Dar eu plec din hotel. Am primit un apartament în Sidi-Fredj, la aproximativ o jumătate de oră de mers pe jos pe plajă. O să iau maşina ca să-mi duc lucrurile şi o să pregătesc ceva de mâncare pentru tine în vreo oră. Tu poţi s-o ştergi de aici când se întunecă şi să vii pe plajă. Plimbarea asta o să-ţi prindă bine.

Fără prea mult chef, Lily a fost de acord, iar eu m-am dus să-mi adun lucrurile având cheile de la Rolls-Royce în buzunar. Eram convinsă că puteam apela la Kamel pentru a rezolva problema intrării ilegale în ţară a lui Lily, şi, deşi o aveam pe cap, măcar mă puteam sluji de maşina ei. Mă mai gândeam că, după mesajul primit în legătură cu prezicătoarea şi jocul de şah, nu primisem nici un semn de viaţă de la Mordecai. Trebuia să o descos pe Lily, ca să văd ce aflase ea de la el în absenţa mea.

Apartamentul de la Sidi-Fredj era minunat: două camere cu tavane boltite şi podele acoperite cu marmură, complet mobilate, având până şi lenjerie, şi un balcon ce dădea spre port şi spre Mediterana. Cu nişte bani, i-am înduplecat pe cei de la un restaurant din apropiere să-mi aducă ceva de mâncare şi nişte vin şi m-am aşezat afară, pe un şezlong, ca să descifrez jocul de cuvinte al lui Nim cât o aşteptam pe Lily să apară pe plajă. Mesajul suna astfel:

Sfatul lui Hamlet către iubita lui	(9)
Cine stă în papucii papei	(9)
Graniţa imperiului lui Timur Lenk	(7)
Ce face elita când îi este foame	(4)
Cântăreţ german medieval	(5)
Miez de reactor expus	(8)
Lucrare de Ceaikovski	(9)

Pentru a rezolva acel joc de cuvinte, nu aveam de gând să pierd la fel de mult timp ca pentru mesajul prezicătoarei scris pe şerveţel, însă aveam avantajul educaţiei mele muzicale. Existau doar două feluri de trubaduri germani: maeştri cântăreţi şi cântăreţi *(minnesängeri)*. De asemenea, ştiam tot ce compusese Ceaikovski – însă nu erau atâtea lucrări care să aibă nouă litere.

Prima mea încercare a dat următorul rezultat: „Du-te la Pescar; Caspica; întâlnire; minne; topire; Ioana d'Arc". Asta a fost destul de aproape de adevăr. Una dintre graniţele imperiului lui Timur Lenk era alcătuită de stepele Rusiei, care, ca şi Caspica, avea şapte litere, iar un reactor nuclear care se topea se chema că era în stare critică *(critical)* – adică opt litere. Aşadar, mesajul suna: „Du-te la pescarul cu stepe (trepte); găseşte pe Minne; critical (extrem de important)!" Cu toate că nu ştiam ce legătură avea *Ioana d'Arc* cu asta, în Alger exista un loc numit Escaliers de la Pêcheries – Treptele Pescarului. Şi o privire la agenda mea m-a lămurit că prietena lui Nim, Minnie Renselaas, soţia consulului olandez – căruia trebuia să-i telefonez dacă aveam nevoie de ajutor – locuia pe Treptele Pescarului, numărul 1. Deşi, din câte îmi dădeam seama, nu aveam nevoie de ajutor, Nim considera că era foarte important să mă întâlnesc cu acea doamnă. Am încercat să-mi amintesc acţiunea operei *Ioana d'Arc* de Ceaikovski, dar nu mi-am adus aminte decât că era arsă pe rug. Speram că Nim nu-mi rezervase o asemenea soartă.

Ştiam Treptele Pescarului: un şir de trepte aproape nesfârşit, care ţinea între bulevardul Anatole France şi o stradă ce se numea Bab el Oued, sau Rivergate. Moscheea Pescarului era sus, aproape de intrarea în cartierul Casbah – dar nimic care să amintească de consulatul olandez. Dimpotrivă, ambasadele se găseau de cealaltă parte a oraşului, într-o zonă rezidenţială. De aceea, am intrat în apartament şi am sunat-o pe Therese, care, la ora nouă seara, era tot de serviciu.

– Sigur că o cunosc pe doamna Renselaas! a strigat ea cu glasul ei spart. Ne găseam la patruzeci şi cinci de kilometri depărtare şi pe uscat, dar vocea ei suna de parcă ar fi venit din fundul mării. Toată lumea din Alger o cunoaşte, e o doamnă fermecătoare. Obişnuia să-mi ofere ciocolată şi tot felul de prăjiturele din Olanda, care au floricele la mijloc. A fost soţia consulului din Olanda, ştiţi?

– Cum adică *a fost?* am întrebat-o eu.

– A, asta a fost înainte de revoluţie, draga mea! Soţul ei a murit acum zece sau cincisprezece ani. Însă ea a rămas – cel puţin aşa se spune. Nu are telefon, altfel i-aş şti numărul.

– Cum pot s-o găsesc? am urlat eu, pentru că pe fir se auzeau tot soiul de zgomote amintind de o cascadă. Nici nu era nevoie să se folosească instalaţii de interceptare, pentru că discuţia noastră se putea auzi şi din port. Nu am decât adresa: Treptele Pescarului, numărul unu. Dar lângă moschee nu sunt case.

– Sigur că nu sunt, a strigat Therese, acolo nu există numărul unu. Eşti sigură că ai notat bine adresa?

– Să ţi-o citesc, am spus eu, *Wahad,* Escaliers de la Pêcherie.

– A, Wahad! a zis Therese şi a izbucnit în râs. Asta înseamnă într-adevăr numărul unu, dar nu este o adresă, ci numele unei persoane. E ghidul din apropiere de Casbah. Ştiţi dugheana aceea de flori de lângă moschee? Întrebaţi-l pe vânzătorul de flori de el – şi, pentru cincizeci de dinari, vă va oferi un tur. Numele de Wahad e ca „Numărul 1", aţi înţeles?

Therese a închis, astfel că n-am mai apucat să o întreb de ce era nevoie de un ghid ca să o găsesc pe Minnie. Se părea însă că în Algeria lucrurile aveau o logică aparte.

Tocmai mă gândeam ca a doua zi la ora prânzului să dau o fugă până acolo, când am auzit zgomotul făcut de ghearele unui câine pe pardoseala de marmură din holul de afară. A urmat o ciocănitură imperioasă la uşă, după care Lily a năvălit înăuntru. Ea şi Carioca s-au dus direct la bucătărie, de unde venea miros de mâncare: rândunică-de-mare friptă, stridii opărite şi cuşcuş.

– Trebuie să mănânc ceva, mi-a aruncat Lily peste umăr. Când am ajuns în bucătărie, începuse deja să ridice capacele cratiţelor şi să scormonească prin ele cu degetele. Nici nu-i nevoie de farfurii, a zis ea, şi i-a aruncat şi lui Carioca bucăţele de mâncare, pe care acesta le-a înghiţit pe nemestecate.

Am suspinat şi am urmărit-o pe Lily îndopându-se, o privelişte care întotdeauna îmi tăia pofta de mâncare.

– De ce te-a trimis Mordecai aici? I-am scris să nu te vâre şi pe tine în treaba asta.

Lily s-a întors spre mine şi m-a măsurat cu ochi mari. A scăpat dintre degete o bucăţică de miel pe care o scosese din cuşcuş.

– Ar trebui să fii *încântată!* m-a anunţat ea. Din întâmplare, în absenţa ta, am rezolvat întregul mister.

– Ia să-auzim, i-am zis eu, fără să mă las impresionată. Apoi m-am dus să desfac o sticlă de vin roşu algerian, de calitate excelentă, şi am turnat în două pahare, timp în care ea a început să-mi povestească.

– Mordecai a încercat să cumpere nişte piese rare şi valoroase de şah pentru un muzeu – când Llewellyn a aflat şi s-a apucat să strice înţelegerea. Mordecai bănuieşte că Llewellyn l-a mituit pe Saul să afle mai multe despre piese. Când Saul a ameninţat că-şi va da în vileag propria duplicitate, Llewellyn s-a speriat şi a angajat pe cineva să-l lichideze!

Lily era foarte mândră de acea explicaţie.

– Mordecai e fie dezinformat, fie te trage pe sfoară, i-am spus. Llewellyn nu are nici o legătură cu moartea lui Saul. Solarin a făcut-o. Aşa mi-a zis el. Iar Solarin se află în Algeria.

Lily tocmai ducea o stridie spre buze, însă, auzind spusele mele, a scăpat-o în vasul cu cuşcuş. A luat paharul de vin şi a tras o înghiţitură zdravănă.

– Mai spune o dată, m-a îndemnat ea.

Şi i-am spus. Toată povestea, aşa cum o vedeam eu, fără să-i ascund nimic. Am povestit cum Llewellyn mă rugase să îi fac rost de piese, cum prezicătoarea ascunsese un mesaj în profeţia ei, cum îmi scrisese Mordecai pentru a-mi dezvălui că o cunoştea pe prezicătoare, cum apăruse Solarin la Alger şi îmi spusese că Saul îl ucisese pe Fiske şi încercase să-l omoare *şi pe el*. Iar totul din cauza pieselor de şah. I-am spus că bănuiam existenţa unei formule, aşa cum crezuse şi ea. Aceasta era ascunsă în setul de şah pe care îl voia toată lumea. Am încheiat descriindu-i vizita pe care o făcusem la negustorul de covoare, care era prieten cu Llewellyn, şi istorisirea acestuia în legătură cu misterioasa Mokhfi Mokhtar din Casbah.

După ce am terminat, Lily a rămas cu gura căscată. Uitase să mai mănânce.

– De ce nu mi-ai spus nimic din toate astea până acum? a vrut ea să ştie.

Carioca stătea cu burta în sus şi cu labele în aer, făcând pe bolnavul. L-am ridicat şi l-am pus în chiuvetă, lăsând apa să curgă încet, cât să poată bea.

– Am aflat multe lucruri abia după ce am ajuns aici, i-am zis lui Lily. Ţi-am povestit toate astea pentru că doar tu mă poţi ajuta într-o problemă pe care nu o pot rezolva singură. S-ar părea că în prezent se desfăşoară o partidă de şah, în care mutările sunt făcute de altcineva. N-am idee despre felul

în care se joacă partida, dar tu eşti experta aici. Trebuie să ştiu asta, ca să descopăr aceste piese.

– Nu vorbeşti serios, a spus Lily. Te referi la un joc de şah *adevărat?* În care oamenii sunt piese? Aşadar, când cineva e ucis, e ca şi cum ai înlătura o piesă de pe tablă?

S-a dus la chiuvetă şi s-a clătit pe mâini, stropindu-l şi pe Carioca. Luându-l apoi, încă ud, la subsuoară, a pornit spre camera de zi, iar eu am urmat-o cu sticla de vin şi cu paharele. Părea să fi uitat cu totul de mâncare.

– Ştii ceva, a zis ea, încă plimbându-se prin încăpere, dacă am ghici cine au fost piesele, am reuşi să descâlcim totul. Pot privi orice tablă de joc, chiar la mijloc de partidă, şi reface mutările efectuate până în acel moment. De exemplu, putem presupune, fără să ne temem că greşim, că Fiske şi Saul au fost pioni...

– Iar eu şi tu, la fel, am aprobat-o.

Ochii lui Lily au părut să sticlească la fel ca aceia ai unui ogar care a adulmecat o vulpe. Rareori o văzusem atât de concentrată şi de emoţionată.

– Înseamnă că Llewellyn şi Mordecai sunt piese...

– Şi Hermanold, am adăugat eu imediat. El a tras în maşina noastră!

– Să nu-l uităm pe Solarin, a propus ea. El sigur e jucător. Ştii ceva? Dacă analizăm totul cu atenţie, recreând evenimentele, cred că aş putea face mutările pe o tablă de şah şi să descopăr câte ceva.

– Poate c-ar fi bine să rămâi aici peste noapte, i-am sugerat. Dacă are dovada că ai intrat ilegal în ţară, s-ar putea ca Sharrif să-şi trimită oamenii să te aresteze. Eu te-aş putea duce discret până în oraş. Clientul meu, Kamel, poate aranja să nu ajungi la închisoare. Între timp, hai să dezlegăm şarada asta.

Am rămas jumătate de noapte reconstituind evenimentele, mutând piesele pe setul portabil de şah al lui Lily, folosind un băţ de chibrit în locul reginei albe. Însă Lily era nemulţumită.

– Ne-ar mai trebui niște informații, s-a plâns ea atunci când amândouă am văzut că se luminează de ziuă.

– Dacă mă gândesc mai bine, cred că am găsit o soluție, am recunoscut eu. Am un prieten foarte apropiat care mă ajută să rezolv misterul. Asta, dacă reușesc să-l contactez. E un specialist în computere care a jucat mult șah. El are la Alger o prietenă cu legături importante – soția fostului consul olandez. Sper să o găsesc mâine. Dacă rezolvi treaba cu viza, ai putea veni cu mine.

După ce ne-am pus de acord, am dat cearșafurile la o parte și ne-am culcat ca să mai prindem câteva ceasuri de somn. Nu aveam cum să știu că peste câteva ore urma să se întâmple ceva care ma va transforma, dintr-un participant fără voie, într-un jucător important al partidei.

La Darse era cheiul din capătul de nord-vest al portului Alger, locul unde stăteau amarate ambarcațiunile de pescuit. Era un dig lung din piatră, cu dane, care lega uscatul de insulița ce dăduse numele Algerului – Al-Djezair.

Acolo se afla parcarea ministerului, însă cum mașina lui Kamel lipsea, am tras automobilul Corniche în locul acesteia și am lăsat un bilet pe bord. O mașină într-o culoare pastelată bătea la ochi printre toate limuzinele acelea negre, însă era mai bine decât să o las pe vreo stradă oarecare.

Eu și Lily ne-am dus de-a lungul falezei, pe bulevardul Anatole France, și am traversat bulevardul Ernesto Che Guevara până la Scările care duceau spre Moscheea Pescarului. Lily urcase doar o treime din trepte atunci când s-a așezat pe pietrele reci, lac de sudoare, deși era încă răcoare.

– Vrei să mă omori, a spus ea printre gâfâieli. Ce oraș e ăsta? Străzile de aici urcă doar pieptiș. Ar trebui să pună buldozerele pe toate colinele astea, ca să niveleze locul și să o ia de la început cu construcția orașului.

– Mie mi se pare fermecător, i-am spus, trăgând-o de o mână ca să se ridice în picioare. Carioca zăcea stors pe trepte, alături de ea, cu limba atârnându-i de un cot. În plus, nici nu există locuri de parcare în apropiere de Casbah. Așa că, hai să ne mișcăm!

După proteste și pauze pentru odihnă, am ajuns pe culme, unde strada Bab el Oued despărțea Moscheea Pescarului de Casbah. În stânga noastră se afla Piața Martirilor, un spațiu larg, plin de bătrâni care stăteau pe bănci, unde se găsea și chioșcul de flori. Lily s-a lăsat ca o plăcintă pe prima bancă liberă.

– Îl caut pe Wahad, ghidul, i-am spus vânzătorului de flori, care părea îmbufnat. Acesta m-a măsurat de sus până jos și a făcut un semn cu o mână. A apărut imediat un băiețel murdar, îmbrăcat în niște zdrențe, ca orice copil al străzii, cu o țigară duhnind a marijuana atârnându-i între buzele pământii.

– Wahad, te caută un client, i-a spus vânzătorul.

Eu am rămas mască.

– *Tu* ești ghidul? l-am întrebat.

Copilul mizer nu avea mai mult de zece ani, însă părea deja îmbătrânit și decăzut. Ca să nu mai spun că era plin de păduchi. S-a scărpinat, apoi și-a lins degetele ca să-și stingă țigara, pe care a pus-o la păstrare după ureche.

– Cincizeci de dinari e suma minimă ca să vă duc în Casbah, mi-a zis el. Pentru o sută, vă plimb prin tot orașul.

– Nu vrem un tur de oraș, am zis eu, prinzându-l atent de mânecă și trăgându-l deoparte. O caut pe doamna Renselaas – Minnie Renselaas, soția fostului consul olandez. Mi-a spus o prietenă că...

– Știu cine e, a zis el, închizând ușor un ochi ca să mă cântărească mai bine din privire.

– Îți plătesc ca să mă duci până la ea. Cât mă costă, cincizeci de dinari, cum ziceai? Și am dat să caut banii în poșetă.

– Nimeni nu merge să o vadă pe doamna asta decât dacă vrea dumneaei, a precizat el. Aveţi vreo invitaţie de la ea?

Invitaţie? M-am simţit ca o proastă, dar am scos telexul de la Nim şi i l-am arătat, socotind că o să-l păcălesc. El s-a uitat lung la telex, ţinându-l în diferite poziţii. În cele din urmă, mi-a zis:

– Nu ştiu să citesc. Ce scrie?

Aşa se face că a trebuit să-i explic dezgustătorului puşti că un prieten de-al meu codificase acel telex. I-am spus ce credeam că mi se comunica: „Du-te la Treptele Pescarului. Întâlneşte-o pe Minnie. Extrem de important".

– Asta-i tot? m-a întrebat el, de parcă ar fi purtat în fiecare zi asemenea discuţii. Alt cuvânt nu mai e? Adică, vreunul secret?

– Ioana d'Arc, i-am zis eu. Mai apărea Ioana d'Arc.

– Nu-i cuvântul corect, mi-a spus el, luându-şi ţigareta de la ureche şi aprinzând-o. Am aruncat o privire spre partea cealaltă a pieţei şi am văzut-o pe Lily stând pe bancă. Ea s-a uitat la mine de parcă ar fi vrut să spună că nu mai eram în toate minţile. Mi-am zdrobit creierul ca să-mi amintesc numele altei lucrări de Ceaikovski care să aibă nouă litere – fiindcă aceea era cheia –, dar n-am reuşit. Wahad încă se uita la hârtia pe care i-o dădusem.

– Pot citi numere, a zis el în cele din urmă. Văd un număr de telefon aici.

M-am uitat şi am văzut că Nim scrisese şapte cifre. Am început să mă emoţionez.

– A, e numărul *ei* de telefon! am exclamat eu. Hai să o sunăm şi...

– *Nu*, a spus Wahad, cu un aer misterios, acela nu e numărul ei de telefon. E al meu.

– *Al tău!* am exclamat eu. Acum Lily şi vânzătorul de flori se uitau lung la noi, apoi Lily s-a ridicat, pornind spre noi. Dar asta nu dovedeşte că...

– Dovedeşte că cineva ştie că eu o pot găsi pe doamna, mi-a zis el. Dar n-o s-o fac decât dacă am cuvântul corect.

Al naibii de încăpăţânat mai era acel diavol mic! L-am blestemat în gând pe Nim pentru că fusese atât de misterios, când, brusc, mi-am adus aminte. Mai exista o operă de Ceaikovski care, cel puţin în franceză, avea nouă litere. Lily tocmai ajunsese la noi atunci când eu l-am apucat pe Wahad de guler.

– *Dame Pique!* am spus eu. Regina de Pică!

Wahad mi-a zâmbit, arătându-şi dinţii strâmbi.

– Asta e, doamnă, mi-a zis el. Regina Neagră. A strivit cu călcâiul mucul de ţigară pe care-l aruncase pe caldarâm, şi apoi ne-a făcut semn să traversăm Bab el Oued şi să-l urmăm în Casbah.

Wahad ne-a dus pe nişte străzi povârnite din Casbah pe care nu cred că le-aş fi descoperit singură. Lily pufăia şi transpira în urma noastră şi, într-un târziu, ca să nu-l mai aud gâfâind, l-am luat pe Carioca şi l-am vârât în geanta mea de umăr. După ce am mers pe străduţe întortocheate şi înguste vreme de o jumătate de oră, am ajuns în cele din urmă la o fundătură cu ziduri înalte care aproape că blocau lumina. Wahad a aşteptat ca Lily să ne ajungă din urmă, şi în acel moment am simţit brusc un fior de gheaţă pe şira spinării. Mai fusesem în acel loc. Apoi mi-am dat seama că asta se întâmplase în visul pe care-l avusesem la Nim, când mă trezisem leoarcă de sudoare rece. Eram îngrozită. M-am întors spre Wahad şi l-am prins de umăr.

– Unde ne duci? am strigat eu la el.

– Urmaţi-mă, a zis băiatul şi a deschis o poartă grea din lemn ascunsă în zidul de cărămidă. Am privit scurt spre Lily, apoi am păşit înăuntru. Am pătruns pe o scară întunecoasă ce părea să ducă spre o temniţă subterană.

– Eşti sigur că ne-ai adus unde trebuia? l-am întrebat pe Wahad, care dispăruse deja în beznă.

– Dacă ne răpește? mi-a șoptit Lily, aflată în urma mea, când coboram treptele. S-a prins cu mâna de umărul meu, iar Carioca a început să scheaune încet din geanta de umăr. Am auzit că blondele se vând la prețuri foarte mari pe piața sclavilor albi...

Date fiind dimensiunile ei, probabil că aveau să ia dublu pentru ea, m-am gândit, însă cu voce tare am spus:

– Termină cu văicăreala și nu mă mai împinge!

Cu toate acestea, mi se făcuse teamă. Eram convinsă că n-aș mai fi reușit să găsesc drumul de întoarcere.

Wahad ne aștepta la baza treptelor, unde, pe întuneric, m-am ciocnit de el. Lily stătea tot agățată de umărul meu. Apoi Wahad a apăsat pe o clanță și a întredeschis o ușă prin care s-a strecurat o rază slabă de lumină.

M-a tras într-o pivniță spațioasă și întunecoasă, unde mai bine de doisprezece bărbați stăteau pe perne puse direct pe podea și jucau zaruri. Prin fumul dens, câțiva și-au ridicat ochii lăcrimoși spre noi, însă nici unul nu a încercat să ne oprească.

– Ce-i cu mirosul ăsta îngrozitor? a întrebat Lily cu glas scăzut. Seamănă cu cel de mortăciune.

– E hașiș, i-am spus în șoaptă, aruncând o privire către vasele mari cu apă așezate prin cameră și la bărbații care trăgeau din pipe, în timp ce azvârleau zarurile.

Dumnezeule, unde ne ducea Wahad? L-am urmat prin cameră, către o ușă din peretele opus, apoi am traversat un pasaj săpat în pantă spre partea din spate a unei prăvălioare. Aceasta era plină de păsări originare din junglă, stând pe stinghii ce semănau cu niște ramuri ori zburând de colo, colo prin colivii.

Doar o fereastră mare, acoperită de iederă, permitea luminii să intre înăuntru. Bucățelele de sticlă în formă de picături ale candelabrelor aruncau prisme colorate în auriu, verde și albastru spre pereți și peste fețele și părul celor șase femei care se mișcau prin încăpere. Ca și bărbații pe care-i întâlniserăm

mai devreme, aceste femei nu ne-au băgat în seamă, de parcă am fi fost doar niște siluete desenate pe ziduri.

Wahad m-a tras prin harababura aceea către o mică arcadă de la capătul celălalt al magazinului, care dădea spre o alee îngustă. Acolo, complet închisă, fără nici o intrare, în afara celei pe unde veniserăm noi, se găsea o curte interioară, cu pavaj din piatră rotundă și cu o ușă masivă în capătul celălalt, înconjurată de ziduri înalte din cărămidă acoperită de mușchi.

Wahad a traversat curtea interioară și a tras de o frânghie ce atârna în dreptul ușii. O vreme, nu s-a întâmplat nimic. Am aruncat o privire la Lily, care continua să se țină de mine. Își recăpătase suflul, însă fața ei avea o paloare cadaverică și eram sigură că și eu arătam la fel. Neliniștea mea se transforma încet în groază.

În dreptul gratiilor de la ușă a apărut fața unui bărbat. S-a uitat la Wahad fără să spună nimic. Apoi și-a mutat privirea spre mine și Lily, care așteptam în curte. Până și Carioca se potolise. Wahad a mormăit ceva și, cu toate că ne aflam la cinci, șase metri depărtare, am auzit ce spusese:

– Mokhfi Mokhtar. Am adus-o pe femeie.

Am trecut de ușa masivă și am ajuns într-o grădină înconjurată de ziduri de cărămidă. Pe jos erau plăci de gresie glazurată, cu modele diferite. Nici un model nu părea să se repete. Din frunzișul des se auzea susurul blând al unor fântâni și uguit de păsărele. De cealaltă parte a curții interioare se aflau câteva ferestre înalte și boltite, acoperite de plante agățătoare. Prin acele ferestre am zărit o încăpere mobilată bogat cu covoare marocane, urne chinezești, obiecte din piele lucrate cu migală și sculpturi din lemn.

Wahad a dispărut, strecurându-se pe poarta din spatele nostru. Lily s-a răsucit și a exclamat:

– Nu-l lăsa pe ticălosul acela mic să fugă – n-o să mai reușim să ieșim de aici!

Însă băiatul se făcuse deja nevăzut. Bărbatul care ne deschisese dispăruse şi el, aşa că am rămas amândouă în curte, unde aerul era răcoros, iar în el se amestecau mirosuri de parfumuri şi ierburi. Mă simţeam uşor ameţită de clipocitul muzical al apei fântânilor reflectat ca un ecou de zidurile acoperite de muşchi.

Am observat o siluetă mişcându-se dincolo de ferestrele înalte. A trecut aproape imperceptibil prin spatele perdelei groase de iasomie şi glicină. Lily m-a prins de mână. Am rămas în dreptul fântânilor şi am urmărit silueta argintie care a apărut în grădină, parcă plutind prin lumina verzuie – o femeie zveltă şi frumoasă, a cărei rochie largă şi translucidă părea să foşnească la fiecare mişcare. Părul îi flutura în jurul feţei pe jumătate acoperite de văluri, de parcă ar fi fost aripile unei păsări. Când ne-a vorbit, avea o voce plăcută ca apa unui pârâiaş de munte.

– Eu sunt Minnie Renselaas, a spus ea, stând în faţa noastră ca un duh în lumina tremurătoare. Însă chiar înainte ca ea să-şi scoată vălul argintiu care îi acoperea faţa, mi-am dat seama cine era. Prezicătoarea.

MOARTEA REGILOR

Să ne-aşezăm, dar, pentru Dumnezeu!
Şi-om spune basme, despre cum mor regii!
Cum unii-s mătrăşiţi, ucişi sunt alţii
În luptă, alţii-s bântuiţi de duhul
Acelor maziliţi; cum de nevastă
Sunt alţii otrăviţi, ucişi în somn,
Toţi omorâţi; coroana ce încinge
Regeasca frunte muritoare este
Palat al morţii; şuia stă acolo,
Şi dă cu tifla... iar când s-a săturat de şagă, ia un bold,
Străpunge zidul şi – adio rege![1]

Richard al II-lea
WILLIAM SHAKESPEARE

Paris
10 iulie 1793

Mireille a rămas sub castanii înfrunziţi de la intrarea în curtea casei lui Jacques-Louis David şi a privit printre zăbrelele porţilor. Îmbrăcată cu *haik*-ul negru şi cu vălul de muselină peste faţă, arăta ca un model folosit de marele pictor pentru pânzele lui cu subiecte exotice. Ceea ce conta era că nimeni n-ar fi recunoscut-o în ţinuta aceea. Obosită şi plină

[1] William Shakespeare, *Richard al II-lea*, actul III, scena 2, traducere de Mihnea Gheorghiu (n.tr.)

de praf după lunga ei călătorie, a tras de cordonul soneriei şi a auzit sunetul clopoţelului din casă.

În urmă cu mai puţin de şase săptămâni primise scrisoarea stareţei, care o mustra şi o îndemna să se grăbească spre Paris. Misiva ajunsese la ea după multă vreme, pentru că fusese trimisă iniţial în Corsica, iar de acolo, singurul membru al familiei Elisei şi a lui Napoleone care nu fugise de pe insulă – bunica Angela-Maria di Pietra-Santa – făcuse să-i parvină în Africa.

Scrisoarea îi poruncea lui Mireille să se întoarcă imediat în Franţa:

> Aflând de absenţa ta din Paris, m-am temut, nu doar pentru tine, ci şi pentru soarta a ceea ce Dumnezeu ţi-a dat spre pază – o răspundere pe care descopăr că ai încălcat-o. Sunt disperată de soarta acelora dintre surori care poate că au fugit spre capitală căutând ajutorul tău, iar tu nu te aflai acolo ca sa faci ceva pentru ele. Sper că înţelegi ce vreau să spun.
>
> Îţi reamintesc că ne confruntăm cu adversari puternici, care nu se vor da înapoi de la nimic pentru a-şi atinge scopurile – care şi-au organizat acţiunile, în vreme ce noi am fost bătute de toate vânturile sorţii. A sosit vremea să preluăm frâiele în mâna noastră, să dirijăm evenimentele în favoarea noastra şi să reunim ceea ce viaţa a despărţit.
>
> Te îndemn să te îndrepţi degrabă spre Paris. La îndrumarea mea, cineva cunoscut ţie va merge acolo să te întâlnească şi să-ţi aducă porunci precise privind misiunea ta, care este extrem de importantă.
>
> Sunt cu inima alături de tine pentru pierderea iubitei tale verişoare. Fie ca Dumnezeu să te ajute în îndeplinirea acestei misiuni.

Scrisoarea nu avea dată şi nici semnătură. Mireille a recunoscut scrisul stareţei, dar nu avea idee de când era scrisoarea. Cu toate că o rodea acuzaţia că nu-şi făcuse datoria, Mireille percepuse adevăratul înţeles al scrisorii stareţei. Alte piese ale

setului erau în primejdie, unele dintre surori erau în pericol – din cauza aceloraşi forţe ale răului care o uciseseră pe Valentine. Trebuia să se întoarcă în Franţa cât mai grabnic.

Shahin a acceptat să o conducă până la mare. Însă fiul ei, în vârstă de o lună, Charlot, era prea mic pentru a face o asemenea călătorie presărată de greutăţi. La Djanet, oamenii lui Shahin au jurat că vor avea grijă de copil până la întoarcerea lui Mireille, deoarece ei considerau pruncul cu păr roşcat drept profetul care le fusese prorocit. După un rămas-bun dureros, Mireille l-a lăsat în braţele unei doici şi a plecat.

Vreme de douăzeci şi cinci de zile au traversat Deban Ubari, marginea apuseană a Deşertului Libiei, ocolind munţii şi dunele înşelătoare, ca să scurteze drumul până la Tripoli. Acolo, Shahin a îmbarcat-o pe o goeletă care mergea spre Franţa. Vasele de acel tip, cele mai iuţi ale vremii, se slujeau de vânturi şi goneau pe mare cu paisprezece noduri, parcurgând distanţa de la Tripoli până la Saint-Nazaire, la gurile Loirei, în doar zece zile. Şi astfel, Mireille a revenit în Franţa. Acum, când stătea în faţa porţii, murdară şi epuizată după atâtea zile de călătorie, s-a uitat printre barele de metal către curtea din care fugise în urmă cu mai puţin de un an. Avea însă impresia că se scurseseră o sută de ani din după-amiaza aceea, când ea şi Valentine escaladaseră zidul grădinii, chicotind de emoţie şi de uimire în faţa propriei îndrăzneli, şi apoi plecaseră spre Cordeliers, ca să se întâlnească cu sora Claude. Alungând acele gânduri din minte, Mireille a tras din nou de cordonul soneriei.

În cele din urmă, bătrânul servitor Pierre a ieşit din casă şi a mers târşâindu-şi picioarele până la poartă, unde a rămas tăcut în umbra castanilor.

– Doamnă, i-a spus el, fără să o recunoască, stăpânul nu primeşte pe nimeni înainte de masa de prânz, şi niciodată fără programare.

– Pierre, dar *pe mine* sigur va consimți să mă vadă, a spus Mireille trăgându-și vălul de pe față.

Pierre a făcut ochii mari și bărbia a început să-i tremure. S-a grăbit să găsească cheia potrivită pentru a deschide poarta.

– Domnișoară, i-a șoptit el, ne-am rugat pentru dumneata în fiecare zi.

După ce a dat poarta în lături, în ochi i-au apărut lacrimi de bucurie. Mireille l-a îmbrățișat imediat, apoi amândoi s-au grăbit să intre în casă.

Singur în studioul său, David cioplea de zor într-un bloc de lemn – o sculptură a Ateismului ce avea să fie arsă luna următoare la Sărbătoarea Ființei Supreme. Aroma de lemn proaspăt cioplit plutea în aer. Pe podea se depusese un strat gros de talaș și resturi de lemn, iar haina din catifea îi era plină de rumeguș. Când a auzit ușa din spatele lui deschizându-se, s-a întors, apoi a sărit în picioare, răsturnând scaunul pe care stătuse până atunci și scăpând din mână dalta.

– Ori visez, ori am înnebunit! a exclamat el, repezindu-se către Mireille ca să o strângă în brațe și lăsând în urmă un nor fin de rumeguș. Slavă Domnului că ești teafără! A îndepărtat-o puțin ca să o privească mai bine. După ce ai plecat, Marat a venit împreună cu miniștrii lui și cu pleava străzilor și au săpat toată grădina de parcă erau porci în căutare de trufe! Eu habar nu aveam că piesele acelea de șah chiar există! Dacă ai fi avut încredere în mine, te-aș fi ajutat...

– Mă poți ajuta acum, a spus Mireille lăsându-se greoi pe un scaun. M-a căutat cineva? Aștept un trimis al stareței.

– Draga mea copilă, a zis David cu îngrijorare în glas, în absența ta au venit câteva surori – femei tinere care au vrut să stea de vorbă cu tine sau cu Valentine. Dar eu m-am temut cumplit pentru tine. I-am dat biletele lui Robespierre, socotind că asta ne-ar ajuta să te găsim.

– Robespierre! Dumnezeule, ce-ai făcut? a strigat Mireille.

– E un prieten apropiat, în care pot avea încredere, s-a grăbit David să o liniştească. I se spune „Incoruptibilul". Nimeni nu-l poate mitui ca să-şi uite datoria. Mireille, i-am povestit de legătura dintre tine şi Setul Montglane. Şi el te-a căutat...

– Nu se poate! a izbucnit Mireille. Nu trebuie să afle nimeni că mă aflu la Paris sau că m-ai văzut! Nu înţelegi? Valentine a fost ucisă din cauza acelor piese. Şi viaţa mea e în primejdie. Spune-mi câte surori au fost pe aici şi câte din scrisorile lor le-ai dat acestui om?

David a pălit de teamă în timp ce încerca să-şi aducă aminte. Oare Mireille avea dreptate? Poate greşise el...

– Au fost cinci, a zis bărbatul. Mi-am notat numele lor şi le am în birou.

– Cinci surori, a şoptit Mireille. Alte cinci femei care au murit din cauza mea. Asta pentru că nu am fost aici, a mai zis ea şi a rămas cu privirea pierdută în gol.

– Moarte? s-a mirat David. Dar el nu a apucat să le interogheze! A aflat că dispăruseră, una după alta.

– Nu putem decât să ne rugăm ca aşa să se fi întâmplat, a spus ea, fără să-l slăbească din ochi. Unchiule, piesele acestea sunt mai primejdioase decât îţi poţi închipui! Trebuie să aflăm mai multe lucruri despre amestecul lui Robespierre, fără ca el să ştie că eu sunt din nou în Paris. Iar Marat – el unde e? Pentru că dacă acel om a prins de veste că am sosit, nici rugăciunile nu mai slujesc la nimic.

– E acasă, grav bolnav, i-a spus David în şoaptă. Bolnav, dar mai puternic ca niciodată. Acum trei luni, girondinii l-au judecat pentru că a propovăduit crima şi dictatura, şi pentru faptul că a încălcat principiile Revoluţiei – libertate, egalitate, fraternitate. Însă a fost achitat de un juriu timorat, iar pleava societăţii l-a încoronat cu lauri, l-a dus pe străzi în ovaţii şi l-a ales preşedinte al Clubului Iacobin. Acum stă acasă, de unde îi denunţă pe girondinii care l-au trădat. Majoritatea acestora au fost arestaţi, restul au fugit în provincie ca

să scape cu viaţă. El conduce statul din baie, reuşind să bage spaima în toţi. Se pare că e adevărat ce se spune despre Revoluţia noastră: focul care distruge nu poate construi.

– Însă ar putea fi înghiţit de un foc mai mare, a spus Mireille. Iar această flacără este Setul Montglane. Odată adunat acest set, el va devora totul, inclusiv pe Marat. M-am întors la Paris ca să dezlănţui această forţă. Şi va trebui să mă ajuţi.

– Dar n-ai auzit ce am spus? a strigat David. Tocmai dorinţa de răzbunare şi trădarea a sfârtecat ţara noastră. Unde se va sfârşi totul? Dacă avem credinţă în Dumnezeu, trebuie să credem şi în dreptatea divină, care, cu timpul, va readuce starea de normalitate.

– Nu mai e timp, a spus Mireille. N-am de gând să aştept intervenţia lui Dumnezeu.

11 iulie 1793

Chiar în acele clipe, încă o călugăriţă se îndrepta grăbită spre Paris.

Charlotte Corday a sosit în oraş cu diligenţa la ora zece dimineaţa. După ce şi-a găsit o cameră la un hotel din apropiere, s-a dus la Convenţia Naţională.

Scrisoarea stareţei, care îi fusese dată la Caen de către ambasadorul Genet, făcuse cale lungă pentru a ajunge la ea, dar conţinea un mesaj clar. Piesele trimise la Paris în septembrie anul trecut dispăruseră. O altă călugăriţă murise împreună cu Claude în perioada în care se declanşase Teroarea – tânăra Valentine. Vara lui Valentine dispăruse de asemenea fără urmă. Pentru început, Charlotte luase legătura cu facţiunea girondină – foşti delegaţi ai Convenţiei, care se ascundeau acum la Caen –, în speranţa că va afla de la ei cine fusese la

închisoarea l'Abbaye, ultimul loc unde cineva o văzuse pe Mireille înainte de a dispărea.

Girondinii nu ştiau nimic despre fata cu părul roşcat care dispăruse în nebunia acelor zile, însă liderul lor, chipeşul Barbaroux, nutrea o oarecare simpatie faţă de fosta călugăriţă care îşi căuta prietena. Permisul pe care i l-a procurat acesta i-a dat lui Charlotte posibilitatea să stea de vorbă cu deputatul Lauze Duperret, care a primit-o la Convenţie, în anticamera rezervată vizitatorilor.

– Vin de la Caen, a început Charlotte, imediat ce distinsul deputat s-a aşezat de cealaltă parte a mesei. Caut o prietenă care a dispărut în timpul tulburărilor din închisori în septembrie, anul trecut. Ca şi mine, era o fostă călugăriţă, a cărei mănăstire se desfiinţase.

– Charles-Jean-Marie Barbaroux nu mi-a făcut nici un serviciu trimiţându-vă aici, a spus deputatul, ridicând cu cinism din sprâncene. E un om căutat de lege – n-aţi ştiut asta? Oare vrea să se emită şi pe *numele meu* un mandat de arestare? Şi aşa am avut necazuri, şi puteţi să-i spuneţi asta când vă veţi întoarce la Caen. Lucru pe care sper că-l veţi face cât de curând, a adăugat el şi a dat să se ridice.

– Vă rog, a insistat Charlotte, făcând un semn cu mâna ca să-l înduplece. Prietena mea se afla la închisoarea l'Abbaye când s-a dezlănţuit masacrul. Cadavrul ei nu a fost găsit. Avem motive să credem că a scăpat, însă nimeni nu ştie unde se află în prezent. *Trebuie* să-mi spuneţi – care dintre membrii Adunării a prezidat acele procese?

Duperret a tăcut o clipă, apoi a surâs. Nu era un gest din cale afară de amabil.

– Nimeni n-a scăpat de la l'Abbaye, i-a spus el tăios. Câteva persoane au fost achitate – ar putea fi numărate pe degete. Dacă aţi fost atât de necugetată încât să veniţi la Paris, poate veţi fi la fel de necugetată încât să-l întrebaţi şi pe omul

care a declanşat Teroarea. Însă eu nu v-aş recomanda să faceţi asta. Omul se numeşte Marat.

12 iulie 1793

Îmbrăcată cu o rochie de muselină cu picăţele roşii şi albe şi purtând o pălărie cu panglici colorate, Mireille a coborât din caleaşca lui David şi i-a poruncit vizitiului să o aştepte. A pătruns grăbită în aglomerata piaţă Les Halles, una dintre cele mai vechi din oraş.

În cele două zile de când sosise la Paris, aflase destule lucruri care o îndemnau să acţioneze neîntârziat. Nu avea nevoie de sfaturi din partea staretei. Nu numai că dispăruseră cinci călugăriţe împreună cu piesele de şah, însă, aşa cum îi spusese David, aflaseră şi alte persoane despre Setul Montglane – şi de legătura dintre ea şi acest set. Prea multe chiar: Robespierre, Marat şi André Philidor, maestru de şah şi compozitor, a cărui operă o văzuse împreună cu Madame de Staël. Din câte ştia David, Philidor fugise în Anglia. Însă, înainte de a pleca, îi povestise lui David despre o întâlnire pe care o avusese cu marele matematician Leonhard Euler şi cu un compozitor pe nume Bach. Bach preluase formula lui Euler pentru Circuitul Calului şi o transformase în muzică. Acei oameni considerau că secretul Setului Montglane era legat de muzică. Câţi alţii ajunseseră la fel de departe cu bănuielile?

Mireille a mers prin piaţa descoperită trecând prin dreptul tarabelor cu legume, carne şi fructe de mare pe care şi le puteau permite doar cei bogaţi. Simţea că inima îi bătea mai tare, iar gândurile i se învârtejeau în minte. Trebuia să acţioneze imediat, câtă vreme cunoştea locurile unde se aflau ceilalţi, dar înainte ca ei să o poată descoperi. Erau cu toţii ca nişte pioni pe o tablă de şah, împinşi spre un centru nevăzut

din cadrul unui joc la fel de inevitabil ca soarta. Stareţa avusese dreptate atunci când spusese că trebuiau să preia frâiele. Însă rămăsese doar Mireille ca să facă acest lucru. În acele momente, ştia mai multe decât stareţa – şi decât oricine altcineva, probabil – în legătură cu Setul Montglane.

Povestea lui Philidor venea în sprijinul celor spuse de Talleyrand şi fusese confirmată şi de Letizia Buonaparte: în setul de piese *exista* o formulă. Un amănunt despre care stareţa nu scosese o vorbă. Însă Mireille ştia acest lucru. În faţa ochilor vedea încă imaginea ciudată şi palidă a Reginei Albe, cu toiagul în formă de Opt în mâna ridicată spre cer.

Mireille a coborât în labirint, acea porţiune din Les Halles care alcătuise cândva catacombele romane, iar acum devenise o piaţă subterană. Acolo se găseau dughene ce vindeau obiecte din aramă, panglici, mirodenii şi mătăsuri aduse din Orient. A trecut prin dreptul unei mici cafenele care-şi scosese mesele pe aleea îngustă, unde câţiva măcelari, pe ale căror haine se vedeau încă semnele meseriei lor, stăteau şi mâncau supă de varză şi jucau domino. Ochii lui Mireille au zăbovit asupra sângelui de pe braţele goale şi de pe şorţurile albe ale acestora. Închizând ochii, şi-a croit drum în continuare prin labirintul îngust.

La capătul celui de-al doilea pasaj se afla o dugheană unde se vindeau cuţite. Uitându-se la marfă, ea a încercat tăria şi ascuţişul câtorva, apoi a găsit unul pe potriva planului pe care şi-l făcuse – un cuţit de masă cu o lamă lungă de cincisprezece centimetri, care semăna cu *boussadi*-ul pe care îl folosise cu mare pricepere în deşert. Apoi l-a pus pe vânzător să i-l ascută până ce ar fi putut să despice cu el până şi un fir de păr.

Rămânea o singură întrebare la care trebuia să găsească răspuns. Cum va pătrunde? L-a urmărit pe vânzător împachetând cuţitul într-o hârtie cafenie. Mireille i-a plătit doi franci, a pus pachetul sub braţ şi s-a îndepărtat.

13 iulie 1793

A găsit răspunsul la întrebare a doua zi după-amiază, când ea şi David se certau în mica sufragerie de lângă studio. În calitate de delegat al Convenţiei, el îi putea asigura intrarea în locuinţa lui Marat. Însă David refuza – fiindcă se temea. Discuţia aprinsă dintre ei a fost întreruptă de servitorul Pierre.

– Domnule, e o doamnă la poartă. Vă caută pe dumneavoastră şi întreabă de domnişoara Mireille.

– Cum o cheamă? a întrebat Mireille, aruncând o privire spre David.

– O doamnă la fel de înaltă ca dumneavoastră, domnişoară, i-a răspuns Pierre, cu păr roşcat. Îşi spune Corday.

– Poftește-o aici, a zis Mireille, spre uimirea lui David.

„Deci aceasta era mesagera", a gândit Mireille, după ce Pierre a plecat. Şi-a amintit de însoţitoarea glacială şi împătimită a lui Alexandrine de Forbin, care venise la Montglane să le spună călugăriţelor că Setul Montglane era în primejdie. Acum fusese trimisă de stareţă, însă sosise prea târziu.

După ce a intrat în încăpere, Charlotte Corday s-a oprit şi s-a uitat lung şi bănuitor la Mireille. Şovăind, s-a aşezat pe scaunul oferit de David, fără să-şi dezlipească ochii de la ea. „Uite-o pe femeia care, prin veştile ei, a făcut ca setul să fie dezgropat", a gândit Mireille. Cu toate că trecerea timpului lăsase urme asupra înfăţişării lor, amândouă arătau aproape la fel – înalte, cu bucle roşcate încadrându-le feţele ovale –, semănând între ele atât de mult, încât puteau fi considerate surori. Fiind, totuşi, foarte deosebite una de alta.

– Sunt deznădăjduită, a spus Charlotte. Asta pentru că nu te-am putut găsi, şi toate uşile îmi erau închise. Trebuie să stau de vorbă cu tine între patru ochi. Apoi s-a uitat neîncrezătoare la David, care s-a scuzat şi a ieşit. După aceea, ea a întrebat: Piesele sunt în siguranţă?

– Uf, piesele, a spus Mireille cu amărăciune în glas. Mereu piesele. Mă uimeşte îndărătnicia stareţei noastre – o femeie căreia Dumnezeu i-a încredinţat sufletele a cincizeci de femei, toate izolate de restul lumii, care au crezut în ea ca în propriile vieţi. Ea ne-a spus că piesele sunt primejdioase – dar nu că vom fi urmărite şi ucise pentru ele! Ce fel de păstor este acela care îşi împinge mioarele la moarte?

– Am înţeles. Eşti distrusă de moartea verişoarei tale, a spus Charlotte. Numai că a fost un accident! A rămas prinsă în mulţime, împreună cu iubita mea soră Claude. Nu trebuie să-ţi pierzi credinţa din pricina asta. Stareţa v-a ales pentru o îndeplini o misiune...

– Acum o să-mi aleg *singură* misiunea, a strigat Mireille, cu ochii verzi plini de patimă. Iar prima va fi aceea de a mă confrunta cu omul care a ucis-o pe Valentine – pentru că nu a făcut-o din întâmplare! În anul ce a trecut au dispărut cinci surori. Cred că ştie ce li s-a întâmplat acestora, şi unde sunt şi piesele pe care ele le aveau în grijă. Trebuie să mă răzbun!

Charlotte a dus o mână la inimă. S-a albit la faţă şi a rămas cu privirea pironită la Mireille. Glasul a început să-i tremure.

– Marat! a şoptit ea. Am aflat de amestecul lui, dar nu ştiam totul! Stareţa nu ştia de dispariţia celorlalte surori.

– Se pare că stareţa noastră nu cunoaşte multe lucruri, i-a răspuns Mireille. Dar eu le ştiu. Nu vreau să îi zădărnicesc planurile, dar cred că înţelegi că există unele lucruri pe care trebuie să le fac. Eşti alături de mine sau împotriva mea?

Charlotte a privit-o pe Mireille, şi în ochii ei albaştri s-a putut citi o emoţie puternică. În cele din urmă, a întins mâna şi a pus-o peste cea a lui Mireille, care a simţit că începe să tremure.

– O să-i învingem, a spus Charlotte cu convingere. Voi fi alături de tine, indiferent ce mi-ai cere să fac. Cred că aşa ar dori şi stareţa.

– Ai aflat de amestecul lui Marat, a spus Mireille, în glasul căreia s-a simţit încordarea. Ce mai ştii despre acest om?

– În strădania de a te găsi, am încercat să pătrund la el, i-a răspuns Charlotte, coborându-şi glasul. Un portar m-a alungat de la uşa lui. Dar i-am cerut în scris o întâlnire. Pentru astă-seară.

– Locuieşte singur? a întrebat-o Mireille, destul de agitată.

– Locuieşte împreună cu sora lui, Albertine, şi cu Simonne Évrard, soţia lui „naturală". Doar nu vrei să te duci chiar tu la el? Dacă-ţi spui numele sau se bănuieşte cine eşti, vei fi arestată...

– N-o să mă slujesc de numele meu, a zis Mireille surâzând discret. O să ajung la el folosind numele tău.

Era spre apusul soarelui când Mireille şi Charlotte au sosit cu o cabrioletă pe aleea din faţa locuinţei lui Marat. Ultimele raze ale soarelui aruncau reflexe roşietice în ferestre şi făceau pietrele de pavaj să pară din aramă.

– Vreau să ştiu sub ce pretext ai cerut această întâlnire, i-a zis Mireille lui Charlotte.

– I-am scris că vin de la Caen, a răspuns Charlotte, ca să-l înştiinţez despre activităţile girondinilor împotriva guvernului şi că am aflat că se pun la cale nişte comploturi.

– Dă-mi documentele tale, a spus Mireille şi a întins mâna, pentru cazul în care trebuie să dovedesc cine sunt înainte de a intra în casă.

– O să mă rog pentru tine, i-a zis Charlotte, dându-i documentele, pe care Mireille le-a vârât în corsaj, alături de cuţit. O să aştept aici până te întorci.

Mireille a traversat strada şi a urcat treptele casei vechi din piatră. S-a oprit la intrare, unde era prinsă o carte de vizită zdrenţuită:

JEAN PAUL MARAT: MEDIC

A tras adânc aer în piept şi a bătut cu ciocanul de metal în uşă. Sunetul a căpătat ecou din cauza zidurilor goale din interiorul casei. Într-un târziu, a auzit paşi târşâiţi apropiindu-se şi uşa s-a deschis brusc.

În cadrul ei stătea o femeie înaltă, a cărei faţă mare era plină de riduri. Cu încheietura unei mâini, ea şi-a dat din ochi o şuviţă de păr ce-i scăpase din cocul făcut de mântuială. Ştergându-şi mâinile de şervetul prins în talia groasă, femeia a măsurat-o de sus până jos pe Mireille, examinând rochia din muselină cu picăţele, boneta legată sub bărbie cu o panglică şi buclele frumoase curgându-i pe umeri.

– Ce doriţi? a întrebat-o ea cu dispreţ.

– Mă numesc Corday. Cetăţeanul Marat mă aşteaptă, a spus Mireille.

– E bolnav, s-a răstit femeia. A dat să închidă uşa, însă Mireille a împins-o, silind-o pe femeie să facă un pas îndărăt.

– Insist să-l văd!

– Ce s-a întâmplat, Simonne? a întrebat altă femeie, care a apărut la capătul unui coridor lung.

– O vizită, Albertine. Pentru fratele tău. I-am spus că se simte rău...

– Dacă ar şti ce veşti îi aduc de la Caen şi de la Montglane, cetăţeanul Marat ar dori cu siguranţă să stau de vorbă cu el, a strigat Mireille.

Imediat după aceea s-a auzit vocea unui bărbat răzbătând pe o uşă întredeschisă de pe hol.

– O vizitatoare, Simonne? Adu-o imediat la mine!

Simonne a ridicat din umeri şi i-a făcut semn lui Mireille să o urmeze.

A ajuns într-o încăpere spaţioasă, cu faianţă pe jos şi pe pereţi, având doar o ferestruică situată sus, prin care pătrundeau ultimele raze roşietice-sângerii ale soarelui. Camera duhnea a medicamente astringente şi a putreziciune. Într-un colţ se afla o cadă din aramă, de forma unei cizme. Acolo, în

umbra alungată doar de lumina unei singure lumânări aşezate pe o tablă de scris ţinută pe genunchi, se găsea Marat. Având capul înfăşurat într-o cârpă umedă, cu pielea plină de pustule strălucind într-un alb bolnăvicios în lumina lumânării, el scria ceva pe tabla plină de tocuri şi de hârtii.

Mireille a rămas cu ochii aţintiţi la acel bărbat. El nu a ridicat privirea atunci când Simonne a adus-o în încăpere, făcându-i semn să se aşeze pe un scaun din lemn, fără spătar, alături de cadă. Bărbatul a continuat să scrie, în vreme ce Mireille l-a privit fix, simţindu-şi inima bătând cu furie. Ar fi dorit să sară la el, să-i vâre capul sub apa călâie din cadă şi să-l ţină aşa până când... Însă Simonne rămăsese în spatele ei.

– Ce bine s-a nimerit această vizită, a spus Marat, încă scriind. Tocmai pregăteam o listă de girondini despre care se crede că agită spiritele în provincie. Dacă vii de la Caen, îmi poţi confirma lista. Dar zici că ai şi veşti de la Montglane...

A ridicat privirea spre Mireille şi a făcut ochii mari. A rămas tăcut o clipă, apoi s-a uitat la Simonne.

– Draga mea, acum ne poţi lăsa singuri, i-a spus el.

Simonne nu s-a clintit, dar în cele din urmă, sub căutătura pătrunzătoare a lui Marat, s-a întors şi a ieşit, închizând uşa.

Fără să scoată o vorbă, Mireille i-a întors privirea lui Marat. Ciudat, a gândit ea. Avea în faţă răul întruchipat – bărbatul a cărui faţă hidoasă îi bântuise visele atât de multă vreme –, care stătea într-o cadă de aramă plină cu săruri urât mirositoare, care putrezea ca o bucată de carne uitată la soare. Un bătrân stafidit, care murea din cauza răului ce îl măcina pe dinăuntru. I-ar fi fost milă de el, dacă în inima ei ar fi existat loc pentru un asemenea sentiment. Dar inima îi devenise ca de piatră.

– Aşa, a şoptit el, încă privind-o fix, ai venit în cele din urmă. Când am descoperit că lipseau piese, mi-am dat seama că, într-o bună zi, te vei întoarce. În flacăra lumânării, ochii lui au sclipit. Mireille a simţit că-i îngheaţă sângele în vine.

– Unde sunt? a întrebat ea.

– Exact întrebarea pe care voiam să ţi-o pun eu, a zis bărbatul netulburat. Domnişoară, ai făcut o mare greşeală venind aici, chiar dacă ai făcut-o sub un nume de împrumut. N-o să ieşi vie decât dacă-mi spui ce s-a întâmplat cu piesele pe care le-ai dezgropat din grădina lui David.

– Şi nici tu n-o să scapi cu viaţă, i-a zis Mireille, simţind cum se linişteşte în clipa când a scos cuţitul din corsaj. Cinci dintre surorile mele au dispărut. Vreau să ştiu dacă au sfârşit la fel ca verişoara mea.

– A, ai venit să mă ucizi, a spus Marat, cu un surâs respingător. Nu cred că o vei face. Nu vezi că sunt pe moarte? Nu am nevoie de doctori ca să-mi spună asta; doar şi eu sunt doctor.

Mireille a atins lama cuţitului cu un deget.

Ridicând o pană de scris, Marat s-a atins pe pieptul dezgolit.

– Te sfătuiesc să vâri cuţitul aici: în partea stângă, între coasta a doua şi a treia. Aşa vei reteza aorta. Repede şi sigur. Însă, înainte de a muri, cred că vrei să afli dacă am piesele. Le am, şi nu cinci, aşa cum credeai, ci opt. Domnişoară, amândoi am putea stăpâni jumătate din tabla de joc.

Mireille s-a străduit să nu-şi trădeze sentimentele, însă inima începuse din nou să-i bată cu putere. Adrenalina îi circula prin vene ca un drog.

– Nu te cred! a strigat.

– Întreab-o pe prietena ta, domnişoara de Corday, câte călugăriţe au venit la ea în lipsa ta, a zis Marat. Domnişoara Beaumont, domnişoara Defresnay, domnişoara d'Armentieres – numele astea îţi sunt familiare?

Toate fuseseră călugăriţe la Montglane. Ce vorbea acest om? Nici una dintre călugăriţe nu venise la Paris, nici una nu trimisese scrisori pe care David să le dea lui Robespierre...

– S-au dus la Caen, a spus Marat, parcă citind gândurile lui Mireille. Au sperat să o găsească pe Corday. Foarte trist.

Au descoperit imediat că femeia care le ademenise nu era în nici un caz călugăriță.

– Femeie? a exclamat Mireille.

În aceeași clipă s-a auzit o ciocănitură ușoară și ușa s-a deschis larg. Simonne Évrard a intrat aducând un platou cu rinichi aburinzi și chifle. A traversat încăperea, iar pe față i-a apărut o expresie acră atunci când a privit cu colțul ochiului la Marat și la vizitatoarea acestuia. A așezat platoul pe pervazul geamului.

– Ca să se răcească, să îi putem toca, s-a grăbit ea să precizeze, întorcându-și ochii migdalați către Mireille, care reușise să strecoare cuțitul în faldurile rochiei.

– Te rog să nu ne mai tulburi, i-a spus Marat pe un ton autoritar. Simonne s-a uitat șocată la el, apoi a părăsit grăbită camera, cu un aer jignit.

– Încuie ușa, i-a zis Marat lui Mireille, care a aruncat o privire surprinsă spre el, remarcând ochii lui întunecați. Apoi bărbatul s-a aplecat în cadă, și, urmare a efortului făcut, s-a auzit o respirație hârâită. Boala m-a cuprins cu totul, domnișoară. Dacă vrei să mă ucizi, nu ai prea mult timp. Dar eu cred că te interesează mai mult anumite lucruri – exact ce vreau și eu să aflu de la tine. Încuie ușa, și-o să-ți spun ce știu.

Cu cuțitul în mână, Mireille a traversat camera și a răsucit cheia până a auzit declicul broaștei. Simțea că îi plesnește capul. Cine era femeia despre care vorbise – care luase piesele de la călugărițele de bună-credință?

– Tu le-ai ucis! Tu, și târfa aia respingătoare, a strigat ea. Le-ai omorât ca să le iei piesele!

– Eu sunt invalid, i-a răspuns el cu un zâmbet hidos pe fața palidă. Însă, ca și regele de pe tabla de șah, cea mai slabă piesă poate fi și cea mai valoroasă. Eu le-am ucis – dar numai prin faptul că am deținut informații. Am știut cine erau și unde aveau să se ducă în caz de nevoie. Stareța voastră e o smintită; numele călugărițelor de la Montglane erau cunoscute oricui. Însă nu le-am ucis eu. Și nici Simonne. O să-ți

spun cine a făcut-o, după ce-mi povestești ce s-a întâmplat cu piesele cu care ai plecat. O să-ți spun chiar unde se află piesele capturate *de noi*, cu toate că asta nu-ți va sluji la nimic...

Mireille s-a simțit chinuită de îndoieli și de teamă. Cum să aibă încredere în el, când data trecută, deși își dăduse cuvântul, o trimisese pe Valentine la moarte?

– Spune-mi numele femeii și locul unde se află piesele, a zis ea, traversând camera și ajungând în apropierea căzii. Altfel, nimic.

– Tu ai cuțitul în mână, a spus Marat, gâfâind. Dar aliatul meu e cel mai puternic participant din Joc. Pe ea n-o vei putea distruge niciodată. Niciodată! Singura ta speranță e să ni te alături nouă, ca să adunăm piesele laolaltă. Individual, ele nu valorează nimic. Împreună însă, sunt extraordinar de puternice. Întreab-o pe stareța ta, dacă nu mă crezi. Ea știe cine este acea femeie. Ea îi înțelege puterea. O cheamă Ecaterina. Ea este Regina Albă!

– Ecaterina! a strigat Mireille, copleșită de gânduri. Stareța plecase în Rusia! Prietena ei din copilărie... povestea lui Talleyrand... femeia care cumpărase biblioteca lui Voltaire... Ecaterina cea Mare, țarina Rusiei! Dar cum de putea acea femeie să fie prietena stareței și aliata lui Marat?

– Minți, a spus Mireille. Unde este această femeie acum? Și unde se află piesele?

– Ți-am spus numele ei, a ridicat el glasul, albindu-se la față de efort și de furie. Însă, înainte de a-ți mai spune ceva, trebuie să-mi răspunzi cu aceeași măsură. Unde sunt piesele pe care le-ai dezgropat din grădina lui David? Spune!

Ținând cuțitul strâns între degete, Mireille a inspirat adânc.

– Le-am trimis din țară, a zis ea. Acum se află în siguranță, în Anglia.

Auzindu-i spusele, fața lui Marat s-a luminat. A văzut schimbarea expresiei de pe chipul lui, care semăna cu masca diabolică pe care și-o amintea din visele ei cele mai urâte.

– Bineînțeles! a exclamat el. Ce prost am fost! I le-ai dat lui Talleyrand! Dumnezeule, nici nu speram să se întâmple așa! A încercat să se ridice din cadă. Deci e în Anglia! În Anglia! Dumnezeule! Așadar, ea poate pune mâna pe ele! S-a zbătut să împingă tabla de scris, dar brațele slăbite nu-l ajutau. Apa s-a tulburat în cadă. Prietena mea dragă! Spre mine! Spre mine!

– Nu! a strigat Mireille. Ai promis că-mi spui unde sunt celelalte piese!

– Ce naivă ești! a spus Marat.

Apoi a izbucnit în râs și a împins tabla de scris până ce aceasta a căzut la podea, stropind rochia lui Mireille cu cerneală. De pe hol s-a auzit zgomot de pași, iar cineva a încercat clanța. Ea l-a împins pe Marat înapoi în cadă. Cu o mână l-a prins de părul unsuros și a apropiat cuțitul de pieptul lui.

– Spune-mi unde sunt! a strigat la el, ca să acopere zgomotul făcut de bătăile puternice din ușă. Spune!

– Ce lașă ești! i-a șuierat el și pe buze i-au apărut bale. Fă-o odată, ori fii blestemată! Ai venit prea târziu... prea târziu!

În timp ce zgomotele din ușă se întețeau, Mireille l-a privit fix pe Marat. Răcnetele femeilor îi răsunau în urechi, dar ea a continuat să privească fața respingătoare și rânjetul disprețuitor pe care Marat i-l arunca. Voia să-l omoare, și-a dat ea seama cu groază. *„Cum voi avea puterea de a ucide un om?... Simt mirosul dorinței de răzbunare, așa cum unii simt mirosul apei în deșert"*, a auzit ea glasul lui Shahin șoptindu-i în minte, acoperind urletele femeilor și bocăniturile în ușă. Ce voise Marat să spună prin faptul că ea venise „prea târziu"? Ce importanță avea faptul că Talleyrand se afla în Anglia? Cu voia să spună el prin „ea poate pune mâna pe ele"?

Încuietoarea dădea semne că cedează sub izbiturile trupului masiv al lui Simonne Évrard, iar lemnul vechi și putred a început să se despice. Mireille a privit fața plină de răni purulente a lui Marat. Inspirând adânc, a lovit cu cuțitul.

Sângele a țâșnit din rană și i-a stropit rochia. A împins lama până la plăsele.

– Felicitări, exact unde trebuia... a șoptit el, și pe buze i-au apărut bășici de sânge. Capul i-a căzut pe un umăr; sângele țâșnea în valuri, la fiecare contracție a inimii. Mireille a scos cuțitul și l-a lăsat să cadă pe podea, moment în care ușa s-a deschis brusc.

În cameră a năvălit Simonne Évrard, urmată imediat de Albertine. Sora lui Marat a aruncat o privire spre cadă, a scos un țipăt și a leșinat. Simonne a început să se vaicărească, iar Mireille, simțindu-se ca în transă, a pornit spre ușă.

– Dumnezeule! L-ai ucis! L-ai ucis! a răcnit Simonne Évrard, alergând pe lângă Mireille către cadă cu un prosop în mână pe care l-a pus peste rană pentru a opri sângerarea. Mireille a continuat să pășească spre hol în aceeași stare de derută. Ușa principală a casei s-a deschis brusc și în apartament au pătruns câțiva vecini. Mireille a trecut pe lângă ei, la fel de confuză, având fața și rochia pline de sânge. A auzit strigătele și urletele ce veneau din urma ei și a deschis ușa dinspre stradă. Ce voise să spună Marat prin acel „prea târziu"?

Avea mâna încă pe clanța ușii atunci când a fost izbită din spate. A simțit durerea scurtă și a auzit pocnetul lemnului ce se rupea. S-a prăbușit la pământ. Bucățile din scaunul sfărâmat se împrăștiaseră pe podeaua prăfuită. Simțind că-i plesnește capul de durere, Mireille s-a chinuit să se ridice în picioare. Un bărbat a înșfăcat-o de pieptul rochiei, prinzând-o și de sân, și a ridicat-o târâș. El a împins-o apoi violent spre perete, iar ea s-a lovit cu capul de acesta, după care s-a lăsat moale la podea. De astă dată nu s-a mai putut ridica. A auzit tropot de picioare, iar scândurile podelei s-au încovoiat sub greutatea atâtor oameni care goneau prin casă. Apoi s-au auzit răcnetele și țipetele unor bărbați, însoțite de plânsetul unei femei.

A rămas întinsă pe podea, incapabilă să se miște. După o vreme, a simțit niște brațe trecute pe sub corpul ei. Cineva încerca să o ridice. Îi plesnea capul, iar de-a lungul gâtului și coloanei vertebrale avea dureri cumplite. Cineva a susținut-o de coate, împingând-o spre ușă, dar ea încă nu era capabilă să meargă.

Afară, o mulțime de oameni înconjurase casa. Mireille avea ochii împăienjeniți când a privit acea masă de fețe, sute de fețe, care păreau să semene între ele, precum acelea ale unor lemingi. Înecându-se, a gândit Mireille, amestecându-se. Polițiștii foloseau bastoanele pentru a împinge înapoi mulțimea dezlănțuită. Mireille a auzit strigăte și răcnete: „Ucigașa! Criminala!" Iar departe, de cealaltă parte a străzii, un chip alb ca varul, care părea să plutească în fereastra deschisă a caleștii care staționa. S-a chinuit să-și concentreze privirea. Vreme de o clipă, a văzut ochii albaștri îngroziți, buzele livide și degetele lipsite de culoare, încleștate de ușa vehiculului, ale lui Charlotte Corday. Apoi totul s-a întunecat în mintea ei.

14 iulie 1793

Se facuse ora opt seara atunci când, obosit, Jacques-Louis David s-a întors de la Convenție. În timp ce el intra cu caleașca în curte, oamenii lansau focuri de artificii și alergau pe străzi ca niște bezmetici.

Era Ziua Bastiliei, însă el nu reușea să simtă cu intensitate acel moment de sărbătoare. În cursul dimineții, dupa ce sosise la Sala Convenției, aflase că Marat fusese asasinat în seara dinainte! Iar femeia pe care o închiseseră la Bastilia, ucigașa, era vizitatoarea de ieri a lui Mireille: Charlotte Corday!

Însă nici Mireille nu se întorsese acasă seara trecută. David era bolnav de spaimă. Şi pe el îl putea ajunge braţul lung şi răzbunător al Comunei din Paris dacă se afla de complotul anarhist care se organizase în sufrageria lui. Îşi dorea să o găsească pe Mireille şi să o scoată din Paris, înainte ca autorităţile să se dezmeticească...

Coborând din caleaşcă, şi-a scuturat de praf pălăria cu cocardă tricoloră pe care o concepuse chiar el pentru delegaţii Convenţiei, pentru a reprezenta spiritul Revoluţiei. Când s-a dus să închidă porţile, din umbră s-a strecurat spre el o siluetă înaltă şi deşirată. David s-a cutremurat de teamă când bărbatul l-a prins de braţ. O petardă a explodat în aceeaşi clipă pe cer, îngaduindu-i sa vada chipul palid şi ochii verzi ca marea ai lui Maximilien Robespierre.

– Cetăţene, trebuie să stăm de vorbă, i-a şoptit Robespierre cu glas slab, dar glacial, în vreme ce petardele explodau în înalt. Ai lipsit de la ancheta din această după-amiază...

– Am fost la Convenţie! a protestat David cu glas speriat, pentru că era limpede la a cui anchetare se referea Robespierre. De ce ai apărut aşa de misterios din întuneric? a continuat el, străduindu-se să ascundă cauza reală a spaimei pe care o trăia. Vino înăuntru, dacă vrei să discuţi cu mine.

– Prietene, nu vreau ca servitorii sau curioşii să tragă cu urechea la ceea ce am de spus, a zis Robespierre cu un aer grav.

– În seara asta le-am dat liber tuturor servitorilor, pentru că este Ziua Bastiliei, a precizat David. De ce crezi că am închis singur porţile?

Tremura atât de tare, încât se bucura că era întuneric şi nu putea fi văzut de Robespierre în acea stare cât au traversat curtea pentru a intra în casă.

– Păcat că nu ai putut veni la anchetă, a spus Robespierre când au intrat în casa pustie şi cufundată în întuneric. Femeia pe care au arestat-o nu era Charlotte Corday, ci fata al

cărei desen mi l-ai arătat, fata pe care am căutat-o multă vreme în întreaga Franţă. Dragul meu David, pe Marat l-a asasinat pupila ta, Mireille!

În ciuda vremii călduroase de iulie, David a simţit că îngheaţă. În mica sufragerie, s-a aşezat faţă în faţă cu Robespierre, care a aprins o lampă şi i-a turnat nişte brandy dintr-o carafă aflată pe bufetul alăturat. David tremura atât de tare, încât abia de reuşea să ţină paharul între mâini.

– Nu am povestit nimănui ceea ce ştiu, pentru că am vrut să stau întâi de vorbă cu tine, i-a zis Robespierre. Am nevoie de ajutorul tău. Pupila ta deţine informaţii absolut necesare pentru mine. Ştiu de ce s-a dus să-l vadă pe Marat: caută să descopere secretul Setului Montglane. *Eu trebuie* să aflu ce au discutat înainte ca Marat să moară şi dacă ea a avut posibilitatea de a transmite altcuiva ceea ce ştia.

– Dar eu te asigur că nu cunosc nimic în legătura cu aceste întâmplări cumplite! a strigat David, privindu-l îngrozit pe Robespierre. Nici n-am crezut în existenţa acestui set decât în ziua în care am plecat de la cafeneaua Régence împreună cu André Philidor – mai ţii minte? *El* mi-a vorbit despre acest set. Însă când i-am repetat povestea lui Mireille...

Robespierre a întins mâna peste masă şi l-a prins de braţ pe David.

– A trecut pe aici? Ai discutat cu ea? Dumnezeule, de ce nu m-ai anunţat şi pe mine?

– A zis că nu trebuie să ştie nimeni că se află aici, s-a văicărit David, ţinându-se cu mâinile de cap. A sosit acum patru zile, de cine ştie unde, îmbrăcată în haine arăbeşti...

– A fost în deşert! a exclamat Robespierre, sărind în picioare şi începând să măsoare camera în lung şi-n lat. Dragul meu David, această pupilă a ta nu este o copilă neştiutoare. Secretul a fost deţinut prima oară de maurii din deşert.

Mireille caută să afle secretul pieselor. L-a ucis pe Marat cu sânge rece pentru ele. Ea se află în miezul acestui joc încrâncenat şi primejdios! Înainte de a fi prea târziu, spune-mi ce altceva ai aflat de la ea.

– Ţi-am spus adevărul care a provocat situaţia asta oribilă! a strigat David, cât pe ce să izbucnească în lacrimi. Şi dacă se descoperă cine este în realitate, eu sunt un om terminat. Cât a trăit, Marat a fost detestat şi temut, dar acum, după moarte, cenuşa îi va fi păstrată în Panthéon, iar inima i-a fost deja transformată în relicvă sacră la Clubul Iacobin.

– Ştiu, a rostit Robespierre cu glas atât de încet şi de misterios, încât David a simţit fiori pe şira spinării. De aceea am venit la mine. Dragul meu David, poate reuşesc să fac ceva pentru a vă ajuta pe amândoi... Dar numai daca mă ajuţi tu întâi. Cred că Mireille are încredere în tine – şi ţi se va confesa, pentru că nici nu vrea să discute cu mine. Dacă reuşesc sa te introduc în închisoare fără ştiinţa nimănui...

– Te rog să nu-mi ceri aşa ceva! aproape că a urlat David. Aş face orice ca să o ajut, dar ceea ce sugerezi ne-ar putea costa pe toţi viaţa!

– N-ai priceput, a spus Robespierre pe un ton calm, aşezându-se din nou, dar de această dată alături de David. L-a luat de mâna pe artist. Dragul meu prieten, sunt convins de dăruirea ta faţă de revoluţie. Dar nu ştii că Setul Montglane se află în însuşi centrul acestei furtuni care mătură monarhiile din întreaga Europă – care va doborî jugul oprimării pe vecie. A întins mâna spre bufet şi şi-a turnat un pahar de vin de porto, apoi a continuat: Poate că dacă-ţi voi spune cum am intrat *eu* în acest joc, vei înţelege. Suntem în plin joc, dragul meu David. Unul primejdios şi mortal, care distruge însăşi puterea regilor. Setul Montglane trebuie să fie reunit sub controlul unora ca noi, care vor *folosi* această unealtă puternică pentru a sprijini acele virtuţi curate propovăduite

de Jean-Jacques Rousseau. Pentru că Rousseau m-a ales să particip la acest joc.

– Rousseau!? a şoptit David, extrem de impresionat. Şi el a căutat Setul Montglane?

– Şi Philidor l-a cunoscut, la fel ca mine, a spus Robespierre, scoţând din buzunar o bucată de hârtie şi căutând ceva de scris. Scotocind prin lucrurile aflate în dezordine pe bufet, David a găsit un creion pentru schiţe, iar Robespierre a continuat să vorbească, în timp ce a început să deseneze o schemă. Eu l-am cunoscut acum cincisprezece ani, când eram un tânăr avocat şi participam la o adunare a Stărilor Generale la Paris. Am aflat că respectatul filosof Rousseau se îmbolnăvise grav şi se afla în apropiere de Paris. Aranjând să fiu primit de el, am plecat călare să-l vizitez pe omul care, în cei şaizeci şi şase de ani de viaţă, impusese idei ce aveau să schimbe curând viitorul lumii. Iar ceea ce mi-a spus el atunci mi-a schimbat, cu siguranţă, soarta. Probabil că şi viaţa ta se va schimba cu totul de acum înainte.

David a rămas tăcut în vreme ce jocurile de artificii se desfăceau ca nişte crizanteme uriaşe pe cerul întunecat de dincolo de ferestre. Iar Robespierre, cu capul aplecat asupra desenului, s-a apucat să-şi depene povestea...

POVESTEA AVOCATULUI

La mai puţin de cincizeci de kilometri de Paris, în apropierea oraşului Ermenonville, se afla proprietatea marchizului de Girardin, unde Rousseau şi amanta lui, Thérèse Levasseur, locuiau într-o căsuţă încă de la jumătatea lunii mai a anului 1778.

Era iunie, vremea era răcoroasă, iar aroma ierbii proaspăt cosite şi a trandafirilor înfloriţi plutea deasupra peluzelor ce înconjurau castelul marchizului. Exista o mică insulă, numită Insula Plopilor, chiar în mijlocul unui iaz aflat pe proprietate.

L-am găsit acolo pe Rousseau, îmbrăcat cu un costum de maur, cum auzisem că obișnuia să poarte: un caftan violet și larg, un șal verde cu ciucuri, pantofi marocani roșii, cu vârful întors în sus, o geantă mare din piele galbenă atârnată pe un umăr și o bonetă tivită cu blană care îi încadra chipul întunecat și preocupat. Un bărbat exotic și misterios, părând sa se miște în acel peisaj alcătuit din copaci înfrunziți și apă animat de o muzică interioară pe care nimeni altcineva nu o percepea.

Traversând micul pod, l-am salutat, asigurându-l că regretam că îl tulburam din meditație. Eu nu știam atunci, dar Rousseau cugeta adânc la propria întâlnire cu eternitatea, care avea să se petreacă la doar câteva săptămâni după acea vizită a mea.

– Te așteptam, mi-a spus el pe un ton calm, în loc de salut. Domnule Robespierre, am aflat că ești un om care îmbrățișează acele virtuți naturale pe care le preamăresc și eu. În pragul morții, e o bucurie să afli că părerile tale cele mai scumpe sunt împartășite de cel puțin o altă ființă umană!

Pe vremea aceea aveam douăzeci de ani și eram un mare admirator al lui Rousseau – un om care fusese alungat de peste tot, exilat din propria țară, silit să depindă de mila altora, în ciuda renumelui și a bogăției ideilor sale. Nu știu la ce mă așteptasem mergând să-l vizitez, poate la vreo percepție filosofică adâncă și mobilizatoare privind politica, vreun extras romantic din *Noua Eloiză*. Însă Rousseau, simțind apropierea morții, părea să se gândească la cu totul altceva.

– Săptămâna trecută a murit Voltaire, a spus el drept introducere. Viețile noastră au fost înjugate împreună ca acei cai despre care vorbea Platon – unul trăgând spre pământ, celălalt spre ceruri. Voltaire a luptat pentru Rațiune, iar eu pentru Natură. Împreună, filosofiile noastre vor reuși să sfărâme jugul bisericii și al statului.

– Eu aveam impresia că îl detestaţi pe acest om, am spus oarecum nedumerit.

– L-am detestat şi iubit în acelaşi timp. Îmi pare rău că nu l-am întâlnit niciodată. Un lucru e sigur: nu mai am mult de trăit. Tragedia este că Voltaire a deţinut cheia misterului pe care am încercat să îl descifrez toată viaţa. Datorită dăruirii încăpăţânate faţă de Raţiune, el nu şi-a dat seama de valoarea secretului pe care l-a descoperit. Acum e prea târziu. A murit. Şi, odată cu el, a murit şi secretul Setului Montglane.

Când l-am auzit vorbind, m-am simţit cuprins de o puternică emoţie. Setul de şah al lui Carol cel Mare! Orice şcolar ştia povestea lui – dar putea fi oare vorba despre mai mult decât o legendă? Mi-am ţinut răsuflarea, rugându-mă Cerului să continue povestea.

Rousseau se aşezase pe trunchiul unui copac prăbuşit şi scotocea prin geanta din piele galbenă marocană. Spre uimirea mea, a scos o pânză delicată de broderie şi de dantelă şi, în timp ce vorbea, s-a apucat să lucreze la ea cu un ac minuscul din argint.

– Când eram tânăr şi trăiam la Paris, a spus el, îmi câştigam existenţa vânzând dantele şi lucruri de mână făcute de mine, pentru că pe nimeni nu interesa operele pe care le scriam. Cu toate că speram să ajung un mare compozitor, îmi petreceam fiecare seară jucând şah cu Denis Diderot şi cu André Philidor, care, ca şi mine, erau mereu cu buzunarele goale. Cu toate acestea, Diderot mi-a găsit o slujbă plătită ca secretar al contelui de Montaigu, ambasadorul francez la Veneţia. Era în primăvara anului 1743 – nu voi uita asta niciodată. Pentru că, la Veneţia, am asistat la ceva ce mi-a rămas atât de bine întipărit în memorie, de parcă s-ar fi întâmplat ieri. Era vorba despre un secret legat de Setul Montglane.

Rousseau a părut că se lasă purtat de amintiri şi visări. Lucrul i-a scăpat dintre degete. M-am aplecat să i-l ridic şi i l-am înapoiat.

– Spuneţi că aţi fost *martor* la ceva? am insistat eu. Ceva legat de setul de şah al lui Carol cel Mare?

Bătrânul filosof a scuturat din cap, trezindu-se la realitate.

– Da... Veneţia era şi pe vremea aceea un oraş vechi, plin de mistere, a rememorat el pe un ton visător. Cu toate că este înconjurată complet de ape şi plină de lumini sclipitoare, degajă ceva întunecat şi sinistru. Am simţit această beznă pătrunzând pretutindeni atunci când am rătăcit prin labirintul de străzi, când am traversat vechile poduri din piatră, când m-am plimbat cu gondola pe canalele secrete, unde doar zgomotul apei clipocind întrerupea tăcerea meditaţiilor mele...

– S-ar părea că Veneţia este locul potrivit pentru a crede în lucruri supranaturale, am sugerat eu.

– Întocmai, a spus el şi a râs. Într-o seară, m-am dus singur la San Samuele – cel mai încântător teatru din Veneţia –, ca să văd o comedie nouă de-a lui Goldoni, numită *La donna di Garbo*. Teatrul semăna cu o bijuterie: şirurile de loji se ridicau până la tavan, vopsite în albastru ca gheaţa şi auriu, fiecare având câte un coşuleţ cu fructe şi flori pictat manual şi seturi de felinare de caleaşcă, astfel încât puteai vedea şi spectatorii, şi actorii. Teatrul era înţesat de gondolieri îmbrăcaţi în haine pestriţ colorate, de curtezane făcându-şi vânt cu evantaie mari din pene, de burghezi plini de zorzoane – un public complet deosebit de acela atât de sofisticat pe care-l întâlnisem în sălile de teatru pariziene –, şi toţi participau la spectacol, manifestându-se zgomotos. Şuierau, râdeau, ovaţionau fiecare replică, astfel încât cu greu puteai auzi vreo vorbă rostită de actori. Împărţeam loja cu un tânar cam de vârsta lui André Philidor – în jur de şaisprezece ani –, dar cu faţa machiată şi cu buzele date cu roşu rubiniu, cu perucă pudrată şi cu pălărie cu pană, care era la modă în Veneţia pe vremea aceea. Acesta s-a prezentat drept Giovanni Casanova. Acest Casanova studiase pentru a deveni avocat – ca şi tine –, însă avea şi multe alte calităţi. Fiul unor actori tragici, care

jucaseră în toată Europa, inclusiv la Sankt Petersburg, el se întreţinea cântând la vioară în câteva teatre locale. Era copleşit de emoţie că întâlnea pe cineva abia sosit de la Paris – tânjea să viziteze acel oraş atât de renumit pentru bogăţia şi decadenţa lui, două caracteristici care îl atrăgeau în mod precumpănitor. Spunea că îl interesa curtea regelui Ludovic al XV-lea, deoarece monarhul era renumit pentru extravaganţa sa, pentru amante, imoralitate şi pasiunea pentru ocultism. Casanova manifesta interes mai ales faţă de acest din urmă aspect, şi m-a întrebat în amănunt despre Societăţile Masonice, care deveniseră atât de populare la Paris în acel timp. Deşi cunoşteam puţine despre astfel de lucruri, el s-a oferit să-mi îmbunătăţească educaţia în dimineaţa următoare – care era duminica Paştelui. Ne-am întâlnit aşa cum stabiliserăm, în zori, într-un loc unde se strânseseră deja o mulţime de oameni – Porta della Carta, poarta ce separa faimoasa catedrală San Marco de Palatul Ducal, aflat în apropiere. Mulţimea renunţase la costumele multicolore purtate cu o săptămână în urmă, când se desfăşurase carnavalul, era îmbrăcată în negru şi aştepta în tăcere începerea unei ceremonii.

– Vom asista la cel mai vechi ritual din Veneţia, mi-a spus Casanova. În fiecare an, de Paşte, dogele Veneţiei conduce o procesiune prin Piazzetta şi înapoi spre biserica San Marco. Se numeşte „Marşul cel Lung" – şi este o ceremonie la fel de veche ca şi Veneţia.

– Dar Veneţia e mai veche decât sărbătoarea de Paşte, mai veche decât creştinismul, am replicat eu, în timp ce aşteptam în mijlocul mulţimii nerăbdătoare, stând îndărătul unui cordon din mătase.

– Nici n-am spus că e un ritual creştin, a zis Casanova cu un zâmbet misterios. Veneţia a fost fondată de fenicieni, care au dat şi numele oraşului. Fenicienii au întemeiat o civilizaţie care s-a dezvoltat pe insule. Ei o venerau pe Car, zeiţa lunii.

Aşa cum luna determină mareele, tot astfel fenicienii dominau mările, din care izvorăşte cel mai grozav mister: viaţa.

Aşadar, un ritual fenician. Asta mi-a deşteptat o amintire îndepărtată. Însă în aceeaşi clipă, mulţimea din jurul nostru a tăcut plină de respect. Pe treptele palatului a apărut un grup de trompeţi, ale căror instrumente s-au dovedit la fel de puternice precum o întreagă fanfară. Încoronat cu pietre scumpe şi înveşmântat în straie din satin violet, dogele Veneţiei a ieşit din Porta della Carta înconjurat de muzicanţi cu alăute, flaute şi lire, cântând o muzică ce părea inspirată de zei. Aceştia au fost urmaţi de emisari ai Sfântului Scaun, purtând odăjdii albe şi scrobite, cu mitrele împodobite cu pietre preţioase şi brodate cu fir de aur.

Casanova m-a îmboldit în coaste, sugerându-mi astfel să urmăresc mai îndeaproape ritualul, pe măsură ce participanţii coborau spre Piazzetta, oprindu-se câteva clipe în Piaţa Justiţiei – un zid decorat cu scene biblice ale Judecăţii de Apoi, unde fuseseră zugrăviţi eretici din vremea Inchiziţiei. Acolo se aflau şi Stâlpii din Acra, aduşi în timpul Cruciadelor tocmai de pe ţărmurile vechii Fenicii. Asta oare avea vreo semnificaţie care să-i facă pe doge şi pe ceilalţi participanţi să se oprească şi să mediteze în acel loc?

Într-un târziu, procesiunea a pornit în acordurile unei muzici dumnezeieşti. Cordoanele care ţineau mulţimea au fost coborâte, astfel încât să putem urma procesiunea. În timp ce eu şi Casanova ne-am luat la braţ ca să pornim odată cu mulţimea, am început să simt o licărire foarte slabă – lucru greu de explicat. Aveam senzaţia că asist la ceva la fel de vechi ca timpul. Ceva întunecat şi misterios, îngropat în istorie şi plin de simbolism. Primejdios. Pe măsură ce procesiunea se răsucea ca un şarpe de-a latul piaţetei şi înapoi prin Colonnade, am avut sentimentul că pătrundeam tot mai adânc în măruntaiele unui labirint întunecat din care nu exista scăpare. Eram în deplină siguranţă, la lumina zilei, înconjurat de

sute de oameni – însă mă temeam. Abia după o vreme mi-am dat seama că muzica – mai precis, ritmul ei – şi ceremonia mă băgau în răcori. De fiecare dată când ne opream în urma dogelui – la câte un obiect ornamental sau vreo sculptură – simţeam cum sângele îmi pulsa puternic în vene. Era ca un mesaj ce încerca să se transmită minţii mele într-un cod secret, pe care însă nu-l puteam înţelege. Casanova mă urmărea atent. Dogele se oprise din nou.

– Aceasta e statuia lui Mercur, mesagerul zeilor, a spus el când am ajuns în dreptul statuii de bronz înfăţişând un dansator. Egiptenii îl numeau Thot – Judecătorul. Iar grecii îi spuneau Hermes – Călăuza Sufletelor –, pentru că el ducea sufletele în Iad şi câteodată îi păcălea pe zei readucând la viaţă unele suflete. Prinţul Şarlatanilor, Farsorul, Glumeţul – Saltimbancul de la cărţile de tarot – era un zeu al hoţilor şi al vicleniei. Hermes a inventat lira cu şapte strune – scara de o octavă –, a cărei muzică îi făcea pe zei să plângă de bucurie.

M-am uitat un timp la statuie, după care am pornit mai departe. Avusesem în faţă un zeu al iuţelii, care îi putea elibera pe oameni din regatul morţii. Cu sandalele lui înaripate şi cu caduceul sclipitor – acel toiag cu şerpi încolăciţi care formau cifra opt –, el era stăpân peste tărâmul viselor, peste lumea magiei, peste tărâmul norocului şi al jocurilor de orice fel. Era oare o coincidenţă că statuia stătea cu faţa spre acea procesiune sobră, având un zâmbet răutăcios, aproape un rânjet pe buze? Ori acesta fusese, cândva, în ceţurile întunecate ale timpului, *propriul lui* ritual?

Dogele şi restul însoţitorilor săi s-au oprit de multe ori în cursul acelui tur transcendental – de şaisprezece ori. În timp ce ne deplasam, modelul a început să mi se dezvăluie. Lucrurile au început să se închege şi să se limpezească în mintea mea abia la a zecea oprire – la Zidul Castello. Zidul avea grosimea de trei metri şi jumătate şi era acoperit cu pietre

multicolore. Inscripţia de pe el, cea mai veche în limba venetă, mi-a fost tradusă de Casanova:

> Dacă omul ar putea spune şi face exact ceea ce gândeşte
> Ar descoperi cum s-ar putea transforma.

Şi acolo, în mijlocul zidului, era încastrată o piatră albă şi simplă, pe care dogele şi cei din suita lui au privit-o de parcă ar fi avut puteri miraculoase. Brusc, am simţit un fior rece pe şira spinării. Era ca şi cum de pe ochi mi s-ar fi ridicat un văl, pentru a vedea în mod unitar numeroasele elemente disparate. Acolo nu era vorba doar de un ritual, ci de un *proces* ce se desfăşura sub ochii noştri, iar fiecare oprire a procesiunii simboliza o *etapă* în transformarea de la o stare la alta. Era ca o formulă. Dar reprezentând ce anume? Apoi mi-am dat seama.

Rousseau s-a oprit din istorisire şi, din săculeţul din piele galbenă, a scos un desen zdrenţuit de atâta uzură. L-a desfăcut cu atenţie şi mi l-a întins, spunând:

– Acesta este desenul făcut după Marşul cel Lung, indicând drumul şi cele şaisprezece opriri, ceea ce reprezintă numărul de piese, albe ori negre, de pe o tablă de şah. Observi că şi drumul parcurs descrie cifra opt, ca şi şerpii încolăciţi de pe toiagul lui Hermes, ca şi cea de-a Opta Cale pe care Buddha o propovăduieşte pentru a atinge Nirvana, ca şi cele opt caturi ale Turnului Babel pe care trebuia să le urci ca să ajungi la zei. Ca şi formula despre care se spune că i-a fost adusă de cei opt mauri lui Carol cel Mare, ascunsă în Setul Montglane...

– O formulă? am întrebat eu cu uimire.

– Cu puteri necuprinse, mi-a răspuns Rousseau, al cărui înţeles poate fi uitat, dar a cărei atracţie este atât de puternică, încât ne supunem ei fără ca măcar să înţelegem ce înseamnă, aşa cum am făcut eu şi Casanova în acea zi, acum treizeci şi cinci de ani, la Veneţia.

– Acest ritual pare nu numai frumos, ci şi misterios, l-am aprobat eu. Dar de ce îl asociaţi cu Setul Montglane, o comoară despre care, la urma urmelor, lumea crede că nu este decât o legendă?

– Cum, nu înţelegi? m-a întrebat Rousseau, vădit iritat. Aceste insule italieneşti şi greceşti au preluat tradiţiile, cultul labirintului şi al pietrelor din aceeaşi sursă. Sursa din care au izvorât.

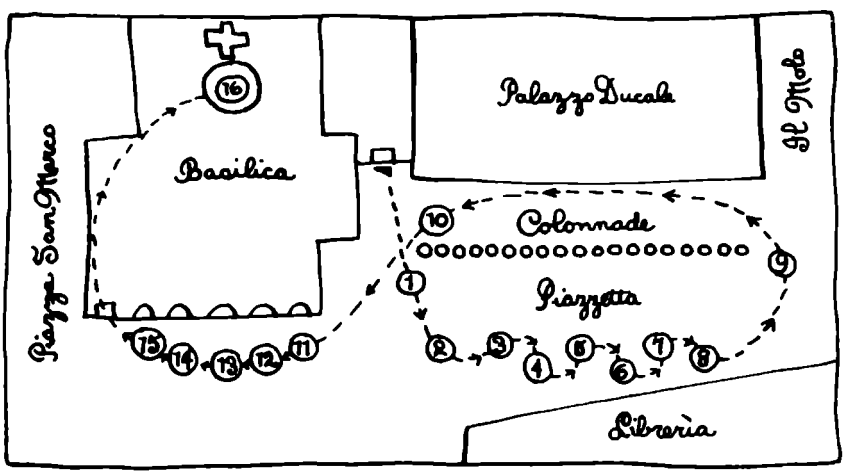

– Vorbiţi despre Fenicia, da? am întrebat eu.

– Mă refer la Insula Întunecată, a spus el cu un aer misterios, insula pe care arabii au numit-o Al-Djezair. Insula dintre două fluvii, fluvii ce se încolăcesc la fel ca şerpii de pe toiagul lui Hermes, alcătuind cifra opt, fluvii care au udat leagănul omenirii. Tigrul şi Eufratul...

– Vreţi să spuneţi că acest ritual – această formulă – provine din Mesopotamia? am exclamat eu.

– Mi-am petrecut toată viaţa ca să pun mâna pe formulă! a spus Rousseau, ridicându-se de pe buştean şi prinzându-mă de mână. I-am trimis pe Casanova, apoi pe Boswell şi, în cele din urmă, pe Diderot, să încerce să descopere secretul. Acum te trimit pe tine. Te-am ales să afli această formulă secretă,

pentru că mi-au trebuit treizeci şi cinci de ani ca să pricep înţelesul de dincolo de înţeles. Iar acum e destul de târziu...

– Dar, domnule! am spus eu descumpănit. Chiar dacă aţi descoperi o formulă cu o asemenea putere, ce aţi face cu ea? Dumneavoastră, care aţi scris despre virtuţile vieţii simple de la ţară, despre egalitatea naturală a tuturor oamenilor... La ce v-ar folosi o asemenea formulă?

– Eu sunt duşmanul regilor! a strigat Rousseau cu disperare în glas. Formula cuprinsă în Setul Montglane va duce la sfârşitul regilor – al *tuturor* regilor –, pentru totdeauna! Of, dac-aş trăi să pot pune mâna pe formula aceasta...

Voiam să-i pun multe întrebări lui Rousseau, însă era palid de oboseală şi avea fruntea îmbrobonată de sudoare. Şi-a strâns dantela la care lucra, semn că discuţia dintre noi era pe sfârşite. Mi-a aruncat încă o privire, de parcă ar fi alunecat într-o dimensiune în care nu-l mai puteam urma.

– A fost odată un mare rege, a spus el încet. Cel mai puternic rege din lume. Se spunea că nu va muri niciodată, că era nemuritor. I-au spus al-Iksandr, zeul cu două coarne, şi l-au înfăţişat pe monede de aur purtând coarne în spirală, ca acelea de berbec. Istoria îşi aminteşte de el ca fiind Alexandru cel Mare, cuceritorul lumii. A murit la vârsta de treizeci şi şapte de ani la Babilon, în Mesopotamia – căutând formula. Aşa ar muri cu toţii, numai dacă secretul ar fi în mâna noastră...

– Mă pun la dispoziţia dumneavoastră, l-am asigurat eu, ajutându-l să treacă podul, iar el s-a rezemat de umărul meu. Împreună vom descoperi Setul Montglane, dacă acesta încă există, şi vom afla înţelesul formulei.

– Pentru mine este prea târziu, a spus Rousseau, clătinând cu tristeţe din cap. Îţi încredinţez acest desen, despre care cred că este singurul indiciu existent. Legenda spune că setul este îngropat în palatul lui Carol cel Mare de

la Aix-la-Chapelle sau la Abaţia Montglane. Îţi transmit misiunea de a-l găsi.

Robespierre s-a oprit brusc şi a privit peste umăr. În faţa lui, pe masa luminată de un felinar, se afla desenul pe care îl făcuse din memorie, şi care înfăţişa ciudatul ritual veneţian. David, care examina desenul, a ridicat capul.

– N-ai auzit un zgomot? a întrebat Robespierre, iar în ochii verzi i s-au oglindit jocurile de lumini de pe cer.

– Ţi s-a părut doar, l-a liniştit David. După o poveste atât de ciudată, nici nu mă mir că eşti atât de agitat. Mă întreb cât de mult din istorisirea pe care mi-ai spus-o reprezintă aiureli provocate de senilitate.

– Doar ai auzit povestea lui Philidor, iar acum pe cea a lui Rousseau, a zis Robespierre pe un ton supărat. Pupila ta Mireille posedă câteva piese; a recunoscut asta la închisoarea l'Abbaye. *Trebuie* să mă însoţeşti până la Bastilia, să o convingi să mărturisească. Abia după aceea te pot ajuta.

David a înţeles prea bine ameninţarea voalată din cuvintele lui Robespierre: fără ajutorul lui, condamnarea la moarte a lui Mireille era aproape sigură – la fel şi a lui David. Robespierre se putea sluji de influenţa pe care o avea pentru a se întoarce *împotriva* lor, iar David se ştia amestecat în acea poveste mai mult decât şi-ar fi dorit. Acum înţelegea cu limpezime că Mireille avusese dreptate să îl avertizeze în legătură cu acest „prieten".

– Ai uneltit împreună cu Marat! a exclamat David. Aşa cum se temea Mireille! Călugăriţele ale căror scrisori ţi le-am dat... ce s-a întâmplat cu ele?

– Tot nu vrei să pricepi, i-a spus Robespierre cu un aer nemulţumit. Acest joc este mai presus de mine sau de tine – sau de vreuna dintre călugăriţele acelea neroade. Femeia pe care o slujesc îmi este mai utilă ca aliat decât ca adversar. Să

nu uiţi asta dacă vrei să rămâi cu capul pe umeri. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu acele călugăriţe. Ştiu doar că, la fel ca Rousseau, *ea* se străduieşte să adune toate piesele Setului Montglane, pentru a face o lume mai bună...

– Ea? s-a mirat David, dar Robespierre se ridicase să plece.

– Regina Albă, a spus el cu un surâs misterios. Ca o zeiţă, ea îşi ia ce merită şi oferă ce vrea. Nu uita ce ţi-am spus: dacă procedezi cum ţi-am cerut, vei fi răsplătit. Se va îngriji ea de asta.

– Eu nu vreau nici aliaţi, nici recompense, a zis David cu amărăciune, ridicându-se în picioare.

Ce Iuda era! Nu putea decât să se supună, însă teama era cea care îl îmboldea să facă astfel.

A ridicat felinarul şi l-a condus pe Robespierre până la uşă. Apoi s-a oferit să-l însoţească până la poartă, deoarece nu avea servitori la dispoziţie.

– Atâta vreme cât o faci, nu are importanţă ce vrei, a spus Robespierre cu glas rece. Când se va întoarce de la Londra, ţi-o voi prezenta. Deocamdată nu-i pot dezvălui numele, dar i se spune Femeia din India...

Ecoul glasurilor lor a stăruit pe hol. Când în încăpere s-a lăsat întuneric deplin, uşa din spate, cea care dădea spre studio, s-a crăpat. Luminată doar de explozia unui foc de artificii, o siluetă s-a furişat în cameră şi s-a apropiat de masa la care stătuseră cei doi bărbaţi. La următoarea iluminare a cerului, Charlotte Corday ajunsese deja lângă masă şi se aplecase deasupra ei. Sub braţ avea o cutie de vopsele şi o rochie împăturită, pe care le furase din studio.

A privit lung schiţa de pe masă care semăna cu o hartă. A împăturit cu grijă desenul reprezentând ritualul veneţian şi l-a strecurat în corsaj. Apoi s-a furişat pe coridor şi a dispărut în bezna nopţii.

17 Iulie 1793

În celulă era întuneric. Pe fereastra zăbrelită, prea sus pentru a ajunge la ea, pătrundea o dâră de lumină care făcea ca bezna să pară şi mai deplină. Pe zidurile de piatră şiroia apa, formând mici băltoace care duhneau a igrasie şi urină. Aceasta era Bastilia, a cărei eliberare, în urmă cu patru ani, aprinsese vâlvătaia Revoluţiei. Prima noapte petrecută aici de Mireille fusese chiar de Ziua Bastiliei – 14 iulie –, după ce îl asasinase pe Marat.

Se afla în celula umedă de trei zile şi o părăsise o singură dată, în acea după-amiază, pentru a i se aduce la cunoştinţă acuzaţiile şi pentru desfăşurarea procesului. Judecătorului nu-i luase mult timp ca să dea verdictul: condamnare la moarte. Peste două ore urma să fie din nou scoasă din acea celulă, dar nu avea să se mai întoarcă vreodată acolo.

S-a lăsat pe patul tare, fără să se atingă de coaja de pâine ori de cana de tablă cu apă ce i se dăduse drept ultimă masă. S-a gândit la copilul ei, Charlot, pe care îl lăsase în deşert. Nu-l va mai vedea. S-a întrebat cum va fi ghilotina; ce va simţi când vor pune tamburii în mişcare, acela fiind semnalul că lama va cădea. Peste două ore avea să ştie. Va fi ultimul lucru pe care îl va afla. S-a gândit apoi la Valentine.

Încă o durea capul din cauza loviturii primite atunci când fusese prinsă. Cu toate că rana se vindecase, cucuiul de la ceafă încă o durea surd. Procesul se dovedise mai brutal decât arestarea. Acuzatorul îi rupsese pieptul rochiei în faţa tribunalului, pentru a scoate documentele pe care le ascunsese acolo după ce le primise de la Charlotte. Acum, lumea era convinsă că ea era Charlotte Corday, iar dacă ar fi demonstrat altceva, ar fi pus în primejdie viaţa tuturor călugăriţelor de la Montglane. Îi părea rău că nu putea transmite cuiva din afară ceea ce aflase de la Marat în legătură cu Regina Albă.

A auzit un râcâit la uşa celulei, apoi zgomotul produs de un ivăr ruginit care este tras. Uşa s-a deschis, iar după ce ochii i s-au adaptat la lumină, a văzut două siluete profilate în lumina slabă. Una din siluete era a temnicerului; cealaltă era a unui bărbat purtând pantaloni, ciorapi de mătase, pantofi cu feţe din tafta, o redingotă largă cu eşarfă şi o pălărie cu boruri largi şi moi, care îi ascundea oarecum chipul. Temnicerul a pătruns în celulă, iar Mireille s-a ridicat în picioare.

– Domnişoară, i-a spus omul, tribunalul a trimis un pictor de portrete ca să vă facă un desen pentru evidenţele poliţiei. A spus că i-aţi acordat permisiunea...

– Da, da! s-a grăbit să accepte Mireille. Poftеşte-l înăuntru! Acum avea o şansă, s-a gândit ea plină de emoţie. Numai să îl convingă pe acest om să-şi rişte viaţa ducând mesajul ei cui trebuia. A aşteptat până când temnicerul a ieşit, apoi s-a apropiat grăbită de pictor. Acesta şi-a aşezat jos cutia de vopsele şi felinarul ce raspândea o lumină slabă şi scotea fum.

– Domnule! a strigat Mireille. Daţi-mi o bucată de hârtie şi ceva de scris. Înainte de a muri, aş vrea să transmit un mesaj cuiva în care am încredere. Numele ei, la fel ca al meu, este Corday...

– Mireille, nu mă recunoşti? a întrebat pictorul cu glas slab. Mireille a rămas cu ochii aţintiţi la persoana care şi-a scos redingota, apoi pălăria. Buclele roşcate s-au rostogolit liber pe pieptul lui Charlotte Corday! Hai, nu mai pierde vremea. Avem multe de făcut şi de vorbit. Şi trebuie să facem schimb de straie cât mai repede.

– Dar nu înţeleg, ce vrei să facem? a întrebat-o Mireille în şoaptă.

– Am fost acasă la David, i-a zis Charlotte, prinzând-o de braţ pe Mireille. S-a aliat cu diavolul acela de Robespierre. I-am auzit vorbind. Nu te-au vizitat?

– Aici? a exclamat Mireille, total descumpănită.

– Ei știu că *tu* l-ai ucis pe Marat, dar nu numai atât. Totul e manevrat de o femeie; i se spune Femeia din India. Ea este Regina Albă și a plecat la Londra...

– Londra! a suspinat Mireille. Deci la asta se referea Marat când a spus că era prea târziu. Nu se gândise la Ecaterina cea Mare, ci la femeia din Londra, căreia Mireille îi trimisese piesele! Femeia din India...

– Grăbește-te, a îndemnat-o Charlotte. Trebuie să te îmbraci în straiele astea de pictor pe care le-am furat de la David.

– Ai înnebunit? Și tu îi poți transmite stareței aceste știri. Dar nu avem vreme pentru trucuri – nu vom reuși. Și am multe să-ți destăinui înainte de a...

– Te rog să te grăbești, i-a răspuns Charlotte pe un ton foarte grav. Și eu am să-ți spun multe, și nu este vreme. Poftim, uită-te la desenul ăsta și vezi dacă-ți aduce aminte de ceva.

I-a întins apoi harta împăturită pe care o desenase Robespierre, după care s-a așezat pe pat ca să-și scoată pantofii și ciorapii.

Mireille a examinat cu atenție desenul.

– Pare o hartă, a zis ea, ridicând capul, în timp ce se concentra asupra unui amănunt care îi rămăsese viu în minte. Acum îmi amintesc... E vorba de o pânză pe care am dezgropat-o împreună cu piesele. Avea culoarea albastru-închis, și acoperea Setul Montglane! Desenul – semăna cu cel de pe harta asta!

– Întocmai, a confirmat Charlotte. Iar povestea explică totul. Fă ceea ce te rog, dar repede!

– Dacă vrei cumva să schimbi locul cu mine, renunță, aproape că a țipat Mireille. Peste două ore, vor veni să mă ducă la execuție. Nu vei reuși să scapi, chiar dacă te vor găsi pe tine în locul meu.

– Ascultă cu atenție, i-a răspuns Charlotte cu gravitate, în timp ce trăgea de eșarfă pentru a desface nodul. Stareța m-a trimis aici să te protejez cu orice preț. Am știut cine ești cu mult timp înainte de a-mi risca viața venind la Montglane.

Dacă nu ai fi fost *tu*, stareţa n-ar fi scos setul din mănăstire. Nu pe vara ta, Valentine, a ales-o atunci când v-a trimis pe amândouă la Paris. Ştia că nu vei pleca fără ea, însă *pe tine* te-a vrut – doar tu poţi reuşi...

Charlotte se apucase deja să-i desfacă rochia lui Mireille. Brusc, Mireille a întins mâna şi a prins-o de un braţ.

– Cum adică, m-a ales? a întrebat ea în şoaptă. De ce spui că a scos piesele doar din pricina mea?

– Deschide ochii, i-a zis Charlotte pe un ton apăsat, ce nu admitea replică. A prins-o pe Mireille de mână şi i-a apropiat-o de lumina felinarului. Ai semnul în palmă! Te-ai născut pe 4 aprilie! Tu eşti cea a cărei sosire a fost prevestită; cea care va reuşi să strângă tot Setul Montglane!

– Dumnezeule! a exclamat Mireille, smulgându-şi mâna. Îţi dai seama ce spui? Din cauza asta a murit Valentine! Îţi rişti viaţa pentru o profeţie neroadă...

– Nu, draga mea, a spus încet Charlotte. Îmi *dau* viaţa pentru ea.

Mireille a privit-o îngrozită. Cum să accepte o asemenea propunere? S-a gândit din nou la copilul abandonat în deşert...

– Nu! a strigat ea. Nu trebuie să mai existe vreun sacrificiu din cauza acestor piese de şah. Mai ales după teroarea pe care au dezlănţuit-o deja!

– Vrei să murim amândouă? a întrebat-o Charlotte, fără a o privi, continuând să o dezbrace pe Mireille şi reţinându-şi lacrimile.

Mireille a luat-o pe Charlotte de bărbie şi i-a ridicat-o până când au ajuns să se privească drept în ochi. După un moment lung cât o eternitate, cu glas tremurător, Charlotte a spus:

– Trebuie să-i înfrângem. Tu eşti singura care poate asta. Nici acum nu-ţi dai seama? Mireille – *tu* eşti Regina Neagră!

După aproape două ore, Charlotte a auzit scrâşnetul zăvorului de la uşă, ceea ce însemna că gărzile veniseră să o

escorteze până la cotiga ce avea să o ducă la execuţie. Ea tocmai stătea în genunchi pe întuneric, lângă pat, şi se ruga.

Mireille luase felinarul şi cele câteva schiţe pe care le făcuse lui Charlotte – schiţe pe care trebuia, probabil, să le arate pentru a ieşi din închisoare. După despărţirea plină de durere şi lacrimi, Charlotte se refugiase în propriile gânduri şi amintiri. Avea un sentiment de împlinire, de scop realizat. În adâncul fiinţei ei se simţea atât de împăcată, încât nici măcar lama ascuţită a ghilotinei nu o mai speria. Avea să devină una cu Dumnezeu.

Uşa din spatele ei se deschisese, apoi se închisese – întunericul era deplin –, însă a auzit respiraţia cuiva în interiorul celulei. De ce nu o luau spre cotigă? A aşteptat fără să scoată un cuvânt.

S-a auzit zgomot de cremene lovită, un damf de gaz, apoi felinarul s-a aprins şi a luminat celula.

– Îngăduie-mi să mă prezint, a spus cineva cu glas slab. Timbrul vocii a făcut-o să simtă fiori pe şira spinării. Apoi şi-a adus aminte – şi a îngheţat, dar a rămas cu capul întors în altă parte. Mă numesc Maximilien Robespierre.

Ferindu-se să stea cu faţa spre el, Charlotte a continuat să tremure. A văzut lumina felinarului mişcându-se de-a lungul zidului, către ea, a auzit hârşâitul scaunului tras aproape de locul în care stătea îngenuncheată, apoi un alt sunet, pe care nu l-a putut identifica. Mai era cineva în celulă? S-a temut să se întoarcă pentru a se uita.

– Nu e nevoie să te prezinţi, i-a spus Robespierre pe un ton stăpânit. Am fost prezent la procesul din după-amiaza de azi şi la punerea sub acuzaţie, care a fost ceva mai devreme. Documentele pe care acuzatorul le-a smuls din corsajul tău nu erau ale tale.

Apoi Charlotte a auzit alţi paşi furişaţi apropiindu-se de ea. Aşadar, nu erau singuri. A sărit în sus, aproape ţipând atunci când, imediat după aceea, a simţit o mână caldă pe umăr.

– Mireille, te rog să mă ierți pentru ce am făcut! a strigat celălalt bărbat din celulă, și a recunoscut pe dată glasul lui David. *Am fost silit* să-l aduc aici. Nu am avut de ales. Scumpa mea copilă...

David a tras-o la piept, lipindu-și fața de gâtul ei. Peste umărul lui David, Charlotte a văzut fața ovală, peruca pudrată și ochii verzi și sclipitori ai lui Maximilien Robespierre. Zâmbetul lui unsuros s-a topit imediat, făcând loc unei expresii de uimire când el a ridicat felinarul ca să o vadă mai bine.

– Smintit ce ești! a răcnit el cu glas pițigăiat. Smulgându-l pe David din locul în care îngenunchease aproape de umărul lui Charlotte, Robespierre a împuns cu degetul spre fața ei. Ți-am spus că o să ajungem prea târziu! Dar, nu, tu trebuia să aștepți desfășurarea procesului! Chiar ți-ai închipuit că va fi achitată! Acum ne-a scăpat, și asta, din cauza ta!

A trântit felinarul pe masă, făcând să se verse puțin gaz, după care a prins-o pe Charlotte și a ridicat-o cu brutalitate în picioare. Îmbrâncindu-l pe David într-o parte, Robespierre și-a făcut vânt și, plin de furie, a plesnit-o pe Charlotte cu palma peste față.

– Unde este acum? a răcnit el. Ce ai făcut cu ea? Dacă nu te destăinui, o să mori în locul ei, indiferent ce ți-ar fi spus sau promis. Ți-o jur!

Charlotte nu a luat în seamă sângele ce-i picura din buza spartă și s-a ridicat plină de demnitate în picioare, privindu-l sfidător pe Robespierre în ochi. Apoi a zâmbit.

– Asta și vreau, a spus ea cu detașare.

Londra
30 iulie 1793

Era aproape miezul nopții atunci când Talleyrand s-a întors de la teatru. După ce și-a azvârlit mantia pe un scaun din

holul de intrare, s-a îndreptat spre mica bibliotecă din apropierea foaierului, ca să-şi toarne un sherry. Courtiade a apărut imediat pe hol.

– Monseniore, a spus el cu glas reţinut, vă aşteaptă cineva. Am invitat-o să aştepte în bibliotecă până vă întoarceţi. Mi s-a părut deosebit de important. A spus că vine cu veşti de la domnişoara Mireille.

– În sfârşit... Slavă Cerului, a spus Talleyrand şi s-a grăbit să intre în bibliotecă.

Lângă foc îl aştepta o siluetă zveltă, înfăşurată strâns într-o capă neagră din catifea. Îşi încălzea mâinile la foc. Când Talleyrand a intrat, ea şi-a scuturat capul, făcând gluga grea să cadă pe spate, apoi capa a alunecat în jos, dezgolindu-i umerii. Părul blond deschis s-a rostogolit peste sânii pe jumătate dezgoliţi. În lumina aurie a flăcărilor i-a văzut pielea delicată, profilul parcă desenat, nasul scurt şi bărbia ridicată, apoi formele atrăgătoare, înveşmântate în rochia de catifea neagră, cu decolteu generos. Abia şi-a putut ţine răsuflarea – a simţit o gheară dureroasă strângându-i inima şi a îngheţat în pragul încăperii.

– Valentine! a şoptit el.

Doamne, Dumnezeule, cum de se putea aşa ceva? Oare să fi revenit Valentine de dincolo de moarte?

Ea s-a întors către el şi i-a zâmbit, iar ochii ei albaştri au sclipit; flăcările au făcut ca părul să arunce reflexe. Imediat, printr-o mişcare lină şi firească, femeia s-a apropiat de Talleyrand, care rămăsese înmărmurit în prag, şi a îngenuncheat dinaintea lui, apăsându-şi faţa de mâna lui. El şi-a lăsat cealaltă mână pe părul ei şi a mângâiat-o. A simţit că i se rupe inima. Cum de se putea întâmpla aşa ceva?

– Domnule, mă găsesc în mare primejdie, a şoptit ea cu glas scăzut.

Însă nu era glasul lui Valentine. Talleyrand a deschis ochii şi a privit chipul care-l privea: era foarte frumos, ca al lui Valentine. Dar nu era ea.

Şi-a lăsat privirea să alunece peste părul auriu, peste pielea netedă, peste umbra dintre sâni, peste braţele dezgolite... apoi a simţit un şoc în clipa când a văzut ce ţinea ea între mâini, ridicându-le spre el în strălucirea focului. Era un pion de aur, incrustat cu pietre preţioase sclipitoare: un pion din Setul Montglane!

– Mă las la mila domniei tale, sire, i-a şoptit ea. Am nevoie de ajutorul dumitale. Numele meu este Catherine Grand – şi vin din India...

REGINA NEAGRĂ

Der Hölle Rache kocht in meinem Herzen
Tod und Werzweiflung flammet um mich her!...
Verstossen sei auf evig, verlassen sei auf evig,
Zertrümmert zei'n auf evig alle bande der Natur.

(Răzbunarea Iadului clocotește în inima mea,
Moartea și Disperarea bântuie în juru-mi!
Azvârlite pe vecie, abandonate pe vecie,
Rupte pe veci sunt toate legăturile Naturii.)

Regina nopții
Flautul fermecat
EMANUEL SCHIKANEDER și
WOLFGANG AMADEUS MOZART

Alger
Iunie 1973

Așadar, aceea era Minnie Renselaas – prezicătoarea.

Stăteam în camera cu multe ferestre acoperite de o perdea de corzi de viță, care se înălțau între noi și curte. De la bucătărie, mâncarea ne-a fost adusă de o ceată de femei învesmântate în văluri, care au dispărut la fel de tăcute precum au intrat, după ce au așezat totul pe o masă scundă de bronz. Prăbușită pe un morman de perne de pe podea, Lily ciugulea dintr-o rodie. Eu eram lângă ea, scufundată într-un scaun din

piele marocană, mestecând dintr-o tartă cu kiwi. Iar față în față cu mine, cu picioarele sprijinite pe un divan din catifea verde, ședea Minnie Rențelaas.

În sfârșit, o găsisem pe prezicătoarea care, în urmă cu șase luni, mă târâse în acel joc periculos. O femeie care avea multe chipuri. Pentru Nim, era o prietenă, soția fostului consul olandez. Ea ar fi trebuit să mă protejeze, dacă aș fi avut necazuri. Dacă dădeam crezare celor spuse de Therese, Minnie era o femeie cunoscută în oraș. Pentru Solarin era o legătură de afaceri. Pentru Mordecai, aliata lui și o veche prietenă. Dar dacă era să-i dau ascultare lui El-Marad, ea era de asemenea și Mokhfi Mokhtar din Casbah – femeia care avea piesele Setului Montglane. Reprezenta pentru fiecare câte ceva, însă toate acele fațete alcătuiau una și aceeași persoană.

– Deci tu ești Regina Neagră, i-am spus eu.

Minnie Renselaas mi-a zâmbit enigmatic.

– Bun venit în Joc!

– Așadar, *asta* însemna Regina de Pică! a exclamat Lily, ridicându-se brusc în capul oaselor de pe pernele moi. E jucătoare, de aceea cunoaște mutările!

– Și încă o jucătoare importantă, am aprobat-o, încă examinând-o pe Minnie. Ea este prezicătoarea pe care bunicul tău a aranjat să o întâlnesc. Iar dacă nu mă înșel, știe ceva mai mult decât mutările din acest joc.

– Nu greșești, a spus Minnie, încă zâmbind ca o pisică satisfăcută. Era incredibil cât de diferit arăta de fiecare dată când o vedeam. Îmbrăcată într-o rochie argintie și strălucitoare, în contrast cu divanul verde-închis, cu pielea bronzată fără riduri, părea mult mai tânără decât la ultima noastră întâlnire, atunci când dansase la restaurant. Și încă și mai tânără decât prezicătoarea plină de beteală, cu ochelari cu strasuri sau decât femeia bătrână care dădea de mâncare porumbeilor din fața clădirii Națiunilor Unite, când fusese îmbrăcată în negru. Era ca un cameleon. Cine era, în realitate?

– Ai sosit până la urmă, mi-a zis ea cu glasul ce avea un timbru gros și plăcut, care îmi amintise de o apă curgătoare. Încă avea acel accent pe care îmi venea greu să-l identific. Am așteptat foarte mult. Dar acum mă poți ajuta...

Începusem să-mi pierd răbdarea.

– *Să vă ajut?* Doamnă, nu eu am cerut să mă alegeți pentru acest joc. Însă eu v-am chemat, și mi-ați răspuns, așa cum precizează poezia dumneavoastră. Să presupunem că mi-ați arătat lucruri măreție, pe care nu le cunoșteam. Pentru că m-am săturat deja de mistere și de mașinațiuni. S-a tras în mine, am fost urmărită de poliția secretă, am văzut doi oameni uciși. Lily este urmărită de cei de la serviciul imigrări; poate să fie azvârlită în închisoare aici – și toate din cauza acestui așa-zis joc.

După izbucnirea mea, care făcuse ca vocea să-mi capete ecouri ciudate în camera aceea foarte înaltă, rămăsesem fără suflu. Ca și cum ar fi căutat un loc ferit, Carioca sărise în poala lui Minnie, iar acum Lily se uita urât la el.

– Mă bucur că ai spirit de contradicție, a spus Minnie cu răceală. În timp ce a zis asta, l-a mângâiat pe Carioca, iar micul trădător aproape că a început să toarcă asemenea unei pisici de angora. Cu toate acestea, o calitate mai importantă a șahiștilor este răbdarea, lucru pe care îl poate confirma prietena ta, Lily. Eu am avut multă răbdare, și te-am așteptat. Am venit la New York, riscându-mi viața, doar ca să te întâlnesc. În afara acelei călătorii, eu nu am părăsit cartierul Casbah de zece ani, de dinainte de izbucnirea revoluției algeriene. Într-un fel, sunt prizonieră a acestui loc. Însă tu mă vei elibera.

– Prizonieră! am rostit eu și Lily în același timp. Dimpotrivă, am avut impresia că apăreți peste tot, am continuat eu. Cine vă ține în sclavie?

– Nu e vorba de cineva, ci de ceva, a spus ea, întinzând o mână ca să-și toarne ceai fără să-l deranjeze pe Carioca.

Acum zece ani s-a întâmplat un lucru imposibil de anticipat, care a modificat un echilibru delicat de putere. Soțul meu a murit, și tot atunci a izbucnit și revoluția.

– Algerienii i-au alungat pe francezi în 1963, i-am explicat eu lui Lily. A fost o adevărată baie de sânge. Apoi, întorcându-mă către Minnie, am adăugat: Îmi dau seama că, după ce s-au închis toate ambasadele, v-ați găsit într-o situație foarte delicată, neputând pleca decât în Olanda. Guvernul olandez v-ar fi putut scoate din țară. De ce ați rămas aici? Revoluția s-a desfășurat acum mai bine de zece ani.

Minnie și-a așezat ceașca pe masă cu un clinchet. L-a dat deoparte pe Carioca și s-a ridicat.

– Sunt blocată, ca un pion rămas în urmă, a spus ea, strângând din pumni. Ceea ce s-a întâmplat în vara anului 1963 a fost agravat de moartea soțului meu și de necazurile aduse de revoluție. În urmă cu zece ani, în Rusia, niște muncitori care efectuau lucrări de reparații la Palatul de Iarnă *au găsit* bucățile rupte ale tablei de șah din Setul Montglane.

Emoționate, eu și Lily ne-am uitat una la alta. Acum se părea că înțelegeam anumite lucruri.

– Grozav, am zis eu. Dar de unde ați aflat asta? Doar nu s-o fi publicat așa ceva în ziare. Și ce legătură a avut această descoperire cu faptul că ați rămas prinsă ca într-o capcană?

– Ascultă-mă și vei înțelege! a spus ea pe un ton poruncitor, începând să se plimbe de colo până colo prin cameră, moment în care și Carioca a sărit pe podea și s-a apucat să urmărească poalele rochiei argintii. Încerca să sară pe trena care se târa pe jos în fața lui. Dacă ar fi capturat tabla de șah, ar fi intrat în posesia unei treimi din formulă! Apoi și-a smuls poalele rochiei dintre colții lui Carioca și s-a rotit, rămânând cu fața spre noi.

– Adică rușii? am întrebat eu. Dar dacă ei fac parte din cealaltă echipă, cum se face că sunteți prietenă atât de bună cu Solarin?

Însă am început să analizez repede situaţia. Ea spusese că era vorba despre o treime din formulă. Asta însemna că ştia câte părţi erau cu totul!

– Solarin? a întrebat Minnie şi a pufnit în râs. Cum credeţi că am aflat despre asta? De ce credeţi că l-am ales ca jucător? De ce credeţi că viaţa mea e în pericol – că trebuie să rămân în Algeria – şi că aveam mare nevoie de *voi două?*

– Pentru că ruşii deţin o treime din formulă? am întrebat eu. Dar ei nu sunt singurii jucători din echipa adversă.

– Adevărat, a confirmat Minnie. Dar ei sunt singurii care au descoperit că *eu* am restul!

Eu şi Lily abia am reuşit să ne stăpânim emoţia atunci când Minnie a ieşit din încăpere ca să caute ceva ce voia să ne arate. Carioca a început să ţopăie ca o minge de cauciuc şi l-am potolit doar apăsându-l cu talpa.

Lily şi-a scos şahul portabil din geanta mea şi l-a aşezat pe masa din bronz. „Cine ne erau adversarii?" m-am întrebat eu. Cum de aflaseră ruşii că Minnie era o jucătoare şi *ce* anume se afla în posesia ei de o făcuse să devină prizonieră vreme de zece ani?

– Mai ţii minte ce ne-a spus Mordecai? m-a întrebat Lily. A zis că a mers în Rusia şi a jucat şah cu Solarin. Asta s-a întâmplat acum zece ani, nu?

– Exact. Deci sugerezi că atunci l-a recrutat ca jucător.

– Dar ce fel de jucător? a întrebat Lily, aşezând piesele pe tablă.

– Cal! am exclamat eu, pentru că, brusc, îmi adusesem aminte. Solarin desenase acel simbol pe biletul pe care mi-l lăsase în apartamentul din New York!

– Aşadar, dacă Minnie este Regina Neagră, noi facem parte dintre piesele negre – eu, tu, Mordecai şi Solarin. Băieţii cu pălării negre sunt băieţii *de treabă*. Dacă Mordecai l-a ales pe Solarin, pesemne că el este Regele Negru – ceea ce îl face pe Solarin Calul de pe partea regelui.

– Iar eu şi tu suntem pioni, m-am grăbit să adaug. Iar Saul şi Fiske...

– Pioni care au fost capturaţi şi îndepărtaţi de pe tablă, a spus Lily şi a dat deoparte doi pioni. A continuat să mute piesele de colo, colo, ca la un joc demonstrativ, iar eu am încercat să gândesc la fel ca ea.

Însă ceva nu-mi dădea pace încă de când descoperisem că Minnie era prezicătoarea. Brusc, mi-am dat seama despre ce era vorba. În realitate, nu *Minnie* mă târâse în acel joc. Nim, el era acela, şi încă de la început. Dacă n-ar fi fost el, nu mi-aş fi bătut capul să descifrez şarade, să-mi fac probleme în legătură cu ziua mea de naştere, să presupun că moartea unor oameni avea legătură cu *mine* – ori să pornesc în căutarea pieselor din Setul Montglane. Dacă mă gândeam mai bine, *Nim* îmi aranjase contractul cu compania lui Harry – asta în urmă cu trei ani, când amândoi lucram la Triple-M! Şi tot Nim mă trimisese la Minnie Renselaas...

Şirul gândurilor mi-a fost întrerupt de revenirea în cameră a lui Minnie, care a adus o cutie mare din metal şi o carte mică îmbrăcată în piele şi legată cu sfoară. Le-a pus pe amândouă pe masă.

– Nim *a ştiut* că dumneavoastră eraţi prezicătoarea! i-am spus eu. Chiar când mă „ajuta" să decodific mesajul acela!

– Prietenul tău din New York? a întrebat Lily. Dar el ce piesă reprezintă?

– Turn, a spus Minnie, examinând tabla de şah pe care Lily o popula cu piese.

– Dar bineînţeles! a izbucnit Lily. El stă la New York pentru a face rocada cu regele...

– Pe Ladislaus Nim l-am întâlnit doar o dată, mi-a spus Minnie. Când l-am ales ca jucător, la fel cum te-am ales şi pe tine. Cu toate că mi te-a recomandat călduros, el nu credea că voi veni la New York să te întâlnesc. Trebuia să mă conving că erai persoana potrivită, că aveai calităţile necesare.

– *Ce* calităţi? a întrebat Lily, încă jucându-se cu piesele. Ea nici măcar nu ştie să joace şah!

– De acord, dar tu ştii, a spus Minnie. Amândouă alcătuiţi o echipă redutabilă.

– Echipă?! m-am mirat eu. Îmi doream să fac echipă cu Lily la fel de mult cum ar vrea un bou să tragă la jug alături de un cangur. Cu toate că ştia să joace şah mult mai bine decât mine, Lily era cu totul ruptă de realitate.

– Aşadar, avem o regină, un cal, un turn şi câţiva pioni, a intervenit Lily, întorcându-şi ochii cenuşii spre Minnie. Dar cealaltă echipă unde e? Ce se întâmplă cu John Hermanold, care a tras în maşina mea, sau cu unchiul Llewellyn, sau cu amicul lui, neguţătorul de covoare – cum spuneai că-l cheamă?

– El-Marad! am spus eu. Brusc, mi-am dat seama ce rol juca acesta. Nici nu era chiar atât de greu: un om care trăia ca un sihastru în munţi, fără să-şi părăsească locul, însă având afaceri în toată lumea, temut şi detestat de toţi cei care-l cunoşteau... şi care voia piesele. Cred că el este Regele Alb, am adăugat.

Minnie s-a albit la faţă. S-a prăbuşit moale pe canapea alături de mine.

– L-ai întâlnit pe El-Marad? a întrebat femeia într-o şoaptă slabă.

– Acum câteva zile, în Kabri, i-am explicat. El pare să ştie multe lucruri despre dumneavoastră. Mi-a zis că vă cheamă Mokhfi Mokhtar, că locuiţi în Casbah şi că aveţi piesele Setului Montglane. El mi-a spus că mi le veţi da, dacă vă voi anunţa că sunt născută în ziua a patra a celei de-a patra luni.

– Înseamnă că ştie mai multe decât am crezut, a spus Minnie, destul de tulburată. A scos o cheie şi a descuiat cutia metalică pe care o adusese. Dar este evident că există un lucru pe care nu-l cunoaşte, altfel nu ţi s-ar fi permis să-l vezi. El nu ştie *cine eşti!*

– Şi *cine* sunt? am întrebat eu, complet derutată. Nu am nimic de a face cu acest joc. Nu sunt singura născută pe 4 aprilie – şi mulţi oameni au desene ciudate în palmă. Mi se pare ridicol! Trebuie să-i dau dreptate lui Lily: nu văd cum vă pot ajuta.

– Dar nu vreau să mă ajuţi, a spus Minnie cu hotărâre, deschizând în acelaşi timp cutia. Vreau să-mi iei locul. S-a aplecat deasupra tablei de şah, a dat la o parte braţul lui Lily, a ridicat Regina Neagră şi a mutat-o în faţă.

Lily a rămas cu privirea la piesă şi la restul tablei. Apoi m-a apucat brusc de genunchi.

– Asta e! a spus ea emoţionată, sărind pe pernele de pe canapea. Carioca a profitat de ocazie pentru a şterpeli o plăcintă cu brânză de pe platou şi a târât-o în ascunzişul de sub masă. Vezi? Prin acest aranjament, Regina Neagră poate da şah albului, silind regele să-şi părăsească locul – dar numai expunându-se. Singura piesă care o protejează este acest pion înaintat...

Am încercat să pricep. Pe tablă, opt dintre piesele negre stăteau pe careurile negre, celelalte, pe careurile albe. Şi, înaintea tuturor, la capătul câmpului albului, se găsea un singur pion negru, apărat de un turn şi de un cal.

– Ştiam eu că vom conlucra bine, a spus Minnie cu un zâmbet, dacă ni se dă cât de cât şansa. Asta este o reconstituire aproape perfectă a Jocului. Cel puţin, pentru runda de faţă. Apoi, privindu-mă, a adăugat: De ce nu o întrebi pe nepoata lui Mordecai Rad *care* este piesa centrală în jurul căreia se concentrează această partidă?

M-am întors către Lily, care zâmbea şi ea, lovind uşor cu unghia dată cu ojă roşie în pionul foarte avansat.

– Singura piesă care poate înlocui o regină este altă regină, a spus Lily. S-ar părea că asta eşti *tu*.

– Ce vrei să spui? m-am minunat eu. Eu ştiam că sunt pion.

– Întocmai. Dar dacă un pion trece de pionii adversarului şi ajunge la al optulea careu din partea cealaltă a tablei, poate

fi transformat în orice piesă. Chiar şi în regină. Când pionul ajunge în careul al optulea, cel de transformare, el poate înlocui Regina Neagră!

– Sau să o răzbune, a spus Minnie, cu o strălucire foarte vie în ochi. Un pion pătrunde în Alger – Insula Albă. Aşa cum tu ai pătruns în terenul albului, tot astfel vei pătrunde şi misterul. Secretul celor Opt.

Buna mea dispoziţie creştea şi scădea la fel ca presiunea atmosferică în timpul musonului. Eu eram Regina Neagră? Ce însemna asta? Cu toate că Lily îmi arătase că pe tablă se putea afla mai mult de o regină de aceeaşi culoare, Minnie spusese că eu trebuia *să o înlocuiesc* pe ea. Asta însemna că voia să iasă din joc?

Pe de altă parte, dacă avea nevoie de o înlocuitoare, de ce nu o alesese pe Lily? Ea aranjase piesele pe tabla aceea minusculă astfel încât fiecare persoană era reprezentată de câte o piesă şi fiecare mutare semnifica un eveniment. Însă eu eram o neştiutoare în ale şahului, prin urmare, ce calităţi întruneam eu? Pe de altă parte, pionul acela avea de făcut câteva mutări până să ajungă în careul de transformare. Cu toate că era prea târziu pentru a fi împiedicat să înainteze de un pion advers, el putea fi totuşi capturat de piese care aveau posibilitatea unor mişcări mai flexibile. Până şi *eu* ştiam atâta şah.

Minnie desfăcuse în faţa noastră conţinutul cutiei metalice. A scos o pânză groasă şi grea, pe care a desfăcut-o, aşezând-o pe masa mare de bronz. Pânza era albastru-închis, bătând spre negru. Pe ea stăteau împrăştiate fragmente de sticlă colorată – unele rotunde, altele ovale –, fiecare de mărimea unei monede de dimensiuni medii. Pânza avea nişte modele ciudate, din fir metalic. Acestea sugerau simboluri zodiacale. Dar mă duceau cu gândul şi la ceva ce îmi părea familiar, dar fără să reuşesc să-l identific precis. În centrul

pânzei se găseau doi şerpi brodaţi, fiecare înghiţind coada celuilalt. Împreună alcătuiau cifra opt.

– Ce este asta? am întrebat, privind curioasă pânza aceea stranie.

Lily s-a apropiat şi a început să pipăie ţesătura.

– Asta-mi aminteşte de ceva, a spus ea.

– Aceasta este pânza care a acoperit la origini Setul Montglane, m-a lămurit Minnie, urmărindu-ne pe amândouă cu atenţie. A stat îngropată împreună cu piesele vreme de o mie de ani, până când, în timpul Revoluţiei Franceze, a fost scoasă la lumină de călugăriţele de la Abaţia Montglane din sudul Franţei. Pânza a trecut după aceea prin multe mâini. Se spune că a fost trimisă în Rusia pe vremea Ecaterinei cea Mare, împreună cu tabla ruptă în bucăţi, despre care v-am spus că a fost descoperită recent.

– De unde ştiţi toate acestea? am întrebat-o eu, deşi nu-mi puteam dezlipi ochii de la pânza albastră din faţa noastră. Pânza care acoperise Setul Montglane – având mai bine de o mie de ani, şi totuşi întreagă. Părea să radieze slab în lumina verzuie ce pătrundea prin vegetaţia din dreptul geamului. Şi cum de-aţi intrat în posesia pânzei? am adăugat, întinzând mâna să ating şi eu pietrele cu care Lily deja se juca.

– Ştiţi ceva, a spus Lily, eu am văzut o mulţime de pietre preţioase netăiate la magazinul bunicului meu. Cred că astea sunt chiar pietre preţioase!

– Desigur, a întărit Minnie cu o voce care m-a făcut să simt o furnicătură pe piele. Totul este real la acest temut set de piese. Aşa cum sigur ai aflat, Setul Montglane conţine o formulă – o formulă ce conferă putere, o forţă a răului pentru cei care ştiu cum să o folosească.

– De ce neapărat o forţă a răului? am întrebat.

Însă am observat *ceva* la acea pânză: poate era doar imaginaţia mea, dar părea să lumineze faţa lui Minnie de jos, atunci când femeia stătea aplecată deasupra ei.

– Întrebarea ar trebui să sune astfel: De ce este necesar răul? a spus Minnie cu răceală în glas. Însă el a existat cu mult înaintea Setului Montglane. La fel şi formula. Uitaţi-vă mai atent la această pânză şi veţi vedea.

A zâmbit cu amărăciune şi ne-a turnat tuturor ceai. Faţa ei frumoasă mi s-a părut brusc aspră şi obosită. Pentru prima oară, mi-am dat seama cât de mult o solicitase acest joc.

Am simţit cum Carioca mi-a scăpat cremă de brânză pe laba piciorului. Scoţându-l de sub masă, l-am aşezat pe scaunul meu şi m-am aplecat deasupra pânzei, ca să o studiez mai bine.

În lumina slabă se contura cifra opt, şerpii încolăciţi pe catifeaua albastră, ca o cometă răsucită pe cerul nopţii. Şi, de jur împrejur, existau simboluri: Marte şi Venus, Soarele şi Luna, Saturn şi Mercur... Apoi mi-am dat seama. Am perceput ce altceva erau acele semne!

– Sunt elemente! am exclamat eu.

Minnie a zâmbit şi a dat aprobator din cap.

– Legea Octavelor, a zis ea.

Acum se legau toate. Pietrele acelea preţioase necizelate şi ţesăturile cu fir de aur alcătuiseră simboluri care fuseseră folosite deopotrivă de filosofi şi de oameni de ştiinţă încă din timpuri imemoriale pentru a descrie elementele de bază ale naturii. Acolo aveam fier şi cupru, argint şi aur, sulf, mercur, plumb şi antimoniu, hidrogen, oxigen, săruri şi acizi. Pe scurt, tot ce cuprindea materie, fie ea vie ori moartă.

În timp ce mă gândeam, am început să mă plimb prin cameră, şi lucrurile mi s-au închegat în minte.

– Legea Octavelor, i-am explicat eu lui Lily, care se uita la mine de parcă aş fi fost nebună. Este legea pe care s-a bazat *Tabelul periodic al elementelor.* În 1863, înainte ca Mendeleev să fi alcătuit tabelul care îi poartă numele, John Newlands, un chimist englez, a constatat că dacă se aranjau elementele în ordine crescătoare, în funcţie de greutatea lor atomică,

fiecare *al optulea* element era un fel de repetiţie a primului – la fel ca a opta notă dintr-o octavă muzicală. El a numit asta după teoria lui Pitagora, deoarece a considerat că proprietăţile moleculare ale elementelor aveau relaţii unele cu altele ca şi notele dintr-o gamă muzicală!

– Şi aşa este? m-a întrebat Lily.

– De unde să ştiu? am spus eu. Din chimie mai ştiu doar ce am învăţat *înainte* de a pica la cursul acesta pentru că am provocat o explozie în laboratorul şcolii.

– Ai învăţat corect, a spus Minnie şi a râs. Mai ţii minte şi altceva?

Ce anume era acela? Încă rămăsesem cu ochii la pânză, când mi-am dat seama. Unde şi particule – particule şi unde. Ceva despre valenţe şi straturi de electroni îmi apărea neclar prin minte. Dar Minnie mi-a sărit în ajutor.

– Poate îţi împrospătez memoria. Formula aceasta este la fel de veche ca şi civilizaţia umană, pentru că la ea s-a făcut aluzie încă din anul 4000 î.H. Să vă spun o poveste...

M-am lăsat pe canapea alături de ea, iar Minnie s-a aplecat în faţă, trasând cu degetele cifra opt. A părut că intră în transă imediat ce a început să povestească.

– Acum şase mii de ani, existau deja civilizaţii de-a lungul marilor fluvii ale pământului – Nilul, Gangele, Indul şi Eufratul. Acestea au practicat o artă secretă care mai târziu avea să dea naştere atât religiei, cât şi ştiinţei. Atât de misterioasă devenise această artă, încât era nevoie de o viaţă de om pentru a ajunge iniţiat – pentru a cunoaşte adevăratul ei înţeles. Ritul iniţierii era deseori plin de cruzime şi putea ucide. Tradiţia acestui ritual s-a transmis până în vremurile moderne: încă apare în mesa catolică, în riturile cabalistice, în ceremoniile societăţilor secrete rosicruciene sau masonice. Însă înţelesul ce făcea apel la tradiţie s-a pierdut. Aceste ritualuri nu sunt decât o readucere în actualitate a procesului formulei ce era cunoscută omul antic, o reinterpretare care îi

permitea să transmită cunoaştere printr-o acţiune. Asta, deoarece punerea cunoştinţelor pe hârtie era interzisă. Minnie şi-a ridicat spre mine ochii verzi, iar privirea ei părea să caute ceva în adâncul fiinţei mele. Fenicienii au înţeles ritualul. La fel şi grecii. Până şi Pitagora le-a interzis discipolilor lui să îl înregistreze prin scris, deoarece era considerat extrem de periculos. Marea greşeală făcută de mauri a fost că ei au nesocotit această poruncă. Ei au pus simbolurile formulei în Setul Montglane. Cu toate că este codificat, cel care posedă toate componentele poate extrage în cele din urmă înţelesul – fără a trece prin procesul de iniţiere care îl obligă să depună jurământ, cu preţul vieţii, că nu va folosi formula pentru a comite rău. Ţările în care s-a dezvoltat această ştiinţă ascunsă – unde ea a înflorit – au fost numite de arabi după aluviunile negre şi bogate care se depuneau pe malurile fluviilor dătătoare de viaţă în fiecare primăvară, când se desfăşura şi ritul. Ei le-au numit „Al-Khem", Pământurile Negre. Iar ştiinţa secretă s-a numit „Al-Khemie" – Arta Neagră.

– *Alchimia?* a întrebat Lily. Te referi la transformarea lucrurilor în aur?

– Da, arta transmutaţiei, a confirmat Minnie cu un zâmbet ciudat. Ei susţineau că puteau transforma metalele comune precum staniul ori cuprul în metale rare, precum argintul şi aurul – şi nu numai.

– Glumeşti, a zis Lily. Vrei să spui că am călătorit atâtea mii de kilometri şi am îndurat atâtea doar ca să descoperim că secretul acestui set de şah este un soi de falsă magie propovăduită de o mulţime de preoţi primitivi?

Eu am continuat să examinez pânza. Am simţit că mă luminez la minte.

– Alchimia nu este magie, i-am spus lui Lily, începând să simt o emoţie ciudată. Adică nu aşa au stat lucrurile la începuturi, ci doar recent. În realitate, magia a stat la originea chimiei şi fizicii moderne. Toţi oamenii de ştiinţă ai Evului

Mediu, dar şi ai epocilor următoare, au studiat magia. Galileo i-a ajutat pe ducele Toscanei şi pe papa Urban al VIII-lea la experienţele lor secrete. Mama lui Johannes Kepler era cât pe ce să ajungă pe rug pentru că i-a dezvăluit fiului său unele secrete mistice... Minnie a dat aprobator din cap, iar eu am continuat: Se spune că Isaac Newton şi-a petrecut mai mult timp amestecând substanţe chimice în laboratorul său de la Cambridge decât scriind *Principia Mathematica*. S-ar putea ca Paracelsus să fi fost un mistic, însă el a fost şi părintele chimiei. De fapt, în instalaţiile moderne de turnare a metalelor şi de cracare a ţiţeiului, noi folosim principiile alchimiste pe care le-a descoperit el. Nu ştii cum se produc materiale plastice, asfalt şi fibre sintetice din ţiţei? Se desfac, se sparg moleculele cu ajutorul căldurii şi al catalizatorilor – aşa cum şi alchimiştii antici susţineau că transformă mercurul în aur. De fapt, povestea asta are un singur neajuns.

– Doar *unul?* a întrebat Lily, care ţinea să se arate încă o dată sceptică.

– Acum şase mii de ani, în Mesopotamia nu existau acceleratoare de particule, iar în Palestina nu existau instalaţii de cracare. Nu puteau decât să transforme cuprul şi alama în bronz.

– Poate că nu, a spus Minnie, părând netulburată. Dar dacă aceşti preoţi antici ai ştiinţei nu posedau un secret periculos, de ce l-au înveşmântat în atâta mister? De ce le cereau iniţiaţilor să se instruiască toată viaţa? Să facă atâtea jurăminte şi promisiuni, să treacă printr-un ritual dureros şi primejdios, pentru a fi primiţi în ordinul...

– „Aleşilor Ascunşi"? am întrebat eu. Al „Aleşilor Secreţi"?

Minnie n-a mai zâmbit. M-a privit, apoi a coborât privirea spre pânză. A rămas tăcută multă vreme, după care a vorbit, iar când a făcut-o, vocea ei m-a străbătut ca lama unui cuţit.

– Al celor Opt, a spus ea încet. Al celor care pot auzi muzica sferelor.

Acela era amănuntul care îmi lipsea. Acum știam de ce mă recomandase Nim, de ce Mordecai mă amestecase în această poveste și de ce mă „alesese" Minnie. Nu era vorba doar de personalitatea mea sclipitoare, de data nașterii mele sau de liniile din palmă – deși așa voiau ei să cred. Acum nu mai vorbeam de misticism, ci de știință. Iar muzica *era* o știință – mai veche decât acustica, pe care o studiase Solarin, ori fizica, specialitatea lui Nim. Eu absolvisem cursuri muzicale, deci știam. Nu era o pură întâmplare că Pitagora predase muzica, pe care o pusese alături de matematică și de astronomie. El considera că undele sonore cutreierau universul și cuprindeau tot ce exista, de la cel mai mic lucru, până la cel mai mare. Și nu se înșela prea mult.

– Undele, am spus eu, sunt acelea care țin moleculele laolaltă, undele mișcă un electron de pe o orbită pe alta, modificând valența sa, ca să poată intra în reacție chimică cu alte molecule.

– Exact, a confirmat emoționată Minnie. Undele luminoase și sonore care alcătuiesc universul. Știam că ești alegerea cea mai potrivită. Deja te afli pe drumul cel bun. Cu fața îmbujorată, s-a uitat la mine, iar eu nu m-am putut abține să mă gândesc la cât de frumoasă trebuie să fi fost în tinerețe. Dar și adversarii noștri sunt pe drumul cel bun, a adăugat ea. V-am spus că există trei părți ale formulei – tabla de joc, care se află acum în mâinile echipei adverse, și pânza din fața voastră. Partea centrală se află în piese.

– Credeam că ele sunt în posesia ta, a intervenit Lily.

– De când s-a dezgropat setul, eu am numărul cel mai mare de piese – douăzeci, împrăștiate în ascunzători unde nu credeam că vor fi descoperite vreme de încă o mie de ani. Dar m-am înșelat. După ce rușii au prins de veste că mă aflu în posesia unor piese, forțele albe au bănuit imediat că unele s-ar putea afla aici, în Algeria, unde locuiesc. Și, spre nefericirea mea, nu s-au înșelat. El-Marad își adună forțele. Cred

că are emisari aici, care mă vor împresura, astfel că nu voi putea să scot nici o piesă din țară.

Deci la asta se referise ea când spusese că El-Marad nu știuse cine sunt! Desigur – el mă alesese pe *mine* ca mesager, fără să-și dea seama că fusesem aleasă și de cealaltă echipă. Dar mai aveam multe de aflat.

– Așadar, piesele dumneavoastră sunt în Algeria? am întrebat. Cine le are pe celelalte? El-Marad? Rușii?

– Au și ei câteva, nu știu sigur câte, a zis Minnie. Alte piese s-au împrăștiat ori s-au pierdut după Revoluția Franceză. S-ar putea afla oriunde – în Europa, în Orientul Îndepărtat, chiar în America – ori nu vor mai apărea nicicând. Mi-am petrecut ani din viață adunând piesele pe care le am acum. Unele sunt în siguranță în alte țări, dar, din cele douăzeci, opt sunt ascunse în deșert – în Munții Tassili. Trebuie să le găsiți și să mi le aduceți înainte de a fi prea târziu. Când m-a strâns de braț pentru a întări acea rugăminte, chipul ei era încă îmbujorat de emoție.

– Asta nu se poate face imediat, am zis eu. Munții Tassili sunt la peste o mie cinci sute de kilometri depărtare. Lily se află ilegal în Algeria, iar eu am o slujbă și trebuie să rezolv de urgență niște probleme. Nu am putea amâna până...

– Nimic nu este mai presant decât ceea ce îți cer! a strigat ea. Dacă nu găsești piesele acelea, ele ar putea cădea în mâinile altcuiva. Și atunci, lumea ar deveni un loc imposibil de imaginat. Chiar nu ai înțeles extensia logică a unei astfel de formule?

Ba o înțelesesem. Mai exista un proces care utiliza transmutarea elementelor – crearea de elemente transuranice. Elemente cu o greutate atomică mai mare decât a uraniului.

– Vreți să sugerați că, folosindu-se formula, s-ar putea produce plutoniu? am întrebat. Acum am înțeles de ce spusese Nim că etica era cel mai important lucru pe care ar trebui să-l studieze toți fizicienii care lucrează în domeniul

nuclear. Şi în situaţia aceasta am priceput şi îndemnul lui Minnie de a acţiona neîntârziat.

– O să vă desenez o hartă, a spus Minnie, de parcă plecarea noastra în Tassili era iminentă. După ce o memoraţi, o voi distruge. Şi mai există ceva ce vreau să aveţi la voi, e vorba despre un document de mare importanţă şi valoare.

Mi-a întins cartea îmbrăcată în piele şi legată cu sfoară, cea pe care o adusese împreună cu pânza. În timp ce ea s-a apucat să schiţeze harta, eu am căutat forfecuţa de unghii în geantă ca să tai sfoara.

Cartea era mică – având dimensiunile unei cărţi ieftine, necartonate – şi, după aspect, foarte veche. Coperta era din piele moale, uzată de folosire şi imprimată cu semne ce păreau să fi fost arse cu ajutorul unui fier înroşit – ceva ca un inel cu pecete – sub forma cifrei opt. Uitându-mă la ea, am simţit un fior rece pe şira spinării. Apoi am retezat sfoara întărită, iar cartea s-a deschis.

Fusese legată manual. Hârtia era transparentă precum foiţa de ţigară, însă netedă şi moale ca o pânză fină – şi extrem de subţire, astfel că mi-am dat seama că avea mai multe pagini decât îmi închipuisem la început, probabil şase sau şapte sute, toate scrise de mână.

Scrisul de mână era mărunt şi îngrămădit, cu înfloriturі demodate, de genul celor care îi plăceau mult lui John Hancock[1]. Cum se scrisese pe ambele feţe ale paginilor, în unele locuri cerneala pătrunsese până pe partea cealaltă, îngreunând lectura. Cu toate acestea, am putut citi. Era într-o franceză veche şi nu ştiam unele cuvinte, dar am priceput imediat sensul general.

---

[1] John Hancock (1735–1793) – unul dintre cei cinci Parinţi Întemeietori ai Statelor Unite, participant la redactarea Declaraţiei de Independenţa şi semnatar al acesteia. Aluzia se face la semnatura acestuia, foarte elaborata şi cu înfloriturі, fiind, de altfel, cea mai uşor de recunoscut pe documentul menţionat. (n.tr.)

Pe măsură ce Minnie îi vorbea lui Lily, descriindu-i câteva dintre elementele de pe hartă, eu am simțit că îngheț de spaimă. *Acum* înțelegeam cum aflase lucrurile pe care ni le spusese.

Cette Anno Dominii Mille Sept Cent Quatre-Vingt-Treize, au fin de Juin à Tassili n'Ajjer Saharien, je devient de racontre cette histoire. Mireille ai nun, si suis de France...

Când am început să citesc cu voce tare, traducând textul, Lily a ridicat capul și, treptat, și-a dat seama ce citeam. Minnie a rămas tăcută, de parcă ar fi căzut în transă. Părea să audă un glas ce venea din depărtări, din cețurile adânci ale timpului – un glas care unea mileniile. De fapt, nu trecuseră nici două sute de ani de la scrierea acelui document.

În acest an, 1793, în luna iunie, la Tassili n'Ajjer din Sahara, încep să aștern pe hârtie această poveste. Numele meu este Mireille și vin din Franța. După ce am petrecut opt ani la Abația de Montglane din Pirinei, am văzut un mare rău eliberat în lume – unul pe care acum am început să îl înțeleg. Voi spune istoria sa. Se numește Setul Montglane și totul a început cu Carol cel Mare, regele care a construit abația noastra...

CONTINENTUL PIERDUT

> La zece zile de mers se afla o movila de sare, un izvor şi o fâşie de pamânt nelocuit. Alături de toate acestea se înalţa Muntele Atlas, având forma unui con zvelt şi fiind atât de înalt, încât se spune că vârful său nu se poate vedea, pentru că, fie vară, fie iarnă, este învăluit tot timpul în nori.
>
> Localnicii îşi spun „Atlanţi", după acest munte, pe care ei îl numesc „Stâlpul Cerului". Se spune că aceşti oameni nu mănâncă creaturi vii şi că nu visează niciodată.
>
> „Poporul Centurii de nisip"
> *Istorii* (454 î.H.)
> HERODOT

În vreme ce Corniche-ul lui Lily cobora dinspre erguri spre oaza de la Ghardaïa, am văzut nisipurile de culoare roşcată care se întindeau în toate direcţiile.

Pe hartă, geografia Algeriei este foarte simplă: arată ca un ceainic înclinat într-o parte. Ciocul, care pătrunde în partea de sud a Marocului, pare să ofere apă ţărilor învecinate: Sahara de Vest şi Mauritania. Mânerul este format din două fâşii: o porţiune lată de circa 75 de kilometri de pământuri irigate de-a lungul coastei nordice şi încă 450 de kilometri de munţi la sud de aceasta. Restul ţării, 2 590 000 de kilometri pătraţi, îl reprezintă deşertul.

Lily se instalase la volanul maşinii. Eram pe drum de cinci ore şi, în călătoria noastră spre deşert, parcursesem aproape 600 de kilometri pe o şosea montană, plină de serpentine în ac de păr, ceea ce îl făcuse pe Carioca să se ascundă scâncind sub o banchetă. Eu nici nu observasem acea şosea plină de pericole. Mă lăsasem absorbită de traducerea cu voce tare a jurnalului pe care ni-l dăduse Minnie – o istorisire ce cuprindea mistere întunecate, desfăşurarea Terorii din Franţa revoluţionară, şi, dincolo de acestea, căutarea de către călugăriţa Mireille a secretului ce învăluia Setul Montglane. Noi porniserăm în aceeaşi expediţie de căutare.

Acum îmi era clar cum reuşise Minnie să descopere istoria setului – puterea lui misterioasă, formula cuprinsă în el şi jocul mortal în încercarea de a dobândi piesele. Un joc ce continuase vreme de generaţii, presărând jucătorii în urma sa, la fel cum eu şi Lily, Solarin şi Nim – şi, pesemne, chiar Minnie – fuseserăm atraşi în vâltoarea lui. Un joc ce se desfăşura chiar pe terenul pe care îl străbăteam noi.

– Sahara, am spus eu, ridicând ochii de pe carte în momentul în care am început drumul de coborâre spre Ghardaïa. Ştiai că acesta nu a fost dintotdeauna cel mai mare deşert din lume? Cu milioane de ani în urmă, Sahara a fost cea mai întinsă *mare* interioară. Aşa s-au format ţiţeiul şi gazele naturale – prin descompunerea animalelor şi plantelor marine. Asta e alchimia naturală.

– Zău? a zis Lily nu tocmai interesată de problemă. Ei bine, indicatorul de la bord mă anunţă că trebuie să oprim undeva să punem în rezervor nişte forme marine de viaţă despre care tocmai vorbeai. Cred că o vom face la Ghardaïa. Harta lui Minnie nu preciza prea multe oraşe de-a lungul acelui drum.

– Eu n-am văzut-o, am spus, referindu-mă la harta pe care Minnie o desenase, apoi o distrusese. Sper că ai memorat-o bine.

– Doar sunt jucătoare de şah, a zis Lily, de parcă asta rezolva totul.

– Oraşul acesta, Ghardaïa, se numea Khardaia, am zis eu, revenind la jurnal. Prietena noastră, Mireille, s-a oprit aici în 1793. Apoi am citit cu voce tare:

> Şi am ajuns la un loc Khardaia, numit astfel după zeiţa berbera Kar – Luna –, pe care arabii o numeau „Libya" – cea udată de ploaie. Ea domnea peste marea interioară care ţinea de la Nil şi până la Oceanul Atlantic; fiul ei, Phoenix, a întemeiat Imperiul Fenician; se spune că tatăl ei este chiar Poseidon. E cunoscută sub alte nume în alte ţări: Iştar, Astarte, Kali, Cybelle. Din ea, la fel ca din mare, a izvorât viaţa. În această ţară, i se spune Regina Albă.

– Dumnezeule, s-a mirat Lily, aruncându-mi o privire când a încetinit maşina ca să intrăm în Ghardaïa. Vrei să spui că oraşul ăsta poartă numele adversarilor noştri de moarte? Poate nimerim pe un careu alb!

Amândouă fuseserăm atât de cufundate în lectura jurnalului, căutând să înţelegem cât mai multe lucruri, încât am observat automobilul Renault de culoare gri-închis, care ne urmărise, doar în momentul când a frânat şi, la rândul lui, a luat-o pe drumul spre Ghardaïa.

– N-ai văzut maşina aceea până acum? am întrebat-o pe Lily.

Ea a confirmat cu o mişcare din cap, dar a rămas cu privirea la drum.

– Încă de la Alger, a zis Lily cu calm. În parcarea ministerului, staţiona la trei maşini de a noastră. În ea erau aceiaşi doi indivizi de acum; cred că ne-au depăşit în urmă cu vreo oră, când eram încă în munţi, aşa că i-am văzut bine. De atunci nu ne-au slăbit din ochi. Crezi că amicul nostru Sharrif şi-a pus oamenii să vină după noi?

– Nu, am zis eu, uitându-mă la maşină prin oglinda retrovizoare. Asta e o maşină a ministerului.

Şi ştiam şi cine o pusese pe urmele noastre.

*

Eram iritată încă de la plecarea din Alger. După ce am lăsat-o pe Minnie în Casbah, i-am telefonat lui Kamel de la un telefon public din piaţă, ca să-l anunţ că voi lipsi câteva zile. Am crezut că turbează.

– Ai înnebunit? a izbucnit el la telefon. Doar ştii că balanţa modelului comercial este foarte importantă pentru mine! Am nevoie de cifrele acelea cel târziu la sfârşitul săptămânii! Proiectul pe care ţi l-am încredinţat este extrem de urgent.

– Bine, o să mă întorc curând, l-am asigurat eu. Pe de altă parte, e aproape gata. Majoritatea informaţiilor culese din fiecare ţară menţionată de tine au fost deja încărcate în computerele de la Sonatrach. O să-ţi las o listă de instrucţiuni privind modul de rulare a programului. Totul e pus la punct.

– Dar unde te afli acum? m-a întrerupt Kamel, parcă vrând să-mi sară la gât prin linia telefonică. E trecut de ora unu dupa-amiaza. Trebuia să fii la birou de mult. Am găsit automobilul acela ridicol pe locul meu de parcare şi biletul din parbriz. Acum Sharrif e la uşa mea şi vrea să ştie unde eşti. Spune că ai adus automobilul prin contrabandă, că adăposteşti imigranţi ilegali – ba a pomenit ceva şi de un câine turbat! Te rog să-mi explici despre ce este vorba!

Grozav! Dacă mă împiedicam de Sharrif înainte de a-mi încheia misiunea, eram terminată. Trebuia să-l împac pe Kamel – măcar în parte. Şi aşa duceam lipsă de aliaţi.

– Bine, am spus eu. Prietena mea are necazuri. A venit în vizită la mine, dar nu i s-a aplicat ştampila de intrare.

– Paşaportul ei e pe biroul meu, a spus Kamel, spumegând. Mi l-a adus Sharrif. Nu are nici măcar viză!

– Asta-i doar o chichiţă tehnică, m-am grăbit eu să spun. Prietena mea are dublă cetăţenie – deci, încă un paşaport. Poţi aranja ca să pară că a intrat legal în ţară. Aşa l-ai face şi pe Sharrif să pară un nătărău...

Kamel mi-a răspuns cu glas aproape oficial:

– Domnişoară, nu am ambiţia de a-l face pe şeful poliţiei secrete să pară un nătărău! Apoi s-a înmuiat puţin. Cu toate că acţionez împotriva conştiinţei mele, voi încerca să vă ajut. Întâmplător, ştiu cine este tânăra doamnă. Îl cunosc pe bunicul ei. A fost bun prieten cu tatăl meu. Au jucat şah împreună în Anglia.

Asta era bună! Aşadar, gluma se îngroşase! I-am făcut semn lui Lily, care s-a străduit să intre pe jumătate în cabina telefonică şi să audă ce spunea Kamel.

– Tatăl tău a jucat şah cu Mordecai? am repetat eu. Era un jucător serios?

– Păi, cine nu joacă serios? mi-a răspuns Kamel indirect.

A rămas tăcut o clipă, semn că se gândea la ceva. Lily s-a crispat lângă mine, iar eu am avut o senzaţie de gol în stomac auzind ce a spus în continuare.

– Ştiu ce pui la cale. Te-ai întâlnit cu *ea*, nu-i aşa?

– Care ea? am întrebat, făcând pe neştiutoarea.

– Lasă-te de prostii! Doar sunt prietenul tău. Ştiu ce ţi-a spus El-Marad – şi ştiu ce cauţi. Draga mea, faci un joc periculos. Oamenii aceştia sunt ucigaşi, până la ultimul. Nu e greu de ghicit încotro te duci. Ştiu, din zvonuri, ce este ascuns acolo. Să nu-ţi închipui că, atunci când va vedea că lipseşti, Sharrif nu te va căuta şi acolo.

Eu şi Lily ne-am privit cu ochi plini de uimire. Să însemne asta că şi Kamel era jucător?

– O să încerc să te acopăr, a spus el, dar trebuie să te întorci până la sfârşitul săptămânii. Indiferent ce se întâmplă, nu veni la biroul tău sau la al meu înainte de data asta – şi nu încerca să te apropii de aeroporturi. Dacă simţi că trebuie să-mi spui ceva în legătură cu proiectul tău... e mai bine să-mi comunici prin Poşta Centrală.

Din tonul vocii, am bănuit că la asta se referea: orice încercare de a-i comunica sau transmite ceva trebuia să aibă loc prin intermediul lui Therese. Înainte de plecare, îi puteam lăsa

acesteia paşaportul lui Lily şi instrucţiunile mele pentru programul OPEC.

Înainte de a închide, Kamel mi-a urat noroc şi a adăugat:

– O să încerc să te protejez atât cât pot. Dar dacă dai de necazuri *grave,* va trebui să te descurci singură.

– Păi, nu toţi ne descurcăm singuri? i-am răspuns eu râzând. Apoi l-am citat pe El-Marad: *„El-safar Zafar!"* Călătoria înseamnă victorie. Speram ca vechiul proverb arab să se adeverească, însă aveam îndoieli serioase. Când am închis, am simţit că toate legăturile mele cu realitatea fuseseră retezate.

În concluzie, eram sigură că maşina ministerială care ne urmărise şi intrase în Ghardaïa după noi fusese trimisă de Kamel. Pesemne cei doi primisera misiunea să ne protejeze. Dar nu ţineam ca ei să ne urmărească şi prin deşert. Trebuia să găsim o soluţie pentru a scăpa de ei.

Nu cunoşteam acea zonă a Algeriei, dar ştiam că oraşul Ghardaïa, de care ne apropiam, era unul dintre faimoasele Pentapolis, sau „Cinci oraşe ale M'zab". În timp ce Lily căuta o staţie de benzină, am admirat oraşul aşezat pe stâncile violete, roz şi roşii din jur, care semănau cu nişte formaţiuni cristaline de rocă ridicate direct din deşert. Aceste oraşe erau descrise în orice carte despre deşert. Le Corbusier spunea că ele curgeau cu „ritmul firesc al vieţii". Frank Lloyd Wright le considerase cele mai frumoase oraşe din lume, socotind că structurile lor roşcate precum nisipul au „culoarea sângelui – culoarea creaţiei". Însă jurnalul călugăriţei Mireille avea despus ceva şi mai interesant despre ele:

> Aceste oraşe au fost întemeiate în urmă cu o mie de ani de ibadiţi – „Cei posedaţi de Dumnezeu" –, care credeau că oraşele erau posedate de ciudata zeiţă a Lunii şi le-au numit după ea: Cel Luminos, Melika – Regina...

– La naiba, a spus Lily, intrând într-o staţie de benzină. Maşina urmăritoare trecuse de noi, întorsese şi revenise ca să

facă plinul. Ne aflăm la naiba-n praznic, cu doi indivizi care se ţin scai după noi, ne aşteaptă nu ştiu câţi kilometri prin nisipuri şi nici măcar nu ştim clar ce căutăm.

Trebuia să fiu de acord cu acea evaluare sumbră a situaţiei. Însă lucrurile aveau să se înrăutăţească la scurt timp după aceea.

– Ar trebui să iau nişte benzină în plus, a spus Lily, sărind din maşină. A scos o mână de bancnote şi a cumpărat două canistre de câte 20 de litri, pe care le-a umplut cu benzină, şi alte două canistre cu apă, după care l-a pus pe băiatul de la pompă să-i facă plinul.

– Nu era nevoie de asta, i-am spus eu, după ce a pus canistrele în portbagaj. Drumul spre Tassili trece prin câmpurile petrolifere de la Hassi-Messaoud. Peste tot o să vezi doar sonde şi conducte de petrol.

– Bine, dar nu în direcţia în care mergem noi, m-a lămurit ea, după care a pornit motorul. Trebuia să te fi uitat pe hartă.

Eu am început să am o senzaţie de gol în stomac.

De unde ne aflam, existau doar două drumuri spre Tassili. Unul ducea prin câmpurile petrolifere de la Ourgla, apoi se îndrepta spre sud, pătrunzând în zona înaltă a regiunii. Însă acel drum impunea folosirea unui automobil de teren. Celălalt drum, probabil de două ori mai lung, trecea prin câmpia Tidikelt, foarte aridă şi pustie, una dintre cele mai uscate şi mai periculoase zone deşertice, un loc unde drumul era marcat de stâlpi înalţi de zece metri, pentru a putea fi dezgropat atunci când nisipul îl acoperea, lucru ce se întâmpla destul de des. Chiar dacă Rolls-Royce-ul lui Lily arăta ca un tanc, nu avea şi şenile ca să poata traversa dunele de acolo.

– Nu vorbeşti serios, i-am spus lui Lily după ce a ieşit din staţia de benzină, cu urmăritorii pe urmele noastre. Să opreşti la primul restaurant pe care îl vezi. Trebuie să discutăm ceva.

– Şi să stabilim o strategie, m-a aprobat ea, aruncând o privire în oglinda retrovizoare. Indivizii ăia mă irită la culme.

Am găsit un mic restaurant la marginea oraşului Ghardaïa. Am trecut prin bodega de la intrare către curtea interioară, unde mese cu umbrele şi palmieri aruncau umbre în lumina roşiatică a amurgului. La mese nu stătea nimeni – era doar şase seara –, dar am găsit un chelner şi am comandat nişte cruditäţi şi *tadjine,* tocană picantă de miel cu cuşcuş.

Lily ciugulea din legumele crude cu ulei, când au apărut şi urmăritorii noştri, care s-au aşezat discret la oarecare distanţă de noi.

– Cum sugerezi să scăpăm de indivizii ăştia? a întrebat Lily, dându-i o bucată de carne de miel lui Carioca, aflat în braţele ei.

– Întâi să discutăm despre rută, am spus eu. Cred că de aici până în Tassili sunt vreo 600 de kilometri. Dar dacă alegem drumul spre sud, distanţa e de două ori mai mare, pe o şosea unde sunt puţine localităţi şi la distanţe foarte mari unele de altele, şi cu greu vom găsi de mâncare, combustibil şi oraşe – doar nisip, şi iar nisip.

– 1 200 de kilometri nu înseamnă nimic, a spus Lily. Drumul e plat. La stilul meu de a şofa, ajungem acolo până mâine-dimineaţă. A pocnit din degete şi a comandat chelnerului şase sticle mari de Ben Haroun, echivalentul algerian al apei minerale Perrier. Pe de altă parte, e singura cale care ne duce unde trebuie. Am memorat această rută, sper că n-ai uitat.

Nu am apucat să-i răspund, pentru că am aruncat o privire spre intrarea în curtea interioară şi mi-a scăpat un geamat înfundat.

– Nu te uita, am zis eu pe nerăsuflate, pentru că mai avem nişte oaspeţi.

Prin perdeaua din mărgele pătrunseseră doi bărbaţi mătăhaloşi, care au traversat curtea cu palmieri şi s-au aşezat în apropierea noastră. S-au uitat ca din întâmplare spre noi, însă

oamenii lui Kamel au fost destul de surprinşi de acea apariţie. S-au holbat la nou-veniţi, apoi unul la celălalt, şi mi-am dat seama de ce. Pe una dintre matahale o văzusem jucându-se cu un pistol la aeroport, iar celălalt mă urmărise de la bistrou până acasă în noaptea în care abia sosisem la Alger. Aşadar, amândoi erau de la poliţia secretă.

– Văd că Sharrif nu ne-a uitat, am informat-o pe Lily, continuând să mănânc. Nu prea uit mutrele oamenilor şi pesemne că i-a ales pe cei doi pentru că şi ei au o memorie la fel de bună. Şi ei m-au mai văzut.

– Dar nu se poate să ne fi urmărit pe drumul acela pustiu, pentru că i-aş fi observat, a spus ea îmbufnată. I-aş fi văzut ca şi pe ceilalţi.

– Urmărirea cuiva doar după amprentele pantofilor a rămas valabilă doar în cărţile cu Sherlock Holmes, am zis eu.

– Înseamnă că ne-au pus ceva la maşină; vreun radar, pesemne! mi-a şoptit ea cu glas gutural. Ca să ne poată urmări fără să fie văzuţi!

– Bravo, dragul meu Watson, am zis eu cu glas scăzut. Scapă de ei vreo douăzeci de minute, iar eu o să găsesc şmecheria aceea şi o scot de acolo. Dispozitivele electronice sunt pasiunea mea.

– Am şi eu ceva cunoştinţe de tehnică, mi-a şoptit Lily şi mi-a făcut şmechereşte cu ochiul. Scuză-mă puţin, cred că o să mă duc până la toaletă.

Ridicându-se cu un zâmbet, mi l-a aruncat pe Carioca în poală. Matahala care se ridicase să o urmărească s-a oprit atunci când ea l-a întrebat pe chelner cu voce tare unde era toaleta. Omul s-a aşezat înapoi pe scaun.

Eu a trebuit să mă lupt cu Carioca, fiindcă se părea că-i plăcea tocana aceea de miel. Când, într-un târziu, s-a întors, Lily l-a înşfăcat imediat pe Carioca, l-a îndesat în geanta mea, mi-a dat jumătate din sticlele de apă şi a pornit spre uşă.

– Care-i treaba? am întrebat-o în şoaptă. Tovarăşii cu care luaserăm cina se grăbeau să achite notele de plată ca să ne poată urmări.

– Treabă de copii, a zis ea foarte încet în timp ce ne îndreptam spre maşină. O pilă de unghii şi o piatră. Le-am găurit conductele de benzină şi pneurile: nu tare, ci cât să piardă treptat benzină şi aer. Îi plimbăm puţin prin deşert, până rămân în pană, apoi, pe-aici ne e drumul!

– Doi iepuri dintr-o singură lovitură de piatră şi... o pilă, am zis eu înfierbântată când ne-am urcat în Corniche. Bună treabă! Însă în timp ce ne deplasam spre stradă, am observat că în jurul nostru erau parcate vreo şase maşini, aparţinând probabil personalului de la restaurant ori de la cafenelele din jur. De unde ai ştiut care era maşina celor de la poliţia secretă?

– N-am ştiut, mi-a răspuns Lily cu un zâmbet satisfăcut şi a accelerat uşor. Ca să fiu sigură, le-am „lucrat" pe toate.

Mă înşelasem când presupusesem că erau 1 200 de kilometri pe ruta sudică. Semnele rutiere de la ieşirea din oraşul Ghardaïa care dădeau distanţele către toate oraşele de la sud (nu erau chiar atât de multe) spuneau că până la Djanet, poarta sudică a Tassililor, erau 1 637 de kilometri. Şi, chiar dacă Lily ar fi condus cu mare viteză, câte ore i-ar fi trebuit ca să ajungă acolo când nu vom mai avea şosea practicabilă?

Aşa cum anticipase Lily, oamenii lui Kamel au rămas fără mijloc de locomoţie la vreo oră după ce au pornit în urmărirea noastră prin lumina apusului spre M'zab. Şi, aşa cum anticipasem eu, băieţii lui Sharrif rămăseseră atât de departe în urmă, încât n-am avut plăcerea de a vedea cum şi-au dezamăgit şeful trăgând pe dreapta. După ce ne-am convins că scapaserăm de escortă, am oprit şi noi, iar eu m-am târât sub maşină. Cu ajutorul unei lanterne, mi-au trebuit cinci minute ca să găsesc dispozitivul de detecţie plasat pe osia din spate. L-am făcut ţăndări cu un levier pe care mi l-a dat Lily.

Privind spre cimitirul oraţului Ghardaïa şi respirând aerul răcoros al nopţii, am sărit în sus de fericire şi ne-am bătut prieteneşte pe spate pentru isteţimea noastră, iar Carioca a ţopăit în jurul nostru, lătrând din răsputeri. După aceea, am urcat grăbite în maşină şi am pornit mai departe cu toată viteza.

Între timp îmi schimbasem părerea despre felul în care Minnie alesese ruta. Deşi pe autostrada de la nord ar fi fost mai simplu, noi reuşiserăm să scăpăm de urmăritori, astfel că ei nu ştiau în ce direcţie ne îndreptam. Nici un arab cu capul pe umeri nu şi-ar fi imaginat că două femei singure ar alege acea rută – mie însămi mi se părea incredibil ce făceam. Numai că noi pierduserăm prea mult timp ca să îi păcălim pe urmăritori, astfel încât am ieşit din M'zab după ora nouă seara, când era întuneric deplin. Prea întuneric pentru a putea citi sau admira peisajul.

În timp ce Lily gonea pe şoseaua dreaptă, am reuşit să aţipesc în câteva rânduri, astfel că eram pregătită să o schimb la volan ceva mai târziu.

Până să traversăm Hammada şi să o luăm spre sud, printre dunele de la Touat, au trecut zece ore; se făcuse deja dimineaţă. Din fericire, avuseserăm parte de o călătorie fără evenimente – poate chiar prea lipsită. Aveam senzaţia ciudată, lucru care îmi dădea şi o stare de nelinişte, că norocul avea să ne părăsească. Începusem să mă gândesc la deşert.

Cu o zi în urmă, la amiază, când traversaserăm munţii, temperatura fusese de aproape 18°C. În Ghardaïa, la apus, temperatura fusese cu vreo zece grade mai mare, iar la miezul nopţii, chiar dacă era sfârşit de iunie, dunele erau încă reci din cauza depunerii de rouă. Însă acum nici nu se crăpase de ziuă în *adevăratul* deşert – unde nisipul şi vântul ţineau loc de palmieri, plante şi apă –, iar noi mai aveam de mers 625 de kilometri. Nu aveam alte haine decât cele de pe noi, nici altă mâncare în afara celor câteva sticle de apă

minerală. Însă ne aşteptau veşti şi mai proaste. Lily mi-a întrerupt şirul gândurilor.

– Uite o barieră, a spus ea iritată, străduindu-se să vadă mai bine prin parbrizul plin de insecte strivite şi având irizaţii din cauza razelor puternice ale soarelui ce răsărea. Seamănă cu trecerea unei frontiere... Nu-mi dau seama ce poate fi. Riscăm?

Curând am zărit o gheretă cu o barieră vărgată pe care de obicei o poţi întâlni la ghişeul de Imigrări, însă aceasta era aşezată în mijlocul deşertului. Arăta ciudat şi părea total nelalocul ei acolo, în marea aceea necuprinsă de nisip.

– S-ar părea că nu avem de ales, i-am spus.

Trecurăm de ultima răspântie cu vreo sută cincizeci de kilometri în urmă. Iar acela era singurul drum spre oraş.

– Dar ce le-o fi venit să plaseze punctul ăsta de control tocmai aici? a întrebat Lily tot mai iritată, conducând maşina încet către barieră.

– Poate fac verificări medicale, am zis eu, încercând o glumă. Nu se găsesc prea mulţi oameni întregi la minte care să treacă de acel punct. Doar ştii ce urmează, nu?

– Nimicul? a încercat ea să ghicească.

Hohotele de râs ne-au ajutat să mai alungăm starea de încordare. Pe amândouă ne îngrijora acelaşi lucru: felul în care arătau închisorile prin acea zonă deşertică. Pentru că asta ne aştepta dacă se descoperea cine eram – şi ce daune adusesem unor vehicule aparţinând ministrului petrolului şi şefului poliţiei secrete.

– Să nu intrăm în panică, am propus eu, în timp ce Lily a oprit în apropierea barierei. Garda, un tip mustăcios care arăta de parcă ar fi fost uitat acolo după retragerea Legiunii Străine franceze, a ieşit din ghereta lui. După ce ne-am conversat în franceza mea chinuită, m-am lămurit că voia să-i prezentăm un soi de permis pentru a ne putea continua drumul.

– Permis?! a răcnit Lily, cât pe ce să-l scuipe între ochi pe individ. Avem nevoie de *aprobare* ca să intrăm în zona asta uitată de Dumnezeu?

Foarte politicoasă, l-am întrebat pe franţuzeşte:

– Domnule, care este scopul acestei aprobări de care avem nevoie?

– Pentru a intra în El-Tanzerouft, Deşertul Setei, m-a asigurat el, maşina dumneavoastră trebuie să aibă revizia aprobată de guvern.

– Se teme că n-o să reziste maşina, i-am spus lui Lily. Să-l ungem cu ceva bani, şi să verifice chiar el câteva lucruri. După aceea vom putea pleca mai departe.

După ce l-am mituit, iar Lily a vărsat câteva lacrimi, omul a socotit că avea tot dreptul să ne ofere aprobarea oficială pentru a ne continua drumul. S-a uitat la canistrele noastre de benzină şi de apă, s-a minunat de ornamentul din argint masiv de pe capotă, înfăţişând o tipă ţâţoasă cu aripi, şi-a exprimat admiraţia faţă de tăbliţa de înmatriculare de pe bara de protecţie spate, pe care scria „Elveţia" şi „F" de la Franţa. Se părea că lucrurile se aranjaseră cât se poate de bine, asta până când ne-a spus să ridicăm capota şi să ne vedem de drum.

Lily s-a uitat jenată la mine. Nu am priceput care era necazul.

– Pe franţuzeşte, asta înseamnă ceea ce cred eu? a întrebat ea.

– Ne-a spus că putem s-o ştergem, am asigurat-o, dând să urc în maşină.

– Mă refeream la partea cu capota. Trebuie să o ridic?

– Sigur. Doar intrăm în deşert. Peste câteva ore vor fi 38°C la umbră – numai că nu ai unde găsi umbră. Ca să nu mai vorbim de efectul nisipului asupra coafurilor noastre.

– Nu pot! mi-a şoptit ea. Nu are acoperiş!

– Cum adică, am mers mai bine de 1 200 de kilometri de la Alger până aici cu o maşină care nu poate trece prin deşert?

am întrebat eu, ridicând treptat glasul. Garda se afla în ghereta lui, gata să ridice bariera, însă a avut un moment de şovăială.

– Maşina? Sigur că va trece, a spus ea indignată, lăsându-se pe scaunul şoferului. Ásta e cel mai bun automobil din lume. Numai că nu are capotă. S-a stricat, iar Harry a promis că o va repara, dar n-a mai apucat. Cu toate astea, cred că problema noastră cea mai presantă...

– Problema noastră cea mai presantă, am răcnit eu la ea, este că o să intrăm în deşertul cel mai fierbinte de pe pământ fără acoperiş deasupra capetelor! Vrei să murim amândouă?

Chiar dacă nu ştia engleză, garda tot şi-a dat seama că era ceva în neregulă. În aceeaşi clipă a sosit un camion cu remorcă în spatele nostru, şi a claxonat puternic. Lily a fluturat mâna şi a dat cu spatele în lateral, pentru ca vehiculul masiv să poată trece. Garda a ieşit din gheretă să verifice documentele camionagiului.

– Nu înţeleg de ce te superi atât, a spus Lily. Doar maşina asta are instalaţie de aer condiţionat.

– Aer condiţionat! am strigat eu la ea. Asta o să ne ajute grozav să nu facem insolaţie şi să scăpăm de furtunile de nisip!...

Abia mă stârnisem în chestiunea asta când paznicul s-a întors în ghereta lui ca să ridice bariera pentru camionul care, fără îndoială, fusese verificat înainte de a pătrunde în acel iad de nisip încins.

Până să-mi dau seama ce se întâmpla, Lily a accelerat. Stârnind nisipul, a reintrat pe şosea şi s-a strecurat în urma camionului. Mi-am lăsat capul în jos, exact înainte ca bariera de fier să cadă pe lângă creştetul meu, lovind partea din spate a Corniche-ului cu o zăngănitură. S-a auzit un zgomot neplăcut de metal strivit atunci când bariera a căzut peste bara de protecţie a maşinii. L-am văzut pe paznic alergând ca turbat din ghereta lui, răcnind din răsputeri în arabă – însă glasul meu a acoperit tot ce striga el.

– Ai fost cât pe ce să mă decapitezi! am urlat eu. Maşina a derapat periculos către marginea şoselei. Am fost azvârlită spre portieră; apoi, spre groaza mea, ne-am răsucit şi am ieşit de pe drum, intrând adânc în nisipul roşiatic.

M-a cuprins groaza. Nu reuşeam să văd nimic. Aveam nisip în ochi, nas şi gât. Norul roşiatic de nisip se rotea în jurul meu. Singurele sunete pe care le-am auzit au fost icnetele lui Carioca şi răgetul sirenei camionului masiv, care părea să răsune prea aproape de urechile mele.

Când am revenit la lumina orbitoare a zilei, cu nisipul scurgându-se de pe aripi, Corniche-ul a ajuns, nu se ştie cum, cu roţile pe asfalt şi, printr-un alt miracol, gonea la treizeci de metri *în faţa* camionului. Eram furioasă pe Lily, dar şi uimită peste măsură de acea întâmplare.

– Cum de-am ajuns aici? am întrebat eu, trecându-mi degetele prin păr, ca să îndepărtez nisipul.

– Nu înţeleg de ce s-a mai deranjat Harry să-mi pună şofer la dispoziţie, a spus Lily cu un aer bine dispus, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Părul, faţa şi rochia îi erau acoperite cu un strat de nisip foarte fin. Mereu mi-a plăcut să conduc. Iar aici e grozav. Pariez că deja deţin recordul de viteză între jucătorii de şah...

– Dar nu ţi-a trecut cumva prin minte, am întrerupt-o eu, că, deşi am scăpat cu viaţă din aventura asta, s-ar putea ca paznicul pe care tocmai l-am păcălit să aibă telefon? Ce ne facem dacă ne dă în urmărire? S-ar putea să fim oprite pe drum de aici încolo.

– Unde să telefoneze? a pufnit cu dispreţ Lily. Nu cred că pe şoseaua asta te loveşti la fiecare pas de echipaje de patrulare.

Bineînţeles că avea dreptate. Nimeni nu avea să se agite într-atât, încât să pornească după noi prin pustietatea aceea doar pentru că forţasem trecerea la un punct de verificare rutieră.

Am revenit la jurnalul franţuzoaicei Mireille, reluând lectura de unde o lăsasem cu o zi în urmă.

Şi astfel am mers spre răsărit de Khardaia, peste ţinutul arid Chebkha şi peste câmpiile de piatră de la Hammada, îndreptându-mă spre Tassili n'Ajjer, care se află la graniţa cu Deşertul Libiei. Şi când am plecat, soarele s-a ridicat peste dunele roşietice ca să mă îndrume spre locul pe care îl căutam...

Est – direcţia din care soarele răsărea în fiecare dimineaţă peste graniţa cu Libia, dincolo de canioanele Tassililor, spre care ne îndreptam şi noi. Dar dacă soarele răsărea de la est, de ce nu observasem că el apărea *acum*, roşu şi rotund, parcă dinspre nord, în vreme ce noi goneam pe drumul de la bariera de la Ain Salah – către infinit?

Lily conducea de ore bune de-a lungul panglicii nesfârşite a şoselei cu două benzi care se strecura, ca un şarpe lung, printre dune. Eu începusem să moţăi din cauza arşiţei, iar Lily – care stătea la volan de aproape douăzeci de ore şi rămăsese trează mai bine de douăzeci şi patru de ore – arăta cam ofilită şi cu cearcăne la ochi, şi avea nasul roşu, ars de soarele nemilos.

Temperatura crescuse constant în ultimele patru ore, după ce trecusem de barieră. Era ora zece şi termometrul de la bord arăta incredibila temperatură de 49°C, iar altimetrul indica înălţimea de 150 de metri deasupra nivelului mării. Cifrele nu puteau fi corecte. Mi-am frecat ochii care mă usturau din cauza nisipului şi m-am uitat din nou.

– E ceva anapoda, i-am spus lui Lily. S-ar putea ca acele câmpii pe care le-am lăsat în urmă să fi fost mai aproape de nivelul mării, dar au trecut patru ore de când am trecut de Ain Salah. Ar trebui să fim la peste o mie de metri altitudine, mergând spre porţiunea mai înaltă a deşertului. Şi, pe de altă parte, e prea cald pentru perioada asta a zilei.

– Şi asta nu e totul, m-a aprobat Lily, cu glas răguşit din cauza căldurii înăbuşitoare. Conform indicaţiilor lui Minnie,

acum vreo jumătate de oră trebuia să dăm de o bifurcaţie. Dar nu am văzut nici una...

În clipa aceea am observat poziţia soarelui.

– De ce a spus tipul acela că avem nevoie de permis pentru maşină? am întrebat eu, simţind că glasul îmi devine strident de frică. N-a zis că ne trebuie pentru El-Tanzerouft – Deşertul Setei?... O, Doamne...

Cu toate că semnele rutiere pe care le văzusem fuseseră în arabă, iar eu nu eram prea familiară cu hărţile Saharei, mi-am dat seama încet că se întâmplase ceva groaznic.

– Ce-ai păţit? a exclamat Lily, devenind agitată, pentru că văzuse cum mă schimbasem la faţă.

– Bariera pe care am nesocotit-o nu era Ain Salah, m-am luminat eu brusc. Cred că în timpul nopţii am mers pe un drum greşit. Ne îndreptăm spre sud, şi intrăm în deşertul sărat! Mergem spre Mali!

Lily a oprit maşina chiar în mijlocul şoselei. Faţa ei, care începuse să se cojească deja din cauza soarelui, arăta cumplit de disperată. Şi-a lăsat fruntea pe volan, iar eu mi-am lăsat o mână pe umărul ei. Am înţeles amândouă că o apucaserăm pe alt drum. Isuse, ce era de făcut?

Când glumisem că dincolo de barieră nu se afla nimic, nu ştiusem ce ne aştepta. Auzisem destule poveşti despre Deşertul Setei. Acela era cel mai înspăimântător loc de pe pământ. Până şi Sfertul Gol[1] din Arabia putea fi traversat cu cămila, însă aici era capătul lumii – un deşert unde nu supravieţuia nici o formă de viaţă. În comparaţie cu acesta, platourile pe care le ratasem din greşeală puteau fi asemuite cu paradisul. Se spunea că aici, în porţiunile unde deşertul era situat sub

[1] Deşertul numit Empty Quarter (în arabă, Rub al Khali), este cel mai mare deşert de nisip din lume, având dune înalte cât Turnul Eiffel, şi ocupa treimea sudică a Peninsulei Arabice, fiind pe teritoriul Arabiei Saudite, Omanului, Emiratelor Arabe Unite şi Yemenului. (n.tr.)

nivelul mării, temperatura era atât de mare, încât se putea prăji un ou pe nisip, iar apa se transforma instantaneu în vapori.

– Cred că trebuie să ne întoarcem, i-am spus lui Lily, care rămăsese cu capul plecat peste volan. Ridică-te de acolo și lasă-mă pe mine să conduc. O să dăm drumul la aerul condiționat – am impresia că nu te simți bine.

– Asta va supraîncălzi motorul, a spus Lily cu limba aproape încleiată de arșiță. Nu-mi dau seama cum naiba am greșit drumul. Poți să conduci tu, dar dacă facem cale întoarsă, totul e pierdut.

Avea dreptate, dar ce puteam face? M-am uitat la ea și i-am văzut buzele crăpate de căldură. Am coborât din mașină și am deschis portbagajul. Acolo am găsit niște pături pentru genunchi, având dimensiuni mai mici. Mi-am înfășurat una în jurul capului și al umerilor, și am procedat la fel și cu Lily. Apoi l-am scos cu forța pe Carioca de sub banchetă; limba îi atârna moale și părea complet deshidratat. I-am ridicat botul deschis și i-am turnat apă pe gâtlej. După aceea am ridicat capota ca să văd cum se prezentau motorul și lichidul de răcire.

Am completat lichidul de răcire cu apă, apoi am mai pus benzină în rezervor din canistre. Nu țineam să o amărăsc și mai rău pe Lily, însă greșeala pe care o făcuse în seara dinainte fusese cumplită. După ce văzusem câtă apă înghițise sistemul de răcire, adică aproape o canistră, se părea că nu vom reuși să terminăm drumul cu mașina aceea, chiar dacă făceam cale întoarsă. Iar în situația aceea, era preferabil să mergem înainte.

– Parcă era un camion în urma noastră, adevărat? am spus eu, așezându-mă la volan și pornind motorul. Dacă mergem mai departe și ne lasă mașina, va apărea și el până la urmă. În ultimii 350 de kilometri parcurși n-am văzut nici o răscruce, ci doar drumuri neamenajate.

– Dacă vrei să continuăm, eu sunt de acord, mi-a spus ea cu glas pierit, apoi mi-a zâmbit, ceea ce a făcut ca pielea buzelor să-i crape și mai tare. Ehei, dacă ne-ar vedea Harry acum...

– Da, ne-am împrietenit, în sfârşit – aşa cum spera el, am zis eu şi i-am întors zâmbetul, străduindu-mă să-mi fac curaj.

– Da, m-a aprobat Lily. Dar ce mod infect de a muri...

– Încă suntem în viaţă, am zis eu.

Însă uitându-mă la soarele orbitor care urca pe cerul aproape alb, m-am întrebat cât mai puteam rezista.

Deci aşa arăta un deşert de un milion de kilometri pătraţi, m-am gândit eu, străduindu-mă să menţin viteza maşinii la 60 km/h, ca să evit supraîncălzirea motorului. Părea că ne aflăm pe un ocean roşu. Oare de ce nu era gălbui sau alb, sau de un cenuşiu murdar, ca alte deşerturi? Piatra sfărâmată sticlea precum cristalul sub razele neiertătoare ale soarelui, mai strălucitoare decât gresia şi mai închisă la culoare decât scorţişoara. Motorul dădea semne că trebuie să se răcească, dar acul indicator al temperaturii creştea constant, în vreme ce deşertul, întinzându-se cât puteai vedea cu ochii, aştepta ca o eternitate sângerie.

A trebuit să opresc mereu automobilul ca să răcesc motorul, însă temperatura aerului trecuse de 54 de grade, o temperatură pe care cu greu mi-o imaginam posibilă în afara unui cuptor. Când am oprit să ridic capota, am observat că vopseaua de pe botul maşinii se scorojise şi se exfoliase. Pantofii îmi chifteau în picioare, părând plini de transpiraţie. Însă când m-am aplecat să mi-i scot, am descoperit că nu era vorba de sudoare. Pielea de pe picioarele umflate crăpase din cauza căldurii, iar pantofii mi se umpluseră de sânge. Am simţit un val de greaţă înecându-mă. Mi-am pus pantofii în picioare, m-am întors la maşină fără să scot o vorbă şi am continuat să conduc.

Îmi scosesem de mult cămaşa ca să o înfăşor în jurul volanului, a cărui piele crăpase şi se cojea. Simţeam că-mi fierbe până şi sângele în creier; iar arşiţa sufocantă parcă îmi incendiase plămânii. Poate venea cineva să ne salveze din iadul

acela – poate camionul ne ajungea din urmă. Dar până şi camionul acela mare pe care îl depăşisem în acea dimineaţă părea să fie o nălucă a imaginaţiei mele înfierbântate, un miraj.

Se făcuse deja ora două după-amiaza – iar acum acul termostatului arăta că temperatura lichidului de răcire ajunsese la 60°C –, când am remarcat ceva. La început, am socotit că mi se prăjise creierul şi de aceea avea halucinaţii, că aveam cu *adevărat* un miraj. Mi s-a părut că nisipurile începuseră să se deplaseze. Aerul era neclintit, nici urmă de adiere; şi atunci, cum de se puteau mişca nisipurile? Dar aşa stăteau lucrurile. Am încetinit, apoi am oprit maşina cu totul. Lily dormea adânc pe bancheta din spate, împreună cu Carioca, amândoi acoperiţi cu pătura.

Am adulmecat aerul şi am ascultat cu atenţie. Am perceput atmosfera plată, apăsătoare de dinaintea unei furtuni – acea tăcere sufocantă, lipsa terifiantă a oricărui sunet, care apare doar înainte de izbucnirea celor mai înspăimântătoare tipuri de furtuni: tornadele... uraganele. Se simţea ceva în aer, dar ce?

Am sărit din maşină, mi-am luat patura de pe umeri şi de pe cap şi am azvârlit-o peste capota fierbinte, ca să mă pot căţăra pe ea şi să mă uit mai bine în jur. După ce m-am ridicat în picioare, am scrutat orizontul. Pe cer nu se vedea nimic, dar atât cât cuprindeam cu ochii, nisipurile deşertului se deplasau: se târau, de parcă ar fi căpătat viaţă. În ciuda arşiţei chinuitoare şi aproape dureroase, am simţit că mă ia cu fiori.

M-am grăbit să cobor şi m-am dus să o trezesc pe Lily, trăgând de pătura care o proteja. Ea s-a ridicat cu greu în capul oaselor, şi atunci am văzut că avea faţa plină de băşici din cauza expunerii la soarele arzător.

– Nu cumva am rămas fără benzină! a spus ea înspăimântată. Avea glasul spart, iar buzele şi limba umflate.

– Nu, maşina încă funcţionează, am liniştit-o eu. Dar se întâmplă ceva ciudat. Nu-mi dau seama ce anume.

Carioca s-a strecurat afară de sub pătură şi a început să scâncească după ce s-a uitat bănuitor la nisipul mişcător din jurul nostru. Lily a aruncat o privire spre câine, apoi m-a măsurat cu ochi speriaţi.

– O furtună? a întrebat ea.

Am încuviinţat din cap.

– Aşa cred. Şi nu putem spera că aici va ploua – aşa că vom avea parte de o furtună de nisip. Iar asta e foarte rău.

N-am ţinut să o mai amărăsc spunându-i că, mulţumită ei, nici nu aveam unde să ne adăpostim. Cu toate acestea, nu se ştie dacă ne-ar fi fost de folos să fi avut capotă la maşină. Într-un asemenea loc, unde drumurile erau uneori îngropate sub un strat gros de nisip de zece metri, şi maşina putea păţi la fel. N-am fi avut nici o şansă, pentru că nu găseai loc unde să te ascunzi de nisipul stârnit de vânturi.

– Cred că ar fi mai bine să fugim din calea furtunii, am spus eu cu glas hotărât, ca şi cum aş fi ştiut despre ce vorbeam.

– Dar din ce direcţie vine? m-a întrebat Lily.

Am ridicat din umeri.

– Nu ştiu, pentru că n-o pot mirosi ori pipăi, am zis eu. Nu mă întreba cum, dar simt că asta ne aşteaptă.

La fel simţise şi Carioca, pentru că era înspăimântat de moarte. Nu ne puteam înşela chiar amândoi.

Am pornit automobilul şi am gonit cât de repede am putut. În timp ce şofam prin arşiţa copleşitoare, m-am simţit cuprins de o spaimă greu de explicat. La fel ca Ichabod Crane[1] care fuge îngrozit de stafia fără cap din Sleepy Hollow, am condus nebuneşte ca să evit o furtună pe care nu o vedeam şi nici

[1] Personaj dintr-o povestire de Washington Irving: *Legenda din Sleepy Hollow, în* care Ichabod Crane nu crede în legenda călăreţului fără cap, dar este urmărit de acesta şi, curând, îşi găseşte sfârşitul. Povestirea a fost ecranizată *(Sleepy Hollow,* 1999 – producător Francis Ford Coppola) avându-l pe Johnny Depp în rolul lui Ichabod Crane, în calitate de poliţist care investighează o serie de crime oribile, în care victimele sunt găsite fără cap. (n.tr.)

nu o auzeam. Aerul a devenit tot mai apăsător, sufocându-ne ca o pătură înfierbântată ce se lipea de feţele noastre. Lily şi Carioca stăteau pe bancheta din dreapta mea şi priveau înainte prin parbrizul zgâriat de particulele de nisip, în timp ce automobilul părea că se îndreaptă spre lumina roşiatică şi orbitoare. Apoi am auzit un sunet.

La început, am crezut că imaginaţia îmi juca feste, fiind vorba de un soi de vâjâit în urechi ce putea fi provocat de firele de nisip ce se izbeau necontenit de caroseria automobilului. Vopseaua de pe capotă şi grilă fusese răzuită – nisipul o frecase până ajunsese la metal. Cu toate acestea, sunetul devenea tot mai perceptibil: un bâzâit slab, amintind de acela al unei muşte sau al unui fierăstrău circular. Am continuat să conduc, dar îmi era deja frică. Şi Lily a auzit sunetul, şi s-a întors către mine, însă eu n-am oprit ca să încerc să aflu ce reprezenta. Îmi era teamă că deja ştiam.

Pe măsură ce a crescut ca intensitate, zgomotul a părut să acopere orice alt sunet din jur. Nisipul de la marginea şoselei se ridica deja în mici vârtejuri, traversând asfaltul, însă zgomotul devenea tot mai puternic, până a devenit asurzitor. Apoi, pe neaşteptate, am ridicat piciorul de pe pedala de acceleraţie, iar Lily s-a prins de bord cu unghiile ei, vopsite cu oja de culoare sângerie. Zgomotul a trecut brusc pe deasupra capetelor noastre, iar eu am fost cât pe ce să ies de pe şosea până să nimeresc pedala de frână.

– Un avion! a răcnit Lily, iar eu am imitat-o imediat. Ne-am îmbrăţişat, simţind cum lacrimile ne dau usturimi insuportabile de ochi. Un avion trecuse exact pe deasupra şi ateriza chiar sub privirile noastre, la nici o sută de metri depărtare, pe o pistă aflată în plin deşert!

– Doamnelor, a spus administratorul pistei Debnane, aţi fost norocoase că m-aţi găsit aici. Primim doar acest zbor zilnic al unui aparat aparţinând companiei Air Algérie. Dacă nu

este programat vreun zbor, pista aceasta este de obicei închisă. Până la următoarea stație de benzină sunt peste o sută de kilometri, și vă asigur că nu aveați cum să ajungeți până acolo.

În timp ce ne spunea toate astea, ne umplea rezervorul și completa lichidul de răcire de la niște pompe din apropierea pistei. Uriașul avion de transport care trecuse pe deasupra automobilului nostru stătea liniștit pe asfaltul pistei, iar căldura care se degaja din motoarele ce acționau elicele părea un abur tremurător. Lily stătea cu Carioca în brațe, uitându-se la salvatorul nostru, un bărbat scund, dar bine clădit, de parcă ar fi fost Arhanghelul Gabriel. La o adică, el era singura persoană cu care puteam discuta. Pilotul avionului se retrăsese în adăpostul prefabricat din tablă ondulată, ca să tragă un pui de somn, în ciuda arșiței insuportabile. Simțeam o arsură în gâtlej din cauza uscăciunii și a senzației de ușurare că fuseserăm salvate. Asta întărea dorința mea de a crede în Dumnezeu.

– De ce se află pista asta tocmai aici, în mijlocul deșertului? m-a întrebat Lily.

Eu am tradus întrebarea pentru funcționarul cu care stăteam de vorbă.

– Ca să aducem corespondența, a spus el, și provizii pentru câteva echipe care lucrează la explorări de gaze, și care locuiesc în case mobile, undeva la vest de aici. Avioanele opresc în drum spre Hoggar, apoi se întorc la Alger.

Lily a înțeles asta imediat.

– Hoggar, i-am spus eu, sunt munții de origine vulcanică din sud. Cred că ne aflăm în apropiere de Munții Tassili.

– Întreabă-l când ridică de la sol lada asta, a spus Lily, îndreptându-se către adăpostul prefabricat, avându-l pe Carioca în urma ei, călcând pe vârfurile ghearelor și străduindu-se să umble cât mai delicat pe pernuțele picioarelor ca să și le ferească de arsura asfaltului.

– Foarte curând, mi-a răspuns omul, după ce i-am tradus întrebarea în franceză. A făcut un semn către deșert. Trebuie

să o ridicăm de aici înainte de izbucnirea simunului. Nu mai e mult până atunci.

Aşadar, avusesem dreptate: urma să izbucnească o furtună de nisip.

– Unde te duci? am strigat eu după Lily.

– Să aflu cât costă transportul maşinii, mi-a aruncat ea peste umăr.

La ora patru după-amiază, cu ajutorul unei rampe, automobilul nostru a fost coborât din avion direct pe pista de la Tamanrasset. Palmierii se legănau în briza călduţă, iar munţii de un albastru-închis se răsuceau spre cer.

– Uimitor ce poţi realiza cu bani, i-am spus lui Lily, care tocmai plătea comisionul pentru pilot. Apoi ne-am urcat în automobil.

– Poţi să repeţi chestia asta, mi-a răspuns ea, trecând pe poarta din plasă de sârmă. Unde mai pui că tipul mi-a dat şi o *hartă* a regiunii! Când eram în deşert, aş fi dat şi o mie de dolari pe aşa ceva. Acum, dacă ne mai rătăcim, măcar vom şti unde suntem.

Îmi era greu să spun care dintre ei arăta mai rău: Lily sau Corniche-ul. Pielea ei albă se cojise din cauza soarelui, iar vopseaua albastră de pe partea din faţă a maşinii, roasă de nisip şi de căldură, se exfoliase, lăsând metalul expus. Cu toate acestea, motorul mergea fără nici o problemă. Am rămas uimită.

– Uite unde trebuie să ajungem, a spus Lily şi mi-a arătat un punct de pe harta pe care o desfăcuse, proptind-o de bordul automobilului. Adună kilometrii şi transformă-i în mile pentru mine. Aşa o să găsesc cea mai scurtă rută.

Nu exista decât una – lungă de de 725 kilometri –, care mergea doar prin munţi. La intersecţia cu Djanet ne-am oprit la un *moulin*[1], unde am luat prima noastră masă după 24 de ore

[1] Han (în franceză, în original)

de post negru. Eram hămesite, aşa că am înghiţit pe nerăsuflate două porţii de supă de pui cu smântână şi legume, împreună cu o baghetă întreagă de pâine. O carafă de vin şi o bucată zdravănă de biban de mare cu cartofi m-au ajutat să scap de foamea care mă chinuise. Apoi am cumpărat aproape doi litri de cafea dulce pentru drum.

– Ştii ceva, amândouă ar fi trebuit să citim jurnalul ăsta mai demult, i-am spus eu lui Lily, când am revenit pe şoseaua cu două benzi care se îndrepta spre est, către Djanet. Se pare că Mireille, călugăriţa asta, care a dormit sub cerul liber, ştie foarte multe lucruri. Aveai idee că grecii le-au dat acestor munţi numele de Atlas, cu mult înainte ca şi cei de la nord să fie botezaţi la fel? Iar oamenii care au trăit aici, potrivit istoricului Herodot, se numeau atlanţi? Aşadar, conducem prin regatul pierdut al Atlantidei.

– Eu ştiam că s-a scufundat în ocean, a spus Lily. Această Mireille nu precizează unde sunt ascunse piesele, adevărat?

– Nu. Cred că ştie ce s-a întâmplat cu ele, dar a plecat să afle secretul lor – formula.

– Bine, citeşte mai departe, draga mea. Continuă. Dar de data asta să-mi spui unde trebuie să o iau pe alt drum.

Am călătorit toată după-amiaza şi seara. Se făcuse miezul nopţii când am ajuns la Djanet, şi, cum bateriile lanternei se descărcaseră aproape de tot, abia mai puteam citi la lumina ei. Însă acum ştiam exact încotro mergeam. Şi de ce.

– Dumnezeule, a oftat Lily când am pus jurnalul deoparte. Trăsese maşina pe marginea drumului şi oprise motorul. Am stat şi am privit cerul presărat cu stele, şi lumina lunii, care se revărsa lăptoasă peste platourile înalte ale Tassililor, aflate în stânga noastră. Nu-mi vine să cred toată povestea asta! A traversat deşertul pe cămilă, a urcat pe platourile astea pe jos şi a născut un copil în creierii munţilor, la picioarele Reginei Albe? Ce femeie a fost asta?

– Nici noi n-am ajuns până aici călcând doar prin iarbă răcoroasă, i-am amintit eu râzând. Cred că n-ar fi rău să prindem câteva ore de somn până la ziuă.

– Uite, e lună plină. Mai am câteva baterii pentru lanternă în portbagaj, ca să-ţi continui lectura. Hai să mergem mai departe, până ajungem la locul de unde o s-o luăm pe potecă. Nici n-aş fi în stare să dorm după ce-am băut atâta cafea. Pentru orice eventualitate, ne putem lua păturile. Hai să pornim acum, cât nu e nimeni prin preajmă.

La vreo douăzeci de kilometri de Djanet, am ajuns la o răspântie, de unde pornea un drum neamenajat către canioane. Era marcat „Tamrit" cu o săgeată, iar dedesubt se vedea imaginea a cinci cămile şi inscripţia, în franceză: *Piste Chamelière*. Adică „Drum pentru cămile". Cu toate acestea, am pornit pe acolo.

– Cât de departe e locul acela? am întrebat-o pe Lily. Doar tu ai memorat drumul.

– În primul rând, e tabăra de la poale. Cred că se cheamă Tamrit, satul alcătuit din corturi. De acolo, turiştii merg pe jos către picturile preistorice... aflate la 20 de kilometri, aşa a zis ea.

– Asta înseamnă un marş de patru ore, am spus eu. Dar nu cu asemenea pantofi.

Nu eram deloc pregătite pentru rigorile unui marş pe teren accidentat, m-am gândit eu cu mâhnire. Însă acum era prea târziu şi nu aveam unde să găsim încalţăminte potrivita.

Am oprit la intrarea pe drumul neamenajat spre Tamrit şi am lăsat automobilul Corniche ascuns după nişte tufişuri. Lily a schimbat bateriile de la lanternă şi a luat păturile. Eu l-am vârât pe Carioca înapoi în geanta mea de umăr şi am pornit pe potecă. Aproape la fiecare cincizeci de metri apăreau semne indicatoare în arabă, având dedesubt traducerea în franceză.

– Drumul ăsta de cămile e mai bine semnalizat decât autostrăzile, mi-a spus Lily în şoaptă.

Cu toate că singurele sunete ce se auzeau pe kilometri în jur erau doar târâitul greierilor și scrâșnetul pietrișului de sub tălpile noastre, amândouă mergeam tiptil și vorbeam în șoaptă, de parcă ne-am fi pregătit să ne furișăm cu gândul de a sparge o bancă. Și, bineînțeles, cam asta făceam noi la ora aceea.

Cerul era limpede, lumina lunii foarte puternică, încât nici nu aveam nevoie de lanternă ca să vedem semnele indicatoare. Când am cotit spre sud-est, poteca a început să fie tot mai abruptă. În timp ce treceam printr-un canion îngust, pe unde curgea și un pârâu zglobiu, am observat un grup de indicatoare, fiecare îndreptat în câte o direcție: Sefar, Aouanrhet, In Itinen...

– Și-acum, pe unde o luăm? am întrebat eu, lăsându-l pe Carioca liber, ca să se mai dezmorțească. El s-a grăbit către cel mai apropiat copac și l-a stropit.

– Gata, știu! a exclamat Lily, începând să țopăie de emoție. Uite acolo! Copacii spre care arăta și pe care Carioca încă îi adulmeca creșteau chiar din albia pârâului: un pâlc de chiparoși gigantici, ale căror trunchiuri erau groase de cel puțin doi metri și care se înălțau atât de sus, încât întunecau cerul nopții. Întâi, copacii uriași, a spus Lily, apoi trebuie să găsim niște lacuri.

Și, bineînțeles, la vreo cinci sute de metri depărtare în față, am descoperit lacurile, a căror suprafață liniștită oglindea luna plină. Carioca o ștersese înainte, ca să-și astâmpere setea. A început să lipăie, formând mici valuri strălucitoare care s-au propagat pe luciul apei.

– Ele ne arată direcția, a spus Lily. Continuăm să mergem pe acest canion până ajungem la ceva ce se numește Pădurea de Piatră...

Am pornit vioi mai departe de-a lungul albiei pârâului și, curând, am văzut un alt indicator îndreptat spre povârniș, către un defileu îngust: *La Forêt de Pierre.*

– Pe aici, am spus eu, prinzând-o pe Lily de braţ şi luând-o la deal. Pe panta abruptă a defileului erau multe roci desprinse, care ne fugeau de sub picioare. La fiecare câţiva metri, Lily scotea câte un „au" când se lovea de vreo piatră care-i aluneca sub pantofii subţiri, complet nepotriviţi pentru o asemenea expediţie. Cum Carioca mai mult se rostogolea ca o minge, decât mergea, până la urmă l-am băgat din nou în geantă ca să fiu sigură că ajunge şi el pe culme.

Parcurgerea acelui drum abrupt şi lung ne-a luat o jumătate de oră. Pe culme, canionul se lărgea, devenind un platou înalt – un fel de vale pe vârful muntelui. Pe toată suprafaţa aceea scăldată în lumina lunii, am văzut acele spiralate de piatră înălţându-se de pe podeaua platoului precum scheletul lung şi răsucit al unui dinozaur întins de-a latul văii.

– Pădurea de Piatră! a şoptit Lily. Exact unde trebuia să se afle.

Respira greoi, dar şi eu gâfâiam după ce urcasem panta aceea alunecoasă, şi, cu toate acestea, totul păruse mult prea uşor.

Probabil că mă grăbeam să trag concluzii.

Am păşit prin Pădurea de Piatră, ale cărei roci frumos răsucite căpătau culori de neînchipuit în lumina lunii. La capătul îndepărtat al platoului se afla încă un grup de semne indicatoare.

– Şi acum ce facem? am întrebat-o pe Lily.

– Trebuie să căutăm un semn, mi-a răspuns ea cu un aer misterios.

– Păi, uite-le aici: sunt cel puţin şase, am spus eu şi am arătat spre săgeţile pe care erau scrise nişte nume.

– Nu semne de felul ăsta, a zis ea. Ceva care să ne indice unde sunt piesele.

– Şi cum ar trebui să arate un astfel de semn?

– Nu ştiu sigur, a recunoscut ea, privind în jur. Dar se găseşte imediat după Pădurea de Piatră...

– Cum adică, nu știi sigur? am izbucnit eu, abia stăpânindu-mi impulsul de a o strânge de gât, lucru lesne de explicat după o zi atât de grea. Ai zis că ți-ai întipărit totul în minte, ca la o partidă de șah în orb – un peisaj al imaginației, așa ai descris situația. Eu credeam că poți vedea orice ascunziș de aici.

– Pot, a zis Lily, aproape furioasă. Doar am ajuns până aici, nu? Ce-ar fi să taci și să mă ajuți să rezolv problema asta?

– Deci nu recunoști că te-ai rătăcit, am zis eu.

– *Nu* m-am rătăcit! a strigat Lily, iar monoliții sclipitori din piatră au amplificat vocea ei. Caut ceva; ceva anume. Un semn. Minnie mi-a spus că dincolo de pădure trebuie să găsesc un semn care să aibă un anumit *înțeles*.

– Care să aibă înțeles pentru cine? am întrebat eu rar. Lily s-a uitat la mine cu un aer nedumerit. În lumina lunii i-am văzut pielea jupuită de pe nasul cârn. Adică, un semn ca un curcubeu? Ca un trăsnet? Ca inscripția aceea de pe zid – *Mene, mene, tekel...*

Brusc, eu și Lily ne-am privit în ochi. Amândouă ne-am dat seama în același timp. Ea a aprins lanterna și a îndreptat fasciculul către stânca de la capătul platoului.

Întreaga față a stâncii era acoperită de o pictură gigantică. Niște antilope fugeau pe o câmpie, vopsite în culori strălucitoare chiar și în lumina aceea artificială. Iar în mijlocul lor, un car gonind cu viteză, în care se vedea o femeie-vânător îmbrăcată complet în alb.

Am privit îndelung pictura, și am plimbat fasciculul lanternei de-a lungul și de-a latul ei ca să examinăm fiecare dintre formele desenate cu delicatețe. Peretele era înalt și lat, ușor curbat spre interior, aducând cu un fragment de arc rupt. Acolo, în mijlocul turmei gonind pe câmpie, se găsea un car ceresc, cu corpul de forma unei semiluni, cu roți de câte opt spițe, tras de trei cai parcă în zbor, cu flancurile colorate în roșu, alb și negru. Un bărbat negru, cu cap de ibis, stătea îngenuncheat

în faţă, ţinând strâns hăţurile, în vreme ce caii săltau înainte peste tundră. În spate, fluturau în aer două panglici, care se răsuceau în vânt şi formau cifra opt. În mijloc, dominând siluetele bărbatului şi ale animalelor, se înălţa, dominator, zeiţa. În ciuda agitaţiei frenetice din jur, ea stătea nemişcată, având trupul neclintit ca al unei statui. Avea braţele ridicate, de parcă ar fi fost pregătită să lovească. Sulița foarte lungă pe care o ţinea sus nu era aţintită asupra antilopelor care fugeau înnebunite în toate direcţiile, ci spre cerul înstelat. Însuşi corpul ei lua forma unei cifre opt butucănoase formate din triunghiuri, care părea săpată în piatră.

– Asta este, a spus Lily pe nerăsuflate, privind pictura. Ştii ce reprezintă forma aceea, nu? Cele două triunghiuri care seamănă cu o clepsidră? A măturat peretele cu fasciculul de lumină pentru a-i evidenţia forma:

– Mă chinui să-mi amintesc ce reprezintă încă de când am văzut pânza aceea la Minnie, a continuat ea. Iar acum mi-a venit în minte. Este o secure dublă antică, numită *labrys*, care are forma cifrei opt. A fost folosită de civilizaţia minoică antică din Creta.

– Ce legătură are asta cu prezenţa noastră aici?

– Am văzut asta într-o carte de şah pe care mi-a arătat-o Mordecai. Cel mai vechi set de piese de şah a fost descoperit la palatul regelui Minos din Creta – locul unde a fost construit şi bine-cunoscutul Labirint, numit după această secure sacră. Setul de şah datează din anul 2000 î.H. A fost confecţionat din aur, argint şi pietre preţioase, la fel ca şi Setul Montglane. Iar în centrul lui era gravat un *labrys*.

– Ca şi pânza pe care ne-a arătat-o Minnie, am intervenit eu. Lily a încuviinţat din cap şi, emoţionată, a vânturat fasciculul de lumină încoace şi încolo pe suprafaţa stâncii. Dar eu credeam că şahul nu a fost inventat decât în anul 600 sau 700 d.H., am adăugat. S-a spus mereu că a fost adus din Persia sau din India. Cum de putea fi setul minoic atât de vechi?

– Mordecai a scris mult despre istoria şahului, a spus Lily, întorcând fasciculul spre femeia în alb, ce stătea în carul ei de forma unei semiluni, cu sulița îndreptată spre cer. El crede că setul de şah din Creta a fost făcut de acelaşi om care a construit şi Labiritul: sculptorul Dedal.

Lucrurile începeau să se lege. Am luat lanterna din mâna ei şi am plimbat fasciculul pe faţa stâncii.

– Zeiţa lunii, am şoptit eu. Ritualul labirintului... „Există o insulă numită Creta în mijlocul unei mări ca vinul negru, o ţară frumoasă şi bogată înconjurată de ape..."[1] O insulă, mi-am adus aminte, ca şi altele din Mediterana – cu o civilizaţie întemeiată de fenicieni. Era, ca şi Fenicia, o cultura a labirintului, înconjurată de ape, care venera luna. M-am uitat la formele de pe peretele de piatră.

– Dar de ce s-a sculptat securea asta pe tabla de şah? am întrebat-o pe Lily, cunoscând răspunsul încă înainte ca Lily să spună ceva. După Mordecai, care era legătura? Însă, deşi eram pregătită, cuvintele ei mi-au provocat acelaşi fior rece, ca şi acela provocat de silueta albă care ne domina de pe stâncă.

– Păi, este foarte simplu, a spus ea încet. Ca să-l ucidă pe rege.

Deci securea sacră se folosea pentru a ucide regele. Ritualul fusese acelaşi încă de la începuturile timpului. Jocul de şah era doar o repetiţie. Cum de nu-mi dădusem seama de asta până atunci?

---

[1] Homer, *Odiseea*, Cartea XIX, cântul 25 (n.tr.)

Kamel îmi recomandase să citesc Coranul. Iar Sharrif, chiar la sosirea mea la Alger, adusese vorba de importanţa zilei mele de naştere în calendarul islamic, care, la fel ca majoritatea calendarelor antice, era lunar, bazat pe ciclurile lunii. Cu toate acestea, eu încă nu făcusem legătura.

Ritualul era acelaşi pentru toate civilizaţiile a căror supravieţuire depindea de mare – aşadar, de zeiţa lunii care acţiona mareele, care făcea fluviile să se umfle ori să scadă. O zeiţă care cerea sacrificiu de sânge. Pentru ea, era ales un bărbat cu care să se căsătorească, devenind rege, însă durata domniei lui era stabilită printr-un ritual strict. El domnea vreme de un „An Mare", adică opt ani – timpul necesar pentru ca ambele calendare, cel lunar şi cel solar, să coincidă, deoarece o sută de luni lunare erau egale cu opt ani solari. La încheierea acelei perioade, regele era sacrificat pentru a o îmbuna pe zeiţă şi, odată cu luna nouă, se alegea un nou rege.

Acest ritual al morţii şi al renaşterii era sărbătorit întotdeauna primăvara, când soarele ajungea exact între constelaţiile zodiacale ale Berbecului şi Taurului – cu alte cuvinte, conform calendarului modern, 4 aprilie. Aceasta era *ziua în care regele era ucis!*

Aveam de a face cu ritualul triplei zeiţe Car, căreia i se aducea tribut de la Carchemish până la Carcassone, de la Cartagina şi până la Khartoum. În dolmenele de la Karnak, în peşterile de la Karlsbad şi Karelia, în Munţii Carpaţi, numele ei sună şi astăzi familiar.

Cuvintele care au derivat din numele ei mi-au apărut în minte în timp ce ţineam fasciculul de lumină îndreptat spre forma ei monolitică, dominându-mă de pe peretele de piatră. Cum de nu mai auzisem numele acelea până atunci? Ea apărea în cuvinte precum carmin, cardinal, cardiac, şi în carnal, carnivor şi karma – ciclul nesfârşit al incarnării, transformării şi uitării. Ea era cuvântul devenit carne, vibraţia destinului

ghemuit, ca şi *kundalini*[1], chiar la baza vieţii – scara în spirală, forţa spiralei, care a dat naştere însuşi universului. Setul Montglane dezlănţuia forţa acestei zeiţe.

Cu lanterna care-mi tremura în mână, m-am întors spre Lily şi ne-am îmbrăţişat ca să ne încălzim, pentru că lumina lunii ne scălda ca o apă îngheţată.

– Ştiu spre ce este îndreptată sulița, a spus ea încet, făcând un gest către pictura de pe zidul de piatră. Nu ţinteşte spre lună; nu acela este semnul. Este vorba de ceva peste care cade direct lumina lunii, culmea acelei stânci. Se uita, într-adevăr, la fel de speriată ca şi mine, gândindu-se că poate ar fi trebuit să urcăm pe acel pisc la miez de noapte. Cred că avea peste 120 de metri înălţime.

– Tot ce se poate, i-am răspuns eu. Dar, în meseria mea, avem o vorbă: „Nu trebuie să munceşti mult, ci inteligent". Amândouă am priceput mesajul. Ştim că piesele sunt pe aici, pe undeva. Dar mesajul mai cuprinde şi altceva, şi cred că ţi-ai dat seama la ce se referă.

– Chiar l-am priceput? a întrebat ea, uitându-se la mine cu ochi mari şi miraţi. La ce anume?

– Uită-te la femeia pictată pe zid, i-am zis eu. Călătoreşte cu carul lunii printr-o mare de antilope. Nu le ia în seamă – se uită în altă parte şi îndreaptă sulița spre cer. Dar nu se uită la cer...

– Chiar, se uită direct spre munte! a exclamat Lily. Înseamnă că piesele sunt în *interiorul* acelei stânci! Emoţia ei s-a mai potolit atunci când a privit mai bine. Dar ce trebuie să facem noi, să sfărâmăm stânca? N-am adus nitroglicerină cu noi.

– Fii rezonabilă, am sfătuit-o eu. Ne aflăm în Pădurea de Piatră. Cum crezi că au ajuns pietrele spiralate să semene cu copacii? Nisipul nu roade stâncile în felul acesta, indiferent

---

[1] Forţă spirituală despre care se spune că este localizată la baza coloanei vertebrale şi se eliberează prin chakre. (n.tr.)

cât de puternic s-ar abate asupra lor. Le roade neted, parcă le lustruiește. Doar apa taie forme atât de precise în piatră. Întregul platou de aici a fost cizelat de fluvii subterane sau de apele oceanului. Nimic altceva nu putea face stâncile să arate așa. Apa taie găuri în rocă... Ai priceput ce vreau să spun?

– Un labirint! a spus Lily emoționată. Vrei să spui că există un labirint *înăuntrul* stâncii de acolo! De aceea au pictat-o pe zeița lunii ca *labrys* pe fața stâncii. E un mesaj, ca orice marcaj rutier. Dar sulița stă cu vârful în sus. Pesemne că apa venea de sus și a format labirintul de pe culme.

– S-ar putea, am spus eu, încă nemulțumită. Mai bine uită-te la peretele de piatră, la felul cum e tăiat. E curbat spre *interior,* e scobit ca un bol. Exact așa taie apa mării în stâncă. Așa se formează toate grotele submarine. Le poți întâlni pe orice coastă stâncoasă, începând de la Carmel și terminând cu Capri. Cred că intrarea este jos. Oricum, ar trebui să verificăm asta, ca să nu ne dăm de ceasul morții cățărându-ne pe stâncă.

Lily a luat lanterna și ne-am apucat să căutăm. După jumătate de oră am găsit câteva crăpături, dar nici una suficient de mare încât să ne putem strecura prin ea. Începusem să cred că ideea mea fusese neghioabă, când, la un moment dat, am văzut un loc unde fața netedă a stâncii se adâncea puțin. Din fericire, am avut curiozitatea să-mi trec palmele peste scorbura aceea. În loc să se unească, așa cum lăsa impresia, porțiunea din față a stâncii continua să alunece înapoi. Am urmat curbura și ea a continuat să se retragă, gata să se unească cu cealaltă – dar nu se întâmpla așa.

– Cred că am găsit, am strigat, și am dispărut în bezna crăpăturii din stâncă. Lily a îndreptat fasciculul către locul de unde venea vocea mea. Când a ajuns lângă mine, am luat lanterna și am plimbat lumina ei pe suprafața stâncii. Crăpătura continua să alunece înapoi într-o curbă spiralată, tot mai adânc în stâncă.

Cele două secţiuni de rocă păreau să se suprapună ca spiralele unui nautilus, iar noi le-am urmat. S-a făcut atât de întuneric, încât fasciculul slab al lanternei noastre abia dacă lumina la câţiva paşi.

Brusc, am auzit un zgomot neaşteptat de puternic şi, luată prin surprindere, am tresărit. Apoi mi-am dat seama că era Carioca, pe care-l uitasem în geanta mea de umăr. Ecoul făcuse ca lătratul lui să sune ca răgetul unui leu.

– Peştera asta e mai mare decât ne-am închipuit, i-am spus lui Lily, în timp ce bâjbâiam prin geantă ca să-l scot pe Carioca. Ecoul arată că e foarte adâncă.

– Să nu-l pui jos, s-ar putea să fie păianjeni pe aici. Ori şerpi.

– Te înşeli dacă-ţi închipui că-l las să urineze în geanta mea, am spus eu. Şi pentru că tot veni vorba de şerpi, mai bine să-l muşte pe el decât pe mine.

Lily m-a fulgerat cu privirea. L-am lăsat pe Carioca pe sol, unde şi-a făcut imediat nevoile. Eu m-am uitat la Lily cu sprâncenele ridicate, apoi am verificat peştera.

I-am dat roată; avea diametrul de maximum zece metri. Dar ceva nu se potrivea. După o vreme, Lily a întins păturile pe jos şi s-a aşezat pe ele.

– Piesele *trebuie* să fie pe undeva, a spus ea. E prea frumos că am găsit locul ăsta, deşi nu e tocmai labirintul pe care mi-l închipuiam. Brusc, s-a ridicat în picioare. Unde-i Carioca? a întrebat ea.

Am privit în jur, dar câinele dispăruse.

– Dumnezeule, am făcut eu, încercând să par calmă. Nu putea decât să iasă... pe unde am intrat. De ce nu-l chemi?

Lily l-a strigat. După o clipă cât un veac, l-am auzit lătrând. Spre uşurarea noastră, lătrăturile veneau dinspre intrarea în formă de virgulă.

– Mă duc să-l aduc încoace, am spus eu.

Dar Lily a sărit imediat în picioare.

– Nici să nu te gândeşti, a zis ea, iar ecoul i-a repetat vorbele. Doar n-o să mă laşi pe întuneric. A venit imediat în urma mea, ceea ce explică de ce, când am alunecat la vale, a căzut peste mine. Am avut impresia că ne-a luat ceva timp până să ajungem la fundul gropii.

Aproape de capătul intrării în spirală, ascunsă vederii atunci când am coborât pe lângă curbura peretelui, se găsea o pantă abruptă care pătrundea vreo nouă metri în platou. După ce m-am tras de sub Lily şi mi-am „evaluat" vânătăile, am întors fasciculul lanternei spre tavan. În peşteră, care era foarte mare, lumina s-a reflectat din tavanul şi din pereţii plini de cristale. Am rămas uimită văzând culorile minunate din jur, iar Carioca a început să se zbenguiască plin de viaţă pe lângă noi, netulburat de acea cădere.

– Bravo, băiete! l-am felicitat eu, mângâindu-l pe cap. Din când în când e bine să ai alături un nătărău ca tine, amice blănos ce-mi eşti! M-am ridicat şi am început să mă curăţ, iar Lily a adunat păturile şi lucrurile care-mi căzuseră din geantă. Am rămas amândouă cu gura căscată când am observat mărimea peşterii. Indiferent încotro îndreptam fasciculul lanternei, ea părea să nu se sfârşească.

– Cred c-am dat de naiba, a zis Lily din spatele meu. Rampa asta pe care am alunecat mi se pare prea abruptă ca să o urcăm fără ajutorul cuiva de sus. Pe de altă parte, dacă nu lăsăm în urmă o dâră de firimituri ca ţâncii din poveste, s-ar putea să ne rătăcim.

Avea dreptate, însă trebuia să ne gândim ce vom face în continuare.

– Aşază-te şi gândeşte, am sfătuit-o pe Lily. Încearcă să-ţi aduci aminte ce ţi-a mai spus Minnie, iar eu o să caut o soluţie pentru a ieşi de aici. Apoi am auzit un sunet – un foşnet ca acela făcut de frunzele purtate de vânt pe o alee pustie.

Am dat să plimb fasciculul în jur, însă, pe neaşteptate, Carioca a început să se agite şi să latre ca turbat către tavanul

peşterii, moment în care un zgomot asurzitor produs de ţiuitul a o mie de harpii mi-a asaltat urechile.

– Păturile! am răcnit eu către Lily, încercând să mă fac auzită. Adu păturile acelea, repede! L-am înşfăcat pe Carioca, scutindu-l de efortul de a sări, l-am ţintuit sub braţ, m-am azvârlit către Lily şi am apucat păturile din mâinile ei chiar în clipa când ea începuse să ţipe speriată. Am azvârlit o pătură peste capul ei şi am încercat să mă acopăr la rându-mi, ghemuindu-mă pe podea, iar o clipă mai târziu liliecii ne-au atacat.

Judecând după zgomotul pe care-l făceau, cred că erau mii. Eu şi Lily ne-am lipit de podea, în vreme ce ei loveau în pături ca nişte minuscule avioane pilotate de kamikaze, unul după altul. Ţipetele lui Lily s-au dovedit mai puternice decât zgomotul făcut de aripile lor. Devenise isterică de spaimă, iar Carioca se zbătea înnebunit în mâinile mele. Părea că voia să se lupte singur cu întreaga populaţie de lilieci din Sahara, astfel că lătrăturile lui ascuţite, în combinaţie cu urletele lui Lily, stârneau ecouri în acea peşteră uriaşă.

– Nu-mi plac liliecii! răcnea Lily cu glas isteric, strângându-mă de braţ, în timp ce eu am pornit în goană alături de ea ca să găsesc un adăpost, trăgând cu ochiul pe sub pătură, ca să-mi dau seama pe unde călcam. Îi urăsc! Îi urăsc!

– Nici ei nu par să te iubească prea tare! am urlat eu ca să mă fac auzită. Dar ştiam că liliecii nu-ţi puteau face rău decât dacă se încurcau în părul tău ori dacă sufereau de rabie.

Ghemuite ca să ne ferim capetele, tocmai alergam către coridorul lateral al uriaşei peşteri, când Carioca s-a zbătut şi a scăpat din strânsoarea degetelor mele şi a ajuns pe podea, după care a rupt-o la fugă. În jurul nostru, liliecii zburau ca turbaţi.

– Of, Doamne! am strigat eu. Carioca, vino înapoi! Ţinându-mi pătura cu o mână pe cap, am lăsat-o pe Lily şi am pornit vijelios după câine, fluturând lanterna, sperând că astfel voi deruta liliecii.

– Nu mă lăsa singură! am auzit-o pe Lily strigând. Apoi am simţit-o alergând în urma mea. Am început să fug tot mai repede, dar Carioca a dat un colţ şi s-a mistuit în întuneric.

Liliecii dispăruseră. În faţa noastră se întindea o altă peşteră, semănând cu o sală de spectacole, dar liliecii n-au mai pătruns acolo. M-am întors către Lily, care stătea ghemuită în spatele meu şi tremura cu pătura trasă peste cap.

– Cred c-a murit, a scâncit Lily, uitându-se în jur după Carioca. Tu i-ai dat drumul, iar liliecii l-au omorât. Acum ce ne facem? a întrebat ea cu glas pierit de teamă. Tu mereu ştii cum să procedezi. Harry spune că...

– Ia mai lasă-mă cu ce spune Harry, m-am răstit eu la ea.

Simţeam că mă las cuprinsă de panică, însă am încercat să alung acea stare respirând profund. Nu realizam nimic agitându-mă. Parcă şi Huckleberry Finn ieşise dintr-o asemenea peşteră, nu? Ori Tom Sawyer[1] reuşise asta? Am început să râd.

– De ce te hlizeşti? m-a întrebat Lily, cu un aer deznădăjduit. Ce idee ţi-a mai venit?

– În primul rând, o să sting lanterna, i-am spus, şi am şi făcut asta. Ca să nu rămânem fără baterii în peştera asta uitată de Dumnezeu...

Şi în acea clipă am şi văzut.

De la capătul celălalt al sălii în care ne aflam, a răzbătut o strălucire slabă. Foarte discretă, însă în întunericul deplin semăna cu fasciculul unui far care luminează marea agitată pe vreme de iarnă.

– Ce-a fost asta? a întrebat Lily pe nerăsuflate.

„Şansa noastră de a ne salva", am gândit eu apucând-o de mână şi pornind în direcţia aceea. Oare mai exista vreo intrare în peşteră?

---

[1] Tom Sawyer se rătăceşte în peştera împreună cu prietena lui, Becky Thatcher. (n.tr.)

Nu mi-am dat seama cât de mult am mers. Pe întuneric, omul pierde percepţia timpului şi a spaţiului. Noi am pornit spre strălucirea aceea slabă fără să ne folosim de lanternă şi, cel puţin aceasta a fost impresia noastră, am mers mult. Pe măsură ce ne apropiam de locul acela, strălucirea devenea tot mai puternică. În cele din urmă, am pătruns într-o încăpere de dimensiuni impresionante – cu tavanul înalt de cincisprezece metri şi cu pereţii incrustaţi cu forme ciudate, strălucitoare. Printr-o deschizătură din tavan pătrundeau razele lunii. Lily a început să plângă.

– N-am crezut niciodată că voi fi atât de fericită doar zărind cerul, a spus ea printre suspine.

Nu puteam decât să fiu de acord cu ea. Sentimentul de uşurare a avut efectul unui drog asupra mea. Însă tocmai când mă întrebam cum ne vom ridica cincisprezece metri până la acea bortă din tavan, am auzit un pufnet greu de confundat cu vreun alt sunet. Am aprins din nou lanterna. L-am văzut imediat pe Carioca într-un colţ: săpa de zor, de parcă ar fi vrut să îngroape sau să dezgroape un ciolan.

Lily a dat să se repeadă spre el, însă eu am împiedicat-o prinzând-o de un braţ. Ce făcea câinele? În lumina stranie, am rămas amândouă pe loc şi ne-am holbat ochii la el.

Carioca scurma cu disperare într-un morman de pietre de pe podea. Însă era ceva ciudat legat de movila aceea. Am stins lanterna, astfel că sala în care ne aflam a rămas luminată doar de razele de lună ce pătrundeau prin tavan. Apoi mi-am dat seama ce anume mă intrigase. Movila însăşi strălucea – ori ceva de sub pietre. Iar deasupra, sculptat în peretele peşterii, se vedea un caduceu uriaş, cu cifra opt, care părea să plutească în lumina palidă a lunii.

Apoi eu şi Lily ne-am lăsat în genunchi, îndepărtând pietrele şi molozul alături de Carioca. După câteva minute, am scos afară prima piesă. Am luat-o între mâini – era forma perfectă a unui cal, ridicat pe picioarele din spate. Avea vreo

treisprezece centimetri înălțime și era mai greu decât părea la prima vedere. Am aprins din nou lanterna și i-am întins calul lui Lily, ca să ne uităm mai atent la el. Detaliile lucrăturii erau uimitoare. Totul fusese cizelat cu precizie în metalul care părea a fi argint pur: de la nările dilatate ale animalului, până la copitele minuțios lucrate. Era, fără îndoială, opera unui meșteșugar extrem de priceput. Ornamentele și ciucurii de la șaua calului erau redate fir cu fir. Șaua, apoi postamentul piesei – până și ochii calului – erau din pietre prețioase netăiate, care, în ciuda luminii slabe, străluceau în culori minunate.

– Incredibil, a șoptit Lily în liniștea tulburată doar de răcâitul ghearelor lui Carioca. Să le scoatem și pe celelalte.

Am scormonit prin mormanul de pietre până am scos toate piesele de acolo. În jurul nostru tronau opt piese din Setul Montglane, scânteind vag în lumina lunii. Aveam un cal din argint și patru pioni, fiecare înalt de aproape opt centimetri. Purtau togi ciudate cu un model în față, și țineau în mâini sulițe cu vârful răsucit. Mai era și o cămilă cu un turn în spinare.

Însă ultimele două piese erau cele mai uimitoare. Una reprezenta un bărbat stând pe spinarea unui elefant, a cărui trompă era ridicată în aer. Era lucrat din aur și semăna foarte bine cu cel din fildeș pe care mi-l arătase Llewellyn în urmă cu câteva luni – însă nu avea pedestrașii de la bază. Piesa părea să fi avut ca model o persoană reală, atunci când fusese sculptată, pentru că nu avea chipul stilizat, la fel ca al celorlalte figurine. Era o față mare, nobilă, cu nas roman, dar cu nările largi ca ale capetelor de negroizi găsite la Ife, în Nigeria. Părul lung i se revărsa pe spate, iar unele dintre șuvițe îi erau împletite și presarate cu mici pietre prețioase. Acela era Regele.

Ultima piesă era aproape la fel de înaltă ca și regele, având în jur de 15 centimetri. Reprezenta un fel de jilț, care avea draperiile trase deoparte. Înăuntru se găsea o siluetă stând în poziția lotus, cu fața spre exterior. Ochii migdalați, de culoarea

smaraldului exprimau superioritate – chiar cruzime. Şi, lucru ciudat, deşi figura avea barbă, avea şi sâni de femeie.

– Regina, a spus încet Lily. În Egipt şi în Persia, ea purta barbă, ca semn că avea puterea de a domni. În antichitate, această piesă avea un rol mai mic decât în jocul modern. Însă, între timp, puterea ei a crescut.

Ne-am privit în lumina slabă a lunii, având între noi piesele din Setul Montglane. Apoi ne-am zâmbit.

– Am reuşit, a spus Lily. Acum tot ce trebuie să facem e să găsim o cale de a ieşi de aici.

Am plimbat fasciculul lanternei în sus, pe pereţi. Părea greu, dar nu imposibil.

– Cred că am putea să găsim priză pe piatra asta, i-am spus eu. Dacă tăiem păturile în fâşii, putem realiza o frânghie. După ce ajung sus, îi dau drumul. O legi de geanta mea de umăr şi îl ridicăm pe Carioca, împreună cu piesele.

– Grozav, a spus Lily. Dar cu mine ce faci?

– Pe tine nu te pot trage până sus, am zis eu. Va trebui să urci prin propriile puteri.

Lily s-a apucat de treabă folosindu-se de forfecuţa mea de unghii, iar eu mi-am scos pantofii. Când am terminat de tăiat păturile groase din lână, cerul de deasupra noastră s-a luminat.

Pereţii erau suficient de denivelaţi ca să ofere puncte de sprijin, iar razele soarelui pătrundeau până în interiorul peşterii. Mi-a trebuit aproape o jumătate de oră ca să urc până sus, ducând cu mine şi frânghia din pături. Când, gâfâind, am ajuns la lumina zilei, m-am trezit pe vârful stâncii pe la baza căreia pătrunsesem în peşteră în noaptea dinainte. Lily a legat geanta mea de umăr şi l-am scos pe Carioca, apoi piesele. Acum era rândul lui Lily. Mi-am masat labele picioarelor, care mă dureau şi pe care rănile provocate de arsuri se deschiseseră din nou.

– Mi-e teamă, a strigat Lily către mine. Ce mă fac dacă o să cad şi-mi rup vreun picior?

– Va trebui să te împuşc, i-am răspuns. Eu aş zice să o faci, dar nu te mai uita în jos.

Ea a pornit să urce panta abruptă, pipăind cu degetele desculţe punctele de sprijin pe care i le oferea roca. Ajunsă aproape la jumătatea urcuşului, a îngheţat.

– Hai, i-am spus, doar n-o să te opreşti tocmai acum.

M-am uitat şi am văzut-o cum stătea locului, agăţându-se de stânci ca un păianjen speriat. Nici nu a scos vreo vorbă, nici nu s-a clintit. Am început să mă sperii.

– Ascultă, i-am spus, ce-ar fi să-ţi închipui că e vorba despre o partidă de şah? Eşti blocată într-un loc şi nu întrevezi posibilităţi de salvare. Dar trebuie să existe o ieşire, altfel pierzi partida. Nu ştiu cum se spune când toate piesele sunt blocate, fără posibilitatea de a le muta... dar în situaţia asta te afli tu, dacă nu găseşti un alt loc în care să pui piciorul.

Am observat că şi-a mişcat uşor o mână. A slăbit strânsoarea şi a alunecat puţin înapoi. Apoi, încet, a început să urce. Am scos un oftat de uşurare, dar n-am spus nimic, pentru că nu am vrut să îi distrag atenţia în nici un fel în timp ce-şi continua ascensiunea. După cîteva minte, care mi s-au părut o veşnicie, s-a prins cu mâna de partea de sus a pervazului. Am apucat frânghia pe care o pusesem să şi-o lege în jurul taliei şi, trăgând de ea, am reuşit să o ridic.

Lily a rămas întinsă. Îşi ţinea ochii închişi. A tăcut multă vreme după aceea. În cele din urmă, a deschis ochii, a privit spre soarele ce abia răsărise, apoi spre mine.

– Se cheamă *Zugzwang*[1], a spus ea cu greu. Dumnezeule, am reuşit!

---

[1] *Zugzwang* – termen de origine germană, însemnând, în traducere liberă, „continuare silită", într-o poziţie în care faptul de a fi la mutare constituie un dezavantaj, care poate duce chiar la pierderea partidei. Situaţia apare în general la finaluri de partidă, când rămân puţine piese pe tablă, fiind posibilă blocarea lor şi provocarea mutării care conduce la înfrângere. (n.tr.)

*

Dar surprizele nu se sfârşiseră.

Ne-am pus pantofii şi am traversat culmea, coborând apoi ca pe derdeluş. După aceea am trecut din nou prin Pădurea de Piatră. Ne-au trebuit doar două ore ca să facem drumul de întoarcere către dealul de pe care se vedea automobilul nostru.

Amândouă eram frânte de oboseală, iar eu tocmai îi spuneam lui Lily cât de mult mi-aş fi dorit nişte ouă prăjite la micul dejun – o delicatesă imposibil de obţinut într-o asemenea ţară –, când am simţit că ea mă strânge de braţ.

– Nu-mi vine să cred, a spus Lily, şi a arătat cu degetul spre drumul unde lăsaserăm maşina, ascunsă, credeam noi, după nişte tufişuri. De o parte şi de alta a ei se găseau două maşini de poliţie – plus încă una, pe care mi s-a părut că o recunosc. După ce le-am văzut şi pe cele două matahale ale lui Sharrif scotocind cu mare atenţie automobilul nostru, mi-am dat seama că nu mă înşelasem.

– Cum de-au ajuns până aici? s-a mirat Lily. Păi sunt câteva sute de kilometri din locul unde ne-am descotorosit de ei.

– Ei, şi tu, dar câte automobile Corniche sunt în Algeria? am zis eu. Şi câte drumuri duceau spre Tassili?

Am rămas acolo aproape un minut şi, ascunse după un tufiş, am privit spre drum.

– Sper că n-ai prăpădit toţi banii pe care ţi i-a dat Harry, am zis eu.

Cu toate că părea la capătul puterilor, Lily a clătinat din cap, semn că mai avea bani.

– Atunci sugerez să o luăm repede pe jos către Tamrit, satul acela de corturi prin care am trecut. Poate cumpărăm câţiva măgari ca să ne ducă până la Djanet.

– Şi să-mi las maşina în ghearele acelor ticăloşi? a zis ea furioasă.

– Trebuia să te las agăţată de peretele acela de stâncă, am spus eu. Într-un adevărat *Zugzwang.*

ZUGZWANG

Întotdeauna este mai bine să sacrifici pionii adversarului.

Mare maestru polonez
SAVIELLY TARTAKOVER

Trecuse de amiază când eu şi Lily am părăsit platourile înalte şi accidentate ale Tassililor şi am coborât în câmpia Admer, aflată la trei sute de metri mai jos, către periferia localităţii Djanet.

Pe drum am găsit apă de băut în numeroasele pârâiaşe ce scaldă Tassili, iar eu luasem câteva ramuri încărcate de curmale siropoase şi dulci, care ţi se lipesc de degete şi îngraşă. Era tot ce mâncaserăm după cina din seara precedentă.

Am închiriat nişte măgari de la o călăuză din Tamrit, satul de corturi prin care trecuserăm noaptea, în drum spre Tassili.

Este mai incomod să mergi călare pe măgar decât pe cal. La picioarele făcute ferfeniţă se adăuga acum o întreagă listă de suferinţe: dureri lombare şi de coloană provocate de orele nesfârşite de mers la trap mărunt peste dunele pietroase; palmele zgâriate de la căţăratul pe stânci; o durere de cap provocată probabil de expunerea îndelungată la soare. În ciuda tuturor acestor chinuri, eram cât se poate de bine dispusă. În sfârşit, aveam piesele şi ne îndreptam spre Alger. Cel puţin aşa îmi închipuiam eu.

Am lăsat măgarii la unchiul călăuzei din Djanet, la depărtare de patru ore de aeroport, unde acesta ne-a dus cu căruţa.

Deşi Kamel îmi spusese să evit aeroporturile, acest lucru mi se părea imposibil în acele momente. Automobilul nostru fusese descoperit şi pus sub pază, iar posibilitatea de a închiria vreo maşină într-un oraş atât de mic era exclusă. Cum altfel să ne întoarcem – cu un balon cu aer cald?

– Mi-e cam teamă să ajung în aeroportul din Alger, a zis Lily, în vreme ce ne scuturam fânul de pe haine şi ne pregăteam să trecem de uşile din sticlă ale aeroportului Djanet. N-ai spus că Sharrif are birou acolo?

– În zona rezervată serviciului Imigrări, am confirmat eu.

Însă deocamdată nu era cazul să ne facem griji în legătură cu această problemă.

– Azi nu mai sunt curse spre Alger, ne-a spus femeia de la ghişeul de bilete. Ultimul zbor a fost acum o oră. Iar următorul va fi abia mâine-dimineaţă.

La ce te puteai aştepta de la un oraş cu două milioane de palmieri şi două străzi?

– Of, Doamne, a făcut Lily şi m-a tras deoparte. *Nu* putem rămâne peste noapte în oraşul ăsta. Dacă am încerca să ne cazăm la vreun hotel, ne-ar trebui acte, iar eu n-am deloc. Ne-au găsit maşina, aşa că urmăritorii noştri sunt *convinşi* că am ajuns aici. Cred că trebuie să schimbăm planul.

Trebuia să plecăm de acolo – şi încă repede. În plus, trebuia să-i ducem piesele lui Minnie înainte de a mai apărea alte întâmplări neprevăzute. Urmată îndeaproape de Lily, m-am întors la ghişeu.

– În după-amiaza asta nu mai este nici un zbor, indiferent de destinaţie? am întrebat-o pe femeia din spatele geamului.

– Doar o cursă charter care revine la Oran, mi-a zis ea. A fost rezervată de un grup de studenţi japonezi care se îndreaptă spre Maroc. Pleacă peste câteva minute de la poarta patru.

Lily o şi pornise întins către poarta patru, ţinându-l la subsuoară pe Carioca de parcă ar fi fost o franzelă, iar eu m-am ţinut aproape de ea. Japonezii ştiu să aprecieze banii, m-am gândit eu. Şi Lily avea bani de ajuns ca să comunice cu oricine, în orice limbă.

Când am ajuns şi noi gâfâind, organizatorul turului, un tip vioi şi spilcuit, purtând un blazer albastru, cu un ecuson pe care scria „Hiroshi", tocmai îi îndemna pe studenţii care sporovăiau să iasă pe pistă. Lily i-a explicat situaţia în engleză, iar eu am tradus imediat în franceză.

– Cinci sute de dolari, i-a propus Lily. Dolari, direct în buzunarul tău.

– Şapte şi jumătate, i-a răspuns el cu promptitudine.

– S-a făcut, a zis Lily, numărând bancnotele foşnitoare chiar sub nasul lui. Omul a băgat banii în buzunar mai iute decât un crupier de la Las Vegas. Iar noi am pornit cu grupul.

Până la acel zbor, mi-i imaginasem pe japonezi drept oameni cu o educaţie impecabilă şi de o politeţe exagerată, care ascultau muzică liniştitoare şi erau seduşi doar de ceremoniile rafinate ale ceaiului. Călătoria aceea de trei ore pe deasupra deşertului m-a făcut să-mi schimb părerea. Studenţii se foiau tot timpul pe interval, spuneau glume, râdeau zgomotos şi cântau în japoneză melodii de-ale grupului Beatles, făcând o hărmălaie de nedescris, ceea ce m-a făcut să-mi amintesc de ţipetele liliecilor din peştera pe care o părăsiserăm nu de mult în Tassili.

Lily nu lua nimic din toate astea în seamă. A dispărut în partea din spate a avionului, ca să joace Go cu directorul de tur, bătându-l fără milă la un joc socotit sport naţional japonez.

Am avut o senzaţie de uşurare atunci când, de la fereastra avionului, am zărit uriaşa catedrală roz care se înalţa deasupra oraşului Oran, preponderent muntos. Oranul are un mare aeroport internaţional care deserveşte nu doar oraşele mediteraneene, ci şi coasta atlantică a Africii subsahariene. Când

am debarcat, mi-am adus aminte de o problemă care nu apăruse la aeroportul din Djanet: Cum aveam să trecem prin detectoarele de metale dacă schimbam avionul?

De aceea, imediat ce am coborât, m-am dus imediat la agenţia de închirieri automobile. Aveam şi o scuză foarte plauzibilă: în Arzew, un oraş apropiat, exista o rafinărie.

– Lucrez la Ministerul Petrolului, i-am spus agentului, arătându-i legitimaţia de acces în minister. Am nevoie de o maşină ca să vizitez rafinăria de la Arzew. E vorba de o urgenţă – maşina ministerului s-a defectat.

– Domnişoară, din nefericire, nu avem nici o maşină disponibilă vreme de cel puţin o săptămână, mi-a spus agentul, clătinând din cap.

– O săptămână!? Imposibil! Am nevoie de un automobil astăzi, ca să verific cotele de producţie. Am văzut câteva maşini în parcarea voastră. Indiferent cine le-a rezervat, problema mea este mai urgentă.

– Îmi pare rău că nu ne-aţi anunţat din timp, a spus el, dar maşinile din parcare ne-au fost restituite azi. Sunt aşteptate de nişte clienţi, cu toţii persoane importante. Ca şi aceasta... a adăugat el, şi a ridicat nişte chei de pe birou şi le-a făcut să zdrăngănească. Cei de la consulatul sovietic au telefonat acum mai puţin de o oră. Consilierul lor pe probleme de petrol va sosi cu următorul zbor de la Alger.

– Consilier rus pe probleme de petrol? am pufnit eu. Cred că glumeşti. Poate îi telefonezi ministrului algerian al petrolului să-i explici că nu pot verifica producţia de la Arzew vreme de o săptămână pentru că ruşii – care nu se pricep la ţiţei – au închiriat ultima maşină?

Eu şi Lily ne-am privit cu un aer indignat şi am clătinat din cap, iar agentul a început să se agite. Îi părea rău că încercase să mă impresioneze cu clienţii lui importanţi, dar şi mai rău că scăpase informaţia despre consilierul rus.

– Aveţi dreptate! a spus apăsat agentul, scoţând o planşetă cu clamă, de care erau prinse nişte documente, şi întinzând-o spre mine. Chiar, cum de îndrăzneşte ambasada sovietică să ceară o maşină în regim de urgenţă? Uitaţi, domnişoară, semnaţi aici. Mă duc să vă aduc maşina.

După ce agentul s-a întors, aducând şi cheile, l-am rugat să-mi permită să telefonez la operatoarea pentru servicii internaţionale, asigurându-l că apelul nu va fi trecut în contul agenţiei. El mi-a făcut legătura cu Therese, apoi mi-a întins receptorul.

– Draga mea! am auzit-o strigând, ca să acopere paraziţii de pe linie. Ce-ai făcut? Jumătate din Alger te caută. Te asigur că aşa e – doar am ascultat toate telefoanele! Ministrul mi-a zis că nu poate fi contactat, dacă telefonezi şi ceri cu el. În absenţa lui, nici să nu te apropii de minister.

– Dar unde e? am întrebat, aruncând o privire agitată spre agent, care asculta cu mare atenţie, deşi susţinuse că nu ştia engleză.

– E într-o conferinţă, a spus ea cu subînţeles. Of, la naiba! Asta însemna cumva că începuse deja conferinţa OPEC? Unde eşti, pentru cazul că vrea să dea de tine?

– În drum spre Arzew, să inspectez rafinăria, i-am spus eu, apoi am zis în franceză: Maşina noastră s-a stricat, dar, graţie amabilităţii agentului de închirieri automobile din aeroportul Oran, am reuşit să găsim un vehicul. Spune-i ministrului că o să iau legătura cu el mâine.

– Indiferent ce-ar fi, să *nu* te întorci acum! mi-a spus Therese. Acel *salud* din Persia *ştie* unde ai fost – şi cine te-a trimis acolo. Pleacă din aeroport cât de repede poţi. Aceste locuri sunt controlate de oamenii lui.

Ticălosul persan la care făcea aluzie era Sharrif, care ştia că noi fuseserăm în Tassili. Dar de unde ştia Therese – şi, lucru incredibil, de unde aflase cine mă trimisese acolo? Apoi

mi-am adus aminte că pe Therese o întrebasem unde o pot găsi pe Minnie Renselaas!

– Therese, am zis eu, încă urmărindu-l pe agent în timp ce am început să-i vorbesc în engleză, tu i-ai spus ministrului că am avut o întâlnire cu cineva din Casbah?

– Da, mi-a răspuns ea în şoaptă. Văd că ai găsit-o. Dumnezeu să te ajute, fata mea! Apoi a coborât glasul, astfel că a trebuit să-mi încordez auzul ca să o aud. Au bănuit *cine eşti!* Pe fir s-a lăsat linişte vreme de câteva clipe, apoi am auzit sunetul specific de întrerupere a legăturii. Simţind cum îmi bate inima de tare, am pus receptorul în furcă şi am luat cheile maşinii de pe tejghea.

– Mulţumesc, i-am spus agentului, dând mâna cu el, ministrul va fi încântat să afle că până la urmă vom putea inspecta rafinăria de la Arzew! Nici nu ştiu cum să vă mulţumesc pentru sprijin.

Imediat ce am ieşit, Lily s-a instalat cu Carioca în maşina Renault, iar eu m-am urcat la volan. Am pornit în cea mai mare viteză pe drumul către coastă. Nesocotind sfatul lui Therese, m-am îndreptat spre Alger. Ce altceva puteam face? Însă în timp ce maşina înghiţea kilometrii, eu am analizat situaţia în care mă găseam. Dacă Therese vorbise serios, viaţa mea nu valora mare lucru în cazul în care eram prinsă. Am continuat să conduc nebuneşte până am intrat pe autostrada cu două benzi care şerpuia spre Alger.

Drumul mergea pe faleza înaltă, cale de aproape 400 de kilometri, până la Alger. După ce am trecut de rafinăriile de la Arzew, nu m-am mai uitat atât de neliniştită în oglinda retrovizoare şi, după o vreme, am oprit şi am lăsat-o pe Lily să conducă, pentru ca eu să pot continua lectura jurnalului lui Mireille.

După ce am deschis coperta moale din piele, am întors cu grijă paginile fragile, ca să găsesc pasajul unde rămăsesem. Se făcuse deja după-amiază, iar soarele tivit cu un roşu-violaceu cobora spre marea întunecată, dând naştere unor curcubeie

acolo unde valurile se izbeau de stânci, stârnind stropi. Pâlcuri de măslini cu ramuri negre stăteau agăţate de panta stâncoasă, iar frunzele lor tremurau în briză, scoţând sunete ca nişte clinchete metalice.

Mi-am întors privirea de la peisajul ce defila pe lângă mine şi m-am întors la bizara lume a cuvântului scris. Era ciudat, am gândit, că acea carte devenise mai reală pentru mine decât pericolele evidente şi imediate care mă pândeau. Mireille, acea călugăriţă franceză, îmi devenise o tovarăşă de nădejde pe acel drum presărat de aventuri. Istorisirea ei se desfăşura dinaintea ochilor minţii ca o floare întunecată şi misterioasă.

În timp ce Lily a condus în tăcere, eu am continuat să traduc. Am avut senzaţia că ascult povestea propriei mele căutări, rostită de buzele cuiva care stătea alături de mine – o femeie plecată într-o misiune pe care doar eu o puteam înţelege –, de parcă vocea şoptită pe care o auzeam era chiar a mea. La un anumit moment al aventurilor mele, căutarea lui Mireille devenise şi căutarea mea. Am continuat să citesc...

> Am ieşit din închisoare tremurând de emoţie. În cutia cu vopsele aveam o scrisoare de la stareţă şi o mare sumă de bani, pe care ea o adăugase ca să-mi pot continua misiunea. O scrisoare de credit, spunea ea, avea să fie deschisă în numele meu pentru a putea scoate banii verişoarei mele de la orice bancă englezească. Însă eu hotărâsem să nu merg încă în Anglia. Mai întâi aveam de îndeplinit altă misiune. Copilul meu, Charlot, pe care crezusem că nu-l voi mai revedea, se afla în deşert. Se născuse sub ochii Zeiţei. În toiul Jocului...

Lily a încetinit, iar eu am ridicat ochii din carte. Se lăsase amurgul, iar eu nici nu băgasem de seamă că-mi încordasem privirea din cauza luminii scăzute. Mi-au trebuit câteva clipe până să-mi dau seama de ce oprise brusc pe marginea şoselei, stingând farurile. Prin lumina slabă am văzut maşini de poliţie şi vehicule militare oprite la distanţă în

faţa noastră, dar şi câteva automobile care fuseseră trase pe dreapta pentru verificare.

– Unde am ajuns? am întrebat-o.

Nu eram sigură că maşina noastră fusese reperată.

– La vreo opt kilometri de Sidi-Fredj – de apartamentul tău şi de hotelul meu. La patruzeci de kilometri de Alger. Încă jumătate de oră, şi am fi fost acolo. Acum ce ne facem?

– Păi, nu putem rămâne aici, am zis eu. Şi nici să mergem mai departe. Indiferent unde am ascunde piesele, tot le vor găsi. Am rămas o clipă pe gânduri. Foarte aproape de aici e un port. Nu e trecut pe hartă, dar m-am dus până acolo ca să cumpăr peşte şi homar. E singurul loc spre care putem coti fără să întoarcem şi să creăm suspiciuni. Se cheamă La Madrague. Putem să ne ascundem acolo până ticluim un plan.

Am înaintat încet până am ajuns la drumul neamenajat ce se forma din şosea. Se întunecase deja, însă localitatea aceea avea doar o stradă, care ţinea cât cheiul portului. Am tras în faţa singurului han din oraş, care era de fapt un local pentru pescari şi unde ştiam că se servea o ciorbă de peşte nemaipomenită. Am zărit dâre de lumină strecurându-se prin ferestrele cu obloanele trase şi prin uşa de la intrare, un simplu cadru cu plasă contra ţânţarilor.

– Ăsta e singurul loc din zonă unde au telefon, i-am spus lui Lily atunci când am rămas în maşina oprită în faţa hanului şi am privit pe uşa întredeschisă. Dar şi singurul loc unde putem găsi de mâncare. Am senzaţia că n-am mâncat de câteva luni. Încercăm să dăm de Kamel şi poate reuşeşte el să ne scoată de aici. Dar, oricum ai privi lucrurile, cred că am nimerit într-o situaţie de *Zugzwang*, am zis eu, apoi am zâmbit.

– Şi dacă nu-l găsim? m-a întrebat ea. Cât crezi că va dura până când poliţia ne va căuta şi în acest loc? Doar n-o să rămânem aici peste noapte.

– La o adică, putem abandona maşina aici şi s-o luăm pe jos, pe plajă. Apartamentul meu e la câţiva kilometri. Aşa

am ocoli şi filtrele de pe şosea, dar, fără maşină, am rămâne blocate la Sidi-Fredj.

De aceea, am încercat primul plan şi am intrat în han. Pesemne că a fost cea mai nefericită sugestie pe care o făcusem de la începutul aventurii noastre.

Bodega din La Madrague era un local frecventat de pescari – dar când am intrat, cei care s-au întors spre noi arătau precum nişte personaje din *Insula Comorii*[1]. Carioca s-a făcut mic în braţele lui Lily, pufnind înfundat, de parcă ar fi vrut să alunge mirosul neplăcut.

– Tocmai mi-am adus aminte, i-am spus lui Lily când ne-am oprit puţin în cadrul uşii. Ziua, La Madrague e port pescăresc, dar noaptea devine căminul mafiei algeriene.

– Sper din toată inima că te înşeli, a zis ea, ridicând capul cu curaj, şi am pornit amândouă spre bar. Deşi constat că ai avut dreptate.

În aceeaşi clipă am simţit un gol imens în stomac. Am zărit o faţă pe care mi-am dorit să nu o fi recunoscut. Când am ajuns la bar, el tocmai zâmbea şi ridicase o mână către barman. Acesta s-a aplecat către noi.

– Sunteţi invitate la masa din colţ, ne-a şoptit el cu un glas ce nu suna deloc a invitaţie. Să-mi spuneţi doar ce vreţi de băut, şi vă aduc acolo.

– Noi ne cumpărăm singure de băut, a spus Lily cu un aer semeţ, dar eu am prins-o de braţ.

– Am dat de dracu', i-am şoptit la ureche. Nu te uita, fiindcă Long John Silver[2] a bătut cale lungă până aici pentru a ne fi gazdă.

---

[1] Roman de aventuri cu piraţi şi comori îngropate, publicat de Robert Louis Stevenson în 1883, la care se fac aluzii şi în continuarea textului. (n.tr.)

[2] Long John Silver este un lanţ de restaurante în SUA. Este numele bucătarului din *Insula Comorii* de Robert Louis Stevenson. Acest personaj pare la început un om bun, iar latura sa ticăloasă este dezvăluită treptat, pe parcursul acţiunii romanului. (n.tr.)

Apoi am condus-o printre marinarii tăcuți, care s-au dat la o parte ca apele Mării Roșii, și am ajuns astfel la masa bărbatului care ne aștepta singur în partea din spate a bodegii. Negustorul de covoare – El-Marad.

Mă gândeam la ce aveam în geanta de pe umăr și la ce ne-ar fi așteptat dacă bărbatul acela ar fi știut.

– Șmecheria cu toaleta femeilor e răsuflată, i-am spus la ureche lui Lily. Sper să-ți vină altă idee. Bărbatul pe care o să-l cunoști este Regele Alb, și cred că știe destul de bine cine suntem și unde am fost.

El-Marad avea pe masă un morman de bețe așezate unele peste altele. Tocmai le scosese dintr-o cutie și le așeza sub formă de piramidă, astfel că nu s-a uitat spre noi și nici nu s-a ridicat să ne întâmpine.

– Bună seara, doamnelor, a spus el, cu un glas amabil care m-a înfiorat, când am ajuns la masa lui. Vă așteptam. Nu vreți să jucăm o partidă de nim?

Am făcut o figură foarte mirată, dar se vedea că omul nu spusese asta ca pe o glumă.

– E vorba despre un vechi joc englezesc, a continuat el. În engleza veche, *nim* înseamnă „a șterpeli, a fura". Probabil că nu știați asta, adevărat? S-a uitat la mine cu ochi negri care păreau să nu aibă pupile. E un joc foarte simplu. Fiecare jucător scoate câte un băț sau mai multe din orice șir al piramidei, dar numai dintr-un șir. Jucătorul obligat să ia ultimul băț pierde jocul.

– Vă sunt recunoscătoare că ne-ați explicat regulile, am spus eu și am tras un scaun pe care m-am așezat, fiind imediat imitată de Lily. Sper că nu dumneavoastră ați organizat filtrul acela pe șosea.

– Nu, dar dacă tot era instalat, am profitat de ocazie. Dacă vă aflați pe șosea, acesta ar fi fost singurul loc în care v-ați fi căutat salvarea.

„Păi, bineînţeles, am gândit, ce proastă am fost! Doar nu mai există nici o localitate în apropiere de Sidi-Fredj."

– Eu cred că nu ne-aţi chemat aici ca să jucaţi o partidă de nim cu noi, am spus eu cu voce tare, uitându-mă disprețuitor la piramida din beţe de pe masă. Ce vrei, de fapt?

– Ba tocmai pentru acest joc v-am chemat, a zis el cu un zâmbet sinistru. Ori ar trebui să spun: ca să jucăm Partida? Dacă nu înşel, dumneata eşti nepoata lui Mordecai Rad, marele jucător al tuturor timpurilor – mai ales în jocurile ce presupun furtul! Vocea lui devenise ameninţătoare în timp ce rostea aceste cuvinte, fixând-o pe Lily cu ochii lui întunecaţi.

– În acelaşi timp este şi nepoata „partenerului" dumneavoastră de afaceri, Llewellyn, care ne-a făcut cunoştinţă, am spus eu. El ce rol are în acest joc?

– V-a plăcut întâlnirea cu Mokhfi Mokhtar? m-a întrebat El-Marad. Ea v-a trimis în misiunea asta din care tocmai vă întoarceţi, dacă nu mă înşel.

Apoi a întins mâna şi a luat un băţ din şirul de sus, după care mi-a făcut semn că era rândul meu.

– Îţi transmite salutări, i-am spus eu, luând două beţe din următorul şir.

Mă gândeam la o mie de lucruri în acelaşi timp, dar eram atentă şi la partida de nim pe care o jucam. Erau cinci rânduri de beţe, cu câte un băţ la vârf, şi fiecare şir având un băţ mai mult decât cel de deasupra lui. Asta ar fi trebuit să-mi aducă aminte de ceva, dar de ce anume? Apoi mi-am dat seama.

– Mie? s-a mirat El-Marad, destul de jenat, din câte mi-am dat seama. Sigur vă înşelaţi!

– Sunteţi Regele Alb, nu? am zis eu netulburată, urmărind cum păleşte. Te-a ghicit, domnule! Mă uimeşte că aţi părăsit munţii, unde vă simţiţi protejat, ca să faceţi o asemenea călătorie – pornind la plimbare pe tabla de joc şi acum căutând adăpost. Aţi făcut o mutare greşită.

Lily nu m-a slăbit din ochi, timp în care El-Marad a înghiţit în sec, a privit în jos şi a luat un alt băţ din morman. Brusc, Lily m-a strâns de picior pe sub masă. Şi ea pricepuse ce pusesem la cale.

– Şi aici aţi făcut o mutare greşită, i-am spus lui El-Marad, arătând spre beţe. Sunt expert în computere, iar acest joc de nim are la bază un sistem binar. Asta înseamnă că există o formulă pentru a câştiga. Iar eu tocmai am câştigat.

– Vreţi să spuneţi că totul a fost o capcană? a întrebat El-Marad îngrozit. A sărit de la masă, împrăştiind beţele peste tot. V-a trimis în deşert doar ca să mă atrageţi încoace? Nu! Nu vă cred!

– Bine, nu mă crede, am spus. Acasă, eşti încă în siguranţă pe careul al optulea, apărat pe flancuri. Dar nu aici, expus ca o potârniche...

– Şi faţă în faţă cu Regina Neagră, a intervenit Lily pe un ton amuzat.

El-Marad a făcut ochii mari la ea, apoi la mine. Eu m-am ridicat, sugerând că aş fi dorit să plec, însă el m-a prins de braţ.

– Dumneata! a exclamat el, privind înnebunit în jur. Asta înseamnă că... a ieşit din joc! M-a păcălit...

Eu am pornit spre uşă, urmată îndeaproape de Lily. El-Marad m-a ajuns din urmă şi s-a agăţat din nou de mine.

– Aveţi piesele, a şuierat el. Aceasta nu e decât o stratagemă ca să mă puneţi pe o pistă greşită. Dar le aveţi. Nu v-aţi fi întors din Tassili fără ele.

– Bineînţeles că le am, am spus eu. Dar le ţin într-un loc unde nu v-aţi gândi să le căutaţi.

Trebuia să ies de acolo înainte ca el să ghicească unde erau ascunse. Aproape că ajunseserăm la uşă.

În acea clipă, Carioca a scăpat din braţele lui Lily, a alunecat pe linoleumul murdar, apoi s-a redresat şi a început să latre ca turbat, ţâşnind spre ieşire. Am privit cu groază cum se deschide uşa şi Sharrif, înconjurat de un grup de oameni

de-ai lui, toți în costume de oameni de afaceri, au alcătuit o barieră de netrecut.

– Stați, în numele... a început el, însă, până să-mi revin din uimire, Carioca se azvârlise deja spre glezna pe care ajunsese să o aprecieze. Sharrif s-a ghemuit de durere, a făcut un pas înapoi dezechilibrându-se și s-a prăbușit pe spate prin ușa cu plasă de țânțari a bodegii, trăgând după el și câțiva dintre oamenii săi. Am țâșnit imediat în urma lui, dărâmându-l și lăsându-i, probabil, și o urmă de toc pe obraz. Apoi, eu și Lily ne-am îndreptat spre mașină, cu El-Marad și cu jumătate din clienții bodegii după noi.

– În apă! am strigat eu peste umăr și am rupt-o la fugă. În apă!

Îmi era limpede că nu aveam timp să ajungem la mașină și să pornim. Nici n-am mai privit înapoi, ci am continuat să alerg drept către chei. Acesta era plin de vase de pescuit care se legănau pe valuri, legate de piloți. Când am ajuns la capătul cheiului am aruncat o privire în urmă.

Se crease o zarvă de nedescris. El-Marad se afla în spatele lui Lily. Cu toate că reușise să-l desprindă pe Carioca de pe picior, câinele nu se lăsa, iar Sharrif se zbătea să scape de el, încercând în același timp să vadă prin întuneric ce se întâmpla. Eu eram urmărită de trei indivizi, așa că mi-am dus o mână la nas și am sărit în apă.

Ultimul lucru pe care l-am văzut atunci când am sărit a fost trupul micuț al lui Carioca, azvârlit în aer de Sharrif și zburând către mare. Apoi am simțit apele reci ale Mediteranei împresurându-mă. Am mai simțit greutatea pieselor din Setul Montglane, care mă trăgeau în jos, spre fundul mării.

ŢARA ALBĂ

Şi ţara ce acum britonii o au în stăpânire
Şi-n care şi-au făcut imperiul cel puternic,
Era cândva pământ lăsat în părăsire,
Fara de oameni, fiare, şi vremelnic...

Şi nici nu merita atunci să poarte-un nume
Decât în clipa-n care un vajnic marinar
Corabia salvatu-şi-a de albe stânci în spume,
Ce doar pe coastele din răsărit apar
Amenințând de moarte corabii, ori, mai rar,
Lăsându-le un semn drept amintire.
El a numit-o Albion, spre-a altora cinstire.

Crăiasa Zânelor (1590)
EDMUND SPENSER

Vai, perfidul, perfidul Albion!

NAPOLEON,
citându-l pe Jacques Bénigne Bossuet (1692)

Londra
Noiembrie 1793

Era ora patru dimineaţa când soldaţii prim-ministrului William Pitt cel Tânăr au bătut cu pumnii în uşa casei lui Talleyrand din Kensington. Courtiade şi-a tras doar halatul pe el şi s-a grăbit să urce de la subsol ca să afle ce provocase

acel tărăboi. După ce a deschis uşa, a văzut licărul luminilor din casele alăturate şi câţiva vecini curioşi trăgând cu ochiul prin perdelele de la geamuri către grupul de soldaţi care stăteau pe treptele din faţa lui. Courtiade a inspirat adânc.

De mult se temuseră de o asemenea clipă. Iar acum, din nefericire, ea venise. Înfăşurat cu şaluri de mătase peste halatul lung, Talleyrand cobora deja treptele. A traversat holul îngust cu o expresie glacială pe faţă, îndreptându-se către soldaţii care îl aşteptau.

– Domnul Talleyrand? l-a întrebat comandantul grupului de soldaţi.

– După cum vezi, a spus acesta, înclinându-se şi zâmbindu-i cu răceală.

– Prim-ministrul Pitt vă transmite regretele sale pentru că nu a putut să vă prezinte personal aceste documente, i-a răspuns ofiţerul, de parcă ar fi recitat un discurs învăţat pe de rost. Apoi a scos un maldăr de hârtii din buzunar şi i le-a întins lui Talleyrand, după care a continuat: Republica Franceză, un grup nerecunoscut de anarhişti, a declarat război regatului suveran al Marii Britanii. Tuturor emigranţilor care sprijină acest aşa-zis guvern sau despre care se cunoaşte că l-au sprijinit în trecut li se respinge azilul şi protecţia Casei de Hanovra şi a Maiestăţii Sale George al III-lea. Charles Maurice de Talleyrand-Périgord, sunteţi considerat vinovat de acte de conspiraţie împotriva Regatului Marii Britanii, de încălcarea Legii privind corespondenţa în vederea comiterii actelor de trădare din 1793, de conspiraţie, în fosta dumneavoastră calitate de adjunct al ministrului de externe al ţării deja menţionate, împotriva suveranităţii...

– Dragul meu prieten, a spus Talleyrand cu un hohot disprețuitor şi ridicând privirea de la actele pe care le frunzărise, e absurd ce afirmi. Franţa a declarat război Angliei în urmă cu aproape un an! Iar Pitt ştie prea bine că am făcut tot ce-mi stătea în putinţă ca să împiedic acest lucru. În Franţa sunt

acuzat de trădare – asta nu vorbeşte de la sine despre atitudinea mea faţă de Marea Britanie?

Însă spusele lui nu au avut nici un efect asupra soldaţilor.

– Prim-ministrul Pitt vă informează că aveţi la dispoziţie trei zile pentru a părăsi Anglia. Aici aveţi documentele de deportare şi aprobarea de ieşire din ţară. Vă doresc o zi bună, Monseniore.

După ce a dat comanda de „stânga împrejur", ofiţerul s-a răsucit pe călcâie. Talleyrand i-a urmărit în tăcere pe soldaţii care au mărşăluit în cadenţă pe aleea pietruită care pornea din faţa uşii spre poartă. Apoi s-a întors în tăcere şi s-a îndepărtat. Courtiade a închis uşa.

– *Albus per fide decipare,* a zis Talleyrand în barbă. Acesta este un extras din Bossuet, dragul meu Courtiade, unul dintre cei mai mari oratori pe care i-a avut Franţa. El a numit Anglia „Ţara Albă care înşală încrederea celui care i-o acordă": Perfidul Albion. Un popor care nu a fost condus niciodată de cineva de acelaşi neam cu el – întâi, de saxonii de origine teutonă, apoi de normanzi şi de scoţieni, iar acum de către germani, pe care îi detestă, dar care le seamănă foarte mult. Pentru noi au doar blesteme, dar asta înseamnă că au memorie foarte scurtă, deoarece şi ei au ucis un rege de-al lor pe vremea lui Cromwell. Acum îi alungă din ţara lor pe singurii aliaţi francezi care nu doresc să le fie stăpâni.

A rămas în picioare cu capul plecat şi cu şalurile de mătase măturând podeaua. Courtiade şi-a dres glasul.

– Dacă domnul a ales o destinaţie, aş putea începe de îndată să pregătesc bagajele pentru călătorie...

– Trei zile nu sunt de ajuns, a spus Talleyrand, revenind la problema în discuţie. În zori, o să mă duc la Pitt ca să solicit o prelungire. Trebuie să găsesc ceva fonduri şi o ţară care să mă primească.

– Dar Madame de Staël? a întrebat foarte politicos fidelul Courtiade.

– Germaine a făcut tot ce se putea ca să fiu primit la Geneva, însă guvernul refuză. S-ar părea că toată lumea mă consideră un trădător. Vai, Courtiade, ce iute îngheaţă pârâiaşele şansei pentru cineva aflat în iarna vieţii sale!

– Dar Monseniorul nu a ajuns încă în iarna vieţii lui[1], a protestat Courtiade.

În ochii albaştri ai lui Talleyrand se putea detecta o expresie de cinism.

– Am patruzeci de ani şi am dat greş în multe. Nu este de ajuns?

– Dar n-aţi dat greş în toate, a spus un glas plăcut, venind de la etaj.

Cei doi bărbaţi au privit către scară. Pe palier, sprijinindu-se de balustradă şi îmbrăcată doar într-un halat de casă din mătase subţire, cu părul lung şi blond căzându-i pe umerii goi, stătea Catherine Grand.

– Prim-ministrul vă poate primi mâine – asta înseamnă destul de curând, a spus ea rar, cu un zâmbet senzual pe buze. Însă în noaptea asta veţi fi al meu.

Catherine Grand intrase în viaţa lui Talleyrand în urmă cu patru luni, apărând în casa lui la miez de noapte aducând un pion de aur din Setul Montglane. De atunci, nu mai plecase.

Ea susţinea că apelase la el din deznădejde. Tot ea spusese că Mireille fusese trimisă la ghilotină şi, înainte de a-şi da ultima suflare, o rugase să-i aducă acea piesă de şah lui Talleyrand, pentru ca el să o ascundă ca pe celelalte. Cel puţin aşa suna istorisirea ei.

Cu lacrimi în genele lungi şi dese, îi tremurase în braţe, lipindu-şi de el trupul fierbinte. Se arătase extrem de mâhnită de moartea lui Mireille şi se străduise să îl consoleze pe Talleyrand în durerea lui atunci când îi anunţase vestea – şi

[1] Talleyrand a trăit 84 de ani (1754–1837). (n.tr.)

cât de frumoasă fusese când căzuse în genunchi pentru a cerşi ajutor în situaţia disperată în care se găsea...

Maurice avusese întotdeauna o slăbiciune faţă de frumuseţe, fie ea a obiectelor de artă, a animalelor de rasă – dar mai ales a femeilor. Iar Catherine Grand era frumoasă: avea un ten fără cusur, un trup minunat, îmbrăcat cu rochii impecabile şi împodobit cu bijuterii minunate, cu o răsuflare mirosind a violete şi cu un păr blond-deschis care îi cădea ca o cascadă peste umeri. Întreaga ei înfăţişare îi amintea de Valentine. Totul, mai puţin un amănunt: Catherine Grand era o mincinoasă.

Însă era o mincinoasă fermecătoare. Cum se putea ca o fiinţă de o asemenea frumuseţe să pară atât de periculoasă, atât de înşelătoare, cu purtări atât de diferite de ale lui? Francezii au o zicală care spune că locul cel mai potrivit pentru a afla obiceiurile unui necunoscut este patul. Maurice era foarte dispus să încerce acest mod de cunoaştere.

Cu cât mai multe afla, cu atât avea impresia că ea i se potrivea perfect în toate privinţele. Poate că se potrivea mult prea bine. Îi plăceau vinurile de Madeira, muzica lui Haydn şi Mozart, şi prefera mătăsurile chinezeşti celor franţuzeşti. Iubea câinii, la fel ca şi el, şi se îmbăia de două ori pe zi, obicei pe care îl avusese şi el dintotdeauna şi pe care îl socotise unic. Era ca şi cum ea îi învăţase preferinţele; de fapt, era convins că aşa se întâmplase. Catherine ştia chiar mai multe despre obiceiurile lui decât Courtiade. Însă în ce privea trecutul ei, relaţia ei cu Mireille ori cunoştinţele ei despre Setul Montglane, vorbele pe care le spunea îi sunau fals lui Talleyrand. Iar atunci a hotărât să afle la fel de multe despre ea pe cât ştia ea despre el. Le-a scris celor din Franţa în care încă avea încredere şi astfel a declanşat o investigaţie. Corespondenţa cu Franţa a dat roade interesante.

Numele ei de domnişoară era Catherine Noël Worlée, şi se născuse cu patru ani mai devreme decât susţinea, având părinţi francezi care trăiseră în colonia olandeză de la Tranqubar,

India. La vârsta de cincisprezece ani, aceştia o măritaseră pentru bani cu un englez mult mai în vârstă decât ea – un anume George Grand. Când avea şaptesprezece ani, amantul ei, pe care Grand a ameninţat că îl împuşcă, i-a plătit lui Catherine cincizeci de mii de rupii ca să părăsească India pentru totdeauna. Această sumă de bani i-a permis să trăiască în huzur la Londra şi ulterior la Paris.

La Paris, fusese bănuită de spionaj în favoarea britanicilor. Cu puţin timp înainte de Teroare, un slujitor de-al ei fusese împuşcat mortal chiar în pragul casei, iar Catherine dispăruse. Acum, la mai puţin de un an, ea îl găsise pe exilatul Talleyrand la Londra – un om fără titlu, fără bani ori ţară, şi având puţine speranţe că lucrurile se vor schimba în favoarea lui. De ce?

În timp ce-i desfăcea panglicile roz ale rochiei din mătase, dezvelindu-i umerii, Talleyrand a zâmbit în sinea lui. La urma urmelor, îşi construise cariera pe atracţia pe care o exercitase asupra femeilor. Ele îi aduseseră bani, posturi şi putere. Cum să o învinovăţească pe Catherine Grand că-şi folosea talentele remarcabile în acelaşi fel? Dar ce voia Catherine de la el? Talleyrand socotea că ştie. Ea nu putea dori decât singurul lucru pe care el îl mai poseda: o parte din Setul Montglane.

Cu toate acestea, Talleyrand o dorea pe *ea*. Deşi ştia că era prea versată pentru a fi rămas inocentă, mult prea mânată de un interes ca să fie sincer pătimaşă, prea înşelătoare ca să se încreadă în ea, Talleyrand o dorea cu o ardoare pe care nu şi-o putea înfrâna. În ciuda falsităţii şi a superficialităţii ei, o dorea.

Valentine murise. Iar dacă şi Mireille fusese ucisă, însemna că Setul Montglane îl costase viaţa singurelor femei pe care le iubise cu sinceritate. De ce să nu obţină ceva în schimbul acelei pierderi?

A îmbrăţişat-o cu o patimă care-l pârjolea ca o sete neostoită. Voia să o posede – iar diavolii care îl torturau să fie blestemaţi!

Ianuarie 1794

Însă Mireille nu murise şi tocmai se apropia de Londra. Se afla pe un vas comercial care străbătea apele întunecate ale Canalului Mânecii şi avea să fie surprins curând de o furtună. Aflată pe puntea vasului legănat de marea agitată, Mireille a zărit în depărtare stâncile albe de la Dover.

În cele şase luni de când o lăsase pe Charlotte Corday în locul ei în celula de la închisoarea Bastilia, Mireille călătorise mult. Cu banii trimişi de stareţă, care îi fuseseră daţi odată cu cutia de vopsele, închiriase o mică ambarcaţiune pescărească din apropierea Bastiliei, care o dusese pe Sena până când, la unul dintre docurile întortocheatului fluviu, găsise un vas care urma să plece spre Tripoli. Se îmbarcase în secret, iar vasul ridicase ancora încă înainte ca Charlotte să fie dusă la locul execuţiei.

În timp ce lăsa în urmă coastele Franţei, Mireille a avut impresia că aude scrâşnetul roţilor cotigii care în acele clipe o ducea pe Charlotte la ghilotină. A auzit în minte paşii grei ai călăului mergând pe eşafod, rostogolirea tamburilor, susurul lamei în lungul ei drum de coborâre, uralele mulţimii strânse în Piaţa Revoluţiei. Mireille a simţit cum lama rece a retezat şi ultimele fire care o legaseră de copilărie şi de inocenţă, lăsând-o doar cu povara acelei misiuni fatale. Misiunea pentru care fusese aleasă: distrugerea Reginei Albe şi strângerea laolaltă a tuturor pieselor.

Însă mai întâi trebuia să ducă la bun sfârşit o altă îndatorire. Voia să meargă până în deşert pentru a-şi lua copilul. Profitând de acea nouă şansă, trebuia să înfrângă şi sugestia lui Shahin de a păstra copilul în calitate de Kalim – clarvăzător pentru poporul său. „Dacă e să devină profet, i-a spus Mireille, mai bine ca destinul lui să fie legat de al meu."

Acum, când vânturile Mării Nordului izbeau pânzele cu primii stropi grei de ploaie, Mireille se întreba dacă proceda

bine venind atât de târziu în Anglia – la Talleyrand, căruia îi încredinţase piesele. În acele momente, stătea pe punte, cu copilul în poală, şi îl ţinea de mână. Îmbrăcat în roba sa neagră, Shahin se afla alături de ea şi urmărea cu privirea un alt vas care se lupta cu valurile Canalului Mânecii. Shahin, care refuzase să se despartă de micul profet, la a cărui naştere slujise de moaşă. A ridicat un braţ către norii joşi de furtună ce atârnau peste stâncile de calcar din depărtare.

– Ţara Albă, a zis el încet. Tărâmul Reginei Albe. Aşteaptă. Îi simt prezenţa încă de la depărtare.

– Sper să nu fi ajuns prea târziu, a spus Mireille.

– Presimt duşmănia, i-a răspuns Shahin. Întotdeauna vine odată cu furtuna, ca un dar înşelător din partea zeilor...

A continuat să urmărească vasul care, ridicând pânzele în vântul ce se întetea, dispărea treptat în întunericul ce cobora peste marea furtunoasă. Vasul care – lucru neştiut lor – îl ducea pe Talleyrand spre Atlantic.

În timp ce vasul cu pânze aluneca în beznă, Talleyrand îşi îndrepta gândurile, nu spre Catherine Grand, ci spre Mireille. Perioada iluziilor se încheiase şi, odată cu ele, şi viaţa lui Mireille. Iar el, la vârsta de patruzeci de ani, pleca să înceapă o viaţă nouă.

La o adică, s-a gândit el, viaţa nu se sfârşea la patruzeci de ani, iar America nu se afla la capătul lumii. Înarmat cu scrisori de recomandare către preşedintele Washington şi secretarul Trezoreriei, Alexander Hamilton, măcar avea să se bucure de o companie bună la Philadelphia. Şi, desigur, îl cunoştea pe Jefferson, din perioada cât fusese ambasador la Paris[1]. Acesta demisionase de curând din funcţia de Secretar de Stat.

---

[1] Thomas Jefferson, preşedinte al SUA între 1801–1809, a fost ambasadorul Statelor Unite în Franţa între 1785–1789, dupa care a fost Secretar de Stat între 1789–1793. (n.tr.)

Cu toate că nu avea alt atu decât starea bună de sănătate şi banii pe care îi obţinuse din vânzarea bibliotecii sale, avea măcar satisfacţia de a poseda acum nouă piese din Setul Montglane, în locul celor opt de la început. Asta pentru că, în ciuda tuturor uneltirilor frumoasei Catherine Grand, el o convinsese că ascunzătoarea sa era perfectă şi pentru pionul de aur pe care i-l încredinţase ea. L-a pufnit râsul amintindu-şi de expresia de pe chipul ei la despărţire – când el încercase să o convingă să îl însoţească, în loc să se frământe cu privire la soarta pieselor pe care le ascunsese atât de bine în Anglia!

Însă bineînţeles că, datorită întreprinzătorului şi vigilentului Courtiade, acestea se aflau într-un cufăr de la bordul corabiei. Curând urmau să aibă un nou cămin. Tocmai se gândea la noua lui viaţă când, pe neaşteptate, vasul a fost lovit de furtună.

A ridicat ochii surprins în clipa în care vasul a tresărit violent. Tocmai se pregătea să solicite ajutor, când Courtiade a intrat precipitat în cabina lui.

– Monseniore, ni s-a cerut să părăsim de îndată cabinele de sub punte, i-a spus valetul pe un ton calm, cum îi stătea în obicei. Însă graba cu care aduna piesele Setului Montglane din ascunzătoarea aflată într-un cufăr trăda gravitatea situaţiei. Căpitanul crede că vasul se va izbi de stânci. Trebuie să ne pregătim pentru a ne urca pe bărcile de salvare. Deocamdată, marinarii au rămas pe punte ca să manevreze pânzele, dar, dacă nu vor reuşi să evite stâncile, va trebui să urcăm imediat.

– *Care* stânci? a exclamat Talleyrand, sărind în sus de spaimă, cât pe ce să răstoarne uneltele de scris şi călimara de pe masă.

– Am trecut de Pointe Barfleur, Monseniore, a spus Courtiade încet, ţinând redingota de dimineaţă a lui Talleyrand, în timp ce vasul se legăna dintr-o parte în alta. Furtuna ne împinge spre coastele Normandiei, a adăugat el, şi s-a aplecat să vâre piesele într-o valiză mică.

– Dumnezeule, a spus Talleyrand, luând valiza în mână. A pornit şchiopătând către uşa cabinei, rezemându-se de umărul valetului. Vasul s-a înclinat brusc spre tribord şi amândoi au fost azvârliţi în uşă. Trecând cu greutate de prag, au ieşit pe culoarul îngust, unde câteva femei suspinau şi, printre lacrimi, le porunceau copiilor speriaţi să se grăbească. În scurt timp, spaţiul de sub punte gemea de lume. Ţipetele, plânsetele şi gemetele de spaimă ale călătorilor se amestecau cu zgomotele produse de agitaţia şi de răcnetele marinarilor de pe puntea superioară şi cu vuietul apelor mării ce se izbeau furioase de copastia vasului.

Apoi, îngroziţi, au simţit cu toţii cum puntea corabiei le fuge de sub picioare, iar trupurile lor se ciocnesc la fel ca nişte ouă într-un coş zdruncinat cu putere. Vasul s-a afundat, lăsând impresia că nu se va mai opri nicicând. Apa a năvălit prin gaura căscată în bordaj, aruncându-i pe oameni cât colo, după care corabia s-a izbit scrâşnind de stâncile ucigaşe.

Pe o ploaie rece şi tăioasă, Mireille mergea cu fereală pe pietrele rotunde şi alunecoase care pavau străzile din Kensington, îndreptându-se către casa cu porţi zăbrelite unde ştia că locuia Talleyrand. Cu straiele negre ude până la piele, Shahin venea în urma ei, ducându-l pe micul Charlot în braţe.

Lui Mireille nu-i trecuse nici o clipă prin cap că se putea ca Talleyrand să fi plecat din Anglia. Cu inima grea, a văzut grădina pustie, cu chioşcul părăsit, încă înainte de a deschide poarta grădinii, după care s-a uitat lung la scândurile bătute în cuie peste ferestrele casei şi la bara de fier pusă de-a curmezişul uşii. Cu toate acestea, a intrat în curte şi a mers pe poteca pietruită, târându-şi poalele fustei prin băltoace până la uşă.

A bătut, iar bubuiturile au căpătat ecou în casa pustie. În timp ce îndura picăturile reci de ploaie cu capul descoperit, a avut impresia că aude glasul respingător al lui Marat şoptindu-i: „Ai întârziat... ai venit prea târziu!“ S-a rezemat de

uşă, lăsându-se scăldată de pânza ploii, până când a simţit mâna lui Shahin pe sub braţ, îndrumând-o pe peluza îmbibată de apă, către adăpostul oferit de chioşc.

Deznădăjduită, s-a azvârlit cu faţa în jos pe o bancă de lemn şi a plâns cu suspine până a simţit că îi va plesni inima. Shahin l-a aşezat pe Charlot pe podea, iar copilul, după ce a mers de-a buşilea până s-a apropiat de Mireille, s-a agăţat de fusta ei udă ca să se ridice nesigur în picioare. Şi-a petrecut mâna mică şi delicată pe după un deget de-al femeii şi s-a agăţat de el cu mare putere.

– Aş, a făcut Charlot, când Mireille l-a privit în ochii uimitor de albaştri.

Copilul s-a încruntat, şi pe faţa serioasă se scurgeau picături de ploaie de pe gluga robei lungi.

Mireille a pufnit în râs.

– Aş, şi mai ce? a spus ea, dându-i gluga jos de pe cap. Apoi i-a ciufulit părul roşcat şi mătăsos. Tatăl tău a dispărut. Se zice că eşti profet: cum de nu ai ştiut asta?

Charlot a privit-o cu gravitate.

– Aş, a spus el din nou.

Shahin s-a aşezat pe bancă lângă ea. Faţa lui de şoim, uşor albăstrie, ca a tuturor celor din tribul său, părea şi mai misterioasă în lumina stranie ce pătrundea în chioşc prin grilajul de lemn, semn că furtuna se înteţea.

– În deşert, a spus el încet, poţi descoperi un bărbat după urmele lăsate de cămila lui, fiindcă fiecare animal lasă urme ce pot fi recunoscute, ca şi trăsăturile unui chip. Aici, s-ar putea ca urma să fie mai greu de găsit. Numai că omul, la fel ca şi cămila, are obiceiurile lui dictate de creştere, de conformaţia trupului şi de mers.

În sinea ei, Mireille a râs la ideea de a urmări mersul şontâcăit al lui Talleyrand pe străzile pavate cu piatră de râu ale Londrei. Însă, după o vreme, a priceput ce voia să spună.

– Lupul se întoarce mereu la terenul lui de vânătoare, nu? a zis ea.

– Măcar atât cât să-şi lase mirosul acolo, a spus Shahin.

Însă lupul al cărui miros îl căutau Mireille şi Shahin plecase – şi nu doar din Londra, ci şi de pe corabia eşuată pe stâncile care îi sfâşiaseră bordajul. Împreună cu ceilalţi pasageri, Talleyrand şi Courtiade stăteau într-una dintre bărcile de salvare care se îndreptau spre coasta întunecată a Insulelor Canalului, căutând adăpost de furtuna ce se înteţea.

Ceea ce îl făcea pe Talleyrand să se simtă uşurat era faptul că acest lanţ de insuliţe, aflate atât de aproape de apele de coastă ale Franţei, aparţineau de fapt Angliei încă de pe vremea lui Wilhelm de Orania.

Localnicii încă vorbeau o formă veche de franceză normandă, pe care nici măcar francezii nu o înţelegeau. Cu toate ca-şi plăteau zeciuiala către Anglia ca măsură de apărare împotriva atacurilor războinice în scop de jaf, ei îşi păstraseră vechea lege normandă şi spiritul independent şi mândru care îi făcea să devină foarte folositori şi le aducea bogăţii la vreme de război. Insulele Canalului erau renumite pentru numeroasele naufragii – şi pentru marile şantiere navale care puteau repara orice navă, începând cu vasele de război şi terminând cu corăbiile de piraţi. Iar vasul pe care călătorise Talleyrand avea să fie adus la unul dintre acele şantiere navale pentru reparaţii. Şi, în acest timp, deşi nu avea să se simtă cu totul liniştit acolo, măcar nu se găsea pe teritoriu francez, unde ar fi putut fi arestat.

Barca pe care se aflau el şi Courtiade a ocolit stâncile întunecate de granit şi *grès pourpre*[1] care tiveau linia coastei, iar marinarii au vâslit cu îndârjire ca să învingă tăria valurilor,

[1] Gresie roşiatica (în franceza, în original)

până când au zărit o porțiune mai puțin stâncoasă de țărm și au tras barca pe uscat. Pasagerii extenuați au mers pe jos prin ploaia apăsătoare, trebuind să urce pe poteci înnoroite care treceau prin câmpuri de in și iarbă neagră, ajungând într-un târziu în cel mai apropiat oraș.

Înainte de a-și căuta un adăpost pentru o perioadă mai îndelungată, Talleyrand și Courtiade s-au oprit la o bodegă pentru a se încălzi la un păhărel de coniac, în apropierea focului având asupra lor săculețul cu piese, rămas întreg ca prin minune. Nu era limpede câte săptămâni sau luni aveau să rămână pe acea insulă până să-și poată continua călătoria. Talleyrand l-a întrebat pe cârciumar cât de repede puteau repara șantierele navale locale un vas care suferise avarii mari la chilă și la bordaj.

– Mai bine întrebați-l pe stăpânul șantierului, i-a răspuns omul. Tocmai a văzut epava și s-a întors acum câteva minute. Bea o bere în colțul de colo.

Talleyrand s-a ridicat și a traversat încăperea, ajungând în dreptul unui bărbat trecut de cincizeci de ani care ținea halba de bere între ambele mâini. A ridicat privirea, i-a văzut pe Talleyrand și Courtiade stând lângă masă și le-a făcut semn să se așeze.

– Sunteți naufragiați, nu? le-a zis el, semn că auzise fără să vrea discuția lui Talleyrand cu cârciumarul. Am aflat că vasul mergea spre America. Un loc nefericit. De acolo sunt. Mă cuprinde mirarea când văd cum voi, francezii, vă buluciți în America, de parcă ar fi pământul făgăduinței.

Exprimarea bărbatului trăda bună-creștere și o educație aleasă, iar postura lui sugera că-și petrecuse mai multă vreme în șa decât într-un șantier naval. Atitudinea lui arăta că fusese obișnuit să comande. Cu toate acestea, tonul vocii era marcat de oboseală și de amărăciune în fața vieții. Talleyrand a hotărât să afle mai multe despre acel om.

– Pentru mine America este o țară a făgăduinței, a spus el. Din nefericire, eu nu prea am de ales. Dacă mă întorc în patria mea, aș fi dus neîntârziat la ghilotină și, mulțumită prim-ministrului Pitt, am fost poftit recent să părăsesc și Marea Britanie. Însă am scrisori de recomandare către câțiva dintre cei mai iluștri concetățeni ai dumneavoastră: secretarul Trezoreriei Hamilton și președintele Washington. Poate că ei îi vor găsi ceva de lucru unui francez nu tocmai tânăr și sărac.

– Îi cunosc bine pe amândoi, i-a răspuns străinul. M-am aflat multă vreme sub comanda lui George Washington. El m-a făcut general de brigadă și general-maior, dându-mi comanda orașului Philadelphia.

– De necrezut! a exclamat Talleyrand. „Dacă acel bărbat deținuse asemenea demnități, ce Dumnezeu căuta acolo, pe insulele acelea uitate de lume, ca să repare vase care eșuau sau nave ale unor pirați?“ Atunci, poate îmi scrieți o scrisoare de recomandare către președintele american. Am înțeles că este foarte greu să pătrunzi până la...

– Îmi pare rău, dar referințele venite din partea unuia ca mine v-ar închide toate ușile spre președinte, a spus bărbatul cu un zâmbet mâhnit. Îngăduiți-mi să mă prezint. Numele meu este Benedict Arnold[1].

Opera, cazinourile, cluburile de jocuri, saloanele literare... Acestea erau locurile pe care socotea Mireille că le frecventase Talleyrand. Locuri în care trebuia să pătrundă și ea ca să descopere unde se ascundea, dacă mai rămăsese la Londra.

---

[1] Benedict Arnold (1741–1801) a fost în primele faze ale Revoluției americane un erou, mai ales dupa victoria obținuta la Saratoga (1777). Ulterior, frustrat ca nu fusese promovat, dar și din diverse alte motive, în 1780 a tradat cauza americana, trecând de partea englezilor, care i-au acordat gradul de general de brigada în armata britanica. (n.tr.)

Însă imediat ce s-a întors la hanul unde îşi luase o cameră, a văzut un fluturaş prins cu un bold de zid, iar acesta a făcut-o să-şi schimbe toate planurile:

MAI MARE DECÂT MESMER!
Uimitoare performanţe de memorare!
Lăudat de filosofi francezi!
Neînfrânt în faţa lui Frederick cel Mare,
Philip Stamma ori de Sire Legal!
În astă-seară!
DEMONSTRAŢIE DE ŞAH ÎN ORB
oferită de renumitul maestru de şah
ANDRÉ PHILIDOR
Cafeneaua Parsloe's
St. James Street

Parsloe's de pe St. James Street era o cafenea şi bodegă unde activitatea principală era jocul de şah. Între pereţii acesteia puteai găsi nu doar crema lumii şahiste londoneze, ci şi europene. Iar cea mai mare atracţie o constituia André Philidor, jucătorul francez de şah, care devenise faimos în întreaga Europă.

În acea seară, de cum a deschis uşile grele ale bodegii, Mireille a pătruns într-o altă lume – lumea tăcută a bogăţiei. Era înconjurată de lemn masiv, lustruit cu grijă, draperii din mătase verde-închis cu ape, covoare groase din India, felinare aprinse, cu globuri din sticlă fumurie.

Încăperea era încă pustie, cu excepţia câtorva servitori ce aranjau paharele la bar şi a unui bărbat solitar, trecut de cincizeci de ani, care stătea pe un scaun masiv, tapiţat, din apropierea uşii. Era şi el foarte masiv, având mijlocul cât o bute, fălci grele şi guşă, care îi cădea peste cravata din dantelă aurie. Purta o redingotă de catifea de un roşu-sângeriu, care se potrivea la culoare cu vinişoarele vizibile pe nasul lui mare. Deschizând larg ochii migdalaţi, îngropaţi în falduri de

grăsime, el s-a uitat cu interes la Mireille, dar cu şi mai mult interes la uriaşul cu faţă albăstruie, îmbrăcat cu o robă violet, care o urma purtând în braţe un copilaş cu părul roşcat!

Dând de duşcă băutura pe care o mai avea în pahar, bărbatul a pus recipientul pe masă cu un bufnet, cerându-i barmanului să i-l umple. Apoi s-a ridicat cu greutate în picioare şi a pornit către Mireille, legănându-se de parcă s-ar fi aflat pe puntea unei corăbii lovite de furtună.

– N-am mai văzut niciodată o roşcovană atât de frumoasă, a spus el, cu glas nu tocmai sigur. Pletele roşcat-aurii care frâng inima oricărui bărbat şi pentru care pornesc şi razboaie – amintindu-mi de mohorâta Deirdre[1]. Apoi şi-a smuls peruca ridicolă de pe ţeastă şi a fluturat-o cu o plecăciune batjocoritoare, examinând-o pe Mireille din cap până în picioare. După aceea, ameţit de băutură, şi-a vârât peruca pudrată în buzunar, i-a luat mâna lui Mireille şi i-a sărutat-o cu un aer galant.

– O femeie misterioasă, cum nu se poate mai exotică, în acest loc! Daţi-mi voie să mă prezint: sunt James Boswell de Affleck, avocat prin vocaţie, istoric prin înclinaţie şi descendent din voioasa familie regală a Stuarţilor.

Apoi a dat din cap către ea, abia reţinându-şi un sughiţ şi a întins un braţ îndoit în faţă. Mireille a aruncat o privire spre Shahin, a cărui faţă a rămas imperturbabilă, deoarece nu înţelegea deloc engleză.

– Nu sunteţi cumva domnul Boswell care a scris celebra *Istorie a Corsicii?* a întrebat Mireille în engleză, cu un accent fermecător. I se părea o coincidenţă extraordinară. Întâi Philidor, apoi Boswell, despre care Letizia Buonaparte avusese atât de multe de povestit – ambii prezenţi în acelaşi club. Poate că asta nu era defel o simplă întâmplare.

---

[1] Deirdre – personaj legendar irlandez, despre care se afirmă că a provocat decăderea Irlandei. (n.tr.)

– În carne şi oase, i-a răspuns Boswell legănându-se pe picioare şi rezemându-se de ea, de parcă Mireille ar fi trebuit să-i ofere sprijin. După accentul tău presupun că eşti franţuzoaică. Se întâmplă cumva să nu aprobi părerile liberale pe care eu, ca tânăr, le-am exprimat împotriva guvernului ţării dumitale?

– Dimpotrivă, domnule, l-a asigurat Mireille, părerile dumneavoastră mi s-au părut fascinante. Iar în Franţa avem un nou guvern – mai apropiat de cel pe care dumneavoastră şi domnul Rousseau l-aţi propus cu multă vreme în urmă. L-aţi cunoscut pe acest domn, adevărat?

– I-am cunoscut pe toţi, a spus el, pe un ton nepăsător. Pe Rousseau, Paoli, Garrick, Sheridan, Johnson – pe toţi marii bărbaţi, indiferent de poziţia lor socială. Ca orice bun soldat, îmi fac patul în noroaiele istoriei... Apoi a ciupit-o uşor de bărbie. Dar şi în alte locuri, a spus el, cu un hohot neruşinat de râs.

Ajunseseră la masa lui, unde pe Boswell îl aştepta deja un alt pahar de băutură. Ridicându-l, a luat o înghiţitură sănătoasă. Mireille l-a măsurat cu îndrăzneală. Deşi era beat, Boswell nu era câtuşi de puţin prost. Şi sigur nu era o simplă coincidenţă faptul că doi oameni care aveau legătură cu Setul Montglane se găseau acolo în acea seară. Trebuia să se poarte cu precauţie, deoarece mai puteau fi prezenţi şi alţii.

– Şi îl cunoaşteţi şi pe cel care va face demonstraţia în această seară – pe domnul Philidor? a întrebat ea cu un aer nevinovat, cu toate că, sub calmul aparent, inima îi bătea nebuneşte.

– Toţi cei care iubesc şahul manifestă interes faţă de renumitul dumneavoastră conaţional, i-a răspuns Boswell, ducând paharul spre buze. Aceasta este prima lui apariţie în public după o absenţă destul de lungă. A avut unele probleme de sănătate. Dar probabil că ştiţi acest lucru. Şi, dacă tot sunteţi aici în seara asta – să înţeleg că jucaţi?

În ciuda stării de amețeală, ochii lui migdalați deveniseră atenți, ceea ce dădea o nouă greutate întrebării cu dublu înțeles.

– Tocmai de aceea am venit, domnule, a spus Mireille, abandonând farmecul și nevinovăția de școlăriță și privindu-l cu un zâmbet mai serios. Întrucât se pare că îl cunoașteți pe acest domn, v-aș ruga să aveți amabilitatea de a ne face cunoștință când va sosi.

– Voi fi extrem de încântat să o fac, desigur, a spus Boswell, cu toate că tonul său sugera altceva. De fapt, se află deja aici. Se fac ultimele pregătiri într-o altă încăpere.

Apoi, oferindu-i brațul, a condus-o pe Mireille într-o cameră ai cărei pereți erau lambrisați cu lemn și aveau candelabre mari din alamă. Shahin i-a urmat tăcut.

Înăuntru se strânseseră deja câteva persoane. Un bărbat înalt, deșirat, cu puțin mai în vârstă decât Mireille, având pielea palidă și un nas ca un plisc, aranja piesele pe una dintre tablele de șah din centrul încăperii. Alături de aceste mese stătea un individ scund, bine clădit, trecut de treizeci de ani, cu părul bogat de culoare nisipie, care îi cădea în bucle moi peste față. Acesta vorbea cu un bărbat mai în vârstă, cocârjat, care stătea cu spatele la Mireille.

Ea și Boswell s-au apropiat de mese.

– Dragul meu Philidor, a strigat Boswell, bătându-l cu putere pe bărbatul mai vârstnic pe umăr, te întrerup ca să-ți prezint această frumusețe răpitoare din patria ta!

L-a ignorat pe Shahin, care urmărea totul cu ochi negri ca de șoim, deși rămăsese în apropierea ușii.

Bărbatul s-a întors și a privit-o pe Mireille drept în ochi. Îmbrăcat în stilul demodat de pe vremea lui Ludovic al XV-lea – deși redingota din catifea și ciorapii de mătase păreau să fi cunoscut vremuri mult mai bune –, Philidor arăta ca un aristocrat în ceea ce privea ținuta și demnitatea. Cu toate că era înalt, părea la fel de fragil ca o petală uscată, deoarece pielea lui translucidă era aproape la fel de albă ca și peruca

pudrată. A făcut o uşoară plecăciune şi şi-a lipit buzele de mâna lui Mireille. Apoi i s-a adresat cu mare sinceritate.

– Doamnă, rareori poţi găsi o frumuseţe atât de sclipitoare lângă o tablă de şah.

– Însă şi mai rar să o găseşti la braţul unui ţap bătrân precum Boswell, a intervenit insul cu păr nisipiu, întorcându-şi ochii negri şi pătrunzători spre Mireille. În timp ce şi el s-a înclinat să îi sărute mâna, bărbatul înalt cu nasul coroiat s-a apropiat, aşteptând să facă acelaşi lucru.

– Până n-am intrat în acest club, n-am avut plăcerea de a-l întâlni pe domnul Boswell, le-a spus Mireille celor strânşi în jurul ei. Eu am venit să-l cunosc pe *monsieur* Philidor. Sunt o mare admiratoare a domniei sale.

– La fel şi noi! a aprobat-o primul dintre tineri. Mă numesc William Blake, iar acest ţap tânăr care scormoneşte pământul cu copita este William Wordsworth. Doi William la preţul unuia singur.

– Aşadar, o încăpere plină de scriitori, a adăugat Philidor. Cu alte cuvinte, o lume plină de sărăntoci, pentru că aceşti doi William susţin că sunt poeţi.

Mintea lui Mireille a început să lucreze cu febrilitate, în încercarea de a-şi aminti ce auzise despre cei doi poeţi. Cel mai tânăr, Wordsworth, fusese la Clubul Iacobin şi îi întâlnise pe David şi pe Robespierre, care îl cunoşteau pe Philidor. Aşa îi povestise David. Şi-a adus aminte şi de Blake, al cărui nume era deja cunoscut în Franţa pentru că scrisese opere de un mare misticism, unele chiar despre Revoluţia Franceză. Cum se legau oare toate acestea?

– Aţi venit să asistaţi la demonstraţia de partide jucate în orb? a întrebat-o Blake. Această realizare este atât de deosebită, încât Diderot a imortalizat-o în *Enciclopedia* sa. Demonstraţia va începe curând. Între timp, noi o să ne mobilizăm resursele financiare ca să vă oferim un coniac...

– Aş prefera nişte informaţii, a spus Mireille, hotărâtă să preia iniţiativa şi gândindu-se că nu va mai avea prilejul de a-i vedea pe aceşti bărbaţi împreună, deoarece prezenţa lor acolo trebuia să aibă o motivaţie, astfel că a urmat: Vedeţi dumneavoastră, pe mine mă interesează un alt joc de şah, după cum a bănuit şi domnul Boswell. Ştiu ce a încercat să descopere în Corsica cu mulţi ani în urmă, şi ce căuta Jean-Jacques Rousseau. Mai ştiu şi ce a aflat domnul Philidor de la marele matematician Euler cât a trăit în Prusia şi ceea ce dumneavoastră, domnule Wordsworth, aţi aflat de la David şi Robespierre.

– Nu pricepem ce spui, a intervenit Boswell, cu toate că Philidor păli se şi căuta un scaun să se aşeze.

– Ba da, domnilor, ştiţi prea bine despre ce vorbesc, a spus Mireille, profitând de avantajul surprizei, timp în care cei patru bărbaţi se holbau la ea. Mă refer la Setul Montglane, despre care doriţi să discutaţi în această seară... Nu vă mai uitaţi atât de îngroziţi la mine. Credeţi că m-aş afla aici, dacă nu v-aş cunoaşte planurile?

– Nu ştie nimic, a spus Boswell. Curând vor începe să sosească oamenii care vor să asiste la demonstraţie. Vă sugerez să amânăm această discuţie...

Wordsworth turnase apă într-un pahar pe care i l-a întins lui Philidor, care părea pe punctul de a leşina.

– Cine sunteţi? a întrebat-o maestrul de şah pe Mireille, uitându-se la ea de parcă ar fi văzut o stafie.

Mireille a inspirat adânc.

– Mă numesc Mireille şi vin de la Montglane, a spus ea. Ştiu că Setul Montglane există, pentru că piesele lui mi-au trecut prin mână.

– A, eşti pupila lui David! a exclamat Philidor cu o tresărire de mirare.

– Cea care a dispărut! a spus Wordsworth. Cea pe care o căutau...

– Trebuie să ne sfătuim cu cineva mai întâi, s-a grăbit să spună Boswell. Înainte de a continua...

– Nu avem vreme, l-a întrerupt Mireille. Dacă-mi veţi spune ce ştiţi, voi avea şi eu încredere să vă spun câte ceva. Dar acum... nu altă dată.

– Aşadar, ne propui un târg, dacă înţeleg eu bine, a zis Blake, păşind încoace şi încolo, parcă pierdut în gânduri. Trebuie să mărturisesc că mă interesează acest set din motive personale. Motivele grupului tău, dragul meu Boswell, nu mă privesc, indiferent care ar fi ele. Eu am aflat de piese în alt mod, auzind o voce venind de nicăieri...

– Eşti un neghiob! a strigat Boswell, lovind cu pumnul în masă ca un beţivan. Consideri că fantoma fratelui tău îţi dă drept unic la acest set de piese. Mai sunt şi alţii care-i cunosc valoarea – şi nu se lasă copleşiţi de misticism.

– Dacă socoteşti că motivele mele sunt prea pure, s-a răstit Blake la el, nu trebuia să mă inviţi să particip la cabala din această seară. Cu un surâs glacial, s-a întors către Mireille, ca să-i explice. Fratele meu, Robert, a murit în urmă cu câţiva ani. N-am iubit pe nimeni mai mult pe acest pământ. Când i-a părăsit trupul, spiritul lui mi-a vorbit suspinând şi cerându-mi să caut Setul Montglane, izvorul şi sursa tuturor misterelor de la începutul timpurilor. Domnişoară, dacă ştii ceva despre acest lucru, voi fi încântat să-ţi împărtăşesc puţinul pe care îl cunosc. Şi Wordsworth îmi va urma exemplul, dacă nu mă înşel.

Îngrozit, Boswell s-a răsucit pe călcâie şi a ieşit valvârtej din încăpere. Philidor s-a uitat dojenitor la Blake, şi şi-a lăsat mâna pe braţul lui, de parcă l-ar fi prevenit în legătură cu ceva.

– Poate că, în cele din urmă, a spus Blake, fratele meu se va odihni în pace.

A condus-o pe Mireille către un loc din partea din spate a camerei şi a plecat să-i aducă paharul de coniac, în vreme ce Wordsworth l-a ajutat pe Philidor să se aşeze la masa din

centru. Înăuntru au început să sosească oaspeții, iar Shahin a venit cu Charlot în brațe și s-a așezat în spatele lui Mireille.

– Cel beat a ieșit din clădire, i-a spus Shahin cu discreție. Presimt primejdia. La fel și Al-Kalim. Trebuie să plecăm de aici cât mai curând.

– Încă nu, a zis Mireille. Întâi vreau să aflu ceva.

Blake s-a întors cu paharul și s-a așezat lângă Mireille. Ultimii dintre oaspeți își ocupau locurile atunci când Wordsworth li s-a alăturat din nou. Un bărbat a explicat regulile de joc, iar Philidor a rămas legat la ochi în fața tablei de joc. Cei doi poeți s-au aplecat spre Mireille, iar Blake a început să-i spună cu glas scăzut:

– În Anglia se cunoaște o întâmplare legată de faimosul filosof francez François-Marie Arouet, pe care îl știm și sub numele de Voltaire. De Crăciun, în 1725 – cu mai bine de treizeci de ani înainte de nașterea mea –, Voltaire a condus-o într-o seară pe actrița Adrienne Lecouvreur la Comedia Franceză din Paris. În timpul pauzei, Voltaire a fost insultat public de Cavalerul de Rohan Chabot, care a strigat în holul teatrului: „Domnule Voltaire, domnule Arouet – de ce nu te hotărăști care ți-e adevăratul nume?" Voltaire, care găsea întotdeauna un răspuns usturător, i-a zis: „Numele meu începe cu mine – al tău se termină cu tine". La scurtă vreme după aceea, cavalerul a pus șase răufăcători să-l bată pentru acel răspuns. În ciuda interdicției duelului, a urmat Blake, filosoful a mers la Versailles și a cerut în mod deschis satisfacție din partea cavalerului. Pentru demersul lui, a fost azvârlit într-o celulă din închisoarea Bastiliei. În timp ce se perpelea acolo, i-a venit o idee. Rugând autoritățile să nu îl lase să mucezească din nou în închisoare, el a propus ca mai curând să fie exilat în Anglia.

– Se spune, a intervenit Wordsworth, că în perioada primei sale întemnițări la Bastilia, Voltaire a descifrat un manuscris secret legat de Setul Montglane. De astă dată s-a

gândit să călătorească în Anglia pentru a-i prezenta problema drept un soi de şaradă faimosului nostru matematician şi om de ştiinţă Sir Isaac Newton, pentru a cărui operă avea o mare admiraţie. Newton îmbătrânise şi era bolnav, astfel că nu mai ţinea să-şi continue opera, care nu-l mai stimula. Voltaire s-a oferit să-i asigure stimulentul necesar, invitându-l, nu numai să descifreze acelaşi manuscris, ci să descâlcească adevărul său mai profund. Pentru că, stimată doamnă, se spune că acest manuscris descria un mare secret care a fost îngropat odată cu Setul Montglane: o formulă cu puteri nebănuite.

– Ştiu asta, a rostit Mireille printre dinţi, în vreme ce desfăcea degetele lui Charlot din părul ei. Restul celor prezenţi erau cu ochii pironiţi asupra tablei de şah din mijlocul încăperii, unde lui Philidor, legat la ochi, i se anunţa mutarea adversarului său, iar el, aflat cu spatele la tablă, îşi anunţa mutarea de răspuns.

– Iar Sir Isaac Newton a reuşit să rezolve şarada? a întrebat ea grăbită, simţind nerăbdarea lui Shahin, care ar fi vrut să plece de acolo cât mai repede.

– Exact, i-a răspuns Blake. Tocmai asta doream să vă spunem. Acesta a fost ultimul lucru pe care l-a făcut – pentru că în anul următor a murit...

POVESTEA CELOR DOI POEŢI

Voltaire abia trecuse de treizeci de ani – iar Newton avea optzeci şi trei – atunci când cei doi s-au întâlnit la Londra, în mai 1726. Newton trecuse printr-o criză cu treizeci de ani înainte. De atunci, publicase foarte puţine lucruri de importanţă ştiinţifică.

Când s-au întâlnit, Voltaire, zvelt, cinic şi cu un spirit extrem de tăios, a fost probabil deconcertat de Newton, un bărbat gras, roşu la faţă, cu o coamă de păr alb şi blând din fire, aproape docil. Cu toate că era adulat în societate, Newton rămăsese un om singuratic, care vorbea puţin şi-şi păstra cu

strășnicie gândurile cele mai profunde – spre deosebire de mai tânărul său admirator francez, care fusese deja închis de două ori în Bastilia pentru lipsă de tact și temperament nestăpânit.

Însă Newton se lăsa întotdeauna sedus de câte o problemă, fie ea de matematică sau de natură mistică. În momentul în care Voltaire a sosit cu manuscrisul său ocult, Sir Isaac l-a luat imediat și a dispărut cu el vreme de câteva zile, făcându-l pe poet să nu știe cum să reacționeze. Într-un târziu, l-a invitat pe Voltaire în biroul său, un loc plin de aparate optice și cu pereții căptușiți de cărți vechi și mucegăite.

– N-am publicat decât o mică parte din operele mele, i-a spus omul de știință filosofului. Iar asta, doar la insistențele celor de la Societatea Regală. Acum sunt bătrân și bogat, și pot face ce-mi place – însă refuz în continuare să le public. Conaționalul tău, cardinalul Richelieu, a înțeles ce înseamnă astfel de rezerve, altfel nu și-ar fi scris jurnalul folosind un cod.

– Așadar, l-ați descifrat? a întrebat Voltaire.

– Da, și nu numai atât, a spus matematicianul cu un zâmbet, conducându-l pe Voltaire spre colțul biroului său, unde se afla o ladă foarte mare din metal, încuiată. A scos o cheie din buzunar și s-a uitat atent la francez. Asta e cutia Pandorei. Să o deschidem? a zis el.

După ce Voltaire s-a grăbit să aprobe, Newton a răsucit cheia în broasca ruginită.

Acolo ținea manuscrise vechi de sute de ani, unele aproape fărâmițându-se din cauză că fuseseră neglijate atâția ani. Însă majoritatea erau uzate, iar Voltaire a bănuit că fuseseră îndelung consultate de Newton. În timp ce acesta le scotea cu mișcări iubitoare din ladă, Voltaire citea cu surprindere titlurile: *De Occulta Philosophia, The Musaeum Hermeticum, Transmutatione Metallorum*... Cărți eretice de Al-Jabir, Paracelsus, Villanova, Agrippa, Lully. Lucrări de magie neagră, interzise de orice biserică creștină. Lucrări de alchimie – zeci de asemenea cărți – și, sub toate, învelite

ordonat în hârtie, mii de pagini de note şi analize experimentale scrise chiar de Newton.

– Dar sunteţi cel mai mare susţinător al raţiunii din acest secol! a spus Voltaire, privind uluit la cărţile şi hârtiile acelea. Cum puteţi să vă scăldaţi în mocirla misticismului şi a magiei?

– Nu e magie, l-a corectat Newton, ci ştiinţă. Cea mai primejdioasă dintre toate, al cărei scop este modificarea cursului firesc al naturii. Raţiunea a fost inventată de om pentru a-l ajuta să descifreze formulele create de Dumnezeu. În tot ce există în natură există un cod – şi fiecare cod are o cheie. Am recreat multe experimente ale vechilor alchimişti, însă acest document pe care mi l-ai dat susţine că cheia supremă se găseşte în Setul Montglane. Dacă ar fi adevărat, aş renunţa la tot ce am descoperit – tot ce am inventat – ca să petrec o oră singur cu acele piese.

– Iar această „cheie supremă" v-ar dezvălui ceva ce nu aţi reuşit să descoperiţi prin cercetări şi experimente? l-a întrebat Voltaire.

– Piatra, i-a răspuns Newton. Cheia *tuturor* secretelor.

Când poeţii s-au oprit să-şi recapete suflul, Mireille s-a întors imediat spre Blake. Murmurele publicului din timpul partidei în orb acoperiseră cu totul discuţia lor.

– Şi ce voia să spună prin piatră? a întrebat ea, prinzându-l strâns pe poet de braţ.

– A, era să uit, a zis Blake şi a pufnit în râs. Am studiat chiar eu aceste lucruri, de aceea presupun că toată lumea ştie de ele. Scopul oricărui experiment de alchimie este de a descoperi o soluţie care să se reducă la o bucată alcătuită dintr-o pudră roşcată – cel puţin, aşa este ea descrisă. Am citit hârtiile lui Newton. Cu toate că, datorită unui sentiment de stânjeneală – deoarece nimeni nu crezuse cu adevărat că el îşi petrecuse atât de mult timp cu asemenea nimicuri –, aceste lucrări nu au fost publicate, dar din fericire nici distruse.

– Şi ce este acea bucată alcătuită dintr-o pudră roşcată? a insistat Mireille, care devenise atât de curioasă, încât îi venea să ţipe. Din spatele ei, Charlot a tras-o de fustă. Însă ea nu avea nevoie de un profet pentru a afla că zăbovise acolo prea multă vreme.

– Păi, asta este, a spus Wordsworth, aplecându-se în faţă, cu ochii sclipind de emoţie. Această bucată roşiatică este piatra. O părticică din ea, combinată cu un metal comun, se transformă în aur. Dacă este dizolvată şi înghiţită, se crede că lecuieşte orice boală. I se spune piatra filosofală...

Mireille a analizat cu febrilitate tot ce ştia. Pietrele sacre venerate de fenicieni, piatra albă descrisă de Rousseau, încastrată în zidul din Veneţia: „Dacă omul ar putea spune şi face exact ceea ce gândeşte, suna inscripţia, ar descoperi cum s-ar putea transforma". Regina Albă plutea pe zidul din faţa ochilor ei, transformând un bărbat într-un zeu...

Brusc, Mireille s-a ridicat. Luaţi prin surprindere, Wordsworth şi Blake au sărit în picioare.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat în şoaptă tânărul Wordsworth.

Câţiva oameni se uitaseră în jur, iritaţi de zgomotul care tulbura partida de şah.

– Trebuie să plec, a spus Mireille, sărutându-l pe obraz, ceea ce l-a făcut să roşească. Apoi s-a răsucit spre Blake, pe care l-a prins de mână. Sunt în primejdie, nu mai pot rămâne. Dar nu vă voi uita.

S-a întors urmată de Shahin, care s-a ridicat şi a pornit după ea ca o umbră. Curând au ieşit amândoi din încăpere.

– Cred că ar trebui să o urmărim, a zis Blake. Dar socotesc totuşi că vom mai auzi de ea. O femeie ieşită din comun, nu eşti de acord?

– Ba da, a zis Wordsworth. O şi văd într-un poem. Apoi, observând expresia de îngrijorare de pe faţa lui Blake, a izbucnit în râs. A, nu într-unul de-al meu! De-al tău...

Mireille şi Shahin au trecut grăbiţi prin încăperea cealaltă, simţind cum tălpile li se scufundă în covorul gros şi moale. Abia dacă le-a observat cineva trecerea lor grăbită, ca a unor fantome. Când au ajuns în stradă, Shahin a prins-o pe Mireille de mână şi a tras-o aproape de un zid întunecat. Din braţele lui, Charlot a privit prin bezna umedă cu ochi ca de pisică.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat Mireille în şoaptă, însă Shahin şi-a dus un deget la buzele ei. Ea şi-a încordat privirea să vadă prin întuneric, şi abia apoi a auzit un zgomot de paşi pe pavajul ud. A zărit două siluete neclare grăbindu-se prin ceaţă.

Cele două umbre s-au apropiat pe furiş de uşa clubului Parsloe's, aflându-se doar la câteva palme de locul în care se ascunsesera Shahin şi Mireille. Până şi Charlot rămăsese tăcut ca un şoricel. Uşa clubului s-a deschis, luminând cele două siluete din stradă. Una era cea a masivului Boswell, înveşmântat cu o capă lungă, de culoare întunecată. Cealaltă... Mireille a rămas cu gura căscată.

Era o femeie, zveltă şi frumoasă, care şi-a azvârlit pe spate gluga. De sub ea s-a revărsat părul blond al lui Valentine! Era Valentine! Lui Mireille i-a scăpat un suspin înfundat şi a dat să facă un pas în faţă, ieşind la lumină, însă, cu o mână ca de fier, Shahin a oprit-o. Furioasă, s-a răsucit spre el, dar bărbatul s-a apropiat imediat de urechea ei şi i-a şoptit:

– Regina Albă.

Mireille s-a întors îngrozită, iar uşa clubului s-a închis, lăsându-i din nou în beznă.

Insulele Canalului Mânecii
Februarie 1794

În săptămânile de şedere acolo, aşteptând să se repare vasul care urma să-l ducă în America, Talleyrand a găsit

multe momente prielnice pentru a-l cunoaşte mai bine pe Benedict Arnold, faimosul general care-şi trădase ţara, devenind spion al guvernului britanic.

Stând împreună la o partidă de dame ori de şah, cei doi bărbaţi formau un cuplu ciudat. Fiecare dintre ei avusese o carieră strălucită, deţinuse funcţii de vază, se bucurase deopotrivă de respectul celor de rând şi al mai-marilor. Însă amândoi dăduseră naştere unor duşmănii care îi costaseră bunul renume şi bunăstarea. După ce se aflase de trădarea lui şi se întorsese în Anglia, Arnold descoperise că nu-l aştepta nici o funcţie în armată. Devenise obiect de dispreţ, fiind lăsat să se descurce singur. Asta explica situaţia în care îl găsise Talleyrand.

Însă deşi Arnold nu avea cum să-i ofere scrisori de recomandare către americani aflaţi în poziţii de conducere, Talleyrand a descoperit că acesta îi putea pune la dispoziţie informaţii despre ţara spre care urma să călătorească în curând. Vreme de săptămâni întregi, îl sâcâise pe stăpânul şantierul naval cu o sumedenie de întrebări. Iar acum, în ultima zi de şedere acolo, înainte ca vasul să ridice ancora spre Lumea Nouă, Talleyrand continua să-l chestioneze, în timp ce jucau o partidă de şah.

– Cu ce se ocupă lumea în timpul liber? l-a întrebat Talleyrand. Există acolo saloane literare ca în Anglia sau în Franţa?

– După ce ai părăsit Philadelphia sau New Yorkul – care s-a umplut de imigranţi olandezi –, nu găseşti decât orăşele de frontieră. Seara, oamenii stau în preajma sobei cu o carte ori joacă o partidă de şah, aşa cum facem noi acum. În afara Coastei de Est, în restul ţării aproape că nu există viaţă socială. Însă şahul a devenit un fel de distracţie naţională. Se spune că până şi vânătorii de animale pentru blană îşi iau cu ei un set de piese în expediţiile lor.

– Chiar aşa? s-a mirat Talleyrand. Nu credeam că nivelul intelectual al unor colonii, până recent izolate, este atât de ridicat.

– Eu n-aş vorbi de nivelul intelectual, a spus Arnold, ci de moralitate. Cel puţin, aşa văd ei lucrurile. Cred că ai citit lucrarea lui Benjamin Franklin care este atât de răspândită în America, nu? Se cheamă *Morala şahului*[1], şi vorbeşte despre felul în care, în viaţă, putem învăţa multe lucruri prin studierea atentă a jocului de şah. A pufnit în râs cu amărăciune, şi-a ridicat capul de la tablă şi l-a privit pe Talleyrand drept în ochi, după care a adăugat: Franklin a dorit foarte mult să rezolve enigma Setului Montglane.

Talleyrand s-a uitat pătrunzător la el.

– La ce te referi? l-a întrebat. Vrei să spui că legenda aceea ridicolă a ajuns până şi pe ţărmul celălalt al Atlanticului?

– Ridicolă ori ba, a spus Arnold cu un zâmbet pe care Talleyrand nu l-a înţeles pe deplin, se afirmă că Ben Franklin şi-a petrecut viaţa încercând să descifreze enigma. În perioada cât a fost ambasador în Franţa, s-a dus chiar până la Montglane. E vorba despre un loc din sudul Franţei, adevărat?

– Ştiu unde se află, s-a grăbit Talleyrand să răspundă. Dar ce căuta?

– Ce altceva decât jocul de şah al lui Carol cel Mare? Eu am crezut că aici toată lumea ştie de el. S-a spus că a fost îngropat la Abaţia Montglane. Benjamin Franklin a fost un matematician de excepţie şi un mare jucător de şah. El a elaborat un Circuit al Calului despre care a susţinut că reprezenta felul în care era aşezat Setul Montglane.

– Aşezat? s-a mirat Talleyrand, simţind un fior de gheaţă coborându-i pe şira spinării, când a înţeles ce sugerau cuvintele celuilalt. Nici macar în America, la mii de kilometri de

[1] Acest eseu a fost scris de Benjamin Franklin în 1779. (n.tr.)

ororile prin care trecea Europa, nu avea să scape de spectrul acelui set de piese blestemat care îi afectase atât de mult viața.

– Da, a spus Arnold, mutând o piesă pe tabla de șah. Trebuie să vorbești cu Alexander Hamilton, care este mason. Se afirmă că Franklin a descifrat o parte a formulei – și i-a transmis-o acestuia înainte de a muri...

AL OPTULEA CAREU

– În sfârşit, am atins al optulea careu! a exclamat ea. Vai, ce fericită sunt că am ajuns până aici! Dar ce este chestia asta de pe capul meu? a strigat ea speriată... şi apoi a ridicat-o şi a aşezat-o în poală ca să-şi dea seama ce putea fi.

Era o coroană de aur.

Prin oglindă
LEWIS CARROLL

M-am târât afară din apă spre ţărmul stâncos în formă de semilună, care se afla în faţa pădurii de pini, aproape leşinată după câtă apă sărată înghiţisem. Cu toate acestea, eram în viaţă. Şi, întâmplător, Setul Montglane fusese acela care mă salvase de la moarte.

Greutatea pieselor din geanta de umăr mă trăsese la fund, îndepărtându-mă din calea gloanţelor cu care secerase apa oamenii lui Sharrif, de îndată ce sărisem. Cum apa avea trei metri adâncime, am putut păşi pe fundul nisipos al mării, târând geanta după mine, strecurându-mă pe pipăite printre bărcile de pescuit, până când am reuşit să-mi scot nasul afară din apă ca să respir. La adăpostul ambarcaţiunilor pescăreşti şi profitând de beznă, mi-am croit drum de-a lungul zonei de apă mică.

Am deschis ochii abia după ce am ajuns pe plajă, încercând să descopăr, oarecum disperată, locul exact în care ajunsesem. Cu toate că era ora nouă şi aproape întuneric, am reuşit să zăresc licărul câtorva lumini care îmi aminteau de portul Sidi-Fredj, situat la aproximativ trei kilometri depărtare. Dacă nu eram prinsă, puteam ajunge acolo şi pe jos, dar unde se afla Lily?

Mi-am pipăit geanta de umăr din care şiroia apa şi am vârât mâna înăuntru. Toate piesele erau la locul lor. Doar Dumnezeu putea şti dacă pierdusem ceva cât târâsem geanta prin nisipul noroios de pe fund, însă manuscrisul meu, vechi de două sute de ani, era adăpostit într-o pungă impermeabilă, în care îmi ţineam şi articolele de machiaj. Speram ca ea să nu fi permis pătrunderea apei.

Tocmai îmi planificam următoarea mişcare, când, din apă, a apărut ceva care se târâia la câţiva metri de plajă. În lumina violacee a asfinţitului, arăta ca un pui abia ieşit din gaoace, însă hămăitul scurt pe care l-a scos atunci când, abia ţinându-se pe picioare, a pornit spre mine şi mi s-a aruncat în braţe, nu lăsa loc de îndoială că era vorba de Carioca, pe jumătate înecat. Nu aveam cum să-l usuc, pentru ca şi eu eram udă leoarcă. De aceea, l-am ridicat, l-am pus la subsuoară şi m-am îndreptat spre pădurea de pini, prin care puteam scurta drumul spre casă.

Îmi pierdusem un pantof în apă, astfel că l-am abandonat şi pe celălalt, pornind desculţă pe covorul moale alcătuit din ace de pin şi încercând să mă orientez ca să mă îndrept spre port. Mergeam de aproape un sfert de oră, când, din apropiere, am auzit pocnetul unei crenguţe rupte sub pasul cuiva. Am rămas nemişcată şi l-am mângâiat pe Carioca, deoarece începuse să tremure, rugându-mă să nu aibă aceeaşi reacţie ca în peştera cu lilieci.

Însă nu mai avea importanţă. Câteva secunde mai târziu, fasciculul puternic al unui reflector m-a izbit în faţă. Am rămas locului, cu ochii mijiţi, simţind că îngheţ de spaimă. Apoi, un soldat îmbrăcat în uniformă kaki a apărut în lumină şi s-a apropiat de mine. Avea în mână o puşcă mitralieră, iar la brâu, prinsă de centură, o cartuşieră. A ţinut arma îndreptată spre stomacul meu.

– Stai! a strigat el, cu totul inutil. Cine eşti? Ce cauţi aici?

– Mi-am scos câinele ca să facă o baie, i-am răspuns, şi l-am ridicat pe Carioca în lumină ca să par mai convingătoare. Mă numesc Catherine Velis. O să-ţi arăt imediat actele mele...

Mi-am dat seama însă imediat că actele se udaseră, şi nu voiam ca el să cotrobăiască prin geanta mea. Aşa că am început să-i explic:

– Îmi plimbam câinele la Sidi-Fredj, dar el a căzut de pe dig. Am sărit să-l salvez, însă curenţii m-au adus încoace... (Dumnezeule, brusc, mi-am adus aminte că în Mediterana *nu* sunt curenţi. Ca să-mi ascund stânjeneala, am început să vorbesc foarte repede.) Lucrez la OPEC, pentru domnul ministru Kader. El garantează pentru mine. Locuiesc acolo, am adăugat, ridicând o mână să-i arăt unde, dar el mi-a fluturat arma prin faţă. În aceeaşi clipă am decis să încerc o altă abordare: Vă asigur că este extrem de important să merg la ministrul Kader! am zis eu cu tărie şi luând un aer plin de demnitate, cu toate că, şiroind de apă, cred că arătam ridicolă. *Ştii cine sunt eu?*

Soldatul a aruncat o privire peste umăr, către celălalt membru al patrulei, însă pe acesta nu l-am putut vedea din cauza fasciculului orbitor.

– Participaţi cumva la conferinţă? m-a întrebat el, întorcându-se către mine.

Deci asta era! De aceea patrulau soldaţii prin pădure! De aceea fuseseră instalate filtre pe şosea. Şi tot de aceea ministrul mă avertizase atât de ferm că trebuia să mă întorc până la sfârşitul săptămânii. Începuse conferinţa OPEC!

– Bineînţeles! l-am asigurat eu. Sunt unul dintre delegaţii-cheie. Se vor întreba cu toţii unde am dispărut.

Soldatul s-a dus până în spatele reflectorului şi s-a sfătuit cu camaradul lui în arabă. După câteva clipe, au stins lumina. Cel mai în vârstă dintre ei mi s-a adresat, parcă cerându-şi scuze:

– Doamnă, vă vom conduce la grupul dumneavoastră. Delegaţii se strâng acum la Restaurant du Port. Cred că mai întâi aţi dori să vă retrageţi pentru a vă schimba hainele, adevărat?

Am spus că ideea îmi surâdea. După aproape o jumătate de oră, împreună cu escorta, am ajuns la apartamentul meu. Soldatul m-a aşteptat afară cât m-am schimbat, mi-am uscat părul şi l-am dichisit şi pe Carioca, atât cât m-am priceput mai bine.

Nu puteam lăsa piesele de şah acolo, de aceea am scos o geantă de pânză din dulap şi le-am pus înăuntru, împreună cu Carioca. Cartea pe care mi-o dăduse Minnie se umezise, dar, graţie pungii în care o ţinusem, nu se deteriorase. Am răsfoit câteva pagini, peste care am îndreptat jetul de aer călduţ al uscătorului de păr, ca să le usuc, apoi am pus-o în geantă şi am plecat cu soldatul, care m-a escortat până în port.

Restaurant du Port era o clădire uriaşă, cu tavane înalte şi pardoseala din marmură, unde luasem deseori masa în perioada cât locuisem la El Riadh. Am mers de-a lungul ansamblului de coloane cu arcade în formă de cheie, care se întindea din piaţa aflată în faţa portului, apoi am urcat şirul lat de trepte care porneau de la marginea apei şi mergeau până la pereţii de sticlă, iluminaţi strălucitor, ai restaurantului.

La fiecare treizeci de paşi era câte un soldat, stând cu faţa spre port, cu mâinile la spate şi având pe umeri arme automate. Când am ajuns la intrare, m-am uitat cu atenţie prin peretele de sticlă, sperând să îl descopăr pe Kamel.

Restaurantul fusese aranjat, astfel încât acum erau cinci şiruri lungi de mese care se întindeau de la intrare până spre partea din spate, pe o lungime de aproape treizeci de metri. În zona centrală a sălii se găsea o terasă ceva mai ridicată, în formă de U, încadrată de balustrade de alamă, unde stăteau demnitarii cei mai de vază. Numărul acestor personalităţi importante şi puternice era impresionant. Acolo se aflau nu doar miniştri ai petrolului, ci şi şefii statelor membre ale OPEC. Uniformele cu fireturi de aur, robele brodate şi caciulile din blană de leopard, robele albe şi costumele negre se amestecau, alcătuind un caleidoscop plin de culoare.

Cu un aer morocănos, garda de la uşă i-a luat arma soldatului care mă adusese până acolo şi a făcut un gest către terasa de marmură aflată la aproape un metru deasupra restului meselor. Soldatul a păşit ţanţoş printre şirurile lungi de mese cu feţe albe, conducându-mă spre scara scurtă din centru. În timp ce ne îndreptam într-acolo, am văzut expresia îngrozită de pe faţa lui Kamel încă de la treizeci de paşi depărtare. Am ajuns la masă, soldatul a bătut din călcâie, rămânând în poziţie de drepţi, iar Kamel s-a ridicat.

– Domnişoară Velis! a zis el. Apoi s-a întors către soldat: Îţi mulţumesc că ai adus-o pe stimata noastră asociată. Ce s-a întâmplat, s-a rătăcit cumva?

S-a uitat spre mine cu coada ochiului, sugerându-mi că în curând trebuia să-i dau nişte explicaţii.

– În pădăricea de pini, domnule ministru, a spus soldatul. A avut un necaz cu căţelul. Am înţeles că era aşteptată la masa dumneavoastră... şi a privit masa, având toate scaunele ocupate de bărbaţi, unde nu mai era loc şi pentru mine.

– Te-ai orientat bine, soldat, i-a zis Kamel. Te poţi întoarce la postul tău. Promptitudinea cu care ai rezolvat această problemă nu va fi trecută în uitare.

Soldatul a pocnit din călcâie şi s-a îndepărtat.

Kamel a făcut semn unui chelner aflat în trecere şi i-a cerut să mai aducă un tacâm. A rămas în picioare până mi s-a adus un scaun, apoi ne-am aşezat amândoi, şi am fost prezentată celor de la masă.

– Ministrul Yamini, a spus el, arătând spre ministrul saudit, plinuţ, cu chipul roz şi angelic, aflat în dreapta mea, care a dat politicos din cap şi s-a ridicat pe jumătate de pe scaun. Domnişoara Velis este expertul american care a creat sclipitorul sistem computerizat şi analizele despre care v-am vorbit la întrunirea noastră de azi după-amiază, a adăugat el. Ministrul Yamini a ridicat din sprâncene, semn că era vădit impresionat.

– Cred că îl cunoşti deja pe ministrul Belaid, a urmat Kamel, iar Abdelsalaam Belaid, care îmi semnase contractul, s-a ridicat şi, clipind către mine, mi-a strâns mâna uşor. Tenul lui cafeniu şi pielea netedă, tâmplele cărunte şi capul strălucitor din cauza cheliei mi-au evocat imaginea unui şef al Mafiei extrem de spilcuit.

Ministrul Belaid s-a întors spre dreapta să se adreseze cuiva care era prins într-o discuţie cu o altă persoană. Cei doi s-au întrerupt şi l-au privit pe Belaid, iar eu m-am înverzit la faţă când i-am recunoscut.

– Domnişoara Catherine Velis, expertul nostru în computere, a spus Belaid cu glas aproape şoptit. Cu o faţă lungă şi tristă, preşedintele Algeriei, Houari Boumédienne, s-a uitat la mine, apoi la ministrul sau, de parcă s-ar fi întrebat ce naiba căutam eu acolo. Belaid a ridicat din umeri cu un zâmbet nonşalant.

– Încântat, a spus preşedintele.

– Regele Faisal al Arabiei Saudite, a continuat Belaid, făcând un semn către bărbatul cu trăsături hotărâte, ca de şoim, care m-a măsurat pe sub acoperământul lui de cap. Nu mi-a zâmbit, ci doar a dat din cap în direcţia mea.

Am ridicat paharul de vin dinaintea mea şi am luat o înghiţitură bună. Cum Dumnezeu aveam să-i spun lui Kamel ce se întâmpla – şi cum să plec de acolo ca să o salvez pe Lily? Cu asemenea comeseni, greu mă puteam retrage de la masă, chiar dacă aş fi avut nevoie să mă duc la toaletă.

În aceeaşi clipă, în sala principală s-a produs agitaţie. Toată lumea s-a întors să vadă ce se întâmplase. Sala era aglomerată – pesemne că acolo se aflau aproape şase sute de persoane. Cu excepţia chelnerilor, care se agitau, aducând şi aşezând pe mese coşuleţe cu pâine, platouri cu cruditäţi şi umplând paharele cu apă şi vin, toţi stăteau jos. Însă în sală intrase un bărbat tânăr, brunet, purtând o robă lungă şi albă. În timp ce se mişca de-a lungul şirurilor de mese, mânuind o cravaşă, chipul lui frumos devenise o mască de furie. Strânşi în grupuri, chelnerii speriaţi nu făceau nici o încercare de a-l împiedica. Am privit uimită cum lovea sticlele şi paharele cu vin de pe mese, azvârlindu-le pe podea. Toţi mesenii amuţiseră, în timp ce el înainta pe intervalul dintre rânduri.

Cu un suspin, Boumédienne s-a ridicat de la masă şi s-a adresat iute unui majordom, care s-a grăbit să vină la el. Apoi, preşedintele cu ochi trişti al Algeriei a părăsit masa şi a coborât pe podeaua sălii, unde l-a aşteptat pe bărbatul chipeş să ajungă în dreptul lui.

– Cine e individul acela? l-am întrebat pe Kamel în şoaptă.

– Muammar Khaddafi. Preşedintele Libiei, mi-a zis el încet. Astăzi, la conferinţă, a ţinut o cuvântare în care a cerut ca musulmanii să nu bea alcool. Văd că îşi susţine afirmaţiile

cu fapte. E cam impulsiv. Se spune că a angajat asasini din Europa pentru a ataca miniştri importanţi ai OPEC.

– Ştiu, a confirmat zâmbind Yamini, cel cu faţă ca de heruvim. Numele meu se află la loc de cinste pe lista aceea a lui.

Asta nu părea să-l îngrijoreze prea mult. S-a servit cu o bucată de ţelină şi, luând o muşcătură, a mestecat nepăsător.

– Dar de ce? l-am întrebat în şoaptă pe Kamel. Doar pentru că beau?

– Pentru că noi insistăm să aplicăm un embargo mai curând economic decât politic, mi-a răspuns el. Coborând glasul, mi-a zis printre dinţii încleştaţi: Acum că avem un moment mai liber, poţi să-mi spui ce se petrece? Unde ai dispărut? Sharrif a întors ţara cu susul în jos căutându-te. Deşi n-ar îndrăzni să te aresteze, s-ar putea să ai necazuri serioase.

– Ştiu, i-am răspuns eu, privind spre sala mare, unde Boumédienne, ţinându-şi chipul trist aplecat, astfel că nu-i puteam vedea expresia, discuta discret cu Khaddafi. Meseniii ridicau sticlele de vin şi le predau, şiroind, chelnerilor care, pe furiş, le înlocuiau cu altele neîncepute.

– Trebuie să discutăm între patru ochi, am continuat eu. Amicul tău persan a prins-o pe prietena mea. Acum jumătate de oră am scăpat de el înotând. Am în geantă un câine ud... şi ceva care cred că te-ar interesa. Trebuie să ies de aici...

– Doamne, Dumnezeule, a făcut Kamel cu glas reţinut. Vrei să spui că le ai? La tine?

Şi a privit în jur, către ceilalţi meseni, mascându-şi panica printr-un zâmbet.

– Deci şi tu participi la Partidă, am şoptit eu, zâmbind ca să-mi ascund emoţia.

– Păi de ce crezi că te-am adus aici? mi-a răspuns Kamel. Mi-a fost cumplit de greu să dau explicaţii în legătură cu dispariţia ta chiar înainte de conferinţă.

– O să discutăm mai târziu despre asta. Deocamdată, trebuie să plec de aici ca să o salvez pe Lily.

– Lasă asta în seama mea. Vom rezolva problema într-un fel sau altul. Unde se află?

– La Madrague, am zis eu pe nerăsuflate.

Kamel s-a holbat la mine, însă în aceeaşi clipă Houari Boumédienne s-a întors la masă şi s-a aşezat. Toată lumea i-a zâmbit, iar regele Faisal a vorbit în engleză.

– Colonelul Khaddafi nu este deloc prost, cum ar crede unii, a spus el, aţintindu-şi ochii mari şi parcă lichizi spre preşedintele Algeriei. Mai ţineţi minte ce a spus la conferinţa ţărilor nealiniate, când cineva şi-a exprimat nemulţumirea în legătură cu prezenţa lui Castro? Regele s-a întors către Yamini, ministrul său, aflat în dreapta mea. Khaddafi a zis că în cazul în care vreo ţară din Lumea a Treia este împiedicată să participe pe motiv că primeşte bani de la cele două superputeri, atunci ar trebui ca toţi să ne facem bagajele şi să plecăm acasă. A sfârşit prin a da citire unei liste de aranjamente financiare şi de vânzări de arme realizate de cel puţin jumătate dintre ţările prezente – şi era foarte exactă, trebuie să recunosc. Nu trebuie considerat doar un fanatic religios. Nicidecum.

Boumédienne s-a uitat la mine. Era un bărbat înconjurat de mister. Nimeni nu-i ştia vârsta ori trecutul, nici măcar locul naşterii. După organizarea cu succes, acum zece ani, a revoluţiei şi apoi a „loviturii militare" în urma căreia ajunsese preşedinte, Boumédienne adusese Algeria între cele mai importante ţări OPEC, făcând-o să devină un fel de Elveţie a ţărilor Lumii a Treia.

– Domnişoară Velis, mi s-a adresat el direct pentru prima oară, în activitatea dumneavoastră pentru minister aţi avut prilejul să-l cunoaşteţi pe colonelul Khaddafi?

– Nu, i-am răspuns.

– Ciudat, a zis Boumédienne. Pentru că în timp ce vorbeam adineauri cu dumnealui, v-a remarcat la masa noastră şi a făcut o afirmaţie care părea să demonstreze altceva.

L-am simţit pe Kamel crispându-se alături de mine. Mi-a prins mâna pe sub masă şi mi-a strâns-o cu putere.

– Serios? a zis el cu un aer destul de nepăsător. Şi cum s-ar putea explica asta, domnule preşedinte?

– Cred că e vorba despre o confuzie, a spus preşedintele cu un aer degajat, întorcându-şi ochii mari spre Kamel. M-a întrebat dacă ea era aceea, a continuat el.

– Aceea? s-a mirat ministrul Belaid, descumpănit. Ce înseamnă asta?

– Cred că s-a referit la aceea care a pregătit proiecţiile despre care am auzit atâtea lucruri de la Kamel Kader, a spus preşedintele cu detaşare. Apoi s-a întors şi a privit într-o parte a sălii.

Am dat să-i şoptesc ceva lui Kamel, însă el a clătinat din cap şi s-a adresat şefului său, Belaid:

– Eu şi Catherine am dori să mai verificăm cifrele înainte de prezentarea de mâine. Se poate să ne scuzaţi dacă nu participăm la banchet? Regret, dar va trebui să lucrăm aproape toată noaptea.

Belaid nu a crezut o iotă din cele spuse de Kamel, lucru care, de altfel, i se citea pe chip.

– Întâi aş vrea să stăm puţin de vorbă, a zis el, ridicându-se şi trăgându-l pe Kamel deoparte. Jucându-mă nepăsătoare cu şervetul, m-am ridicat şi eu. Yamini s-a aplecat spre mine.

– A fost o încântare să vă am la masă, chiar dacă această plăcere a fost doar una de scurtă durată, m-a asigurat el cu un zâmbet amabil.

Belaid stătea lângă perete şi îi şoptea ceva lui Kamel, în vreme ce chelnerii alergau prin dreptul lor cu platouri cu mâncare aburindă. Când m-am apropiat, el a zis:

– Domnişoară, vă mulţumim pentru tot ce aţi realizat în numele nostru. Să nu-l reţineţi prea târziu pe Kamel, a adăugat el, şi s-a retras la masă.

– Acum ne putem vedea fiecare de treabă? l-am întrebat discret pe Kamel.

– Da, imediat, a zis el, luându-mă de braţ şi coborând scările cu mine. Abdelsalaam a primit un mesaj de la poliţia secretă că eşti căutată. Au afirmat că te-ai opus arestării la La Madrague. A aflat asta în timpul mesei. În loc să te predea imediat, mi te încredinţează. Sper că înţelegi în ce poziţie mă pui dacă dispari din nou.

– Pentru numele lui Dumnezeu, am şuierat eu spre el, în timp ce ne deplasam printre mese, doar ştii de ce am plecat în deşert. Şi ştii unde mergem acum! Eu ar trebui să pun întrebări. De ce nu mi-ai spus ca erai implicat în Joc? Şi Belaid este jucător? Dar Therese? Şi ce este cu musulmanul acela din Libia, care a afirmat că mă cunoaşte? Ce înseamnă toate acestea?

– Şi eu aş vrea să ştiu asta, a zis Kamel cu o expresie mohorâtă. A clătinat din cap către un gardian, care s-a înclinat când am ieşit împreună. O să luăm maşina mea către La Madrague. Trebuie să-mi spui tot ce s-a întâmplat, ca să o pot ajuta pe prietena ta.

Ajunşi în parcarea luminată discret, am urcat în maşină. Pe întuneric, el s-a întors spre mine, astfel că în lumina lămpilor stradale ochii lui gălbui străluceau. L-am informat în grabă despre ceea ce păţise Lily, apoi l-am întrebat de Minnie Renselaas.

– O cunosc pe Mokhfi Mokhtar din copilărie, a spus el. Ea l-a ales pe tata pentru o misiune: să realizeze o alianţă cu

El-Marad şi să pătrundă în terenul albului, misiune care s-a încheiat cu moartea lui. Therese lucra pentru tata. Acum, deşi e angajată la Poşta Centrală, o slujeşte de fapt pe Mokhfi Mokhtar, la fel ca şi copiii ei.

– Copiii ei? m-am mirat eu, încercând să mi-o imaginez pe extravaganta operatoare în calitate de mamă.

– Valerie şi Michel, a spus Kamel. Parcă l-ai întâlnit pe Michel. El îşi spune Wahad...

Aşadar, Wahad era copilul lui Therese! Cu alte cuvinte, urzelile erau cât se poate de complicate – şi, cum nu mai credeam de mult în coincidenţe, mi-am amintit că Valerie era şi numele unei menajere care lucra în casa lui Harry Rad. Aveam de găsit personaje mai importante decât să aleg pionii.

– Stai, că nu înţeleg, l-am întrerupt eu. Dacă tatăl tău a fost trimis în acea misiune şi a dat greş, asta înseamnă că albul a luat toate piesele pe care le voia, am dreptate? Şi atunci, când se sfârşeşte partida? Când cineva capturează toate piesele?

– Uneori cred că acest joc nu se va sfârşi niciodată, a spus Kamel cu amărăciune, pornind maşina şi conducând pe drumul lung ce ducea pe lângă gardurile înalte, de cactuşi, către Sidi-Fredj. Însă viaţa prietenei tale se va încheia, dacă nu ajungem mai repede în La Madrague.

– Eşti destul de important în Algeria ca să mergi acolo şi să ceri să o elibereze?

În lumina reflectată de aparatele de bord, l-am zărit pe Kamel cum a zâmbit glacial. Am ajuns curând la filtrul pe care eu şi Lily îl văzusem instalat, dar din sensul celălalt. Kamel a fluturat legitimaţia pe geamul deschis, iar gărzile i-au făcut semn să-şi continue drumul.

– Singurul lucru pe care l-ar prefera El-Marad în schimbul prietenei tale ar fi ceea ce susţii că ai în geanta aceea de

pânză, a spus Kamel cu mult calm. Nu mă refer la câine. Crezi că ar fi un târg cinstit?

– Adică să dau piesele în schimbul lui Lily? am întrebat eu îngrozită. Apoi mi-am dat seama că renunțarea la piese reprezenta singura noastră șansă de a intra și pleca întregi din acel loc. N-am putea să-i dăm *doar o piesă?* am sugerat eu.

Kamel a pufnit în râs, apoi a întins mâna și m-a strâns de umăr.

– Dacă află că sunt în posesia ta, a zis el, El-Marad ne va mătura de pe tabla de joc.

Oare de ce nu luasem cu noi câțiva soldați înarmați, sau măcar câțiva delegați OPEC? În acele condiții, fanaticul Khaddafi mi-ar fi fost de mare folos cu cravașa lui, care i-ar fi slujit să-și doboare adversarii. Îl aveam însă alături pe Kamel, care părea să meargă la o moarte sigură cu un aer demn și curajos, la fel cum făcuse și tatăl lui, în urmă cu zece ani.

În loc să oprească mașina în fața bodegii iluminate, unde se găsea și mașina închiriată de noi, Kamel a continuat să meargă spre port, printr-o zonă pustie a orașului. S-a oprit la capătul unei străzi, unde câteva trepte urcau pe stânca abruptă, care adăpostea curbura micului golf. Nu se vedea nici țipenie de om, iar vântul se întețise, gonind norii de pe cer și acoperind din când în când luna. Am coborât, iar Kamel a făcut un semn către culme, unde se găsea o casă mică, dar frumoasă, înconjurată de plante, ce se întindeau până în josul pantei stâncoase. Pe latura dinspre mare, malul părea tăiat drept, prăbușindu-se cale de peste treizeci de metri până la nivelul apei.

– Casa de vară a lui El-Marad, mi-a zis încet Kamel.

Din casă răzbătea lumină și, când am început urcușul pieptiș pe treptele de lemn nu tocmai sigure, am auzit zgomot

dinăuntru, amplificat de stâncărie. Am distins vocea lui Lily, al cărei ţipăt a acoperit pentru o clipă vuietul valurilor.

– Dacă mă mai atingi o dată, ucigaş de câini ce eşti, striga ea, o să vezi tu ce păţeşti!

În lumina lunii, Kamel mi-a aruncat o privire şi a zâmbit.

– Probabil că nici nu are nevoie de ajutorul nostru, a spus el.

– S-a răstit la Sharrif, i-am explicat eu. El i-a azvârlit câinele. (Din geanta mea, Carioca începuse deja să se foiască mârâind. Am băgat mâna înăuntru şi l-am scărpinat pe creştet.) A sosit vremea să-ţi faci numărul, blănosule, i-am zis, şi l-am scos din geantă.

– Cred că ar fi mai bine să cobori şi să porneşti maşina, mi-a şoptit Kamel, întinzându-mi cheile. În rest, cred că o să mă descurc singur.

– Nici să nu te gândeşti, i-am spus, simţind cum mă înfurii auzind zgomotele de încăierare ce veneau dinspre casă. Să-i luăm prin surprindere.

L-am pus pe Carioca pe trepte, iar el a început să le urce ţopăind ca o minge de ping-pong. Eu şi Kamel l-am urmat îndeaproape.

În casă se intra pe o uşă încadrată de ferestre înalte şi boltite care ţineau cât toată latura dinspre mare. Cărarea ce ducea până la ele se apropia primejdios de mult de marginea stâncii, fiind separată de hău doar de un zid jos din piatre, care era acoperit de condurul-doamnei. Acest lucru ne putea fi de folos.

M-am lipit de zid şi am aruncat o privire înăuntru, în timp ce căţelul zgâria cu ghearele în uşile de sticlă. Trei indivizi cu aspect de brute stăteau rezemaţi de peretele din stânga, având hainele descheiate, astfel că le-am putut vedea tocurile de pistol de la subsuoară. Podeaua era din gresie glazurată, în albastru şi auriu, şi părea alunecoasă. În

mijlocul încăperii, Lily stătea pe un scaun, iar Sharrif se învârtea în jurul ei. Când a auzit zgomotul făcut de Carioca, a dat să se ridice, însă Sharrif a împins-o înapoi pe scaun. Mi s-a părut că văd o vânătaie pe obrazul ei. El-Marad stătea pe un morman de perne în colțul îndepărtat al încăperii. Pe o măsuță joasă din aramă, avea o tablă de șah cu o partidă în desfășurare, și tocmai muta alene un pion.

Sharrif s-a întors către ferestre. Am înghițit în sec, făcându-mi curaj, și mi-am lipit fața de geam ca să mă poată vedea.

– Ei sunt cinci, iar noi, trei, i-am șoptit lui Kamel, care a rămas tăcut alături de mine. Sharrif s-a dus spre ușă, făcându-le semn oamenilor lui să-și țină armele în toc. Tu te ocupi de brute. Eu îl atac pe El-Marad. Iar Carioca, din câte cred, și-a ales deja omul, am adăugat eu, în timp ce Sharrif a întredeschis ușa.

Aruncând o privire spre micuțul lui dușman de moarte, Sharrif a zis:

– Voi intrați, dar câinele rămâne afară.

L-am împins deoparte pe Carioca pentru ca eu și Kamel să putem intra.

– Bravo, l-ai salvat! a strigat Lily, zâmbindu-mi recunoscătoare. Apoi, rânjind către Sharrif, a adăugat: Cei care amenință animalele fără apărare nu încearcă decât să-și ascundă propria neputință...

Sharrif s-a apropiat de ea de parcă ar fi vrut să o lovească din nou, când, din colțul încăperii, El-Marad, cu un zâmbet sinistru pe față, s-a uitat la mine și a spus încet:

– Domnișoară Velis, ce bine ați făcut că v-ați întors... având și escortă. Eu l-am considerat pe Kamel ceva mai inteligent, ca să nu te aducă la mine de două ori. Însă dacă tot ai ajuns aici...

– Să trecem peste amabilităţi, am spus traversând încăperea către el. Când am trecut pe lângă Lily, i-am strecurat cheile maşinii în palmă şi i-am şoptit: La uşă... acum. Apoi, continuându-mi drumul spre El-Marad, i-am spus acestuia: Ştiţi de ce am venit.

– Iar dumneata ştii ce vreau, mi-a răspuns el. Încheiem târgul?

M-am oprit lângă măsuţa scundă şi am aruncat o privire peste umăr. Kamel se aşezase lângă oamenii lui Sharrif şi îi cerea un foc unuia dintre ei, având ţigareta în gură şi mâinile făcute căuş. Lily ajunsese lângă ferestre, iar Sharrif o urmase. Se lăsase în genunchi şi bătea cu unghiile lungi şi roşii în geam, în timp ce Carioca lingea sticla pe partea cealaltă. Eram fiecare pe poziţii de luptă. Trebuia să acţionăm la unison.

– Prietenul meu, domnul ministru, nu crede că obişnuiţi să respectaţi înţelegerile pe care le încheiaţi, i-am spus neguţătorului de covoare. El a ridicat privirea şi a dat să spună ceva, însă eu am continuat, fără să-i dau posibilitatea să răspundă: Dacă vă interesează piesele atât de mult, uitaţi aici!

Spunând acestea, mi-am smuls geanta de pe umăr şi, cu o mişcare circulară, atât cât mi-a permis lungimea braţului, am ridicat-o în aer şi apoi am lăsat-o să cadă, cu toată greutatea, în capul lui. El-Marad şi-a dat ochii peste cap şi apoi s-a lăsat moale într-o parte, iar eu m-am răsucit către vacarmul ce izbucnise deja în spatele meu.

Lily apucase să deschidă uşa, iar Carioca se năpustise în cameră, moment în care am pornit către agenţii lui Sharrif, folosind drept armă geanta pe care o roteam. Primul dintre ei tocmai îşi scotea pistolul din toc atunci când l-am izbit. Al doilea s-a chircit, după ce Kamel l-a lovit cu pumnul în stomac. Ne încăieram pe podea, când cel de-al treilea agent a reuşit să-şi scoată pistolul din toc şi să-l îndrepte spre mine.

– Aici, idiotule! a strigat Sharrif la el, chinuindu-se să-l alunge pe Carioca cu lovituri de picior. Chiar în clipa aceea, Lily se pregătea să iasă pe uşă. Agentul a ridicat pistolul, l-a aţintit asupra ei şi dat să apese pe trăgaci, dar Kamel l-a lovit din lateral, făcându-l să se ducă de-a berbeleacul până în perete.

Azvârlit şi răsucit de forţa glonţului, Sharrif a dus mâna la umărul străpuns şi a scos un ţipăt ascuţit de furie şi de durere. Lătrând dezlănţuit, Carioca se învârtea în jurul lui, pregătindu-se să-l muşte. Kamel era în spatele meu, luptându-se să-i smulgă arma unui agent, în vreme ce altul se chinuia să se ridice de la podea. Am ridicat geanta în aer şi l-am trăsnit în cap, făcându-l să încremenească. După aceea, l-am pocnit în ceafă şi pe agentul cu care se încăierase Kamel, ca să fiu sigură că lupta se încheie mai repede. După ce individul s-a prăbuşit, Kamel i-a smuls pistolul.

Am ţâşnit amândoi spre uşă; am simţit o mână, care încerca să mă oprească, dar m-am smuls din strânsoare. Era Sharrif, care încă se putea mişca, deşi Carioca îşi încleştase colţii în piciorul lui şi nu-i dădea drumul. Cu sângele şiroind din rană, Sharrif m-a urmat pe uşă. Doi dintre oamenii lui îşi reveniseră şi se aflau în spatele lui atunci când eu am ieşit afară în goană, luând-o nu spre scări, ci spre porţiunea abruptă a stâncii. L-am văzut pe Kamel, care coborâse deja jumătate din trepte, uitându-se înapoi cu o privire febrilă. În lumina lunii, am observat că Lily ajunsese jos şi se îndrepta spre maşină.

Fără să stau prea mult pe gânduri, am sărit peste zidul scund de piatră şi m-am ghemuit, lipindu-mă de pământ, când Sharrif şi oamenii lui au trecut în mare grabă pe după casă, îndreptându-se spre trepte. Geanta de umăr în care se găseau piesele din Setul Montglane atârna în gol şi am fost cât pe ce să o scap. M-am uitat în jos, şi am văzut hăul de peste treizeci

de metri de stâncă şi valurile care se izbeau cu furie de ţărm, stârnite de valurile puternice. Mi-am ţinut răsuflarea şi, încordându-mi puterile, am tras încet geanta în sus.

– La maşină! a strigat Sharrif. Se îndreaptă spre maşină!

Am auzit bocănitul pantofilor lor, semn că începuseră să coboare treptele nesigure, când, brusc, ceva mi-a foşnit aproape de o ureche. În lumina slabă, am tras cu ochiul peste coama zidului scund, şi imediat m-am trezit lipsă pe faţă de Carioca. Tocmai mă pregăteam să mă ridic de acolo, când norii s-au risipit din nou şi l-am văzut pe cel de-al treilea agent, cel pe care socotisem că-l scosesem cu totul din luptă, frecându-se la ochi şi la ţeastă şi apropiindu-se de mine. Am lăsat capul în jos, dar prea târziu.

Omul a plonjat spre mine peste zidul înalt doar de o jumătate de metru. M-am lipit de pământ şi l-am auzit scoţând un urlet. Am văzut printre degete cum individul a aterizat, şi-a pierdut echilibrul şi a alunecat de pe marginea stâncii. Apoi a dispărut în hău. Am sărit peste zidul scund, l-am ridicat pe Carioca şi am pornit spre trepte.

Vântul se înteţise, prevestind o furtună. Spre groaza mea, am văzut maşina lui Kamel demarând într-un nor de praf, în timp ce Sharrif şi cele două brute alergau disperaţi în urma ei trăgând la întâmplare în cauciucuri. Apoi, spre uimirea mea, maşina s-a întors, a aprins farurile şi s-a îndreptat spre cei trei. Toţi s-au aruncat în lături când automobilul a trecut cu viteză pe lângă ei. Asta însemna că Lily şi Kamel se întorceau după mine!

Am coborât treptele cât am putut de repede, sărind şi câte patru o dată, ţinându-l foarte strâns pe Carioca într-o mână şi geanta cu piesele în cealaltă. Am ajuns jos exact când maşina a oprit în dreptul meu, scoţând un nor des de praf; s-a deschis o portieră, iar eu am sărit înăuntru. Lily a demarat din nou, înainte ca eu să fi apucat să închid portiera. Kamel stătea pe

bancheta din spate, ţinând pistolul scos pe geam. Schimbul de focuri era asurzitor. În timp ce eu mă chinuiam să închid uşa, i-am văzut pe Sharrif şi pe cei doi oameni ai lui gonind spre un vehicul parcat chiar la marginea portului. Ne-am continuat drumul, iar Kamel le-a găurit maşina cu gloanţe.

Stilul de conducere al lui Lily te băga în răcori mai tot timpul, însă, în condiţiile acelea, părea să-şi închipuie că are dreptul să ne şi ucidă. Derapând controlat aproape la fiecare curbă a drumului ce trecea prin port, ea a gonit nebuneşte până am ajuns pe şoseaua principală. Am rămas tăcuţi, iar Kamel s-a uitat în urmă, în timp ce Lily a accelerat, ajungând la 130, apoi la 140 de kilometri pe oră. Când era cât pe ce să ajungă la 150, am văzut că ne apropiam de filtrul organizat pentru conferinţa OPEC.

– Apasă butonul roşu de pe bord! i-a strigat Kamel ca să acopere urletul motorului şi vâjâitul pneurilor. M-am aplecat în faţa şi am apăsat pe buton, iar sirena a pornit, însoţită de un bec roşu, care pulsa ca fasciculul unui far.

– Bună treabă! am spus eu peste umăr, către Kamel, observând cum gărzile se trăgeau de pe şosea, ca să facă loc maşinii noastre. Lily a trebuit să slalomeze puţin printre automobile din care lumea ne-a privit cu ochi uimiţi, apoi am intrat pe şoseaua liberă, continuându-ne drumul.

– Există unele avantaje dacă eşti ministru, a spus Kamel cu modestie. Numai că vom mai da peste un filtru dincolo de Sidi-Fredj.

– Trecem printre ei cu toată viteza! a strigat Lily, apăsând pedala de acceleraţie, iar Citroënul mare a ţâşnit înainte ca un cal pursânge. Am trecut prin al doilea filtru la fel ca şi prin primul, lăsându-i pe toţi într-un nor de praf.

– Apropo, a spus Lily, uitându-se la Kamel în oglinda retrovizoare, noi nu am fost prezentaţi unul altuia. Sunt Lily Rad. Am înţeles că-l cunoşti pe bunicul meu.

– Mai bine fii atentă la drum, m-am răţoit eu la ea, pentru că maşina se apropiase periculos de marginea abruptă a cornişei. Pe de altă parte, simţeam cum vântul puternic aproape că ridica automobilul în aer.

– Mordecai şi tatăl meu au fost prieteni buni, a spus Kamel. Probabil că-l voi revedea într-o bună zi. Te rog să-i transmiţi cele mai calde urări din partea mea când îl revezi.

Imediat după aceea, Kamel s-a răsucit şi s-a uitat prin luneta maşinii. De noi se apropiau nişte lumini.

– Bagă gaz, i-am spus eu lui Lily, cu un aer îngrijorat. Ar fi cazul să ne impresionezi din nou cu calităţile tale de pilot.

Kamel a mormăit ceva şi a rămas cu pistolul pregătit, iar maşina urmăritoare a pornit sirena şi luminile intermitente. Kamel s-a chinuit să vadă mai bine prin praful stârnit de vânt şi de viteza maşinii.

– Aoleu, e o maşină de poliţie! s-a văicărit Lily, ridicând puţin piciorul de pe pedala de acceleraţie.

– Nu opri! s-a răstit Kamel la ea peste umăr.

Ascultătoare, Lily a accelerat brusc, făcând Citroënul să derapeze puţin, apoi redresându-l repede. Acul vitezometrului urcase spre 200 km/h, şi eu m-am grăbit să transform asta în mile pe oră, descoperind că aveam 120. Pe asemenea drumuri nici nu se putea rula cu viteză mai mare, indiferent ce maşină ai fi condus, mai ales în condiţiile în care rafalele de vânt loveau din toate părţile.

– Şi pe aici putem ajunge în Casbah, a spus Kamel, care rămăsese cu ochii pe urmăritori. Ar mai fi vreo zece minute de mers şi va trebui să o tai prin Alger. Însă eu cunosc străduţele acelea înguste mai bine decât prietenul nostru Sharrif. Drumul acesta ne va duce în Casbah pe sus... Ştiu cum să ajungem la Minnie, a adăugat el încet. Aşa se şi cuvine, doar e casa tatălui meu.

– Minnie Renselaas locuieşte în casa tatălui tău? am întrebat eu uimită. Eu înţelesesem că ai copilărit în munţi.

– Tatăl meu a avut o casă în Casbah pentru soţiile lui.

– Soţii? m-am mirat eu.

– Minnie Renselaas îmi este mamă vitregă, a explicat Kamel. Tatăl meu a fost Regele Negru.

Am abandonat maşina pe una dintre străzile lăturalnice care alcătuiau zona înaltă şi asemănătoare cu un labirint a Algerului. Mă frământau o mulţime de întrebări, dar îmi încordasem toată atenţia ca să depistez din vreme maşina lui Sharrif. Eram convinsă că nu scăpaserăm cu totul de el, dar ştiam că rămăsese mult în urmă, pentru că nu am mai văzut luminile farurilor după ce noi am stins luminile. Am sărit din maşină şi am pornit pe jos prin labirint.

Când i-am ajuns din urmă, Lily se afla chiar în spatele lui Kamel şi îl trăgea de mânecă. Străzile erau atât de întunecoase şi de înguste, încât m-am lovit cu piciorul de o piatră şi a fost cât pe ce să cad în nas.

– Nu pricep, tocmai spunea Lily cu glas gros şi şoptit, în vreme ce eu mă uitam peste umăr ca să descopăr dacă eram urmăriţi. Dacă Minnie a fost soţia consulului olandez – Renselaas –, cum de a fost căsătorită şi cu tatăl tău? Monogamia nu pare a fi prea agreată în această ţară.

– Renselaas a murit în timpul revoluţiei, a explicat Kamel. Ea a vrut să rămână la Alger, iar tatăl meu i-a oferit protecţie. Cu toate că ţineau unul la celălalt ca prieteni, cred că a fost o căsătorie de convenienţă. În orice caz, în mai puţin de un an tata a murit.

– Păi, daca el a fost Regele Negru, a întrebat Lily încet, şi a murit, de ce nu s-a sfârşit Jocul? Nu e vorba de şah-mat, când regele moare?

– Partida continuă, la fel ca în viaţă, a spus Kamel, fără să răărească pasul. Regele a murit – trăiască Regele.

Am ridicat privirea spre cerul care se vedea printre casele ce se ridicau în jur şi păreau să se strângă tot mai mult una în cealaltă pe măsură ce ne afundam tot mai adânc în Casbah. Cu toate că auzeam vântul jelind pe deasupra noastră, el nu putea pătrunde prin străduţele strâmte pe care mergeam noi. De deasupra cădea asupra noastră un praf fin, iar peste lună părea să treacă un nor roşiatic. Kamel a ridicat şi el privirea spre cer.

– Ăsta e vântul siroco, a spus el cu fereală. Vine, trebuie să ne grăbim. Sper că nu ne va da planurile peste cap.

Am privit spre cer. Siroco era o furtună de nisip, recunoscută pentru forţa ei. Aş fi vrut să ajung la adăpost înainte să ne lovească. Ajunşi într-o mică fundătură, Kamel s-a oprit şi a scos o cheie din buzunar.

– Locul de fumat opiu! a şoptit Lily, emoţionată, aducându-şi aminte de vizita pe care o făcuserăm acolo. Ori se fuma haşiş?

– E alt drum, a precizat Kamel. Pe o uşă de la care doar eu am cheia.

A descuiat-o pe întuneric, permiţându-ne să intrăm primele. Apoi a încuiat-o la loc.

Am pătruns pe un coridor lung şi întunecos, având câte o lumină slabă la fiecare capăt. Am simţit covorul gros din pluş sub tălpi şi răceala damascului, atunci când am pornit înainte, pipăind drumul de-a lungul pereţilor.

La capătul acelui culoar, am intrat într-o cameră spaţioasă, având podeaua acoperită cu covoare persane bogate şi luminată doar de un sfeşnic din aur, aflat pe o masă cu tăblia de marmură. Însă lumina aceea era suficientă ca să remarc mobilierul opulent: măsuţe scunde din marmură de Cararra, otomane îmbrăcate în mătase galbenă şi cu franjuri din fire

aurii, canapele în culori profunde, ce aduceau cu acelea ale unor lichioruri vechi, şi sculpturi mari care erau împrăştiate pe piedestaluri şi mese – magnifice până şi pentru ochiul meu neformat. În lumina aurie, aproape lichidă, încăperea semăna cu un tezaur din vreo grotă de pe fundul mării. În timp ce am traversat camera, îndreptându-mă spre siluetele de la capătul celălalt, am avut senzaţia că trec printr-o atmosferă mai densă decât apa.

Acolo, în lumina lumânărilor, purtând o rochie de brocart auriu, presărat cu monede sclipitoare, ne aştepta Minnie Renselaas. Iar alături de ea, ţinând în mână un pahar de lichior, stătea Alexandr Solarin, care mă privea netulburat cu ochii lui verzi şi frumoşi.

Apoi Solarin mi-a zâmbit. După noaptea în care mersesem la localul din cort şi dispăruse, mă gândisem deseori la el, fiind convinsă că ne vom revedea. S-a ridicat şi, apropiindu-se de mine, m-a luat de mână, după care s-a întors spre Lily.

– Nu am fost prezentaţi oficial, i-a zis el. Lily se zbârlise deja, gata să-i arunce mănuşa – sau o tablă de şah –, provocându-l la o partidă, iar asta, pe dată. Sunt Alexandr Solarin, iar tu eşti nepoata unuia dintre cei mai buni maeştri de şah în viaţă. Sper să te pot ajuta să ajungi la el cât mai curând.

Ea şi Solarin şi-au dat mâna.

– De ajuns, a spus Minnie, când Kamel s-a apropiat şi s-a alăturat grupului nostru. Nu avem prea mult timp la dispoziţie. Presupun că ai găsit piesele, da?

Pe masa alaturată am observat cutia metalică în care ne fusese adusă pânza.

Am bătut uşor cu palma în geanta de umăr. Ne-am strâns în jurul mesei şi am scos piesele una după alta. Le-am aşezat

în lumina aurie şi am admirat sclipirea pietrelor preţioase de diverse culori, care emiteau aceeaşi strălucire pe care o observasem şi în peşteră. Tăcuţi cu toţii, am rămas cu privirea aţintită asupra lor – cămila strălucitoare, calul înălţat pe picioarele din spate, Regele şi Regina, care ne-au orbit cu frumuseţea lor.

– În sfârşit, a spus ea. După atâta vreme, vor sta alături de celelalte. Şi trebuie să vă mulţumesc pentru asta. Prin curajul vostru, vom răscumpăra moartea inutilă a atâtor oameni de-a lungul anilor...

– Şi *celelalte?* am întrebat, aruncând o privire spre ea.

– Sunt în America, a spus Minnie, cu un zâmbet. Solarin o să vă ducă în noaptea aceasta până la Marsilia, de unde o să plecaţi mai departe.

Kamel a băgat mâna în buzunarul interior al hainei şi i-a înapoiat paşaportul lui Lily. Ea l-a luat, însă noi două am continuat s-o privim nedumerite pe Minnie.

– În America? am întrebat eu. Dar cine are celelalte piese?

– Mordecai, a spus ea, încă zâmbind. La el sunt nouă dintre ele. Împreună cu pânza, a adăugat femeia, ridicând cutia şi întinzând-o spre mine, veţi avea mai mult de jumătate din formulă. Va fi prima oară când aceste piese se vor afla laolaltă după aproape două sute de ani.

– Ce se va întâmpla atunci? am vrut să ştiu.

– Asta veţi afla la momentul potrivit, a spus Minnie, privindu-mă cu gravitate. Apoi s-a uitat spre piese, care continuau să licărească în mijlocul mesei. S-a întors încet, şi şi-a pus palmele pe faţa lui Solarin. Iubitul meu Saşa, i-a zis ea cu lacrimi în ochi. Să ai grija de tine, copilul meu. Să le aperi...

Ea şi-a lipit buzele de fruntea lui Solarin. Spre uimirea mea, acesta a îmbrăţişat-o şi şi-a îngropat faţa în umărul ei.

Ne-am uitat cu toţii plini de uimire cum tânărul maestru de şah şi eleganta Mokhfi Mokhtar au rămas o vreme îmbrăţişaţi şi tăcuţi. Apoi s-au despărţit, iar ea s-a întors către Kamel, pe care l-a strâns de mână.

– Să-i duci în siguranţă până la aeroport, i-a şoptit ea. Fără să ne mai adreseze nici o vorbă, s-a răsucit pe călcâie şi a ieşit din încăpere. Solarin şi Kamel s-au uitat tăcuţi după ea.

– Trebuie să pleci, i-a spus Kamel în cele din urmă lui Solarin. Voi avea eu grijă de ea. Allah să te apere, prietene!

Apoi a strâns piesele de pe masă şi le-a pus în geanta mea împreună cu pânza din cutia metalică. Lily a rămas în picioare, strângându-l la piept pe Carioca.

– Nu pricep, a spus ea moale. Asta a fost tot? Trebuie să plecăm? Şi cum o să ajungem la Marsilia?

– Şi cu Minnie ce se va întâmpla? am întrebat eu. O să ne mai vedem vreodată?

– Acum, nu, a spus Solarin, revenindu-şi. Trebuie să plecăm înainte de izbucnirea furtunii – să ajungem pe mare cât mai curând. După ce ieşim din port, traversarea nu mai este o problemă.

Încă eram nedumerită atunci când m-am trezit din nou, împreună cu Lily şi Solarin, pe străzile înguste şi întunecate din Casbah.

Am mers grăbiţi prin pasajele tăcute, unde casele se apropiau atât de mult una de alta, încât nu permiteau luminii să pătrundă. După aerul sărat şi mirosul de peşte din aer, mi-am dat seama că eram în preajma portului. Am ajuns în piaţa largă din apropierea Moscheii Pescarului, unde îl întâlnisem pe Wahad. Am avut senzaţia că trecuseră luni întregi de atunci, nu zile. Nisipul se învârtejea violent prin piaţă. Solarin m-a prins de braţ şi m-a silit să merg mai repede, iar Lily, cu Carioca în braţe, ne-a urmat în fugă.

Tocmai coboram treptele spre port, când, uimită, l-am întrebat pe Solarin:

– Minnie te-a numit copilul ei; şi ţie îţi este mamă vitregă?

– Nu, mi-a răspuns el încet, trăgându-mă pe scări în jos şi făcându-mă să cobor câte două o dată, dar mă rog ca până voi muri să mai apuc să o văd. Îmi este bunică...

LINIȘTEA DINAINTEA FURTUNII

Căci voi păși de unul singur
Sub stelele tăcute, și atunci
Simțiți voi ce-nseamnă puterea sunetului...
Și voi rămâne astfel,
În noaptea-ntunecoasă, așteptând furtuna,
La adăpost din piatră și ascultând acele note
Ce poartă limbajul neștiut al pământului străvechi,
Ori care-și au salașul în vânturi de departe.

Din ele-mi trag puterea vizionară.

Preludiul
WILLIAM WORDSWORTH

Vermont
Mai 1796

Talleyrand a mers șchiopătând prin pădurea înverzită, a cărei cupolă de frunze era străpunsă de raze de soare în care se vedeau jucând firicele aurii de praf. Păsări colibri săgetau pădurea încoace și încolo, în căutarea nectarului pe care îl adunau din florile strălucitoare ale unei plante cățărătoare, care atârna ca un văl dintr-un stejar bătrân. Pământul era încă jilav sub tălpi, iar de pe frunzele copacilor, picăturile de apă de la ploaia trecătoare de mai devreme concentrau lumina și o reflectau ca niște diamante. Se afla în

America de peste doi ani. Aşteptările îi fuseseră confirmate, dar speranţele nu i se împliniseră. Ambasadorul francez în America, un funcţionar mediocru, înţelegea aspiraţiile politice ale lui Talleyrand şi cunoştea şi acuzaţiile de trădare care i se aduseseră. El îi blocase accesul la preşedintele Washington, iar uşile oamenilor influenţi din Philadelphia i se închiseseră în nas la fel de repede ca şi cele din Londra. Doar Alexander Hamilton îi rămăsese prieten şi aliat, cu toate că nu reuşise să-i ofere ceva de lucru. În cele din urmă, rămas fără resurse financiare, Talleyrand s-a văzut silit să le vândă emigranţilor francezi sosiţi în America pământuri în Vermont. Asta îl ajuta să-şi asigure traiul.

Acum, în vreme ce păşea sprijinindu-se în baston pe terenul accidentat, măsurând pământul pe care avea să-l vândă a doua zi, a suspinat şi s-a gândit la viaţa lui distrusă. Ce încerca să salveze? La patruzeci şi doi de ani, vechimea familiei sale şi educaţia aleasă nu-i foloseau la nimic. Cu rare excepţii, americanii erau nişte sălbatici şi nişte criminali, alungaţi de ţările civilizate ale Europei. Până şi clasa avută din Philadelphia era mai puţin educată decât barbari precum Marat, care măcar studiase medicina, ori Danton, care făcuse dreptul.

Însă mai toţi acei oameni, cei care iniţiaseră, iar apoi subminaseră Revoluţia, muriseră. Marat fusese asasinat; Camille Desmoulins şi Georges Danton ajunseseră la ghilotină în aceeaşi cotigă; Hébert, Chaumette, Couthon, Saint-Just; Lebas, care preferase să-şi zboare creierii decât să îndure ruşinea arestării; şi fraţii Robespierre, Maximilien şi Augustin, a căror moarte de secure a marcat încheierea epocii Terorii. Probabil că ar fi avut parte de aceeaşi soartă dacă ar fi rămas în Franţa. Însă acum sosise momentul să-şi refacă viaţa. A bătut uşor cu palma peste buzunarul în care ţinea scrisoarea şi a surâs discret. Locul său era în Franţa, în mijlocul salonului

sclipitor al doamnei Germaine de Staël, punând la cale intrigi politice. Nu umblând prin locuri necălcate de oameni, precum acelea pe care le vindea.

Brusc, şi-a dat seama că trecuse destul de multă vreme de când nu auzise altceva decât bâzâitul albinelor. S-a aplecat ca să bată un ţăruş în pământ, apoi, privind în jur, a strigat:

– Courtiade, eşti acolo?

Nu a primit răspuns. A mai strigat o dată, ceva mai tare. Din adâncul unui desiş, a auzit glasul mâhnit al valetului:

– Da, Monseniore, din păcate, da, sunt aici.

Courtiade şi-a croit drum prin lăstăriş şi a apărut în poieniţă. De gât, legată cu o cureluşă, îi atârna o pungă din piele.

Talleyrand şi-a petrecut un braţ pe după umărul valetului său pentru a ajunge prin desiş către drumul pietros unde-şi lăsaseră calul şi cabrioleta.

– Douăzeci de parcele de teren, a gândit el cu voce tare. Hai, Courtiade. Dacă reuşim să le vindem mâine, ne vom întoarce la Philadelphia cu destui bani ca să ne plătim călătoria până în Franţa.

– Înseamnă că Madame de Staël vă promite în epistola aceea că vă puteţi întoarce? a întrebat Courtiade, iar pe faţa lui sobră şi îndeobşte impenetrabilă a apărut ceva ce semăna a zâmbet.

Talleyrand a vârât mâna în buzunar şi a scos scrisoarea pe care o purta asupra lui de câteva săptămâni. Courtiade s-a uitat la scris şi la ştampilele bogat ornamentate, purtând numele Republicii Franceze.

– Ca de obicei, a spus Talleyrand, arătând spre scrisoare, Germaine s-a azvârlit direct în miezul bătăliei. Imediat ce s-a întors în Franţa, şi-a instalat noul amant – un elveţian pe nume Benjamin Constant – la ambasada Suediei, chiar sub nasul soţului. A dat naştere unor zvonuri

legate de activitatea ei politică, încât a fost denunţată chiar de la tribuna Convenţiei că încearcă să organizeze o conspiraţie monarhistă în timp ce-i pune coarne soţului. Acum i s-a cerut să stea la treizeci de kilometri de Paris, dar chiar şi de la acea distanţă îşi foloseşte puterile magice. O femeie de o mare forţă şi de un farmec inegalabil, pe care o voi socoti mereu o bună prietenă... I-a făcut semn lui Courtiade să desfacă scrisoarea. Valetul a citit-o în timp ce se îndreptau spre cabrioletă.

> Ziua ta a sosit, *mon cher ami*. Întoarce-te cât mai curând ca să culegi roadele răbdării. Încă mai am prieteni al căror gât a rămas întreg şi care îşi vor aminti numele tău şi serviciile pe care le-ai adus Franţei în trecut. Cu afecţiune, Germaine.

Courtiade a ridicat privirea, în care se citea o bucurie nedisimulată. Ajunseseră la cabrioletă, unde calul bătrân şi obosit păştea iarbă. Talleyrand l-a mângâiat pe grumaz şi s-a întors spre Courtiade.

– Ai adus piesele? a întrebat el încet.

– Le am aici, i-a răspuns valetul, lovind uşor traista de piele care îi atârna acum de umăr. Şi Circuitul Calului, făcut de domnul Benjamin Franklin, pe care secretarul Hamilton l-a copiat pentru dumneavoastră.

– Pe acela îl putem păstra, pentru că nu are semnificaţie decât pentru noi. Însă e primejdios să duc piesele înapoi în Franţa. Tocmai de aceea am vrut să le aducem aici, în sălbăticia aceasta, unde nimeni nu-şi va închipui că se află. Vermont: acesta e un nume franţuzesc, nu-i aşa? Munţii Verzi, a zis el, şi a arătat cu bastonul către şirul semeţ de munţi care îi împresurau. Acolo, pe culmea acelor piscuri de un verde ca smaraldul, atât de aproape de Dumnezeu. Căci El va putea veghea asupra lor în locul meu.

L-a privit pe Courtiade cu ochi senini şi bucuroşi. Însă pe faţa valetului apăruse din nou o expresie de seriozitate.

– Ce s-a întâmplat? l-a întrebat Talleyrand. Nu-ţi prea surâde ideea?

– Monseniore, aţi riscat prea mult pentru aceste piese, i-a explicat respectuos valetul. Din cauza lor au murit mulţi oameni. Abandonarea lor aici pare a sugera...

Incapabil să găsească un cuvânt potrivit, a amuţit.

– Că totul a fost în zadar, a continuat cu amărăciune Talleyrand.

– Vă rog să-mi iertaţi îndrăzneala, Monseniore... Dacă domnişoara Mireille ar mai trăi, aţi face orice pe lume ca să păziţi aceste piese şi să le păstraţi, aşa cum vi le-a încredinţat ea – şi nu le-aţi abandona în sălbăticia aceasta.

S-a uitat la Talleyrand, iar expresia de pe chip îi trăda îngrijorarea faţă de hotărârea luată de stăpânul său.

– Au trecut aproape patru ani fără să primesc nici un cuvânt, nici un semn de la ea, a spus Talleyrand cu glas tremurător. Cu toate că n-am avut nici o certitudine de care să mă agăţ, nu am abandonat speranţa nici o clipă. Asta, până acum. Însă Germaine a revenit în Franţa şi, cu ajutorul celor care o informează, sigur ar fi aflat ceva despre Mireille. Tăcerea ei în această privinţă este un semn rău. Probabil că „plantând" piesele acestea în pământ, speranţa mea va renaşte.

Trei ore mai târziu, în vreme ce aşezau ultimele pietre pe movila de pământ din inima Munţilor Verzi, sub care ascunseseră piesele, Talleyrand a ridicat capul şi s-a uitat la bunul său Courtiade.

– Acum putem fi aproape siguri că nu vor mai ieşi la lumină vreme de încă o mie de ani, a spus el.

Courtiade a aranjat crengi şi viţe peste mormanul de pământ şi pietre. Cu un aer grav, a zis:

– Dar aşa ele vor supravieţui.

Sankt Petersburg
Noiembrie 1796

Şase luni mai târziu, în anticamera Palatului Imperial din Sankt Petersburg, Valerian Zubov şi atrăgătorul lui frate, Platon, amantul ţarinei Ecaterina cea Mare, stăteau şi se sfătuiau în şoaptă în vreme ce membrii curţii, îmbrăcaţi prematur în straie de doliu, treceau pe rând pe uşile deschise, îndreptându-se spre apartamentul regal.

– Nu vom supravieţui, a spus Valerian, care, ca şi fratele lui, era îmbrăcat cu un costum din catifea neagră, împodobit cu panglici ale decoraţiilor primite. Trebuie să acţionăm de îndată, altfel suntem pierduţi!

– Nu pot pleca decât după ce moare ea, i-a şoptit Platon cu un aer furios, după trecerea unui grup de persoane. Cum ar apărea asta? S-ar putea să-şi revină pe neaşteptate, iar atunci sunt de asemenea pierdut!

– Nu-şi va reveni! i-a răspuns Valerian, străduindu-se să nu-şi trădeze starea de agitaţie. E vorba despre *hémorragie des cervelles*[1]. Iar după ce moare, Pavel va deveni ţar.

– Are să vină să-mi propună un armistiţiu, a spus Platon, cu un aer nu tocmai convins. Nu mai departe de azi-dimineaţă mi-a oferit un titlu şi o moşie. Nu la fel de frumoasă ca Palatul Taurida, bineînţeles. Ceva la ţară.

– Şi ai încredere în el?

– Nu, a recunoscut Platon. Dar ce pot face? Chiar dacă aş voi să fug, n-aş reuşi să ajung până la graniţă...

Stareţa stătea la căpătâiul ţarinei tuturor ruşilor. Aşa cum zăcea fără cunoştinţă, faţa Ecaterinei era albă ca varul. Stareţa i-a ridicat mâna şi s-a uitat la pielea decolorată şi învineţită pe alocuri.

---

[1] Hemoragie cerebrală (n.tr.)

Ce îngrozitor i se părea să o vadă pe prietena ei, care fusese atât de plină de viaţă, stând întinsă şi neclintită. Nici toată puterea din lume nu o putuse feri de acea moarte îngrozitoare, în care trupul ei devenise un simplu sac lipsit de culoare, plin de lichide, semănând cu un fruct care pică prea târziu din copac. Acela era sfârşitul pe care Dumnezeu îl rezervase tuturor – bogaţi ori săraci, sfinţi ori păcătoşi. *„Te absolvum*, a gândit stareţa, asta dacă iertarea mea îţi va sluji la ceva. Însă mai întâi trebuie să te trezeşti, prietena mea. Pentru că încă am nevoie de ajutorul tău. Înainte de a muri trebuie să mai faci ceva, să-mi spui unde ai ascuns piesa de şah pe care ţi-am adus-o. Spune-mi unde ai pus Regina Neagră!"

Însă Ecaterina nu şi-a mai revenit. În timp ce stătea în apartamentul său friguros, privind spre vatră şi, din cauza mâhnirii, simţindu-se prea slăbită ca să-şi aprindă focul, stareţa se gândea cu febrilitate la ce ar fi trebuit să facă în continuare.

Mai toţi membrii curţii erau în doliu, jelind îndărătul uşilor închise, dar mai mult pentru ei înşişi decât pentru ţarina care murise. Înnebuniţi de teamă pentru ceea ce avea să le rezerve viitorul după ce dementul prinţ Pavel avea să fie încoronat ţar.

Se spunea că în clipa în care Ecaterina îşi dăduse ultima suflare, el se repezise în apartamentul ei ca să-i golească sertarele, fără să-i deschidă sau să-i citească documentele de acolo, direct în focul ce ardea în vatră. Se temuse că între acele hârtii se găsea şi actul prin care ea dispunea ceea ce susţinuse mereu că va face: să-l dezmoştenească în favoarea fiului său, Alexandr.

Palatul devenise în scurt timp o adevărată cazarmă. Soldaţii din garda personală a lui Pavel, îmbrăcaţi în uniforme semănând cu cele prusace, mărşăluiau zi şi noapte pe coridoare,

răcnind comenzi care acopereau pentru scurtă vreme bocănitul ghetelor şi al cizmelor. Masonii şi alţi liberali pe care Ecaterina îi oprimase au fost eliberaţi din închisori. Pavel decisese să contrazică tot ce făcuse Ecaterina. Era doar o chestiune de timp, a socotit stareţa, până când el avea să-şi îndrepte atenţia şi asupra celor care îi fuseseră prieteni ţarinei.

A auzit scârţâitul uşii de la apartament. Deznădăjduită, a ridicat capul să privească spre intrare şi l-a văzut pe Pavel, care se holba la ea din cealaltă parte a încăperii. El a chicotit fără noimă şi şi-a frecat mâinile, în semn de satisfacţie ori poate din cauza frigului din apartament – stareţei i-a venit greu să-şi dea seama.

– Pavel Petrovici, v-am aşteptat, l-a întâmpinat stareţa cu un zâmbet.

– Mi te poţi adresa cu Maiestatea Voastră – şi să *te ridici* când intru în iatacul tău! a spus el, ridicând glasul, ajungând chiar să strige la ea. Apoi, liniştindu-se când stareţa s-a ridicat, a traversat încăperea până la ea şi a măsurat-o cu ură. Situaţia noastră s-a schimbat destul de mult de când am pătruns în această cameră ultima oară, nu ţi se pare, doamnă Roque? a rostit cu glas provocator.

– A, sigur, i-a răspuns ea cu calm. Dacă nu mă trădează memoria, mama dumitale tocmai îmi explica motivele pentru care nu veţi moşteni tronul ei. Şi totuşi, lucrurile par să fi luat o cu totul altă întorsătură.

– Tronul *ei?* a răcnit Pavel, făcându-şi mâinile pumn de furie. Era tronul *meu* – pe care mi l-a furat când aveam doar opt ani! A domnit despotic! a strigat el, cu faţa roşie de enervare. Ştiu ce complotaţi împreună! Ştiu ce ai avut asupra ta! Îţi cer să-mi spui unde sunt ascunse celelalte! Şi spunând acestea, a băgat o mână în buzunarul hainei şi a scos Regina Neagră. Stareţa s-a tras înapoi de frică, dar şi-a revenit aproape imediat.

– Piesa aceea îmi aparţine, a spus ea netulburată şi a întins mâna spre ea.

– Nu, nu! a strigat Pavel, cu un aer încântat. Le vreau pe toate – pentru că ştiu ce reprezintă, înţelegi? Vor fi ale mele! Toate, ale mele!

– Îmi pare rău, dar nu le veţi avea, a spus stareţa, rămasă cu mâna întinsă.

– Poate că vei lua o hotărâre mai înţeleaptă după ce te voi azvârli în temniţă, i-a răspuns Pavel, întorcându-i spatele şi punând piesa grea de şah în buzunar.

– Sunt convinsă că nu vorbiţi serios, a spus stareţa.

– Nu vei păţi nimic până la înmormântare, a zis Pavel chicotind, după ce s-a oprit în pragul uşii. N-aş vrea să pierzi un asemenea spectacol. Am poruncit ca osemintele tatălui meu, Petru al III-lea, să fie dezgropate din mănăstirea Alexandr Nevski şi aduse în Palatul de Iarnă pentru a sta alături de cadavrul femeii care a dat ordin ca el să fie ucis. Iar deasupra sicrielor părinţilor mei voi cere să se scrie: „Dezbinaţi în viaţă, uniţi în moarte". Sicriele lor vor fi purtate pe străzile acoperite de zăpadă ale oraşului de un cortegiu alcătuit din foştii amanţi ai mamei. Am poruncit ca aceia care mi-au asasinat tatăl să ducă în spate sicriul *lui!*

Apoi a izbucnit în hohote isterice de râs, făcând-o pe stareţă să-l privească îngrozită.

– Dar Potiomkin e mort, a spus ea încet.

– Da, e prea târziu pentru Înălţimea Sa. A pufnit apoi în râs. Osemintele lui vor fi scoase din mausoleul de la Kerson şi aruncate la câini! Spunând acestea, Pavel a deschis uşa şi s-a întors spre stareţă ca să-i arunce o privire de despărţire. Iar Platon Zubov, ultimul dintre favoriţii mamei, va primi o nouă moşie. O să-l întâmpin chiar eu acolo, cu şampanie şi o cină servită pe farfurii aurite. Dar se va bucura de cinstea asta doar o zi!

– Înseamnă că-mi va ţine tovărăşie în temniţă? a întrebat stareţa, dorind să afle cât mai mult din planurile demente ale prinţului.

– De ce să tolerez un asemenea smintit? Imediat ce se va stabili acolo, o să-i trimit o invitaţie la călătorie. Abia aştept să-i văd mutra când o să afle că trebuie să renunţe într-o singură zi la ceea ce a dobândit în pat vreme de atâţia ani!

Imediat ce draperia a căzut în urma lui Pavel, stareţa s-a grăbit spre masa de scris. Ştia că Mireille era în viaţă. Era convinsă de asta, pentru că scrisoarea de credit pe care o trimisese prin Charlotte Corday fusese folosită de mai multe ori pentru extragerea de bani de la o bancă londoneză. Dacă era exilat, Platon Zubov se putea dovedi cea mai potrivită persoană care să ia legătura cu Mireille prin acea bancă. Avea şanse numai dacă Pavel nu se răzgândea. Cu toate că el intrase în posesia unei piese din Setul Montglane, nu le avea şi pe celelalte. Ea rămăsese cu pânza şi ştia unde se afla ascunsă tabla de joc.

În timp ce pregătea scrisoarea, iscusit formulată pentru a rămâne de neînţeles, dacă ar fi căzut în mâinile altcuiva, s-a rugat ca Mireille să o primească înainte de a fi prea târziu. După ce a terminat de scris epistola, a băgat-o într-un buzunar secret al rochiei, ca să i-o poată strecura lui Zubov la înmormântare. Apoi s-a apucat să coasă pânza Setului Montglane în rochia ei de stareţă. Probabil că era ultima şansă de a o ascunde înainte de a ajunge în temniţă.

Paris
Decembrie 1797

Caleaşca doamnei Germaine de Staël a trecut printre cele două şiruri de coloane dorice care marcau intrarea spre

Hotel Galliffet de pe Rue de Bac. Cei șase cai albi înspumați și răscolind pietrișul cu copitele s-au oprit în fața intrării principale. Lacheul a sărit de la locul lui și a desfăcut scara caleștii pentru a o ajuta pe stăpâna lui irascibilă să coboare. După viața aceea obscură petrecută ca exilat, de aproape un an îl adusese pe Talleyrand să locuiască în acel palat minunat, iar el o tratase așa cum nu merita!

Curtea era deja plină de arbori decorativi și de plante mari în ghivece. Courtiade pășea prin omăt, poruncind unde să fie așezate pe peluze, creând un contrast vădit cu parcul înzăpezit. Primise sute de copaci în floare, suficienți pentru a-l transforma într-un peisaj de basm primăvăratic exact în miezul iernii. Puțin jenat, valetul a urmărit sosirea Doamnei de Staël, apoi s-a grăbit să o întâmpine.

– Să nu încerci să mă îmbunezi, Courtiade! a strigat Germaine la el încă înainte ca valetul să ajungă în apropierea ei. Am venit să-i frâng gâtul ticălosului nerecunoscător care-ți este stăpân!

Apoi, până să apuce Courtiade să o oprească, ea a urcat treptele și a intrat în casă.

L-a găsit pe Talleyrand în biblioteca însorită ale cărei ferestre dădeau spre curte, verificând facturile. El s-a întors și i-a zâmbit, cu toate că ea a intrat valvârtej.

– Germaine, ce plăcere neașteptată! a zis el, ridicându-se ca să o întâmpine.

– Cum de îndrăznești să organizezi o serată pentru corsicanul acela care vrea să parvină, fără să mă inviți și pe mine? a strigat ea. Ai uitat cine te-a adus înapoi din America? Cine a făcut ca acuzațiile ce ți se aduceau să fie șterse? Cine l-a convins pe Barras că ai fi un ministru de relații externe mai bun decât Delacroix? Asta e mulțumirea pe care mi-o arăți pentru că ți-am pus la dispoziție influența și relațiile mele?

Ar trebui ca pe viitor să ţin minte că francezii îşi uită prietenii peste noapte!

– Draga mea Germaine, i-a răspuns Talleyrand pe un ton liniştitor, în vreme ce o mângâia pe braţ, chiar domnul Delacroix a fost cel care l-a convins pe Barras că aş fi cel mai potrivit pentru această slujbă.

– Omul potrivit pentru *anumite* treburi, i-a răspuns Germaine, înverşunată şi dispreţuitoare. Tot Parisul ştie că acel copil pe care îl poartă soţia lui în pântece este al tău! Pesemne că acum i-ai invitat pe amândoi: şi pe predecesorul tău, şi pe femeia cu care i-ai pus coarne!

– Mi-am invitat *toate* amantele, a zis el şi a râs. Inclusiv pe tine. Dar când vine vorba de pus coarne, dacă aş fi în locul tău, eu n-aş mai da cu pietre în nimeni.

– N-am primit invitaţia, a spus Germaine, ignorând aluzia lui Talleyrand.

– Păi bineînţeles că nu, a zis el, şi a privit-o cu ochii lui albaştri. De ce să risipesc o invitaţie pentru cea mai bună prietenă? Cum îţi închipui că pot organiza o petrecere atât de mare fără ajutorul tău? Te aşteptam să vii cu câteva zile în urmă!

Germaine s-a uitat la el nedumerită.

– Dar văd că pregătirile sunt în toi, a remarcat ea.

– Ei, câteva mii de arbori şi plante, a spus Talleyrand pufnind. Asta nu reprezintă nimic faţă de ceea ce mi-am propus.

A luat-o apoi de mână şi a mers cu ea de-a lungul ferestrelor înalte şi boltite, făcând semn spre curte.

– Ce părere ai de asta – zeci de corturi de mătase cu panglici şi flamuri învolburate de vânt, aşezate pe peluze, practic în toată curtea. Iar printre corturi, soldaţi în uniforme, stând în poziţie de drepţi...

A făcut-o să meargă până la uşa bibliotecii, unde galeria de marmură înconjura holul înalt de intrare, ce ducea spre

scara largă cu trepte din marmură italiană. Acolo, stând în genunchi, lucrătorii aşezau un covor gros de culoare roşie.

– Iar aici, în timp ce oaspeţii sosesc, fanfara va interpreta muzică militară, iar când se va cânta Marseilleza, interpreţii vor urca şi vor coborî treptele.

– Magnific! a exclamat Germaine, bătând din palme. Iar florile trebuie să fie roşii, albe şi albastre, cu panglici tricolore din crep, atârnând de balustrade...

– Acum ai înţeles? a zis Talleyrand zâmbind, şi a îmbrăţişat-o. Ce m-aş face fără tine?

Surpriza a fost că Talleyrand aranjase sala pentru dineu astfel încât la mese existau scaune doar pentru femei. Fiecare bărbat stătea în spatele câte unei femei, servindu-i acesteia mâncăruri rafinate de pe platouri încărcate cu tot felul de bunătăţi care erau aduse permanent de servitorii îmbrăcaţi cu livrele. Această modalitate de organizare le-a măgulit pe femei şi le-a oferit bărbaţilor prilejul de a discuta.

Napoleon s-a arătat încântat de faptul că fusese recreată tabăra sa militară din Italia, care îi fusese prezentată chiar la intrare. Îmbrăcat simplu şi renunţând la decoraţii, aşa cum îi recomandase Talleyrand, el părea mai strălucitor decât membrii guvernului, care sosiseră purtând costume cu pene elegante, concepute de pictorul David.

Aflat în capătul îndepărtat al sălii, David în persoană avea misiunea de a prezenta o frumuseţe blondă pe care Napoleon abia aştepta să o cunoască.

– Am mai văzut-o undeva? l-a întrebat el în şoaptă pe Talleyrand cu un zâmbet şi privind de-a lungul şirurilor de mese.

– Tot ce se poate, i-a răspuns Talleyrand cu răceală. A stat la Londra în timpul Terorii şi tocmai s-a întors în Franţa. O cheamă Catherine Grand.

După ce oaspeţii s-au ridicat de la mese şi s-au împrăştiat prin sălile de bal sau de muzică, Talleyrand a adus-o pe tânăra femeie. Generalul fusese deja încolţit de Madame de Staël, care îl asalta cu întrebări.

– Spuneţi-mi, generale Bonaparte, a zis ea pe un ton apăsat, ce fel de femei admiraţi cel mai mult?

– Pe cele care fac mulţi copii, i-a răspuns el sec.

Văzând-o pe Catherine Grand apropiindu-se la braţul lui Talleyrand, a zâmbit.

– Frumoasa mea, unde aţi stat ascunsă până acum? a întrebat-o el, după ce i-a fost prezentată. Arătaţi a franţuzoaică, dar aveţi nume englezesc. Sunteţi englezoaică prin naştere?

– *Je suis d'Inde,* i-a răspuns Catherine Grand cu un surâs dulce.

Germaine a rămas uimită, iar Napoleon s-a uitat mirat la Talleyrand. Iar asta pentru că vorbele rostite de ea, aşa cum fuseseră pronunţate, mai însemnau şi: „Sunt o proastă desăvârşită".

– Doamna Grand nu este chiar o gâsculiţă, aşa cum ar dori dumneaei să ne facă a crede, a intervenit Talleyrand, strâmbându-se şi privind spre Germaine. În realitate, o consider una dintre cele mai inteligente femei din Europa!

– S-ar putea ca o femeie frumoasă să nu fie întotdeauna şi inteligentă, l-a aprobat Napoleon, dar o femeie inteligentă este întotdeauna atrăgătoare.

– Mă simt jenată în faţa Doamnei de Staël, a spus Catherine Grand. Oricine ştie că *dumneaei* este cea mai sclipitoare femeie din Europa. A scris chiar şi o carte!

– Scrie cărţi, a spus Napoleon, luând-o de braţ pe Catherine, dar despre dumneata *se vor scrie* cărţi!

David s-a alăturat grupului, salutând călduros pe toată lumea. S-a oprit în faţa lui Catherine Grand.

– Da, asemănarea este izbitoare, adevărat? a spus Talleyrand, ghicind gândurile pictorului. De aceea ţi-am oferit un loc la masă alături de doamna Grand. Spune-mi, te rog, ce s-a întâmplat cu pictura aceea care înfăţişa răpirea Sabinelor? Aş vrea să o cumpăr, de dragul acelor vremuri – chiar dacă nu a fost prezentată.

– Am terminat-o în închisoare, a spus David şi a râs, nu tocmai în largul său. A fost expusă la Academie curând după aceea. Sper că ştii că am fost arestat vreme de câteva luni după căderea fraţilor Robespierre.

– Şi eu am fost întemniţat la Marsilia, a spus Napoleon, râzând. Din aceeaşi cauză. Augustin Robespierre a fost un mare susţinător al meu... Dar despre ce pictură vorbiţi? Dacă pentru ea a pozat doamna Grand, aş vrea să o văd şi eu.

– Nu a pozat dumneaei, i-a răspuns David cu glas tremurând, ci o tânără cu care seamănă bine. O pupilă de-a mea, care a murit în perioada Terorii. Erau două fete...

– Valentine şi Mireille, a intervenit Madame de Staël. Ce fete încântătoare... Mergeau aproape peste tot cu noi. Una a murit... Dar ce s-o fi întâmplat cu aceea care avea părul roşcat?

– A murit şi ea, aşa cred, a spus Talleyrand. Cel puţin aşa susţine doamna Grand. I-aţi fost prietenă apropiată, adevărat, draga mea?

Catherine Grand a pălit, dar a reuşit să zâmbească dulce şi să pară stăpână pe sine. David i-a aruncat o privire şi a dat să spună ceva, dar Napoleon i-a luat-o înainte.

– Mireille? Aşa o chema pe cea cu părul roşcat?

– Întocmai, i-a răspuns Talleyrand. Amândouă fuseseră călugăriţe la Montglane.

– Montglane! a şoptit Napoleon, uitându-se concentrat la Talleyrand, apoi la David. Spui că amândouă au fost pupilele tale?

– Până şi-au găsit moartea, a repetat Talleyrand, urmărind-o cu atenţie pe doamna Grand şi observând cum se ferea de privirea lui. Apoi s-a uitat din nou spre David. S-ar părea că te-a tulburat ceva, a spus el, luându-l pe pictor de braţ.

– Ceva m-a tulburat pe *mine* în mod deosebit, a spus Napoleon, alegându-şi cuvintele cu mare grijă. Domnilor, sugerez să le conducem pe doamne în sala de bal şi să ne retragem câteva minute în bibliotecă. Aş vrea să înţeleg mai bine întreaga situaţie.

– De ce, generale Bonaparte? l-a întrebat Talleyrand. Ştiţi ceva despre cele două femei pe care le-am pomenit mai devreme?

– Sigur că ştiu. Despre una dintre ele, a răspuns el cu sinceritate. Dacă este vorba despre cea pe care am cunoscut-o, mai avea puţin şi năştea în casa mea din Corsica!

– Aşadar, trăieşte şi a născut un copil, a spus Talleyrand, după ce a pus cap la cap relatările lui Napoleon şi David. „Copilul meu", a gândit el, plimbându-se prin bibliotecă, în vreme ce cei doi bărbaţi, aşezaţi pe fotolii îmbrăcate în damasc auriu aflate în apropierea focului, sorbeau un vin de Madeira. Dar unde ar putea să fie acum? A fost în Corsica, apoi în Maghreb. După care s-a întors în Franţa, unde a comis crima aceea de care spuneai. S-a uitat la David, care tremura gândindu-se la grozăvenia poveştii pe care tocmai o istorisise – şi era prima oară că o destăinuise cuiva.

– Dar Robespierre este mort. Acum, în afară de tine, în Franţa nu mai ştie nimeni adevărul, i-a spus el lui David. Unde să fi dispărut? De ce nu se întoarce?

– Pesemne că ar trebui să vorbesc cu mama mea, a sugerat Napoleon. Cum vă spuneam, ea o cunoştea pe stareţa care a pus în mişcare tot acest joc. Cred că o cheamă Doamna de Roque.

– Dar ea... ea a fost în Rusia! a spus Talleyrand, răsucindu-se cu faţa spre ceilalţi şi dându-şi brusc seama ce însemna asta. Ecaterina cea Mare a murit iarna trecută – cu aproape un an în urmă! Ce s-a întâmplat cu stareţa după urcarea lui Pavel pe tron?

– Şi unde se află piesele al căror loc îl cunoaşte doar ea? a întrebat Napoleon.

– Eu ştiu unde se află câteva, a spus David, care nu mai îndrăznise să spună altceva după ce terminase de relatat acea îngrozitoare poveste.

L-a privit pe Talleyrand în ochi, iar acesta s-a simţit stânjenit. Să fi ghicit David unde stătuse Mireille în ultima noapte pe care o petrecuse la Paris? Ghicise Napoleon al cui era calul pe care mergea Mireille atunci când el şi sora lui o întâlniseră la baricade? Dacă da, pesemne că ei ştiau şi ce făcuse Mireille cu piesele de şah ale Setului Montglane înainte de a părăsi Franţa.

Încercând să pară indiferent, s-a uitat atent la David, care a continuat să vorbească:

– Înainte de a muri, Robespierre mi-a spus de jocul în plină desfăşurare pentru acapararea pieselor. Jocul era manipulat de o femeie – Regina Albă, patroana lui şi a lui Marat. Ea le-a ucis pe acele călugăriţe care o căutaseră pe Mireille, şi tot ea a pus mâna şi pe piese. Doar Dumnezeu ştie câte are acum în posesie şi dacă Mireille are idee despre primejdia ce o paşte din partea ei. Însă voi, domnilor, trebuie să ştiţi. Cu toate că a trăit la Londra în perioada Terorii, şi-a zis „Femeia din India".

FURTUNA

Îngerul Albionului a rămas alături de Piatra Nopții
și a văzut
Teroarea ca o cometă, ori asemănătoare planetei roșii,
Aceea care atrage îngrozitoarele comete rătăcitoare...
Spectrul s-a luminat, și grotesc și-nalt a pătat Templul
Cu lumini de sânge; și Vocea a răsunat, făcând
Templul să se cutremure.

America: O profeție
WILLIAM BLAKE

Am cutreierat pământul în lung și în lat și am rămas un pelerin întreaga viață, singur, un necunoscut ce s-a simțit mereu străin. Apoi, sub răsuflarea furtunii teribile din sufletul meu, Tu ai făcut să crească în mine a Ta artă.

PARACELSUS

Am rămas sincer uimită aflând că Solarin era nepotul lui Minnie Renselaas. Dar nu era momentul potrivit să pun la îndoială genealogia lui, pentru că trebuia să coborâm cât mai repede treptele pe întunericul stârnit de furtuna ce se apropia. Dedesubt, deasupra mării, părea să atârne o ceață misterioasă, roșcată, iar când am aruncat o privire peste umăr, spre culmea dealului, în strălucirea ciudată a lunii, am văzut cum degetele roșii ale siroco-ului, aducând cu sine cantități uriașe de nisip, se strecurau prin văile dintre munți de parcă ar fi vrut să ne oprească din fugă.

Am luat-o spre docurile de la capătul portului, unde erau amarate ambarcaţiunile private. Din cauza nisipului purtat de vânt, abia reuşeam să le disting formele întunecate ce se legănau pe valuri. Urmându-l pe Solarin, eu şi Lily am urcat pe pipăite la bordul unui vas şi am coborât imediat în cabina de sub punte ca să lăsăm geanta cu piesele şi să scăpăm de nisipul fin care ne ardea deja nările şi plămânii. Văzând că Solarin se putea descurca pentru a desprinde parâma ce ţinea vasul legat de cheu, am închis uşa micii cabine şi am pornit pe trepte după Lily.

După ce a pornit, motorul a început să duduie alene şi vasul s-a urnit din loc. Am pipăit în jur până am găsit un obiect ce avea formă de felinar şi mirosea a petrol lampant. L-am aprins ca să vedem interiorul cabinei mici, dar bogat mobilate. Pretutindeni lemn lustruit, mochetă groasă, scaune rotative din piele, un pat supraetajat lipit de perete, şi un hamac din năvod, plin cu veste de salvare, atârnând într-un colţ. De cealaltă parte a patului se găsea o bucătărioară cu maşină de gătit şi chiuvetă. Însă când am deschis dulapul de acolo, nu am găsit deloc mâncare, ci doar provizii serioase de băutură. Am desfăcut o sticla de coniac, am luat două pahare pentru apă şi am turnat din belşug pentru fiecare.

– Sper că Solarin ştie să manevreze velele, a spus Lily, luând o duşcă zdravănă.

– Nu fi ridicolă, i-am zis, dându-mi seama, după ce am gustat şi eu din coniacul foarte tare, că aveam să ameţesc, deoarece nu mâncasem nimic de multă vreme. Bărcile cu pânze nu au motor. Tu nu auzi zgomotul?

– Păi, dacă e cu motor, a spus Lily, de ce are atâtea catarge, iar unul chiar în mijlocul punţii? Doar de frumuseţe?

Pentru că tot adusese vorba despre asta, mi-am amintit că şi eu văzusem catargele. Speram ca nu vom ieşi în larg pe o barcă cu pânze pe vreme de furtună. Nici măcar Solarin nu

putea fi atât de încrezător în forţele proprii. Ca să mă conving, am socotit că era mai bine să arunc o privire.

Am urcat scara îngustă ce ducea către cabina de comandă, de jur împrejurul căreia se găseau scaune tapisate. Ieşisem deja din port şi perdeaua de nisip roşiatic ce cobora deasupra Algerului încă nu ne ajunsese. Vântul se înteţise, luna se vedea clar şi, în lumina ei rece, m-am uitat mai bine la vasul ce urma să ne salveze.

Era mai lung decât crezusem, având pardoseala punţii din lemn ce părea de tec, şi se vedea că fusese bine îngrijit. Balustradele erau din alamă lustruită, iar micuţa cabină de comandă în care mă aflam era plină de aparatură de navigaţie de ultimă generaţie. Spre cerul ce se întuneca treptat se ridicau nu unul, ci două catarge. Cu o mână pe timonă, Solarin trăgea dintr-un spaţiu special nişte baloturi mari de pânză împăturită.

– Asta este o barcă cu pânze? l-am întrebat când am văzut ce face.

– Se cheamă iaht-keci, m-a lămurit el, încă scoţând nişte vele. Cum mă grăbeam, doar atât am reuşit să fur, dar e un vas bun – are 11 metri şi răspunde bine la comenzile timonei.

N-am prea priceput ce însemna asta.

– Grozav! Aşadar, vasul e furat, am rezumat eu situaţia. Eu şi Lily habar n-avem să manevrăm vele. Sper din inimă că *tu* te pricepi.

– Bineînţeles că da, a spus el şi a pufnit cu un aer superior. Doar am crescut la Marea Neagră.

– Şi ce dacă? Eu locuiesc pe Manhattan – o insulă înconjurată de o sumedenie de ambarcaţiuni. Dar asta nu înseamnă că ştiu să manevrez aşa ceva pe furtună.

– Dacă ai termina cu văicăreala şi m-ai ajuta să ridic pânzele astea, cred că am lua-o înaintea furtunii. O să-ţi spun eu ce să faci, iar după ce le instalăm, mă ocup eu de manevre.

Dacă ne îndepărtăm rapid de țărm, până să izbucnească furtuna, putem ajunge dincolo de Minorca.

M-am apucat de treabă, urmând instrucțiunile lui. Frânghiile, numite școte și fungi și confecționate din cânepă aspră, mi-au făcut răni la degete atunci când am tras de ele. Velele – metri întregi de pânză groasă de bumbac, cusute manual – aveau nume precum „foc" ori „randă". Am fixat două pe arborele față și una pe cel ce se chema artimon, după spusele lui Solarin. Am tras cât am putut de tare, în vreme ce el răcnea ordine către mine – și am legat ceea ce speram că sunt frânghiile potrivite de tacheții de metal fixați bine de punte. După ce am ridicat cele trei pânze, am descoperit cât de frumos arata vasul și cât de iute se deplasa.

– Te-ai descurcat de minune, mi-a spus Solarin, când am intrat în timonerie. Iar vasul e excelent, trebuie să recunosc... A făcut o pauză și m-a privit. Ce-ar fi să cobori și să te odihnești puțin? După cum arăți, sigur nu ți-ar strica o pauză. Jocul încă nu s-a încheiat.

Avea dreptate. Cu excepția unui pui de somn în avionul care ne adusese la Oran – iar asta în urmă cu douăsprezece ore, deși mi se părea că trecuseră câteva zile de atunci –, nu mai dormisem deloc. Și, tot astfel, în afara băii pe care o facusem de nevoie în mare, ca să mă salvez, nu mă mai spălasem de multă vreme.

Însă înainte de a ceda oboselii și foamei, voiam să aflu câteva lucruri.

– Ai spus că mergem spre Marsilia. Când va vedea că am dispărut din Alger, n-ar fi unul dintre primele locuri în care ne-ar căuta Sharrif și oamenii lui?

– O să ne apropiem de La Camargue, mi-a explicat Solarin, împingându-mă înapoi pe un scaun din timonerie, deoarece ghiul ne-a trecut peste capete la schimbarea alurii vasului. Avionul personal al lui Kamel ne așteaptă pe un

aerodrom din apropiere. N-o să stea acolo o veşnicie – şi lui i-a venit greu să aranjeze asta –, aşa că suntem norocoşi că avem vânt bun.

– De ce nu vrei să-mi explici ce se petrece? am întrebat eu. De ce n-ai spus până acum că Minnie e bunica ta sau că îl cunoşteai pe Kamel dinainte? Şi, cum de-ai nimerit în Jocul acesta? Noi am crezut că te-a recrutat Mordecai.

– Aşa s-a întâmplat, mi-a răspuns el, cu ochii la marea ale cărei ape continuau să se întunece. Înainte de a ajunge la New York, o întâlnisem pe bunica o singură dată, iar asta când eram mic. Pe vremea aceea cred că nu aveam mai mult de şase ani, dar nu voi uita niciodată acele clipe... (A tăcut, de parcă ar fi fost căzut într-o reverie. N-am vrut să-i întrerup şirul gândurilor, de aceea am aşteptat până a reluat povestirea.) Pe bunicul nu l-am văzut niciodată, a zis el rar. A murit înainte de a mă naşte eu. Ea s-a căsătorit cu Renselaas mai târziu, iar după ce acesta a murit, s-a căsătorit cu tatăl lui Kamel. Pe Kamel l-am cunoscut abia după ce am ajuns aici, la Alger. Mordecai a venit în Rusia ca să mă introducă în joc. Nu ştiu în ce împrejurări l-a cunoscut Minnie, dar el sigur este cel mai necruţător jucator de şah de la Alehin încoace, şi mult mai fermecător. În scurtul răstimp cât am jucat cu el, am deprins o mulţime de tehnici.

– Dar el n-a mers în Rusia ca să joace şah cu tine, am intervenit eu.

– Adevărat, a zis Solarin şi a râs. Căuta tabla de şah şi şi-a închipuit că-i puteam ajuta să o găsească.

– Şi i-ai ajutat?

– Nu, a spus Solarin, întorcându-şi ochii verzi spre mine, cu o expresie pe care nu am reuşit să o descifrez. I-am ajutat sa te găsească *pe tine*. Nu era îndeajuns?

Mai aveam de pus nişte întrebări, însă privirea lui m-a făcut să am o reţinere – n-aş putea preciza motivul. Vântul

se înteţise, aducând fire de nisip care ne loveau usturător. Dintr-odată, m-am simţit foarte obosită. Am dat să mă ridic, dar Solarin m-a împins la loc pe scaun.

– Fii atentă la ghiu, m-a prevenit el. Iar trebuie să schimbăm alura, pentru că vântul bate din altă direcţie. Şi, împingând ghiul spre partea cealaltă, mi-a făcut semn să cobor. Dacă o să am nevoie de tine, te strig, mi-a zis el.

Când am coborât, am găsit-o pe Lily, pe patul de jos, dându-i lui Carioca să mănânce biscuiţi muiaţi în apă. Alături de ea am văzut un borcan de unt de arahide deschis, pe care îl descoperise în cămară, împreună cu câteva pachete de biscuiţi şi pâine prăjită. Mi-am dat seama că, parcă peste noapte, Lily începuse să arate mai bine, pentru că nasul nu mai era doar ars de soare, ci bronzat, iar fustiţa murdară îi scotea acum în evidenţă formele, nu grăsimea.

– Mănâncă dacă poţi, m-a îndemnat ea. Legănarea asta continuă îmi dă greţuri. N-am reuşit să iau nici o înghiţitură.

În cabină, izbiturile valurilor se simţeau mai puternic. Am înfulecat câţiva biscuiţi cu unt de arahide, apoi mi-am clătit gura cu coniacul rămas în paharul meu, şi m-am căţărat în patul de sus.

– Ar fi bine să dormim puţin, i-am spus. Ne aşteaptă o noapte lungă şi o zi şi mai lungă.

– Dar *s-a făcut* deja mâine, m-a corectat Lily, ridicându-se şi verificându-şi ceasul de la mână. Apoi a stins lumina. Am auzit arcurile scârţâind în patul de jos, semn că ea şi Carioca îşi căutau poziţia cea mai bună de dormit. Acela a fost ultimul sunet pe care l-am auzit înainte de a mă cufunda în lumea viselor.

N-aş putea spune când am auzit prima izbitură. Tocmai visam că eram pe fundul mării, târându-mă pe nisipul moale, în timp ce valurile se spărgeau în jurul meu. În vis,

piesele Setului Montglane căpătaseră viaţă şi încercau să iasă din geanta mea. Indiferent cât de mult mă străduiam să le împing înapoi şi să înaintez spre mal, picioarele îmi erau înghiţite de nisipul mişcător. Simţeam nevoia să respir. Încercam să mă ridic la suprafaţă, când un val mare m-a lovit şi m-a tras sub apă.

Am deschis ochii, dar la început nu mi-am dat seama unde mă găseam. Mă uitam printr-un hublou aflat complet sub apă. Apoi vasul s-a înclinat într-o parte şi eu am fost azvârlită din patul îngust în partea cealaltă a cabinei. M-am cules de pe jos şi am constatat că eram udă leoarcă. Apa îmi venea până la genunchi şi clipocea când se lovea de mobilier şi de pereţi. Valurile formate de legănarea vasului lipăiau lângă patul lui Lily, iar în încercarea lui de a nu se uda pe lăbuţe, Carioca se cocoţase pe Lily, care dormea. Se întâmplase ceva groaznic.

– Trezeşte-te! am răcnit eu, ca să acopăr zgomotul valurilor şi scrâşnetele lemnăriei bărcii. Am încercat să mă orientez şi am ajutat-o pe Lily să se mute în hamac. Unde sunt pompele pentru evacuarea apei? Dacă eram inundaţi, n-ar fi trebuit ca ele să funcţioneze?

– Doamne, Dumnezeule, a gemut Lily, chinuindu-se să se ridice în picioare. O să vărs.

– Nu acum! Am ajutat-o să ajungă la hamac, mai mult târând-o spre el.

Cu un braţ o susţineam, iar cu celălalt am luat vestele de salvare. Am reuşit să o arunc pe hamac, apoi l-am înşfăcat şi pe Carioca şi i-am dat drumul lângă Lily, exact când ea a început să icnească. Am găsit plutind o găleată de plastic, pe care i-am pus-o dinainte. Ea a vărsat tot ce mâncase, după care a ridicat privirea întrebătoare spre mine.

– Dar unde-i Solarin? a zis, ridicând glasul ca să acopere şuieratul vântului şi vuietul valurilor.

– Nu ştiu, i-am răspuns eu. I-am aruncat o vestă de salvare, am îmbrăcat şi eu una, apoi mi-am croit drum prin apa al cărei nivel creştea. Pune asta pe tine. Eu mă duc să aflu ce e cu el.

Apa năvălea pe trepte în jos. Uşa de deasupra mea se izbea ritmic de perete. Când am ieşit pe punte, am oprit-o şi am închis-o cu greu, pentru că apa care năvălea opunea rezistenţă. Apoi am aruncat o privire în jur şi mi-am dorit să n-o fi făcut.

Vasul, canarisit mult spre dreapta, se deplasa înapoi pe diagonală. Apa trecea peste punte şi umplea cabina în care se afla timona. Ghiul nu mai era fixat şi se legăna liber peste copastia vasului. Iar una dintre pânzele de la catargul faţă, udă şi grea, fusese sfâşiată şi atârna peste balustradă, târându-se prin apă. La nici doi metri depărtare, Solarin zăcea pe punte, pe jumătate ieşit din cabina de pilotaj, iar braţele îi erau măturate de apa care trecea peste el, cât pe ce să-l care peste bord.

M-am agăţat de timonă şi am sărit după el, prinzându-l de laba piciorului şi de un crac al pantalonului, în timp ce apa îi împingea încoace şi încolo trupul ce părea lipsit de viaţă... Marea avea să-l tragă în curând în adâncuri. Brusc, l-am scăpat dintre degete. Solarin a fost împins de apă şi strivit de copastie, apoi, ridicat de val, gata, gata să fie luat pe sus.

M-am aruncat cu faţa în jos pe puntea alunecoasă, agăţându-mă cu degetele de tacheţii înfipţi în lemn, şi am încercat să mă târăsc pe lemnul înclinat spre locul în care zăcea. La un moment dat, am fost supţi de concavitatea unui val, după care, un altul, un adevărat zid de apă, înalt cât o clădire cu patru etaje, se umfla de cealaltă parte a copastiei. M-am ciocnit de Solarin şi l-am prins de cămaşă, apoi l-am tras cu toate puterile, simţind opoziţia apei ce se scurgea pe puntea înclinată. Doar Dumnezeu ştie cum am

reuşit să-l trag până la cabina de comandă, unde, cu capul înainte, l-am împins înăuntru. I-am scos apoi capul din apă şi l-am împins brusc pe banchetă, aproape strivindu-l de spătar, după care l-am pălmuit de câteva ori. Dintr-o rană de la cap îi şiroia sânge, care-i curgea peste ureche. Simţind cum vasul cobora din ce în ce mai repede pe coama unui val, am răcnit la Solarin, ca să acopăr vâjâitul vântului şi zgomotul valurilor.

El a deschis pe jumătate ochii, apoi i-a închis ca să şi-i ferească de stropii de apă din jur.

– Ne rotim! am ţipat eu la el. Ce trebuie făcut?

El s-a ridicat brusc în capul oaselor, s-a agăţat de peretele cabinei şi a privit imediat în jur, încercând să evalueze situaţia.

– Coboară pânzele imediat... Mi-a prins mâinile şi mi le-a aşezat pe timonă. Cârmeşte spre tribord! a strigat el la mine, încercând să se ridice în picioare.

– Asta-i în dreapta ori stânga? am strigat eu speriată.

– Dreapta! mi-a răspuns el pe acelaşi ton, apoi s-a năruit pe banchetă alături de mine, şi am observat că rana de la cap încă sângera. Aproape imediat, un val a măturat puntea şi cabina, astfel că m-am agăţat de timonă ca să nu fiu cărată de apă peste bord.

Am tras cât am putut de tare de timonă spre dreapta şi am simţit cum vasul se afundă ameţitor în apă. Am răsucit în continuare, până când mi s-a părut că vasul s-a culcat complet pe o parte. Eram convinsă că se va răsturna – era tras în jos de atracţia gravitaţională, în vreme ce zidul de apă se ridica ameninţător deasupra noastră, înnegurând şi mai mult lumina cenuşie ce cobora dinspre cerul dimineţii.

– Fungile! a strigat Solarin, prinzându-se de mine.

M-am uitat la el preţ de o clipă, apoi l-am împins spre timonă, de care s-a agăţat cu toată forţa.

Simţeam deja gustul spaimei. Încă îndreptând ambarcaţiunea direct spre baza valului următor, Solarin a ridicat o secure şi mi-a pus-o în mână. M-am târât pe acoperişul timoneriei direct către arborele faţă. Valul din faţa noastră devenea tot mai înalt, în timp ce creasta lui a început să se îndoaie spre concavitatea lui. Când apa s-a năpustit asupra vasului n-am mai văzut nimic. Mugetul miilor de tone de apă a fost asurzitor. Alungând din minte orice alt gând, am pornit, pe jumătate alunecând, pe jumătate târându-mă, către arbore.

Apucându-mă de el cu o mână, cu cealaltă, în care ţineam securea, am hăcuit fungile până când frânghia de cânepă s-a tăiat şi, eliberată brusc, a ţâşnit într-o spirală, amintind de un şarpe care atacă. În clipa când frânghia a sărit ca o coardă prea tensionată, eu m-am aruncat la podea, pentru că valul s-a prăbuşit peste vas cu viteza şi cu forţa unui tren ce nu mai poate fi oprit. Pânzele au sărit în toate părţile şi, în acelaşi timp, am auzit zgomotul înfricoşător al lemnului care se despică. Zidul de apă a căzut peste noi. Am simţit pe faţă nisip şi pietricele mărunte; mi-a intrat apă în gură şi m-am abţinut să tuşesc ori să respir. Am fost smulsă de lângă arborele de care mă ţineam şi azvârlită înapoi, astfel că nu aş fi putut spune care era susul şi care, josul. M-am străduit să mă agăţ de orice lucru de care mă loveam, fiindcă apa venea cu forţă şi mă putea arunca peste bord.

Partea din faţă a ambarcaţiunii s-a ridicat brusc în aer, apoi, la fel de brusc, a coborât. Picături cenuşii de apă brăzdau aerul în timp ce vasul se izbea de valuri şi le spărgea, trecând prin ele – şi, cu toate acestea, a continuat să plutească. Pânzele sfâşiate erau peste tot, unele atârnând în mare şi fluturând pe punte; altele, grele, îmi stăteau peste picioare, împiedicându-mă să mă ridic. Am pornit în cele din urmă spre arborele din spate, după ce am smuls securea

care se agăţase de un maldăr de pânză la nici un metru de mine. M-am gândit că m-ar fi putut izbi în cap, în loc să rămână încurcată în pânze, după care am fugit de-a lungul vasului, ţinându-mă de balustradă, ca să nu fiu măturată în mare. În timonerie, Solarin îndepărta pânzele cu o mână, iar cu cealaltă ţinea timona. Sângele îi mânjise părul blond şi încă i se scurgea pe după gulerul cămăşii.

– Dă jos pânza aceea! a urlat el după mine. Foloseşte orice-ţi pică în mână, dar dă-o jos înainte de a mai fi loviţi de vreun val mare.

Rămas în cabină, a tras de pânzele arborelui principal, care stăteau împrăştiate peste tot, ca nişte piei de animale înecate.

Am reuşit să tai funga spate din tacheţi, dar vântul era atât de puternic, încât a trebuit să mă lupt cu pânza până să o dau jos. După ce am tras-o şi am legat-o atât cât am putut, am alergat ghemuită de-a latul punţii, lipăind cu picioarele desculţe prin apa ce inundase puntea şi încercând să mă agaţ cu unghiile de lemnul ei, ca să nu fiu trântită de valuri. Eram udă până la piele, dar am strâns focul, trăgând de el cu toată puterea, pentru că atârna pe jumătate în mare, iar restul era întins pe punte. Solarin a tras ghiul randei mari, care atârna moale ca un braţ rupt.

Am sărit în cabina de comandă, unde Solarin se lupta să menţină cursul vasului, care sălta pe valurile mari ca un dop. Cu toate că marea era agitata şi violentă, azvârlind stropi de apă care păreau să ne biciuiască datorită forţei vântului, nu am mai văzut valuri atât de mari ca acelea care ne izbiseră mai devreme. Era ca şi cum un duh ciudat se înalţase dintr-o sticlă de pe fundul întunecat al mării, îşi dezlănţuise mânia cumplită vreme de câteva minute, apoi dispăruse. Cel puţin aşa speram eu.

Mă simţeam la capătul puterilor, şi nu-mi venea să cred că ramăsesem în viaţă. Am rămas acolo tremurând de frig şi

de spaimă, uitându-mă la profilul lui Solarin, care urmărea valurile. Părea la fel de concentrat ca atunci când îl văzusem la tabla de joc, de parcă s-ar fi confruntat cu o problemă de viaţă şi de moarte.

„Sunt maestru al acestui joc", mi-am amintit că spusese el. „Cine câştigă?" îl întrebasem eu, iar el îmi răspunsese: „Eu. Eu câştig întotdeauna".

În timp ce eu am zăcut acolo, înfrigurată şi amorţită, Solarin s-a luptat cu timona într-o tăcere îndârjită. Vântul a scăzut în intensitate, dar valurile au continuat să fie mari, astfel că aveam uneori senzaţia că mă aflu pe un montagnes russes. Mai văzusem astfel de furtuni mediteraneene, care izbucneau şi dispăreau subit, întâi ridicând valuri ce treceau cu trei metri peste treptele podului la Sidi-Fredj, pentru ca apoi să dispară de parcă ar fi fost înghiţite de un vid. M-am rugat ca acea furtună să fie la fel.

După ce am observat că cerul negru de deasupra noastră s-a mai luminat puţin, am îndrăznit să vorbesc:

– Dacă nu ai nevoie de mine o vreme, m-aş duce până în cabina de jos să văd dacă Lily a supravieţuit.

– Poţi să te duci imediat. S-a întors spre mine, astfel că am văzut că faţa îi era mânjită de sânge amestecat cu apă, care i se scurgea din părul lipit de ţeastă prelungindu-i-se pe nas şi pe bărbie. Vreau ca mai întâi să-ţi mulţumesc pentru că mi-ai salvat viaţa.

– Eu aş zice mai curând că *tu* ai salvat-o pe a mea, i-am spus eu cu un zâmbet, deşi încă tremuram de frig şi de teamă. Nici măcar n-aş fi ştiut ce să fac...

Solarin m-a privit fix, ţinându-şi în continuare ambele mâini pe timonă. Nu am apucat să mă îndepărtez, pentru că el s-a aplecat – cu buzele fierbinţi şi cu apa picurând din părul ud pe faţa mea, chiar când un val s-a spart de prova, iar explozia de stropi ne-a udat din nou cu furia usturătoare a

unor bice. Solarin s-a rezemat de timonă, m-a tras spre el, iar eu i-am simţit palmele fierbinţi prin cămaşa udă şi lipită de piele. M-am simţit traversată de ceva ca un curent electric în momentul în care el m-a sărutat din nou, ceva mai apăsat şi mai lung. Valurile continuau să lovească ambarcaţiunea, făcând-o să se mişte neîncetat. Asta explica senzaţia ciudată din stomacul meu. Simţindu-mă pătrunsă tot mai adânc de căldura lui, nu am reuşit să mă clintesc din loc. Într-un târziu, el s-a retras şi m-a privit drept în ochi, zâmbind.

– Dacă o ţinem tot astfel, s-ar putea să ne scufundăm, a zis, cu buzele la câţiva centimetri de ale mele. Cu regret, şi-a mutat mâinile pe timonă. Îndreptându-şi din nou atenţia asupra mării, s-a încruntat. Ai face bine să cobori în cabină, a rostit el rar, de parcă s-ar fi gândit la altceva. Nu s-a mai uitat la mine.

– O să caut ceva ca să te pansez la cap, am spus eu, aproape supărată pentru că glasul îmi era atât de pierit.

Marea era tot turbulentă, iar zidurile înalte de apă încă ne înconjurau agitate. Dar asta nu explica felul în care m-am simţit atunci când m-am uitat la părul lui şiroind, la locurile în care cămaşa lui sfâşiată era lipită de trupul său zvelt şi atletic.

Când am coborât treptele eram încă tulburată. Desigur, m-am gândit eu, Solarin mă îmbrăţişase din recunoştinţă – asta era tot. Atunci de ce aveam acea senzaţie stranie în stomac? De ce îi vedeam încă ochii verzi şi lichizi, sfredelindu-mă în secunda dinaintea sărutului?

Lumina ce venea dinspre hublou era slabă, aşa că am intrat pe pipăite în cabină. Hamacul se smulsese din perete. Lily stătea în colţ, ţinând în poală căţelul care arăta foarte ravăşit. Acesta îşi pusese labele din faţă pe pieptul ei şi încerca să o lingă pe faţă. S-a înviorat când m-a auzit venind prin apa care clipocea; eram nesigură pe picioare, pendulând între bucătărioară şi paturi. În timp ce m-am apropiat de ea,

am cules diverse lucruri care pluteau pe apa murdară şi le-am aruncat în chiuvetă.

– Eşti teafără? am întrebat-o pe Lily.

Cabina puţea a vomă. Nici n-am îndrăznit să mă uit prea atent la apa prin care mergeam şi care-mi ajungea până la brâu.

– O să murim, s-a tânguit ea. Dumnezeule, după ce am trecut prin atâtea, să murim chiar aşa. Şi totul, din cauza acestor piese nenorocite!

– A, chiar, unde sunt? am exclamat eu, brusc înspăimântată, gândindu-mă că visul meu fusese de fapt o prevestire.

– Aici, în geantă, mi-a răspuns Lily, scoţând săculeţul din apă. Când vasul s-a prăbuşit de credeam că ajunge la fundul mării, piesele au fost proiectate din partea cealaltă a cabinei şi m-au lovit; tot atunci s-a desprins şi hamacul. M-am ales cu o mulţime de vânătăi...

Avea faţa brăzdată de lacrimi şi apă murdară.

– Le pun eu bine, am liniştit-o. Am luat geanta şi am aşezat-o sub chiuvetă, după care am închis dulăpiorul şi i-am spus: Cred că am scăpat. Furtuna se potoleşte. Numai că Solarin s-a ales cu capul spart destul de rău. Trebuie să găsesc ceva ca să-i dezinfectez rana.

– Am văzut nişte medicamente în baie, mi-a zis ea moale, în timp ce încerca să se ridice. Dumnezeule, ce rău îmi este...

– Încearcă să te întorci în pat, am sfătuit-o. Poate că aşternutul de sus e mai puţin umed. Eu urc înapoi, ca să-l ajut pe Solarin.

Când am revenit din mica toaletă aducând o cutie de medicamente udă pe care o găsisem printre alte lucruri ce pluteau acolo, am constatat că Lily se căţărase cumva în patul de sus şi zăcea pe o parte, gemând. Carioca încerca să se lipească de ea, în căutarea unui loc călduţ. I-am mângâiat

pe amândoi pe creştetele ude, apoi am urcat treptele care scârţâiau, în vreme ce vasul se cutremura şi avea ruliu.

Cerul se mai luminase – ajungând de culoarea laptelui cu ciocolată –, iar în depărtare am văzut ceea ce semăna cu o porţiune de apă însorită. Oare să fi scăpat cu totul de furtună? M-am simţit uşurată şi m-am aşezat pe banchetă lângă Solarin.

– N-am găsit nici un pansament uscat pe vasul ăsta, l-am anunţat, desfăcând cutia cu medicamente şi trecând în revistă conţinutul îmbibat de apă. A, uite iod şi o foarfecă...

Solarin a aruncat o privire la cutie şi a ridicat între degete un tub cu o alifie pe care mi-a întins-o fără să ridice ochii spre mine.

– Mă poţi unge cu asta, dacă vrei, mi-a spus el şi, întorcându-şi ochii spre mare, a început să-şi desfacă nasturii de la cămaşă. Aşa o să dezinfectăm puţin rana şi oprim sângerarea. Apoi, dacă facem bandaje din cămaşă...

L-am ajutat să-şi desprindă cămaşa udă şi lipicioasă de pe umăr şi să-şi scoată braţul din mânecă, timp în care el a ramas cu ochii la mare. I-am simţit mirosul pielii aflate la doar câţiva centimetri de mine. Am încercat să nu mă gândesc la asta.

– Furtuna se linişteşte, a spus el, de parcă ar fi vorbit singur. Dar avem necazuri mari. Ghiul a crăpat, iar focul s-a făcut zdrenţe. Aşa nu cred că ajungem la Marsilia. În plus, am pierdut cursul. Trebuie să văd unde ne aflăm. Imediat ce mă pansezi, o să treci la timonă, iar eu o să mă uit la hărţile maritime.

Aşa cum privea spre mare, faţa lui părea o mască, iar eu m-am străduit să nu mă uit la corpul lui, dezgolit până la brâu. „Ce se întâmplă cu mine?“ m-am întrebat. Probabil că mintea îmi era uşor rătăcită; după momentele de groază prin

care trecusem, mie îmi stătea gândul la buzele sale fierbinți și la culoarea ochilor lui când mă privise direct în față...

– Dacă nu ajungem la Marsilia, am zis eu, forțându-mă să revin cu picioarele pe pământ, avionul va pleca fără noi?

– Da, a spus Solarin, zâmbindu-mi ciudat și continuând să urmărească marea. Ce tristețe... S-ar putea să fim siliți să tragem într-un loc necunoscut. Să rămânem izolați de lume vreme de luni de zile, fără putință de a ajunge în altă parte. (În timp ce spunea astea, eu stăteam în genunchi și îi ungeam cu alifie rana de la cap.) Ce neplăcut... Ce o să te faci dacă rămâi undeva cu un rus nebun, care te poate distra doar jucând șah cu tine?

– Cred că aș învăța și eu să joc, i-am răspuns, apucându-mă să-i bandajez capul, iar el a avut o tresărire de durere.

– Cred că asta mai poate aștepta, mi-a zis Solarin și m-a prins de încheieturile mâinilor în care țineam fâșii din cămașa lui. M-a ridicat în picioare și, așa cum stătea pe banchetă, și-a împreunat brațele în jurul picioarelor mele și m-a aruncat pe umăr ca pe un sac de cartofi, suindu-se pe bancă, în vreme ce vasul a continuat să se legene pe valuri.

– Ce faci? l-am întrebat eu râzând, cu fața lipită de spinarea lui și simțind că mi se suie sângele la cap.

El m-a lăsat să alunec pe spatele lui și m-a așezat pe punte. Apa trecea peste labele picioarelor noastre, iar noi am rămas față în față, încercând să amortizăm mișcarea neîntreruptă a ambarcațiunii.

– O să-ți arăt ce altceva știu maeștrii de șah ruși, mi-a zis el, privindu-mă. Ochii lui verzi spre cenușiu nu mai erau zâmbitori. M-a tras spre el, astfel că buzele și trupurile noastre s-au lipit. Prin pânza udă a bluzei mele, i-am simțit căldura trupului gol. Stropi sărați au picurat de pe chipul lui pe buzele mele în timp ce el mi-a sărutat ochii și fața. Degetele i se încurcaseră în părul meu. Prin țesătura udă și rece a bluzei

am simţit cum mă aprind şi eu, înmuindu-mă pe dinăuntru la fel ca gheaţa în miezul verii. L-am strâns de umeri şi mi-am îngropat faţa în pielea fermă a pieptului său. Solarin a murmurat ceva în urechea mea în timp ce vasul suferea de ruliu şi tangaj, în vreme ce noi ne mişcam în acelaşi ritm...

– Te-am dorit încă din ziua când te-am cunoscut la clubul de şah. Mi-a prins faţa între palme şi m-a privit fix în ochi. Aş fi vrut să te am chiar acolo, pe podea, printre muncitorii aceia. În noaptea în care am trecut pe la apartamentul tau să-ţi las biletul acela, a fost cât pe ce să rămân, sperând ca vei veni acasă întâmplător şi mă vei surprinde acolo...

– Ca să-mi urezi bun venit în Joc? am întrebat eu zâmbind.

– La naiba cu Jocul ăsta, a spus el cu amărăciune în glas, iar ochii i-au trădat patima. Mi-au spus să nu mă apropii de tine – să nu mă implic. N-a trecut noapte de atunci fără ca, înainte de a adormi, să nu mă gândesc la asta, să nu te doresc. Dumnezeule, ar fi trebuit să fac asta cu luni în urmă... a zis el şi a început să-mi desfacă nasturii de la bluză. Palmele i-au alunecat pe piele şi am simţit străbătându-mă un val de dorinţă, lăsând în urmă un singur gând.

El m-a ridicat dintr-o mişcare şi m-a aşezat pe pânzele ude şi boţite. La fiecare val ce se spărgea de copastie, am simţit cum stropii cad peste noi. Catargele de deasupra noastra scârţâiau, cerul era palid, aproape gălbui. Solarin m-a privit ţinându-şi capul plecat asupra mea, plimbându-şi buzele peste pielea mea, mângâindu-mă. Trupul lui s-a topit în al meu cu arşiţa şi violenţa unui catalizator. M-am agăţat de umerii lui şi m-am simţit cuprinsă de patimă.

Trupurile noastre s-au mişcat cu o forţă la fel de nestăvilita şi de brutală ca aceea a mării ce se tălăzuia sub noi. Am simţit că mă prăbuşesc, fără putinţă de oprire, şi apoi am auzit geamătul slab al lui Solarin. I-am simţit dinţii înfigându-se în carnea mea, şi trupul lui adâncindu-se în al meu.

*

Trupul lui Solarin era întins peste al meu, deasupra velelor. Îşi ţinea o mână în pleata mea încurcată, iar din părul lui blond picurii de apă îmi cădeau pe piept, scurgându-se uşor către adâncitura pântecului meu. Când mi-am lăsat o palmă pe capul lui, m-am gândit ce straniu era că simţeam că ne aparţineam de o viaţă, deşi noi ne întâlnirăm doar de trei ori – ba nu, de patru ori. Despre Solarin nu ştiusem altceva decât bârfe de la Lily şi Hermanold, şi ceea ce îşi amintise Nim că citise în jurnalele de şah. Nu avusesem nici cea mai vagă idee unde trăia Solarin, ce fel de viaţă ducea, cine îi erau prietenii, dacă mânca ouă la micul dejun ori dacă purta pijama în pat. Nu-l întrebasem nici cum scăpase de paznicii din KGB, nici de ce îl însoţiseră aceştia. Şi nici nu ştiam ce explicaţie avea pentru faptul că nu-şi întâlnise bunica decât o dată.

Brusc, mi-am dat seama că-i pictasem portretul chiar înainte de a-l fi văzut. Poate îl observasem pândind prin apropierea clădirii de apartamente unde locuiam de pe bicicleta aceea, fără să îl bag în vreun fel în seamă. Dar nici asta nu avea importanţă.

Acestea erau lucruri pe care nu trebuia să le ştiu cu orice chip – relaţii trecătoare şi evenimente care constituie pivotul vieţii mai tuturor oamenilor. Dar nu pentru mine. În cazul lui Solarin, reuşeam să văd dincolo de mister, de mască, de pojghiţa lucioasă şi rece – ajungând la ceea ce se afla dedesubt. Iar acolo vedeam pasiune, o sete de viaţă imposibil de potolit, o pasiune de a descoperi adevărul de dincolo de văluri. Era o patimă pe care o recunoşteam, deoarece semăna cu a mea.

Asta recunoscuse şi voise Minnie de la mine – această patimă canalizată de *ea*, pentru a porni în căutarea pieselor. De aceea îşi prevenise nepotul să mă protejeze, dar să nu mă tulbure, cu alte cuvinte, să nu „se implice". Acum, în

timp ce Solarin şi-a lipit buzele de pântecul meu, m-am înfiorat de plăcere. I-am atins părul. Minnie se înşelase, am gândit eu. Existase un singur element de care nu ţinuse seama atunci când pusese la foc acel amestec de alchimist. Acel element se numea iubire.

Marea se liniştise, ajungând să aibă doar valuri ce ne legănau uşor ambarcaţiunea în momentul în care noi doi ne-am clintit. Cerul căpătase o culoare albă, strălucitoare, deşi soarele nu se vedea. Am pipăit în jur după hainele noastre reci şi umede şi ne-am străduit să le îmbrăcăm. Fără o vorbă, Solarin a luat câteva bucăţi din fosta lui cămaşă şi a şters petele lăsate de sângele său pe trupul meu. Apoi m-a privit cu ochii aceia verzi ca marea şi mi-a zâmbit.

– Vreau să-ţi dau nişte veşti foarte proaste, a spus el, strecurându-şi un braţ pe după talia mea şi ridicându-l pe celălalt ca să arate către un punct întunecat ce se zărea printre valurile întunecate. În depărtare, licărind ceva mai slab faţa de apa în veşnică mişcare, se ridica o formă ce părea rezultatul unui miraj. Uite şi uscatul, mi-a şoptit el la ureche. În urmă cu ore aş fi dat orice să am în faţa ochilor o asemenea privelişte. Acum însă, aş prefera să mi se spună că mă înşală vederea...

Insula se numea Formentera şi se afla în curbura sudică a arhipelagului Baleare, în largul coastei estice a Spaniei. Asta însemna, la un calcul superficial, că fusesem împinşi de furtună aproximativ 225 de kilometri spre răsărit de cursul nostru original, iar acum ne aflam într-un loc situat la aceeaşi distanţă de Gibraltar şi de Marsilia. Chiar dacă am fi avut la dispoziţie un vas neavariat, tot ne-ar fi fost imposibil să ajungem la avionul care ne aştepta în apropiere de La Camargue. Însă cum noi aveam ghiul sfărâmat, pânzele sfâşiate şi, în general, puntea serios afectată, trebuia să

ne oprim pentru reparații masive. În vreme ce Solarin îndrepta vasul avariat, cu ajutorul motorului mic și prăpădit, într-un golf izolat de la capătul sudic al insulei, eu am coborât în cabină ca să o trezesc pe Lily, pentru a alcătui un plan alternativ de acțiune.

– Niciodată nu mi-am închipuit că o să mă simt atât de *ușurată* petrecând o noapte rostogolindu-mă de colo, colo, în sicriul acela plutitor, a spus Lily pe nerăsuflate atunci când a ajuns pe punte și a aruncat o privire în jur. Dar locul ăsta arată ca un teatru de război. Slavă Cerului că mi-a fost prea rău ca să văd catastrofa asta cu ochii mei.

Cu toate că pe față încă i se citea suferința de peste noapte, Lily părea să-și fi recăpătat forța de până atunci. A traversat puntea presărată cu resturi și cu bucăți de pânză și a sorbit cu nesaț aerul proaspăt.

– Avem necazuri, i-am spus imediat ce ne-am așezat să ne sfătuim cu Solarin. Nu avem cum să prindem avionul acela. Acum trebuie să plănuim cum să ajungem în Manhattan fără să trecem piesele de șah prin vamă, dar să ocolim și serviciul de Imigrări.

– Noi, cetățenii sovietici, a spus Solarin drept răspuns la expresia întrebătoare a lui Lily, nu avem dreptul să călătorim oriunde. Pe de altă parte, Sharrif sigur supraveghează toate aeroporturile comerciale, inclusiv pe cele de la Ibiza și Mallorca. Întrucât i-am promis lui Minnie că o să vă duc pe amândouă înapoi tefere – împreună cu piesele de șah –, aș dori să vă sugerez un plan.

– Hai, spune, din clipa asta sunt de acord cu aproape orice, a zis Lily, încercând să descâlcească blana lui Carioca, deși câinele încerca să-i scape din brațe.

– Formentera este o mică insulă locuită de pescari. Oamenii de aici sunt obișnuiți să primească vizite ale unor ambarcațiuni care vin de la Ibiza și stau doar o zi aici. Golful e

foarte bine adăpostit – nici nu ne va observa cineva. Sugerez să mergem până în localitatea cea mai apropiată, să ne cumpărăm haine noi şi provizii şi să vedem dacă putem găsi pânze şi scule necesare ca să repar daunele. S-ar putea să coste destul de mult, dar într-o săptămână pun ambarcaţiunea pe linia de plutire şi putem pleca la fel de discret precum am venit, fără ca să ne simtă cineva prezenţa.

– Sună grozav, l-a aprobat Lily. Mi-au rămas o mulţime de bani pe care, după ce-i uscăm, îi putem folosi. Şi nu mi-ar strica nişte haine cumsecade şi câteva zile de odihnă după toată isteria asta. Şi, după ce ne punem bine pe picioare, încotro propui să ne îndreptăm?

– New York, a spus Solarin, prin Bahamas.

– Poftim?! am strigat la unison eu şi Lily.

– Păi asta înseamnă aproape 6 400 de kilometri, am adăugat eu îngrozită, cu un vas care abia de a fost în stare sa parcurgă 500 de kilometri prin furtună.

– De fapt, drumul se apropie de *8 000* de kilometri, dacă urmăm ruta pe care mi-am propus-o, a spus Solarin cu un zâmbet dezinvolt. Dacă a reuşit Columb, noi de ce n-am fi în stare? Acum e sezonul cel mai nefericit pentru navigaţie în Mediterana, dar avem noroc de anotimpul cel mai blând pentru traversarea Atlanticului. Dacă beneficiem de vânturi prielnice, ne ia mai puţin de o lună, iar când vom ajunge la destinaţie, o să stăpâniţi şi voi toate tainele marinăriei.

Eu şi Lily eram prea obosite, murdare şi flămânde ca să ne opunem cu prea multă convingere. Pe de altă parte, în afară de furtună, păstram amintirea celor petrecute între mine şi Solarin. O lună pe mare ar fi dat naştere unei situaţii inacceptabile. Noi două am pornit în căutarea unui oraş pe insula aceea minusculă, iar Solarin a rămas pe vas ca să facă puţină ordine pe punte.

Zilele de muncă intensă şi vremea frumoasă şi caldă ne-au mai liniştit. Locuitorii de pe insula Formentera aveau case văruite în alb şi străzi presărate cu nisip, livezi de măslini şi primăveri calme; bătrânii erau îmbrăcaţi în negru, iar pescarii purtau cămăşi vârgate.Toate acestea, având în fundal marea nesfârşită de culoarea azurului, erau ca un balsam pentru ochi şi ca un leac liniştitor pentru suflet. Cele trei zile în care am mâncat numai peşte proaspăt şi fructe culese direct din pom, în care am băut vin tare, mediteranean şi am respirat aerul sărat şi sănătos au făcut minuni în ceea ce privea buna noastră dispoziţie. Ne-am bronzat cu toţii uniform, iar după atâta muncă la ambarcaţiune, până şi Lily a devenit suplă şi musculoasă.

Lily a jucat şah cu Solarin în fiecare seară. Cu toate că nu o lăsa niciodată să câştige, după fiecare partidă el îi explica extrem de amănunţit ce greşeli făcuse.

Iar după o vreme, Lily nu numai că a început să accepte acele înfrângeri cu inima uşoară, ci chiar să-l întrebe pe Solarin atunci când vreo mutare de-a lui o nedumerea. Redevenise atât de absorbită de şah, încât aproape că nici nu a băgat de seamă când – începând cu prima noapte petrecută pe insulă – eu am preferat să dorm pe punte, împreună cu Solarin, decât să cobor în cabina de dedesubt.

– Are tot ce-i trebuie, mi-a spus Solarin într-o noapte, când eram singuri pe punte şi priveam marea de stele mute. Posedă toate calităţile bunicului – ba chiar mai multe. Va fi o mare jucătoare de şah, dar numai dacă uită că este femeie.

– Ce legătură are asta cu şahul? l-am întrebat eu.

Solarin mi-a zâmbit şi mi-a ciufulit părul.

– Fetiţele se deosebesc de băieţi, a spus el. Vrei să-ţi dovedesc?

Am izbucnit în râs şi l-am privit în lumina lunii.

– Gata, m-ai convins, am zis eu.

– Noi *gândim* diferit, a adăugat Solarin, lăsându-se cu capul în poala mea. A ridicat ochii spre mine şi mi-am dat seama că vorbea serios. De exemplu, pentru a descoperi formula conţinută de Setul Montglane, probabil că tu ai porni pe altă cale.

– De acord, am spus eu râzând. Dar tu cum ai proceda?

– Aş încerca să specific tot ce ştiu, mi-a explicat el, întinzând mâna ca să ia paharul meu cu brandy şi să bea o sorbitură. Apoi aş vedea cum se combină aceste elemente „date" într-o soluţie. Recunosc totuşi că am un mic avantaj. Bunăoară, eu sunt singura persoană care a văzut pânza, piesele şi care a aruncat o privire la tabla de joc.

S-a uitat la mine, pentru că a simţit că, de uimire, tresărisem puternic.

– Când a fost găsită tabla, a zis el, în Rusia au apărut imediat persoane care şi-au asumat imediat răspunderea de a găsi celelalte piese. Sigur, aceştia făceau parte din echipa albă. Cred că Brodski – funcţionarul KGB care m-a însoţit la New York – este unul dintre aceştia. Eu m-am apropiat de înalte personalităţi din guvern sugerând, aşa cum mă sfătuise Mordecai, că ştiam unde se găseau celelalte piese şi că le-aş putea obţine. Apoi a revenit la ideea iniţială. Uitându-se spre mine în lumina argintată, a continuat: Am văzut atât de multe simboluri pe set, încât am ajuns să cred că nu este vorba doar de o formulă, ci de *mai multe*. La urma urmelor, aşa cum ai banuit deja, aceste simboluri nu reprezintă doar planetele şi semnele zodiacale, ci şi elementele din Tabelul Periodic. S-ar părea că este nevoie de o formulă diferită pentru a transforma *fiecare* element în altul. Dar cum ştim ce simboluri să combinăm, şi în ce ordine? Cum vom şti dacă *vreuna* dintre aceste formule dă cu adevărat roade?

– Potrivit teoriei tale, nu vom obține nimic, am spus eu, luând o gură de brandy și simțind că mintea începe să-mi funcționeze. Ar exista prea multe variabile aleatorii – prea multe permutări. Chiar dacă nu am habar de alchimie, la formule mă pricep foarte bine. Tot ce am aflat până acum indică faptul că există doar *o formulă*. Dar s-ar putea să nu fie chiar ce credem noi...

– La ce te referi? a întrebat Solarin măsurându-mă scurt.

De la sosirea noastră pe insulă, nimeni nu adusese vorba de piesele aflate în sacoșa aceea îngrămădită sub chiuveta din bucătărie. Ca printr-un consens nerostit, am convenit să nu tulburăm scurta noastră idilă aducând vorba despre căutarea care ne pusese viețile în primejdie. Acum, când Solarin mă stârnise redeșteptând acel spectru, am început să analizez gândul care, la fel ca o durere de măsele, mă sâcâise vreme de săptămâni și chiar luni.

– Eu cred că există doar o formulă, cu o soluție simplă. De ce să o ascunzi sub un asemenea văl de mister dacă era atât de dificilă, încât nimeni nu a fost în stare să o înțeleagă? Asta îmi aduce aminte de piramide: de patru mii de ani, oamenii spun întruna cât de *greu* le-a fost egiptenilor să ridice blocurile acelea de granit și de calcar, grele de două mii de tone, cu uneltele lor primitive. Și totuși, ele sunt acolo. Dar dacă nu le-au transportat și ridicat așa cum credem noi? Egiptenii au avut alchimiști, nu? Pesemne că au știut că acele roci pot fi dizolvate în acid, apoi au fost transportate cu găleata și recompuse ca orice ciment.

– Continuă, m-a îndemnat Solarin, privindu-mă cu un zâmbet ciudat. Cu toate că îi vedeam fața cu susul în jos, mi-a fost imposibil să nu observ ce atrăgător era.

– Piesele Setului Montglane luminează slab pe întuneric, am spus eu, simțind că gândurile mele prind viteză. Știi

ce se obţine prin descompunerea mercurului ca element? Doi izotopi radioactivi: unul care se descompune în câteva ore sau zile, devenind taliu, celălalt, în aur radioactiv.

Solarin s-a rostogolit deoparte şi s-a rezemat într-un cot, dar fără să mă slăbească din priviri.

– Dacă îmi îngădui să devin avocatul diavolului pentru o clipă, a spus el, aş vrea să te previn că raţionamentul tău merge de la efect la cauză. Spui că dacă există piese care au fost transmutate, trebuie să fie şi o formulă prin care s-a realizat asta. Chiar dacă lucrurile ar sta astfel, de ce *această* formulă? Şi de ce numai una, în loc de cincizeci sau de o sută?

– Pentru că în ştiinţă, ca şi în natură, de cele mai multe ori, soluţia cea mai simplă – adică aceea care sare în ochi – este şi cea care dă roade, am zis eu. Minnie s-a gândit că există doar o formulă. Ea a spus că are trei componente: tabla de şah, piesele şi pânza. M-am oprit brusc şi am îngheţat, pentru că m-a străfulgeram o idee. Ca şi stâncă, foarfecă, hârtie, am spus eu. Observând că Solarin mă priveşte nelămurit, am adăugat: ăsta-i un joc de copii.

– Şi tu semeni cu un copil, a zis el şi a mai luat o gură din brandy-ul meu. Dar şi marii oameni de ştiinţă au avut mimi de copil. Spune mai departe.

– Piesele stau pe tablă, pânza stă peste piese, am spus eu, gândind următorul pas. Aşadar, prima parte a formulei ar putea descrie *ce*, a doua, *cum*, iar a treia ne arată *când*.

– Vrei să spui că simbolurile de pe tablă descriu materiile prime – adică elementele – care se folosesc, a spus Solarin, ducând o mână la bandajul care îi acoperea rana de la cap, piesele spun în ce proporţii trebuie combinate, iar pânza precizează care este ordinea?

– Cam aşa, i-am răspuns, tremurând de emoţie. Aşa cum ai spus, simbolurile acelea descriu elemente din Tabelul

Periodic. Numai că noi am trecut cu vederea primul lucru pe care l-am observat. Ele reprezintă *şi* planetele şi *semnele zodiacului!* Cea de-a treia parte spune exact *când* – data, luna sau anul –, momentul în care trebuie executat fiecare proces! (Însă imediat ce am rostit asta, mi-am dat seama că nu aşa stăteau lucrurile.) Ce importanţă ar avea ziua sau luna în care începi ori termini un experiment?

Solarin n-a scos nici o vorbă pe moment, iar când a vorbit, a făcut-o rostind rar, într-o engleză protocolară, la care apela când era foarte încordat.

– Ar fi o mare deosebire, mi-a zis el, dacă înţelegi ce a vrut să spună Pitagora atunci când a folosit expresia „muzica sferelor". Cred că ai intuit ceva. Hai să aducem piesele.

Când am coborât în cabina de sub punte, i-am găsit pe Lily şi pe Carioca dormind şi sforăind uşor. Solarin rămăsese sus ca să aprindă o lampă de punte şi să aranjeze piesele pe tabla de şah cu găuri, pe care el şi Lily jucau în fiecare seară.

– Ce se întâmplă? m-a întrebat Lily când am început să cotrobăi după geanta pe care o ascunsesem sub chiuveta din bucătărie.

– Încercăm să rezolvăm şarada, i-am răspuns eu bine dispusă. Vrei să participi şi tu?

– Bineînţeles, a zis ea. Am auzit patul scârţâind, semn că se dădea jos din el. Chiar mă întrebam când o să mă invitaţi la vreuna din şedinţele voastre nocturne. Ce anume se petrece între voi,-aş putea şti şi eu? M-am arătat recunoscătoare că în cabină era întuneric, pentru că roşisem. Hai, lasă, a spus Lily. E un diavol destul de atrăgător, dar nu e genul meu. Într-una din zilele astea o să-l bat măr la şah.

După ce Lily şi-a pus un pulover peste pijama, am urcat amândouă treptele şi ne-am aşezat pe bancheta cu perne din

camera timonei, de o parte şi de alta a lui Solarin. Lily şi-a turnat ceva de băut, iar eu am scos piesele şi pânza din geantă şi le-am întins pe podea, la lumina lămpii.

După ce am recapitulat pe scurt pentru Lily ceea ce discutaserăm mai devreme, am tăcut şi l-am lăsat pe Solarin să continue. Vasul se legăna slab şi se auzea clipocitul apei lovind uşor copastia. Sub cerul înstelat, briza călduţă ne mângâia. Lily a atins pânza şi l-a privit pe Solarin cu o expresie ciudată.

– Ce voia Pitagora să spună prin „muzica sferelor"? l-a întrebat ea.

– El considera că universul era compus din numere, a zis Solarin, uitându-se în jos, spre piesele setului. Că, aşa cum notele scării muzicale se repetă octavă după octavă, tot astfel şi lucrurile din natură alcătuiesc un model. El a creat un domeniu de cercetare matematică în care marile descoperiri au fost făcute, *aşa considerăm noi,* abia în ultimii ani. Se numeşte analiză armonică – baza specializării mele, acustica, şi, în acelaşi timp, un factor esenţial în fizica cuantică.

Solarin s-a ridicat în picioare şi a început să măsoare cabina. Mi-am amintit că pomenise cândva ceva despre faptul că trebuia să se mişte ca să gândească mai limpede.

– Ideea de bază, a zis el, în timp ce Lily îl urmărea concentrată, este că fenomenele cu caracter recurent periodic pot fi măsurate. Cu alte cuvinte, orice undă – fie ea sunet, căldură ori lumină –, chiar şi mişcările mării. Kepler a folosit această teorie pentru a descoperi legile mişcării planetare, Newton, pentru a explica legea gravitaţiei universale şi a precesiei echinocţiilor. Leonhard Euler a folosit ideea pentru a demonstra că lumina era o formă ondulatorie a cărei culoare depinde de lungimea sa. Însă abia Fourier, marele matematician din secolul al XVIII-lea, a descoperit

metoda prin care puteau fi măsurate toate formele ondulatorii – inclusiv cele ale atomilor.

S-a întors spre noi, şi, în ciuda luminii scăzute, am observat strălucirea ochilor lui.

– Prin urmare, Pitagora avea dreptate, am spus eu. Universul *chiar este* alcătuit din numere care apar cu precizie matematică şi pot fi măsurate. Crezi că asta este de fapt Setul Montglane – o analiză armonică a structurii moleculare? Măsurarea undelor pentru analizarea structurii elementelor?

– Ceea ce se poate măsura poate fi înţeles, a spus rar Solarin. Ceea ce se poate înţelege, poate fi modificat. Pitagora a fost discipolul celui mai mare alchimist – Hermes Trismegistus, considerat de egipteni ca fiind incarnarea marelui zeu Thot. El a definit primul principiu al alchimiei: „Aşa cum e sus, este şi jos". Undele universului funcţionează în acelaşi mod ca şi undele celui mai mic atom – şi se poate demonstra că ele interacţionează. Apoi a tăcut şi s-a întors să mă privească. Două mii de ani mai târziu, Fourier a arătat *cum* interacţionează ele. Maxwell şi Planck au descoperit că însăşi energia poate fi descrisă în funcţie de aceste forme de undă. Einstein a făcut pasul definitiv şi a arătat că ceea ce Fourier sugerase drept instrument analitic, tocmai asta era, în realitate: că energia şi materia erau forme de unde ce se puteau transforma una în cealaltă.

Simţeam că mă frământă ceva. Tocmai priveam fix pânza peste care degetele lui Lily alergau, mângâind corpurile aurii ale şerpilor încolăciţi ce alcătuiau cifra opt. În străfundurile minţii mele se stabilea o legătură între pânză – *labrys*/labirintul pe care îl descrisese Lily – şi ceea ce spusese Solarin în legatură cu undele. Aşa cum este sus, este şi jos. Macrocosmos, microcosmos. Materie, energie. Ce înseamna asta?

– Opt, am rostit eu cu voce tare, încă pierdută în gânduri. Totul ne conduce înapoi la cifra Opt. Labirintul are forma unui opt. La fel este şi spirala pe care Newton ne-a arătat-o şi care alcătuia precesia echinocţiilor. Plimbarea mistică descrisă în jurnalul nostru – aceea pe care Rousseau a făcut-o la Veneţia –, şi aceea avea forma unui opt. Iar simbolul infinitului...

– Despre ce jurnal vorbeşti? a întrebat Solarin, devenit brusc foarte atent. L-am privit lung, pentru că nu puteam crede. Era posibil ca Minnie să ne fi arătat *nouă* ceva de care nepotul ei să nu aibă cunoştinţă?

– O carte pe care ne-a dat-o Minnie, i-am răspuns. Este de fapt jurnalul unei călugăriţe din Franţa, care a trăit în urmă cu două sute de ani. A fost de faţă când setul a fost scos din Abaţia Montglane. N-am avut timp să termin de citit. Îl am aici... Am dat să scot cartea din geantă, dar Solarin a făcut un salt în faţă.

– Dumnezeule, deci la asta s-a referit atunci când mi-a zis că *tu* deţii cheia. De ce n-ai scos nici o vorbă până acum? a întrebat el şi a atins coperta din piele fină şi moale a cărţii pe care o ţineam în mână.

– M-au frământat anumite lucruri, am spus. Am deschis cartea la pagina unde era descris Marşul cel Lung – ceremonia ce se desfăşura la Veneţia. La lumina lămpii ne-am aplecat toţi trei asupra paginii şi am examinat-o în tăcere vreme de câteva momente. Lily a surâs şi s-a întors spre Solarin, privindu-l cu ochii ei mari şi cenuşii.

– Astea sunt mutări din şah, nu-i aşa? a întrebat ea.

El a confirmat cu un gest din cap.

– Fiecare mutare de pe cifra opt din desenul acesta corespunde unui simbol din acelaşi loc de pe pânză, a spus el, probabil un simbol pe care participanţii îl *vedeau*. Şi, dacă nu mă înşel, ne spune ce *fel* de piesă şi unde trebuie să se

afle pe tabla de joc. Şaisprezece paşi, fiecare compuşi din trei elemente de informaţie. Pesemne că este vorba despre cele trei elemente pe care le-ai bănuit: ce, cum şi când...

– La fel ca trigramele din I-Ching, am zis eu. Fiecare grup cuprinde o anumită cantitate de informaţie.

Solarin a rămas cu privirea aţintită la mine, apoi a pufnit în râs.

– Întocmai, a zis el, şi a întins mâna ca să mă strângă de umăr. Haideţi, doamnelor jucătoare de şah, ne-am făcut o idee despre structura jocului. Acum să punem elementele laolaltă şi să descoperim poarta spre infinit.

Am trudit toata noaptea aceea ca să descâlcim şarada. Cu acea ocazie mi-am dat seama de ce matematicienii susţineau că simt o undă transcendentală de energie care îi scălda atunci când descopereau câte o formulă nouă sau vedeau un nou model în ceva ce priviseră de o mie de ori înainte. Doar în matematică există senzaţia că te mişti prin altă dimensiune, una care nu a existat în timp şi spaţiu – acea senzaţie că te prăbuşeşti în adâncul unei şarade şi treci prin ea, că ea te învăluie într-un mod fizic.

Nu eram o mare matematiciană, dar l-am înţeles pe Pitagora, care afirmase că matematica era totuna cu muzica. În vreme ce Lily şi Solarin se chinuiau să facă mutările pe tabla de şah, iar eu încercam să reproduc modelul pe hârtie, am avut senzaţia că *aud* formula Setului Montglane cântându-mi. Era ca un elixir ce-mi trecea prin vene, mânându-mă înainte cu armonia lui minunată, în timp ce noi ne străduiam din răsputeri să găsim şablonul referitor la piese.

Nu era uşor. Aşa cum sugerase Solarin, când aveai de a face cu o formulă care cuprindea 64 de careuri, treizeci şi două de piese şi şaisprezece poziţii pe o bucată de pânză, combinaţiile posibile erau mult mai numeroase decât numărul

stelelor din universul cunoscut. Cu toate că din desenul nostru se părea că unele dintre mutări erau ale calului şi altele ale turnului ori nebunului, nu puteam băga mâna în foc ca aşa se prezenta situaţia. Întregul şablon trebuia să se potrivească în cele 64 de careuri de pe Setul Montglane.

Acest lucru era complicat din cauza faptului că, chiar dacă am fi ştiut *care* pion sau cal făcuse mutarea într-un anumit careu, noi nu cunoşteam poziţia pionului sau a calului atunci când fusese concepută Partida.

Cu toate acestea, eram convinsă că exista o cheie chiar şi pentru aceste lucruri, astfel că am mers înainte, în baza informaţiilor pe care le aveam. Albul face întotdeauna prima mutare, şi, de obicei, este vorba despre un pion. Cu toate că Lily s-a plâns că acest lucru nu era obligatoriu din punct de vedere istoric, din harta noastră părea clar că prima mutare fusese efectuată de un pion – singura piesă care putea avansa pe verticală încă de la începutul jocului.

Mutările erau alternative, între piesele albe şi cele negre, sau trebuia să presupunem – precum în circuitul calului – că mutările puteau fi făcute de o singură piesă care sărea în mod aleatoriu pe tablă? Am ales prima varianta, întrucât ea reducea posibilităţile. Întrucât aveam de a face cu o formula, şi nu cu un joc, am hotărât, de asemenea, că fiecare piesă putea fi mutată doar o dată, iar fiecare careu putea fi ocupat numai o dată. Pentru Solarin, şablonul nu alcătuia un joc care să aibă înţeles într-o partidă adevărată, însă evidenţia un model ce arăta ca acela de pe pânză şi de pe harta alcatuită de noi. Numai că, în mod ciudat, era pe dos – cu alte cuvinte, ca o imagine în oglindă a procesiunii ce se desfăşurase la Veneţia.

În zori, alcătuisem o imagine care arăta precum aceea a lui Lily, înfăţişând labirintul. Iar dacă se lăsau pe tablă piesele *nemutate*, acestea alcătuiau *o altă* cifră geometrică

semănând cu opt, în plan vertical. Ne-am dat seama că eram foarte aproape:

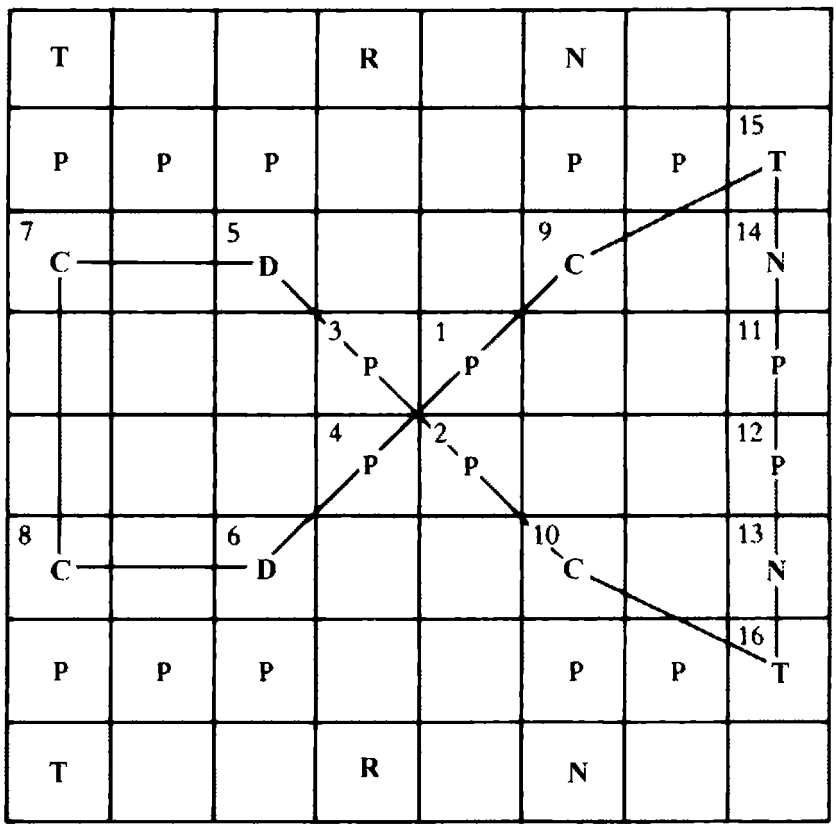

Cu ochii lipiţi de somn, am ridicat toţi trei privirile de la tablă şi de la desen cu un sentiment de camaraderie ce depăşea dorinţa fiecăruia de a fi câştigător. Lily a început să râdă şi să se rostogolească pe punte, ceea ce l-a făcut pe Carioca să urce pe burta ei şi să ţopăie. Solarin a început să fugă de-a lungul punţii ca un nebun, după care m-a ridicat în aer şi m-a învârtit. Soarele răsărea, făcând marea să pară sângerie, iar cerul de culoare roz perlat.

– Acum nu mai avem nevoie decât de tabla de şah şi de restul pieselor, i-am spus eu cu un zâmbet strâmb şi ironic. Un fleac, sunt convinsă.

– Ştim că la New York mai există nouă piese, a spus el, zâmbindu-mi cu o expresie care sugera că nu se gândea doar la şah. Cred că va trebui să mergem până acolo ca să ne convingem, nu?

– Bineînţeles, domnule comandant, a zis Lily. Să instalam arborada pe vergă, focul şi ghiul. Eu propun să ridicam ancora.

– Aşadar, plecăm pe mare, da? a spus Solarin, cu un aer fericit.

– Fie ca marea zeiţă Car să ne surâdă în toate eforturile şi strădaniile noastre nautice, am zis eu.

– Cu gândul ăsta în minte, toate pânzele sus, a spus Lily.

Apoi s-a apucat de treabă.

SECRETUL

Newton nu a fost primul om al Secolului Raţiunii. A fost ultimul dintre magicieni, ultimul dintre babilonieni şi sumerieni... Pentru că a privit universul şi tot ce reprezintă acesta *drept o şaradă*, drept un secret care poate fi descifrat prin aplicarea gândirii pure la anumite dovezi, anumite indicii mistice pe care Dumnezeu le-a lăsat despre lume, pentru a permite o vânătoare a comorii filosofice de către frăţia ezoterică...

El a considerat universul drept o criptogramă concepută de Atotputernicul – aşa cum a învăluit descoperirea analizei matematice într-o criptogramă atunci când a comunicat cu Leibniz. Prin gândirea pură, prin concentrarea minţii, el credea că şarada îi va fi revelată celui iniţiat.

JOHN MAYNARD KEYNES

Am revenit în cele din urmă la o versiune a doctrinei bătrânului Pitagora, din lucrările căruia s-au născut matematica şi fizica matematică. El a atras atenţia asupra numerelor ce caracterizează periodicitatea notelor muzicale... Iar acum, în secolul al XX-lea, găsim fizicieni care se ocupă cu precădere de periodicitatea atomilor.

ALFRED NORTH WHITEHEAD

Aşadar, numărul pare să conducă spre adevăr.

PLATON

Sankt Petersburg
Octombrie 1798

Pavel I, ţarul tuturor ruşilor, se plimba nervos prin apartamentul său, izbindu-se cu cravaşa peste pantalonii de culoare verde-închis ai uniformei sale militare. Se mândrea cu acele uniforme făcute din stofă aspră, imitându-le pe cele folosite de trupele lui Frederick cel Mare al Prusiei. Pavel a dat un bobârnac unui fir de praf inexistent de pe reverul vestei şi a ridicat ochii spre aceia ai fiului său Alexandr, care stătea în poziţie de drepţi de partea cealaltă a încăperii.

„Ce dezamăgire s-a dovedit a fi Alexandr", a gândit Pavel. Fire poetică, obraji palizi şi frumuşel ca o fată, Alexandr degaja un aer mistic şi în acelaşi timp lipsit de expresie, mai ales datorită ochilor de un albastru-cenuşiu pe care îi moştenise de la bunica lui. Cu toate acestea, nu-i moştenise şi inteligenţa. Îi lipseau toate calităţile pe care oamenii le-ar fi cerut unui adevărat conducător.

Într-un fel, asta era bine, a gândit Pavel. Pentru că tânărul de douăzeci şi unu de ani, departe de a voi să ajungă pe tronul pe care Ecaterina intenţionase să i-l lase, îşi anunţase dorinţa de a abdica în cazul în care i s-ar fi încredinţat o asemenea răspundere. El prefera, după cum singur afirma, să ducă viaţa unui om de litere – trăind în obscuritate, undeva pe Dunăre, decât să se amestece în intrigile seducătoare, dar primejdioase ale curţii de la Petersburg, unde tatăl său îi poruncea să rămână.

În vreme ce Alexandr se uita pe fereastră, privirea lui absentă sugera că visa cu ochii deschişi. În realitate totuşi, mintea sa nu era nicidecum adormită. Buclele mătăsoase şi înfăţişarea lui nu-i trădau nicicum gândurile mult mai complicate decât şi-ar fi putut închipui Pavel. Problema la care se gândea în acele momente era cum să deschidă un anumit

subiect fără să stârnească bănuielile lui Pavel – o chestiune despre care nimeni nu îndrăznise să discute la Curte de la moartea Ecaterinei, care se întâmplase în urmă cu doi ani. Era vorba despre starețа de Montglane.

Alexandr avea un motiv întemeiat pentru a încerca să descopere ce se întâmplase cu bătrâna aceea, care dispăruse fără urmă la doar câteva zile după moartea bunicii lui. Însă, înainte de a găsi cuvintele potrivite pentru a începe, Pavel s-a răsucit cu fața spre el, continuând să se lovească peste picior cu cravașa, de parcă ar fi fost un soldat de jucărie care nu putea face altă mișcare.

– Știu că nu te interesează treburile de stat, i-a spus Pavel cu un aer disprețuitor. Trebuie totuși să lași măcar impresia asta. La urma urmelor, acest imperiu va fi al tău într-o bună zi. Acțiunile pe care eu le întreprind astăzi ar putea deveni în curând răspunderea ta. Te-am chemat la mine pentru că vreau să-ți spun ceva ce poate schimba viitorul Rusiei, de aceea va fi nevoie să păstrezi secretul. A făcut o pauză, pentru a fi mai convingător. Am decis să închei un tratat cu Anglia.

– Tată, dar îi urăști pe britanici! a spus Alexandr.

– Da îi disprețuiesc, a zis Pavel, dar nu am de ales. Francezii, care nu s-au mulțumit cu destrămarea Imperiului Austriac, și care își extind granițele spre orice țară cu care se învecinează, masacrându-și propria populație pentru a o reduce la tăcere, l-au trimis acum pe Bonaparte, acest general însetat de sânge, peste mare, ca să cucerească Malta și Egiptul!

Zicând acestea, Pavel, cu fața înnegurată ca un cer de furtună, a izbit cu putere cravașa de pupitrul îmbrăcat în piele. Alexandr a rămas tăcut.

– Eu sunt marele maestru ales al Cavalerilor de Malta! a răcnit Pavel și s-a bătut cu palma peste o medalie de aur atârnată de o baretă neagră pe pieptul lui. Port steaua cu opt

colţuri a Crucii Malteze! Insula aceea îmi aparţine! Vreme de secole, Rusia a vrut să aibă un port la o mare caldă precum Malta, iar acum aproape că reuşiserăm. Asta, până când acest asasin francez a debarcat acolo cu cei patruzeci de mii de soldaţi ai lui.

S-a uitat spre Alexandr, de parcă ar fi aşteptat un răspuns.

– De ce ar dori un general francez să cucerească o ţară care stă ca un ghimpe în coasta Imperiului Otoman de mai bine de trei sute de ani? a zis el, întrebându-se în sinea lui de ce ar fi dorit Pavel să se opună unei asemenea acţiuni. Asta nu putea decât să îi deruteze pe turcii împotriva cărora bunica ei dusese bătălii vreme de douăzeci de ani pentru a deţine controlul asupra oraşului Constantinopole şi asupra Marii Negre.

– Chiar nu-ţi dai seama ce vrea de fapt Bonaparte? a şuierat Pavel, apropiindu-se de Alexandr ca să-l privească în faţa în timp ce-şi freca mâinile de nervozitate.

Alexandr a clătinat din cap.

– Crezi că britanicii te vor ajuta în vreun fel? a întrebat el. Profesorul meu, La Harpe, numea Anglia Perfidul Albion...

– Nu despre asta este vorba! a strigat Pavel. Ca de obicei, amesteci poezia cu politica, făcându-le pe amândouă să-şi piardă valoarea. Indiferent câte zeci de mii de soldaţi a dus acolo, *ştiu* de ce a mers acel mârşav de Bonaparte în Egipt – indiferent ce le-a spus idioţilor din Directoratul Francez, care îi dau bani pentru campanie. Crezi că vrea să refacă puterea Sublimei Porţi? Ori să-i alunge pe mameluci? Puah! Totul e doar o manevră înşelatoare! Alexandr a ramas rezervat, însă acordând mare atenţie izbucnirii de nervozitate a tatălui său. Ascultă la mine, nu se va opri la Egipt. Îşi va continua marşul spre Siria şi Asiria, Fenicia şi Babilon – ţări pe care mama şi le-a dorit mereu. Tocmai de

aceea v-a botezat pe tine Alexandr şi pe fratele tău Constantin, ca să îi aducă noroc.

Pavel a tăcut câteva clipe şi a dat o privire roată prin încăpere, iar ochii i-au căzut pe o tapiserie ce înfăţişa o scenă de vânătoare. Un cerb rănit, sângerând şi cu săgeţi înfipte în trup, se chinuia să se piardă în pădure, având însă vânătorii şi ogarii pe urmele lui. Pavel s-a întors spre Alexandr cu un zâmbet glacial.

– Acest Bonaparte nu vrea teritorii. El vrea putere! A luat cu sine la fel de mulţi oameni de ştiinţă pe cât soldaţi: matematicianul Monge, chimistul Berthollet, fizicianul Fourier... A golit Şcoala Politehnică şi Institutul Naţional! De ce asta, te întreb eu, dacă tânjeşte doar după cuceriri?

– Ce vrei să dai de înţeles? a întrebat în şoaptă Alexandr, în vreme ce în minte i se înfiripa un gând.

– Acolo este ascuns secretul Setului Montglane! a şuierat Pavel, pe a cărui faţă se putea citi ura amestecată cu spaima. Asta caută de fapt.

– Tată, a spus Alexandr, alegându-şi cuvintele cu mare grijă, doar nu crezi în miturile acelea din vechime? La urma urmelor, stareţa de Montglane...

– Ba dimpotrivă, cred! a protestat Pavel. Chipul i se întunecase şi şi-a coborât glasul, care a devenit o şoaptă disperată: Am una dintre piese. A strâns mâinile pumn şi a dat drumul cravaşei să cadă pe podea. Mai sunt şi altele ascunse aici. Sunt convins de asta! Dar nici măcar cei doi ani petrecuţi în închisoarea Ropşa nu au reuşit să-i dezlege limba acelei femei. E ca un sfinx. Dar într-o bună zi are să cedeze. Şi atunci...

Alexandr abia dacă a mai auzit pălăvrăgelile tatălui despre francezi, britanici, planurile lui din Malta – şi vicleanul Bonaparte, pe care planuia să-l distrugă. Alexandr nu credea ca vreunul dintre acele planuri avea să dea roade, deoarece

chiar trupele îl disprețuiau pe Pavel, la fel cum copiii urăsc o guvernantă prea tiranică.

Alexandr și-a felicitat tatăl pentru sclipitoarea lui strategie politică, s-a scuzat și a părăsit apartamentul. „Așadar, starețа e închisă la Ropșa, s-a gândit el, în timp ce pășea pe holurile lungi ale Palatului de Iarnă. Bonaparte a debarcat în Egipt, însoțit de numeroși oameni de știință. Pavel are una dintre piesele de șah din Setul Montglane." Avusese parte de o zi fructuoasă. În cele din urmă, lucrurile începeau să se lege.

Lui Alexandr i-a trebuit aproape o jumătate de oră ca să ajungă la grajdurile din incintă, care ocupau o întreagă aripă de la capătul îndepărtat al Palatului de Iarnă – la fel de mare ca și Sala Oglinzilor de la Versailles. Acolo aerul era aburos, încarcat de mirosurile amețitoare ale cailor și fânului. A pășit de-a lungul coridoarelor presărate cu paie, în vreme ce porci și găini fugeau din calea lui. Slujitorii cu obraji bucălați și rozalii, purtând surtuce de piele, fustanele, șorțuri albe și cizme grosolane, s-au întors să privească după prințul ce trecea pe lângă ei și și-au zâmbit unii către alții fără a fi văzuți de el. Chipul lui atrăgător, părul castaniu și ondulat și ochii albaștri-cenușii, limpezi și sclipitori, le-au adus aminte de țarina Ecaterina, bunica lui, pe vremea când era tânără și, îmbrăcată în uniformă militară, obișnuia să pornească pe străzile înzăpezite călare pe juganul ei pătat.

Acesta era băiatul pe care ei și-l doreau drept țar. Înseși lucrurile care îl supărau pe tatăl lui – mutenia și credința, aerul misterios sugerat de ochii albaștri-cenușii, toate acestea stârneau misticismul întunecat ce sălășluia adânc în sufletele lor slave.

Alexandr i-a cerut unui grăjdar să-i înșeueze calul, apoi a încălecat și a plecat. Slujitorii și ajutoarele de grăjdari l-au urmărit în tăcere. Așa făceau întotdeauna. Știau că vremea

nu mai aştepta. El era cel pe care îl aşteptau, cel ce fusese prevestit încă de pe timpul lui Petru cel Mare. Tăcutul şi misteriosul Alexandr, care fusese ales, nu pentru a-i face mai deschişi, ci pentru a coborî cu ei în întuneric. Pentru a deveni sufletul Rusiei.

Alexandr se simţise întotdeauna straniu în prezenţa şerbilor şi a mujicilor. Avea senzaţia că aceştia îl considerau un sfânt şi se aşteptau ca el să-şi asume un asemenea rol.

Şi acest lucru era primejdios. Pavel îşi veghea cu străşnicie tronul care îi fusese refuzat atâta vreme. Acum luase puterea după care tânjise atât de mult – pe care o iubea, o folosea, şi de care abuza, de parcă ar fi fost o amantă pe care o dorea, dar nu o putea stăpâni pe deplin.

Alexandr a traversat fluviul Neva şi pieţele oraşului, lăsându-şi calul mare şi alb să meargă la un trap uşor abia după ce a trecut de păşuni, ajungând în apropierea câmpiilor umezite de roua toamnei.

A călărit prin pădure vreme de ore în şir, fără să aibă vreo ţintă. Pământul era acoperit de frunze îngălbenite. În cele din urmă, într-un colţ pustiu şi tăcut al pădurii, a ajuns la o poiană unde păienjenişul de crengi înnegrite şi maldăre ude de frunze aurii ascundeau parţial o colibă veche din lut. A descălecat, lăsându-şi calul înspumat să meargă la pas.

Cu frâul ţinut uşor între degete, a mers pe solul acoperit cu un strat gros şi parfumat de frunze moarte. Silueta lui zveltă şi atletică, mundirul militar de culoare neagră, cu gulerul înalt aproape atingându-i bărbia, pantalonii albi, strânşi pe picior şi cizmele negre, rigide, îl făceau să pară un simplu soldat rătăcind prin pădure. De pe ramurile unui copac au căzut câteva picături de apă. Alexandr şi-a şters epoletul auriu pe care se scursese apa şi şi-a scos sabia, al cărei tăiş

l-a atins nepăsător, de parcă ar fi vrut să vadă daca este ascuțită. A aruncat o privire spre colibă, în apropierea căreia păşteau doi cai.

Alexandr a privit cercetător prin pădurea tăcută. A auzit chemarea unui cuc, apoi s-a făcut liniște. Doar sunetul delicat produs de căderea câte unei picături de pe ramurile unui copac pe frunzele uscate. A dat drumul frâului şi s-a îndreptat spre colibă.

A crăpat puțin uşa, care a scos un scârțâit. Înăuntru era aproape întuneric. Nu a putut să-şi deprindă ochii cu lumina foarte slabă, însă a perceput mirosul de pământ bătătorit ce slujea drept podea, la care se adăuga izul slab al unei lumânări de seu ce abia fusese stinsă. I s-a părut că aude ceva în beznă. Inima i-a bătut mai repede.

– Sunteți acolo? a şoptit el către întuneric. Apoi a urmat o jerbă de scântei, mirosul de paie aprinse şi o flacără ce a prins treptat viață – o lumânare ce se aprindea. Deasupra luminii slabe a văzut ovalul chipului frumos, cascada de păr roşcat, ochii verzi şi sclipitori uitându-se întrebător spre el.

– Ați reuşit? a spus Mireille cu glas atât de slab, încât Alexandr a trebuit să-şi încordeze auzul.

– Da. E la închisoarea Ropşa, a şoptit el, deşi pe o rază de kilometri întregi nu avea cine să-i audă vorbind. Vă pot duce până acolo. Dar am mai aflat ceva. Pavel are una dintre piese, aşa cum v-ați temut.

– Şi restul? a întrebat Mireille încet.

El a simțit că ameteşte privind în ochii ei verzi.

– Nu puteam afla mai multe fără să-i stârnesc bănuieli. Mi se pare un miracol că mi-a spus şi atât. A, da – se pare că expediția franceză în Egipt ar putea fi mai mult decât ne-am închipuit noi, o manevră doar. Generalul Bonaparte a luat cu sine mulți oameni de ştiință.

– Oameni de știință? s-a mirat Mireille, așezându-se pe scaun.

– Matematicieni, fizicieni, chimiști, a zis Alexandr.

Mireille a aruncat o privire peste umăr, spre colțul cel mai întunecat al colibei. Din umbră a ieșit silueta înaltă a unui bărbat cu nasul coroiat ca pliscul unui șoim, fața ridată și îmbrăcat complet în negru. Ținea de mână un băiețel de aproape cinci ani, care i-a zâmbit dulce lui Alexandr. Prințul moștenitor i-a răspuns cu un surâs.

– Ai auzit? l-a întrebat Mireille pe Shahin. El a dat din cap. Napoleone a ajuns în Egipt, dar nu la cererea *mea.* Ce face acolo? Cât de mult a aflat? Vreau să se întoarcă în Franța. Dacă pleci chiar acum, cât de repede poți ajunge la el?

– Pesemne că e la Alexandria sau la Cairo, a spus Shahin. Dacă trec prin Imperiul Otoman, pot ajunge în oricare din aceste locuri în două luni. Trebuie să-l iau pe Al-Kalim cu mine – otomanii își vor da seama că el este Profetul, iar *Poarta* mă va lăsa să trec și mă va conduce la fiul Letiziei Bonaparte.

Alexandr a urmărit acest schimb de cuvinte.

– Vorbiți despre generalul Bonaparte de parcă l-ați cunoaște, i-a spus el lui Mireille.

– E corsican, i-a răspuns ea tăios. Franceza pe care o vorbiți dumneavoastră e mai curată decât a lui. Să lăsăm asta, pentru că n-avem vreme să zăbovim – duceți-mă la Ropșa înainte de a fi prea târziu.

Alexandr s-a întors spre ușă, ajutând-o pe Mireille să se înfășoare în capă, când l-a observat pe micuțul Charlot stând alături de el.

– Al-Kalim vrea să vă spună ceva, Maiestate, l-a anunțat Shahin, făcându-i un semn lui Charlot. Alexandr a coborât privirea către copil și i-a zâmbit.

– Curând veţi fi un mare rege, i-a zis Charlot cu glas subţire şi cântat, de copil. Alexandr încă zâmbea, dar surâsul i-a îngheţat pe buze atunci când a auzit următoarele cuvinte ale copilului. Sângele de pe mâinile dumneavoastră va lăsa pete mai mici decât cel de pe mâinile bunicii dumneavoastră, dar pentru aceeaşi faptă. Un bărbat pe care îl admiraţi va trăda – văd o iarnă geroasă şi un foc mare. Mi-aţi ajutat mama. Pentru asta, veţi fi salvat din mâinile acestei persoane necredincioase şi veţi trăi ca să domniţi douăzeci şi cinci de ani.

– Charlot, încetează! a şuierat Mireille spre el, prinzându-şi fiul de mână şi uitându-se urât la Shahin.

Alexandr a rămas nemişcat ca o statuie de gheaţă.

– Copilul acesta are viziuni! a şoptit el.

– Atunci să le folosească la ceva util, a spus Mireille pe un ton răstit, în loc să facă prevestiri precum o vrăjitoare batrână care citeşte în cărţi.

Târându-l pe copil după ea, Mireille a ieşit pe uşă, lăsându-l uimit în urmă pe prinţul moştenitor al Rusiei. După ce s-a întors spre Shahin şi s-a uitat în ochii lui negri şi impenetrabili, ea a auzit glasul micuţului Charlot:

– Iartă-mă, *maman*, am uitat. Promit că n-o să mai fac.

Prin comparaţie, închisoarea Ropşa făcea Bastilia să semene cu un palat. Rece şi umedă, lipsită de ferestre care să arunce măcar o rază de soare înăuntru, ea era o temniţă a disperării. Stareţa supravieţuise doi ani acolo, bând apă murdară şi mâncând nişte lături pe care până şi porcii le-ar fi refuzat. Doi ani în care Mireille se chinuise clipă de clipă să descopere unde se afla.

Acum, Alexandr reuşise să îi strecoare în închisoare şi vorbise cu paznicii, care ţineau mai mult la el decât la tatăl său şi ar fi fost în stare să facă orice le-ar fi cerut. Încă

ţinându-l pe Charlot de mână, Mireille a mers pe coridoarele întunecoase, în urma temnicerului ce avea un felinar, iar Alexandr şi Shahin veneau în spatele lor.

Celula stareţei se găsea în măruntaiele închisorii, fiind o hrubă cu o uşă grea de metal. Bătrâna zăcea acolo ca o păpuşă din care se scosese umplutura, iar în lumina palidă a felinarului, pielea ei ofilită arăta îngălbenită ca o frunză moartă. Mireille s-a lăsat în genunchi alături de scândura ce-i slujea drept pat şi a îmbrăţişat-o, ridicând-o în capul oaselor. Stareţa părea să nu mai fie alcătuită din carne şi oase, şi că se va destrăma la simpla atingere.

Charlot s-a apropiat şi a luat o mână uscăţivă a stareţei în mânuţa lui.

– *Maman*, a şoptit el, această doamnă este foarte bolnavă. Ar dori să o scoatem din acest loc înainte de a muri...

Mireille s-a uitat spre copil, apoi spre Alexandr, care stătea în spatele ei.

– Să vedem ce pot face, a spus el.

A ieşit afară din celulă împreună cu temnicerul. Shahin a venit mai aproape de pat. Cu un efort supraomenesc, stareţa a încercat să deschidă ochii, dar nu a reuşit. Mireille şi-a aplecat capul peste pieptul bătrânei şi a simţit cum lacrimile fierbinţi dau să-i izbucnească din ochi. Charlot şi-a lăsat mâna pe umărul ei.

– Vrea să-ţi spună ceva, i-a zis copilul mamei lui. Îi aud gândurile... Nu vrea să fie îngropată de alţi... Mamă, a şoptit el, are ceva în rochie! Ceva ce trebuie să luăm cu noi – doreşte ca noi să luăm asta.

– Doamne, Dumnezeule, a murmurat Mireille când Alexandr s-a întors în celulă.

– Haideţi, să o scoatem de aici înainte ca temnicerul să se răzgândească, a şoptit el precipitat. Shahin s-a plecat peste pat şi a ridicat-o pe stareţă în braţe de parcă ar fi fost

un fulg. Toţi patru s-au grăbit să iasă din închisoare pe o uşă care dădea într-un coridor lung şi mergea pe sub pământ. Într-un târziu, au ajuns la lumina zilei, nu departe de locul în care-şi lăsaseră caii. Shahin, ţinând-o pe fragila stareţă pe un singur braţ, a sărit cu uşurinţă în şa şi s-a îndreptat spre pădure, fiind urmat curând de ceilalţi.

Imediat ce au ajuns într-un loc izolat, au oprit caii şi au descălecat. Alexandr a ridicat-o pe stareţă. Mireille şi-a desfăcut mantia şi a întins-o pe pământ pentru ca bătrâna muribundă să fie aşezată pe ea. Încă ţinând ochii închişi, stareţa se chinuia să spună ceva. Alexandr i-a adus apă dintr-un pârâu din apropiere, însă ea era prea slăbită ca să poată bea.

– Ştiam... a rostit ea cu glas hârâit şi nesigur.

– Aţi ştiut că voi veni după dumneavoastră, a spus Mireille, mângâind-o pe fruntea înfierbântată, în vreme ce stareţa s-a străduit să vorbească. Îmi pare rău că am sosit prea târziu. Draga mea prietenă – veţi avea parte de o înmormântare creştinească. O să vă spovediţi mie, pentru că nu avem pe altcineva aici.

Cum stătea în genunchi alături de stareţa care o strângea de mână, a simţit cum lacrimile îi şiroiesc pe obraz. Charlot a îngenuncheat şi el, ţinând mâinile pe rochia de stareţă care îmbrăca trupul stafidit.

– Mamă, este aici, în rochie, între stofă şi căptuşeală! a exclamat el.

Shahin a făcut un pas spre ei şi şi-a scos cuţitul ascuţit pentru a tăia stofa. Mireille şi-a lăsat palma pe braţul lui ca să-l împiedice, însă în aceeaşi clipă stareţa a deschis ochii şi a rostit în şoaptă:

– Shahin, a zis ea şi a zâmbit larg, încercând să ridice o mână ca să-l atingă. Ţi-ai găsit în sfârşit profetul. Eu o să plec să mă întâlnesc cu acel Allah al vostru... foarte curând. O să-i duc... dragostea ta... Apoi mâna i-a căzut, şi a închis

ochii. Mireille a început să suspine, însă starețа a mai întredeschis buzele. Charlot s-a aplecat peste Mireille și a sărutat-o pe stareță pe frunte. Să nu tăiați... pânza... a mai zis ea. Apoi a rămas nemișcată.

Shahin și Alexandr au rămas neclintiți sub copacii din care cădeau stropi, iar Mireille s-a azvârlit peste trupul stareței moarte și a plâns. După câteva minute, Charlot a tras-o deoparte pe mama lui. Cu mâinile lui delicate, a ridicat roba grea de pe trupul împuținat al stareței. Acolo, pe căptușeala părții din față a rochiei, ea desenase, cu propriul sânge, o tablă de șah tremurată – care acum era pătată de atâta purtare. În fiecare dintre careuri fusese făcut, cu mare grijă, câte un simbol. Charlot a ridicat ochii spre Shahin, care i-a întins cuțitul. Copilul a desfăcut cu atenție firul care ținea stofa de căptușeală. Acolo, sub tabla de șah, se găsea pânza de culoare albastră precum cerul la miez de noapte – încărcată cu pietre prețioase sclipitoare.

Paris
Ianuarie 1799

Charles Maurice Talleyrand a părăsit sediul Directoratului și a mers șchiopătând pe treptele lungi de piatră către curtea unde îl aștepta caleașca. Avusese o zi grea, în care trebuise să îndure acuzații și insulte adresate de cinci directori, privind mita pe care aceștia presupuneau că ar fi primit-o el de la membrii delegației americane. Era prea mândru ca să ofere justificări ori să se scuze – și încă își amintea ce însemna să fie sărac pentru a-și recunoaște păcatele și a înapoia banii. Rămăsese locului, într-o tăcere împietrită, rezistând

celor ce făcuseră spume la gură acuzându-l. După ce aceştia se liniştiseră, plecase fără să cedeze deloc.

A şontâcăit către caleaşcă, traversând curtea pietruită. Spre seară, avea să ia masa singur, va desface apoi o sticlă de vin de Madeira, după care va face o baie fierbinte. Acestea erau singurele lui gânduri când vizitiul, văzându-şi stăpânul, s-a repezit spre caleaşcă. Talleyrand i-a făcut semn să urce pe capră, apoi a deschis singur uşa. Când s-a furişat spre locul lui obişnuit, un foşnet venit din întunericul compartimentului spaţios l-a făcut să îngheţe pe dată.

– Nu te teme, i-a spus încet o femeie – având o voce care l-a făcut să simtă fiori pe şira spinării. Pe întuneric, o mână înmănuşată i-a cuprins degetele. La scurt timp după ce caleaşca a pătruns pe strada luminată, el a văzut pielea catifelată a femeii şi părul de culoare roşcată.

– Mireille! a exclamat Talleyrand, însă ea şi-a pus degetele înmănuşate peste buzele lui. Nici nu şi-a dat seama când s-a aruncat în genunchi pe podeaua caleştii ce se legăna în mers şi a început să o sărute pe faţă, şi şi-a îngropat degetele în părul ei, murmurând fără noimă, crezând că va înnebuni de bucurie.

– Dacă ai şti cât te-am căutat... Nu doar aici, ci în fiece ţară. Cum de m-ai părăsit fără o vorbă, fără nici un semn? M-am temut de moarte pentru tine...

Mireille l-a făcut să tacă printr-un sărut, iar el i-a sorbit parfumul trupului şi a plâns. A vărsat lacrimi pentru cei şapte ani de lacrimi mute şi i-a sorbit lacrimile de pe obraji, în vreme ce stăteau înlănţuiţi ca nişte copii pierduţi pe mare.

La adăpostul întunericului, au intrat în casă prin uşile largi şi înalte ce dădeau spre peluză. Fără să se mai oprească pentru a închide ferestrele ori să aprindă vreo lampă, el a luat-o în braţe şi, cu părul lung atârnându-i despletit, a dus-o spre canapea. Dezbrăcând-o fără să scoată nici o

vorbă, i-a acoperit corpul tremurând cu al lui, şi s-a pierdut pe sine în carnea ei fierbinte şi în părul ei mătăsos.

– Te iubesc, a spus el.

Era prima oară în viaţă că rostea acele cuvinte.

– Iubirea ta ne-a dat un copil, i-a şoptit Mireille, privindu-l în lumina lunii ce pătrundea prin ferestre. Talleyrand a simţit că i se frânge inima.

– Vom mai avea unul, a spus el, şi a simţit cum patima îl cuprinde ca o furtună.

– Le-am îngropat, a spus Talleyrand, după ce s-au aşezat la masa cu intarsii din salonul de lângă dormitorul lui. În Munţii Verzi din America – cu toate că, trebuie să-i recunosc meritele, Courtiade a încercat sa împiedice asta. El a avut mai multă încredere în viitor decât mine. El a socotit că încă trăieşti.

Talleyrand i-a zâmbit lui Mireille, care, cu părul despletit şi înfăşurată în halatul lui, stătea de cealaltă parte a mesei. Era atât de frumoasă, încât Talleyrand abia aştepta să o ia din nou în braţe. Însă acum, cu un aer extrem de serios, Courtiade se aşezase între ei, împăturindu-şi şervetul de pânză cu atenţie în vreme ce asculta discuţia lor.

– Courtiade, a spus el, încercând să-şi domolească trăirile, se pare că am un copil: un fiu. Îl cheamă Charlot, ca pe mine. S-a întors către Mireille. Când o să-l pot vedea pe acest copil-minune?

– Curând, i-a răspuns Mireille. E plecat în Egipt, unde se găseşte şi generalul Bonaparte. Cât de bine îl cunoşti pe Napoleone?

– Eu l-am convins să se ducă acolo – sau, cel puţin, aşa mi-a dat de înţeles. Talleyrand a descris pe scurt discuţia pe care o avusese cu Bonaparte şi David. În acest fel am aflat

că s-ar putea să trăiești și că erai însărcinată, a continuat apoi el. David mi-a povestit despre Marat.

Talleyrand a urmărit-o cu un aer serios, însă Mireille a clătinat din cap, ca și cum ar fi vrut să alunge o amintire neplăcută.

– Ar mai trebui să știi ceva, a spus Talleyrand rar, uitându-se la Courtiade în timp ce rostea aceste cuvinte. Există o femeie – se numește Catherine Grand. Și ea a pornit în căutarea Setului Montglane. David mi-a zis că Robespierre o numea Regina Albă.

Mireille a pălit la față. Ținea cuțitul de unt în mână de parcă ar fi fost gata să-l frângă în două. Vreme de o clipă, nu a fost capabilă să scoată vreo vorbă. Buzele îi deveniseră atât de livide, încât Courtiade s-a gândit să-i ofere șampanie pentru ca ele să capete viață. Mireille l-a privit drept în ochi pe Talleyrand.

– Și acum unde se află? a întrebat ea în șoaptă.

Talleyrand și-a coborât o clipă privirea în farfurie, apoi s-a uitat la Mireille.

– Dacă nu te-aș fi găsit pe tine seara trecută în caleașcă, a zis el rar, acum ea ar fi fost în patul meu.

Au rămas în tăcere, Courtiade cu ochii ațintiți la masă, iar Talleyrand uitându-se fix la Mireille. Ea și-a lăsat cuțitul pe masă și, împingându-și scaunul înapoi, s-a ridicat și s-a îndreptat spre fereastră. Talleyrand s-a dus după Mireille și, venind din spate, și-a încolăcit brațele în jurul ei.

– Am avut multe femei, a murmurat Talleyrand încet în părul ei. Am crezut că ești moartă. După aceea, când am descoperit că tu nu erai... Dacă ai vedea-o, ai înțelege imediat.

– Am văzut-o, a zis Mireille cu glas egal. S-a răsucit ca să-l privească în ochi pe Talleyrand. Femeia asta a stârnit totul. Ea are opt dintre piese...

– Șapte, a corectat-o el. Eu am opt.

Mireille s-a uitat la el cu un aer uimit.

– Am îngropat-o împreună cu celelalte, a zis el. Mireille, am procedat bine ascunzându-le, ca să scăpăm de acest blestem cumplit. Cândva am vrut şi eu setul de piese. Am făcut un joc cu tine şi Valentine, sperând că vă voi câştiga încrederea. Cu toate acestea, tu mi-ai câştigat iubirea. A prins-o de umeri. Nu avea cum să-şi dea seama ce gânduri îi torturau mintea. Te iubesc, iar asta nu e o minciună, a spus el. Trebuie să ne lăsăm cu toţii târâţi de această horă a urii? Jocul acesta ne-a costat îndeajuns de mult, aşa cred...

– Chiar prea mult, a spus Mireille, care s-a tras deoparte, având chipul transformat într-o mască a amărăciunii. Dar sunt prea multe lucruri ce trebuie uitate şi iertate. Femeia aceea a ucis cinci călugăriţe cu sânge rece. Tot ea se face răspunzătoare pentru moartea lui Marat şi Robespierre – dar şi pentru execuţia lui Valentine. Tu ai uitat, dar eu nu, pentru că am văzut-o pe Valentine ucisă ca un animal, a spus ea, având ochii aburiţi, de parcă ar fi fost drogată. I-am văzut pe toţi murind – pe Valentine, pe stareţă, pe Marat. Charlotte Corday şi-a dat viaţa în locul meu! Trădările comise de această femeie nu vor rămâne nepedepsite. Te asigur că voi pune mâna pe piesele acelea cu orice preţ!

Talleyrand a făcut un pas înapoi şi s-a uitat la ea cu lacrimi în ochi. Uitase cu totul de Courtiade, care se ridicase de pe scaun, iar acum traversa încăperea ca să-şi lase palma pe umărul stăpânului său.

– Monseniore, are dreptate, a spus el încet. Indiferent cât de mult tânjim cu toţii după fericire, indiferent cât de dispuşi suntem să ne prefacem a nu vedea, acest joc nu se va încheia decât atunci când cineva adună toate piesele, pentru a le pune la adăpost. Ştiţi asta la fel de bine ca mine. Doamna Grand trebuie oprită.

– Nu ajunge cât sânge s-a vărsat? l-a întrebat Talleyrand.

– Eu nu mai doresc răzbunarea, a spus Mireille, având în fața ochilor minții fața oribilă a lui Marat, în clipa când îi zisese unde să împlânte cuțitul. Vreau piesele – iar jocul trebuie să se sfârșească.

– Ea mi-a dat o piesă fără să i-o cer, a zis Talleyrand. Nici măcar forța brută nu ar fi convins-o să se despartă de celelalte.

– Dacă te-ai căsători cu ea, a zis Mireille, în baza legii franceze, toate proprietățile ei devin ale tale. Ea ți-ar aparține cu totul.

– Să mă căsătoresc! a exclamat Talleyrand, sărind în sus ca ars. Dar eu te iubesc *pe tine!* Și, pe de altă parte, sunt episcop al bisericii catolice. Cu, sau fără dieceză, sunt sclav pe viața al legii romane, nu al celei franceze.

Courtiade și-a dres glasul.

– Monseniorul ar putea primi o dispensă papală, a sugerat el pe un ton politicos. Au existat destule precedente, sunt convins.

– Courtiade, te rog să nu uiți în serviciul cui te afli, s-a răstit Talleyrand la el. Este exclus. După câte ați afirmat despre acea femeie, cum de mi-ați putea sugera vreunul dintre voi așa ceva? Sunteți gata să-mi vindeți sufletul pentru șapte piese de șah.

– Pentru a pune capăt acestui joc o dată pentru totdeauna, a spus Mireille, iar în ochi i-a apărut un licăr întunecat, sunt gata să-mi vând și sufletul.

Cairo, Egipt
Februarie 1799

Shahin și-a silit cămila să îngenuncheze în apropiere de marile piramide de la Gizeh și l-a lăsat pe Charlot să alunece

de pe şa până pe pământ. Acum, după ce sosiseră în Egipt, voia să-l ducă pe copil neîntârziat la acel loc sfânt. Shahin l-a urmărit pe Charlot, care a alergat pe nisip către soclul Marelui Sfinx şi a început să se cațăre pe laba uriaşă a acestuia. Apoi a coborât el însuşi şi a pornit spre Sfinx, cu roba de culoare întunecată fluturând în vânt.

– Acesta este Sfinxul, i-a spus Shahin lui Charlot, când a ajuns lângă el. Copilul cu părul roşcat, care avea acum aproape şase ani, vorbea cursiv limba kabilă şi araba, precum şi franceza maternă, astfel că Shahin putea discuta cu el fără oprelişti. Este o siluetă veche şi misterioasă, având torsul şi capul unei femei, şi corpul unui leu. Stă între constelaţiile Leului şi Fecioarei, unde se află soarele în timpul echinocţiului de vară.

– Păi, dacă este femeie, a spus Charlot, privind spre silueta uriaşă ce îl copleşea prin înălţime, de ce are barbă?

– Este o mare regină: Regina Nopţii, i-a răspuns Shahin. Planeta ei este Mercur, zeul leacurilor. Barba îi arată puterea ieşită din comun.

– Mama e o mare regină – aşa mi-ai povestit, a zis Charlot. Dar ea nu are barbă.

– Pesemne că nu vrea să-şi folosească acea putere, a spus Shahin.

Au privit întinderea de nisip. În depărtare se vedeau numeroasele corturi ale taberei dinspre care veniseră. În jurul lor, scăldate într-o lumină aurie, piramidele gigantice arătau ca nişte piese de la vreun joc, pe care un copil le uitase împrăştiate pe câmpia pustie. Charlot şi-a înălţat ochii mari şi albaştri spre Shahin.

– Cine le-a lăsat aici? a întrebat el.

– Regii, de-a lungul a o mie de ani, i-a răspuns Shahin. Aceşti regi erau şi mari preoţi. Aşa le zicem în arabă – *kahin*. Unul care cunoaşte viitorul. La fenicieni, babilonieni

şi kabiri – oameni pe care îi numim evrei –, preotului i se spune *kohen*. Iar în limba mea, kabila, cuvântul este *kahuna*.

– Asta sunt eu? a întrebat Charlot în timp ce Shahin l-a ajutat să coboare de pe laba de leu a Sfinxului. Un şir de călăreţi traversa câmpia de nisip dinspre tabăra aflată în depărtare, iar caii lor ridicau norişori de praf ce împrumutau ceva din lumina aurie.

– Nu, a zis Shahin încet. Tu eşti mai mult decât atât.

Caii s-au oprit, iar un călăreţ tânăr a sărit pe nisip şi a pornit pe terenul accidentat, scoţându-şi mănuşile în timp ce se apropia. Părul lung, castaniu, îi atârna liber până pe umeri. S-a lăsat în genunchi în faţa micuţului Charlot, iar ceilalţi călăreţi au descălecat.

– Aşadar, ai sosit, a spus tânărul. Era îmbrăcat cu pantalonii strânşi pe picior şi vestonul cu croială înaltă care constituiau uniforma armatei franceze. Copilul lui Mireille! Tinere, eu sunt generalul Bonaparte, un prieten apropiat al mamei tale. Dar ea de ce nu a venit? Cei din tabără mi-au zis că vrei să vorbeşti cu mine.

Napoleon şi-a lăsat palma pe părul roşu al lui Charlot şi l-a ciufulit, apoi şi-a prins mănuşile sub vestă şi s-a ridicat, făcând o plecăciune de salut către Shahin.

– Trebuie să fiţi Shahin, a zis el, fără să mai aştepte răspunsul copilului. Bunica mea, Angela-Maria di Pietra-Santa, vorbea deseori despre dumneavoastră ca despre un mare om. Din câte ştiu, ea a trimis-o pe mama copilului în deşert, să vă întâlnească. Asta s-a întâmplat acum mai bine de cinci ani...

Shahin şi-a dat deoparte vălul.

– Al-Kalim are de transmis un mesaj de mare importanţă, a zis el cu glas slab. Pe care nu trebuie să-l cunoască altcineva.

– Bine, bine, a spus Napoleon şi a făcut semn către soldaţii care îl însoţeau. Aceştia sunt oamenii mei. În zori vom

porni spre Siria; ne aşteaptă un marş greu. Oricare ar fi mesajul, el poate aştepta până spre seară. Vă invit să-mi fiţi oaspeţi la cina de la palatul beiului.

Apoi s-a întors, cu gând să plece, dar Charlot l-a prins de mână.

– Campania aceasta este sortită eşecului, a spus băieţelul. Cuprins de uimire, Napoleon s-a răsucit spre copil, care însă nu terminase ce avea de zis. Văd foame şi sete. Vor muri mulţi oameni şi nu se va câştiga nimic. Trebuie să vă întoarceţi neîntârziat în Franţa. Acolo veţi deveni un mare conducător. Dar asta va ţine doar cincisprezece ani. După aceea se va sfârşi totul...

Napoleon şi-a retras mâna, iar soldaţii care îl însoţeau s-au uitat descumpăniţi. Apoi tânărul general şi-a aruncat capul pe spate şi a râs.

– Mi s-a spus că eşti numit Micul Profet, a rupt el tăcerea, şi i-a zâmbit lui Charlot. În tabără, am aflat că le-ai spus soldaţilor tot felul de lucruri – câţi copii vor avea, în ce bătălii vor avea parte de glorie sau de moarte. Aş vrea ca asemenea puteri vizionare să poată exista. Dacă ar fi şi profeţi, generalii ar evita multe înfrângeri.

– A existat cândva un general care era şi profet, a rostit Shahin încet. Se numea Mohamed.

– Da, şi eu am citit Coranul, prietene, a spus Napoleon, încă zâmbind. Numai că el a luptat pentru gloria lui Dumnezeu. Noi, sărmanii francezi, luptăm doar pentru gloria Franţei.

– Cei care luptă pentru *propria* glorie trebuie să se teamă, a spus Charlot.

Napoleon i-a auzit pe soldaţi murmurând în spatele lui şi de aceea s-a uitat fix la Charlot. Zâmbetul i-a pierit de pe chipul brusc întunecat de supărarea pe care încerca să şi-o stăpânească.

– Nu tolerez să fiu insultat de un copil, a spus el încet. Apoi, cu glas tare, a adăugat: Mă îndoiesc că gloria mea va arde atât de orbitor precum socoteşti, tânărul meu prieten – ori că ea se va stinge atât de repede. Voi pleca în zori în marşul spre Sinai, şi doar ordinul primit de la guvernul meu ar putea grăbi întoarcerea mea în Franţa.

Întorcându-i spatele lui Charlot s-a îndreptat spre cal, a încălecat şi apoi a dat ordin unuia dintre ofiţerii săi ca Shahin şi Charlot să fie aduşi la palatul din Cairo pentru a lua cina cu el.

Shahin le-a spus soldaţilor descumpăniţi că vor veni singuri, deoarece copilul încă nu văzuse piramidele de aproape. După ce militarii s-au îndepărtat nemulţumiţi, Charlot l-a luat pe Shahin de mână şi apoi au pornit pe jos pe întinsul câmpiei.

– Shahin, a zis Charlot cu un aer gânditor, de ce l-au supărat vorbele mele pe generalul Bonaparte? Tot ce i-am spus este adevărat.

Shahin a rămas tăcut un moment.

– Imaginează-ţi că te afli într-o pădure întunecată şi nu poţi vedea nimic, a zis el în cele din urmă. Singurul tău tovarăş este o bufniţă, care vede mult mai bine decât tine, pentru că are ochii adaptaţi pentru întuneric. Tocmai o astfel de vedere ai şi tu – precum a bufniţei –, şi vezi lucruri pe care alţii, aflaţi în beznă, nu le percep. Dacă ai fi ca ei, nu te-ai teme?

– Probabil, a recunoscut Charlot. Dar sigur nu m-aş supăra pe bufniţă pentru că mă avertizează când sunt gata să cad în vreo prăpastie!

Vreme de o clipă, Shahin a coborât privirea spre copil, iar pe buze i-a apărut un zâmbet ciudat. Într-un târziu, a vorbit:

– Îţi este întotdeauna greu când ai ceva ce altora le lipseşte – şi deseori, acest lucru e primejdios. Uneori e mai bine să-i laşi în întuneric.

– Ca Setul Montglane, a zis Charlot. Mama a zis că a stat îngropat în beznă vreme de o mie de ani.

– Da, a confirmat Shahin. Chiar aşa.

Imediat ce au dat colţul Marii Piramide, au văzut un bărbat care stătea pe o robă din lână aşezată direct pe nisip, având în faţă multe rulouri de papirus, toate desfăcute. Contempla piramida ce părea să îl strivească prin dimensiunile ei, dar i-a simţit pe Charlot şi Shahin, şi a privit peste umăr. Pe chip i-a apărut o expresie de încântare când i-a recunoscut pe cei doi.

– A, Micul Profet! a exclamat el, ridicându-se şi curăţându-şi pantalonii de nisip, după care a făcut câţiva paşi ca să-i întâmpine. Obrajii bucălaţi şi bărbia de formă pătrăţoasă s-au destins într-un zâmbet. Apoi, cu o mână, şi-a ridicat un cârlionţ care îi căzuse pe frunte. Am fost în tabără astăzi, iar oamenii făceau pariuri privind refuzul generalului Bonaparte de a accepta sfatul pe care ai plănuit să i-l dai: acela de a se întoarce în Franţa! Generalul nostru nu prea crede în profeţii. Poate-şi închipuie că această cruciadă *a lui*, care este *a noua*, va reuşi, după ce alte opt au dat greş.

– Domnule Fourier! a spus Charlot, desprinzându-se de Shahin şi apropiindu-se în fugă de renumitul fizician. Aţi descoperit secretul piramidelor? Doar staţi aici de multă vreme şi aţi lucrat din greu.

– Regret, dar nu l-am descoperit, a zis Fourier zâmbind şi mângâindu-l pe Charlot pe creştet. Doar numerele din papirusurile acestea sunt în cifre arabe. Restul scrierii de pe ele îmi rămâne necunoscut. Numai desene şi semne. Am auzit că la Rosetta s-a descoperit o lespede de piatră pe care se pare că este scris în mai multe limbi. Poate că ea ne va ajuta să traducem totul. Vor duce piatra aceea în Franţa. Dar s-ar putea să nu mai apuc ziua când scrierea aceea va fi descifrată! A pufnit în râs şi l-a luat pe Shahin de mână. Dacă micuţul tău tovarăş ar fi cu adevărat profet, aşa cum se

spune, ar trebui să descifreze aceste imagini şi să ne scutească de atâtea chinuri.

– Shahin înţelege unele dintre semne, a spus Charlot cu mândrie, apropiindu-se de piramidă şi privind un şir de desene ciudate sculptate şi pictate pe piatră. Acesta, bărbatul cu cap de pasăre, este marele zeu Thot. El era vraciul care putea lecui orice boală. Tot el a inventat şi scrierea. Îndatorirea lui era să scrie numele tuturor în Cartea Morţilor. Shahin spune că fiecărui om i se dă un nume secret la naştere, care este scris pe o piatră şi i se dă atunci când moare. Iar fiecare zeu are un număr secret în locul numelui...

– Un număr! a exclamat Fourier, aruncând o privire către Shahin. Ştii să citeşti desenele de aici?

Shahin a clătinat din cap.

– Cunosc doar poveştile din vechime, a zis el în franceza lui nu tocmai corectă. Poporul meu are un respect deosebit faţă de numere, înzestrându-le cu însuşiri divine. Noi credem că universul este alcătuit din numere şi că, pentru a deveni una cu Dumnezeu, trebuie doar să se realizeze vibraţia cu rezonanţa corectă a acestor numere.

– Dar asta cred şi eu! a spus matematicianul, foarte emoţionat. Scriu o carte despre ceea ce eu numesc „teoria armonicelor", care se aplică luminii şi căldurii! Voi, arabii, aţi descoperit toate acele adevăruri despre numărul pe care se sprijină teoriile noastre...

– Shahin nu este arab, a intervenit Charlot. El este un Om Albastru al tuaregilor.

Fourier s-a uitat derutat la copil, apoi s-a întors din nou spre Shahin.

– Pari a cunoaşte ceea ce caut eu – operele lui al-Kwarizmi, aduse în Europa de marele matematician Leonardo Fibonacci, numerele arabe şi algebra, care au revoluţionat modul nostru de gândire. Acestea nu-şi au oare originea în Egipt?

– Nu, a spus Shahin, uitându-se la desenele de pe zidul din fața lui. Provin din Mesopotamia – numerele hinduse, aduse tocmai din munții Turkestanului. Însă singurul care a cunoscut secretul și l-a scris a fost al-Jabir al-Hayan, chimistul de la curtea lui Harun al-Rashid din Mesopotamia – regele din *O mie și una de nopți*. Acest al-Jabir a fost un mistic sufi, membru al faimoșilor Asasini. El a notat secretul și, de aceea, a fost blestemat pe vecie. A ascuns acel secret în Setul Montglane.

FINALUL DE PARTIDĂ

În colțul lor serios, jucătorii
Mută piesele leneșe. Tabla
Îi ține lângă ea până în zori, între granițe
Unde se-înfruntă două culori.

Dinăuntru, formele emană regulile lor magice.
Turnul homeric, calul sprinten,
Regina în armură, regele cel lent,
Nebunul șiret și pionii agresivi.

Chiar când jucătorii pleacă,
Chiar daca timpul i-a înghițit,
Ritualul sigur nu se va sfârși.

În Orient, acest razboi a pornit ca o flacără
Al cărei amfiteatru a devenit acum întregul pământ.
Ca orice joc, acesta-i infinit.

Regele slab, nebunul șiret, regina hrăpăreață,
Turnul ce nu știe decât drept a merge, și pionul isteț.
Pe careurile negre și albe ei caută drumul
Și dezlanțuie o bătălie sângeroasa.

Nici ei, nici ele, nu știu că destinul le este guvernat
De mâna hotărâta a jucatorului.
Și nici că o forță de neînfrânt
Le îngrădește libertatea și le scurteaza zilele.

Și jucătorul este prizonierul supus
(Fraza îi aparține lui Omar) al altei table
De nopți negre și zile albe.

Dumnezeu îl mână pe jucător, iar jucătorul, piesa.
Ce zeu de dinapoia lui Dumnezeu începe să-mpletească urzeala
Ce se întrupă din ţărână şi timp, din vise şi dureri?

Şah
JORGE LUIS BORGES

New York
Septembrie 1973

Ne apropiam de altă insulă, aflată în mijlocul mării întunecate. O porţiune de uscat lungă de 190 de kilometri, care se ridică din largul Atlanticului, cunoscută sub numele de Long Island. Pe hartă, ea arată ca un crap uriaş care dă să deschidă botul spre Golful Jamaica pentru a înghiţi Staten Island, şi ale cărui aripioare codale, fluturând către New Haven, par să împrăştie în urma lui câteva insuliţe ce seamănă cu nişte picături de apă.

În timp ce vasul nostru plutea pe marea sclipitoare, având toate pânzele desfăşurate pentru a profita de briza ce ne ducea spre uscat, acea linie de coastă lungă, presărată cu nenumărate golfuri cu nisip alb mi s-a părut un adevărat paradis. Până şi numele locurilor pe care mi le reaminteam sunau exotic: Quogue, Patchogue, Peconic şi Massapequa – Jericho, Babylon şi Kismet. Acul argintiu al Insulei Focului părea să îmbrăţişeze ţărmul crenelat. Iar undeva, după un promontoriu şi ascunsă vederii, Statuia Libertăţii îşi ridica lampa de cupru la o sută de metri deasupra portului New York, făcându-le semn unor călători chinuiţi de furtuni ca noi să intre pe uşa aurită a capitalismului şi a comerţului ridicat la rang de politică de stat.

Eu şi Lily stăteam pe punte îmbrăţişate, având lacrimi în ochi. M-am întrebat ce părere avea Solarin despre acea ţară a soarelui, bogăţiei şi libertăţii – atât de diferită de bezna şi spaima care îmi închipuiam că domină în orice colţ al Rusiei. Timp de o lună sau mai mult, cât ne luase ca să traversam Atlanticul şi să ajungem la New York, ne petrecuserăm zilele citind jurnalul lui Mireille şi descifrând formula, dar şi multe nopţi explorându-ne unul altuia mintea şi inima. Cu toate acestea, Solarin nu adusese niciodată vorba despre trecutul lui din Rusia ori despre planurile lui de viitor. Fiecare moment petrecut cu el părea o picătură îngheţată şi aurită de timp, precum giuvaierele aşezate pe o pânză de culoare închisă – şi la fel de viu şi de preţios. Însă negura ce se afla dincolo de toate acestea nu putea fi străpunsă.

În acele clipe, când el orienta velele, iar iahtul nostru se apropia de insulă, m-am întrebat ce se va întâmpla cu noi după ce jocul se încheia. Desigur, Minnie spusese că jocul nu se sfârşea niciodată. Însă în adâncul inimii mele ştiam că el se va termina – cel puţin pentru noi –, iar asta destul de curând.

În jurul nostru se vedeau zeci de bărci, care apăruseră ca nişte baloane sclipitoare. Cu cât ne apropiam de coastă, cu atât mai aglomerat era traficul maritim – steaguri colorate şi pânze biciuite de vânt se întretăiau pe apa înspumată, amestecându-se cu strălucirea sobră a iahturilor tăcute şi a micilor bărci cu motor care goneau încoace şi încolo ca nişte libelule printre celelalte ambarcaţiuni. Ici şi colo am văzut apa cenuşie despicată de câte un cuter al Pazei de Coastă când făcea o voltă în vânt, dar şi o serie de nave maritime mari, ancorate în apropiere de câte o limbă de nisip. Erau atât de multe vase de toate soiurile încât, de fapt, m-am întrebat ce se petrecea. Lily mi-a dat răspunsul fără ca eu să fi scos o vorbă.

– Nu-mi dau seama dacă e vorba de noroc sau ghinion, a spus ea, când Solarin a venit să preia timona, dar acest comitet de primire nu s-a organizat în onoarea noastră. Ştiţi ce zi este azi? Ziua Muncii!

Asta lămurea totul. Iar dacă nu mă înşelam, ea marca şi încheierea sezonului de iahting, ceea ce explica agitaţia aceea nebunească din jurul nostru.

Până să ajungem la strâmtoarea Shinnecock, ambarcaţiunile din jur erau atât de numeroase, încât abia dacă exista spaţiu de manevră. Se formase un şir de peste patruzeci de ambarcaţiuni care aşteptau să pătrundă în golf. De aceea, am continuat să navigăm încă aproape cincisprezece kilometri până la strâmtoarea Moriches, unde vasele Pazei de Coastă erau atât de ocupate să remorcheze bărci şi să facă ordine printre ele, încât era greu de crezut ca vreun funcţionar să bage de seamă micuţul nostru keci, care s-a furişat în susul Inland Waterway, având la bord imigranţi ilegali şi bunuri de contrabandă, gata să se strecoare pe sub ochii lor fără să trezească nici o suspiciune.

Coada de acolo părea să se mişte ceva mai repede, astfel că eu şi Lily am coborât pânzele şi le-am strâns, iar Solarin a pornit imediat motorul şi a întins flotoare de jur împrejurul bordajului pentru ca ambarcaţiunea noastră să nu sufere daune prea mari în cazul unei coliziuni cu altă barcă. Un vas deplasându-se în direcţie opusă a trecut atât de aproape de bordul nostru, încât un pasager îmbrăcat în haine de iahting s-a aplecat peste balustradă şi i-a întins lui Lily un pahar de plastic cu şampanie, de piciorul căruia, legată cu o fundă, se vedea o invitaţie. Eram poftite să participăm la un cocktail la ora şase, la Southampton Yacht Club.

Însoţiţi de duduitul lenevos al motorului, înaintarea lentă a şirului de ambarcaţiuni mi s-a părut a dura o veşnicie, iar nesiguranţa creată de situaţia noastră neclară ne-a

stors de puteri, în timp ce exuberanța petrecăreților de pe celelalte bărci nu cunoștea margini. Ca într-un război, am gândit eu, aceea era ultima fază – confruntarea decisivă –, care hotăra soarta tuturor. Tot astfel, deseori se întâmplă ca soldatul care are în buzunar actul de lăsare la vatră să fie luat la țintă de vreun trăgător în timp ce se îmbarcă pe avionul ce urmează să-l ducă acasă. Deși nu ne așteptam altceva decât o amendă de 50 000 de dolari din partea vămii și douăzeci de ani de închisoare pentru introducerea frauduloasă a unui spion rus, nu puteam uita că Jocul în sine încă nu se încheiase.

În cele din urmă, am trecut de strâmtoare și am pornit spre Westhampton Beach. N-am găsit nici un loc de amarare, de aceea Solarin ne-a lăsat pe mine și pe Lily pe un cheu, împreună cu Carioca, geanta cu piesele de șah și câțiva saci în care se aflau puținele noastre bunuri personale. Apoi a aruncat ancora în golf, a rămas în slip și a înotat cei câțiva metri până pe plajă. Ne-am oprit la o cârciumă pentru ca el să se poată îmbrăca cu haine uscate și să facem planuri. Cu toții eram încă debusolați când Lily s-a dus la un telefon public să îi transmită vestea lui Mordecai.

– N-am reușit să dau de el, a zis ea, când a revenit la masă.

Eu comandasem deja trei pahare cu Bloody Mary. Trebuia să ajungem la Mordecai cu piesele. Ori măcar să plecăm de acolo până îl găseam.

– Prietenul meu Nim are o casă în apropiere de Montauk Point, la vreo oră de mers de aici, le-am spus eu. Trenul Long Island are stație acolo. L-am putea lua de la Quogue. Cred că ar trebui să-i lăsăm un mesaj că ne-am întors și că ne vom duce la el acasă. Ar fi prea periculos să ne grăbim spre Manhattan.

Mi-am adus aminte de oraș, unde existau atâtea străzi cu sens unic și unde era ușor să fii încolțit. După atâtea încercări

prin care trecuserăm, ar fi fost cumplit să rămânem blocaţi ca nişte pioni pe o tablă de şah.

– Am o idee, a zis Lily. Ce-ar fi să mă duc *eu* ca să-l găsesc pe Mordecai? El niciodată nu se îndepărtează prea mult de cartierul diamantelor[1], şi nici nu aş avea mult de căutat. Ar putea fi la magazinul de carte unde l-ai cunoscut sau la vreun restaurant din zonă. Eu aş putea trece pe acasă şi să iau o maşină, după care vin cu el aici, pe insulă. Vom aduce piesele despre care Minnie spunea că sunt la el, şi o să vă telefonez de la Montauk Point când sosim acolo.

– În afară de cel ataşat la computer, Nim nu are telefon, i-am spus. Sper că îşi verifică mesajele, altfel rămânem blocaţi acolo.

– Atunci, să stabilim o oră de întâlnire, a sugerat Lily. La ora nouă astă-seară e bine? Aşa o să am timp să-l găsesc, să-i povestesc aventurile prin care am trecut şi să-i demonstrez noile mele cunoştinţe de şah... La o adică, mi-e bunic, şi nu l-am văzut de câteva luni.

Convenind că era un plan bun, am telefonat la computerul lui Nim şi am anunţat că voi sosi cu trenul peste o oră. Ne-am golit cu toţii paharele şi am plecat pe jos spre gară – Lily ca să se îndrepte spre Manhattan, pentru a se întâlni pe Mordecai, iar eu şi Solarin, în direcţie opusă.

Am aşteptat pe peronul deschis de la Quogue, iar în jurul orei două, primul care a intrat în gară a fost trenul lui Lily. Când a urcat în vagon, ţinându-l pe Carioca sub braţ, ea ne-a zis:

– Dacă se va întâmpla să nu putem ajunge acolo până la ora nouă, o să las un mesaj la numărul acela de computer pe care mi l-ai dat.

---

[1] Cartierul diamantelor este o zona din Manhattan, cuprinsă între Fifth Avenue şi Sixth Avenue (sau Avenue of Americas), unde se gasesc cele mai multe şi mai importante magazine de bijuterii din New York şi din lume. (n.tr.)

Nu avea nici un rost să consultăm mersul trenurilor. Se spunea că Long Island Railroad stabilea orarul trenurilor folosind o tăbliță Ouija[1]. M-am așezat pe banca de lemn, vopsită în verde, și m-am uitat la grupurile de pasageri care se foiau în jurul nostru. Solarin a lăsat bagajele jos și a luat loc lângă mine.

A scos un oftat de nemulțumire și s-a întors să privească din nou de-a lungul liniei.

– Parcă am fi în Siberia. Credeam că oamenii din Occident sunt punctuali și că trenurile nu întârzie niciodată.

Apoi a sărit în picioare și, ca un animal ținut în cușcă, a început să se plimbe încoace și încolo pe peronul deja aglomerat. Cum nu mai suportam să-l urmăresc impasibilă, am pus bareta genții cu piese pe umăr și m-am ridicat și eu în picioare. Imediat după aceea s-a anunțat și sosirea trenului nostru.

Deși de la Quogue până la Montauk Point sunt doar 65 de kilometri, călătoria a durat mai bine de o oră. Socotind drumul pe jos până la Quogue și așteptarea trenului, trecuseră aproape două ore de când lăsasem mesajul pe computerul lui Nim. Cu toate acestea, nu mă așteptam să-l găsim – din câte îl cunoșteam, se putea întâmpla ca el să-și verifice mesajele și o dată pe lună.

De aceea, am rămas surprinsă atunci când, coborând din tren, i-am văzut silueta înaltă și zveltă apropiindu-se cu pași mari și grăbiți de ușa vagonului. Părul arămiu îi flutura în vânt, la fel ca eșarfa lungă și albă. Când m-a zărit, a zâmbit precum un copil și mi-a făcut un semn cu mâna, după care a început să alerge, ocolind alți pasageri, care se trăgeau speriați din calea lui, pentru a nu se ciocni de el. Imediat ce a

[1] Tăbliță Ouija, sau tăbliță vorbitoare, este un instrument cu ajutorul căruia se pretinde că se poate comunica cu spiritele. (n.tr.)

ajuns la mine, a întins mâinile în față și m-a cuprins la piept, îngropându-și fața în părul meu – strângându-mă atât de tare încât am crezut că mă sufoc. M-a smuls de pe pământ și s-a rotit cu mine în brațe până am amețit, după care m-a lăsat jos și m-a îndepărtat puțin ca să mă privească mai bine. Avea lacrimi în ochi.

– Dumnezeule, a șoptit el cu glas spart și clătinând din cap. Am crezut că ai murit. De când am aflat că ai plecat de la Alger, n-am dormit aproape nici o clipă. Furtuna aceea – când ți-am pierdut urma cu totul! Nici nu putea să-și dezlipească ochii de la mine. Mi-am închipuit că te-am trimis la o moarte sigură...

– Da, faptul că mi-ai fost mentor nu a avut chiar rolul de a mă proteja de toate relele, l-am aprobat eu.

Încă îmi surâdea și mă trăsese aproape să mă îmbrățișeze, când, brusc, am simțit cum se crispează. Mi-a dat drumul ușor, și atunci l-am privit în față. Se uita peste umărul meu cu o expresie în care se amestecau uimirea și nedumerirea. Ori poate era chiar teamă – nu-mi puteam da bine seama.

Aruncând o privire scurtă peste umăr, l-am văzut pe Solarin coborând treptele vagonului din spatele meu, ducând cele câteva genți de voiaj. Se holba la noi, cu chipul acela rece pe care mi-l aminteam din ziua când îl cunoscusem la club. Îl privea pe Nim, iar ochii lui verzi și impenetrabili străluceau în ultimele raze ale soarelui ce cobora spre asfințit. M-am rotit spre Nim și am dat să-i explic, însă el a murmurat ceva neinteligibil în timp ce a continuat să se holbeze la Solarin de parcă ar fi văzut vreun monstru sau o fantomă. Mi-am încordat auzul ca să înțeleg ce zicea.

– Sașa? a șoptit el cu glas gâtuit. Sașa...

M-am rotit din nou spre Solarin, care rămăsese pe scară, astfel că pasagerii din urma lui așteptau ca el să coboare. Avea ochii plini de lacrimi – lacrimi care îi curgeau pe obraji.

– Slava! a strigat el cu glas chinuit de emoţie. Lăsând genţile să cadă la pământ, a sărit de pe trepte şi a trecut ca în zbor pe lângă mine, repezindu-se la Nim; cei doi s-au îmbrăţişat cu atâta forţă de parcă ar fi vrut să se strivească unul pe celălalt. M-am grăbit să recuperez geanta în care erau piesele de şah. Când i-am privit din nou, am observat că amândoi plângeau. Nim îl cuprinsese de gât pe Solarin, parcă agăţându-se de el. Apoi s-a îndepărtat puţin ca să-l mai privească o dată, după care s-au îmbrăţişat iar, în vreme ce eu am rămas locului, plină de uimire. Indiferenţi cum numai newyorkezii ştiu să fie, pasagerii se scurgeau pe lângă noi ocolindu-ne, amintind de apele unui pârâu ce se despart când întâlnesc un bolovan mare.

– Saşa, a continuat să murmure Nim, cu ochii închişi din care i se rostogoleau lacrimi pe obraji şi strângându-l în braţe pe Solarin, care îşi îngropase faţa în gulerul lui. Apoi Solarin s-a agăţat de umărul lui Nim, de parcă s-ar fi simţit prea slăbit ca să mai stea în picioare. Nu puteam să-mi cred ochilor.

După ce au trecut şi ultimii pasageri, m-am aplecat să ridic şi restul bagajelor împrăştiate pe peron după ce Solarin le lăsase să cadă.

– Dă-mi voie, s-a oferit Nim să mă ajute, în timp ce-şi sufla nasul. A venit spre mine, iar când am ridicat ochii am văzut că se apropia ţinându-l pe după umăr pe Solarin, strângându-l din când în când, de parcă ar fi vrut să fie sigur că nu trăia o iluzie. Avea ochii înroşiţi de plâns.

– Am impresia că voi v-aţi mai întâlnit, am spus eu, nu tocmai amabilă, întrebându-mă de ce nu se deranjase nimeni să mă prevină şi pe mine.

– Nu ne-am văzut de douăzeci de ani, a zis Nim, încă zâmbind spre Solarin, apoi amândoi s-au aplecat să ridice bagajele. După aceea, Nim m-a privit cu ochii lui de două

culori şi a continuat: Draga mea, nici nu ai idee ce bucurie mi-ai făcut! Saşa este fratele meu.

Micuţul automobil Morgan al lui Nim nu era destul de încăpător pentru toţi trei, darămite pentru bagaje. De aceea, Solarin stătea pe geanta cu piese, iar eu în braţele lui, restul genţilor cu obiectele noastre personale fiind îngrămădite în fiecare colţişor rămas liber. În timp ce ne îndepărtam de gară, Nim s-a uitat mereu spre Solarin cu o expresie de bucurie şi uimire.

Era ciudat să-i văd pe acei doi bărbaţi atât de reci şi de rezervaţi, copleşiţi brusc de o asemenea emoţie. În goana maşinii, care stârnise un curent de aer ce pătrundea printre scândurile podelei, am simţit forţa acelei emoţii cuprinzându-mă şi pe mine. Părea la fel de adâncă şi de întunecată ca şi sufletul rusesc, imposibil de a fi împărtăşită deplin de altcineva. Am rămas cu toţii tăcuţi multă vreme. Apoi Nim a întins mâna şi m-a strâns de genunchiul pe care încercam să-l ţin departe de schimbătorul de viteze, ca să nu-l încurc la şofat.

– Cred că ar trebui să-ţi povestesc totul, mi-a zis el.

– Ar fi extrem de interesant, am convenit eu.

Nim mi-a zâmbit.

– Ţi-am ascuns anumite lucruri doar ca să te protejez, dar şi pentru a ne proteja pe noi. Eu şi Alexandr nu ne-am văzut de când eram copii. Când ne-am despărţit, el avea şase ani, iar eu, zece... mi-a explicat Nim, încă lăcrimând, după care a întins mâna şi l-a prins pe Solarin de păr, de parcă nu s-ar fi putut stăpâni.

– Dă-mi voie să-i povestesc eu, a zis Solarin, zâmbind printre lacrimi.

– O să povestim amândoi, a propus Nim.

Apoi, în timp ce rulam pe şoseaua ce mergea de-a lungul coastei către exotica proprietate a lui Nim, amândoi mi-au spus o poveste care a dezvăluit pentru prima oară cât de mult îi afectase Jocul pe amândoi.

Povestea celor doi fizicieni

Ne-am născut în Crimeea, acea peninsulă pe care scrierile lui Homer[1] au făcut-o faimoasă. Rusia dorise să pună mâna pe Crimeea încă de pe vremea lui Petru cel Mare, şi încă încerca acest lucru atunci când a izbucnit Războiul Crimeii. Tatăl nostru a fost un marinar grec, care s-a îndrăgostit de o rusoaică şi s-a căsătorit cu ea – mama noastră. Încetul cu încetul, a devenit un prosper negustor, reuşind să-şi înfiripe o flotă alcătuită din vase mici.

După război, lucrurile s-au schimbat în rău. Lumea devenise un adevărat cazan ce clocotea, şi nicăieri nu era mai vizibil acest lucru decât în Marea Neagră, înconjurată de ţări care se considerau încă în război. Însă acolo unde locuiam noi, viaţa era frumoasă. Clima mediteraneeană de pe coasta de sud, cu măslini, leandri şi chiparoşi, la adăpostul munţilor din apropiere, care oferea adăpost împotriva ninsorilor şi a vânturilor amarnice, unde ruinele restaurate ale satelor tătăreşti şi ale moscheilor bizantine stăteau printre livezi de cireşi. Era un paradis, departe de ticăloşiile şi de purificările ordonate de Stalin, care, aşa cum sugera şi numele, încă domnea peste Rusia cu o mână de fier[2].

Tata vorbise în nenumărate rânduri despre plecarea de acolo. Deşi avea multe cunoştinţe printre cei care navigau pe Dunăre şi prin Strâmtoarea Bosfor, şi ne-ar fi putut asigura

---

[1] Potrivit multor cercetători, Taurida ce apare în scrierile homerice este situata în Crimeea, nu în Asia Mică, aşa cum a susţinut Schliemann. (n.tr.)

[2] Numele de Stalin este derivat din cuvântul rus *stali*, care înseamnă oţel. (n.tr.)

fuga fără a fi prinşi, se pare că el nu se putea hotărî să întreprindă acel pas. „Unde să mergem?" întreba el. Evident, nu înapoi în Grecia – sau în Europa, unde efectele războiului se făceau încă simţite. Atunci s-a întâmplat ceva care l-a determinat să ia o hotărâre. Ceva ce avea să schimbe cursul vieţii pentru noi toţi.

În 1951, spre sfârşitul lunii decembrie, aproape de miezul nopţii, când furtuna ce se anunţa făcuse cerul să devină negru, stăteam cu toţii în pat, după ce trăseserăm obloanele la ferestrele casei şi lăsaserăm focul să ardă molcom. Noi, băieţii, care dormeam împreună într-un dormitor de la parter, am auzit primii ciocaniturile în geam, care au sunat altfel decât izbiturile ritmice ale crengilor arbustului de rodie. Se părea că bătea cineva. Am deschis fereastra şi oblonul – şi, în furtună, am văzut o femeie cu părul argintiu, îmbrăcată cu o capă lungă. Ne-a zâmbit şi a păşit pe fereastră, intrând în casă. Apoi a îngenuncheat dinaintea noastră pe podea. Era extraordinar de frumoasă.

– Sunt Minerva, bunica voastră, ne-a spus ea. Dar voi să-mi ziceţi Minnie. Am bătut cale lungă şi sunt obosită, dar nu avem vreme ca să ne odihnim. Sunt în mare primejdie. Treziţi-o pe mama voastră şi anunţaţi-o că am venit.

Apoi ne-a îmbrăţişat, iar noi am fugit la etaj ca să-i trezim pe părinţii noştri.

– Aşadar, până la urmă a venit bunica asta a ta, a mormăit tata către mama, frecându-se somnoros la ochi. Asta ne-a uimit, pentru că Minnie spusese că ne era bunică. Cum de-i putea fi bunică şi mamei? Tata a îmbrăţişat-o pe soţia pe care o iubea, şi care stătea desculţă şi tremurând pe întuneric. El i-a sărutat părul arămiu, apoi ochii. Am aşteptat atâta vreme plini de spaimă, a murmurat el. Acum, aproape că s-a terminat totul. Îmbracă-te. Eu cobor să o întâmpin.

Apoi, împingându-ne afară din dormitor, am coborât toţi trei la parter, unde Minnie stătea lângă soba în care focul dădea să se stingă. Ea a ridicat spre el ochii mari şi s-a ridicat pentru a-l îmbrăţişa.

– Iusef Pavlovici, a zis ea, adresându-se tatălui nostru – aşa cum ne vorbise şi nouă – în limba rusă. Sunt urmărită. Nu avem timp. Trebuie să fugim cu toţii. Ai vreun vas care sa ne ducă în siguranţă de la Yalta ori de la Sevastopol? Acum? Adică în noaptea asta?

– Nu sunt pregătit, a zis el, lăsându-şi palmele pe umerii noştri. Nu pot ieşi pe mare cu toată familia pe o vreme ca asta. Trebuia să mă anunţi în vreun fel. Nu se poate să-mi ceri aşa ceva tocmai acum – şi la miez de noapte...

– Trebuie să fugim! a strigat ea, prinzându-l de braţ şi împingându-ne pe noi deoparte. Ştiai de cincisprezece ani că va veni o asemenea zi – şi iată că ea a sosit. Cum poţi spune ca nu ştiai? Am bătut drumul tocmai de la Leningrad...

– Înseamnă că ai găsit ce căutai? a întrebat tatăl nostru, cu emoţie în glas.

– Nu am dat de urma tablei de şah. Iar pe acestea le-am obţinut prin alte mijloace.

Şi-a tras capa deoparte şi s-a apropiat de masă, iar în lumina slabă a focului a aşezat pe ea trei piese de şah – făcute din aur şi argint şi strălucind slab.

– Au fost ascunse în toată Rusia, a zis femeia.

Tata a rămas cu ochii aţintiţi asupra pieselor, iar noi, băieţii, ne-am apropiat să le atingem cu grijă. Un pion din aur şi un elefant de argint, ambele acoperite cu pietre scumpe, plus un cal din argint, lucrat în filigran, ridicat pe picioarele din spate şi având nările dilatate.

– Du-te în port şi găseşte un vas, i-a şoptit Minnie. O să vin cu copiii de îndată ce se îmbracă şi-şi iau câteva lucruri

cu ei. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, grăbește-te – și ia și astea cu tine, a adăugat ea, făcând semn către piese.

– Dar sunt copiii *mei* și soția *mea,* a protestat el. Și răspund și de siguranța lor.

Însă Minnie ne-a strâns lângă ea și în ochi i-a apărut o licărire mai întunecată decât cea radiată de piesele de șah.

– Dacă piesele astea cad în mâinile celorlalți, nu vei mai avea cui să oferi siguranță! a șuierat către el.

Tata a privit-o în ochi și s-a hotărât. A dat încet din cap.

– Am un vas de pescuit la Sevastopol. Slava știe cum se ajunge la el. Pot porni cu vasul pe mare în cel mult două ore. Să mă aștepți acolo, și sper să ne ajute Dumnezeu în misiunea aceasta.

În semn de încurajare, Minnie l-a strâns de braț.

Imediat după aceea, bunica pe care abia o cunoscuserăm ne-a poruncit să ne îmbrăcăm imediat. Tata a îmbrățișat-o din nou pe mama, îngropându-și fața în părul ei, de parcă ar fi dorit să nu-i uite parfumul. A sărutat-o apoi pe frunte, după care s-a întors spre Minnie, care i-a întins piesele. Cu o plecăciune încărcată de gravitate, tata a dispărut în noapte.

Mama și-a periat părul și a privit cu ochi somnoroși în jur, apoi ne-a trimis la etaj ca să-i aducem lucrurile. În timp ce urcam scările, am auzit-o vorbind cu Minnie cu voce scăzută.

– Așadar, ai apărut, a spus ea. Să te pedepsească Dumnezeu pentru că ai pornit din nou acel Joc blestemat. Credeam că se terminase cu el.

– Nu eu l-am început, i-a răspuns Minnie. Fii mulțumită că te-ai bucurat de cincisprezece ani de pace, cincisprezece ani cu un soț pe care-l iubești și cu copii de care nu te-ai despărțit nici o clipă. Cincisprezece ani fără să simți primejdiile amenințându-te din toate părțile. Asta înseamnă

mai mult decât am avut eu vreodată. Eu te-am ajutat să nu intri în Joc...

Asta a fost tot ce am auzit, pentru că după aceea au început să vorbească în şoaptă. Curând, am auzit zgomot de paşi afară şi bătăi puternice în uşă. În lumina slabă, ne-am uitat unul la celălalt şi am dat să fugim din cameră. Brusc, în prag a apărut Minnie, a cărei faţă emana o lumină ce părea de pe alta lume. Am auzit paşii mamei urcând treptele, zgomotul înfiorător al uşii de la parter, ce fusese spartă, şi răcnete furioase de bărbaţi, care acopereau până şi tunetele de afară.

– Pe fereastră! a spus Minnie, ridicându-ne pe fiecare şi ajutându-ne să ajungem în smochinul care crescuse ca o viţă pe peretele dinspre sud al casei, şi pe care ne căţărasem până atunci de sute de ori. Agăţându-ne de crengi ca nişte maimuţe, ajunsesem aproape de pământ, când am auzit ţipetele mamei:

– Fugiţi! Fugiţi, dacă vreţi să scăpaţi!

Apoi n-am mai auzit nimic din pricina răpăitului asurzitor al ploii şi ne-am adăpostit în întunericul livezii din apropierea casei.

Porţile de fier ale proprietăţii lui Nim s-au deschis larg. De-a lungul aleii lungi, copacii arcuiţi păreau să radieze ultimele raze ale soarelui ce apunea. La capătul ei am văzut fântâna pe care o găsisem îngheţată în cursul iernii, de astă dată înconjurată de dalii şi zinia, iar şopotitul apei părea la fel de insistent ca şi freamătul oceanului, ce nu se afla prea departe.

Nim a oprit maşina în faţa porţii şi s-a întors spre mine. Am simţit că Solarin, în braţele căruia stateam, s-a crispat de încordare.

– Atunci am văzut-o ultima oară pe mama, a zis Nim. Minnie a sărit de la etaj pe pământul moale, unde apăruseră deja băltoace mari. Ea s-a ridicat de jos şi ne-a tras printre

copacii din livadă. În ciuda vuietului ploii, am auzit țipetele mamei și tropăiturile bărbaților care scotoceau casa.

– Căutați prin livadă! a strigat cineva, iar Minnie ne-a târât către stânci.

Nim a făcut o pauză și s-a uitat la mine.

– Dumnezeule, am spus eu, tremurând din cap până în picioare. Așadar, au prins-o pe mama voastră... Dar voi cum de-ați scăpat cu viață?

– La capătul livezii erau niște stânci care păreau că se prăvălesc spre mare, a continuat Nim. Când am ajuns acolo, Minnie a trecut de margine și ne-a tras și pe noi sub o lespede mare. Am văzut că avea în mână ceva ce semăna cu o Biblie legată în piele. A scos un cuțit și a tăiat câteva file, pe care le-a îndoit grăbită și le-a îndesat sub cămașa mea. Apoi mi-a spus să fug până la vasul de pescuit cât de repede puteam și să-i spun tatei să o aștepte pe ea și pe Sașa. Dar trebuia să așteptăm doar o oră. Dacă în acest răstimp nu ajungeau acolo, trebuia ca tata și eu să scăpăm, a spus ea, și să ducem piesele la loc sigur. La început, am refuzat să plec fără fratele meu, a zis Nim, și s-a uitat la Solarin cu un aer grav.

– Păi, eu aveam doar șase ani, a spus Solarin. N-aș fi fost în stare să cobor stâncile la fel de repede ca Ladislaus, care era cu patru ani mai mare decât mine și se mișca iute ca vântul. Minnie se temea că vom fi prinși cu toții, dacă eu n-aș fi putut ține pasul. Când a plecat, Slava m-a sărutat și mi-a zis să fiu curajos...

Am aruncat o privire spre Solarin și am văzut lacrimi în ochii lui atunci când retrăia acele scene petrecute în copilărie.

– Eu și Minnie ne-am chinuit ore în șir să coborâm povârnișul acela stâncos, cel puțin așa mi s-a părut. Într-un târziu, am ajuns în portul Sevastopol. Dar vasul tatei plecase.

Cu chipul împietrit ca o mască, Nim a coborât din mașină și a venit pe partea mea, a deschis portiera și mi-a întins mâna.

– Și eu, până să ajung la vasul tatei, am căzut de multe ori, pentru că a trebuit să mă târăsc prin noroi și peste bolovani, a continuat Nim. Când a văzut că venisem singur, tata s-a alarmat. I-am povestit ce se întâmplase și i-am transmis rugămintea lui Minnie cu privire la piese. Tata a început să plângă. A rămas cu capul între mâini și a suspinat ca un copil. „Ce se va întâmpla dacă ne întoarcem, dacă încercăm să-i salvăm pe ceilalți? am întrebat eu. Ce se va întâmpla dacă piesele ar cădea în mâinile celorlalți?" El s-a uitat la mine și am văzut cum lacrimile i se amestecau cu dârele ploii. „Am jurat mamei tale că nu voi îngădui să se întâmple așa ceva, mi-a zis el, chiar dacă pentru asta am plăti toți cu viața."

– Și cum, ați plecat fără să-i mai așteptați pe Minnie și Alexandr? am întrebat eu.

Solarin cobora din mașină, aducând și geanta în care se găseau piesele.

– Nu a fost chiar atât de simplu, a spus Nim cu tristețe în glas. Am așteptat ore în șir, mult mai mult decât ora prevăzută de Minnie ca măsură de siguranță. În ploaia torențială, tata se plimba agitat pe punte, măsurând-o în lung și-n lat. Eu m-am suit în gabie de câteva ori, încercând să-i văd venind prin furtună. Într-un târziu, am înțeles că nu vor mai ajunge. Fuseseră prinși; altă explicație nu găseam. Când tata a început să facă manevrele pentru ieșirea în larg, l-am implorat să mai aștepte puțin. Atunci mi-a explicat pentru întâia oară că acel lucru era de așteptat, ba chiar fusese planificat. Urma să ne îndreptăm spre America. Știuse despre Joc încă înainte de a se căsători cu mama, poate chiar cu mult înainte. Știuse că avea să sosească o zi când va apărea Minnie, iar familiei noastre i se va cere să facă acel sacrificiu

îngrozitor. Ziua aceea sosise, iar în câteva ore familia lui dispăruse în beznă. Însă primul şi cel mai important lucru pe care-l jurase faţă de mama fusese că va salva piesele, chiar cu riscul de a-şi pierde copiii.

– Doamne, Dumnezeule! am zis eu, privindu-i pe amândoi stând pe alee. Solarin a făcut câţiva paşi printre florile de zinia şi şi-a muiat degetele în apa fântânii arteziene. Sunt uimită că sunteţi amândoi de acord să deveniţi participanţi la un asemenea Joc – mai ales că el v-a distrus familia într-o singură noapte!

Nim şi-a petrecut un braţ peste umărul meu şi ne-am apropiat împreună de fratele lui, care se uita tăcut la fântână. Solarin a aruncat o privire spre mâna lui Nim care se odihnea pe umărul meu.

– Şi tu ai făcut multe lucruri, a zis el. Şi Minnie nici măcar nu ţi-e bunică. Să înţeleg că Slava a fost acela care te-a atras în Joc?

Nu am putut să-mi dau seama din glasul lui ce gândea, dar nu mi-a fost greu sa ghicesc. Am evitat să-l privesc drept în ochi. Nim m-a strâns uşor de umăr.

– *Mea culpa,* a recunoscut el cu un zâmbet.

– Ce s-a întâmplat cu tine şi cu Minnie când aţi descoperit că tatăl tău plecase? l-am întrebat pe Solarin. Cum aţi supravieţuit?

El tocmai smulgea petalele unei flori de zinia şi le lăsa să cadă una câte una în havuz.

– M-a dus într-o pădure şi am rămas ascunşi acolo până a trecut furtuna, a zis el gânditor. Vreme de trei zile, am mers încet de-a lungul coastei, către Georgia, ca doi ţărani care se duc la piaţă. Când am ajuns suficient de departe de casă pentru a ne considera în siguranţa, ne-am aşezat să ne odihnim şi sa vedem ce perspective aveam. „Eşti îndeajuns de mare ca să înţelegi ce-ţi spun, mi-a zis Minnie. Dar nu eşti

destul de mare ca să mă ajuți în misiunea care mă așteaptă. Într-o bună zi, vei putea; atunci voi trimite după tine și-ți voi transmite ce ai de făcut. Acum însă, eu trebuie să mă întorc în speranța că o mai pot salva pe mama voastră. Dacă te iau cu mine, o să mă încurci și-mi vei primejdui eforturile." Solarin s-a uitat spre noi de parcă ar fi fost în transă. Și am înțeles pe deplin.

– Minnie s-a întors ca să o salveze pe mama voastră de miliția sovietică? am întrebat eu.

– Și tu ai făcut la fel pentru prietena ta, Lily, nu-i așa? mi-a replicat el.

– Minnie l-a dat pe Sașa la un orfelinat, a intervenit Nim, strângându-mă cu un braț și privind în același timp spre fratele lui. Tata a murit curând după ce am reușit să ajungem în America, așa că a trebuit să mă descurc singur, la fel cum a procedat și Sașa în Rusia. Deși nu puteam fi sigur, în adâncul inimii am știut că Solarin, copilul-minune al șahului, despre care citeam în ziare, era în realitate fratele meu. Eu îmi luasem deja numele de Nim – o glumă personală, pentru că așa mi-am câștigat existența, cu chiu, cu vai. Mordecai, pe care l-am cunoscut într-o seară la Manhattan Chess Club, a fost acela care a descoperit cine eram cu adevărat.

– Și ce s-a întâmplat cu mama ta? am întrebat eu.

– Minnie a ajuns prea târziu ca să o mai poată salva. Abia a reușit să fugă din Rusia. Mai târziu, la orfelinat, am primit un plic de la ea. Nu era tocmai o scrisoare, ci doar un articol decupat dintr-un ziar – cred că din *Pravda*. Deși nu avea nici o dată, nici adresă unde să pot răspunde, și era expediată din Rusia, mi-am dat seama cine mi-o trimisese. Articolul spunea că marele maestru de șah Mordecai Rad va face un tur al Rusiei pentru a vorbi despre situația din șahul mondial, făcând demonstrații și căutând tineri talentați pentru a scrie o carte despre copiii-minune din domeniul

şahului. Întâmplător, unul dintre locurile pe care urma să le viziteze era şi orfelinatul la care mă aflam eu. Minnie încerca să dea de mine.

– Iar restul este istorie, a zis Nim, care rămăsese cu braţul petrecut pe după umărul meu. Apoi şi-a trecut celălalt braţ pe după umărul lui Solarin şi ne-a împins spre casă.

Am trecut prin camerele însorite pline de vaze cu flori proaspăt tăiate şi cu mobilă lustruită care strălucea în soarele după-amiezii. În bucătăria enormă, razele de soare cădeau pe podeaua pardosită cu gresie, formând pete de lumină. Canapelele tapisate cu creton având modele înflorate arătau mai vesele decât mi le aminteam.

Nim şi-a lăsat ambele braţe pe umerii mei şi m-a privit cu afecţiune.

– Mi-ai adus darul cel mai de preţ, a zis el. Faptul că Saşa se află aici este un miracol; dar minunea cea mai mare este că ai rămas în viaţă. Nu mi-aş fi iertat-o, dacă ţi s-ar fi întâmplat ceva.

M-a îmbrăţişat din nou, după care s-a dus în bucătărie.

Solarin lăsase jos geanta cu piese şi se apropiase de fereastra, unde a rămas privind spre peluzele înverzite ce ajungeau până la malul apei. Barcile încă îşi fluturau velele pe întinsul oceanului. M-am ridicat şi am mers lângă el.

– Frumoasă casă, a spus Solarin încet, urmărind o fântână arteziană la care apa sărea dintr-un havuz în altul, ajungând în cele din urmă într-o piscină. Fratele meu este îndrăgostit de tine.

Am simţit un gol în stomac.

– Nu fi ridicol, i-am spus.

– Trebuie să discutăm, mi-a răspuns el, întorcându-se să se uite la mine cu ochii aceia verzi, care mă făceau întotdeauna să mi se înmoaie genunchii. A dat să-mi mângâie părul, însă în aceeaşi clipă Nim a revenit din bucătărie cu o

sticlă de şampanie şi cu trei pahare. S-a apropiat şi le-a pus pe toate pe o măsuţă joasă din dreptul ferestrei.

– Avem atâtea de vorbit, atâtea de rememorat, i-a spus el lui Solarin şi s-a apucat să desfacă sticla de şampanie. Încă nu-mi vine a crede că te afli aici. Şi nu cred că o să te las să mai pleci...

– S-ar putea să fii silit să mă laşi, a zis Solarin, luându-mă de mână şi conducându-mă spre una din canapele. S-a aşezat alături de mine, iar Nim a turnat şampania. Acum, după ce Minnie a ieşit din joc, cineva trebuie să se întoarcă în Rusia pentru a aduce tabla de şah.

– A părăsit Jocul? s-a mirat Nim, rămânând cu sticla în aer. Cum de-a făcut aşa ceva? Nu se poate!

– Avem o nouă Regină Neagră, a zis Solarin zâmbind. Una pe care s-ar părea că ai ales-o chiar tu.

Nim s-a întors şi m-a măsurat lung. Faţa i s-a luminat, semn că înţelesese.

– La naiba! a zis el şi a continuat să toarne şampania în pahare. Presupun că a dispărut fără urmă, lăsându-ne pe noi să limpezim lucrurile.

– Nu tocmai, a spus Solarin, şi a băgat mâna sub cămaşă, de unde a scos un plic. Mi l-a dat mie, dar e adresat lui Catherine. Trebuia să i-l dau când vom ajunge aici. Cu toate că nu l-am desfăcut, am o bănuială că înăuntru sunt informaţii importante pentru noi. Mi-a întins plicul sigilat şi m-am pregătit să îl deschid, când, brusc, am fost tulburaţi de un zgomot iritant. Nu mi-a fost deloc greu să-l identific. Ţârâitul unui telefon!

– Ştiam că nu ai telefon aici! am zis şi m-am uitat la Nim cu ochi acuzatori, iar el a lăsat imediat sticla pe măsuţă şi s-a grăbit spre zona în care se găseau cuptoarele de gătit şi dulapurile.

– Nici n-am, a spus el încordat. Apoi a scos o cheie din buzunar şi a descuiat unul dintre dulapuri. A extras dinăuntru ceva care semăna foarte mult cu un telefon, şi suna. Acest telefon îi aparţine altcuiva – e o linie fierbinte, s-ar putea afirma. A răspuns. Eu şi Solarin ne-am ridicat rapid în picioare.

– Mordecai! am şoptit eu, şi m-am repezit spre Nim, care vorbea deja la telefon. Cred că Lily a ajuns la el.

Nim m-a privit cu un aer serios şi mi-a întins receptorul.

– Cineva vrea să stea de vorbă cu tine, a zis el încet şi s-a uitat la Solarin cu o expresie ciudată.

Am luat telefonul.

– Mordecai, sunt Cat. Lily este acolo? am întrebat eu.

– Draga mea! a bubuit glasul lui Harry Rad din receptor, ceea ce mă făcea întotdeauna să-l ţin departe de ureche atunci când vorbeam cu el. Înţeleg că ţi-a mers bine printre arabi! Trebuie să ne întâlnim pentru a sărbători asta. Numai că, draga mea, regret, dar s-a întâmplat ceva. Sunt la Mordecai. El mi-a telefonat să-mi spună că Lily l-a anunţat că vine încoace de la Grand Central Station. De aceea m-am şi grăbit să ajung aici. Însă ea încă nu a sosit...

Am rămas mută.

– Înţelesesem că tu şi Mordecai nu vă vorbiţi! am strigat eu.

– Draga mea, asta este o prostie, a spus Harry pe un ton liniştitor. Mordecai e tatăl meu. *Bineînţeles* că stau de vorbă cu el. Chiar asta făceam adineauri – mai bine zis, mă ascultă.

– Dar Blanche a zis...

– A, asta-i altceva, a spus Harry. Iartă-mă, dar soţia mea şi cumnatul meu nu sunt persoane prea plăcute. M-am temut pentru Mordecai încă de când m-am căsătorit cu Blanche Regine, dacă înţelegi ce vreau să zic. Eu nu-i îngădui lui Mordecai să vină pe la noi.

Blanche Regine. *Blanche Regine?!* Ce proastă fusesem! De ce Dumnezeu nu înţelesesem mai demult? Blanche şi Lily – Lily şi Blanche – numele amândurora însemna „alb", nu? Ea îşi botezase fiica Lily, sperând că-i va călca pe urme. Blanche Regine – Regina Albă!

Simţind că mi se învârte mintea, am rămas cu receptorul la ureche. Solarin şi Nim au continuat să tacă. Sigur, nu putea fi decât Harry – el fusese încă de la început. Nim mă trimisese la el ca să-l iau de client; Harry insistase ca eu să devin prietena familiei; Harry îşi dăduse seama de priceperea mea la computere la fel de bine ca Nim. Harry mă invitase să o întâlnesc pe prezicătoare – tot el insistase să mă duc în noaptea aceea din ajunul Anului Nou.

Apoi fusese noaptea când mă invitase la el acasă, la cină – când făcuse atâta mâncare şi aperitive –, ţinându-mă acolo până când Solarin reuşise să pătrundă în apartamentul meu, pentru a-mi lăsa acel bilet! Tot Harry fusese acela care, cu dezinvoltură, în cursul aceluiaşi dineu, a anunţat-o pe Valerie că eu voi pleca la Alger – Valerie, a cărei mamă era Therese, operatoarea care lucra pentru tatăl lui Kamel la Alger; al cărei frate mai mic locuia în Casbah şi o păzea pe Regina Neagră!

Iar Saul îl trădase pe Harry, lucrând pentru Blanche şi Llewellyn. Şi, pesemne, tot Harry fusese acela care azvârlise cadavrul lui Saul în East River pentru a face ca totul să pară un jaf – nu neapărat pentru a induce poliţia în eroare, ci pentru a-şi păcăli propriile rude!

Aşadar, Harry, nu Mordecai, fusese acela care o trimisese pe Lily la Alger. Imediat ce se aflase că asistase la acea partidă de şah, viaţa ei era pusă în pericol, nu doar de Hermanold – care era probabil doar un pion –, ci de mama şi de unchiul ei!

Dar, în sfârşit, Harry fusese acela care se căsătorise cu Blanche – Regina Albă –, la fel cum Talleyrand se căsătorise, la insistenţele lui Mireille, cu Femeia din India. Însă Talleyrand era doar un Nebun[1] în Joc!

– Harry, am spus eu, şocată, tu eşti Regele Negru!

– Draga mea, a zis el pe un ton liniştitor, iar eu aproape că-i vedeam faţa pleoştită şi ochii trişti ca ai unui câine Saint-Bernard. Iartă-mă că nu ţi-am spus nici un cuvânt despre asta. Acum însă, cred că înţelegi situaţia. Dacă Lily nu este cu tine...

– Te sun eu, i-am spus. Trebuie să închid. Am pus receptorul în furcă şi l-am prins de mână pe Nim, care rămăsese alături de mine cu o expresie de spaimă reală pe faţă. Formează numărul computerului tău, m-am răstit la el. Cred că ştiu unde s-a dus – dar a promis că va lăsa un mesaj dacă se va întâmpla ceva neprevăzut. Sper că nu a făcut vreo neghiobie.

Nim a format numărul, acţionând comutatorul modemului când a obţinut legătura. Am rămas cu receptorul în mână şi, după câteva momente, am auzit glasul lui Lily, reprodus digital prin folosirea unei tehnologii moderne.

– Sunt la Palm Court din Plaza. (Poate că era doar imaginaţia mea, dar mi s-a părut că aud reproducerea binară tremurând ca o voce adevărată.) M-am dus acasă ca să iau cheile maşinii din biroul din camera de zi. Dar, Doamne... (Vocea a tăcut. Însă mi-am dat seama cât era de speriată.) Ştii pupitrul acela de scris înfiorător, cu mânere de alamă, care îi aparţine lui Llewellyn, nu? Acelea nu sunt butoane din alamă – acelea sunt chiar piesele de şah! În total, şase, şi sunt încastrate în mobilă. Postamentele ies în afară ca

[1] În limba engleză, nebunul de la şah se numeşte *bishop*, cuvânt care înseamnă şi episcop. (n.tr.)

niște butoane, iar piesele *în sine* – partea de sus a lor – sunt băgate în panourile false ale sertarelor! Sertarele acelea erau mereu blocate, dar nu mi-a trecut niciodată prin cap... De aceea, am folosit un cuțit de deschis scrisori ca să forțez unul dintre ele, apoi am luat un ciocan de șnițele de la bucătărie și am spart panoul. Am scos două piese, după care am auzit pe cineva pătrunzând în apartament. De aceea am fugit prin spate și am luat liftul de serviciu. Dumnezeule, trebuie să veniți aici cât mai repede. Nu mă pot întoarce acolo singură...

Lily a închis cu un declic. Am așteptat, sperând că mai exista vreun mesaj, dar cum acela fusese singurul, am lăsat telefonul jos.

– Trebuie să plecăm, le-am spus lui Nim și Solarin, care deveniseră neliniștiți. Vă voi explica pe drum.

– Dar ce facem cu Harry? a întrebat Nim, timp în care eu am băgat într-un buzunar scrisoarea încă necitită a lui Minnie și m-am grăbit să iau piesele.

– O să-i telefonez ca să ne întâlnim în Plaza, i-am răspuns. Să plecăm cât mai repede. Lily a mai găsit niște piese.

Am avut senzația că goana pe autostradă și slalomul prin traficul aglomerat din Manhattan au ținut o veșnicie, dar, într-un târziu, automobilul Morgan al lui Nim a ajuns în Plaza, făcând porumbeii să se ridice speriați în zbor. Am intrat în goană înăuntru și am căutat în Palm Court, dar Lily nu era acolo. Harry spusese că ne va aștepta, dar n-am văzut pe nimeni – am verificat până și în toaleta femeilor.

Am ieșit tot în fugă și am sărit în mașină.

– S-a întâmplat ceva rău, le-am spus celor doi. Dacă nu l-am găsit pe Harry așteptând, înseamnă că nici Lily n-a ajuns aici.

– Ori a venit *altcineva,* a mormăit Nim. Cineva a pătruns în apartamentul lui Lily, de aceea a fugit ea de acolo.

S-ar putea ca adversarii să fi observat că ea a descoperit piesele şi au urmărit-o. Şi atunci, sigur au lăsat un comitet de primire care să-l aştepte pe Harry... Apoi Nim a ambalat motorul de iritare. Unde s-ar duce mai întâi: La Mordecai, după celelalte nouă piese? Sau la apartament?

– Să încercăm întâi la apartament, am propus eu. E mai aproape. Pe de altă parte, ceva mai devreme, când am vorbit cu Harry, am descoperit că şi eu pot organiza un comitet de primire. Nim s-a uitat surprins la mine. Kamel Kader e în oraş, am zis eu.

Solarin m-a strâns uşor de umăr.

Am înţeles cu toţii ce însemna asta. Cele nouă piese de la Mordecai, cele opt din geanta mea, plus cele şase pe care le văzuse Lily în apartament ar fi fost de ajuns pentru a controla Jocul – şi poate chiar pentru a descifra formula. Cine câştiga runda aceea putea avea tot.

Nim a oprit în faţa clădirii de apartamente, a sărit din maşină şi a aruncat cheile către portarul care l-a privit stupefiat. Toţi trei am năvălit înăuntru fără să scoatem o vorbă. Am chemat liftul. Portarul ne-a urmat în fugă.

– A revenit domnul Rad? l-am întrebat pe portar, întorcând puţin capul peste umăr, în timp ce s-au deschis uşile liftului.

Omul s-a uitat uimit la mine şi a confirmat cu un gest din cap.

– Acum zece minute, a zis el. Împreună cu cumnatul lui...

Asta ne-a lămurit pe deplin. Am sărit în lift, fără să mai ascultăm ce avea portarul de zis. În timp ce uşile se închideau, cu coada ochiului am zărit ceva cunoscut. Am scos imediat mâna afară din lift, împiedicând astfel închiderea uşilor. Un ghem de blană lăţoasă a ţâşnit înăuntru. Când m-am aplecat să-l ridic, am văzut-o şi pe Lily traversând

holul şi grăbindu-se spre lift. Am tras-o înăuntru, apoi uşile s-au închis şi liftul a pornit.

– Deci nu te-au prins şi pe tine! am exclamat eu.

– Nu, dar au pus mâna pe Harry, a zis Lily. Mi-a fost teamă să rămân la Palm Court, de aceea am ieşit împreună cu Carioca şi am aşteptat lângă parcul de peste drum. Harry a greşit – şi-a lăsat maşina în faţa apartamentului şi a venit *pe jos* până aici, să mă găsească. Pe el l-au urmărit, nu pe mine. I-am văzut pe Llewellyn şi Hermanold mergând pe urmele lui. Au trecut prin dreptul meu – s-au şi uitat la mine –, dar nu m-au recunoscut! a zis ea uimită. Carioca era în geanta de umăr, alături de cele două piese. Le am aici, a precizat ea, lovind uşor peste geantă. („Dumnezeule, am gândit eu, intrăm în apartament cu toată muniţia.") Am pornit după ei până aici şi am rămas vizavi, pentru că nu ştiam ce să fac după ce l-au dus pe Harry înăuntru. Llewellyn stătea foarte aproape de Harry; cred că îl ameninţa cu un pistol.

Uşile s-au deschis şi am pornit pe hol. Carioca ne-a luat-o înainte. Lily tocmai îşi scotea cheile când uşa s-a deschis iar Blanche a apărut în prag îmbrăcată cu o rochie albă de cocktail şi zâmbind glacial. În mână ţinea un pahar de şampanie.

– A, iată-ne pe toţi laolaltă, a exclamat ea cu glas onctuos, oferindu-mi obrazul alb ca porţelanul să i-l sărut. Am ignorat gestul, astfel că ea s-a întors către Lily. Ia câinele în braţe şi du-l în bibliotecă, a zis ea cu răceală în glas. Cred că am avut suficiente incidente pe ziua de azi.

– O clipă, am zis eu, când Lily s-a aplecat să-l ridice pe Carioca. N-am venit la cocktail. Ce aţi făcut cu Harry? am întrebat-o şi am trecut pe lângă Blanche, intrând în apartamentul pe care nu-l mai văzusem de şase luni. Nu se schimbase, dar de astă dată l-am privit cu alţi ochi: pardoseala de

marmură din hol era în careuri ca de şah. Final de partidă, am gândit eu.

– E bine, mi-a răspuns Blanche, urmându-mă spre treptele late din marmură ce duceau spre camera de zi, iar Solarin, Nim şi Lily au venit după noi. În cealaltă parte a încăperii, Llewellyn stătea în genunchi lângă masa de scris lăcuită în roşu, desfăcând sertarele pe care Lily nu apucase să le strice, pentru a extrage celelalte patru piese. Pe podea se vedeau împrăştiate aşchii de lemn. Când m-am îndreptat spre el, a ridicat ochii.

– Bună, draga mea, a zis Llewellyn, ridicându-se să mă întâmpine. Sunt încântat să aflu că ai adus piesele, aşa cum te-am rugat. Numai că nu ai jucat partida aşa cum era de sperat. Înţeleg că ai trecut în tabăra cealaltă. Foarte trist. Şi eu, care am ţinut atât de mult la tine...

– Llewellyn, n-am fost niciodată de partea ta, am spus eu cu dezgust în glas. Vreau să-l văd pe Harry. N-o să pleci de aici decât după ce ies eu. Ştiu că Hermanold se află aici, dar tot vă depăşim numeric.

– Nu tocmai, a zis Blanche, din partea cealaltă a încăperii, unde-şi turna din nou şampanie în pahar. I-a aruncat o privire lui Lily, care, având-l pe Carioca în braţe, se holba la ea, după care s-a apropiat de mine şi m-a măsurat cu ochii ei albaştri şi glaciali. În spate se află câţiva prieteni de-ai tăi. Domnul Brodski de la KGB, care lucrează de fapt pentru mine. Şi Sharrif, pe care El-Marad a fost foarte amabil şi, la cererea mea, l-a trimis încoace pe calea aerului. Te aşteaptă de multă vreme să soseşti de la Alger şi ţi-au supravegheat casa zi şi noapte. Dar, din câte am înţeles, ai preferat o rută ocolitoare.

Am privit spre Solarin şi Nim. Trebuia să ne fi aşteptat la una ca asta.

– Ce-ați făcut cu tata? a strigat Lily spre Blanche, apropiindu-se amenințător de ea, în vreme ce Carioca, încă în brațele ei, mârâia spre Llewellyn.

– E într-o cameră din spate, legat fedeleș, i-a răspuns Blanche, jucându-se cu șiragurile de perle de la gât. E teafăr și nevătămat, și așa va rămâne dacă voi vă dovediți înțelegători. Vreau piesele. De ajuns cu violența – sunt convinsă că v-ați săturat de ea. Dacă-mi dați piesele, nimeni nu va păți nimic.

Llewellyn a scos un pistol din buzunarul hainei.

– Eu nu m-am săturat de violență, a zis el calm. De ce nu pui jos monstrul acela mic, să fac ce mi-am dorit mereu?

Lily l-a privit îngrozită. Eu mi-am lăsat palma pe brațul ei și apoi am aruncat o ocheadă spre Nim și Solarin, care se apropiaseră de perete, pregătindu-se pentru ceea ce avea să urmeze. Mi-am dat seama că pierdusem destulă vreme – iar piesele mele erau laolaltă.

– Se vede că nu ai urmărit jocul cu suficientă atenție, i-am spus lui Blanche. Eu am nouăsprezece piese. Iar cu cele patru pe care o să mi le dai, ajung la douăzeci și trei. Suficient de multe ca să rezolv formula și să câștig.

Cu colțul ochiului, l-am văzut pe Nim zâmbind și dând aprobator din cap. Blanche s-a holbat la mine, nevenindu-i să creadă ce auzise.

– Ai înnebunit, mi-a zis ea pe un ton tăios. Fratele meu are pistolul îndreptat spre tine. Iubitul meu soț – Regele Negru – e ținut ostatic de trei oameni în cealaltă cameră. Acesta e scopul jocului: să blochezi regele.

– Nu e și scopul *acestui* joc, am zis eu și am pornit să traversez încăperea către barul unde se găsea Solarin. Ai face bine să renunți. Nu cunoști scopul, nici mutările, și nici măcar care-s jucătorii. Nu ești singura care a plasat un pion –

precum Saul – în sânul propriei familii. Nu eşti singura cu aliaţi în Rusia şi în Alger...

Am rămas pe trepte, cu mâna pe sticla de şampanie de pe masă şi i-am zâmbit lui Blanche. Faţa ei, de obicei palidă, s-a albit cu totul. Llewellyn stătea cu pistolul aţintit spre mine, dar speram să nu tragă decât după ce va auzi tot ce aveam de spus. Aflat în spatele meu, Solarin m-a strâns uşor de cot.

– Ce tot spui acolo? m-a întrebat Blanche, muşcându-şi buzele cu putere.

– Când l-am sunat ca să-i spun să meargă la Plaza, Harry nu era singur. Acolo era Mordecai – şi Kamel Kader –, plus Valerie, credincioasa ta menajeră, care lucrează pentru noi. *Ei* nu l-au însoţit pe Harry până în Plaza. Au venit aici şi au pătruns pe intrarea de serviciu. Ce-ar fi să arunci o privire?

În aceeaşi clipă, s-a dezlănţuit un adevărat iad. Lily l-a scăpat pe Carioca, iar mica brută s-a repezit la Llewellyn, care a şovăit, fiind ameninţat de Nim şi de câine. Am înşfăcat sticla de şampanie şi am aruncat-o, ţintind spre capul lui Llewellyn, care a apăsat pe trăgaci, iar Nim s-a îndoit în faţă. M-am năpustit spre cealaltă parte a camerei, l-am prins pe Llewellyn de păr şi, apăsându-l cu toată greutatea mea, l-am trântit la pământ.

În timp ce mă luptam cu Llewellyn, cu colţul ochiului l-am văzut pe Hermanold năpustindu-se în cameră, dar prăbuşindu-se pentru că Solarin i-a pus piedică din spate. Mi-am înfipt dinţii în umărul lui Llewellyn, iar Carioca şi-a înfipt colţii în piciorul lui. L-am auzit pe Nim gemând pe podea, la câţiva centimetri de mine. Am simţit că Llewellyn se întinde după pistolul pe care-l scăpase şi, apucând sticla de şampanie care era la îndemână, l-am lovit cu ea peste mână, după care l-am izbit cu genunchiul în vintre. A scos un răcnet de durere, slăbind şi strânsoarea asupra mea, astfel

că am putut să-mi mai trag sufletul. Blanche s-a îndreptat spre treptele de marmură. Lily a prins-o din urmă, a apucat-o de şiragurile de perle, răsucindu-le şi smucind de ele cu putere, în timp ce Blanche, care începuse să se schimbe la faţă din cauza strânsorii, a încercat să o atace cu unghiile.

Solarin l-a apucat pe Hermanold de pieptul cămăşii şi l-a ridicat cu forţa în picioare, după care i-a tras în falcă un pumn cum n-aş fi crezut că poate face un şahist. Am surprins toate acestea dintr-o privire, apoi m-am aruncat după pistol, pentru că Llewellyn încă se zvârcolea de durerea loviturii primite în vintre.

Cu pistolul în mână, m-am aplecat asupra lui Nim, în vreme ce Solarin a traversat camera în goană.

– N-am nimic, a spus Nim printre icnete de durere, când Solarin l-a atins la şoldul rănit, pe care se vedea lăţindu-se o pată de sânge. Duceţi-vă la Harry!

– Tu rămâi aici, mi-a zis Solarin, apăsându-mă pe umăr. Mă duc eu.

I-a aruncat o privire îngrijorată fratelui său, apoi a ţâşnit de-a latul camerei şi a urcat treptele.

Hermanold, fără cunoştinţă, zăcea pe trepte. La doi metri de mine, Llewellyn se zvârcolea şi ţipa, deoarece Carioca îi făcuse şosetele zdrenţe şi acum se pregătea să procedeze la fel şi cu gleznele lui. Am îngenuncheat lângă Nim, care respira greoi şi se ţinea de şoldul rănit, unde pata de sânge se mărea văzând cu ochii. Lily încă se lupta cu Blanche, ale cărei perle se împrăştiaseră pe covor după ce şiragurile se rupseseră.

Din partea din spate a apartamentului se auzeau zgomote de încăierare. M-am aplecat asupra lui Nim.

– Ai face bine să rămâi în viaţă, i-am zis încet. După ce m-ai pus să trec prin atâtea, n-aş vrea să te pierd acum, înainte de a-ţi întoarce serviciul.

Rana de la şold era mică şi adâncă, şi-i sfârtecase partea superioară a şoldului.

Nim a ridicat ochii spre mine şi a încercat să-mi zâmbească.

– Eşti îndrăgostită de Saşa?

Mi-am rostogolit ochii spre tavan şi am scos un oftat.

– Înseamnă că ţi-ai revenit, dacă pui asemenea întrebări, i-am zis, ajutându-l să stea în capul oaselor şi întinzându-i arma. Cred că ar fi mai bine să văd dacă a păţit ceva.

Am traversat camera în mare grabă, am prins-o pe Blanche de păr, eliberând-o astfel pe Lily, după care i-am arătat arma din mâna lui Nim.

– E în stare să o folosească, i-am explicat eu.

Lily m-a urmat pe scară şi am ajuns curând în holul din spate, unde zgomotele încetaseră şi se lăsase o tăcere suspectă. Am păşit pe vârful degetelor către bibliotecă şi am ajuns la uşă tocmai când Kamel Kader trecea pragul. Ne-a văzut şi ne-a zâmbit, după care m-a luat de mână.

– Bravo, aţi lucrat bine, ne-a spus el bine dispus. S-ar părea că echipa albă a cedat.

Kamel s-a dus pe hol, către camera de zi, iar eu şi Lily am intrat în bibliotecă. Acolo l-am găsit pe Harry, care îşi pipăia capul. În spatele lui se găseau Mordecai şi Valerie, pe care îi lăsase să intre în apartament pe uşa din spate. Lily a traversat camera ca vântul şi, plângând de bucurie, s-a aruncat în braţele lui Harry. El a mângâiat-o pe creştet, iar Mordecai mi-a făcut semn cu ochiul din cealaltă parte a camerei.

Aruncând o privire grăbită în jur, l-am văzut pe Solarin făcând ultimul nod al frânghiei cu care fusese legat Sharrif. Brodski, omul KGB-ului, pe care îl văzusem prima oară la clubul de şah, zăcea legat fedeleş. Solarin i-a pus căluşul în gură, apoi s-a întors spre mine, prinzându-mă de umăr.

– Cum se simte fratele meu? m-a întrebat el în şoaptă.

– Își va reveni, i-am răspuns.

– Draga mea Cat, a spus Harry din spatele meu, îți mulțumesc că ai salvat-o pe fiica mea.

M-am răsucit spre el, și am văzut-o și pe Valerie, care mi-a zâmbit.

– Tahre-aș fi dohrit să fie și fhradele meu aici. Și lui îi place să se bată, a zis ea.

M-am apropiat de Valerie și am strâns-o în brațe.

– Mai vorbim, a spus Harry. Acum aș vrea să-mi iau rămas-bun de la soția mea.

– O urăsc, a spus Lily. Aș fi ucis-o, dacă nu mă oprea Cat.

– Nu, nu trebuie să faci asta, dragă, a spus Harry și a sărutat-o pe cap. Indiferent ce ar face, tot mama ta rămâne. Nu ai fi aici, dacă nu ar fi existat ea. Să nu uiți asta. Apoi m-a privit cu ochi triști și blegi. Și, într-un fel, și eu port o mare parte de vină. Știam cine era încă de când ne-am căsătorit. Doar m-am însurat cu ea pentru Joc.

Întristat, a lăsat capul în pământ și a părăsit încăperea. Mordecai a bătut-o pe umăr pe Lily, și a privit-o prin ochelarii de vedere cu lentile groase și mari, care îl făceau să semene cu o bufniță.

– Jocul încă nu s-a terminat, a zis el încet. Într-un fel, abia a început.

Solarin mă luase de un braț și mă dusese în bucătăria uriașă din spatele camerei de zi a apartamentului lui Harry. În timp ce toți ceilalți făceau ordine după încăierarea de mai devreme, el m-a împins către masa sclipitoare din aramă din mijlocul încăperii. Apoi m-a sărutat cu atâta patimă și înfocare, încât am crezut că vrea să mă devoreze chiar acolo, în timp ce palmele lui îmi căutau trupul cu înfiorare. Am uitat orice gând legat de ceea ce se petrecuse până atunci ori de ceea ce avea să se întâmple în continuare, iar flacăra

pasiunii lui m-a cuprins şi pe mine. I-am simţit răsuflarea fierbinte pe gâtul meu, degetele febrile în păr, în vreme ce eu mă zbăteam să rezist acelei dulci ameţeli. Buzele lui le-au găsit din nou pe ale mele. Am gemut în strânsoarea braţelor lui. Într-un târziu, Solarin s-a tras deoparte.

– Trebuie să mă întorc în Rusia, mi-a şoptit el la ureche, apoi m-a sărutat apăsat pe gât. Trebuie să găsesc tabla de şah. E singurul mod în care se poate încheia Jocul acesta...

– Vin cu tine, am spus şi m-am dat puţin înapoi ca să-l privesc în ochi.

El m-a cuprins din nou în braţe şi m-a sărutat pe ochi. Am rămas agăţată de el.

– Imposibil, mi-a răspuns, şi i-am simţit trupul tremurând de emoţie. O să mă întorc, îţi promit. Jur pe ce am mai sfânt. Nu aş vrea să te pierd.

Exact în acea clipă am auzit uşa deschizându-se şi, încă îmbrăţişaţi, ne-am răsucit spre ea. În prag a apărut Kamel şi, sprijinit de umărul lui, l-am văzut pe Nim, care se mişca greu, cu chipul albit de durere.

– Slava... a spus Solarin şi a pornit spre fratele lui încă ţinându-mă de mână.

– Distracţia s-a terminat, a spus Nim, arborând un zâmbet în care se citea înţelegerea, dar şi iubirea. Kamel m-a privit cu sprâncenele ridicate a mirare, întrebându-se ce se petrecea. Vino, Saşa, a spus Nim. E vremea să încheiem Jocul.

Membrii echipei albe – cel puţin cei pe care îi capturaserăm – erau legaţi, imobilizaţi şi înfăşuraţi în cearşafuri albe. I-am transportat prin bucătărie până la liftul de serviciu şi i-am încărcat în limuzina lui Harry, care aştepta în garaj. I-am pus pe toţi – Sharrif, Brodski, Hermanold, Llewellyn şi Blanche – în partea din spate, care era mai încăpătoare. Înarmaţi, Kamel şi Valerie s-au suit tot în spate.

Harry a urcat la volan, avându-l alături pe Nim. Încă nu se întunecase, dar nimeni nu ar fi putut vedea ceva prin geamurile cu tentă.

– O să-i ducem la Nim, a explicat Harry. Apoi Kamel va aduce vasul cu care aţi venit voi.

– I-am putea urca şi într-o barcă cu vâsle, chiar din grădina mea, a spus Nim râzând, dar ţinându-se de şold. În apropiere nu locuieşte nimeni, aşa că putem acţiona nevăzuţi.

– Dar ce Dumnezeu o să faceţi cu ei după ce-i îmbarcaţi? am vrut eu să ştiu.

– Eu şi Valerie, a spus Kamel, o să-i ducem în largul mării. Voi aranja ca o navă de patrulare algeriană să se întâlnească cu noi imediat ce ajungem în apele internaţionale. Guvernul algerian ar fi foarte încântat să-i prindă pe cei care au complotat împreună cu colonelul Khaddafi împotriva OPEC-ului şi au plănuit asasinarea membrilor săi. De fapt, acest lucru ar putea fi adevărat. Am avut unele bănuieli privind rolul colonelului în Joc încă de când s-a interesat de *tine* la conferinţă.

– Minunată idee, am spus eu şi am izbucnit în râs. Asta ne-ar oferi suficient timp ca să realizăm ce ne-am propus fără a fi tulburaţi. Aplecându-mă spre Valerie, am adăugat: Când ajungi la Alger, să-i strângi în braţe pe mama ta şi pe Wahad şi din partea mea.

– Fhratele meu te socoteşte foahrte cuhrajoasă, a zis Valerie şi mi-a strâns mâna cu căldură. Spehră să te înthorci în Algeria înthr-o bună zi.

Aşadar, Harry, Kamel şi Nim au pornit spre Long Island cu ostaticii. Sharrif – ba chiar şi Blanche, Regina Albă – aveau să vadă cum arată pe dinăuntru o închisoare algeriană, lucru de care noi abia scăpaserăm.

Eu, Solarin, Lily şi Mordecai ne-am suit în automobilul verde al lui Nim. Cu ultimele patru piese pe care le scoseserăm

din masa de scris, am plecat spre apartamentul lui Mordecai din cartierul diamantelor ca să aşezăm piesele şi să începem adevărata trudă: descifrarea formulei căutate vreme de atâtea sute de ani. Lily a trecut la volan, eu am stat din nou în braţele lui Solarin, iar Mordecai a stat ca un bagaj în spaţiul îngust din spatele scaunelor, cu Carioca în poală.

– Ei, căţeluş, a spus Mordecai, zâmbind şi mângâindu-l pe Carioca, după atâtea aventuri s-ar putea spune că şi tu ai devenit un jucător de şah. Iar acum vom adăuga la cele opt piese aduse de voi din deşert pe cele şase capturate de la echipa albă. Am avut o zi foarte rodnică.

– Plus cele nouă despre care spunea Minnie că le aveai de mult, am adăugat eu. Cu astea, înseamnă că avem douăzeci şi trei.

– Douăzeci şi şase, a spus Mordecai râzând. Le am şi pe cele trei pe care Minnie le-a scos din Rusia în 1951 – cele pe care Ladislaus Nim şi tatăl lui le-au adus în America.

– Întocmai! am exclamat. Cele nouă pe care le ai sunt cele îngropate de Talleyrand în Vermont. Dar de unde provin cele opt pe care le-am găsit eu şi Lily în deşert?

– A, da! Mai am ceva pentru tine, draga mea, a zis Mordecai, foarte bine dispus. Se află la mine acasă, împreună cu piesele. Poate că Nim ţi-a spus că, atunci când s-au despărţit în Rusia, Minnie i-a dat nişte foi de hârtie de mare importanţă?

– Da, a intervenit Solarin. Tăiate dintr-o carte. Doar am fost de faţă. N-am uitat, cu toate că eram mic pe vremea aceea. Era jurnalul pe care Minnie i l-a dat lui Catherine? De când l-am văzut la ea, m-am întrebat...

– Curând nu va mai trebui să-ţi pui întrebări, a zis Mordecai cu un aer misterios. Vei afla adevărul. Aceste file dezvăluie misterul. Secretul Jocului.

*

Am lăsat mașina lui Nim într-o parcare publică situată la o intersecție distanță și am continuat pe jos drumul până la Mordecai. Solarin a cărat piesele, care erau deja prea grele pentru a putea fi duse de altcineva.

Trecuse de ora opt și aproape că se întunecase. Am trecut prin fața magazinelor închise, care aveau grilaje grele din fier trase peste vitrine. Pe trotuarele pustii, vântul purta de colo, colo ziare abandonate. Era încă Ziua Muncii, și totul era închis.

Ajunși la jumătatea intersecției, Mordecai s-a oprit și a descuiat un grilaj metalic. Dincolo de el se afla o scară lungă și îngustă, care ducea spre partea din spate a clădirii. În lumina crepusculară, l-am urmat și, ajungând pe un palier, Mordecai a descuiat încă o ușă.

Am pătruns într-un pod enorm, înalt de peste zece metri, luminat de candelabre ce coborau din tavan. Când Mordecai a aprins lumina, câteva ferestre înalte de la capătul celălalt al podului au reflectat lumina răspândită de prismele de cristal ale candelabrelor. Mordecai a traversat încăperea. Pretutindeni se găseau covoare în culori închise, plante decorative și piese de mobilier peste care fuseseră așezate blănuri, mese încărcate de obiecte de artă și de cărți. Cam la fel ar fi arătat și apartamentul meu, dacă ar fi fost mai spațios, iar eu, mai bogată. De-a lungul unui întreg perete atârna o tapiserie magnifică, probabil la fel de veche ca și Setul Montglane.

Eu, Solarin și Lily ne-am așezat pe canapele moi și adânci. Pe masa din fața noastră fusese așezată o tablă mare de șah. Lily a dat la o parte piesele plasate pe ea, iar Solarin s-a apucat să scoată piesele noastre din geantă și să le pună la locul lor pe tablă.

Piesele din Setul Montglane erau prea mari chiar și pentru careurile supradimensionate ale tablei din alabastru pe

care o instalase Mordecai, însă ele arătau minunat, sclipind în lumina plăcută a candelabrului. Mordecai a tras deoparte tapiseria şi a scos la iveală un seif uriaş construit în zid. A scos din el o cutie mare în care se găseau alte douăsprezece piese, iar Solarin s-a grăbit să îl ajute.

După ce le-am aşezat pe toate, le-am examinat. Am admirat caii ridicaţi în două picioare, impunătorii nebuni călare pe elefanţi, cămilele cu jilţuri ca nişte tronuri pe spate care reprezentau turnurile. Regele auriu călare pe un pachiderm, regina şezând pe scaunul ei cu baldachin – toate acoperite de pietre preţioase şi prezentând detalii sculptate cu o precizie şi graţie pe care nimeni nu le-ar fi putut reproduce nici într-o mie de ani. Lipseau doar şase piese: doi pioni din argint şi unul de aur, un cal de aur, un nebun de argint şi regele alb, tot din argint.

Mi se părea de necrezut să le văd pe toate laolaltă, strălucind în faţa ochilor noştri. Ce minte născocise ideea de a combina ceva atât de frumos cu ceva atât de ucigător?

Am scos pânza şi am întins-o pe măsuţa de cafea aflată alături de tabla de joc. M-au orbit formele ce degajau o strălucire bizară, culorile frumoase ale pietrelor – smaralde şi safire, rubine şi diamante, citrin, albastrul deschis al acvamarinului, şi peridotul de un galben palid ce semăna cu ochii lui Solarin, care a întins mâna şi mi-a prins degetele fără să scoată o vorbă.

Lily scosese hârtia pe care schiţaserăm versiunea privind mutările. A aşezat-o alături de pânza albastră.

– Trebuie să văd ceva, a spus Mordecai, care revenise la seif. S-a întors lângă mine aducând un pachetel pe care mi l-a întins. L-am privit în ochi, pe care i-am văzut măriţi din cauza lentilelor de la ochelarii lui. Faţa lui ridată s-a destins într-un zâmbet atotcunoscător. Apoi i-a întins mâna lui Lily şi a aşteptat ca ea să se ridice de pe canapea. Vino, vreau să

mă ajuți să pregătesc ceva de mâncare cât îi așteptăm pe tatăl tău și pe Nim. Sigur le va fi foame când vor ajunge aici. Între timp, Catherine poate citi ceea ce i-am adus.

În ciuda protestelor slabe, a târât-o pe Lily spre bucătărie. După ce am desfăcut pachetul și am scos câteva foi împăturite, Solarin s-a mutat mai aproape de mine. Așa cum bănuise, era vorba despre file de hârtie la fel de vechi ca și cele din jurnalul lui Mireille. Am scos originalul din geanta care se afla pe podea între noi și le-am comparat. Se vedea și locul de unde filele fuseseră tăiate și extrase. Am zâmbit către Solarin.

El și-a strecurat brațul pe după talia mea, iar eu m-am lăsat moale în îmbrățișarea canapelei confortabile, am desfăcut filele și m-am apucat de citit. Era ultimul capitol din jurnalul lui Mireille.

Povestea Reginei negre

În primăvara anului 1799, când l-am părăsit pe Charles Maurice Talleyrand ca să mă întorc în Anglia, la Paris castanii începuseră să înflorească. Mă îndurera faptul că trebuia să plec, deoarece eram din nou grea. În pântecul meu creștea o nouă viață și aș fi vrut să termin o dată pentru totdeauna acel Joc.

Aveam să-l revăd pe Maurice abia peste patru ani. Patru ani în care lumea a fost zguduită de numeroase evenimente, care aduseseră multe schimbări. În Franța, Napoleon a răsturnat Directoratul și a fost numit prim consul, apoi consul pe viață. În Rusia, Pavel I a fost asasinat de un grup de generali de-ai săi – și de amantul preferat al mamei lui, Platon Zubov. Misticul și misteriosul Alexandr – care a stat alături de mine în pădure, lângă starețа muribundă – avea acum acces la piesa din Setul Montglane cunoscută sub numele de

Regina Neagră. Marile ţări ale Europei – Anglia şi Franţa, Austria, Prusia şi Rusia – vor porni războaie. Iar Talleyrand, tatăl copiilor mei, avea să primească în sfârşit dispensa papală, aşa cum îl rugasem, pentru a se căsători cu Catherine Noël Worlée Grand – Regina Albă.

Însă eu aveam în posesie pânza şi desenul de pe tabla de joc şi, pe de altă parte, ştiam unde se aflau şaptesprezece piese, pe care le puteam avea oricând. Nouă dintre ele, îngropate în Vermont – şi cunoşteam locul exact unde se găseau –, apoi încă opt piese: cele şapte ale doamnei Grand şi cea care îi aparţinea lui Alexandr. Ştiind toate acestea, m-am dus în Anglia – la Cambridge –, unde, după cum îmi spusese William Blake, se găseau hârtiile lăsate de Sir Isaac Newton. Blake în persoană, care manifesta o fascinaţie aproape morbidă faţă de asemenea lucruri, îmi obţinuse aprobarea de a studia acele lucrări.

Boswell murise în mai 1795, iar Philidor, acel mare maestru de şah, îi supravieţuise doar trei luni. Vechea gardă dispăruse – echipa îndărătnică a Reginei Albe fusese risipită de moarte. Trebuia să fac eu o mutare, înainte ca ea să apuce să-şi adune o nouă echipă.

Înainte ca Shahin şi Charlot să revină din Egipt în Franţa, împreună cu Napoleon, pe 4 octombrie 1799, adică la exact şase luni după data mea de naştere, am dat naştere, la Londra, unei fetiţe. Am botezat-o Elisa, după Elissa cea Roşie, femeia care întemeiase Cartagina, şi după numele surorii lui Napoleon. Însă am început să-i spun Charlotte, nu doar după numele tatălui şi al fratelui ei, Charlot, ci în memoria acelei Charlotte care îşi dăduse viaţa în locul meu.

Abia acum, după ce Shahin şi Charlot mi s-au alăturat la Londra, a început adevărata muncă. Noaptea, la lumina lumânării, studiam manuscrisele vechi ale lui Newton şi analizam notiţele în care descria diverse experimente. Însă

toate eforturile păreau zadarnice. După multe luni, ajunsesem să cred că nici măcar marele om de ştiinţă nu descoperise secretul. Însă apoi m-am luminat brusc: poate că nu ştiam ce secret căutam.

– Opt, am rostit cu glas tare într-o seară, când ne aflam într-o sală de la Cambridge, care dădea spre grădini, locul în care chiar Newton lucrase în urmă cu aproape un secol. Ce înseamnă de fapt Opt?

– În Egipt, a spus Shahin, se consideră că au existau opt zei care i-au precedat pe toţi ceilalţi. În China, există credinţa în cei Opt Nemuritori. În India, se crede că Krishna cel Negru – al optulea fiu – a devenit de asemenea nemuritor. Un instrument al mântuirii omului. Iar budiştii cred în cea de-a Opta Cale către Nirvana. Există mulţi de opt în mitologiile lumii...

– Dar toate înseamnă acelaşi lucru, a intervenit Charlot, fiul meu care avea mai multă minte decât ar fi fost de aşteptat la vârsta lui. Alchimiştii au căutat şi altceva, nu doar transformarea unui metal în altul. Au dorit acelaşi lucru ca şi egiptenii când au construit piramidele – la fel ca şi babilonienii, care sacrificau copii pe altarul zeilor păgâni. Aceşti alchimişti încep întotdeauna cu o rugăciune către Hermes, care nu a fost doar mesagerul ce ducea sufletele morţilor în Hades, ci şi zeul tămăduirii...

– Shahin te-a hrănit cu prea multe lucruri mistice, am spus eu. Noi căutăm o formulă ştiinţifică.

– Da, mamă, dar tocmai asta este – nu înţelegi? mi-a răspuns Charlot. Tocmai de aceea este invocat zeul Hermes. În prima fază a experimentului – de şaisprezece etape –, se obţine un praf negru-roşcat, un reziduu. Din el se face o bucată solidă, care se numeşte piatra filosofală. În cea de-a doua fază, se foloseşte această bucată pe post de catalizator, pentru a transforma metalele dintr-unul în altul. În cea de-a

treia fază, și ultima, se amestecă acest praf cu o apă deosebită, adunată din rouă, într-o anumită perioadă a anului – când soarele se află între Taurot și Belier, adică între Taur și Berbec. Toate imaginile din carte arată exact asta: e vorba de ziua ta de naștere, când apa ce cade din lună este foarte grea. Atunci începe faza finală.

– Nu înțeleg, am recunoscut eu, derutată. Ce este această apă amestecată cu praful din piatra filosofală?

– Se numește al-Iksir, a spus încet Shahin. Când se înghite, aduce sănătate, viață lungă și lecuiește orice rană.

– Mamă, a spus Charlot, uitându-se la mine cu un aer grav, este secretul nemuririi. Elixirul vieții.

Ne-au trebuit patru ani ca să ajungem la acea poziție în cadrul Jocului. Dar, cu toate că știam scopul formulei, încă nu știam cum se obține.

În august 1803, am sosit cu Shahin și cu cei doi copii ai mei la stațiunea Bourbon-l'Archambault din centrul Franței, orașul după al cărui nume fuseseră numiți regii din familia Bourbon. Orașul în care Maurice Talleyrand se ducea în fiecare an, în aceeași lună, pentru tratament cu ape termale.

Stațiunea era înconjurată de stejari bătrâni, iar aleile lungi erau mărginite de bujori plini de flori mari și grele. Cum stăteam în acea dimineață pe potecă, îmbrăcată cu o robă lungă din pânză, straiul obișnuit al celor care mergeau la tratament, am așteptat înconjurată de flori și albine – și l-am văzut pe Maurice apropiindu-se.

În cei patru ani de când nu-l văzusem, se schimbase. Cu toate că eu nu împlinisem încă treizeci de ani, el avea aproape cincizeci – și un chip frumos ridat, iar, în soarele dimineții, părul nepudrat îi era presărat cu fire argintii. Imediat ce m-a văzut, s-a oprit brusc pe potecă, și nu și-a mai dezlipit ochii de la fața mea. Ochii îi rămaseseră la fel de albaștri și

de vii ca în dimineaţa când îl văzusem prima oară în studioul lui David – atunci când pozam împreună cu Valentine.

S-a apropiat de mine de parcă s-ar fi aşteptat să mă găsească acolo; şi-a lăsat palma peste părul meu şi m-a privit îndelung.

– Nu te voi ierta niciodată, au fost primele lui cuvinte, pentru că m-ai învăţat ce este iubirea, apoi ai plecat şi m-ai lăsat singur. De ce nu mi-ai răspuns niciodată la scrisori? De ce dispari, apoi apari doar atât cât să-mi frângi inima din nou, la scurt timp după ce e lecuită? Uneori mă trezesc gândindu-mă la tine, iar atunci îmi doresc să nu te fi cunoscut.

Apoi, în contrast vădit cu vorbele rostite, m-a cuprins într-o îmbrăţişare pătimaşă, sărutându-mă pe gură, pe gât, pe sâni. Ca şi în alte ocazii, m-am simţit cuprinsă de forţa oarbă a iubirii lui. Luptând din răsputeri împotriva dorinţei ce mă copleşise, m-am smuls din îmbrăţişare.

– Am venit să primesc de la tine ceea ce ai promis, i-am spus eu cu glas slab.

– Am făcut tot ce ţi-am promis – ba chiar mai multe, mi-a zis el cu amărăciune. Am sacrificat totul pentru tine: viaţa, libertatea, probabil chiar sufletul. În ochii lui Dumnezeu, sunt încă preot. De dragul tău, m-am căsătorit cu o femeie pe care nu o iubesc şi care nu-mi poate dărui copiii pe care mi-i doresc. Iar asta în vreme ce tu, care mi-ai dăruit doi, nu m-ai lăsat niciodată să-i văd.

– Acum sunt aici, împreună cu mine, i-am spus. El m-a măsurat neîncrezător. Dar mai întâi, unde sunt piesele deţinute de Regina Albă?

– A, piesele, a spus el iritat. Nu te teme, sunt la mine. Le-am obţinut prin înşelătorie de la o femeie care mă iubeşte mai mult decât tine. Acum îmi ţii copiii ostatici ca să-mi smulgi piesele. Dumnezeule, mă uimeşte că te doresc atât de mult! Apoi a făcut o pauză. Nu-şi putea ascunde

amărăciunea pe care o simţea, dar ea era amestecată cu o patimă cumplită, care l-a făcut să spună în şoaptă: Mi se pare imposibil că sunt în stare să trăiesc fără tine.

Cotropit de emoţie, Talleyrand a început să tremure. M-a mângâiat pe faţă şi pe păr, iar buzele lui s-au lipit de ale mele şi am rămas astfel îmbrăţişaţi pe aleea aceea unde se putea întâmpla să apară un străin în orice clipă. Ca întotdeauna, forţa iubirii lui devenise de neînvins. Buzele mele i-au întors sărutările, iar mâinile mele au început să-i caute trupul pe sub roba care se desfăcuse.

– De astă dată nu vom mai face un copil, mi-a şoptit el, dar te voi face să mă iubeşti, chiar dacă după aceea voi muri.

Expresia de pe chipul lui Maurice era mai senină decât a oricărui sfânt atunci când – pentru prima oară – a văzut copiii pe care îi aveam cu el. Ne întâlnirăm în clădirea băilor termale la miezul nopţii, iar Shahin stătea de pază la uşă.

Charlot avea zece ani şi arăta ca un adevărat profet, aşa cum prevestise Shahin, având părul bogat şi roşcat până pe umeri şi ochii albaştri sclipitori ai tatălui său, dând impresia că putea vedea prin timp şi spaţiu. La patru ani, Charlotte semăna cu Valentine când avea aceeaşi vârstă. Ea a fost aceea care l-a fermecat cu totul pe Talleyrand în timp ce stăteam în căzile cu apă aburindă de la Bourbon-l'Archambault.

– Aş vrea să iau copiii cu mine, a spus Talleyrand într-un târziu, mângâind părul blond al lui Charlotte, ca şi cum nu ar fi suportat ideea de a o lăsa să plece. Viaţa pe care vrei să o duci nu este potrivită pentru nişte copii. Nu este nevoie să facem cunoscută relaţia noastră. Tocmai am primit proprietatea de la Valençay. Le pot oferi titluri şi pământuri. Originea lor va rămâne un mister pentru toată lumea. Îţi voi da piesele doar dacă accepţi această propunere.

Mi-am dat seama că avea dreptate. Ce fel de mamă le puteam fi, dacă sensul vieţii mele fusese ales de nişte forţe mult mai puternice decât mine? Am văzut în ochii lui Maurice că îi iubea pe amândoi ca un adevărat tată. Însă mai era o problemă.

– Charlot trebuie să rămână cu mine, i-am spus. El este cel care s-a născut sub ochii zeiţei – şi el trebuie să descifreze şarada. Aşa stă scris.

Charlot s-a mişcat prin apa fierbinte către Talleyrand şi şi-a lăsat palma pe braţul tatălui său.

– Vei fi un bărbat de seamă, i-a spus el, o persoană cu puteri mari. Vei trăi mult, dar nu vei mai avea alţi copii în afară de noi. Trebuie să o iei pe sora mea Charlotte – şi să o măriţi, astfel încât copiii ei să aibă legătură din nou cu sângele nostru. Însă eu trebuie să mă întorc în deşert. Acolo se află destinul meu...

Talleyrand s-a uitat cu uimire la băiat, dar Charlot încă nu sfârşise ce avea de spus.

– Trebuie să întrerupi legăturile cu Napoleon, întrucât el este sortit să se prăbuşească. Dacă vei proceda astfel, îţi vei păstra puterea în ciuda numeroaselor schimbări ce se vor petrece în lume. Şi trebuie să mai faci ceva – iar asta, pentru Joc. Obţine Regina Neagră de la ţarul Alexandr al Rusiei. Spune-i că vii din partea mea. Împreună cu cele şapte pe care deja le ai, vei deţine opt.

– Alexandr? s-a mirat Talleyrand, uitându-se la mine prin aburii denşi. Şi el are o piesă? Dar de ce crezi că mi-o va da mie?

– Pentru că i-l vei da în schimb pe Napoleon, i-a răspuns Charlot.

Talleyrand s-a întâlnit cu Alexandr la Conferinţa de la Erfurt. Indiferent ce pact au încheiat, totul s-a întâmplat aşa

cum prezisese Charlot. Napoleon s-a prăbuşit, a revenit la putere, apoi a căzut definitiv. În cele din urmă, şi-a dat seama că fusese trădat de Talleyrand. „Domnule, i-a spus Napoleon la micul dejun într-o dimineaţă, în prezenţa întregii Curţi, nu eşti altceva decât un rahat cu ciorapi de mătase." Însă Talleyrand reuşise să obţină piesa de la ţarul Alexandr: Regina Neagră. Odată cu ea, mi-a oferit ceva de o deosebită valoare: un circuit al calului, realizat de americanul Benjamin Franklin, care părea să exprime formula.

M-am dus cu Shahin şi Charlot la Grenoble, având la mine cele opt piese, pânza şi desenul făcut de stareţă după tabla de joc. Acolo, în sudul Franţei, nu departe de locul în care începuse Jocul, l-am găsit pe marele fizician Jean Baptiste Joseph Fourier, pe care Charlot şi Shahin îl cunoscuseră în Egipt. Deşi aveam multe piese, nu le aveam pe toate. Ne-au trebuit treizeci de ani până să descoperim formula. Dar am reuşit.

Acolo, noaptea, în întunericul din laboratorul lui Fourier, stăteam toţi patru şi urmăream cum se alcătuia piatra filosofală în creuzet. După treizeci de ani şi multe încercări nereuşite, trecuserăm în cele din urmă prin cele şaisprezece faze, atâtea câte trebuiau să fie. Se chema căsătoria Regelui Roşu cu Regina Albă – secretul care se pierduse de o mie de ani. Calcinare, oxidare, congelare, fixare, solubilizare, digestie, distilare, evaporare, sublimare, separare, extracţie, cerificare, fermentare, descompunere, propagare – iar acum proiecţie. Am urmărit cum se ridicau gazele volatile din cristalele din sticla care strălucea precum constelaţiile din univers. Pe măsură ce se înălţau, gazele formau culori: albastru-închis, violet, roz, roşu de anilină, roşu, oranj, galben, auriu... Se chema coadă de păun – spectrul lungimilor de undă vizibile. Şi, mai jos, undele care se puteau doar auzi, dar nu se vedeau.

După ce gazele s-au dizolvat şi au dispărut, am văzut reziduul gros, de culoare neagră-roşcată, care se depusese pe baza sticlei. După ce l-am răzuit, l-am învelit în ceară de albine, pentru a-l cufunda în *aqua philosophica* – apa grea.

În cele din urmă, a rămas o întrebare, la care trebuia găsit răspunsul: Cine va bea elixirul?

Am reuşit să descoperim formula în 1830. Ştiam din cărţi că, dacă la prepararea acelei licori se făcea vreo greşeală, ea putea fi mortală, în loc să fie dătătoare de viaţă. Şi mai era ceva. În cazul în care ceea ce obţinusem era elixirul, trebuia să ascundem neîntârziat piesele. De aceea, am hotărât să mă întorc în deşert.

Am traversat marea din nou, temându-mă că era ultima oară când o făceam. Ajunsă la Alger, m-am dus cu Shahin şi Charlot la Casbah. Acolo cunoşteam pe cineva care-mi putea fi de folos în misiunea mea. L-am găsit într-un harem, având o pânză mare în faţă şi multe femei, acoperite de văluri, întinse pe canapele. S-a întors spre mine cu ochi vii şi cu părul răvăşit, la fel cum arătase şi David pe vremea când eu şi Valentine îi pozaserăm în studioul din Paris. Însă tânărul pictor semăna mai mult cu altcineva decât cu David – era imaginea leită a lui Charles Maurice Talleyrand.

– M-a trimis tatăl tău, i-am spus pictorului, care era doar cu câţiva ani mai tânăr decât Charlot.

Acesta m-a privit cu o expresie ciudată pe chip.

– Cred că eşti ghicitoare, a zis el şi mi-a zâmbit. Tatăl meu, domnul Delacroix, a murit de multă vreme.

Apoi şi-a răsucit penelul între degete, dornic să se întoarcă la muncă.

– Mă refer la tatăl tău natural, am spus, iar faţa lui s-a întunecat. Mă refeream la prinţul Talleyrand.

– Zvonurile acestea sunt neîntemeiate, mi-a spus el pe un ton tăios.

– Eu sunt convinsă de contrariul, am zis eu. Mă numesc Mireille şi vin din Franţa cu o misiune pentru realizarea căreia am nevoie de tine. Acesta este fiul meu, Charlot – fratele tău vitreg. Şi Shahin, călăuza noastră. Te rog să vii cu mine în deşert, unde doresc să readuc ceva de mare valoare şi putere la origini. Vreau să te angajez pentru a picta ceva care să marcheze acel loc – şi pentru a-i avertiza pe cei ce se apropie că locul este apărat de zei.

Apoi i-am spus povestea.

Am ajuns în Tassili după multe săptămâni. În cele din urmă, în peştera secretă, am găsit locul potrivit pentru a ascunde piesele. Eugene Delacroix a escaladat pereţii de piatră, aşa cum l-a îndrumat Charlot, pentru a desena caduceul – iar în exterior, forma *labrys* a Reginei Albe, pe care a adăugat-o scenei de vânătoare existente deja.

După ce ne-am încheiat treaba, Shahin a scos flaconul cu *aqua philosophica* şi pudra pe care o învelisem în ceară de albine, pentru a se dizolva mai lent, aşa cum cerea reţeta. Am dizolvat pastila, apoi am privit flaconul pe care îl aveam acum în mână, iar Shahin şi cei doi fii ai lui Talleyrand m-au urmărit.

Mi-am amintit cuvintele lui Paracelsus, marele alchimist, care a crezut la un moment dat că descoperise formula: „Vom fi la fel ca zeii". Am dus flaconul la buze – şi am sorbit.

După ce am terminat de citit această poveste, am început să tremur din cap până în picioare. Solarin m-a prins de mână, şi am observat că şi el păli se. Elixirul vieţii – aceea era formula? Era posibil să existe aşa ceva?

Gândurile îmi alergau nebuneşte. Solarin ne-a turnat brandy dintr-o carafă. Era adevărat că geneticienii descoperiseră recent structura ADN-ului, am gândit eu, acea componentă a vieţii care, la fel ca şi caduceul, avea forma unei duble

elice, asemănătoare cifrei Opt. Însă în scrierile antice nimic nu sugera cunoaşterea acestui secret. Şi cum se putea ca un lucru ce ajuta la transmutarea metalelor să modifice şi viaţa?

Mi-am îndreptat gândurile spre piese – la locul unde fuseseră îngropate. Nu-mi spusese Minnie că ea le dusese în Tassili, punându-le sub caduceu, şi îngropându-le adânc? De unde ştia cu atâta precizie unde se aflau, dacă ele fuseseră ascunse acolo de Mireille, cu aproape două sute de ani înainte?

Apoi mi-am adus aminte de scrisoare, cea pe care Solarin o adusese de la Alger, şi pe care mi-o dăduse la locuinţa lui Nim – scrisoarea de la Minnie. Cu mâini tremurătoare, am scos plicul din buzunar şi l-am desfăcut, timp în care Solarin a rămas tăcut lângă mine, sorbind din paharul de brandy. Am simţit ochii lui urmărindu-mă.

Am smuls scrisoarea din plic şi m-am uitat la ea. Chiar înainte de a începe să o citesc, am simţit că mă trec fiori reci pe şira spinării. *Scrisul de mână din scrisoare semăna perfect cu acela din jurnal.* Cu toate că scrisoarea era redactată în engleză, iar jurnalul în franceza epocii, ar fi fost imposibil ca o altă persoană să reproducă acele litere cu înfloriturile ce nu se mai foloseau de sute de ani.

Am ridicat ochii spre Solarin. Se uita la scrisoare cu un amestec de groază şi neîncredere. Ochii ni s-au întâlnit, apoi, încet, atenţia amândurora a fost atrasă de scrisoare. Am apăsat-o pe genunchi pentru a o îndrepta şi am citit:

> Draga mea Catherine,
>
> Acum ştii un secret pe care puţini oameni îl cunosc. Nici măcar Alexandr ori Ladislaus nu au banuit ca nu le sunt bunică, pentru că au trecut douăsprezece generaţii de când i-am dat naştere strămoşului lor, Charlot. Tatăl lui Kamel, care s-a căsătorit cu mine cu doar un an înainte de a muri, era în realitate un descendent de-al vechiului meu

prieten, Shahin, ale cărui oseminte stau în țărână de mai bine de o sută cincizeci de ani.

Desigur, îți poți închipui că sunt pur și simplu o bătrână care și-a pierdut mințile. Crezi ce dorești – acum tu ești Regina Neagră. Te afli în posesia unui secret care îți oferă putere, dar te și pune în primejdie. Ai suficiente elemente ca să rezolvi șarada, așa cum am făcut eu cu mulți ani în urmă. Dar cum vei proceda? Aceasta este alegerea pe care trebuie să o faci acum, fără ajutorul nimănui.

Dacă ești dispusă să-mi accepți sfatul, ți-aș recomanda să distrugi acele piese – topindu-le, astfel încât ele să nu mai dea niciodată naștere unor suferințe și chinuri precum acelea prin care am trecut eu toată viața. Așa cum ne arată și istoria, ceea ce ar putea fi un mare dar pentru umanitate, ar putea fi în același timp și un blestem cumplit. Curaj, procedează cum te îndeamnă inima. Eu îți acord binecuvântarea mea.

A ta prin același Dumnezeu,
Mireille

Am rămas cu ochii închiși, iar Solarin mi-a strâns mâna între degetele lui. Când i-am deschis, în fața mea stătea Mordecai, care o îmbrățișase protector pe Lily. Nim și Harry, pe care nu-i auzise când se întorseseră, se aflau în spatele lui. S-au apropiat cu toții și s-au așezat în jurul mesei la care ne găseam eu și Solarin. Piesele erau plasate în centrul tăbliei.

– Ce părere ai? m-a întrebat încet Mordecai.

Văzând că încă tremuram, Harry s-a aplecat și m-a bătut ușor pe dosul mâinii.

– Dacă ar fi adevărat? a zis el.

– Ar fi cel mai primejdios lucru ce se poate imagina, am spus, încă impresionată de cele citite. Cu toate că nu eram dispusă să recunosc, credeam în acea scrisoare, de aceea am încheiat: Consider că are dreptate. Ar trebui să distrugem piesele.

– Dar acum tu eşti Regina Neagră, a spus Lily. Nu este nevoie să-i dai ascultare.

– Eu şi Slava am studiat fizica, a intervenit Solarin. Noi avem de trei ori mai multe piese decât Mireille când a descifrat formula. Cu toate că nu deţinem informaţiile conţinute de tablă, am putea găsi soluţia, sunt convins. Aş putea pune mâna pe tablă...

– Pe de altă parte, a spus Nim şi a surâs, ţinându-se de şoldul rănit, nu mi-ar strica puţin elixir din acela, ca să-mi lecuiesc rana.

M-am întrebat cum ar fi să ştii că ai putea trăi două sute de ani sau mai mult. Să ştii că, orice ţi s-ar întâmpla, cu excepţia cazului în care ai fi aruncat din avion, rănile ţi s-ar închide şi te-ai vindeca de toate bolile.

Însă eram dispusă să-mi petrec treizeci de ani din viaţă încercând să descopăr formula? Deşi poate că nu mi-ar răpi chiar atât de mult timp, aflasem din experienţa lui Minnie ca asta se transformase imediat într-o obsesie – ceva ce a ruinat, nu doar propria ei viaţă, ci şi viaţa tuturor celor pe care i-a cunoscut ori cu care a intrat în contact. Voiam să am o viaţă lungă în dauna uneia fericite? Potrivit propriei mărturii, Minnie trăise două sute de ani de groază şi pericole, chiar *după* ce descoperise formula. Nici nu era de mirare că voise să iasă din Joc.

Acum trebuia să iau o hotărâre. Am privit piesele de pe masă. Minnie nu-l alesese pe Mordecai doar pentru că era maestru de şah – el era şi bijutier. Fără îndoială că el avea toate instrumentele necesare pentru examinarea pieselor, ca să afle din ce sunt confecţionate şi să le transforme în bijuterii demne de o regină. Însă când m-am uitat la ele, mi-am dat seama că nu m-ar fi lăsat inima să le văd topite. Radiau, având o viaţă proprie. Exista o legătură între mine

şi Setul Montglane – o legătură pe care nu aş fi vrut să o văd retezată.

M-am uitat spre ceilalţi, care mă priveau în tăcere, aşteptând răspunsul meu.

– Vreau să îngropăm piesele, am spus eu rar. Lily, tu mă vei ajuta; şi până acum am alcătuit o echipă bună. Le ducem undeva – în deşert ori în munţi –, iar Solarin se va întoarce în Rusia să găsească tabla de joc. Acest Joc trebuie să aibă un sfârşit. Vom ascunde Setul Montglane într-un loc unde nimeni nu-l va găsi vreme de o mie de ani.

– Însă, în cele din urmă, va fi descoperit *din nou*, a spus Solarin cu glas scăzut.

M-am întors să-l privesc, şi am simţit cum între noi se stabileşte o legătură secretă. Acum ştia ce se va întâmpla – iar eu am înţeles că, dacă puneam în practică ceea ce hotărâserăm, probabil că nu aveam să ne vedem multă vreme.

– Poate că peste o mie de ani oamenii acestei planete vor fi mai buni, i-am spus eu, şi vor şti cum să se slujească de un asemenea instrument spre binele tuturor, în loc să-l transforme într-o armă care să le confere putere unora. Ori poate că, până atunci, oamenii de ştiinţă vor redescoperi formula pe alte căi. Dacă informaţiile pe care le oferă setul nu ar mai fi secrete, ci un bun comun al omenirii, cu valoarea acestor piese nu ne-am putea cumpăra nici măcar un bilet de metrou.

– Şi atunci de ce n-am rezolva formula chiar acum? a zis Nim. Şi să o punem la dispoziţia tuturor.

De astă dată nimerise exact la ţintă – atingând chiar miezul problemei. Întrebarea care se punea suna: Câţi oameni cunoşteam, cărora aş fi fost dispusă să le ofer viaţă eternă? Nu era vorba doar de oameni răi, precum Blanche sau El-Marad, ci ticăloşi de rând, ca aceia cu care lucrasem – Jock Upham sau Jean Philippe Petard. Chiar aş fi vrut ca

asemenea oameni să trăiască veşnic? Voiam să fiu nevoită să aleg dacă meritau sau nu?

Acum am înţeles ce dorise Paracelsus să spună prin expresia „Vom fi la fel ca zeii". Astfel de hotărâri nu se luaseră niciodată de către muritori, chiar dacă se considera că ei erau mânaţi de zei, de spiritele totemice sau de selecţia naturală. Daca *noi* eram cei care deţineam puterea de a da ori refuza ceva de acest fel, însemna că ne jucam cu focul. Şi, indiferent cât de răspunzători ne-am fi simţit în ceea ce privea folosirea acestei puteri, ne-am fi aflat în aceeaşi situaţie ca şi oamenii de ştiinţă care inventaseră primul „dispozitiv nuclear".

– Nu, i-am spus lui Nim.

M-am ridicat şi am privit piesele care radiau o lumină foarte slabă – piesele pentru care îmi riscasem viaţa de atâtea ori, şi chiar atât de necugetat. Cum stăteam astfel, m-am întrebat dacă eram cu adevărat în stare să fac asta, să le îngrop şi să nu mă simt niciodată ispitită să plec în căutarea lor, ca să le scot din nou la lumină. Harry îmi zâmbea şi, ca şi cum mi-ar fi ghicit gândurile, s-a ridicat şi s-a apropiat de mine.

– Doar tu poţi face asta, a spus el, strângându-mă în braţe, gata să mă strivească. Tocmai de aceea te-a ales Minnie. Draga mea, vezi tu, ea a socotit că tu deţii o forţă pe care ea n-a avut-o niciodată: aceea de a rezista ispitei de a te folosi de puterea pe care o capeţi odată cu cunoaşterea...

– Dumnezeule, mă faci să semăn cu Savonarola, care a dat foc tuturor cărţilor, i-am zis eu. Nu fac decât să le scot din calea lumii, pentru a nu mai da naştere unor nenorociri.

Mordecai revenise în încăpere cu un platou mare, încărcat cu delicatese, care miroseau delicios. Cu această ocazie, l-a eliberat pe Carioca din bucătărie, unde, după aspectul platoului, oferise şi el puţin „ajutor" la pregătirea delicateselor.

Stăteam cu toţii în picioare şi ne fâţâiam prin încăperea spaţioasă, iar glasurile noastre răsunau cu puterea care se naşte din cauza presiunii insuportabile care trebuie eliberată într-un fel. Mă aflam aproape de Solarin şi de Nim, ciugulind din mâncare, când Nim a întins mâna şi m-a atins pe umăr. Solarin nu a luat în seamă gestul fratelui său.

– Eu şi Saşa am avut o discuţie, mi-a spus Nim. S-ar putea ca tu să nu fii îndrăgostită de fratele meu, însă el e topit după tine. Te sfătuiesc să te fereşti de patima ruşilor, pentru că ea poate fi devoratoare.

Apoi i-a aruncat lui Solarin un surâs care trăda apropierea dintre ei.

– Sunt cam greu de devorat, i-am zis eu. Pe de altă parte, şi eu sunt în stare să-l înghit de viu. Surprins, Solarin s-a uitat la mine – nu mi-am dat seama de ce. Cu toate că Nim mă ţinea pe după gât, Solarin m-a prins de umeri şi m-a sărutat direct pe buze.

– N-o să-l ţin prea multă vreme departe de tine, mi-a spus Nim, ciufulindu-mi părul. O să plec în Rusia cu el, ca să găsim tabla de şah. E de ajuns să-ţi pierzi fratele o dată în viaţă. De data asta, dacă plecăm, o vom face împreună.

Mordecai a făcut un tur, şi a înmânat fiecăruia câte o cupă, în care a turnat şampanie. După ce a terminat, şi-a ridicat paharul, pentru a ţine un toast.

– Pentru Setul Montglane, a zis el, cu un zâmbet. Fie să-şi găsească liniştea vreme de o mie de ani!

Am băut cu toţii în cinstea acestei idei, apoi s-au auzit strigătele lui Harry:

– Pentru Cat şi Lily! Amândouă au înfruntat multe primejdii. Să dea Dumnezeu să trăiască amândouă fericite şi prietene. Chiar dacă nu voi trăi o veşnicie, fiecare zi a mea va fi plină de bucurie, a zis el, şi mi-a zâmbit.

Îmi sosise rândul. Am ridicat paharul și m-am uitat la fețele lor: Mordecai, care semăna cu o bufniță; Lily, bronzată și mult mai liniștită; Nim, cu păr roșcat, ca de profet, dar ochi bicolori și ciudați, care îmi zâmbea de parcă mi-ar fi ghicit gândurile. Plus Solarin, extrem de vioi și alert, de parcă s-ar fi aflat în fața unei table de șah.

Toți stăteau în jurul meu – prietenii cei mai apropiați, oamenii pe care-i iubeam cu adevărat. Însă muritori, ca și mine, care aveau să decadă cu vremea. Ceasurile noastre biologice vor continua să ticăiască; nimic nu va putea opri mersul lent al anilor. Toate realizările noastre vor trebui să aibă loc în mai puțin de o sută de ani – durata de viață îngăduită omului. Lucrurile nu stătuseră la fel în vremurile de început, spunea Biblia: existaseră oameni puternici care trăiseră șapte ori opt sute de ani. Când apăruse greșeala pentru omenire? În ce moment se pierduse acea aptitudine? Am clătinat din cap, am ridicat paharul de șampanie și am zâmbit.

– Pentru Joc, am propus. Jocul regilor... Cel mai primejdios dintre toate: jocul etern. Jocul pe care tocmai l-am câștigat – cel puțin runda aceasta. Și pentru Minnie, care a luptat toată viața pentru a nu lăsa piesele să cadă în ghearele unora care le-ar fi folosit doar ca să-și satisfacă scopurile meschine – pentru a câștiga putere față de semenii lor. Fie ca ea să trăiască în pace și să se bucure de binecuvântarea noastră...

– Bravo, m-a întrerupt Harry, însă eu nu terminasem ceea ce aveam de spus.

– Acum, când Jocul s-a încheiat, iar noi am hotărât să îngropăm piesele, am adăugat eu, sper să avem tăria să rezistăm ispitei de a le scoate din nou la lumină!

Toată lumea m-a aplaudat din toată inima, apoi cei prezenți s-au felicitat unii pe alții, în timp ce sorbeau din paharele de șampanie, ca și cum ar fi încercat să se convingă de faptul că avuseseră dreptate luând o asemenea hotărâre.

Am dus paharul la buze şi l-am golit dintr-o sorbitură. Am simţit bulele alunecându-mi pe gâtlej – înţepătoare, aspre, poate puţin amare. În timp ce ultimele picături mi-au ajuns pe limbă, m-am întrebat – dar asta a ţinut doar o clipă – ce aveam să pierd. Care ar fi fost gustul, care ar fi fost senzaţia, dacă lichidul care îmi aluneca pe gât nu ar fi fost şampanie, ci elixirul vieţii?

Despre autor

Timp de douăzeci de ani, KATHERINE NEVILLE a lucrat în calitate de consultant internațional și director pe probleme de informatică în domeniul energiei și finanțelor. Între companiile la care a lucrat sau care i-au fost cliente se numără IBM, guvernul algerian, Departamentul Energiei din SUA, OPEC, Oficiul de îmbunătățiri funciare, Bursa din New York și Bank of America. Katherine Neville a obținut o diplomă post-universitară în Literatură africană și vreme de câțiva ani a lucrat ca fotograf, model și pictor în domeniul publicitar. A muncit în șapte țări de pe trei continente și în peste douăzeci de state ale SUA. Autoarea se slujește de experiența ei foarte vastă pentru a îmbogăți conținutul romanelor pe care le scrie. *Opt*, primul roman al doamnei Neville, a fost tradus în peste cincisprezece limbi străine. În cadrul unui sondaj de opinie realizat în Spania de bine-cunoscutul ziar *El Pais*, *Opt* a fost considerat unul dintre cele mai bune zece romane ale tuturor timpurilor. Cel de-al doilea roman al autoarei, *Un risc calculat*, a devenit Cartea cea mai Memorabilă a anului 1992. Cel de-al treilea roman al său, *Cercul magic*, considerat un bestseller de revista *USA Today*, a fost de asemenea inclus pe

lista celor mai bune 10 cărţi din Franţa, Spania şi Australia. Katherine Neville locuieşte în Virginia şi Washington, D.C.

Vă invităm să vizitaţi site-ul autoarei la www.katherineneville.com.

Cuprins

Apărarea 7
Pion la d4 29
O mutare tăcută 40
Fianchetto 59
O partidă de şah 85
Schimb de regine 126
Caruselul calului 148
Circuitul calului 174
Sacrificii 192
Răspântia 231
Un pion avansează 242
Centrul tablei de şah 262
Jocul de mijloc 282
Insula 320
Analiza poziţională 365
Sunetul deşertului 384
Munţii fermecaţi 412
Turnul 433
Moartea regilor 455
Regina neagră 498
Continentul pierdut 516
Zugzwang 559
Ţara Albă 572
Al optulea careu 602

Liniştea dinaintea furtunii 628
Furtuna 645
Secretul 678
Finalul de partidă 703
Despre autor 759

THRILLER

OPT

Legenda spune despre prețiosul set de șah dăruit lui Carol cel Mare de mauri că ar conține un cod care, odată descifrat, va aduce deținătorului o mare putere. Însă în timpul Revoluției Franceze piesele setului sunt împrăștiate, și o tânără novice își riscă viața pentru a-l păzi. Povestea aventurilor ei se întrețese cu încercările unui expert în computere american și ale unui maestru în șah de a reuni setul și de a-i lămuri misterul. Cine poate găsi toate piesele va reuși să joace Jocul – un joc al puterii fără limite...

„O lectură fascinantă...
un thriller care vă va pune mintea la contribuție..."

Los Angeles Times

ISBN 978-973-103-258-0

www.rao.ro
www.raobooks.com

rao
international
publishing
company